Uppsala kommun

Kommunstyrelsens arbetsutskott
Protokollsutdrag

Datum:
2019-12-03

§ 381

Bostads- och lokalförsörjningsplaner 2020–2024 med utblick mot 2030

KSN-2019-02984

Beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslår kommunstyrelsen besluta

1. **att** godkänna lokalförsörjningsplan för pedagogiska lokaler 2020 till och med läsåret 2023/2024 med utblick mot 2030 i enlighet med ärendet **bilaga 1**,
2. **att** godkänna lokalförsörjningsplan för idrott och fritid 2020–2030 med utblick till 2050 i enlighet med ärendet **bilaga 2**,
3. **att** godkänna lokalförsörjningsplan för kultur och fritid 2020–2030 med utblick till 2035 i enlighet med ärendets **bilaga 3**,
4. **att** godkänna lokalförsörjningsplan för friluftsliv 2020–2030 med utblick till 2035 i enlighet med ärendet **bilaga 4**,
5. **att** godkänna lokalförsörjningsplan för arbetsmarknadsinsatser, försörjningsstöd och vuxenutbildning 2020–2024 med utblick till 2030 i enlighet med ärendets **bilaga 5**,
6. **att** godkänna bostadsförsörjningsplan för mottagandet av nyanlända 2020–2022 i enlighet med ärendets **bilaga 6**,
7. **att** godkänna bostads- och lokalförsörjningsplan för sociala ändamål 2020–2024 med utblick till 2030 i enlighet med ärendet **bilaga 7**,
8. **att** godkända bostads- och lokalförsörjningsplan för vård och omsorg av äldre 2020–2024 med utblick till 2030 i enlighet med ärendets **bilaga 8,**
9. **att** godkänna bostads- och lokalförsörjningsplan för vård och omsorg 2020–2024 med utblick till 2030 i enlighet med ärendets **bilaga 9**,
10. **att** uppdra till kommunledningskontoret att ansvara för att planerna fullföljs inom de ramar som fastställts av kommunfullmäktige i Mål och budget.
11. **att** fastställa och godkänna lokalförsörjningsplan för drift- och verksamhetslokaler 2020–2023 med utblick till 2050 i enlighet med ärendet i **bilaga 10.**

Ej deltagande

Tobias Smedberg (V) deltar ej i beslutet.

Uppsala kommun

Kommunstyrelsens arbetsutskott
Protokollsutdrag

Datum:
2019-12-03

Reservation

Fredrik Ahlstedt (M) reserverar sig mot beslutet till förmån för eget yrkande.

Yrkande

Fredrik Ahlstedt (M) yrkar att åtgärden om Gamla Uppsala skola flyttas fram till 2023.

Beslutsgång

Ordförande ställer först Fredrik Ahlstedts (M) ändringsyrkande mot avslag och finner att arbetsutskottet avslår detsamma.

Ordförande ställer därefter föreliggande förslag mot avslag och finner att arbetsutskottet bifaller detsamma.

Sammanfattning

Bostads- och lokalförsörjningsplanerna kommer ur kommunens sammanhållna planering för att tillhandahålla lokaler för verksamheter i kommunal regi. Den strategiska planeringen för att tillgodose kommunala verksamheter med lokaler och anläggningar är en ständigt pågående utredning där planerna revideras löpande utifrån genomförande och förnyade förutsättningar.

Föreliggande planer redovisar pågående lokalförsörjningsåtgärder, förslag till nya åtgärder samt förändringar i lokalbeståndets kapacitet. I planerna redovisas även uppdrag som ska utredas vidare i fortsatt planering samt en utblick för att skapa beredskap att hantera kommande utbyggnader.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse daterat 21 november 2019.
- Bilaga 1, Lokalförsörjningsplan för pedagogiska lokaler 2020 till och med läsåret 2023/2024 med utblick mot 2030 samt protokollsutdrag
- Lokalförsörjningsplan för idrott och fritid 2020–2030 med utblick till 2050
- Lokalförsörjningsplan för kultur och fritid 2020–2030 med utblick till 2035
- Lokalförsörjningsplan för friluftsliv 2020–2030 med utblick till 2035
- lokalförsörjningsplan för arbetsmarknadsinsatser, försörjningsstöd och vuxenutbildning 2020–2024 med utblick till 2030
- Bostadsförsörjningsplan för mottagandet av nyanlända 2020–2022
- Bostads- och lokalförsörjningsplan för sociala ändamål 2020–2024 med utblick till 2030
- Bostads- och lokalförsörjningsplan för vård och omsorg av äldre 2020–2024 med utblick till 2030

Uppsala kommun

Kommunstyrelsens arbetsutskott
Protokollsutdrag

Datum:
2019-12-03

- Bostads- och lokalförsörjningsplan för vård och omsorg 2020–2024 med utblick till 2030
- Lokalförsörjningsplan för drift- och verksamhetslokaler 2020–2023 med utblick till 2050

Uppsala kommun

Kommunledningskontoret
Tjänsteskrivelse till kommunstyrelsen

Datum:
2019-11-21

Diarienummer:
KSN-2019-02984

Handläggare:
Hanna Wibäck

Bostads- och lokalförsörjningsplaner 2020–2024 med utblick mot 2030

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen beslutar

1. **att** godkänna lokalförsörjningsplan för pedagogiska lokaler 2020 till och med läsåret 2023/2024 med utblick mot 2030 i enlighet med ärendet **bilaga 1**,

2. **att** godkänna lokalförsörjningsplan för idrott och fritid 2020–2030 med utblick till 2050 i enlighet med ärendet **bilaga 2**,

3. **att** godkänna lokalförsörjningsplan för kultur och fritid 2020–2030 med utblick till 2035 i enlighet med ärendets **bilaga 3**,

4. **att** godkänna lokalförsörjningsplan för friluftsliv 2020–2030 med utblick till 2035 i enlighet med ärendet **bilaga 4**,

5. **att** godkänna lokalförsörjningsplan för arbetsmarknadsinsatser, försörjningsstöd och vuxenutbildning 2020–2024 med utblick till 2030 i enlighet med ärendets **bilaga 5**,

6. **att** godkänna bostadsförsörjningsplan för mottagandet av nyanlända 2020–2022 i enlighet med ärendets **bilaga 6**,

7. **att** godkänna bostads- och lokalförsörjningsplan för sociala ändamål 2020–2024 med utblick till 2030 i enlighet med ärendet **bilaga 7**,

8. **att** godkända bostads- och lokalförsörjningsplan för vård och omsorg av äldre 2020–2024 med utblick till 2030 i enlighet med ärendets **bilaga 8,**

9. **att** godkänna bostads- och lokalförsörjningsplan för vård och omsorg 2020–2024 med utblick till 2030 i enlighet med ärendets **bilaga 9**,

10. **att** uppdra till kommunledningskontoret att ansvara för att planerna fullföljs inom de ramar som fastställts av kommunfullmäktige i Mål och budget.

Postadress: Uppsala kommun, kommunledningskontoret, 753 75 Uppsala
Besöksadress: Stationsgatan 12
Telefon: 018-727 00 00 (växel)
E-post: kommunledningskontoret@uppsala.se
www.uppsala.se

Kommunstyrelsen beslutar för egen del

11. **att** fastställa och godkänna lokalförsörjningsplan för drift- och verksamhetslokaler 2020–2023 med utblick till 2050 i enlighet med ärendet i **bilaga 10.**

Ärendet

Bostads- och lokalförsörjningsplanerna kommer ur kommunens sammanhållna planering för att tillhandahålla lokaler för verksamheter i kommunal regi. Den strategiska planeringen för att tillgodose kommunala verksamheter med lokaler och anläggningar är en ständigt pågående utredning där planerna revideras löpande utifrån genomförande och förnyade förutsättningar.

Föreliggande planer redovisar pågående lokalförsörjningsåtgärder, förslag till nya åtgärder samt förändringar i lokalbeståndets kapacitet. I planerna redovisas även uppdrag som ska utredas vidare i fortsatt planering samt en utblick för att skapa beredskap att hantera kommande utbyggnader.

Beredning

Bostads- och lokalförsörjningsplanerna har beretts av kommunledningskontoret tillsammans med respektive förvaltning där kommunledningskontoret varit sammankallande part. Detta under ledning av strategiska beredningsgrupper samt styrgrupper. Barn- och jämställdhetsperspektiven har beaktats i beredningen.

Bostads- och lokalförsörjningsplanerna beslutas av respektive nämnd innan planerna godkänns av kommunstyrelsen.

Lokalförsörjningsplan för pedagogiska lokaler beslutades av utbildningsnämnden den 21 november. Lokalförsörjningsplan för idrott och fritidsanläggningar beslutades av idrotts- och fritidsnämnden den 25 november. Lokalförsörjningsplan för kultur och fritid beslutades av kulturnämnden den 6 november. Lokalförsörjningsplan för arbetsmarknadsinsatser, försörjningsstöd och vuxenutbildning samt bostadsförsörjningsplan för mottagandet av nyanlända beslutades av arbetsmarknadsnämnden den 25 november. Bostads- och lokalförsörjningsplan för vård och omsorg beslutades av omsorgsnämnden den 27 november. Bostads- och lokalförsörjningsplan för sociala ändamål beslutades av socialnämnden den 27 november. Beslut om bostads- och lokalförsörjningsplan för vård och omsorg av äldre fattas av äldrenämnden den 28 november. Lokalförsörjningsplan för friluftsliv beslutas av gatu- och samhällsmiljönämnden 14 november. Lokalförsörjningsplan för drift- och verksamhetslokaler beslutas av gatu- och samhällsmiljönämnden den 14 november, idrott och fritidsnämnden den 25 november samt kommunstyrelsen den 11 december.

Besluten framgår av **bilaga 11–20**.

Föredragning

Respektive nämnd har, genom representanter från förvaltningarna, inkommit med beskrivning av nämndens behov kopplat till lokaler och anläggningar. Utifrån denna beskrivning har kommunledningskontoret tillsammans med respektive förvaltning tagit fram bostads-försörjningsplaner samt lokalförsörjningsplaner.

Planerna redovisar nämndernas behov av lokaler och anläggningar för att kunna bedriva sina respektive verksamheter, hur det befintliga lokalbeståndet ser ut, pågående samt nya åtgärder för att möta nämndens behov, ekonomiska konsekvenser av föreslagna åtgärder samt utredningsuppdrag för att fastställa kommande behov. För fördjupning hänvisas till ärendets **bilagor**.

Beslut har tagits i nämnderna och förlaget är nu att kommunstyrelsen godkänner respektive bostads- samt lokalförsörjningsplan.

Ekonomiska konsekvenser

I bostads- och lokalförsörjningsplanerna anges åtgärder inom aktuell mål- och budgetperiod vilka är avstämda mot mål och budget 2019–2021.

Merparten av de lokalförändringar som ingår planerna innebär investeringar för kommunala bolag. Kostnadsnivån i nyproduktion har stigit de senaste åren och riskerar att fortsatt ligga på en hög nivå i rådande byggkonjunktur. Om lokalförändringarna som planen omfattar ska klaras inom investeringsramen i Mål och budget ställs höga krav på en effektiv projekterings- och byggprocess.

De höga kostnaderna i nyproduktion och volymen nyproduktion som tillkommer lokalbeståndet med planerna innebär att de genomsnittliga nyckeltalen för hyreskostnad kan behöva justeras. I det fortsatta arbetet ingår att utveckla de styrande nyckeltalen för investerings- och hyreskostnad i nyproduktion.

Merparten av de lokalförändringar som ingår i planerna innebär förändrade hyreskostnader för respektive förvaltning. Hyreskostnaderna i planerna har stämts av med förvaltningarna som sedan hanterar dessa i respektive budgetprocess.

Planerna innehåller utredningsuppdrag vilka hanteras inom budgetram för respektive nämnd. Genomförande av de åtgärder utredningsuppdragen leder till förutsätter att de inarbetas i Mål och budget för kommande år. Åtgärder i bostads- och lokalförsörjningsplanerna inom aktuell mål- och budgetperiod är avstämda mot mål och budget.

Se respektive **bilaga** för fördjupning.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse daterat 21 november 2019.
- Bilaga 1, Lokalförsörjningsplan för pedagogiska lokaler 2020 till och med läsåret 2023/2024 med utblick mot 2030 samt protokollsutdrag
- Lokalförsörjningsplan för idrott och fritid 2020–2030 med utblick till 2050
- Beslut 2
- Lokalförsörjningsplan för kultur och fritid 2020–2030 med utblick till 2035
- Beslut
- Lokalförsörjningsplan för friluftsliv 2020–2030 med utblick till 2035
- Beslut
- lokalförsörjningsplan för arbetsmarknadsinsatser, försörjningsstöd och vuxenutbildning 2020–2024 med utblick till 2030
- Beslut
- Bostadsförsörjningsplan för mottagandet av nyanlända 2020–2022
- Beslut

- Bostads- och lokalförsörjningsplan för sociala ändamål 2020–2024 med utblick till 2030
- Beslut
- Bostads- och lokalförsörjningsplan för vård och omsorg av äldre 2020–2024 med utblick till 2030
- Beslut
- Bostads- och lokalförsörjningsplan för vård och omsorg 2020–2024 med utblick till 2030
- Beslut
- Lokalförsörjningsplan för drift- och verksamhetslokaler 2020–2023 med utblick till 2050
- Beslut

Kommunledningskontoret

Joachim Danielsson
Stadsdirektör

Ola Hägglund
Stabsdirektör

Uppsala kommun

Nämnd	Gäller från:	Diarienummer:
Utbildningsnämnden	2019-11-21	UBN-2019-9331
Kommunstyrelsen		KSN-2019-02984
Handläggare:	Version/DokumentID:	

Lokalförsörjningsplan

för pedagogiska lokaler 2020 till och med läsåret 2023/2024 med utblick mot 2030

Beslutad i utbildningsnämnden 2019-**-**

Godkänd i kommunstyrelsen 2019-**-**

Postadress: Uppsala kommun, 753 75 Uppsala
Telefon: 018-727 00 00 (växel)
www.uppsala.se

Innehåll

Sammanfattning 3
1. Inledning 5
1.1 Styrning och uppdrag 5
1.2 Arbetets organisation 5
1.3 Planens innehåll 5
2. Förutsättningar 6
2.1 Barnkonventionen 6
2.2 Funktionsprogram 6
3. Behov- och kapacitetsanalys 7
3.1 Befolkningsprognos 7
3.2 Behov och kapacitet 8
3.3 Lokalresurser 16
4. Utblick 17
4.1 Stads- och landsbygdsutveckling 17
5. Åtgärder 19
Nya åtgärder 19
Tidigare beslutade åtgärder – med revideringar 20
Utredningsuppdrag som inte kopplas till lokalförsörjningsområden 22
Total kapacitetsutveckling 23
6. Ekonomi- och kostnadsutveckling 24
6.1 Investeringsbedömning 24
6.2 Hyreskostnad och verksamhetsekonomi 25
6.3 Ekonomisk utblick 27
Bilaga 1. Områdesbeskrivning 29
Bälinge – Björklinge 30
Centrala staden – Fålhagen 33
Gunsta – Länna – Almunge – Knutby 36
Gåvsta- Stavby – Tuna 39
Luthagen – Stenhagen 42
Norby – Eriksberg – Flogsta 45
Ramstalund – Vänge – Järlåsa 49
Sala backe – Årsta – Vaksalabygden 52
Storvreta – Vattholma – Skyttorp 56
Svartbäcken – Gränby – Gamla Uppsala 59
Sävja – Bergsbrunna – Danmark 62
Valsätra – Gottsunda – Sunnersta 65
Bilaga 2. Total hyreskostnad samt totalt antal barn och elever 68
Hyreskostnad, totalt per avdelning 68
Befolkningsprognos, antal barn och elever 68

Sammanfattning

Lokalförsörjningsplan för pedagogiska lokaler utgör kommunens planering för lokaler inom utbildningsnämndens verksamhetsområde. Planen tas fram i en gemensam beredning av utbildningsförvaltningen, kommunledningskontoret, stadsbyggnadsförvaltningen samt berörda kommunala bolag.

Planens syfte är att säkerställa att Uppsala kommun hanterar både dagens och framtidens utmaningar med lokaler för pedagogisk verksamhet.

Den övergripande styrningen genom kommunens mål och budget redovisas på sidan 5.

Sammanfattat behov

Behovsbedömningen baseras på kommunens befolkningsprognos och kommunens utveckling enligt Översiktsplan 2016. I analysen har även ytterligare underlag vägts in, tex servicegrad och kända barn- och elevströmmar.

I kommunprognosen från 2019 är det förväntade antalet barn och ungdomar under lokalförsörjningsperioden fram till 2023 högre jämfört med i tidigare prognoser. Antalet barn och ungdomar i åldrarna 1–18 år antas öka från och med 2019 till och med 2030 med cirka 10 300 personer. Ökningen antas bli störst i grundskolans mellan- och högstadieåldrar samt i gymnasieåldrarna. Befolkningsprognoserna innehåller alltid en osäkerhet och revideras årligen utifrån förändrade förutsättningar.

De flesta fristående grundskolor i Uppsala kommun har redan idag ett optimerat intag. Det ökade behovet av grundskoleplatser antas därför ske i kommunal regi. I förskola och i gymnasieskola antas tillkommande platser komma att bedrivas både i kommunal regi och i fristående regi.

Under denna planperiod kommer fastigheter i Uppsala, som idag används till annat än skolverksamhet, att sökas för anpassning till fullgoda skollokaler. Det kan både röra sig om kommunala fastigheter och fastigheter med annan ägare

Behovsanalysen redovisas i sin helhet på sidan 7

Sammanfattade åtgärder

Åtgärderna i planen syftar till att möta det analyserade behovet, säkerställa och förbättra lokalerna samt ge förutsättningar för andra nödvändiga fastighetsåtgärder, tex renoveringar.

Inom den kommunala förskolan tillkommer cirka 850 platser under perioden 2020 till och med vårterminen 2024. Utöver de platser som tidigare har beslutats innehåller planen förslag till beslut om permanent ersättning för en moduluppställning, totalrenoveringen av en förskola samt att förskolan lämnar en moduluppställning. Om ytterligare nya förskolor behöver etableras under planperioden förs dessa fram för beslut i kommande lokalförsörjningsplaner. Fler nya förskolor samt renovering och utökning av befintliga förskolor efter planerperioden är under utredning.

De kommunala förskoleplatserna kommer att tillskapas genom 16 nya förskolor som etableras under perioden 2020 till vårterminen 2024 varav 8 förskolor är permanenta ersättningar för moduluppställningar och en förskola ersätter tillfällig förskola i

grundskolans lokaler. Utöver detta kan det tillkomma inhyrda lokaler för förskoleverksamhet där det fortfarande är oklart i vilken regi de ska drivas.

Inom den kommunala grundskolan etableras cirka 650 nya platser under perioden 2020 till och med läsåret 23/24. Denna plan innehåller inte några förslag på nya åtgärder för grundskolan. Fler nya grundskolor, samt renovering och utökning av befintliga grundskolor, efter planperioden är under utredning.

De kommunala grundskoleplatserna kommer att tillskapas genom att en grundskola utökar i befintliga lokaler samt en moduluppställning. Utöver detta kan det tillkomma någon inhyrd lokal för skolverksamhet.

Inom den kommunala gymnasieskolan sker utökning i befintliga lokaler samt att en ny gymnasieskola etableras genom inhyrning. Omflyttning inom gymnasieskolan är aktuell framförallt inom yrkesprogrammen. Utöver de platser som tidigare beslutats innehåller planen förslag till beslut om att 1 400 platser etableras genom inhyrning samt att två lokaler lämnas för samlokalisering. Planen föreslår även en permanent ersättning för moduluppställning för gymnasiet bortanför läsåret 2023/2024.

Alla åtgärder redovisas i sin helhet på sidan 19

Sammanfattning ekonomi

De föreslagna åtgärderna innebär ekonomiska åtaganden för kommunen i form av investeringsmedel i fastigheter och verksamheter samt driftsmedel för verksamheterna.

I arbetet med lokalförsörjningsplanen sker beräkningar av de ekonomiska konsekvenserna antingen utifrån verklig genomförandeplanering eller genom övergripande schabloner, tex byggkostnad per kvm.

Tillkommande och tidigare beslutade åtgärder bedöms leda till cirka 289 miljoner kronor ökning i hyresnivå för utbildningsnämnden under planperioden 2020–2030. Investeringar inom kommunkoncernen bedöms för dessa åtgärder uppgå till 5 miljarder kronor.

De ekonomiska konsekvenserna redovisas i sin helhet på sidan 24.

1. Inledning

Lokalförsörjningsplan för pedagogiska lokaler utgör kommunens planering för lokaler inom utbildningsnämndens verksamhetsområde.

Inom området finns en utveckling som visar att behovet av pedagogiska lokaler för förgrund- och gymnasieverksamhet ökar. Lokalförsörjningsplaneringen har till syfte att genom samordnad och gemensam beredning säkerställa att detta behov möts.

1.1 Styrning och uppdrag

Planen utgår från nämndernas ansvarsområden och de mål och uppdrag som fastställs av kommunfullmäktige i mål och budget 2020–2022. Grunden utgörs av nämndens ansvar för lokaler för pedagogisk verksamhet samt nämndens verksamhetsplan för detta.

Kommunstyrelsen ges i mål och budget ett övergripande ansvar att säkerställa att långsiktigt hållbara lokalförsörjningsplaner ska finnas för all kommunal verksamhet för behovet på kort och lång sikt. Planerna ska säkerställa att verksamheterna har tillgång till ändamålsenliga och kostnadseffektiva lokaler. Utveckling av den strategiska lokalförsörjningen ska ske genom att utveckla gemensamma lokallösningar mellan olika verksamheter samt ökad nyttjandegrad. Målsättningen över tid är sänkta kostnader i kommunkoncernen och minskad lokalkostnad per invånare. Det finns även särskilda uppdrag om att överväga alternativet att hyra lokaler på långa kontrakt istället för att bygga och äga själv.

Uppsala kommun Skolfastigheter AB (SFAB) delar uppdraget om att överväga alternativet att hyra lokaler på långa kontrakt istället för att kommunkoncernen bygger och äger själv, utifrån vad som är mest ekonomiskt fördelaktigt med Kommunstyrelsen. SFAB och Kommunstyrelsen ska även tillsammans arbeta fram samverkansmodeller för kostnads- och energieffektiva samt ändamålsenliga lokallösningar. SFAB ska ha en ledande roll i planering och genomförande av utbyggnationen av pedagogiska fastigheter i ett växande Uppsala.

1.2 Arbetets organisation

Planen tas fram gemensamt av utbildningsförvaltningen, kommunledningskontoret, stadsbyggnadsförvaltningen och Uppsala kommun Skolfastigheter AB. Framtagandet samordnads av kommunledningskontoret. Arbetet leds av en styrgrupp där samtliga parter ingår. Lokalförsörjningsplanen revideras årligen.

1.3 Planens innehåll

Planen omfattar planerade åtgärder under de närmaste fem åren med en utblick för åtgärder mot år 2030. Lokalförsörjningsplanen redovisar:

- Förutsättningar
- Behov och kapacitet
- Åtgärder – *nya och tidigare beslutade*
- Utredningsuppdrag till kommande revideringar
- Ekonomiska konsekvenser

2. Förutsättningar

2.1 Barnkonventionen

Barnkonventionen blir lag from januari 2020, Barnrättslagen. Idag görs inte någon barnkonsekvensanalys i arbetet med lokalförsörjningsplanen eller de åtgärder som tas fram.

Däremot ska barnens perspektiv beaktas vid genomförandet av åtgärden för att säkerställa att:

- barn får möjlighet till dialog och får utrycka sin vilja
- åtgärden så långt det är möjligt utgår från och uppfyller barnens behov
- när så inte kan ske att kompenserande åtgärder sker (i fastighetsåtgärden eller i verksamheten)

Arbetet med lokalförsörjningsplanen kommer att påverkas av den nya Barnrättslagen framförallt genom framtagande av rutiner för när och hur barn och elever ska involveras i processen.

Eftersom arbetet med lokalförsörjning är ett långsamt arbete på cirka 5 år från beslut till färdigställande kommer generella dialoger med olika grupper av barn att behöva användas.

2.2 Funktionsprogram

Skollokaler för alla skolformer behöver ge fysiska förutsättningar för trygghet och variation i arbetssätt. Lokalerna ska vara flexibla för att möta skolformernas olika behov, men de ska samtidigt vara yteffektiva och hållbara över tid utifrån pedagogik, arbetssätt och förändringar i elevunderlaget. Uppsala kommun har ett funktionsprogram som syftar till att säkerställa dessa kvalitéer vid ny-, om- och tillbyggnation av skollokaler och därmed skapa ändamålsenliga lokaler med goda och långsiktiga förutsättningar.

Funktionsprogrammet tillämpas under ett lokalärendes alla skeden, från planering till slutredovisning. Funktionsprogrammet uppdateras och revideras årligen.

Vid nämndens sammanträdande den 15 maj 2019 fattades beslut att anta gällande funktionsprogram för grundskolan.

Förskolan har ännu inget funktionsprogram utan arbetar istället med ett generellt lokalprogram och rumsfunktionsprogram. Dessutom finns också en koncept-förskola framtagen.

Nya riktlinjer för utemiljöer vid förskola och grundskola är under framtagande och beräknas färdiga under 2020. Därför ingår inte utemiljöer i grundskolans nya funktionsprogram.

3. Behov- och kapacitetsanalys

3.1 Befolkningsprognos

År 2018 bodde drygt 225 000 personer i kommunen. Uppsala kommun väntas växa och få en ökad befolkning under lång tid framöver. I årets prognos antas befolkningen år 2030 uppgå till knappt 268 000 personer, en ökning med cirka 42 500 personer jämfört med år 2018. Ökningen väntas i samtliga åldersklasser.

Kommunprognos 2019 antar en högre takt i befolkningstillväxten jämfört med prognosen 2018. År 2030 antas befolkningen vara nästan 10 000 fler jämfört med fjolårets prognos för samma år. Efter år 2030 väntas befolkningen fortsätta öka men i lägre takt än innan 2030. Dessutom tillkommer befolkning vid utbyggnad av Sävja Bergsbrunna, som planeras starta omkring mitten av 2020-talet.

Variationer i prognoser från olika år visar på att kommunen måste ha beredskap både för en ökning och för en minskning i befolkningsutvecklingen.

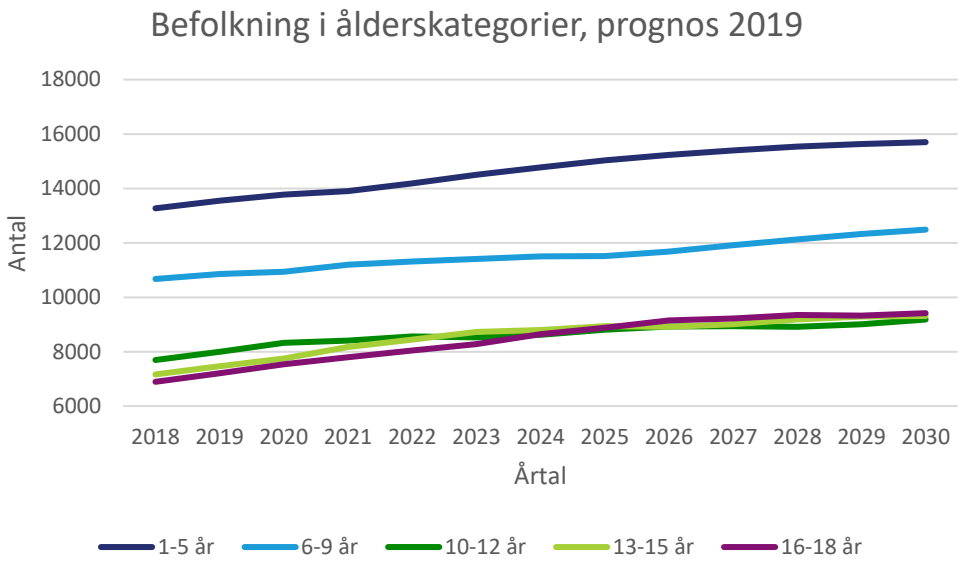

ÅLDER	Antal elever 2018	Ökning till år 2030
1 – 5 år (förskola)	13 300	+ 2 400
6 – 9 år (lågstadium)	10 700	+ 1 800
10 – 12 år (mellanstadium)	7 700	+ 1 500
13 – 15 år (högstadium)	7 200	+ 2 100
16 – 18 år (gymnasium)	6 900	+ 2 500

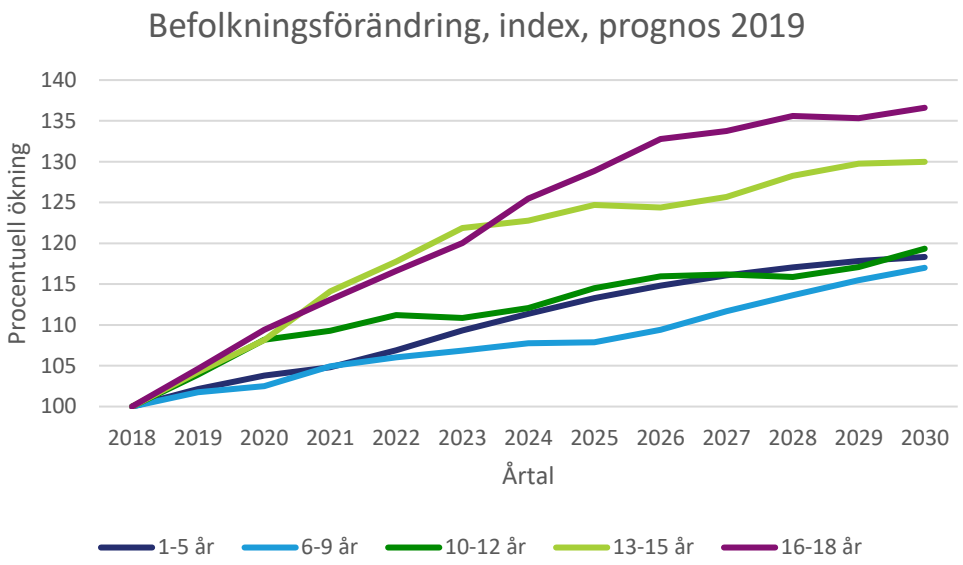

Andelsmässigt väntas ungdomsgrupperna öka mest. Åldrarna 13–15 år väntas öka med 30 procent medan 16–18 åringar väntas öka med 37 procent.

3.2 Behov och kapacitet

Förskola och pedagogisk omsorg (dagbarnvårdare)

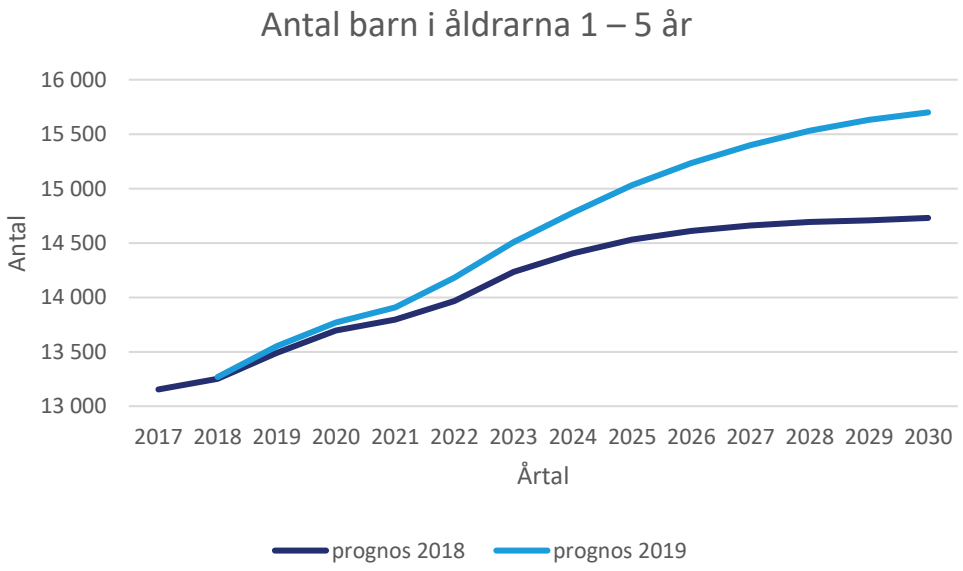

2019 års befolkningsprognos visar på ett högre antal barn i förskoleåldern jämfört med prognos 2018. Framför allt är det under andra halvan av 2020-talet som antalet barn väntas öka mer. Till hösten 2023 förväntas omkring 850 fler barn behöva en förskoleplats jämfört med hösten 2019.

Behovet av förskoleplatser beräknas utifrån befolkningsprognosen, fördelad på lokalförsörjningsområden. En separat beräkning görs för höstbehovet respektive vårbehovet. Förskola eller pedagogisk omsorg (dagbarnvårdare) är ett erbjudande som många, men inte alla, nyttjar. Den så kallade servicegraden anger hur stor andel av barnen i åldrarna 1–5 år i ett område som har en plats i förskola eller pedagogisk omsorg.

Planering sker efter en total servicegrad på 89% men den faktiska siffran varierar mellan områden och under läsåret.

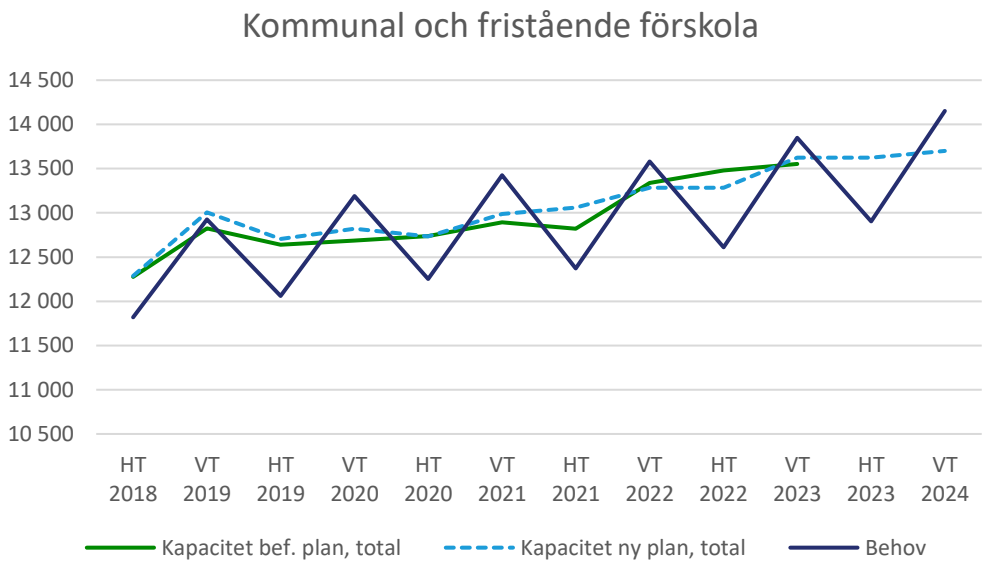

Ungefär 65 procent av dagens cirka 13 000 förskoleplatser, inom förskolor och pedagogisk omsorg, bedrivs i kommunal regi och ungefär 35 procent bedrivs i fristående regi. De senaste åren har det skett en förskjutning mot en högre andel platser i fristående regi. I behovsprognosen beräknas det ökade behovet av förskoleplatser tillgodoses i kommunal regi om inte annat är känt. I områdesinformationens diagram redovisas den totala kapacitetsökningen medan tabellerna endast redovisar åtgärder i kommunal regi.

Behovet av förskoleplatser varierar mellan höst och vår. Under sommaren skrivs alla barn som ska börja i grundskolan ut. Förskolan och den pedagogiska omsorgen fylls succesivt på under året och når sitt maximala antal platser under vårterminens andra hälft. Kapaciteten måste därför anpassas efter vårbehovet, trots att det innebär en viss överkapacitet under hösten.

Efterfrågan på förskoleplatser är inte bara ojämn över året. Den är även geografiskt ojämnt fördelad. Under planperioden kommer åtgärder att vidtas i syfte att minska antalet förskoleplatser där ett överskott av platser råder.

I områden med brist på förskoleplatser kan kapaciteten kompletteras med mobila enheter. Fem mobila enheter, även kallade förskolebussar, finns inom Uppsala kommun. Varje läsår är dessa enheter knutna till fem förskolor där kapaciteten behöver utökas. Utöver att de hjälper till att lösa en kapacitetsbrist erbjuder de även barnen en omväxlande utomhuspedagogik. En utredning av de mobila enheternas framtida antal och avtal har gjorts under året. De fem befintliga bussarna kommer att få förnyade avtal men det är ännu osäkert om antalet bussar kommer att utökas.

Grundskola

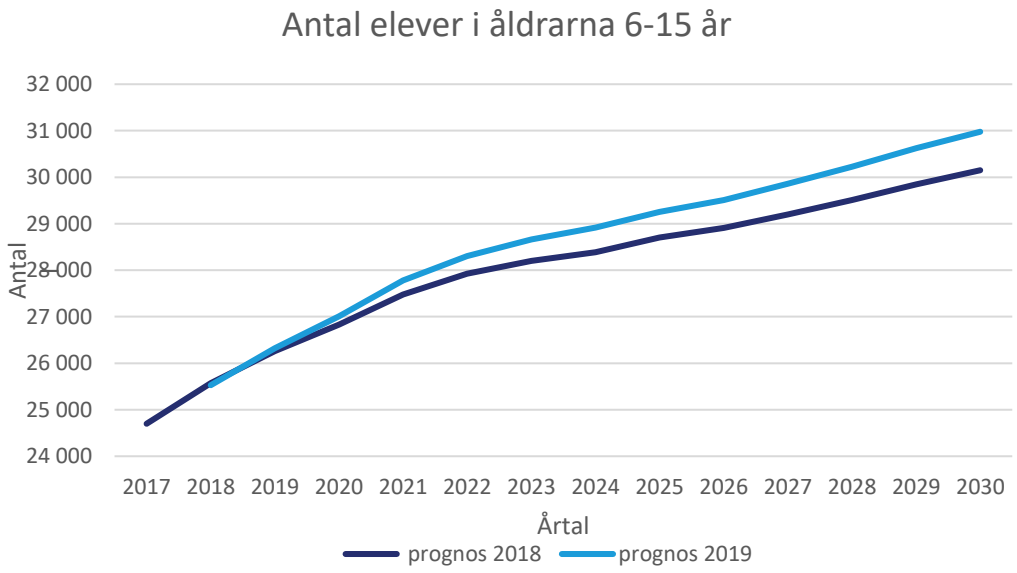

2019 års befolkningsprognos visar på ett större behov av grundskoleplatser de kommande åren jämfört med prognos 2018. Omkring 2 300 fler barn och ungdomar förväntas behöva en grundskoleplats hösten 2023 jämfört med hösten 2019.

Behovet av elevplatser beräknas utifrån befolkningsprognosen, fördelad på lokalförsörjningsområden, med avräkning av elever i fristående skolor, elever i särskilda skolformer (till exempel grundsärskola) samt elever som går i skola i annan kommun. Ett visst inflöde från andra kommuner tas också med i beräkningen.

Avdelningen för pedagogiska lokaler har under året i samråd med grundskolans områdeschefer fastställt kapaciteten för varje skola.

En grundskola är av olika anledningar sällan fullbelagd utifrån kapacitetsbegreppet. Det beror till exempel på elevvalet, att elever börjar och slutar och att olika undervisningsgrupper tillkommer. För att kommunen ska kunna lokalförsörja i rätt omfattning krävs en viss marginal. Annars finns det risk att kommunen har för få elevplatser.

I lokalförsörjningsplanens diagram redovisas därför 90 % av kapaciteten vilket är det elevantal kommunen planerar efter vid den årliga revideringen av lokalförsörjningsplanen. I tabeller över nyproduktion anges däremot hela kapaciteten.

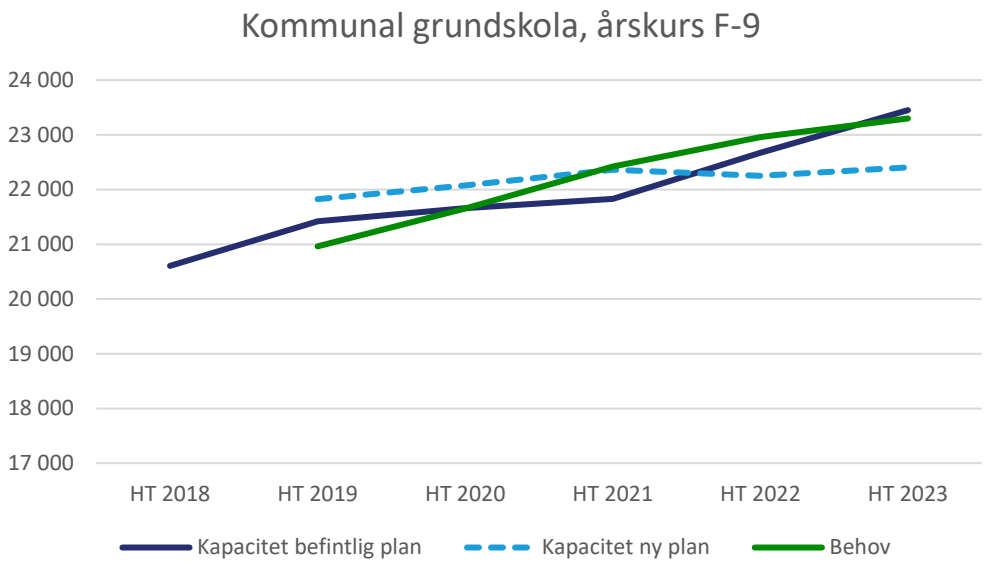

Ungefär 80 procent av dagens cirka 26 000 grundskoleelever går i skola i kommunal regi och ungefär 20 procent går i skola i fristående regi. De fristående grundskolorna antas i stort sett ha fyllt sin kapacitet och kommunen har idag informationen att inte några större utökningar eller nyetableringar av friskolor är att vänta i närtid. För elevtalsprognosen innebär det att det ökade behovet av grundskoleplatser antas tillgodoses i kommunal regi och att de kommunala skolorna därför kommer att öka sin andel av det totala elevantalet.

Ett stort behov av platser kommer att uppstå i utbyggnadsområden, men det finns även ett kraftigt ökande behov av grundskoleplatser i stadens centralare delar. I utbyggnadsområden är målsättningen att helt nya skolor ska byggas. I stadens centralare delar är det svårare att tillgodose skolbehovet. En del av platsbehovet kan lösas genom förtätning på befintliga skoltomter. Hänsyn måste tas inte bara till hur stor friyta eleverna får utan även till hur den ökade mängden transporter in till skolområdet ska lösas. Inte sällan är infartsmöjligheterna till befintliga skoltomter starkt begränsade och nuvarande transportlösningar oförenliga med dagens krav. Vid platsbrist kommer de yngsta barnen att prioriteras för placering i en skola nära hemmet. Fler elever än idag kommer dessutom sannolikt att få en skolplacering som berättigar till skolskjuts.

Från och med läsåret 2020/2021 och några år framåt överstiger behovet av grundskoleplatser tillgången. Detta beror på en kraftig ökning av antalet elever under senare år, något som väntas fortsätta flera år framöver samt kraftiga förseningar i flera stora skolprojekt. Förseningarna beror delvis på att förtätningsprojekten har visat sig vara mer komplicerade att genomföra än vad tidigare bedömning visat. En annan anledning till förseningar är att fastigheter som i ett tidigt skede bedömts som möjliga att renovera visat sig vara i sådant skick att renovering inte har varit ett alternativ.

För att lösa den akuta platsbristen inom grundskolan kommer nya skolplatser tillgodoses i moduler. Samtliga moduler kommer successivt att ersättas av permanenta lösningar eftersom platsbehovet inte bedöms vara övergående. I och med kompletteringen av fastighetsbeståndet med modullösningar och senare avveckling av modulerna kommer det på berörda enheter sannolikt att bli en del omstruktureringar av verksamheten, till exempel förändringar i skolstruktur.

Gymnasium

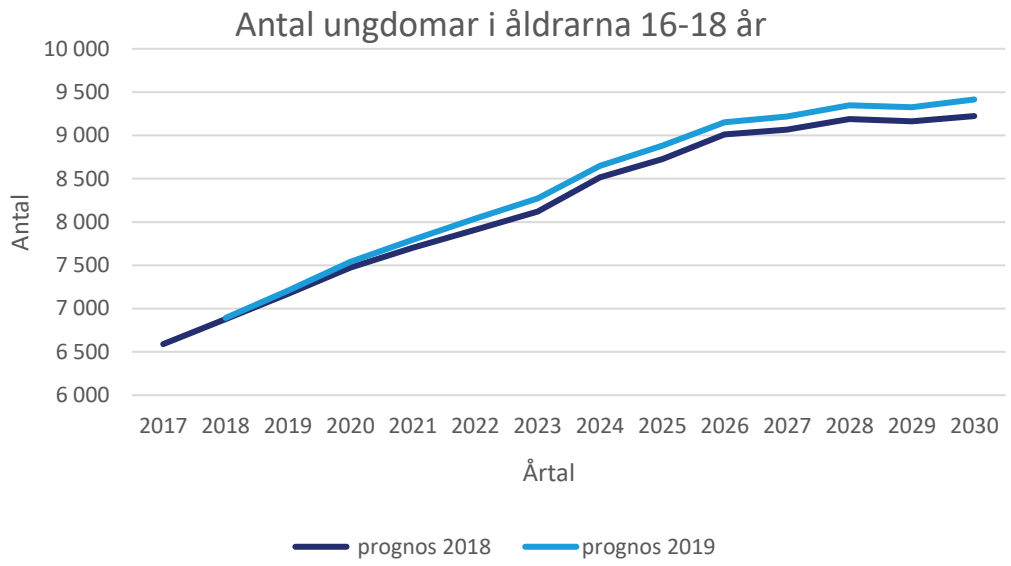

2019-års befolkningsprognos visar på ett större behov av gymnasieplatser de kommande åren jämfört med prognos 2018. Det kommer att bo drygt 1 050 fler ungdomar i åldrarna 16–18 år i Uppsala kommun hösten 2023 jämfört med hösten 2019.

Behovet av elevplatser beräknas utifrån befolkningsprognosen med avräkning av elever i fristående gymnasieskolor, elever i särskilda skolformer (till exempel gymnasiesärskola) samt elever som går i gymnasieskola i annan kommun. Ett visst inflöde från andra kommuner tas också med i beräkningen.

Gymnasieskolan är en frivillig skolform. Eleverna har möjlighet att välja om, börja om och hoppa av. Detta leder till att det finns mer än tre årskullar inne i systemet samtidigt. Antalet elever som går i gymnasieskola i Uppsala kommun ligger därför ofta över 100 procent av befolkningen i åldrarna 16–18 år, trots att inte alla ungdomar går en gymnasieutbildning.

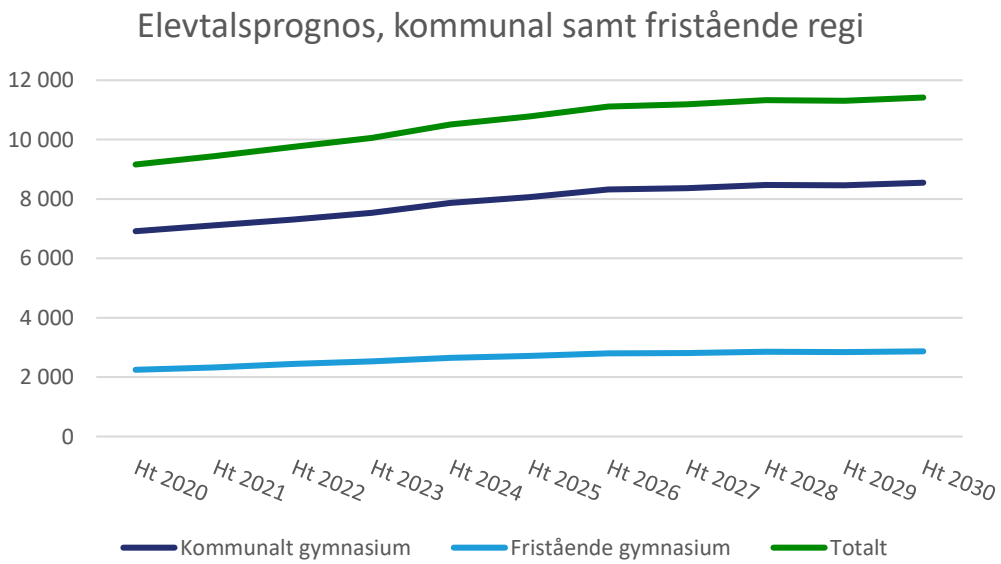

Ungefär 76 procent av dagens cirka 9 100 gymnasieelever går i gymnasieskola i kommunal regi, och ungefär 24 procent går i gymnasieskola i fristående regi. Framför allt på de

teoretiska programmen bedöms merparten av de fristående gymnasieskolorna ha fyllt sin kapacitet. Det ökade behovet av platser på teoretiska program i gymnasieskolan antas därför i första hand tillgodoses i kommunal regi, vilket innebär att andelen elever i kommunal regi kommer att öka något de närmaste åren.

Hösten 2020 och några år framåt kommer det att finnas ett visst överskott av platser inom gymnasieskolan. Överskottet beror dels på att hela Katedralskolan åter togs i bruk hösten 2019, efter att ha renoverats och dels på att Linnéskolan åter tas i bruk som gymnasieskola hösten 2020 med det nya namnet Ellen Fries gymnasium. Successivt kommer platsöverskottet att fyllas, inom de närmaste åren, eftersom gymnasieskolan är inne i en period då elevantalet ökar kraftigt. Redan höstterminen 2023, det vill säga i slutet av planperioden, bedöms platserna på de teoretiska programmen att vara fyllda. Det kommer då fortfarande att finnas ett visst platsöverskott på de praktiska programmen.

Då antalet ungdomar i behov av en plats inom gymnasieskolan förväntas växa kraftigt de närmaste åren är det nödvändigt att tillföra lokaler till gymnasieskolan för utökning av verksamheten. Detta gäller särskilt de teoretiska programmen. Utöver att åter ta i bruk Linnéskolan för gymnasieverksamhet är det viktigt att snarast utreda framtida möjliga lokalalternativ för ytterligare utökning av gymnasieskolan.

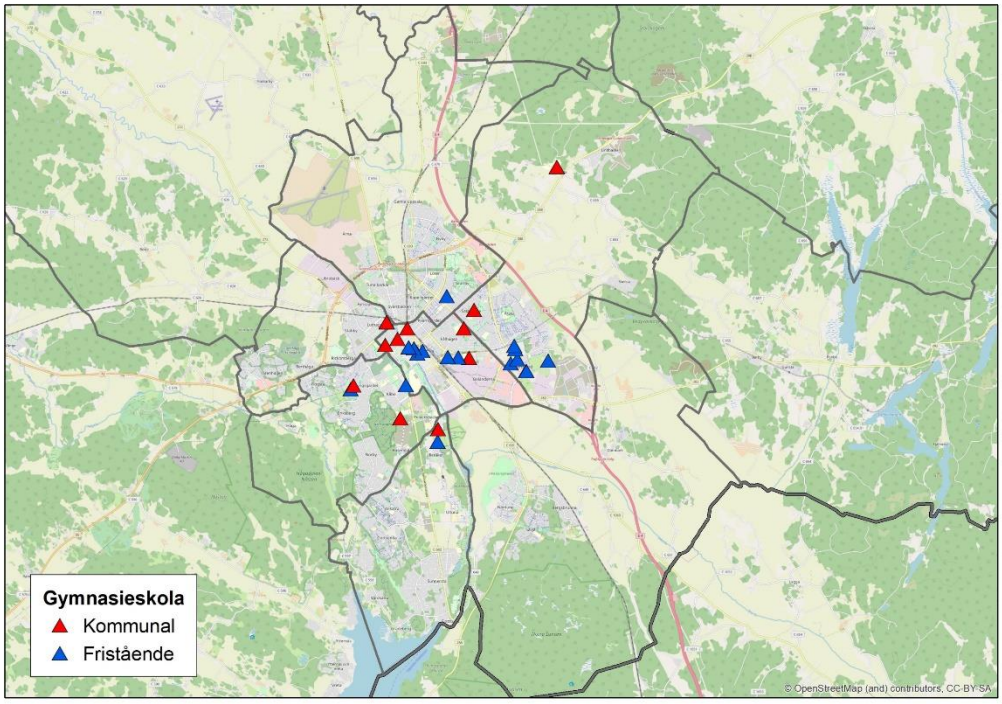

<u>Gymnasieskola – kommunal</u>
Celsiusskolan
Ellen Fries gymnasium
Fyrisskolan
Katedralskolan
Lundellska skolan
Rosendalsgymnasiet
Uppsala estetiska gymnasium
Uppsala yrkesgymnasium Ekeby
Uppsala yrkesgymnasium Jälla

<u>Gymnasieskola - fristående</u>
Ansgargymnasiet
Cultus gymnasieskola
Grillska gymnasiet
Hagströmska gymnasiet
Internationella gymnasiet
Jensen gymnasium
Kunskapsgymnasiet
NTI-Gymnasiet
Praktiska gymnasiet
Realgymnasiet
Thorén Business School
Uppsala Waldorfgymnasium
Yrkesgymnasiet
Yrkesplugget

Särskola

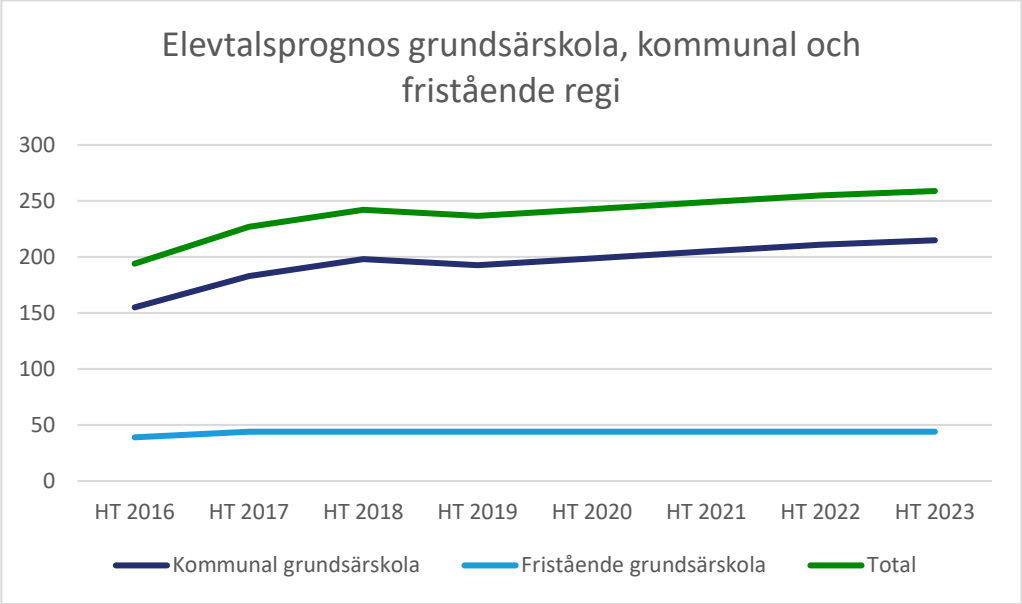

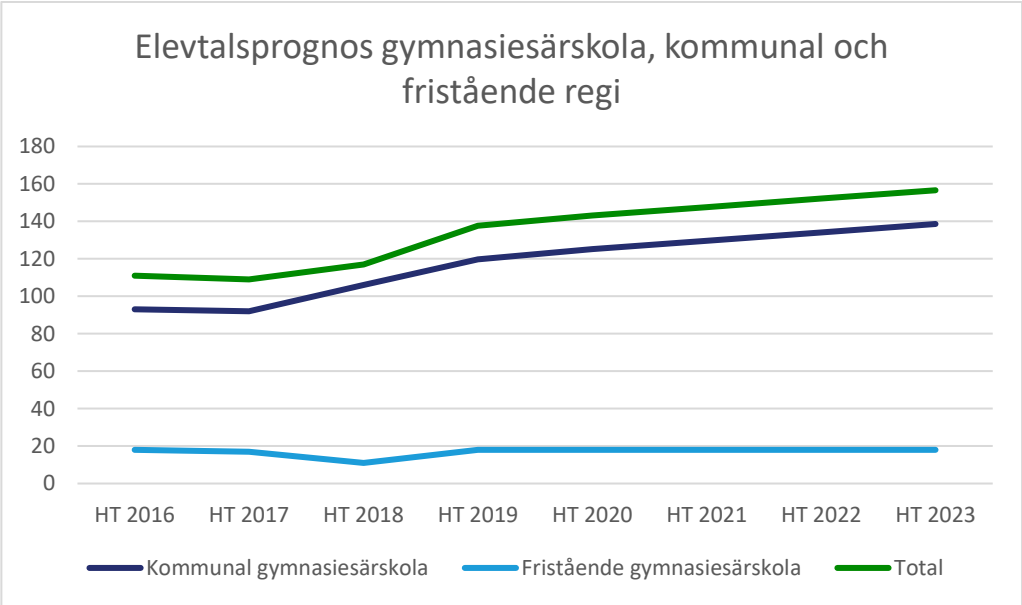

Särskolan i kommunal regi är uppdelad i grundsärskola och gymnasiesärskola.

Under våren 2019 utreddes grundsärskolans framtida lokalbehov utifrån en ny organisationen där nuvarande sex särskoleenheter ska bli fyra större enheter. De nya enheterna ska bereda plats för ungefär 50 elever vardera, vilket innebär en utökning med 15-25 platser/enhet. Utredningen visar på flera tänkbara alternativ för var de olika enheterna kan placeras. Sedan augusti 2019 har Årstaskolan utökat sin verksamhet till idag 48 elever och är därmed först ut i den nya organisationen. Lokalerna har till viss del anpassats för en större elevgrupp med varierande behov. Ytterligare lokalanpassningar ska göras under läsåret.

Utöver de fyra kommande enheterna finns ett önskemål om en femte enhet som är tänkt att fungera som en resursenhet för elever med mycket stora funktionsnedsättningar.

Antalet särskoleelever i grundskolan förväntas öka i ett långsiktigt perspektiv. En särskola kräver stor lokalyta där 50 särskoleelever motsvarar ungefär 240 vanliga grundskoleelever, vilket påverkar placeringen. Skolgård och angöring är andra viktiga

parametrar som behöver tas med i planeringen av dessa verksamheter eftersom eleverna åker taxi till och från skolan.

På gymnasiesärskolan finns flera nationella program och ett individuellt program. De nationella programmen är nästan uteslutande yrkesprogram som ska förbereda dem för ett yrkesliv.

Det individuella programmet är till för de elever som inte har förutsättningar att följa undervisningen på ett nationellt program. Utbildningen på ett individuellt program utformas utifrån den enskilda individens behov och förutsättningar. För en del av eleverna på de individuella programmen kommer utbildningen främst att handla om att öka elevens förutsättningar för en meningsfull sysselsättning som vuxen.

Utredningar

- Med anpassningar i befintliga lokaler bereda plats för 50 grundsärskoleelever på vardera två grundskolor.
- Se över möjligheten att bygga ut en till två befintliga grundskolor för att skapa plats för 50 grundsärskoleelever på respektive skola.
- Var det är mest lämpligt att placera en resursenhet samt vilken grundskola den ska tillhöra.
- Planera för en grundsärskoleenhet i ett längre perspektiv på någon av de kommande nybyggnationerna.

- Elevtalsprognosen för gymnasiesärskolan utgår från att andelen elever på gymnasiet som går i särskola är oförändrad. Detta ger en ökning av elevantalet som inte svarar mot antalet elever som idag är inskrivna i grundsärskolan. Därför behöver denna prognos utredas noggrannare.

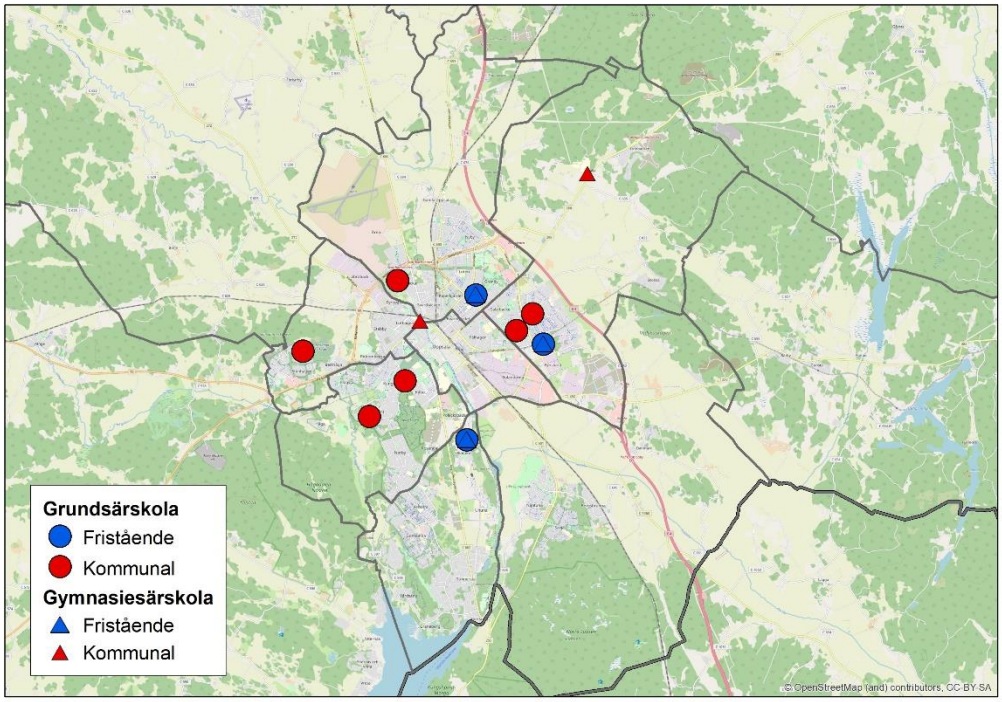

Befintliga objekt

<u>Grundsärskola – kommunal</u>
Bergaskolan grundsärskola
Eriksbergsskolan grundsärskola
Johannesbäcksskolan grundsärskola
Tunabergsskolan grundsärskola
Årstaskolan grundsärskola
Östra Stenhagenskolan grundsärskola

<u>Grundsärskola - fristående</u>
Ansgarsskolan Emanuelskola
Kajan Friskola
Labanskolan

<u>Gymnasiesärskola – kommunal</u>
Uppsala gymnasiesärskola Fyris
Uppsala gymnasiesärskola Jälla

<u>Gymnasiesärskola – fristående</u>
Emanuelgymnasiet
Kajan gymnasiesärskola
Labanskolan gymnasiesärskola

3.3 Lokalresurser

Den kraftiga barn- och elevtalsökningen inom kommunen ställer stora krav på kommunen att utnyttja befintliga lokaler på ett effektivt sätt. I vissa lokaler kan mindre lokalanpassningar eller arbetsmiljöåtgärder göra att kapaciteten kan ökas. Byggnader som har begränsande faktorer ses därför över och åtgärdas.

I framför allt områden med en stor andel småhus och radhus kan behovet av platser vara svårt att tillgodose. Inledningsvis finns ett stort behov av förskoleplatser, som senare övergår i ett lika stort behov av grundskoleplatser. Ett sätt att effektivisera lokalutnyttjandet är att skapa flexibilitet mellan de olika skolformerna. Det kan innebära att en skola över tid används av olika skolformer eller samnyttjas av olika skolformer.

Över tid kommer lokalutnyttjandet att bli effektivare om kluster av flera skolor etableras istället för mycket stora skolor. Allt eftersom behovet förändras kan de olika skolorna i

ett skolkluster användas för olika skolformer. Samtidigt ger närheten mellan skolorna i ett skolkluster verksamheterna stora möjligheter till samnyttjande av lokaler.

Särskilt inom förskolan förekommer det att verksamhet drivs i lokaler med extern fastighetsägare. I framtiden är det troligt att även antalet lokaler med extern fastighetsägare för skoländamål kommer att förekomma. Om det är möjligt att hyra in och ställa om befintliga lokaler kan kommunen hålla nere nyproduktionen och på så vis minska behovet av nyinvesteringar.

Under denna planperiod kommer även befintliga fastigheter i Uppsala, som idag har annan användning, att sökas för anpassning till fullgoda skollokaler. Det kan både röra sig om kommunala fastigheter och fastigheter med annan ägare. Orsaken är ökat behov av hushållning med de kommunala resurserna, stigande byggkostnader i nyproduktion, att behovet av nya skolplatser kommer snabbare än prognostiserat samt att några pågående projekt har blivit fördröjda.

Byggande av nya lokaler kombineras med nödvändiga renoveringar i befintligt bestånd.

4. Utblick

4.1 Stads- och landsbygdsutveckling

Under den närmast 5-årsperioden är det framförallt i staden som den stora bostadsutbyggnaden och befolkningsökningen kommer att ske. Fokus för bostadsbyggandet ligger här på stadsdelarna Kungsängen/Industristaden, Rosendal, Östra Salabacke men även i Gamla Uppsala – Nyby, Gränby, Kapellgärdet, Kvarngärdet samt Ultuna/Bäcklösa kommer det byggas många bostäder. Utanför staden väntas störst samlad utbyggnad ske i Fullerö Hage, Gunsta, Lindbacken och Skölsta. Under mitten och andra halvan av 2020-talet väntas utbyggnad i framför allt Eriksberg, Librobäck, Gottsunda, Valsätra, Sävja – Bergsbrunna, Ulleråker samt Södra Storvreta starta. Utbyggnaden förväntas fortsätta i flera av de övriga områdena ovan.

Uppsalapaketet - avtalet med staten om 4-spårig järnväg mellan Uppsala och Stockholm med en stor utbyggnad av stadens södra delar - kommer ha stor påverkan på utbyggnadsbehovet av den sociala infrastrukturen[1] under lång tid framöver. Det berör i första hand Sävja-Bergsbrunna men också Gottsunda-Valsätra, Bäcklösa och Ultuna. Planeringen för hela utbyggnaden av cirka 33 000 bostäder ska ske så att samtliga lägenheter kan vara färdigbyggda år 2050.

Beredskap för kommande behov

Behovet i lokalförsörjningsplanen är uppskattat utifrån kommunens officiella befolkningsprognos. En långsiktig planering behöver ha beredskap för ett annat behov – både ett högre och ett lägre. I kommunens befolkningsscenario *extra hög* uppskattas befolkningen år 2030 uppgå till totalt drygt 283 300 invånare i stället för 267 600, som prognosen anger. En beredskap behöver därför finnas för ytterligare cirka 15 300 personer den närmaste 10-årsperioden och cirka 53 000 fler än 2019.

---

[1] Lokaler och mark för samhällsfinansierad verksamhet - förskola, skola, idrott, kultur samt fritid men även särskilda bostäder.

Ytterligare cirka 1 100 förskoleplatser eller 8 förskolor med 144 platser i varje bedöms behövas om befolkningen ökar till 283 000 personer. För grundskolans del ökar behovet med 1 400 platser eller 2-3 skolor och för gymnasiet cirka 400 platser eller knappt ½ skola.

Befolkningsscenario låg visar på en lägre befolkningsökning jämfört med den officiella befolkningsprognosen. Från och med år 2024 beräknas ökningen minska kraftigt och år 2030 uppgå till totalt 255 300, det vill säga cirka 12 300 personer färre än prognosen för år 2030 men 25 000 personer fler än år 2019.

Befolkningsscenario låg innebär ett platsbehov av knappt 900 förskoleplatser *färre* till 2030 jämfört med befolkningsprognosen, men 700 platser fler jämfört med idag. En del av de platser som idag ingår i lokalförsörjningsplanen behöver då skjutas på framtiden.

För grundskolebehovet innebär scenario låg 2 500 färre platser jämfört med befolkningsprognosen, men cirka 4 000 platser fler än idag. En del av de platser som idag ingår i lokalförsörjningsplanen behöver då skjutas på framtiden.

I kommunen pågår ett arbete för att säkerställa möjligheten att tillgodose social infrastruktur när behov uppstår. Syftet med arbetet är att platser som bedöms lämpliga för ändamålet utifrån sammanhang och fysiska förutsättningar ska bevakas långsiktigt.

5. Åtgärder

Nya åtgärder

Åtgärder		
Förskola	Beskrivning	Tid
Himmelsvägens förskola	Modulerna lämnas. Platserna erbjuds på närliggande förskola.	HT 2021
Silikatets förskola	Renovering. Evakuering krävs.	Tidsplan ej fastställd
Stenhagens öppna förskola	Ersättning för Stenhagens öppna förskola. Koordineras med utökning av Västra Stenhagens förskola.	VT 2023

Åtgärder		
Gymnasieskola	Beskrivning	Tid
Uppsala yrkesgymnasium Jälla	Nybyggnation för ersättning av moduluppställning och översyn av gymnasieskolan.	HT 2027
Södra staden	1 400 nya gymnasieplatser.	2023–2024
Uvengymnasiet	Lämnar Villa Lugnet och flyttar in i Ellen Fries gymnasium. Lämnar lokaler på Brantingstorg och flyttar in i Ellen Fries gymnasium.	HT 2020 HT2020-HT 2023

Tidigare beslutade åtgärder – med revideringar

Åtgärder		
Förskola	**Beskrivning**	**Tid**
Almtuna förskola	Permanent ersättning av Tallens modulförskola.	VT 2023
Arkitektens förskola	Permanent ersättning av moduler.	~~HT 2022~~ VT 2024
Axelina förskola	Moduluppställning avvecklas och ersätts.	VT 2023
Botulvs förskola	Renoveras. Evakuering krävs.	Tidsplan ej fastställd
Bäcklösa Östra	Ny förskola. Ev inhyrning.	Tidsplan ej fastställd
Bäcklösa Norra	Ny förskola i norra Bäcklösaområdet.	2021
Bälingeby förskola	Permanent ersättning av moduler.	~~VT 2022~~ VT 2025
Börjetull/ Librobäck	Nya förskolor. Ev inhyrning	Tidsplan ej fastställd
Glimmerns förskola	Befintlig förskola rivs, ersätts samt utökas. Evakuering krävs.	~~VT 2022~~ VT 2024
Gränbystaden	Ny förskola, ev inhyrning.	~~VT 2021~~ VT 2022
Gunsta	Ny förskola, inledningsvis i skolan.	HT 2024
Gunsta	Ny förskola i södra Gunsta. Ev inhyrning.	Tidsplan ej fastställd
Järlåsa förskola	Renovering samt permanent ersättning för modulupp-ställning. Evakuering krävs.	~~VT 2023~~ VT 2024
Kapellgärdet	Ny förskola.	Tidsplan ej fastställd
Karlavagnens Förskola	Befintlig förskola rivs och ersätts. Evakuerade till Hemmings förskola.	VT 2023
Kullens förskola	Ny förskola. Evakuerade till Voksenåsens förskola.	VT 2026
Källparkens förskola	Nyproduktion/renovering. Evakuering krävs.	~~VT 2021~~ Tidsplan ej fastställd
Lagerlöfs förskola	Renoveras. Evakuering krävs.	Tidsplan ej fastställd
Lindbackens förskola	Ny förskola i Lindbacken som ersätter Lindens förskola i grundskolan.	~~HT2020~~ VT 2021
Lindens förskola	Förskolan lämnar grundskolan och går in i permanent förskola, se ovan.	~~HT 2020~~ VT 2021
Luthagens förskola	Renoveras. Evakuering krävs.	Tidsplan ej fastställd
Länna	Ny förskola tillsammans med ny grundskola.	Tidsplan ej fastställd
Lövstalöts förskola	Permanent ersättning av moduler.	VT 2021
Norra Hovstallängen	Ny förskola.	HT 2026

Peterslunds förskola	Renovering. Evakuerad till Ringarens förskola.	HT 2020
Rackarbergets förskola	Permanent ersättning av moduler.	VT 2022
Rosendal Etapp 4	Permanent ersättning av Rosendals modulförskola.	VT 2022
Rosendal Etapp 5	Ny förskola.	VT 2022
Rosendal Etapp 5	Ny förskola.	VT 2023
Salabacke Östra	Ny förskola (inhyrning).	~~VT 2021~~ HT2021
Skyttelns förskola	Ny förskola i kvarteret Skytteln.	~~VT 2022~~ VT2023
Ulleråker	Nya förskolor.	Tidsplan ej fastställd
Uppsävja förskola	Permanent ersättning av moduler.	2025–2026
Vaksala kyrkskola	Renoveras till förskola. Ersätter Axelinas moduler.	~~VT 2022~~ VT 2023
Vattholmavägen Östra	Ny förskola (eventuell inhyrning)	~~VT 2021~~ VT 2023
Västra Stenhagens förskola	Utökning, koordineras med öppna förskolan.	VT 2023
Årsta Pilparken	Ny förskola.	2025–2026
Österledens förskola	Permanent ersättning av moduler.	HT 2022

Åtgärder		
Grundskola	**Beskrivning**	**Tid**
Almtunaskolan	Renoveras samt utökas. Evakueras in i Brantingskolan 2023.	HT 2026
Brantingskolan	Ny- och ombyggnation på befintlig skoltomt.	~~HT 2021~~ 2023
Bälinge skola	Renoveras eller ersätts samt utökas. Evakuering krävs.	HT 2024
Flogstaskolan	Ersättning samt utökning.	HT2025
Fredrika Bremer	Ersättning samt utökning.	HT 2026
Gamla Uppsala Skola	Ersättning samt utökning.	HT 2027
Gottsundaskolan	Permanent ersättning för moduluppställning.	HT 2024
Gunsta	Ny grundskola. Inledningsvis med förskola i del av skolan.	HT 2024
Kvarngärdesskolan	Ersättning samt utökning.	HT 2024 el HT 2025
Norra Hovstallängen	Ny grundskola Kungsängen.	HT 2026
Lindbacken	Förskolan lämnar lokaler i skolan.	~~HT 2020~~ 2020 & 2021
Länna	Ny grundskola i Länna. Samlokaliseras med förskolan. Följer bostadsutbyggnad inom planområdet.	Tidsplan ej fastställd

Rosendals skola (Polacksbackens moduluppställning)	Skolan flyttar till moduluppställning i Ulleråkerområdet .	HT 2020
Nya Rosendals skola	Ny grundskola.	~~HT 2022~~ HT 2024
Storvreta	Ny grundskola i östra Storvreta.	HT 2027
Storvreta	Utökning i moduluppställning vid Ärentunaskolan.	HT 2020
Årsta högstadium	Nytt högstadium inom Årstaskolan tomt.	HT 2026
Årstaskolan	Moduluppställning avvecklas för att ge plats för nya Årsta högstadium. Del av modul redan lämnad.	HT 2022

Åtgärder		
Gymnasieskola	**Beskrivning**	**Tid**
Ellen Fries gymnasium	Gamla Linnéskolan återtas som gymnasieskola då arbetsmarknadsförvaltningen lämnar den. Succesiv ökning till en kapacitet på 800 elever.	HT 2020-HT 2022
Lundellska skolan	Nybyggnation av kök och matsal inklusive undervisningssalar. Samordnas med rivningen av den gamla kök- och matsalsbyggnaden. Lokaler för praktiskt-estetiska ämnen i gamla hospitalet på Ulleråkersvägen lämnas. Ersätts i ny byggnad för kök och matsal. Lokaler för resursenheten måste ersättas inom Ulleråkerområdet.	~~HT 2022~~ HT 2024 ~~HT 2022~~ HT 2024 HT 2020-HT 2021
Fyrisskolan	B-huset lämnas. Lokaler för teknikprogrammet iordningställs i Fyrisskolans kvarvarande lokaler.	~~HT 2019~~ VT 2020

Utredningsuppdrag som inte kopplas till lokalförsörjningsområden

- Lämpliga lokaler för Uppsala Yrkesgymnasium Ekeby.
- Självförsörjningsgraden i tätorter/lokalförsörjningsområden utanför staden, dvs vilka stadier som ska finnas i respektive område/ort samt hur stor andel av barnen/ungdomarna som ska kunna få en plats där. Dessutom förutsättningar att möta Översiktsplanen med markinnehav och gällande detaljplaner.
- Strategisk markreserv för pedagogiska ändamål.

Total kapacitetsutveckling

Åtgärder														
Förskola	VT 2020	HT 2020	VT 2021	HT 2021	VT 2022	HT 2022	VT 2023	HT 2023	VT 2024	HT 2024	2025–2026	2027–2028	2029–2030	Efter 2030
Nya åtgärder														
Summa				-36										
Ack summa				-36	-36	-36	-36	-36	-36	-36	-36	-36	-36	
Tidigare beslut														
Summa		-72	72	144	224	0	414	0	72	144	612	0	0	
Ack summa		-72	0	144	368	368	782	782	854	998	1610	1610	1610	

Åtgärder											
Grundskola	HT2020	HT2021	HT2022	HT2023	HT2024	HT2025	HT2026	HT2027	HT2028	HT2029	HT2030
Tidigare beslut											
Summa	280	320	-125	170	1470	390	2860	510	0	0	0
Ack summa	280	600	475	645	2115	2505	5365	5875	5875	5875	5875

6. Ekonomi- och kostnadsutveckling

Vid genomförandet av lokalåtgärder påverkas kommunens ekonomi på flera olika sätt. I de allra flesta fall innebär åtgärderna att investeringsmedel måste säkerställas både för fastighetsåtgärder och för verksamhetens behov av till exempel möbler. Lika viktigt är att det säkerställs att de nyttjande verksamheterna både kan bära lokalkostnaderna och har medel för att driva verksamheten.

Beräkningarna av dessa kostnader sker antingen utifrån verklig genomförande-planering eller genom övergripande schabloner, tex byggkostnad per kvadratmeter.

Tillkommande och tidigare beslutade åtgärder bedöms leda till cirka 289 miljoner kronor ökning i hyresnivå för utbildningsnämnden under planperioden 2020–2030. Investeringar inom kommunkoncernen bedöms för dessa åtgärder uppgå till 5 miljarder kronor.

De ekonomiska förutsättningarna har löpande stäms av mot mål och budget. Finansiering av åtgärderna förutsätts ingå i mål och budget om det inte särskilt anges annat.

6.1 Investeringsbedömning

Investeringsbedömningen inkluderar investeringar i kommunkoncernen, både för bolag och i de fastigheter kommunstyrelsen äger. För de åtgärder som finns medtagna i lokalförsörjningsplanen har investeringsbehovet beräknats att uppgå till strax under 3,9 miljarder kronor för perioden 2020–2024. Beräknade investeringar för den totala planperioden 2020–2030 beräknas uppgå till närmare 5,0 miljarder kronor. I dessa investeringar är även investering i form av markköp medräknat. Ej medräknat är investeringar i det befintliga beståndet, exempelvis underhåll. Bedömningen är baserad på schabloner och syftar till att ge en indikation på den ekonomiska omfattningen för de lösningar som planeras i lokalförsörjningsplanen. En detaljerad investeringsplan, baserad på fastighetsägarens bedömningar för varje projekt, tas fram i samband med beslut om investeringsram i kommunens Mål och budget. Merparten av de lokalförändringar som ingår i planen ägs av Uppsala Skolfastigheter AB.

Investeringsbedömning i tusental kronor								
	Prognos 2020	Prognos 2021	Prognos 2022	Prognos 2023	Prognos 2024	Prognos 2025–2026	Prognos 2027–2028	Prognos 2029–2030
Förskola	242 700	213 000	183 000	100 800	67 000	145 700	0	0
Grundskola	398 000	379 000	515 000	802 500	857 000	706 140	144 440	0
Gymnasieskola	35 000	0	0	35 000	35 000	40 000	10 000	74 000
Totalt	675 700	592 000	698 000	938 300	959 000	891 840	154 440	74 000

Tabellen visar kommunkoncernens investeringsbedömning för tidigare beslutade och tillkommande åtgärder för planperioden 2020–2030. I investeringsberäkningarna har hänsyn inte tagits till Brantingskolans försening

Investeringskostnaderna påverkas av att några nybyggnadsprojekt har senarelagts och flera grundskoleprojekt därmed skjutits framåt i tiden.. För att lösa bristen på skolplatser kommer etablering av moduluppställningar göras på olika skoltomter för att under en övergångsperiod täcka behovet. Det medför lägre investeringskostnader men att den årliga hyresnivån kan bli högre, beroende på modulernas etableringstid.

Senarelagda projekt, hög kostnadsnivå vid nyproduktion samt ökande behov av elevplatser gör att befintliga fastigheter, som idag har annan användning, kommer att fortsätta utredas som eventuella skollokaler. Det kan både röra sig om kommunala fastigheter och fastigheter med annan ägare. Dessa utredningar kan därmed resultera i att investeringarna blir lägre än vad som beräknats här.

6.2 Hyreskostnad och verksamhetsekonomi

Lokalförsörjningsplanen innehåller lokaler, oavsett ägande, som kommunens verksamheter nyttjar för pedagogisk verksamhet. Investeringar i lokalerna finansieras och genomförs av fastighetsägaren, vilket kan vara kommunen själv, kommunala bolag eller externa aktörer. Ägarna får betalt för investeringen i form av ny hyra eller höjd hyra hos verksamheten.

Lokalförsörjningsplanens ekonomiska konsekvenser för kommunkoncernen består av investeringar som till största delen finansieras genom nyupplåning. Även hyresökningar påverkar kommunkoncernen som helhet i de fall lokaler hyrs av en extern aktör.

För utbildningsnämnden består de ekonomiska konsekvenserna av ökade hyreskostnader, ökade kostnader för drift och underhåll av fastigheterna samt investeringar i form av inventarier till nya lokaler. I lokalförsörjningsplanen ingår enbart ekonomiska konsekvenser på grund av ökad hyra för nybyggnation samt ökad hyra för om- och tillbyggnation av befintlig fastighet. Inga konsekvenser på grund av renoveringar har beräknats.

I planens beräkningar av befintliga samt tillkommande hyreskostnader har ingen uppskattning gjorts för kostnader för eventuellt tillkommande tilläggkontrakt. Ett antagande har gjorts om att tilläggskontrakten kommer ligga på en konstant nivå över åren och därmed inte påverka hyreskostnaderna mellan åren. Kontraktstilläggen löper vanligtvis över en kortare period, ofta ett till fem år, och i beräkningen har antagits att hyra på grund av tilläggskontrakt kommer vara konstant under perioden.

I planen finns åtgärder som lyfts fram som utredningsbehov då de är osäkra eller har en oklar tidplan. Ingen ekonomisk konsekvens har beräknats för dessa. Behovet av platser finns men det är oklart när de kommer finnas på plats och det är också oklart om det blir en kommunal eller fristående verksamhet i dessa.

Det avgörande i planeringen är att verksamheten som ska nyttja lokalerna kan bära de tillkommande hyrorna, både genom att det finns barn och elever till platserna och att det finns ekonomiskt utrymme inom utbildningsnämnden för hyresnivån. I samband med kommunens mål- och budgetarbete ska nämnden lyfta sina ekonomiska konsekvenser av lokalförsörjningsplanen. Därutöver ska nämnden i nästkommande års budgetarbete säkra finansieringen av höjd hyra, finansiering av tilläggsavtal och driftkostnader, samt finansiering av verksamhetsinventarier. För de tillfälliga modullösningar som enligt planen blir aktuella måste utbildningsnämnden även beakta avvecklings- och återställningskostnad. Dessa kostnader ingår inte i beräkningarna nedan.

Hyresförändringar i tusen kronor									
	Hyra 2019	Prognos 2020	Prognos 2021	Prognos 2022	Prognos 2023	Prognos 2024	Prognos 2025–2026	Prognos 2027–2028	Prognos 2029–2030
Total nämnd	622 973	32 952	21 549	5 237	30 178	44 729	103 226	50 854	0
varav förskola	175 007	915	7 580	6 179	8 431	5 444	12 210	1 533	0
varav grundskola	329 050	12 959	6 842	-942	13 121	20 203	80 559	49 321	0
varav gymnasieskola	118 916	19 079	7 127	0	8 625	19 082	10 457	0	0

Tabellen visar hyresförändring för tidigare beslutade och tillkommande åtgärder per skolform och utbildningsnämndens totala kostnadsutveckling för planperioden 2020–2030. Siffrorna är ungefärliga och baserade på hyresindikationer och schabloner. Utredningar är inte inkluderade. Hyrorna är inte inflationsuppräknade.

De nybyggnationer, om- och tillbyggnationer samt modullösningar som planeras under perioden beräknas resultera i hyresökningar på 289 miljoner kronor för utbildningsnämnden fram till och med 2030, vilket motsvarar en ökning med cirka 46 procent i jämförelse med befintligt lokalbestånd 2019. De planerade objekt som skapar dessa hyresökningar finns beskrivna under respektive lokalförsörjningsområde samt i planens bilagor.

Sedan 2019 har fastighetsstaben, tidigare fastighetsavdelningen, en ny finansieringsmodell där kostnaderna för lokalförsörjningsverksamheten fördelas ut på nämnderna. För 2020 fördelas cirka 51 miljoner kronor till utbildningsnämnden. Dessa är inte inkluderade i tabellen ovan.

Hyreskostnadsökningen medför för alla skolformer en ökad hyreskostnad per barn och elev. För att minska denna effekt har åtgärder vidtagits av utbildningsnämnden under de senaste åren, bland annat genom att gamla lokaler nyttjas effektivare. Trots ett effektivt lokalutnyttjande blir hyreskostnaden ändå hög till följd av nuvarande kostnadsläge i nyproduktion. I bilaga 2, sidan 68, finns tabeller som visar total hyreskostnad samt totalt antal barn och elever

Hyreskostnad kronor per barn och elev									
	Hyra 2019	Prognos 2020	Prognos 2021	Prognos 2022	Prognos 2023	Prognos 2024	Prognos 2025–2026	Prognos 2027–2028	Prognos 2029–2030
Förskola	22 516	21 274	21 887	22 284	22 789	22 957	23 454	23 335	22 996
Grundskola	15 496	15 625	15 398	15 006	15 338	16 020	17 993	20 417	19 905
Gymnasieskola	17 786	19 956	20 402	19 869	20 418	21 966	22 382	21 762	21 546

Tabellen visar de olika skoltypernas hyreskostnad per barn och elev. Hyreskostnaden är ungefärlig och beräknad utifrån hyresindikationer och schabloner. Utredningar är inte inkluderade. Hyrorna är inte inflationsuppräknade. Antal elever och barn utgår från 2019 års befolkningsprognos. Antal barn i förskolan utgår från ett antagande om en servicegrad på 89% samt att 65% går i kommunal verksamhet.

Under 2020 beräknas kostnaden tillfälligt minska något per barn inom förskolan. Det beror på att det tillkommer endast ett fåtal förskolor medan antalet barn fortsätter öka i en hög takt. Samma förklaring finns för gymnasieskolans minskning 2022.

Kvadratmeter per barn och elev									
	Lokaler 2019	Prognos 2020	Prognos 2021	Prognos 2022	Prognos 2023	Prognos 2024	Prognos 2025–2026	Prognos 2027–2028	Prognos 2029–2030
Förskola	12,7	12,0	12,2	12,4	12,6	12,6	12,8	12,7	12,5
Grundskola	11,1	11,0	10,7	10,4	10,4	10,6	11,3	12,2	11,9
Gymnasieskola	13,2	12,7	12,8	12,5	12,6	13,1	13,1	12,7	12,6

Tabellen visar antalet kvadratmetrar per barn och elev. Förändrade kvadratmetrar till följd av färdigställda åtgärder viktas utifrån vilken termin som åtgärden färdigställs. Antal elever och barn utgår från 2019 års befolkningsprognos. Antal barn i förskolan utgår från ett antagande om en servicegrad på 89% samt att 65% går i kommunal verksamhet.

Antalet kvadratmeter lokalarea per elev beräknas minska under de kommande åren för både grundskola och gymnasieskola eftersom antalet elever beräknas öka utan att vi går in i nya lokaler i motsvarande grad. Enligt prognosen ökar antalet kvadratmeter per barn och elev dock något under vissa enskilda år. Det beror på att enstaka projekt förväntas bli klara och då inte helt fylls med barn/elever första året.

I förskolan är lokalarean i befintliga lokaler idag 12,6 kvm per barn. Tillkommande projekt har i snitt en lokalarea per barn på 10,5 kvm vilket innebär att area per barn minskar på sikt. Att minskningen inte syns under vissa år beror på att lokalförsörjningsplanen har med projekt som kan komma att bli fristående medan antalet barn i beräkningen ovan utgår får ett antagande om barn i kommunal förskola.

Lokalarean anger arean av de rum och utrymmen som används för att bedriva själva verksamheten. Att lokalarean per barn och elev minskar över tid visar på en fortsatt förtätning i befintliga lokaler samt en effektiv lokalanvändning i nybyggnation.

Hyreskostnaden per kvadratmeter lokalarea beräknas öka inom alla skolformer under de kommande åren, detta till följd av höga produktionskostnader för nya lokaler.

Hyreskostnad kronor per kvadratmeter									
	Lokaler 2019	Prognos 2020	Prognos 2021	Prognos 2022	Prognos 2023	Prognos 2024	Prognos 2025–2026	Prognos 2027–2028	Prognos 2029–2030
Förskola	1 767	1 771	1 792	1 804	1 813	1 825	1 838	1 842	1 842
Grundskola	1 396	1 427	1 444	1 441	1 475	1 506	1 595	1 678	1 677
Gymnasieskola	1 352	1 574	1 593	1 593	1 621	1 678	1 708	1 708	1 708

Tabellen visar de olika skoltypernas hyreskostnad per kvadratmeter. Hyreskostnaden är ungefärliga och beräknad utifrån hyresindikationer och schabloner. Utredningar är inte inkluderade. Hyrorna är inte inflationsuppräknade. Förändrade kvadratmetrar till följd av färdigställda åtgärder viktas utifrån vilken termin som åtgärden färdigställts.

De två tabellerna ovan visar sammanfattningsvis att hyreskostnaden per kvadratmeter ökar över tid på grund av investeringarnas prisutveckling samtidigt som antalet kvadratmeter per elev minskar under prognosperioden genom en mer effektiv lokalanvändning.

6.3 Ekonomisk utblick

Kostnadsnivån i nyproduktion har stigit de senaste åren och riskerar att fortsatt ligga på en hög nivå i rådande byggkonjunktur. Om lokalförändringarna som planen

omfattar ska klaras inom investeringsramen i Mål och budget ställs höga krav på en effektiv projekterings- och byggprocess.

Hyrorna inom utbildningsverksamheten har ökat under många år och tar idag en jämförelsevis stor del av den totala verksamhetsersättningen. I Mål och budget ges ett ägardirektiv till Uppsala kommun Skolfastigheter AB att tillsammans med kommunstyrelsen och utbildningsnämnden arbeta fram samverkansmodeller för kostnads- och energieffektiva samt ändamålsenliga lokallösningar. Bolaget ska även ta särskilt ansvar för att erbjuda lokaler av god kvalitet och konkurrenskraftiga hyror.

Under det senaste året har utvecklingen i bostadsbyggandet dämpats och det kan påverka ökningstakten i befolkningsprognosen. Därför är det viktigt att bevaka och följa upp befolkningsprognosens utveckling. Målet är att skapa en balans mellan permanenta och tillfälliga lösningar som skapar förutsättningar för en långsiktig flexibilitet i lokalförsörjningen.

En dämpad byggmarknad kan få positiv effekt på kostnadsutvecklingen i kommande investeringar. På längre sikt, när helt nya bostadsområden planeras, kan det finnas möjlighet att prova nya koncept för en mer kostnadseffektiv byggprocess. Även om dessa möjligheter realiseras, kommer hyreskostnaden per barn fortsätta öka mer än normal kostnadsutveckling i och med att andelen nya lokaler ökar i förhållande till gamla lokaler med låg hyra.

Bilaga 1. Områdesbeskrivning

Områdesbeskrivningarna innehåller information nedbruten på lokalförsörjningsområden. Information som anges är vilka befintliga enheter som finns i området, nya åtgärder, pågående och redan beslutade åtgärder, utredningsuppdrag och en utblick med områdets planerade bostadsutveckling.

Utredningsuppdragen är ej tidsatta och är beroende av aspekter så som bostadsutveckling, pågående program- och planarbeten samt andra pågående projekt.

Lokalförsörjningsområdena är justerade jämfört med föregående års lokalförsörjningsplan.

- Bälinge – Björklinge
- Centrala staden – Fålhagen
- Gunsta – Länna – Almunge – Knutby
- Gåvsta – Stavby – Tuna
- Luthagen – Stenhagen
- Norby – Eriksberg – Flogsta
- Ramstalund – Vänge – Järlåsa
- Sala backe – Årsta – Vaksalabygden
- Storvreta – Vattholma - Skyttorp
- Svartbäcken – Gränby – Gamla Uppsala
- Sävja – Bergsbrunna – Danmark
- Valsätra – Gottsunda - Sunnersta

Bälinge – Björklinge

Börje – Jumkil – Åkerlänna

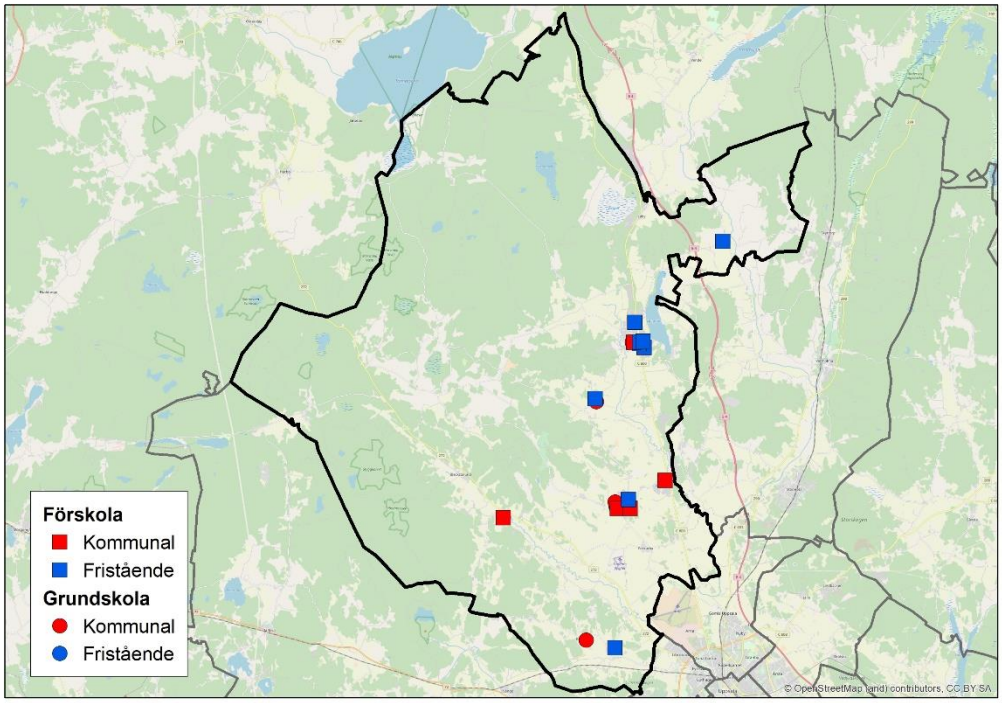

Befintliga objekt

<u>Förskola och pedagogisk omsorg - kommunal</u>
Björklinge familjedaghem
Bälingeby förskola
Jumkil familjedaghem
Jumkils förskola
Klockarbols förskola
Lövstalöts förskola
Ramsjö förskola
Åkerlänna familjedaghem

<u>Förskola och pedagogisk omsorg - fristående</u>
Barnasinnets förskola
Björklinge förskola
Börjans förskola
Dawson, Himmel & Pannkaka
Hagmarkens förskola
Förskolan Klockarstugan
Förskolan VillaLära
Lill-Skutts Förskola
Lundevall, Himmel & Pannkaka
Skrindans förskola
Solstugans förskola

<u>Grundskola - Kommunal</u>
Björklinge skola
Björkvallsskolan
Bälinge skola
Börje skola
Jumkils skola
Skuttunge skola

<u>Grundskola - Fristående</u>
Hagmarkens Skola

Behov och kapacitet

Förskola och pedagogisk omsorg

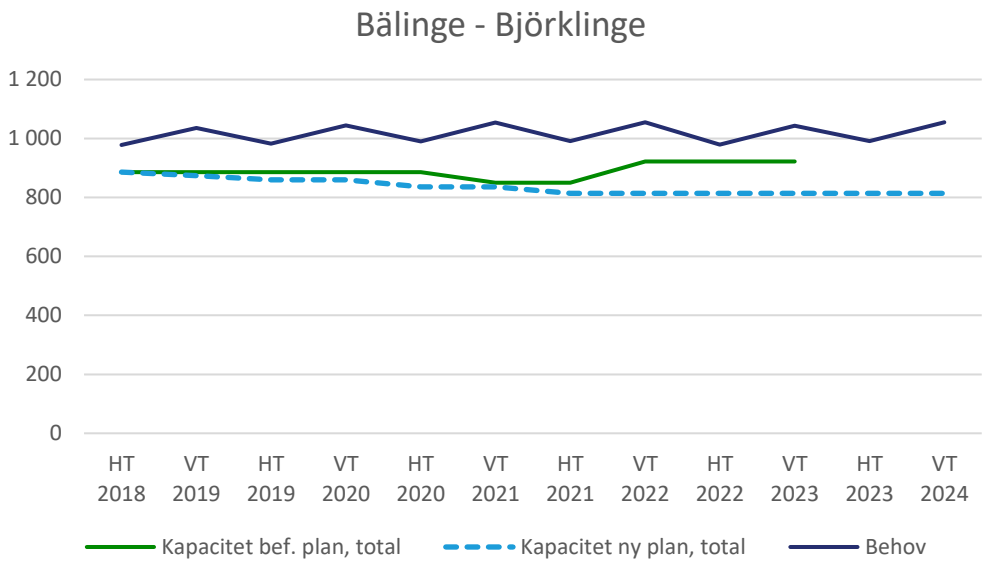

Grundskola

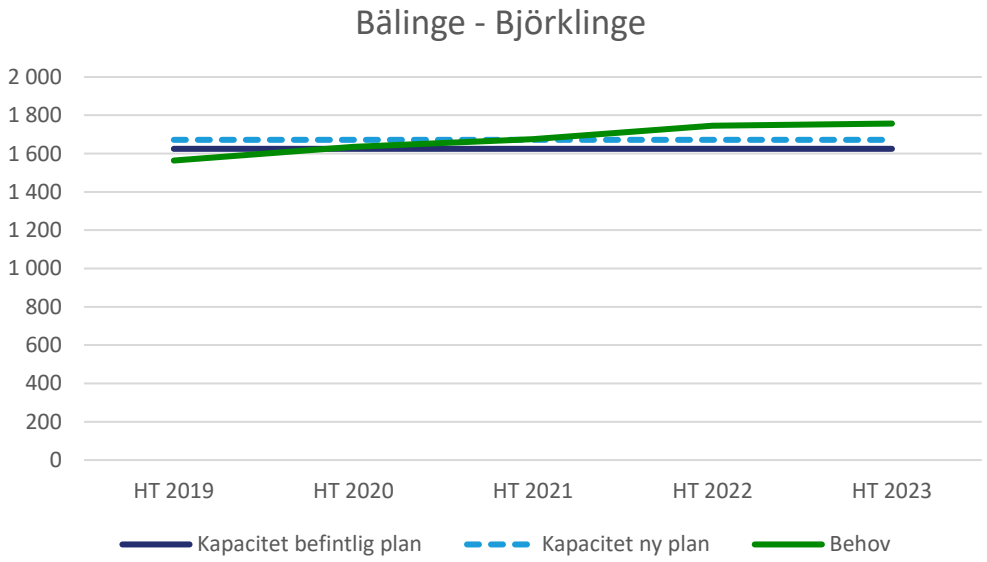

Nya åtgärder

Inga nya åtgärder.

Tidigare beslutade åtgärder

Åtgärder														
Förskola	VT 2020	HT 2020	VT 2021	HT 2021	VT 2022	HT 2022	VT 2023	HT 2023	VT 2024	HT 2024	2025–2026	2027–2028	2029–2030	Efter 2030
Lövstalöts förskola	Moduluppställning ersätts med permanent förskola.													
			-36											
Bälingeby förskola	Moduluppställning ersätts med permanent förskola.													
					~~+72~~						+72			

Åtgärder											
Grundskola	HT2020	HT2021	HT2022	HT2023	HT2024	HT2025	HT2026	HT2027	HT2028	HT2029	HT2030
Bälinge skola	Renoveras eller ersätts samt utökas. Ny kapacitet 630. Evakuering krävs.										
					+230						

Utredningar

- Nya grundskoleplatser i Bälinge och Lövstalöt som följer bostadsutbyggnaden.

Utbyggnadsplaner

Björklinge respektive Bälinge/Lövstalöt är i översiktsplanen utpekade som prioriterade tätorter. Ramberedskapen för tillkommande bostäder ska vara 300 respektive 700 till och med år 2050.

Planarbete pågår för tillsammans cirka 200 småhus i Bälinge och i Lövstalöt. Utbyggnaden i området kommer att leda till ett behov av fler för- och grundskoleplatser.

Centrala staden – Fålhagen

Kungsängen – Boländerna

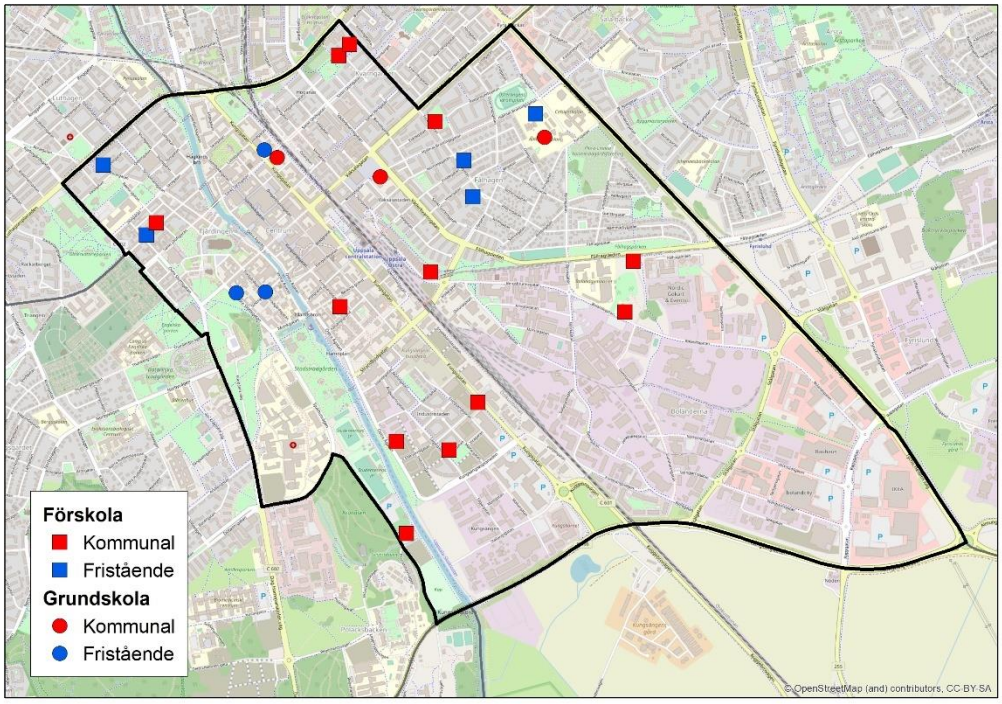

Befintliga objekt

<u>Förskola och pedagogisk omsorg – kommunal</u>
Boländernas förskola
Botulvs förskola
Frodeparkens förskola
Fålhagsledens förskola
Gudruns förskola
Gunnars förskola
Höganäs förskola
Kungsängens förskola
Peterslunds förskola
Sten Sture förskola
Tallens förskola
Årikets förskola
Åsiktens förskola

<u>Förskola och pedagogisk omsorg - fristående</u>
Barnhagens förskola
Björkhagens förskola
Iors förskola
Småkottarna i Uppsala Kommun
Vildrosens förskola

<u>Grundskola – kommunal</u>
Almtunaskolan
Nannaskolan
Vaksalaskolan

<u>Grundskola – fristående</u>
Katarinaskolan
Magelungen Uppsala
Raoul Wallenbergskolan

Behov och kapacitet

Förskola och pedagogisk omsorg

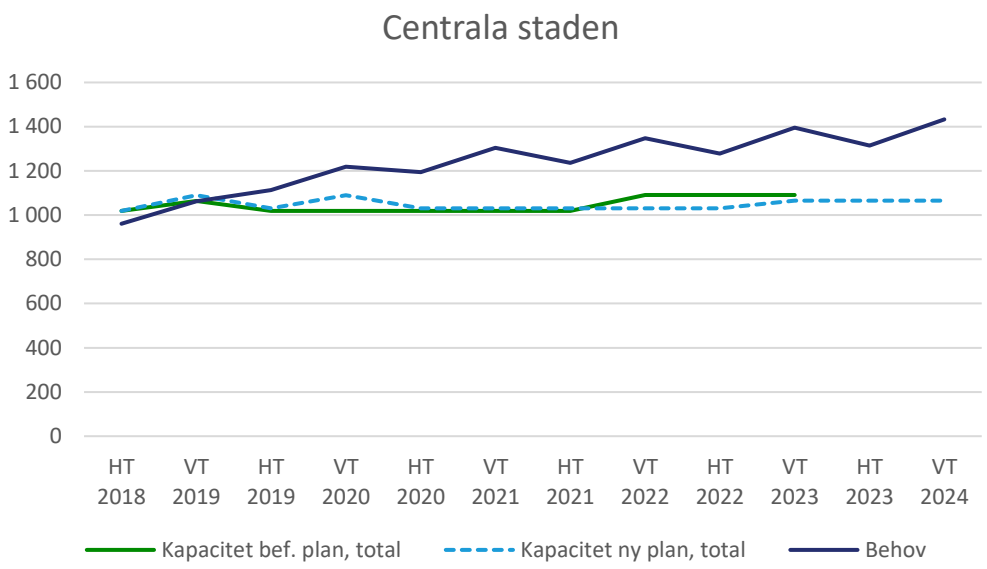

Grundskola

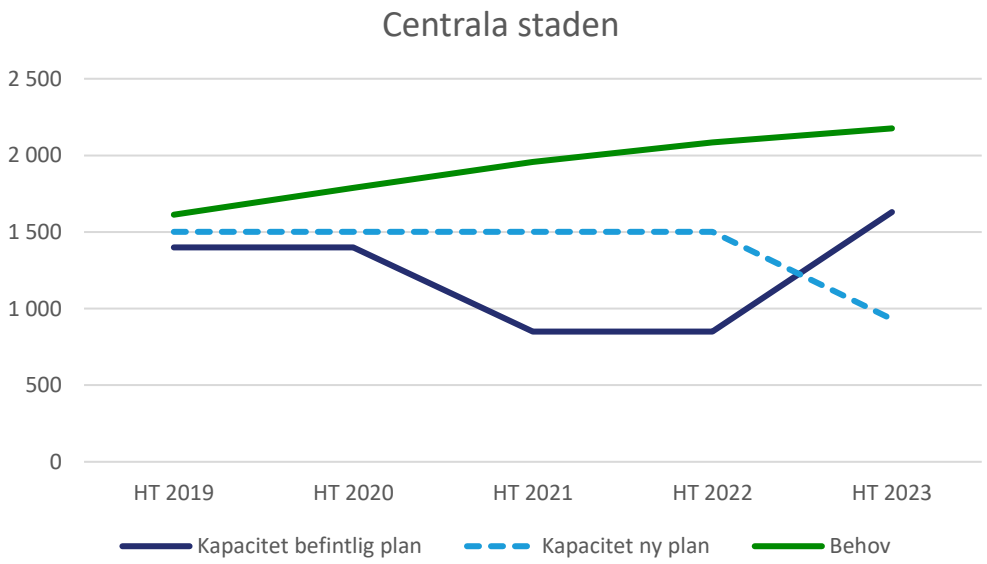

Nya åtgärder

Inga nya åtgärder.

Tidigare beslutade åtgärder

Åtgärder														
Förskola	VT 2020	HT 2020	VT 2021	HT 2021	VT 2022	HT 2022	VT 2023	HT 2023	VT 2024	HT 2024	2025–2026	2027–2028	2029–2030	Efter 2030
Almtuna förskola	Ersätter Tallens modulförskola inom Almtuna skolområde.													
						~~+36~~	+36							
Botulvs förskola	Renoveras. Evakuering krävs. Tidsplan ej fastställd													
Norra Hovstallängen	Ny förskola i kvarteret Hovstallängen													
											+144			
Peterslunds förskola	Renovering. Evakuerad till Ringarens förskola.													
		+/-0												
Skyttelns förskola	Ny förskola i kvarteret Skytteln.													
					~~+72~~		+72							

Åtgärder											
Grundskola	HT2020	HT2021	HT2022	HT2023	HT2024	HT2025	HT2026	HT2027	HT2028	HT2029	HT2030
Almtunaskolan	Renoveras samt utökas. Evakueras in i Brantingskolan VT2022.										
		~~-550~~		-550			+840				
Norra Hovstallängen	Ny grundskola Kungsängen.										
							+780				

Utredningar

- Permanent ersättning av Sten Stures samt Fålhagsledens moduler.

Utbyggnadsplaner

Detaljplanearbete pågår för utbyggnad av kv Ångkvarn med cirka 900 bostäder. Kvarteret Hugin planeras bebyggas ut med cirka 500 lägenheter. När Kungsängen och kvarteret Hugin är färdigbyggt beräknas totalt cirka 7 500 bostäder finnas här.

Behovet av för- och grundskoleplatser kommer inte att kunna tillgodoses inom området trots planerade förskolor samt planerad grundskola. Ytterligare mark behöver sökas.

Gunsta – Länna – Almunge – Knutby

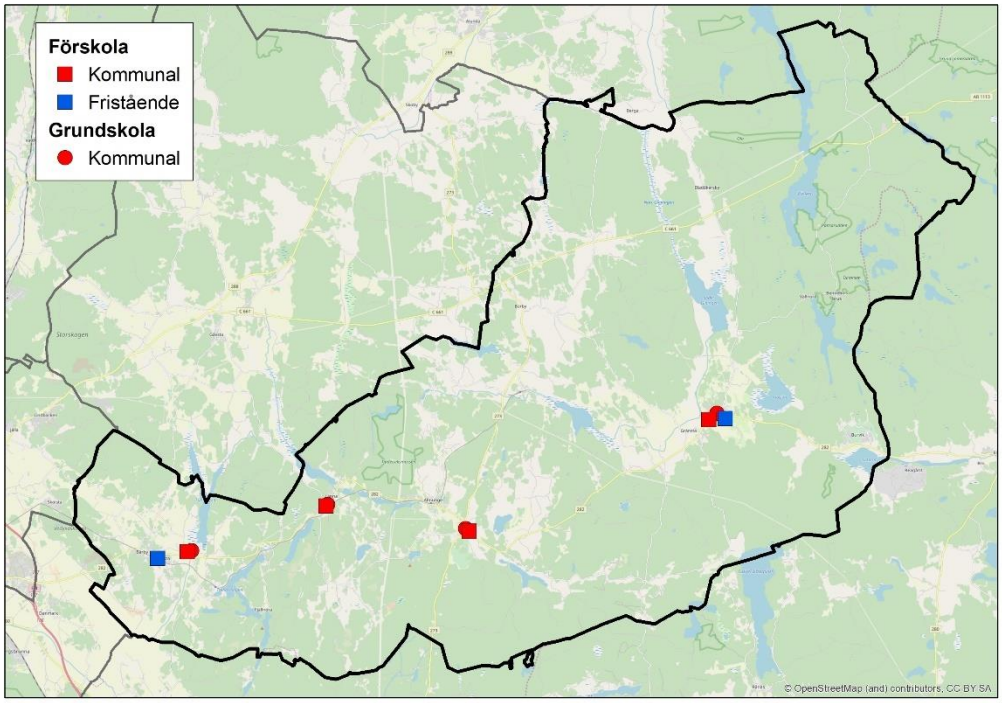

Befintliga objekt

<u>Förskola och pedagogisk omsorg – Kommunal</u>
Almunge förskola
Funbo förskola
Lustigkullens förskola
Länna förskola

<u>Förskola och pedagogisk omsorg – Fristående</u>
Bullerbyns förskola
Ekoxens dagbarnvårdare Funbo
Kråkskogens förskola
Sjumilaskogens förskola
Svedjans dagbarn
SMART pedagogisk omsorg

<u>Grundskola – Kommunal</u>
Almunge skola
Funbo skola
Knutby skola
Länna skola

Behov och kapacitet

Förskola och pedagogisk omsorg

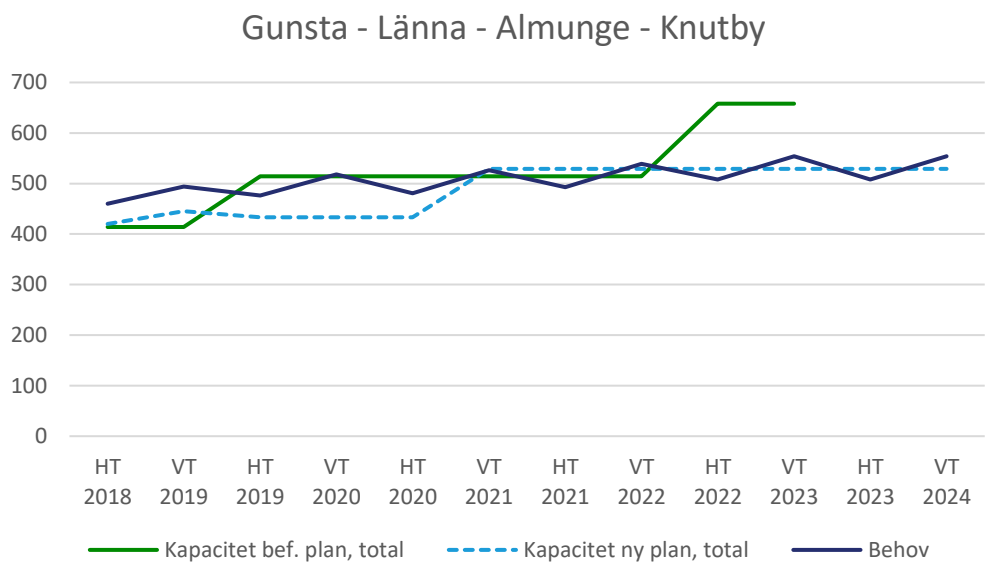

Grundskola

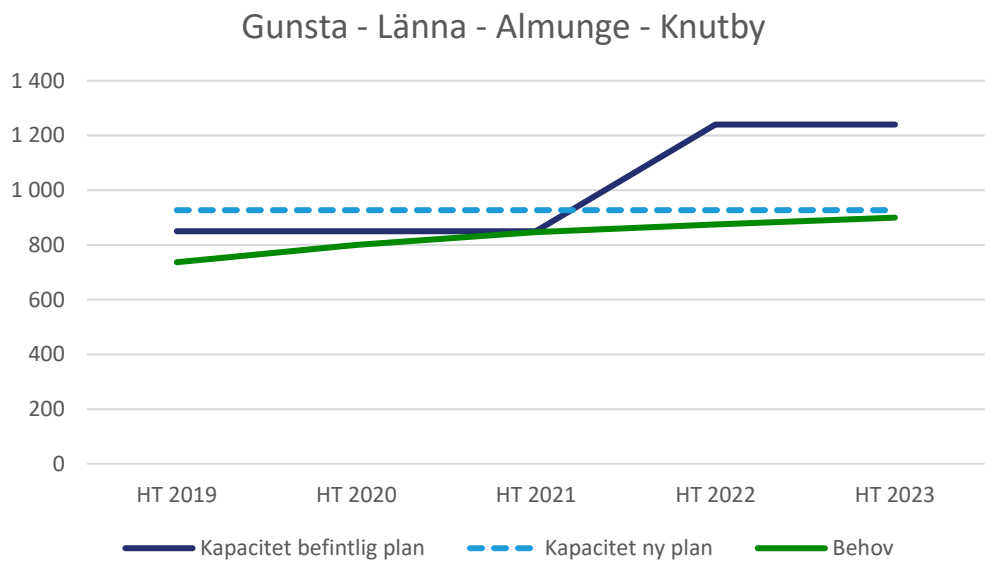

Nya åtgärder

Inga nya åtgärder.

Tidigare beslutade åtgärder

Åtgärder														
Förskola	VT 2020	HT 2020	VT 2021	HT 2021	VT 2022	HT 2022	VT 2023	HT 2023	VT 2024	HT 2024	2025–2026	2027–2028	2029–2030	Efter 2030
Gunsta	Ny förskola. Inledningsvis i skolan.													
						~~+144~~				+144				
Gunsta	Ny förskola i södra Gunsta. Ev inhyrning. Tidsplan och platsantal ej fastställda.													
Länna	Ny förskola tillsammans med ny grundskola. Följer bostadsutbyggnad inom planområdet. Tidsplan ej fastställd.													
											+72			

Åtgärder											
Grundskola	HT2020	HT2021	HT2022	HT2023	HT2024	HT2025	HT2026	HT2027	HT2028	HT2029	HT2030
Gunsta	Ny grundskola. Inledningsvis med förskola i del av skolan.										
					+390						
Länna	Ny grundskola i Länna tillsammans med förskolan med upp till 420 platser. Följer bostadsutbyggnad inom planområdet. Tidsplan ej fastställd.										
							+340				

Utredningar

- Tidsättning, evakuering och renovering Länna förskola.
- Ytterligare grundskoleplatser Gunsta som följer bostadsutbyggnaden.

Utbyggnadsplaner

Gunsta, Länna, Almunge samt Knutby är i översiktsplanen utpekade som prioriterade tätorter. Ramberedskapen för tillkommande bostäder ska vara cirka 2 500 för hela stråket. Bostadsutbyggnad har påbörjats i Gunsta. Det är osäkert hur många av Gunstas cirka 1 500 planerade bostäder som kan förverkligas till och med år 2030.

Detaljplanearbete pågår i Länna för cirka 150 bostäder, förskola, grundskola samt idrottshall.

Gåvsta- Stavby – Tuna

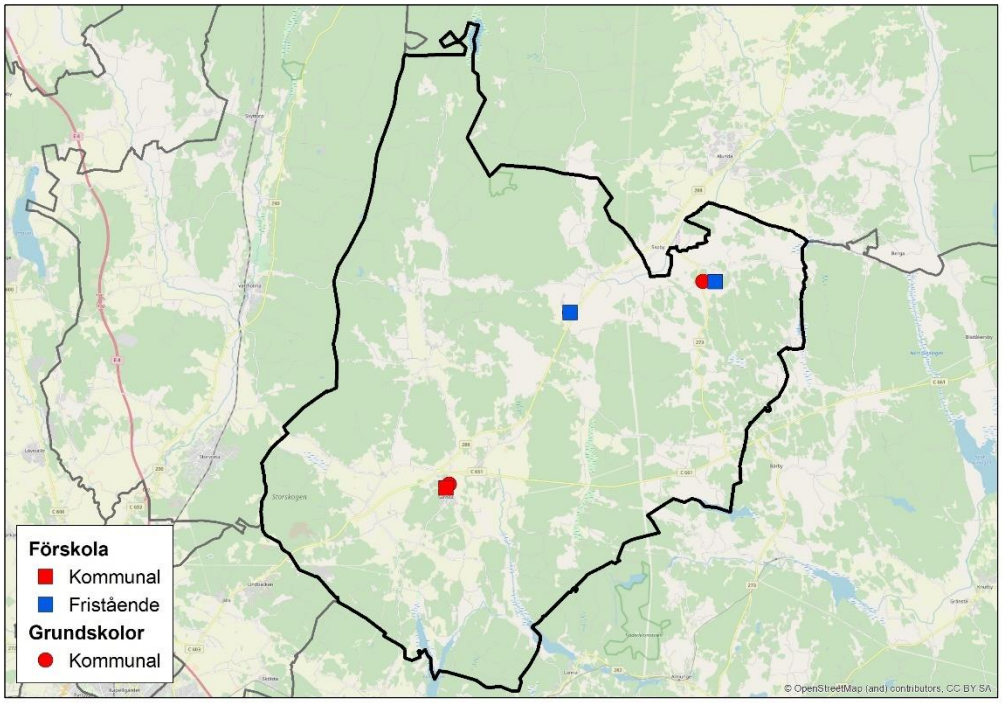

Befintliga objekt

<u>Förskola och pedagogisk omsorg – kommunal</u>
Gåvsta familjedaghem
Gåvsta förskola
Rasbo familjedaghem
Rasbokil familjedaghem
Tuna familjedaghem

<u>Förskola och pedagogisk omsorg – fristående</u>
Smulans förskola
Tunabarnens förskola

<u>Grundskola – kommunal</u>
Gåvsta skola
Stavby skola
Tuna skola

Behov och kapacitet

Förskola och pedagogisk omsorg

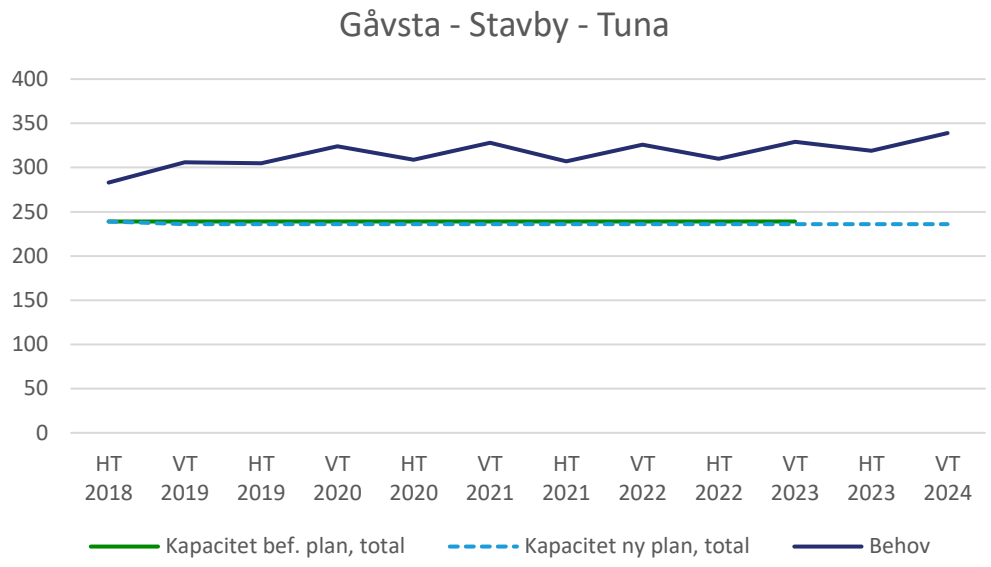

Grundskola

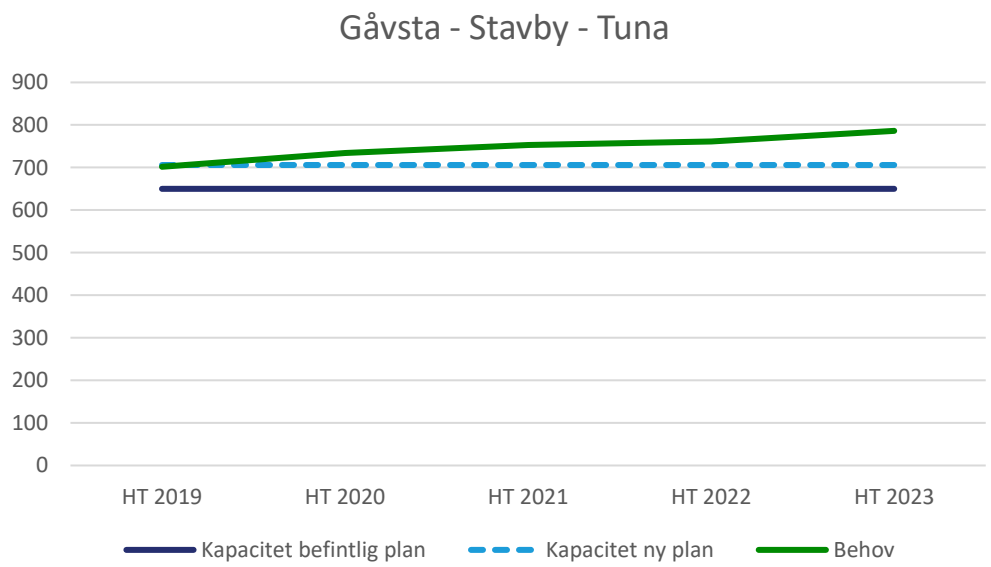

Nya åtgärder

Inga nya åtgärder.

Tidigare beslutade åtgärder

Inga tidigare beslutade åtgärder.

Utredningar

- Gåvsta förskolas moduler avetableras och ersätts. Tillgodoseendet av förskole- respektive skolplatser utreds.

Utbyggnadsplaner

Gåvsta är i översiktsplanen utpekad som prioriterad tätort. Ramberedskapen för tillkommande bostäder är angiven till 150 stycken. Bostadsutbyggnad i området kan komma att påbörjas inom perioden till och med år 2030 som kommer att leda till ett behov av fler förskole- och grundskoleplatser.

Luthagen – Stenhagen

Rickomberga – Berthåga – Kvarnbo

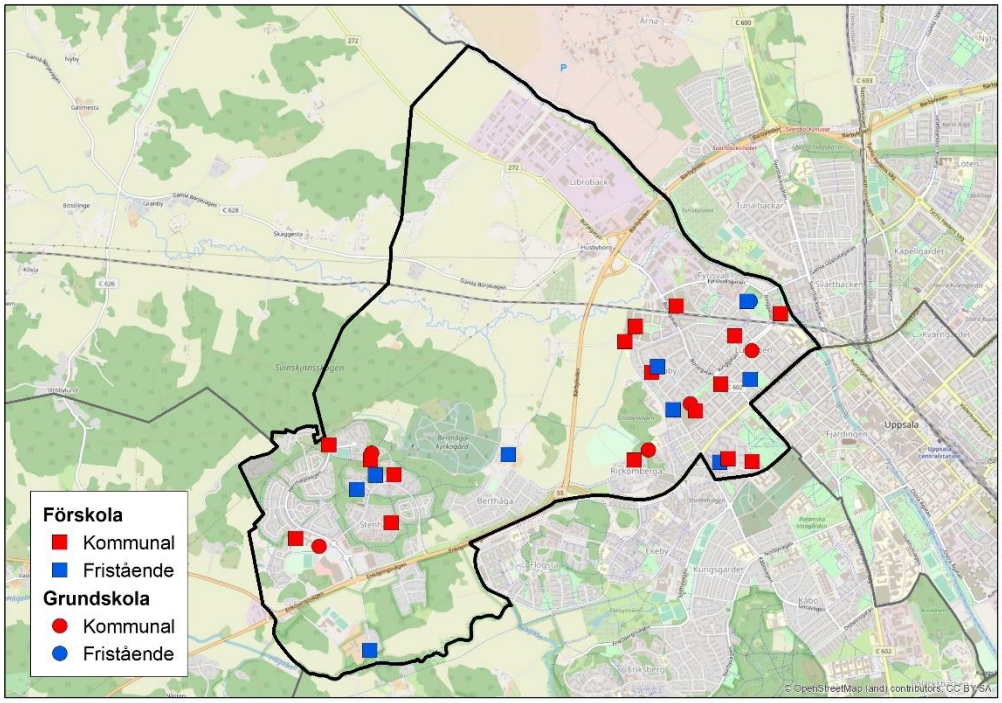

Befintliga objekt

<u>Förskola och pedagogisk omsorg – kommunal</u>
Bergabitens förskola
Brune förskola
Fyrisvallens förskola
Gjutformens förskola
Hällby förskola
Karlavagnens förskola
Kims förskola
Kullerstenens förskola
Luthagens familjedaghem
Luthagens förskola
Opalens förskola
Rackarbergets förskola
Stenhällens förskola
Stenrösets förskola
Tiunda förskola
Tullmästarens förskola
Västra Stenhagens förskola
Öfre Slotts förskola

<u>Förskola och pedagogisk omsorg - fristående</u>
Barnbitens förskola
Familjedaghemmet Berguvarna 1
Glinets förskola
Lilla Academia 3
Lyktans förskola
Norlandia Seminariet
Nyponets förskola
Plantans förskola
Rackarungen kooperativ
Röda Stugans förskola
Sagoskogens förskola
Solrosens förskola
Stabby Montessoriförskola
Stentrollens familjedaghem 1
Stentrollens familjedaghem 2
Stentrollens familjedaghem 3
Svanens förskola

<u>Grundskola – kommunal</u>
Eriksskolan
Sverkerskolan
Tiundaskolan
Västra Stenhagenskolan
Östra Stenhagenskolan

<u>Grundskola – fristående</u>
Uppsala Musikklasser

Behov och kapacitet

Förskola och pedagogisk omsorg

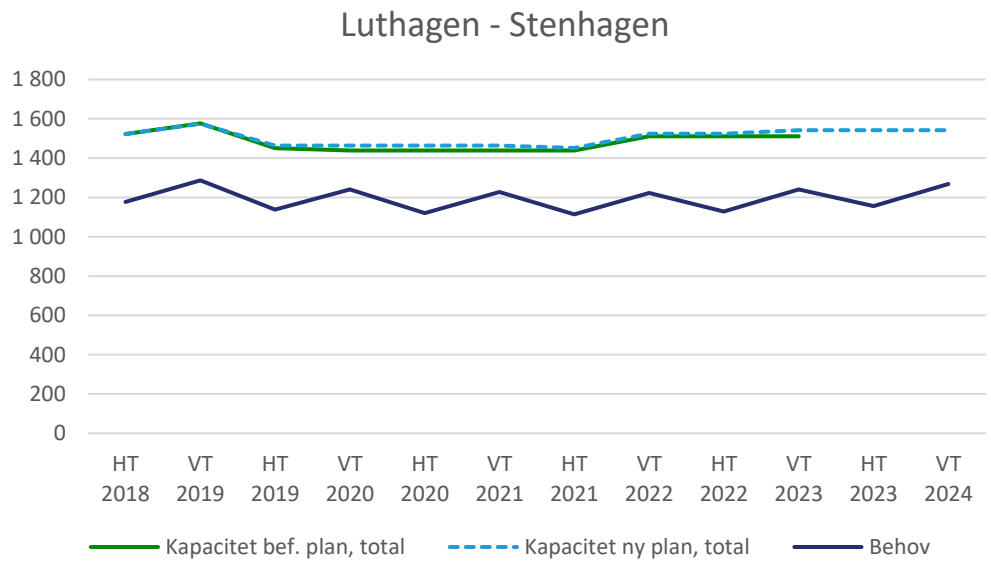

Grundskola

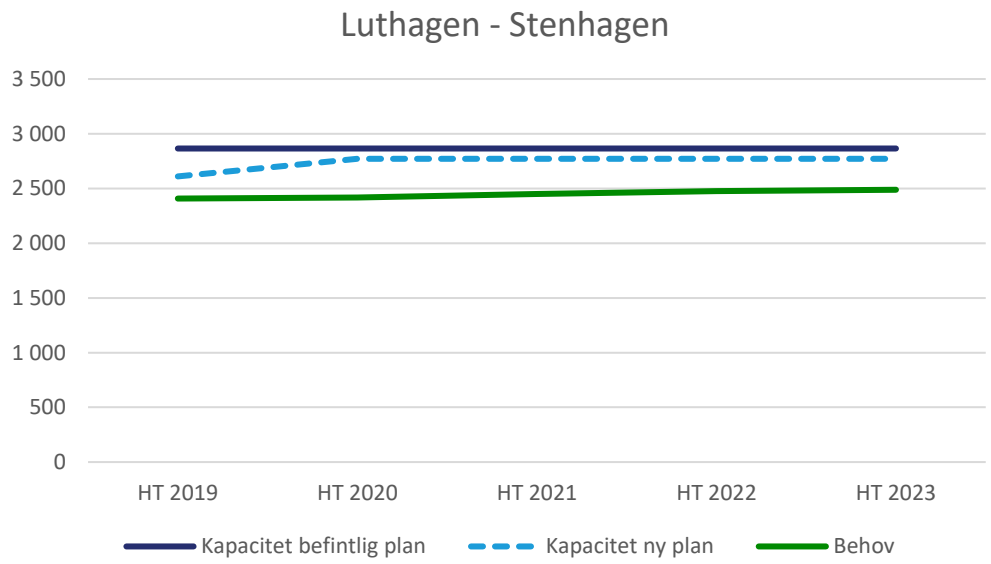

Nya åtgärder

Åtgärder														
Förskola	VT 2020	HT 2020	VT 2021	HT 2021	VT 2022	HT 2022	VT 2023	HT 2023	VT 2024	HT 2024	2025–2026	2027–2028	2029–2030	Efter 2030
Stenhagens öppna förskola	Ersättning för Stenhagens öppna förskola. Tillbyggnad på befintligt förskoletomt													
							+/- 0							

Tidigare beslutade åtgärder

Åtgärder														
Förskola	VT 2020	HT 2020	VT 2021	HT 2021	VT 2022	HT 2022	VT 2023	HT 2023	VT 2024	HT 2024	2025–2026	2027–2028	2029–2030	Efter 2030
Börjetull/ Librobäck	Nya förskolor. 16 avdelningar totalt. Tidsplan ej fastställd.													
Karlavagnens förskola	Befintlig förskola rivs och ersätts. Evakuerade till Hemmings förskola.													
							+/-0							
Luthagens förskola	Renoveras. Tidsplan ej fastställd. Ny kapacitet 54 platser.													
Ny Rackarbergets förskola	Ersätter befintlig Rackarbergets förskola.													
					+72									
Västra Stenhagens förskola	Utökning, koordineras eventuellt med öppna förskolan.													
							+18							

Åtgärder											
Grundskola	HT2020	HT2021	HT2022	HT2023	HT2024	HT2025	HT2026	HT2027	HT2028	HT2029	HT2030
Sverker	Sverkerskolan utökar på Götgatan. Totalt 540 platser.										
	+180										

Utredningar

- Utökning av Östra Stenhagenskolan.

Utbyggnadsplaner

Stadsdelen Librobäck planeras att bebyggas med cirka 1 500 bostäder. Delar av dem kan tillkomma inom perioden till och med år 2030. Nya förskolor planeras inom Börje tull.

Mark har reserverats på Stabbyfältet för utbyggnad av förskola, skola och idrotts-anläggningar.

Norby – Eriksberg – Flogsta

Kåbo – Ekeby - Rosendal – Polack – Håga

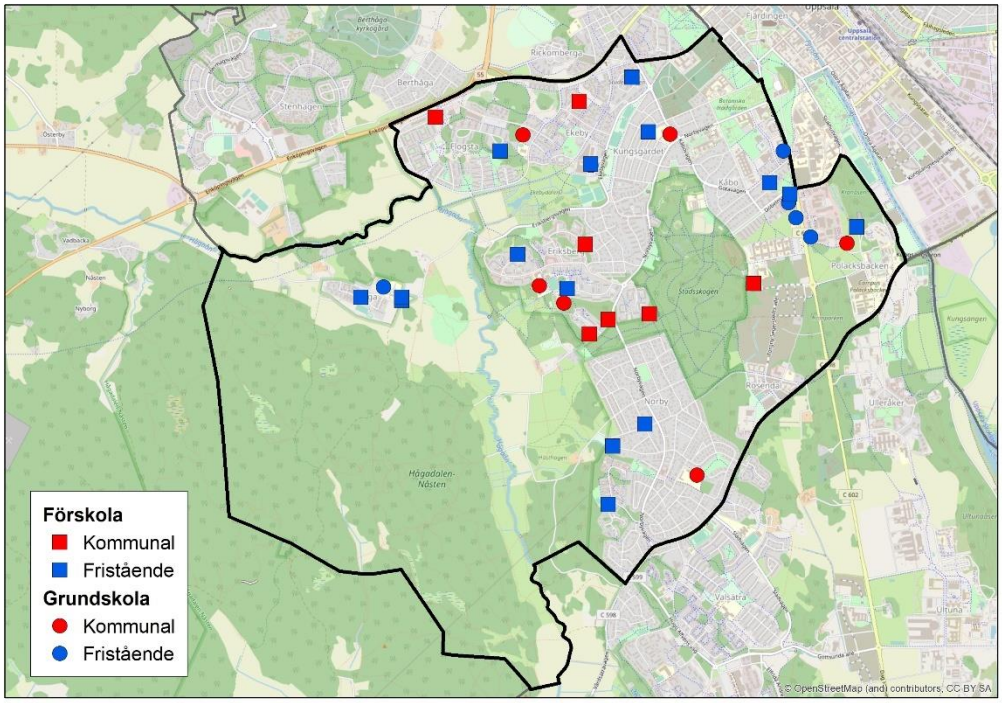

Befintliga objekt

<u>Förskola och pedagogisk omsorg - kommunal</u>
Diabasens förskola
Flogsta förskola
Glimmerns förskola
Kullens förskola
Kåbo familjedaghem
Rosendals förskola
Silikatets förskola
Täljstenens förskola
Voksenåsens förskola

<u>Förskola och pedagogisk omsorg - fristående</u>
Berga Montessoriförskola
Förskolan Da Vinci
Diamantens Förskola
Edda förskola, Döbelnsgatan
Ekeby förskola
Förskolan Näktergalen - Uppsala Waldorfförskola
Förskolan Tittut
Förskolan Småfolket – I ur och skur
Grannbarnens förskola
Gluntens Montessoriskola
Humlans förskola
Jensen förskola
Lingonbackens förskola
Liten Lär, småbarnsskola
Myggans förskola
Karlsro förskola
Kåbo föräldrakooperativ
Kåbo ängars förskola
Rosengårdens Waldorfförskola
Uppsala Montessoriförskola

<u>Grundskola – kommunal</u>
Bergaskolan
Eriksbergsskolan
Flogstaskolan
Hågadalsskolan
Malmaskolan
Rosendals skola (Polacksbackens moduluppställning)

<u>Grundskola – fristående</u>
Gluntens Montessoriskola
JENSEN grundskola Uppsala
Kunskapsskolan Uppsala
Kunskapsskolan Uppsala -Norra
Uppsala Enskilda skola
Uppsala Waldorfskola

Behov och kapacitet

Förskola och pedagogisk omsorg

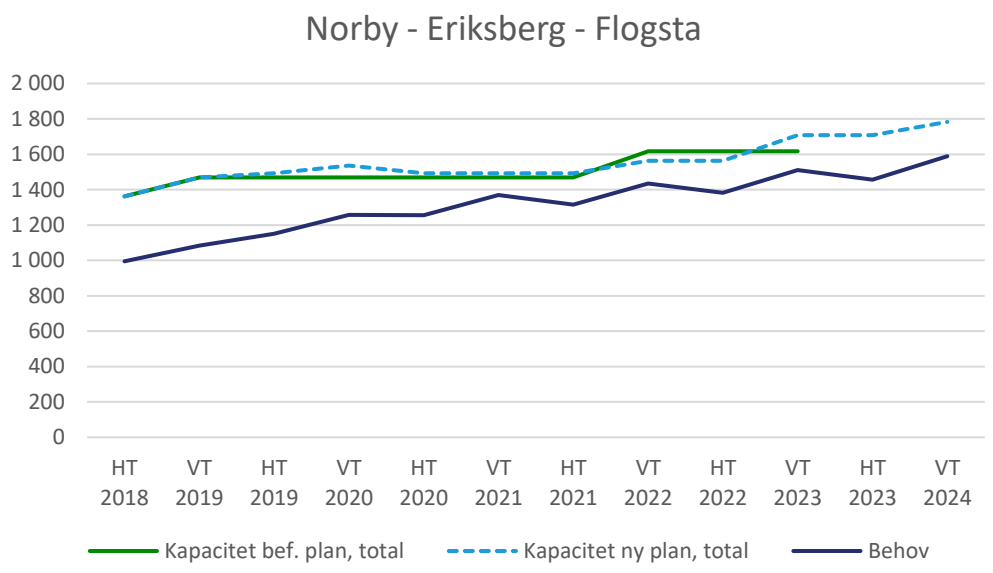

Grundskola

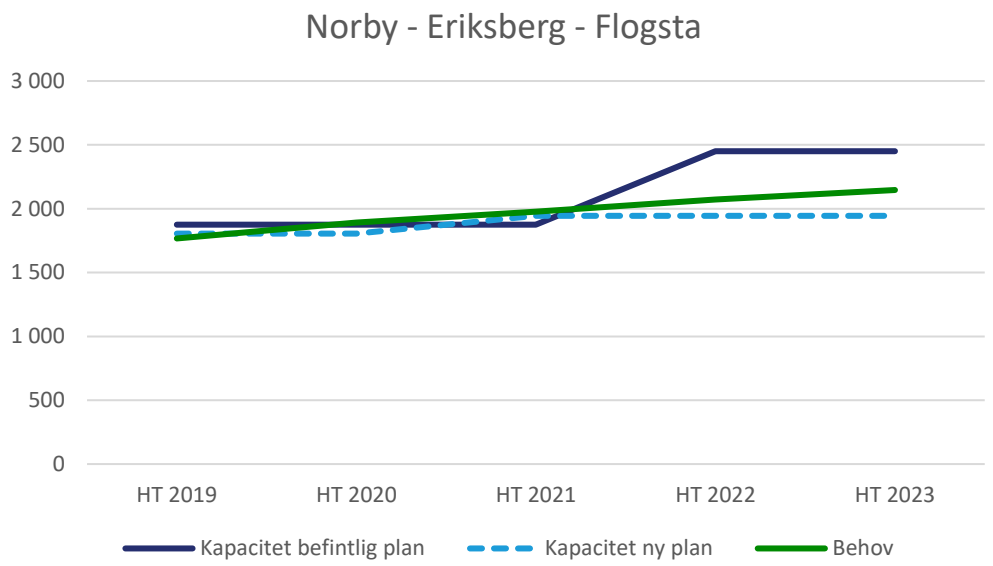

Nya åtgärder

Förskola	VT 2020	HT 2020	VT 2021	HT 2021	VT 2022	HT 2022	VT 2023	HT 2023	VT 2024	HT 2024	2025–2026	2027–2028	2029–2030	Efter 2030
Silikatets förskola	Renovering. Evakuering krävs. Tidsplan ej fastställd													

Tidigare beslutade åtgärder

Åtgärder														
Förskola	VT 2020	HT 2020	VT 2021	HT 2021	VT 2022	HT 2022	VT 2023	HT 2023	VT 2024	HT 2024	2025–2026	2027–2028	2029–2030	Efter 2030
Glimmerns förskola	Ersätts samt utökas. Kräver evakuering.													
							~~+72~~		+72					
Kullens förskola	Ny förskola													
											+144			
Rosendal Etapp 4	Ny förskola, ersätter Rosendals förskola (moduler). Kapacitet 144, +/-0													
					+/-0									
Rosendal Etapp 5	Ny förskola													
					+72									
Rosendal Etapp 5	Ny förskola													
							+144							

Åtgärder											
Grundskola	HT2020	HT2021	HT2022	HT2023	HT2024	HT2025	HT2026	HT2027	HT2028	HT2029	HT2030
Flogstaskolan	Ersättning samt utökning till 420 platser										
							+200				
Rosendals skola (Polacksbackens moduluppställning)	Skolan flyttar till moduluppställning i Ulleråkerområdet VT 21.										
		+100									
Nya Rosendalsskola	Ny grundskola										
			~~+750~~		+750						

Utredningar

- Eventuell renovering och/eller utbyggnad av befintliga förskolor och grundskolor inom planarbetet för Eriksberg och Ekebydalen inklusive ersättning för nedbrunnen del av Hågadalskolan som följer bostads-utbyggnaden.
- Förskole-, grundskole- och gymnasieplatser inom Polacksbacksområdet.

Utbyggnadsplaner

Stadsdelen Eriksberg kan komma att byggas ut med cirka 800 bostäder inom perioden till och med år 2030 och med totalt cirka 2 500 bostäder när området är färdigbyggt. I Flogsta kan cirka 400 bostäder startas under perioden till och med år 2030. Rosendal fortsätter byggas ut och kan när stadsdelen är färdigutbyggd innehålla minst 5 000 bostäder.

Utbyggnaden i området kommer att leda till ett behov av fler för- och grundskoleplatser. Ytterligare mark för framför allt grundskola behöver sökas utanför området.

Ramstalund – Vänge – Järlåsa

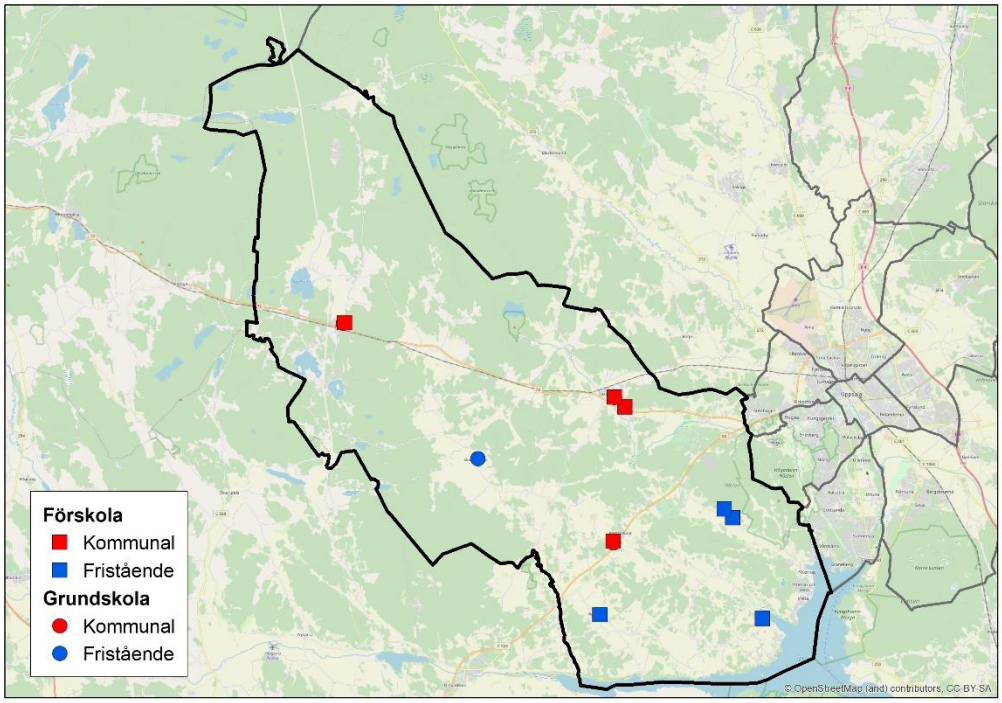

Befintliga objekt

<u>Förskola och pedagogisk omsorg – kommunal</u>
Arkitektens förskola
Dagbarnvårdare i Södra Hagunda
Järlåsa förskola
Ramsta förskola
Vänge förskola

<u>Förskola och pedagogisk omsorg - fristående</u>
Bytorgets förskola
Dalby hage förskola
Föräldrakooperativet Balingsta förskola
Näsdalens förskola
Vreta näs förskola

<u>Grundskola – kommunal</u>
Järlåsa skola
Ramsta skola
Vänge skola

Behov och kapacitet

Förskola och pedagogisk omsorg

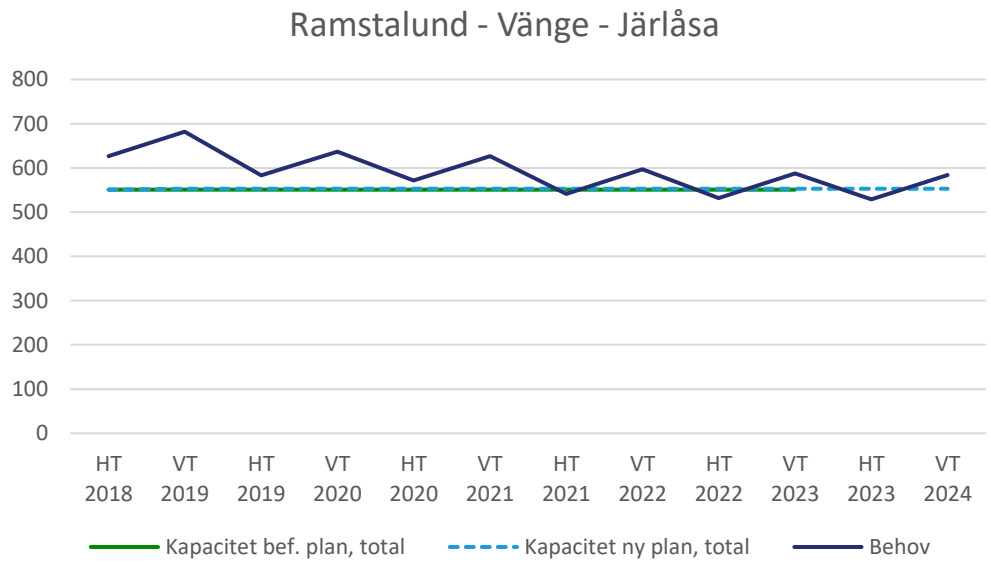

Grundskola

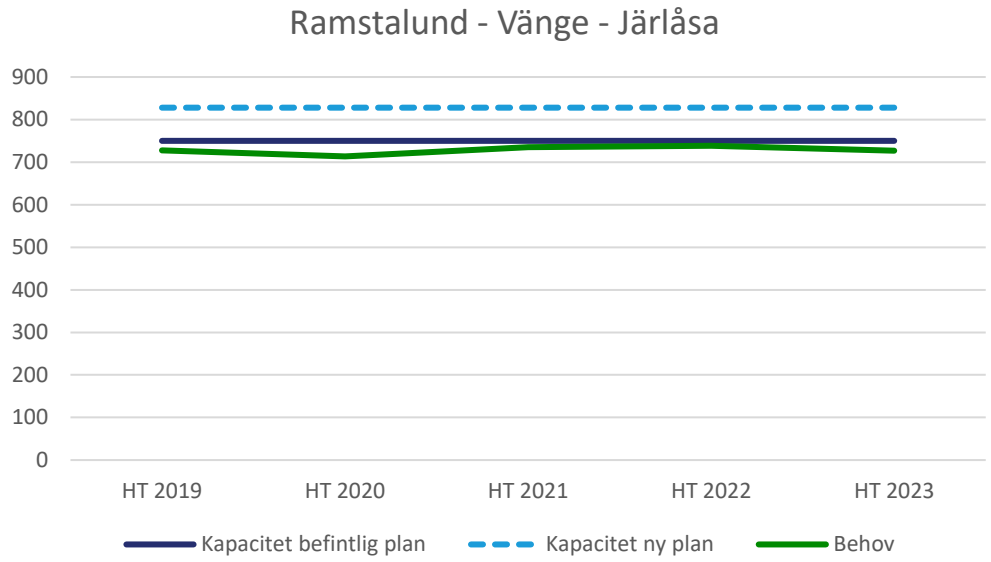

Nya åtgärder

Inga nya åtgärder.

Tidigare beslutade åtgärder

Åtgärder														
Förskola	VT 2020	HT 2020	VT 2021	HT 2021	VT 2022	HT 2022	VT 2023	HT 2023	VT 2024	HT 2024	2025–2026	2027–2028	2029–2030	Efter 2030
Arkitektens förskola	Permanent ersättning för moduluppställning.													
						~~+/-0~~			+/-0					
Järlåsa förskola	Renovering samt permanent ersättning för moduluppställning.													
							~~+/-0~~		+/-0					

Utredningar

-

Utbyggnadsplaner

Vänge och Järlåsa är i översiktsplanen utpekade som prioriterade tätorter. Ramberedskapen för tillkommande bostäder ska vara 50–900 i Vänge och 20 stycken i Järlåsa till och med år 2050. Samlad bebyggelse kan också till komma i Ramstalund.

Sala backe – Årsta – Vaksalabygden

Fyrislund- Slavsta – Lindbacken

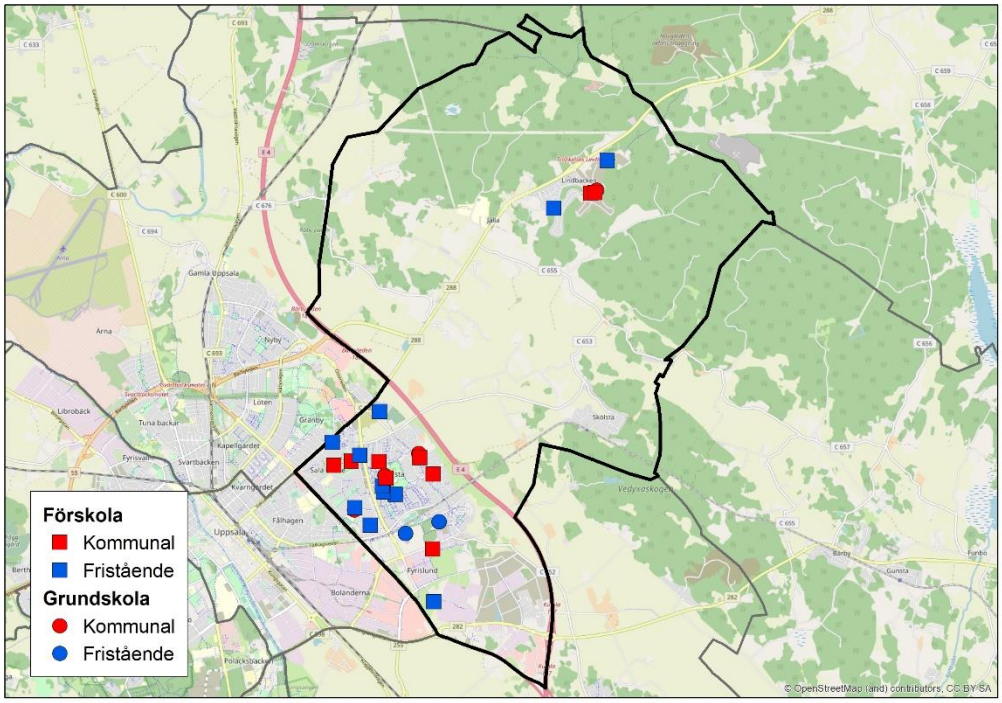

Befintliga objekt

<u>Förskola och pedagogisk omsorg – kommunal</u>
Axelina förskola
Familjedaghem Vaksala
Kamomillens förskola
Källparkens förskola
Lindens förskola
Salabacke förskola
Slavsta förskola
Skogstorpets förskola
Årstaparkens förskola
Äppellundens förskola

<u>Förskola och pedagogisk omsorg – fristående</u>
Ekoxen dagbarnvårdare Vaksala
Estia förskola
Fasanens förskola
Färgkritans familjedaghem
Kastanjens Montessoriförskola
Lindbackens familjedaghem
Lilla Academia 1
Lilla Academia 4
Norlandia förskolor Uppfinnaren
Norlandia förskolor Upplevelsen
Norlandia förskolor Upptäckten
Prästgårdens förskola
Rödmyrans förskola
Tellusbarn Sparrisen

<u>Grundskola – kommunal</u>
Johannesbäcksskolan
Lindbackens skola
Palmbladsskolan
Ångelstaskolan
Årsta skolan

<u>Grundskola – fristående</u>
Imanskolan
Livets Ords Kristna Skolor; Emanuelskolan, Kyrkskolan, Källskolan och Trädgårdsskolan

Behov och kapacitet

Förskola och pedagogisk omsorg

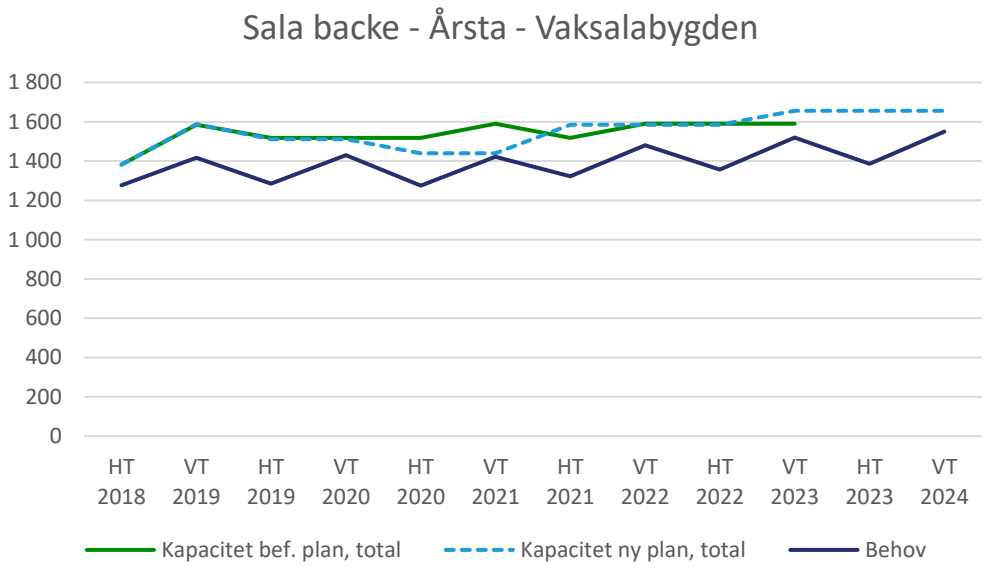

Grundskola

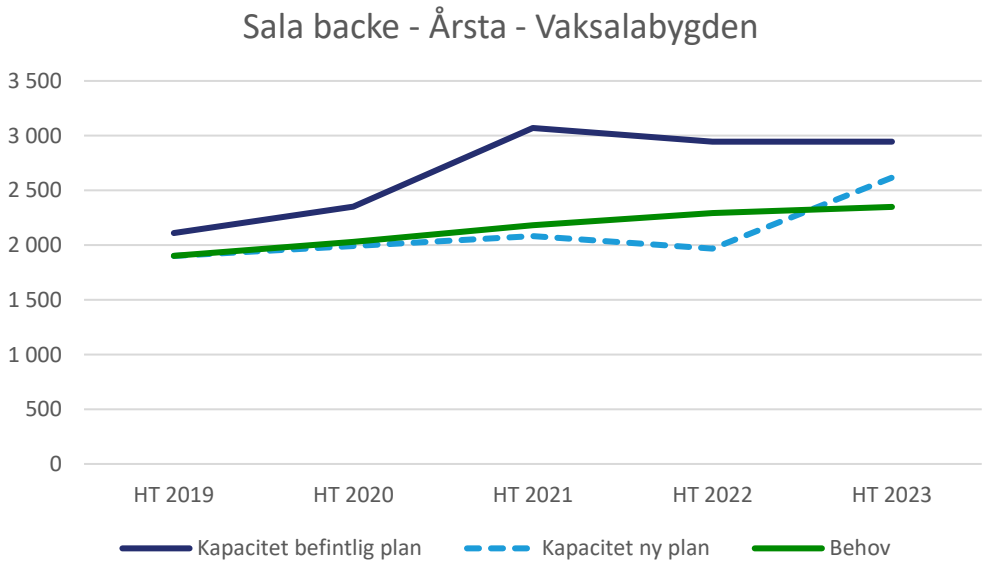

Nya åtgärder

Inga nya åtgärder.

Tidigare beslutade åtgärder

Åtgärder														
Förskola	VT 2020	HT 2020	VT 2021	HT 2021	VT 2022	HT 2022	VT 2023	HT 2023	VT 2024	HT 2024	2025–2026	2027–2028	2029–2030	Efter 2030
Axelina modul-förskola	Moduluppställning avvecklas och ersätts.													
						~~-72~~	-72							
Källparkens förskola	Renoveras. Evakuering krävs. Tidsplan ej fastställd.													
			+/-0											
Lindens förskola	Förskolan lämnar grundskolan och går in i permanent förskola.													
		~~-144~~ -72		-72										
Nya Lindbackens förskola	Ny förskola. Permanent ersättning för tillfällig förskola i grundskolan.													
		~~+144~~	+144											
Salabacke Östra	Ny förskola (inhyrning)													
			~~+72~~	+72										
Vaksala kyrkskola	Renoveras till förskola. Ersätter och utökar Axelina förskola.													
					~~+72~~		+144							
Årsta Pilparken	Ny förskola													
											+144			

Åtgärder											
Grundskola	HT2020	HT2021	HT2022	HT2023	HT2024	HT2025	HT2026	HT2027	HT2028	HT2029	HT2030
Brantingskolan	Ny- och ombyggnation på befintlig skoltomt. Inflytt VT 22.										
		~~+720~~		+720							
Lindbacken	Förskolan lämnar lokaler till skolan. Total kapacitet 600.										
	~~+240~~ +100	+100									
Årstaskolan	Moduluppställning avvecklas för att ge plats för nya Årsta högstadium. Del av modul redan lämnad.										
			-125								
Årsta högstadium	Nytt högstadium.										
							+600				

Utredningar

- Förskoleplatser i Skölsta.

Utbyggnadsplaner

Jälla är i översiktsplanen utpekad som prioriterad tätort. Ramberedskapen för tillkommande bostäder är angiven till 450–1 300 stycken till och med år 2050.

Östra Salabacke planeras fortsättas byggas ut under andra halvan av 2020-talet. Hela Salabackestråket kommer enligt områdesprogrammet innehålla cirka 2 500 bostäder samt eventuellt ytterligare 500 öster om stråket.

Även Lindbacken och Skölsta planeras fortsättas byggas ut under andra halvan av 2020-talet.

Storvreta – Vattholma – Skyttorp

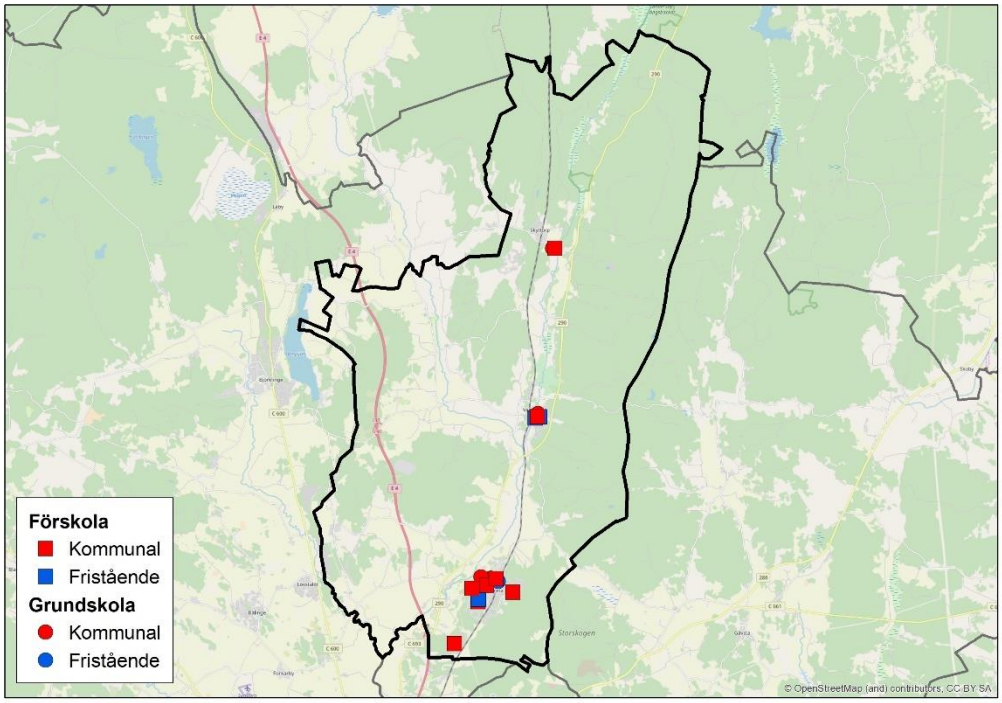

Befintliga objekt

<u>Förskola och pedagogisk omsorg – kommunal</u>
Astrakanens förskola
Fullerö förskola
Himmelsvägens förskola
Lyckebo förskola
Malmvågens förskola
Molnets förskola
Skogsbackens förskola
Skyttorps förskola
Vretens förskola

<u>Förskola och pedagogisk omsorg - fristående</u>
Ekoxen dagbarnvårdare Storvreta
Förskolan Majgården
Hyttans förskola
I Ur och Skur Pinneman
Lilla lyktans familjedaghem
Nya Skyttorpskottarna

<u>Grundskola – kommunal</u>
Pluggparadiset
Skyttorps skola
Storvretaskolan
Vattholmaskolan
Ärentunaskolan

<u>Grundskola – fristående</u>
Livets Ords Kristna Skola Fridhemsskolan

Behov och kapacitet

Förskola och pedagogisk omsorg

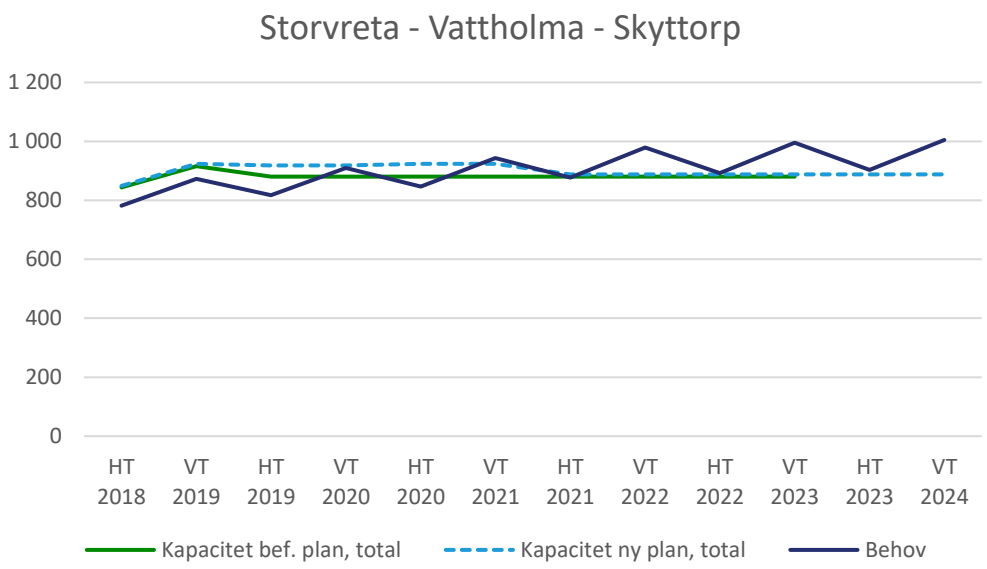

Grundskola

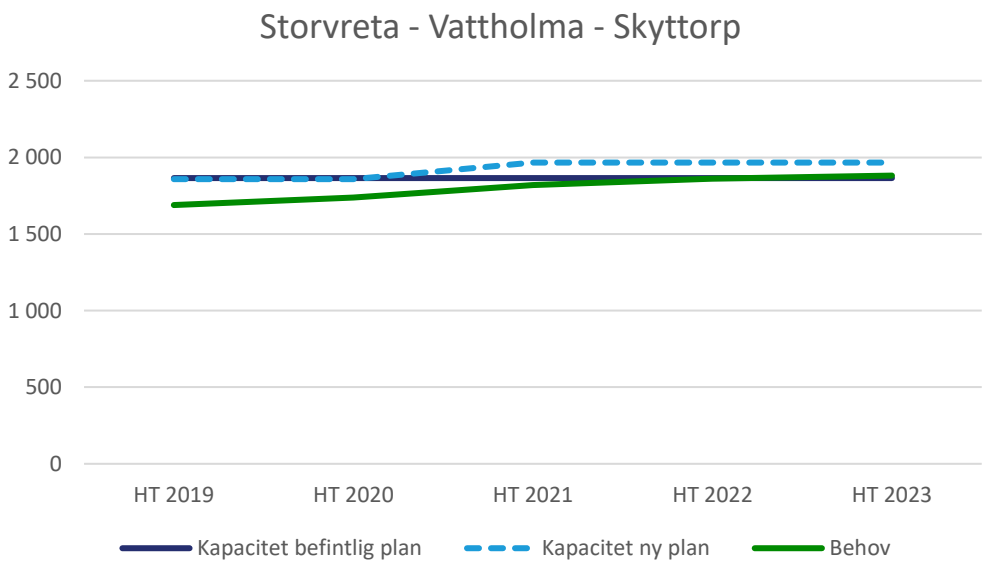

Nya åtgärder

Åtgärder														
Förskola	VT 2020	HT 2020	VT 2021	HT 2021	VT 2022	HT 2022	VT 2023	HT 2023	VT 2024	HT 2024	2025–2026	2027–2028	2029–2030	Efter 2030
Storvreta	Himmelsvägens förskola lämnas													
				-36										

Tidigare beslutade åtgärder

Åtgärder											
Grundskola	HT2020	HT2021	HT2022	HT2023	HT2024	HT2025	HT2026	HT2027	HT2028	HT2029	HT2030
Storvreta	Ny grundskola i östra Storvreta										
								+420			
Storvreta	Utökning i moduluppställning i Storvreta.										
		+120									

Utredningar

- Behov av förskole- och grundskoleplatser i Storvreta, Vattholma och Skyttorp som följer bostadsutbyggnaden.

Utbyggnadsplaner

Storvreta, Vattholma respektive Skyttorp är i översiktsplanen utpekade som prioriterade tätorter. Ramberedskapen för tillkommande bostäder är angiven till 1 600, 300–800 respektive 150 bostäder till och med år 2050.

En genomförandestrategi för Storvreta, som bygger på cirka 1 900 bostäder inklusive Fullerö Hage har arbetats fram. Utbyggnaden beräknas starta kring mitten av 2020-talet. Både förskole- och skolplatser är planerade inom området. Även Vattholma kan inom perioden till och med år 2030 få ett tillskott av bostäder.

Svartbäcken – Gränby – Gamla Uppsala

Tuna Backar – Kapellgärdet – Kvarngärdet – Nyby – Löten

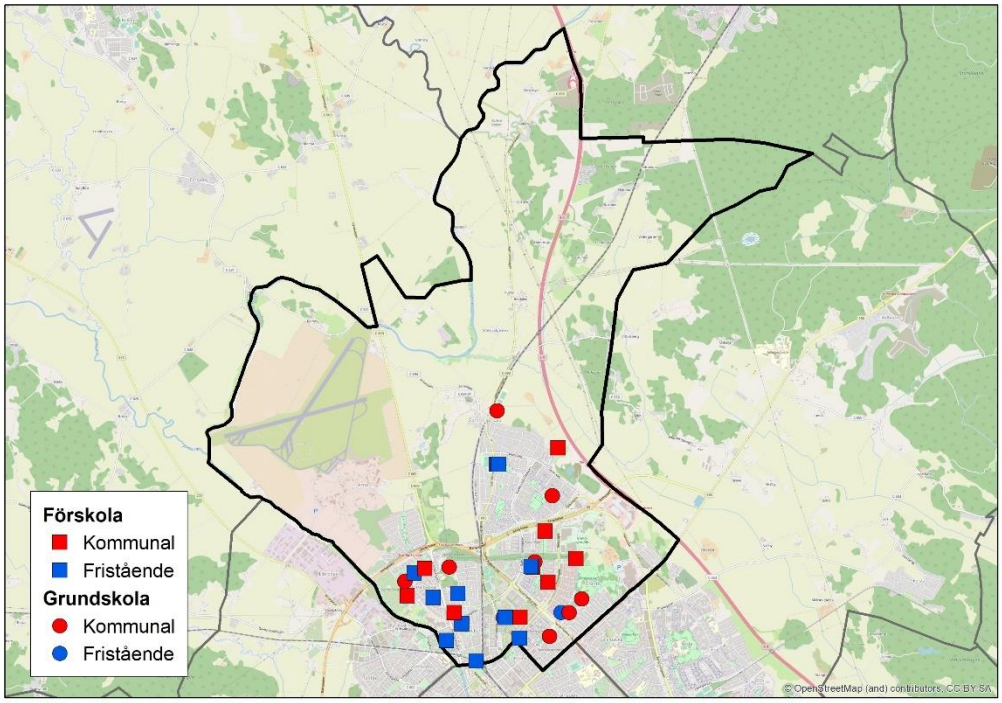

Befintliga objekt

<u>Förskola och pedagogisk omsorg – kommunal</u>
Bellmans förskola
Familjedaghem Gränby
Familjedaghem Nyby
Jarlaparkens förskola
Lagerlöfs förskola
Parkens förskola
Ringarens förskola
Tunaparkens förskola
von Bahrs förskola
Väpnarens förskola
Österledens förskola

<u>Förskola och pedagogisk omsorg – fristående</u>
Familjedaghem Berguvarna 2
Ekplantans förskola
Fyrisåns förskola
Gamla Uppsala Montessoriförskola
Gamla Uppsala förskola
Glädjens pedagogiska omsorg
Förskolan Laxen
Förskolan Lingonblomman
Lilla elefantens familjedaghem
Lilltunas förskola
Lyckans pedagogiska omsorg
Norlandia förskolor Kvarnen
Närdaghemmet
Pionens familjedaghem
Solskenets förskola
Svartbäckens Montessoriförskola
Uppsala Montessori Förskolan Swedenborg
Yrsa förskola

<u>Grundskola – kommunal</u>
Domarringens skola
Fredrika Bremerskolan
Gamla Uppsala skola
Gränbyskolan
Kvarngärdesskolan
Liljeforsskolan
Tunabergsskolan
Von Bahrs skola

<u>Grundskola - fristående</u>
Uppsala Montessoriskola

Behov och kapacitet

Förskola och pedagogisk omsorg

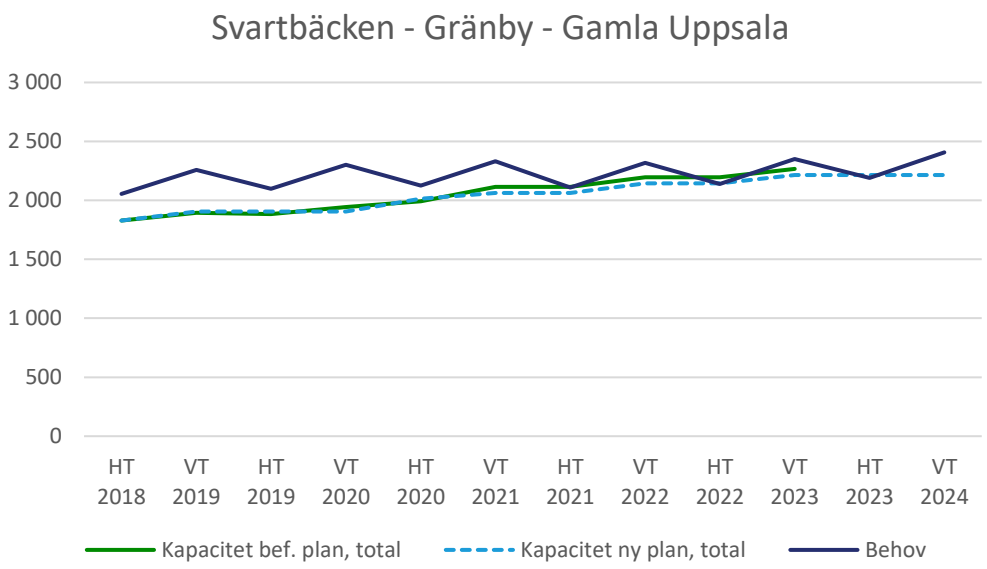

Grundskola

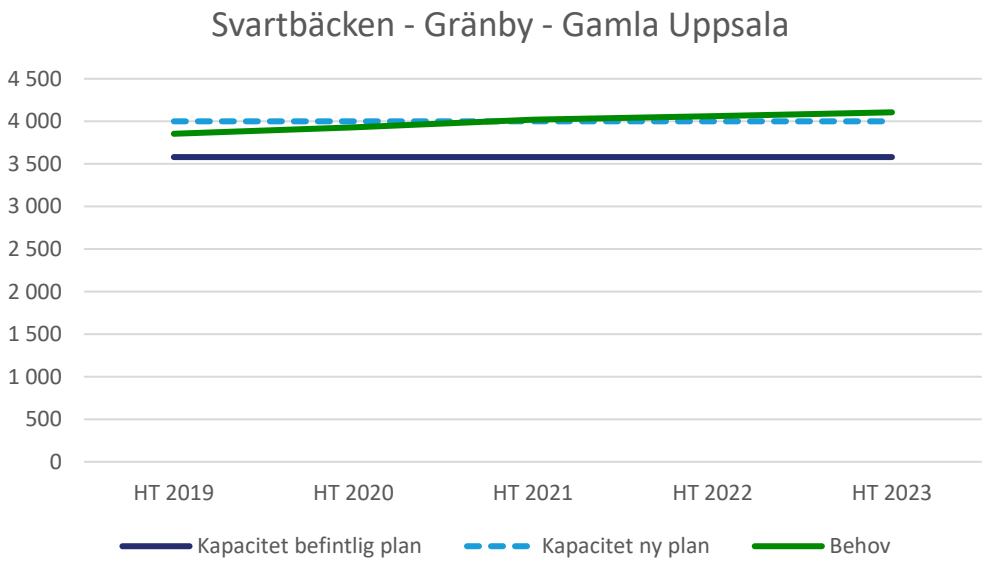

Nya åtgärder

Inga nya åtgärder.

Tidigare beslutade åtgärder

Åtgärder														
Förskola	VT 2020	HT 2020	VT 2021	HT 2021	VT 2022	HT 2022	VT 2023	HT 2023	VT 2024	HT 2024	2025–2026	2027–2028	2029–2030	Efter 2030
Gränbystaden	Ny förskola ev inhyrning. Tidsplan ej fastställd.													
					+80									
Kapellgärdet	Ny förskola. Tidsplan ej fastställd.													
Lagerlöfs förskola	Renoveras. Evakuering krävs. Tidsplan ej fastställd.													
Vattholmavägen Östra	Ny förskola (eventuell inhyrning)													
							+72							
Österledens förskola	Permanent ersättning för moduluppställning													
						+/-0								

Åtgärder											
Grundskola	HT2020	HT2021	HT2022	HT2023	HT2024	HT2025	HT2026	HT2027	HT2028	HT2029	HT2030
Fredrika Bremer	Ersättning samt utökning till 420 platser. Evakuering krävs										
							+100				
Gamla Uppsala skola	Ersättning samt utökning till 420 platser.										
								+ 90			
Kvarngärdesskolan	Ersättning samt utökning. Ny kapacitet 990.										
						+390					

Utredningar

- Permanent ersättning för Väpnarens modulförskola.
- Utredning av ytterligare förskole- och grundskoleplatser inom området.
- Gränby – Liljefors skolområde ska utredas för utveckling.

Utbyggnadsplaner

Ytterligare bostäder beräknas byggas till och med år 2030 i Liljefors-Gränby och Kapellgärdet men även i Gamla Uppsala och Svartbäcken.

Sävja – Bergsbrunna – Danmark

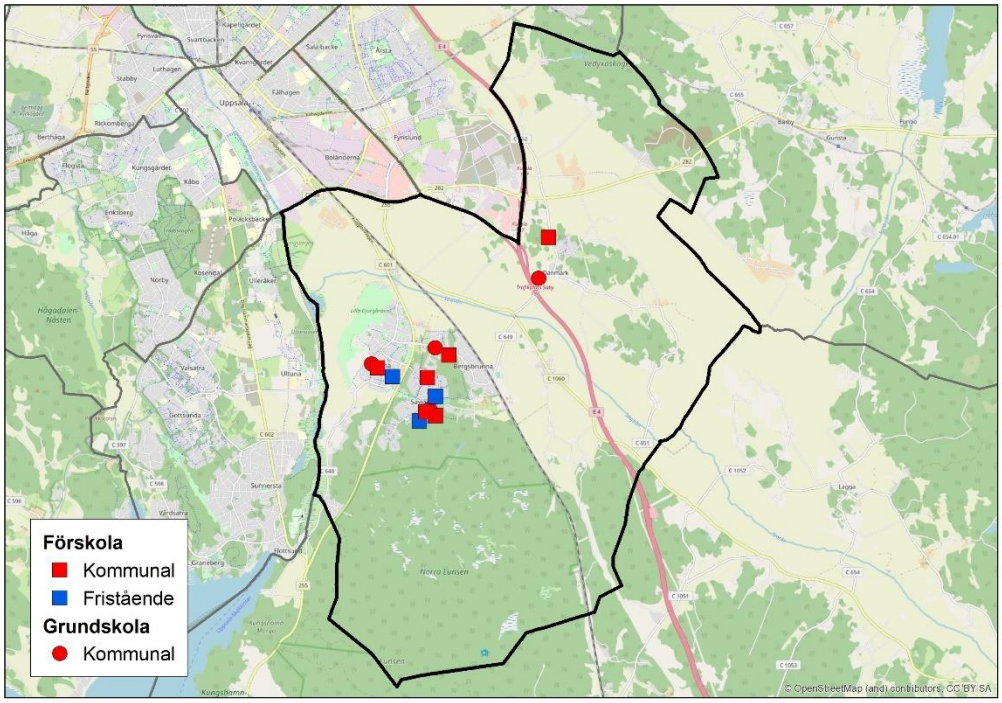

Befintliga objekt

<u>Förskola och pedagogisk omsorg – kommunal</u>
Danmarks förskola
Lammets förskola
Myrgångens förskola
Ringmurens förskola
Sävja förskola
Uppsävja förskola

<u>Förskola och pedagogisk omsorg – fristående</u>
Familjedaghemmet Sus eller Bus
Förskolan Kasper
Ekoxen dagbarnvårdare Sävja
Gladers förskola
Grodans förskola
Helenas minidagis
Kojans förskola
Lekskolan.com
Lottas minidagis

<u>Grundskola – kommunal</u>
Danmarks skola
Nåntunaskolan
Stordammens skola
Uppsävja skolan

Behov och kapacitet

Förskola och pedagogisk omsorg

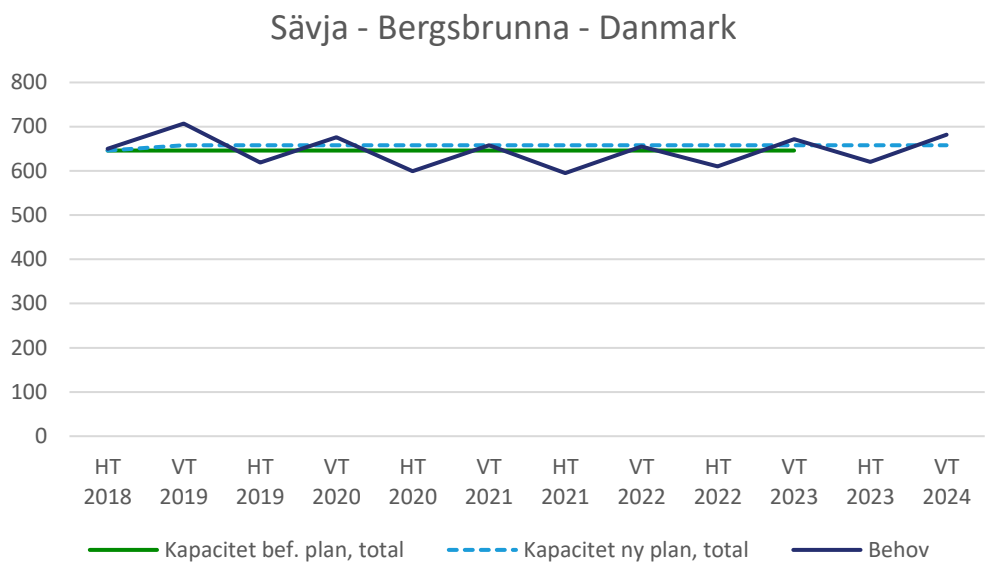

Grundskola

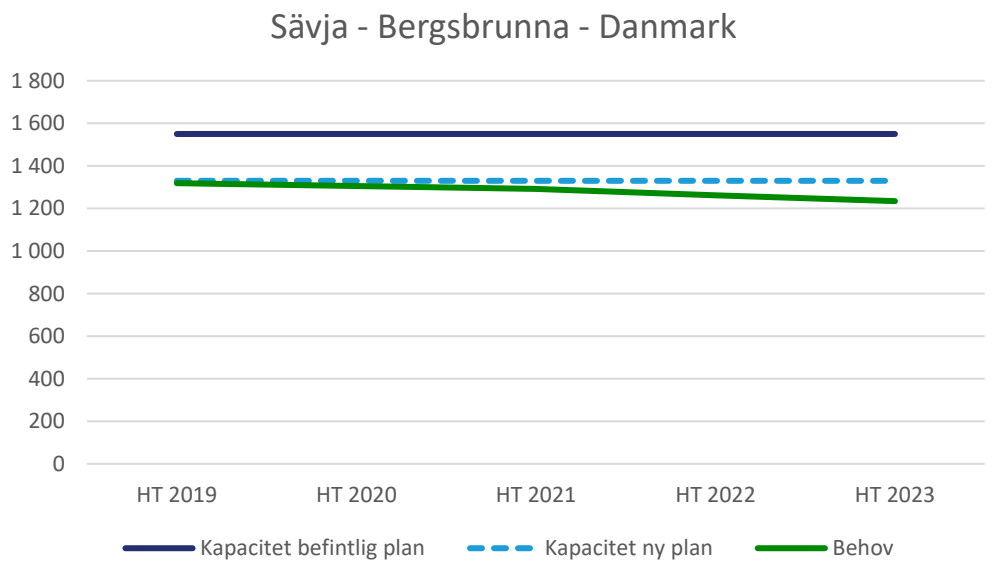

Nya åtgärder

Inga nya åtgärder.

Tidigare beslutade åtgärder

Åtgärder														
Förskola	VT 2020	HT 2020	VT 2021	HT 2021	VT 2022	HT 2022	VT 2023	HT 2023	VT 2024	HT 2024	2025–2026	2027–2028	2029–2030	Efter 2030
Uppsävja förskola	Permanent ersättning för moduler. 108 platser med möjlighet till mobil enhet.													
											+36			

Utredningar

-

Utbyggnadsplaner

Fördjupat översiktsplanarbete pågår för utbyggnad av Sävja –Bergsbrunna fram till år 2050 med drygt 20 000 bostäder. Utbyggnaden kommer att leda till ett mycket stort behov av fler förskole- och grundskoleplatser, anläggningar för idrott samt lokaler för kulturändamål.

Valsätra – Gottsunda – Sunnersta

Vårdsätra – Ulleråker – Ultuna

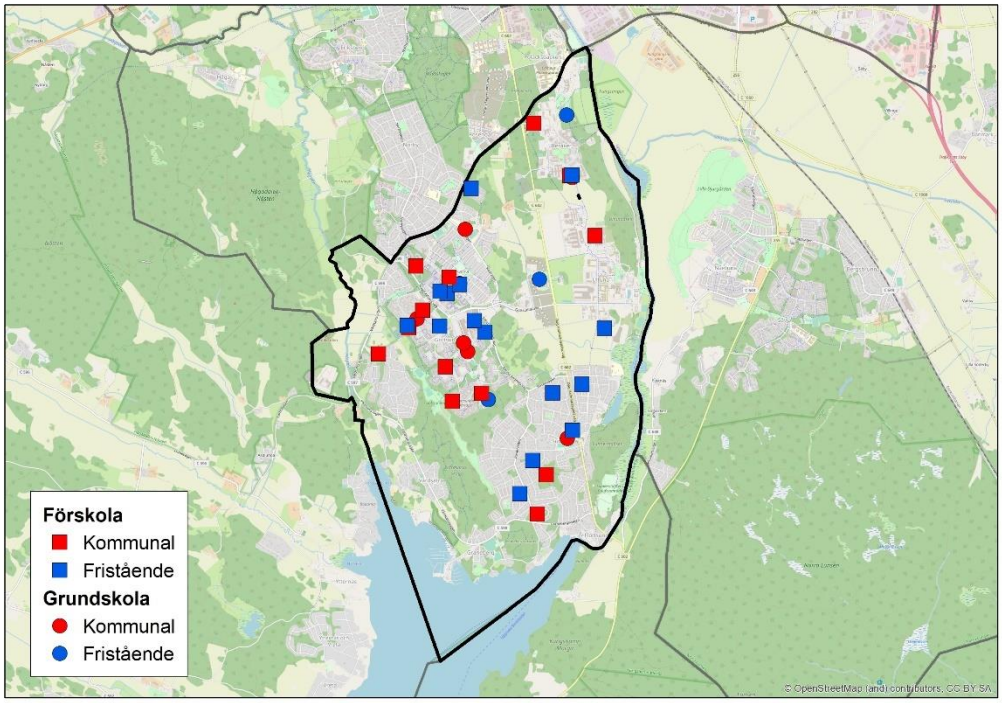

Befintliga objekt

<u>Förskola och pedagogisk omsorg – kommunal</u>
Berwalds förskola
Dirigentens förskola
Ekuddens förskola
Familjedaghemmen i Sunnersta
Flöjtens förskola
Hugo Alvéns förskola
Orrparkens förskola
Sopranens förskola
Spinnrockens förskola
Stenhammars förskola
Trasthagens förskola
Ulleråkers förskola
Vintergatans förskola
Växthusets förskola

<u>Förskola och pedagogisk omsorg – fristående</u>
Björkens förskola
Eddaförskolan Valthorn
Eddaförskolan Bandstol
Ekbackens förskola
Fiolbackens förskola
Förskolan Mollys Farm
Gåsens förskola
Kyrkklockans förskola
Lindparkens förskola
Malma backe förskola
Manar Al-Houda Kooperativ
Pilfinkens Montessoriförskola
Sunnersta Naturförskola
Tellusbarn Tulpanen
Ultuna förskola
Videungens Montessoriförskola
Äventyrets förskola

<u>Grundskola – kommunal</u>
Ekuddens skola
Gottsundaskolan
Sunnerstaskolan
Treklangen
Valsätraskolan
Växthuset

<u>Grundskola – fristående</u>
Internationella Engelska skolan
Kajans friskola
Manar Al-Houda
Musiklådan

Behov och kapacitet

Förskola och pedagogisk omsorg

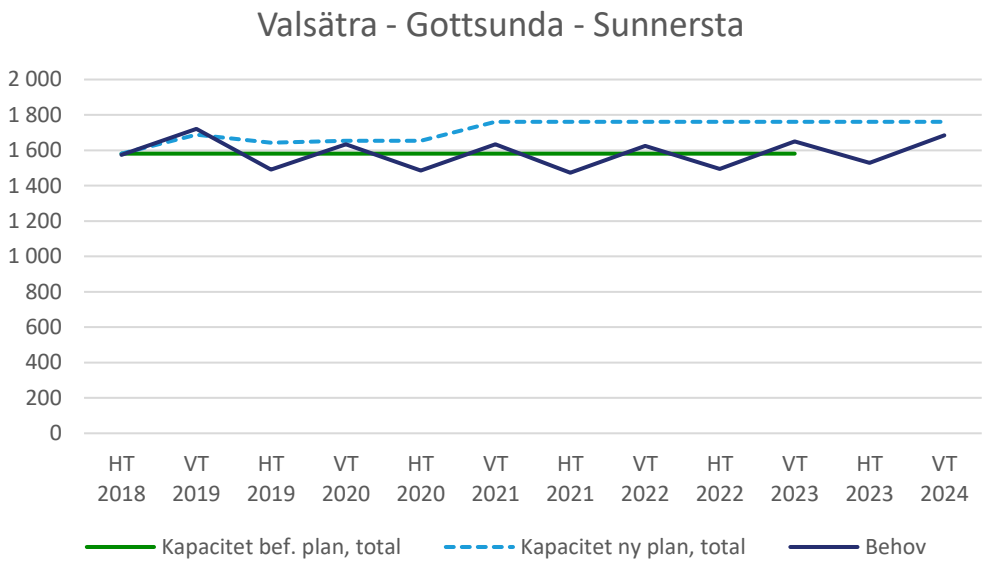

Grundskola

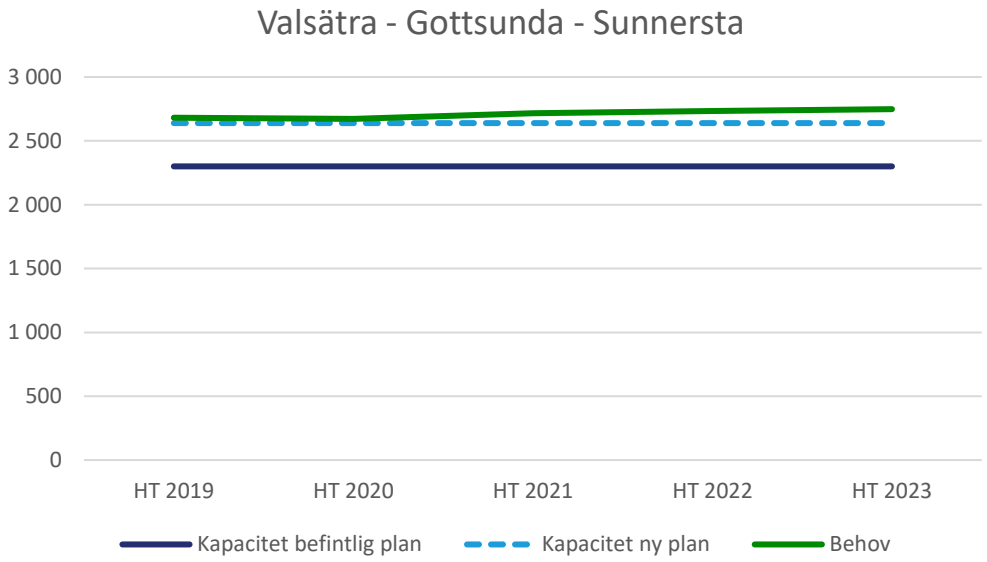

Nya åtgärder

Inga nya åtgärder.

Tidigare beslutade åtgärder

Åtgärder														
Förskola	VT 2020	HT 2020	VT 2021	HT 2021	VT 2022	HT 2022	VT 2023	HT 2023	VT 2024	HT 2024	2025–2026	2027–2028	2029–2030	Efter 2030
Bäcklösa Norra	Ny förskola i norra Bäcklösaområdet 108 platser.													
			+108											
Bäcklösa Östra	Ny förskola. Ev. inhyrning. Tidsplan och platsantal ej fastställda.													
Ulleråker	Nya förskolor. Tidsplan ej fastställd. 2 x 72 platser.													

Åtgärder											
Grundskola	HT2020	HT2021	HT2022	HT2023	HT2024	HT2025	HT2026	HT2027	HT2028	HT2029	HT2030
Gottsundaskolan	Permanent ersättning för moduluppställning										
					+100						

Utredningar

- Eventuell renovering och utökning av Hugo Alvéns förskola.
- Nya för- och grundskoleplatser i Gottsundaområdet som följer bostadsutbyggnaden.
- Nya för- och grundskolor inom Ulleråker och Ultunaområdet som följer bostadsutbyggnaden.

Utbyggnadsplaner

Program för utbyggnad av Gottsunda-Valsätraområdet anger att mellan 5 000–7 000 nya bostäder, vara cirka 2 000 till och med år 2030, ska prövas i området.

Förutom ny skola och idrottshall, som är omnämnda i denna lokalförsörjningsplan behöver ytterligare skolplatser samt även förskoleplatser tillgodoses.

Kommunstyrelsedirektiv för utbyggnad av Ulleråker anger en bostadsutbyggnad på 6 000 bostäder med start under andra halvan av 2020-talet. Inom Bäcklösa-Ultuna kan cirka 3 000 bostäder byggas till och med år 2050 inom ramen för ”uppsalapaketet”. En del av dessa kan byggas innan år 2030.

Utbyggnaden i området kommer att leda till ett behov av fler för- och grundskoleplatser.

Bilaga 2. Total hyreskostnad samt totalt antal barn och elever

Hyreskostnad, totalt per avdelning

Hyreskostnad (tusental kronor)									
	Hyra 2019	Prognos 2020	Prognos 2021	Prognos 2022	Prognos 2023	Prognos 2024	Prognos 2025–2026	Prognos 2027–2028	Prognos 2029–2030
Total nämnd	**622 973**	**655 925**	**677 475**	**682 712**	**712 889**	**757 618**	**833 139**	**909 441**	**911 698**
varav förskola	175 007	175 922	183 501	189 681	198 112	203 556	213 223	217 299	217 299
varav grundskola	329 050	342 009	348 852	347 910	361 031	381 234	436 630	508 857	511 114
varav gymnasieskola	118 916	137 994	145 122	145 122	153 747	172 829	183 286	183 286	183 286

Tabellen visar utbildningsnämndens totala hyreskostnad och fördelning per skolform. Hyreskostnader för tillkommande åtgärder är ungefärlig och beräknad utifrån hyresindikationer och schabloner. Utredningar är inte inkluderade. Hyrorna är inte inflationsuppräknade.

Befolkningsprognos, antal barn och elever

Befolkningsprognos, antal barn och elever												
	Barn och elever 2019	Prognos 2020	Prognos 2021	Prognos 2022	Prognos 2023	Prognos 2024	Prognos 2025	Prognos 2026	Prognos 2027	Prognos 2028	Prognos 2029	Prognos 2030
Total UBN	**47 157**	**48 894**	**50 114**	**51 154**	**52 092**	**53 074**	**53 914**	**54 714**	**55 305**	**55 951**	**56 435**	**56 970**
varav i kommunal verksamhet	35 693	37 072	38 152	39 000	39 762	40 533	41 223	41 861	42 377	42 939	43 394	43 878
Varav Förskola*	**11 958**	**12 722**	**12 899**	**13 096**	**13 375**	**13 641**	**13 881**	**14 090**	**14 259**	**14 394**	**14 501**	**14 575**
varav i kommunal verksamhet	7 773	8 269	8 384	8 512	8 693	8 867	9 023	9 158	9 268	9 356	9 426	9 474
Varav Grundskola**	**26 386**	**27 010**	**27 777**	**28 306**	**28 661**	**28 920**	**29 257**	**29 508**	**29 862**	**30 229**	**30 624**	**30 978**
varav i kommunal verksamhet	21 234	21 888	22 655	23 184	23 539	23 798	24 135	24 386	24 740	25 107	25 502	25 856
Varav Gymnasieskola	**8 813**	**9 162**	**9 438**	**9 752**	**10 056**	**10 513**	**10 776**	**11 116**	**11 184**	**11 328**	**11 310**	**11 417**
varav i kommunal verksamhet	6 686	6 915	7 113	7 304	7 530	7 868	8 065	8 317	8 369	8 476	8 466	8 548

Tabellen visar beräknat antal barn och elever utifrån befolkningsprognosen 2019. * Antal förskolebarn är beräknat utifrån ett snitt mellan vår- och höttermin, samt med en servicegrad på 89 procent varav 65 procent i kommunal verksamhet. ** Kommunal verksamhet innebär att alla elever som inte går i fristående skolor. Elever i fristående skolor förväntas vara konstanta.

Utbildningsnämnden
Protokoll

Sammanträdesdatum:
2019-11-21

§ 191

Lokalförsörjningsplan för pedagogiska lokaler 2020 till och med läsåret 2023/2024 med utblick mot 2030
UBN-2019-9331

Beslut
Utbildningsnämnden beslutar

att godkänna Lokalförsörjningsplan för pedagogiska lokaler 2020 till och med läsåret 2023/2024 med utblick mot 2030, enligt ärendets bilaga,

att överlämna lokalförsörjningsåtgärderna i planen till kommunstyrelsen för fastställande och genomförande,

att ge förvaltningen, i samverkan med kommunledningskontoret och Uppsala kommun Skolfastigheter AB, justeringsmandat i genomförandet vad gäller slutligt platsantal och genomförandetid för lokalförsörjningsåtgärderna,

att uppdra till förvaltningen, i samverkan med övriga berörda förvaltningar och Uppsala kommun Skolfastigheter AB, att inleda beställningsprocessen av åtgärderna inom de ramar som fastställs av kommunfullmäktige i Mål och budget,

att uppdra till förvaltningen att genomföra de verksamhetsförändringar som framgår av eller som krävs för genomförandet av lokalåtgärderna enligt planen.

Sammanfattning
Utbildningsförvaltningen, kommunledningskontoret och stadsbyggnadsförvaltningen har tagit fram Lokalförsörjningsplan för pedagogiska lokaler 2020 till och med läsåret 2023/2024.

Aktuell plan innehåller omfattande lokalförsörjningsåtgärder, jämfört med dagens platsantal sammantaget en utökning med cirka 850 platser inom förskolan och cirka 650 platser inom grundskolan för perioden 2020 till och med läsåret 2023/2024. Inom den kommunala gymnasieskolan sker utökning i befintliga lokaler samt att en ny gymnasieskola etableras genom inhyrning.

Beslutsunderlag
Förvaltningen har upprättat ett förslag den 13 november 2019.
Arbetsutskottet har tillstyrkt förvaltningens förslag till beslut.

Uppsala kommun

Utbildningsnämnden
Protokoll

Sammanträdesdatum:
2019-11-21

Sammanträdesprotokoll

Plats och tid: Aspen, Stationsgatan 12, klockan 15.00 – 18.06

Beslutande:
Helena Hedman Skoglund (L), ordf.
Ulrik Wärnsberg (S), 1:e vice ordf.
Jonas Segersam (KD), 2:e vice ordf.
Hanna Victoria Mörck (V), 3:e vice ordf.
Asal Gohari (S)
Jan-Åke Carlsson (S)
Dima Sarsour (S)
Agneta Boström (S)
Susanne Engström (MP)
Christopher Lagerqvist (M)
Fredrik Hultman (M)
Olle Romlin (C)
Daniel Rogozinski (V)
Lage Hedin (M), tjänstg. ersättare
Jim Andersson (SD), tjänstg. ersättare

Ersättare:
Petri Lähteenmäki (S)
Henry Montgomery (S)
Oscar Matti (L)
Lennart Köhler (MP)
Gabriella Lange (M)
Anna Johansson (C)
Cecilia Widell (KD)
Emma Van Aller (V)

Övriga deltagare: Lars Romanus, Tf. utbildningsdirektör, Annbritt Öqvist, chef systemstöd, Erik Ojala, chef Kommunal Förskola, Ingela Hamlin, chef Kommunal Grundskola, Christine Kastner Johnson, chef Kommunal Gymnasieskola, Jesper Djupström, avdelningschef lokalplanering, Ingrid Holström, verksamhetsstrateg, Elin Lundqvist, controller, Magdalena Casteryd, kommunikatör, Katarina Håkansson, koordinator, Catarina Eriksson, strateg, Tommy Eriksson, verksamhetsanalytiker

Utses att justera: Jonas Segersam (KD) **Paragrafer:** 177 - 194

Justeringens plats och tid: Kommunhuset, Stationsgatan 12, den 27 november klockan 17.00

Underskrifter:
Helena Hedman Skoglund, ordförande
Jonas Segersam, justerare
Susanna Nordström, sekreterare

ANSLAG/BEVIS Protokollet är justerat. Justeringen har meddelats genom anslag på kommunens anslagstavla.

Organ: Utbildningsnämnden **Sista dag att överklaga** 2019-12-19

Datum: 2019-11-21 **Anslaget tas ner:** 2019-12-19

Protokollet finns tillgängligt på www.uppsala.se och

Underskrift:

Uppsala kommun

Idrotts- och fritidsnämnden
Kommunstyrelsen

Handläggare:
Mikael Franzén
Mikael Malm

Giltig från:	Diarienummer:
2020-01-01	IFN-2019-0197
Version/DokumentID:	

Lokalförsörjningsplan

för idrotts- och fritidsanläggningar 2020–2030 med utblick till 2050

Beslutad i Idrotts- och fritidsnämnden 2019-11-25

Godkänd i kommunstyrelsen 2019-**-**

Postadress: Uppsala kommun, 753 75 Uppsala
Telefon: 018-727 00 00 (växel)
www.uppsala.se

Innehåll

Sammanfattning 4

1. Inledning 6
   1.1 Styrning och uppdrag 6
   1.2 Arbetets organisation 7
   1.3 Planens innehåll 7

2. Förutsättningar 8
   2.1 Definitioner 8

3. Behov- och kapacitetsanalys 9
   3.1 Befolkningsprognos 9
   3.2 Behov och kapacitet 9
   Upplands Idrottsförbund och 2019) 12
   Demografianalys (2016) och Liv Hälsa Ung (2017) 13
   Fritidsvaneundersökning 2018 14
   Fysisk observation och brukardialog (2016–2019) 14
   Medborgardialog (2017) 15
   Kapacitetsanalys 15
   Referensgrupper (2016) 15
   3.3 Lokalresurser 16

4. Utblick 16
   4.1 Stads- och landsbygdsutveckling 16
   4.2 Omvärld 18

5. Åtgärder 19
   Nya åtgärder 19
   Tidigare beslutade åtgärder 20
   Utredningar 21
   Åtgärder och utredningar som inte leder till lokalåtgärd 22

6. Ekonomi- och kostnadsutveckling 23
   6.1 Investeringsbedömning 24
   6.2 Hyreskostnad och verksamhetsekonomi 24

Bilaga 1 - Områdesbeskrivning 26
   Bälinge – Björklinge 27
   Centrala staden – Fålhagen 30
   Gunsta – Länna – Almunge – Knutby 33
   Gåvsta- Stavby – Tuna 35
   Luthagen – Stenhagen 37
   Norby – Eriksberg – Flogsta 40
   Ramstalund – Vänge – Järlåsa 43

Sala backe – Årsta – Vaksalabygden 45
Storvreta – Vattholma – Skyttorp 48
Svartbäcken – Gränby – Gamla Uppsala 51
Sävja – Bergsbrunna – Danmark 56
Valsätra – Gottsunda – Sunnersta 58
Bilaga 2 – Kapacitetsredovisning/objekt ..... **Fel! Bokmärket är inte definierat.**
Tabellfärgsättning och storlek ..... **Fel! Bokmärket är inte definierat.**
Diagramfärgsättning ..... **Fel! Bokmärket är inte definierat.**

Sammanfattning

Lokalförsörjningsplanen för idrotts- och fritidsanläggningar utgör kommunens planering för lokaler inom idrotts- och fritidsnämndens verksamhetsområde. Planen tas fram i en gemensam beredning av fastighetsstaben /kommunledningskontoret och idrottsavdelningen/ stadsbyggnadsförvaltningen samt berörda kommunala bolag.

Planens syfte är att säkerställa att Uppsala kommun hanterar både dagens och framtidens utmaningar med idrotts- och fritidsanläggningar på bästa sätt.

Sammanfattat behov

Behovsbedömningen baseras på kommunens befolkningsprognos och kommunens utveckling enligt Översiktsplan 2016. I analysen har även ytterligare underlag vägts in, t.ex. demografianalys, föreningsenkät, referenskommuner, referensgrupper, medborgardialog, fysisk observation, brukardialog, föreningsdialog och fritidsvaneundersökning.

Analysen visar att det finns ett fortsatt ökat behov av simhall, gymnastik/ motorikhall och motionsspår under de kommande åren. Detta innebär att dessa behov bör prioriteras framöver.

Behovsanalysen redovisas i sin helhet i kapitel 3.

Sammanfattat åtgärder

Åtgärderna i planen syftar till att möta det analyserade behovet, säkerställa och förbättra lokalerna samt ge förutsättningar för andra nödvändiga fastighetsåtgärder, t.ex. renoveringar.

Lokalförsörjningsplanen innehåller 10 stycken förslag på nya lokalförändringar inom lokalkategorierna simhall, idrottshall och konstgräsplan.

Lokalförsörjningsplanen innehåller 36 stycken redan beslutade lokalförändringar.

Behovet av lokaler kan förändras med relativt kort varsel dess inriktning samt över tid, vilket understryker vikten av att kommunen har flexibla lokaler och anläggningar som kan användas för olika typer av idrotts- och fritidsändamål.

Lokalförsörjningsplanen innehåller 15 stycken utredningsuppdrag.

Lokalförsörjningsplanen innehåller 1 färdigt utredningsuppdrag som inte resulterade i en lokalförändring.

Alla åtgärder redovisas i sin helhet i kapitel 5.

Sammanfattat ekonomi

De föreslagna åtgärderna innebär ekonomiska åtaganden för kommunen i form av investeringsmedel i fastigheter och verksamheter samt driftsmedel för verksamheterna.

I arbetet med lokalförsörjningsplanen sker beräkningar av de ekonomiska konsekvenserna antingen utifrån verklig genomförandeplanering eller genom övergripande schabloner, t.ex. byggkostnad per kvm.

Genomförande av åtgärderna förutsätter att de inarbetas i Mål och budget för kommande år.

Investeringsbedömningen inkluderar hela kommunkoncernen. Investeringar till följd av den här planen hamnar till största del hos Sport- och rekreationsfastigheter. För de lösningar som står uppsatta i lokalförsörjningsplanen har investeringsbehovet indikativt beräknats till cirka 1,8 miljarder kronor. I investeringsbehovet ingår även investeringsmedel för inventarier med cirka 14 miljoner kronor.

De nybyggnationer som planeras under perioden kommer resultera i hyresökningar på cirka 232 miljoner kronor för förvaltningen. I hyra för år 2024 ingår en kostnadsökning motsvarande 5,5 miljoner kronor som avser multibyggnad i Rosendal som ska byggas av en annan aktör.

De ekonomiska konsekvenserna redovisas i sin helhet i kapitel 6.

1. Inledning

Fastighetsstaben på kommunledningskontoret har i uppdrag från kommunfullmäktige att säkra den strategiska långsiktiga lokalförsörjningsplanen för Uppsala kommun och har i samverkan med idrottsavdelningen/ stadsbyggnadsförvaltningen skapat lokalförsörjningsplanen för idrotts- och fritidsanläggningar. Lokalförsörjningsplanen är en kontinuerlig struktur för att i ett långsiktigt perspektiv kartlägga och hantera flera olika målgruppers behov av lokaler och anläggningar och revideras årligen enligt ett årshjul som alla övriga lokalförsörjningsplaner och på så vis skapas en sammanhållen och kontinuerlig process för kommunens planering.

En lokalförsörjningsplan för idrotts- och fritidsanläggningar ger förutsättningar för en såväl kortsiktig som långsiktig planering för idrotts- och fritidsanläggningar av olika kategorier i den växande kommunen och den förtätade staden.

Lokalförsörjningsplanen ger en samlad bild av många olika behov hos många olika målgrupper, kartlagda på olika sätt. I arbetet med att ta fram lokalförsörjningsplanen har bland annat följande metoder använts: demografianalys, föreningsenkät, referenskommuner, referensgrupper, medborgardialog, fysisk observation, brukardialog, föreningsdialog och fritidsvaneundersökning.

Lokalförsörjningsplanerna ger kommunen effekter i form av mervärden som samarbete över förvaltningsgränser, samnyttjande samt synliggörande för behovet av social infrastruktur vid hög byggtakt. Lokalförsörjningsplanen för idrotts- och fritidsanläggningar koordineras med andra lokalförsörjningsplaner, som den för pedagogiska lokaler och den för kultur- och fritidslokaler. Härigenom skapas samnyttjande mellan kultur-idrott-fritid-skola.

1.1 Styrning och uppdrag

Planen utgår från nämndernas ansvarsområden och de mål och uppdrag som fastställs av kommunfullmäktige i mål och budget 2019–2021.

Kommunstyrelsen ges i mål och budget 2019–2021 ett övergripande ansvar att säkerställa att långsiktigt hållbara lokalförsörjningsplaner ska finnas för all kommunal verksamhet för behovet på kort och lång sikt. Planerna ska säkerställa att verksamheterna har tillgång till ändamålsenliga och kostnadseffektiva lokaler. Utveckling av den strategiska lokalförsörjningen ska ske genom att utveckla gemensamma lokallösningar mellan olika verksamheter samt ökad nyttjandegrad. Målsättningen över tid är sänkta kostnader i kommunkoncernen och minskad lokalkostnad per invånare. Det finns även särskilda uppdrag om att överväga alternativet att hyra lokaler på långa kontrakt istället för att bygga och äga själv.

I framtagandet vägs även in de kommunala styrdokument som kan anses aktuella, exempelvis Barn och ungdomspolitiska programmet och Idrottspolitiska programmet samt Idrotts och fritidsnämndens verksamhetsplan.

Mål och budget 2019:

Infrastrukturen för kultur-, idrotts- och fritidsverksamhet har inte följt befolkningsutvecklingen i stad och på landsbygd vilket lett till brister. Behoven av lokaler och anläggningar för idrott, fritid och kultur har ökat under senare år. Samverkan och effektiv lokalanvändning är ledord i utvecklingsarbetet.

1.2 Arbetets organisation

Lokalförsörjningsplan för idrotts- och fritidsanläggningar utgör kommunens planering för lokaler inom Idrotts- och fritidsnämndens verksamhetsområde. Planen tas fram i en gemensam beredning av fastighetsstaben /kommunledningskontoret, idrottsavdelningen/stadsbyggnadsförvaltningen samt berörda kommunala bolag, tex Sport & rekreationsfastigheter AB. Det gemensamma arbetet för att ta fram en lokalförsörjningsplan för idrotts- och fritidsanläggningar inleddes årsskiftet 2017/2018.

Styrning av arbetet sker i gemensamma beslutsorgan där samtliga samverkande parter deltar.

Lokalförsörjningsplanen revideras årligen.

1.3 Planens innehåll

Lokalförsörjningsplanen omfattar planerade åtgärder under de närmaste 10 åren med en utblick för åtgärder mot år 2030. Lokalförsörjningsplanen redovisar:

- Förutsättningar
- Behovsanalys
- Lokalresurser
- Kostnadsutveckling
- Områdesredovisning

Föreslagna åtgärder i lokalförsörjningsplanen är ett underlag som ligger till grund för politiska beslut och prioriteringar. I vilken takt och i vilken omfattning som de beskrivna åtgärderna kan realiseras beror på det ekonomiska utrymmet vilket anges i kommunens övergripande styrdokument Mål och budget.

Lokalförsörjningsplanen grundar sig på undersökningar som redovisas i bilagor i kapitel 3.2 Behov och kapacitet. Underlaget för lokalförsörjningsplanens behovsanalys finns tillgängligt hos kommunens registratur under diarienummer IFN-2019-0197 samt KSN-2019-xxxx.

2. Förutsättningar

2.1 Definitioner

2.2.1 Verksamhetsbeskrivning

Idrott- och fritidsanläggningar bidrar till sociala mervärden genom att tillgången till anläggningar bidrar till ett starkare och mer hälsosamt samhälle. Idrotten med sitt universella språk, spelar en viktig roll för att öka förståelsen mellan människor och grupper. För att öka rörelse och idrottande som i sin tur bidrar till bättre folkhälsa bland barn och unga är lokaliseringen av anläggningar av central betydelse. Lokalisering i lägen mellan områden av olika karaktär kan möjliggöra blandad sammansättning som bidrar till att minska polariseringen i samhället. Om idrott-och fritidsanläggningar kan användas på kvällar och helger kan funktionen som integrerande mötesplats ytterligare bidra till ett sammanhållet Uppsala. Arenor för elitidrott ger upplevelsevärden och stärker Uppsalas varumärke.

Det idrotts- och fritidspolitiska programmet visar ett helhetsperspektiv på den fria tiden för Uppsala kommuns invånare. Lokalförsörjningsplanen tar hänsyn till programmets särskilda prioriteringar. Alla Uppsalabor ska, utifrån sina personliga förutsättningar och önskemål, ha möjlighet till en meningsfull, utvecklande och hälsofrämjande fritid. Den fysiska miljön, och stödsystemen för den, ska utformas så att största möjliga tillgänglighet, jämlikhet, jämställdhet och likvärdighet uppnås.

Idrott och fritid har, genom ett delat ansvar för fritidsområdet, allt fler beröringspunkter med kultur och fritid. En koordinerad lokalförsörjningsplan mellan idrotts- och fritidsnämnden och kulturnämnden leder till effektiv lokalanvändning och kostnadseffektiva lokal och anläggningslösningar. Fritidsområdet omfattar även friluftsanläggningar inom gatu- och samhällsmiljönämndens ansvarsområden. Genom ett helhetsperspektiv för den fria tiden inom kultur, idrott och fritid ges alla invånare möjligheter till en aktiv och meningsfull fritid i livets alla skeden. En aktiv och meningsfull fritid är en välfärdsfråga och utgör en starkt bidragande faktor för folkhälsa och livskvalitet.

I arbetet med lokalförsörjningsplaner där åtgärderna påverkar barn är grunden barnets behov (enligt barnkonventionens princip). Någon specifik barnkonsekvensanalys görs inte i arbetet med lokalförsörjningsplanen eller åtgärderna som tas fram. Däremot ska barnkonsekvensanalys ske vid genomförandet av åtgärden för att säkerställa att:

- barn får möjlighet till dialog och får utrycka sin vilja
- åtgärden så långt det är möjligt utgår från och uppfyller barnens behov
- när så inte kan ske kompenserande åtgärder sker (i fastighetsåtgärden eller i verksamheten)

3. Behov- och kapacitetsanalys

3.1 Befolkningsprognos

År 2018 bodde drygt 225 000 personer i kommunen. Uppsala kommun väntas växa och få en ökad befolkning under lång tid framöver. I årets prognos antas befolkningen år 2030 uppgå till knappt 268 000 personer, en ökning med cirka 42 500 personer jämfört med år 2018. Ökningen väntas i samtliga åldersklasser.

Kommunprognos 2019 antar en högre takt i befolkningstillväxten jämfört med prognosen 2018. År 2030 antas befolkningen vara nästan 10 000 fler jämfört med fjolårets prognos för samma år. Efter år 2030 väntas befolkningen fortsätta öka men i lägre takt än innan 2030. Dessutom tillkommer befolkning vid utbyggnad av Sävja – Bergsbrunna, som planeras starta omkring mitten av 2020-talet.

Variationer i prognoser från olika år visar på att kommunen måste ha beredskap både för en ökning och för en minskning i befolkningsutvecklingen.

3.2 Behov och kapacitet

Det är viktigt att veta vilka behov som finns hos olika målgrupper, var behoven finns i kommunen och vilka åtgärder som bäst möter behoven. Att samla in ett gediget underlag och kartlägga såväl behov som kapacitet är en förutsättning för effektiv och långsiktig planering. Ett antal verktyg används för att kartlägga behov och dessa utgör underlaget för lokalförsörjningsplanen.

Underlaget i lokalförsörjningsplanen består av

- befolkningsprognos
- nyckeltal
- behovsanalys Upplands idrottsförbund
- demografianalys
- fritidsvaneundersökning
- fysisk observation och brukardialog
- medborgardialog
- kapacitetanalys
- referensgrupper
- jämförelse referenskommuner

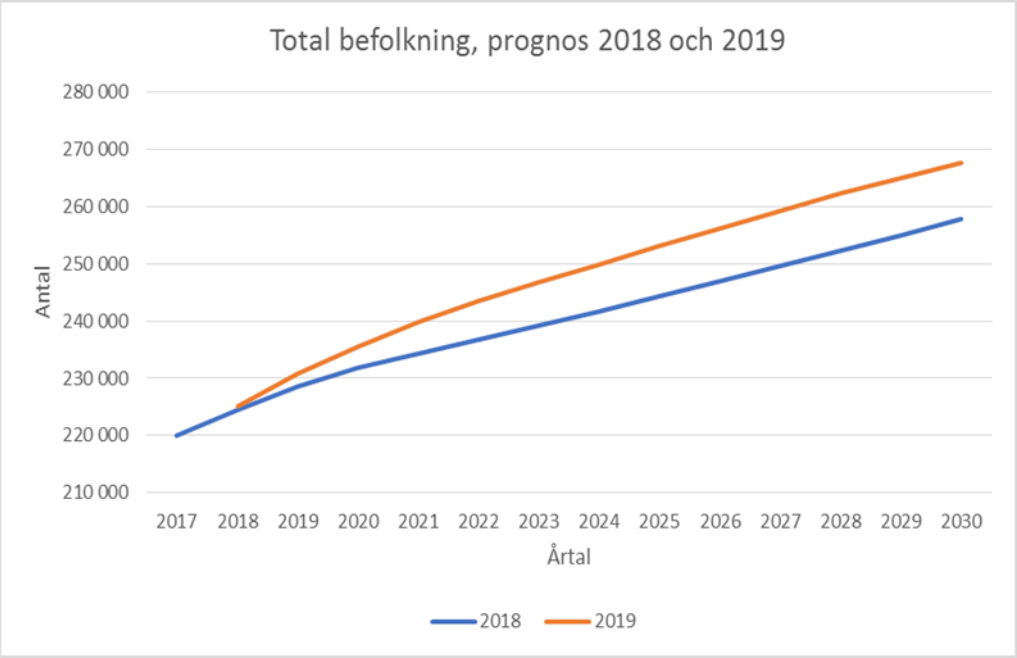

År 2019-2029 beräknas ökningen av befolkningen med 14 %.

År 2019-2035 beräknas ökningen av befolkningen med 18 %.

Idrottshall
Idrottshallarna nyttjas ca 40 procent av skolorna och ca 60 procent av föreningslivet. Under 2018 har det skett en minskad uthyrning av ej fullstora idrottshallar till föreningslivet.

Antal ej fullstora idrottshallar är 58 st. Dock ska resurserna för en växande och förtätad kommun fokuseras på att etablera fullstora idrottshallar, enligt beslut idrott och fritidsnämnden den 16 november 2016 § 106.

Antal fullstora idrottshallar är 24 stycken. För att behålla samma tillgänglighet som 2019 ska minst 3 nya fullstora idrottshallar etableras fram till 2029.

För att behålla samma tillgänglighet specifikt för gruppen barn och ungdomar som 2019 ska minst 4 stycken nya fullstora idrottshallar etableras fram till 2029. Åldersgruppen barn och ungdomar har lika stor ökning 2019-2029 som den totala befolkningsökningen är år 2019-2035.

Bollplaner: Gräs-, grus- och konstgräsplaner
Under de senaste 10 åren har det varit en tydlig minskning av antalet fotbollsplaner på naturgräs och en markant ökning av antalet planer med konstgräs (SKL 2014).

Resurserna för en växande och förtätad kommun bör fokuseras på att etablera bollplaner med konstgräs, enligt beslut idrott och fritidsnämnden den 2017-11-21§115. Arbete med att omvandla befintliga naturgräs- och grusplaner för att förlänga säsongen och nyttja ytorna effektivare pågår (en konstgräsplan

innebär ca 3000 bokningsbara timmar per år jämfört med ca 300 timmar per år på en naturgräsplan.

Antal konstgräsplaner är i nuläget 11. För att behålla samma tillgänglighet som 2019 behöver ytterligare 2 konstgräsplaner etableras fram till 2029.

För att behålla samma tillgänglighet specifikt för gruppen barn och ungdomar som 2019 ska minst 2 stycken nya etableras fram till 2029.

Allaktivitetsplatser
Uppsala kommuns nuvarande nyckeltal för allaktivitetsplatser (spontanidrottsplatser) är lågt.

Antal allaktivitetsplatser i Idrotts- och fritidsnämndens regi är 3 st. Antalet allaktivitetsplatser är så lågt att en uppräkning visar på ett noll-behov. Se jämförelse under 3.13 Referenskommuner.

För att behålla samma tillgänglighet specifikt för gruppen barn och ungdomar som 2019 ska minst 1 stycken nyetableras fram till 2029.

Ishallar och konstfrusna isbanor
Antalet ishallar ökade under 1990-talet och har därefter legat på ungefär samma nivå. Kommunerna dominerar ägande, men det har blivit allt vanligare att kommunerna lägger över förvaltningen på kommunala bolag (SKL 2014).

Antal ishallar är 6 stycken. För att behålla samma tillgänglighet som 2019 behöver ytterligare en ishall etableras fram till 2029.

För att behålla samma tillgänglighet specifikt för gruppen barn och ungdomar som 2019 ska minst 1 stycken nyetableras fram till 2029.

Simhallar
Antal simhallar är i nuläget tre. Antalet simhallar är så lågt att en uppräkning visar på ett noll-behov. Se jämförelse under 3.13 Referenskommuner.

För att behålla samma tillgänglighet specifikt för gruppen barn och ungdomar som 2019 ska minst 1 stycken nyetableras fram till 2029.

Motionsspår och elljusspår
Antal motionsspår är i nuläget 25. För att behålla samma tillgänglighet som 2019 ska minst 4 nya motionsspår etableras fram till 2029.

För att behålla samma tillgänglighet specifikt för gruppen barn och ungdomar som 2019 bör 5 stycken nyetableras fram till 2029.

Ridanläggningar
Indelningen av olika typer av ridanläggningar har förändrats, det totala antalet anläggningar ~~är~~ har ökat något sedan 1990-talet. Enligt Svenska Ridsportförbundet har antalet anläggningar för ridsport ökat de senaste decennierna och kommunerna har under de senaste 25 åren successivt ökat sin andel av ägande (SKL 2014).

Antal ridanläggningar i kommunen är i nuläget 10. För att behålla samma tillgänglighet som 2019 bör 1 ny ridanläggning etableras fram till 2029.

För att behålla samma tillgänglighet specifikt för gruppen barn och ungdomar som 2019 bör 2 stycken nya etableras fram till 2029.

Specialanläggningar

Utöver ovan listade anläggningskategorier finns ytterligare anläggnings- och lokaltyper som definieras som specialanläggningar. En sådan specialanläggning är stora publika evenemangsarenor för idrott och sådana arenor ska, utan undantag, ingå och införlivas i det samlade arbetet med lokalförsörjningsplanen.

Upplands Idrottsförbund och 2019)

Upplands Idrottsförbund har i en behovsanalys (bilaga 2) identifierat behov för olika idrotter i Uppsala som behovet ser ut 2019. Denna behovsanalys är baserad på de kunskaper och erfarenheter som Upplands idrottsförbund har samlat på sig under lång tid. Denna analys genomfördes senast 2019.

Analysen 2019 visar att:

- stora behov finns i de södra stadsdelarna både inom- och utomhusanläggningar för att kunna aktivera den stora mängd barn som börjat bo och som kommer att bo i dessa områden.
- behov av en kommunal lokal/anläggning för budo, kampsport, brottning, boxning, judo, karate, taekwondo förslagsvis i Gottsunda, Gränby, Stenhagen och Sävja, då dessa idrotter har stora möjligheter att etablera sig där.
- behov av en hemmahall/egen hall för handbollen behövs, idrotten växer och är mycket jämställd.
- behov av en gymnastikhall/ar, på fler platser i Uppsala än bara Fyrishov. Föreningarna har stora köer.
- behov av en kommunal tävlingsanläggning för ridsporten som är anpassad för ridsportens behov.
- behov av fler och enklare isytor i ytterområden för att bredda sporten och komma närmare barnen, även ett framtida behov av ishallar i Storvreta, Stenhagen, Sävja för att nå fler områden.
- behov av en till simhall på annan plats än Fyrishov och Gottsunda behövs, förslagsvis i närheten av Gränby.
- behov av en egen lokal/anläggning för föreningar med klättring, behövs både inomhus och utomhusanläggningar.

Demografianalys (2016) och Liv Hälsa Ung (2017)

Syftet med demografianalysen är att skapa kunskap om Uppsala kommuns olika områden. Analysen visar att det finns stora socioekonomiska skillnader mellan olika områden. De 5 prioriterade områdena är de områden som är mest socioekonomiskt utsatta.

Denna kunskap är ett verktyg för kontinuerlig och långsiktig planering gällande idrott och fritid. Genom att identifiera och planera insatser utifrån områdens olika behov, utmaningar och styrkor ges möjligheten att, i samverkan mellan andra förvaltningar och enheter, koordinera löpande arbete, projekt, speciella insatser och fördelning av resurser.

Demografianalysen kan även ligga till grund för andra aktörers insatser som t.ex. Upplands Idrottsförbund och deras fördelning av resurser inom Uppsala. Av demografianalysens 52 områden har 5 stycken definierats som prioriterade områden; Gränby, Eriksberg, Stenhagen, Gottsunda och Sävja. Detta innebär att för dessa områden ska det finnas ett särskilt stort fokus och prioritering på koordinerade åtgärder, insatser, projekt och planering i och i närheten av dessa områden. Denna analys planeras att genomföras vartannat år. 2017 införlivades resultat för Liv Hälsa Ung 2017 i demografianalysen. Liv Hälsa Ung genomförs vartannat år över hela landet med målgruppen elever i åk 7, åk 9 och åk 2 i gymnasiet. Delar av Liv Hälsa Ung underlaget baseras på ett begränsat antal svaranden.

Analysen visar att

- det finns stora socioekonomiska skillnader mellan olika områden.
- det finns 5 prioriterade områdena som bedöms vara de mest socioekonomiskt utsatta.
- många skolor har olika profiler och det verkar som att de skolor som har idrottsprofil också har mer välmående elever.
- generellt verkar elever på idrottsskolor vara mindre aktiva i andra föreningar.
- Norra, Södra Rasbobygden, Björklinge och Eriksberg gör någonting positivt för flickors deltagande i föreningsliv. Dessa bör följas upp för att kartlägga orsakerna till detta.
- båda könen mår bättre än snittet i Gränby. Idrottsprofil på skola, relativt nära till Gränby sportfält.
- Årsta, stor andel som inte har råd att delta samt inte känner sig trygga på idrottsplats, större andelen av dessa är pojkar. Pojkarna idrottar också ofta 10 % mindre än snittet.
- Valsätra, aktiva över snittet (framför allt i idrottsförening), närhet till fritidsaktiviteter (inklusive bra cykelväg) och god möjlighet att delta. Både pojkar och flickor mår bättre än snittet.

Fritidsvaneundersökning 2018

Analysen visar att:

- intresset för schack är stort i Uppsala, mest spelar ungdomar 12–18 år.
- ridsporten har ökat de senaste tre åren.
- cykling för motion är mycket stort i grupperna över 50 år. Drygt 20 procent i dessa grupper har motionerat på cykel mer än 10 gånger det senaste året.
- motionssimning är stort bland äldre, bara gymträning och cykling är större i de äldre grupperna.
- bollsport är den kategori som ökat mest från 2015. Ökningen är störst i åldersgruppen 19–24 år. Allra mest har fotboll ökat.
- vandring längs vandringsled har ökat bland yngre och är nu i stort sett lika populärt i alla åldrar. Nyttjande av motionsspår har inte ökat och ligger kvar på en hög nivå jämt fördelat mellan åldrarna.
- det finns ett stort intresse av att prova på boxning, störst är intresset bland kvinnor 19–24 år. Andelen som utövat boxning någon gång det senaste året är också störst i den gruppen. Boxning är helt könsneutralt medan övrig kamp-och kraftsport domineras av män.
- på frågan att ”kunna motionera/idrotta i meningen att vara fysiskt aktiv för "att kunna prestera mera, ha roligt och må bra” har nöjdheten ökat bland ungdomar 12–24 år i centrum och äldre 50–90 år på landsbygden där båda visar på ca 10 procentenheter fler nöjda än 2015.

Fysisk observation och brukardialog (2016–2019)

Fysisk observation och brukardialog är ett sätt att skapa ett såväl kvantitativt som kvalitativt underlag för lokaler, ytor och anläggningar som vi tidigare saknat underlag på, t.ex. motionsspår och spontanidrottsplatser (antal besökare, könsfördelning, målgruppsfördelning, behov gällande innehåll och utformning m.m.) Könsuppdelad statistik och brukardialog är-underlag för utvecklingen, såväl utveckling av befintliga som vid etableringen av nya motionsspår. Metoden används för att beskriva till exempel antalet besökare, vilka målgrupper som besökarna består av, hur könsfördelningen ser ut, vilka aktiviteter som besökarna bedriver och vid vilka tidpunkter på dygnet. Brukardialog är ett effektivt sätt att kartlägga behov, idéer, synpunkter och förslag som besökare har.

Dokumentationen sker på plats via telefon/platta och består av statistik, brukardialog, egna reflektioner.

Arbete framåt med fysisk observation och brukardialog sker nu på fler platser som badplatser och friluftsområden vilket ingår i arbetet med lokalförsörjningsplanen för friluftsliv.

Medborgardialog (2017)

Medborgardialog är ett verktyg för att kartlägga kommuninvånarnas behov, idéer och förslag av idrotts- och fritidsanläggningar. Medborgardialog via uppsala.se planeras att genomföras vartannat år.

Analysen visar att:

De anläggningskategorier som kommenterats mest är:

- Simhall 206
- Idrottshall 169
- Motionsspår/konstsnö 162
- Ridanläggning 144
- Ishall/bandyhall 141
- Konstgräsplan 134

De anläggningskategorier som invånare tycker är viktigast är idrottshall, ridanläggning, simhall, motionsspår och allaktivitetsplats.

Kapacitetsanalys

Syftet med en analys av nuvarande kapacitet är att kartlägga nyttjandegraden för respektive anläggning och för respektive anläggningskategori för att därefter kunna planera framtiden. Sammanställning och beräkning av nyttjandegrader för respektive anläggning samt för respektive anläggningskategori har skett i samverkan med Bokningsservice.

Analysen visar att:

- det finns en klart övervägande del ej fullstora idrottshallar jämfört med fullstora idrottshallar. De fullstora idrottshallarna har en högre nyttjandegrad och denna skillnad verkar öka allt mer. Denna snedvridna kapacitet är en utmaning framöver då det innebär ett ineffektivt lokalanvändande och samnyttjande.

Referensgrupper (2016)

Syftet med referensgrupperna är att referensgrupperna genom workshops under ledning av Stadsbyggnadsförvaltningen får en möjlighet och ett forum att beskriva sina behov, synpunkter, önskemål, utvecklingsförslag och idéer av idrotts- och fritidsanläggningar. Varje referensgrupp består även av representanter för en samverkanspart.

Referensgrupper och samverkansparter

- föreningslivet Upplands idrottsförbund
- barn & ungdomar Kulturförvaltningen
- seniorer Äldreförvaltningen
- idrottslärare Utbildningsförvaltningen
- personer med funktionsvariationer Omsorgsförvaltningen och HSO

3.3 Lokalresurser

En åtgärdslista för utveckling av befintliga anläggningar och lokaler är sammanställd av resultatet från medborgardialogen som genomfördes 2017.

Av dessa genomfördes 2017 bland annat dessa åtgärder:

Österängens IP

KF har, i samband med beslutet om ny fotbollsarena på Studenternas beslutat att Österängen ska ytterligare upprustas för att klara arenakrav för amerikansk fotboll. Planering pågår av en ny läktarbyggnad inklusive omklädningsrum och andra lokaler som krävs pågår. Under 2019 förses bollplanen med planvärme. Tillfälliga moduler för omklädningsrum har under 2018 etablerats på Österängens IP.

Studenternas IP

Ombyggnaden av Studenternas IP till en renodlad ~~modern~~ fotbollsarena som ska klara kraven för allsvenskan och även olika internationella matcher pågår. Allsvenskt spel pågår samtidigt som bygget pågår som ska vara klar 2020.

Gränby sportfält

Gränby Sportfält håller på att utvecklas till ett attraktivt anläggnings- och arenaområde för olika idrotter. Här finns fyra ishallar för konståkning, ishockey och bandy. Friidrottens utomhusarena har flyttats hit från Studenternas och kompletterats med ett särskilt träningsområde för kastgrenar. Den föreningsägda anläggningen IFU-Arena innehåller 5 idrottshallar och en inomhushall för friidrott.

Motionsspår

En utveckling pågår i elljusspåren med byte av kvicksilverarmaturer till LED. Ungefär en tredjedel av spåren har fått ny belysning. Behovet av renovering av en del av spåren är akut. Det finns förslag på att skapa nya spår i stadsnära parkmiljö i samband med ombyggnation av parker där bla Årstaparken utvecklas under 2019.

4. Utblick

4.1 Stads- och landsbygdsutveckling

Under den närmast 5-årsperioden är det framförallt i staden som den stora bostadsutbyggnaden och befolkningsökningen kommer att ske. Fokus för bostadsbyggandet ligger här på stadsdelarna Kungsängen/Industristaden, Rosendal, Östra Salabacke men även i, Gamla Uppsala – Nyby, Gränby, Kapellgärdet, Kvarngärdet samt Ultuna/Bäcklösa kommer det byggas många bostäder. Utanför staden väntas störst samlad utbyggnad ske i Fullerö Hage, Gunsta, Lindbacken och Skölsta. Under mitten och andra halvan av 2020-talet väntas utbyggnad i framför allt Eriksberg, Librobäck, Gottsunda, Valsätra, Sävja

– Bergsbrunna, Ulleråker samt Södra Storvreta starta. Utbyggnaden förväntas fortsätta i flera av de övriga områdena ovan.

Uppsalapaketet - avtalet med staten om 4-spårig järnväg mellan Uppsala och Stockholm med en stor utbyggnad av stadens södra delar -kommer ha stor påverkan på utbyggnadsbehovet av den sociala infrastrukturen[1] under lång tid framöver. Det berör i första hand Sävja-Bergsbrunna men också Gottsunda-Valsätra, Bäcklösa och Ultuna. Planeringen för hela utbyggnaden av cirka 33 000 bostäder ska ske så att samtliga lägenheter kan vara färdigbyggda år 2050.

Beredskap för kommande behov

Behovet i lokalförsörjningsplanen är uppskattat utifrån kommunens befolkningsprognos. En långsiktig planering behöver ha beredskap för ett annat behov – både ett högre och ett lägre. I kommunens befolkningsscenario *extra hög* uppskattas befolkningen år 2030 uppgå till totalt drygt 283 000 invånare i stället för 268 000, som prognosen anger. En beredskap behöver därför finnas för ytterligare cirka 17 000 personer den närmaste 10-årsperioden.

Ytterligare cirka 1 100 förskoleplatser eller 8 förskolor med 144 platser i varje bedöms behövas om befolkningen ökar till 283 000 personer. För grundskolans del ökar behovet med 1 400 platser eller 2-3 skolor och för gymnasiet cirka 400 elever eller knappt ½ skola.

Åldersgruppen 65 år och äldre beräknas bli drygt 600 fler med en total ökning på 17 000.

I kommunen pågår ett arbete för att säkerställa möjligheten att tillgodose social infrastruktur när behov uppstår i första hand i områden utanför de stora exploateringsområdena. Stadsbyggnadsförvaltningen, planenhet röd, arbetar med att kartlägga strategisk mark i staden där det ska vara möjligt att i framtiden försörja kommunen med lokaler, anläggningar och särskilda bostäder.

Syftet med arbetet är att platser som bedöms lämpliga för ändamålet utifrån sammanhang och fysiska förutsättningar ska bevakas långsiktigt. Framför allt är det stora ytkrävande anläggningar som skolor och idrottsanläggningar, som det i efterhand kan vara svårt att hitta en bra lokalisering för i samband med förtätning av befintliga bostadsområden, som kommunen behöver reservera mark för.

Med bättre framförhållning och kunskap förkortas planeringsprocessen när behovet blir aktuellt att realisera.

---

[1] Lokaler och mark för samhällsfinansierad verksamhet - förskola, skola, idrott, kultur samt fritid men även särskilda bostäder.

Samnyttjande

För att skapa kostnadseffektiva och yteffektiva lösningar behöver ofta flera kommunala verksamheter samnyttja en anläggning eller lokal. Samnyttjande ska resultera i anläggningar och lokaler som är verksamhetseffektiva, yteffektiva och kostnadseffektiva. Kommunledningskontoret, fastighetsstaben, leder arbetet med att ta fram en modell vars syfte är att förbättra förutsättningarna för samnyttjande.

4.2 Omvärld

4.2.1 Nyckeltal

Genom att sammanställa olika siffror och sedan jämföra dessa siffror kan vi skapa nyckeltal att förhålla oss till när Uppsala kommun expanderar. Det ger en säkerhet i underlaget och nödvändiga målnivåer kan sättas.

Konkreta siffror gör det enklare att belysa vad som behövs och få med behovet tidigare i planeringsstadiet.

2016 deltog 5 stycken kommuner.

2017 deltog 7 stycken kommuner.

2018 deltog 14 stycken kommuner.

4.2.2 Jämförelsekommuner

Jämförande nyckeltalen för anläggningskategorier är hämtade 2017 från referenskommunerna och 2016 från Sveriges kommuner och landstings databas KOLADA.

Anläggnings-kategori	Tillgång 2017	Behov 2029	Behov 2035	Uppsala kommun Antal per 10 000 inv (2017)	Referens-kommuner medel. Antal per 10 000 inv (2016)	Referens-kommuner högst/lägst. Antal per 10 000 inv (2016)	Kolada. Större kommuner Antal per 10 000 inv (2016)
Idrottshall	82	93	97	3,7			
Fullstor	24	27	28	1,1	0,57	1,33 Jönköping	1,33
Ej fullstor	58	66	68	2,6	2,12	2,89 Eskilstuna	
Bollplaner	170	193	201	7,7			

Naturgräs/ grus	159	181	188	7,2	3,59	7,80 Västerås	
Konstgräs	11	13	13	0,5	0,56	9,00 Gävle	0,69
Allaktivitets-platser	3	3	4	0,1	0,41	5,11 Eskilstuna	
Ishall eller konstfrusen isbana	6	6	7	0,3	0,32	1,00 Gävle	0,32
Simhall	3	3	4	0,1	0,2	0,3 Gävle	0,23
Motionsspår	27	31	32	1,2	0,87	2,89 Eskilstuna	
Rid-anläggning	10	11	12	-	-	-	-
Special-anläggning	108	123	127	4,9			

5. Åtgärder

Nya åtgärder

Åtgärder		
Enhet	Beskrivning	Tid
Konstgräsplan	Ekebydalen. Byte av matta.	2020
Boulehall	Ny boulehall ersätter befintlig hall i Gottsunda	2020
Kap-området	Utred belyst konstsnöspår, hinderbana och utegym vid KAP området i koordinering med projektet utveckling av Södra Åstråket.	2022
Elljusspår & utegym	Fålhagsparken. Elljusspår i stadsnära parkmiljö med utegym, i koordinering med avdelningen gata/park/natur.	2022
Idrottshall	Bälingeskolan. Fullstor idrottshall.	HT 2024
Idrottshall	Hovstallängen. Fullstor idrottshall.	HT 2026
Idrottshall	Storvreta, idrottshall vid ny skola. I koordinering med LFP pedagogiska lokaler.	HT 2027

Simhall	Ny simhall med bla en 25 m alternativt en 50 m bassäng som både ersätter det befintliga Gottsundabadet och som möter ökade behovet för hela södra staden.	2029-
Idrottshall	Fullstor idrottshall som ersätter den befintliga sporthallen i Gottsunda.	2027-
Idrottshall	Två stycken fullstora idrottshallar ersätter hallarna i den befintliga boule och bollhallen.	Ht 2024
Idrottshall	Jälla, fullstor Idrottshall som ersätter den befintliga hallen som rivs.	HT 2023

Tidigare beslutade åtgärder

Åtgärder		
Enhet	Beskrivning	Tid
Konstgräsplan	Lindbacken. 7-spelplan. Utbytt matta som placeras på parkytan vid skolan.	2019
Idrottshall	Lindbackens skola. Fullstor hall. I koordinering med LFP pedagogiska lokaler.	2019
Konstgräsplan	Johannesbäckskolan. 11-spelplan. I koordinering med LFP pedagogiska lokaler.	2019
Elljusspår	Årstaparken.	2019
Idrottshall	Johannesbäckskolan. Renovering av en ej fullstor hall.	2020
Arena för amerikansk fotboll	Österängen IP. Utveckling av arenan.	2020
Bandyarena	Studenternas. Vinterdel etapp 1	2020
Fotbollsarena	Studenternas IP	2020
Konstgräsplan	Fålhagen IP. 7-spelplan.	2021
Allaktivitetsplats	Sommaraktiviteter på Studenternas vinterdel.	2021
Friidrottsanläggning	Renovering av Valsätra IP.	2021
Idrottshall	Brantingsskolan. Ej fullstor hall.	HT 2022
Idrottshall	Bälingeskolan, evakueringshall. I koordinering med LFP pedagogiska lokaler.	2022
	Ny idrottshall 2024.	2024
Idrottshall	Kvarngärdesskolan. Fullstor hall. I koordinering med LFP pedagogiska lokaler.	HT 2025
Idrottshall	Almtunaskolan. En fullstor och en ej fullstor hall.	VT 2023
Konstgräsplan	Löten. 7-spelplan, anlägga konstgräs.	2023
Ishall	Gränby sportfält. Issportarena beslutad av KS och KF.	2023

Idrottshall	Gunstaskolan. Fullstor hall. I koordinering med LFP pedagogiska lokaler.	HT 2024
Konstgräsplan	Gunsta. 11-spelplan.	2024
Idrottshall	Rosendalsskolan/multibyggnaden. En fullstor och en ej fullstor hall. I koordinering med LFP pedagogiska lokaler.	HT 2024
Allaktivitetsplats	Rosendal R-ytan. I koordinering med LFP pedagogiska lokaler.	HT 2024
Ishall	Gränby sportfält. Renovering av ishallarna A, B och C.	2024
Simhall	Nordöstra staden. En ny simhall i nordöstra staden.	2024-
Konstgräsplan	Sunnersta IP. 11-spelplan, omläggning av naturgräs.	2025
Idrottshall	Fredrika Bremerskolan, ej fullstor idrottshall.	HT 2026
Konstgräsplan	Lindbacken. 11-spelplan.	2024-
Konstgräsplan	Årstaparken/ Årstaskolan. 11-spel konstgräsplan. Omläggning av grusplan Årstaskolan. I koordinering med LFP pedagogiska lokaler.	Ht 2026
Idrottshall	Flogstaskolan. Ev. fullstor hall. I koordinering med LFP pedagogiska lokaler.	HT 2026
Konstgräsplan	Ulleråker. Två 11-spelplaner.	2025-
Konstgräsplan	Gottsunda. 11-spelplan	2025-
Konstgräsplan	Ekebydalen. 11-spelplan samt två 7 – spelplaner med omklädningsrum.	2026
Konstgräsplan	Gamla Uppsala. 11-spelplan.	2026-
Konstgräsplan	Marielund. 11-spelplan.	2030-
Konstgräsplan	Stabby/Librobäck. Två 11-spelplaner.	2030-
Idrottshall	Östra Stenhagenskolan. Fullstor eller ej fullstor idrottshall beroende på eventuell utökning av skolan. I koordinering med LFP pedagogiska lokaler.	2022-

Utredningar

- Utred utveckling av BMX-banan på Gränby sportfält. - 2020
- Utred utbyggnad av kartingbana, Rörken. - 2020
- Utred ny idrottshall i arbetet med FÖP södra Storvreta i koordinering med LFP pedagogiska lokaler. 2020
- Utred behov av idrotts- och fritidsanläggningar i utbyggnaden av Sävja-Bergsbrunna.
- Utred eventuell anläggning av konstgräs i anslutning till Valsätra IP. 2020

- Utred lokaler för ett eventuellt schackcentrum i Uppsala i samverkan med schackförbundet. – 2020
- Utred Studenternas vinterdel etapp 2. - 2020

Åtgärder och utredningar som inte leder till lokalåtgärd

- Matchning gymnastik & motorikhall med befintliga lokaler.

Tidigare beslutade åtgärder som är färdigställda under 2019

Idrottshall Bellmanskolan – renovering och omställning för bla konståkningens torrträning

Konstgräsplan Johannesbäck – 11-spelsplan konstgräs

Elljusspår Årstaparken – belyst

Konstgräsplan Lindbacken – 7-spelsplan på parkmark

Idrottshall Lindbacken – fullstor idrottshall

Prioriterade åtgärder 2016 och 2017

2016 och 2017 fanns ingen lokalförsörjningsplan klar för idrotts- och fritidsanläggningar. Idrotts- och fritidsnämnden valde då under dessa år istället att besluta prioriterade åtgärder utifrån det behov som förvaltningen redovisade.

Prioriterad åtgärd 2017 - satsning på konstgräsplaner. Uppsala har ett lågt nyckeltal gällande konstgräsplaner och konstgräs är ett alternativ för att kunna nyttja dessa ytor på ett effektivt och maximalt vis i den växande och förtätade staden. Konstgräsplaner prioriteras före bollplaner grus/naturgräs.

Prioriterad åtgärd 2016 - fullstora idrottshallar i koordinering med lokalförsörjningsplanen för pedagogiska lokaler. Fullstora idrottshallar är ett alternativ för att kunna nyttja dessa på ett effektivt sätt för så många målgrupper som möjligt. En aspekt att ta hänsyn till är att dessa idrottshallar möter såväl skolornas som föreningslivets behov samt innehåller funktioner för flera olika förvaltningar.

Prioriterad åtgärd 2016 - Allaktivitetsplatser i koordinering med lokalförsörjningsplanen för pedagogiska lokaler och för parker.

Prioriterad åtgärd 2016 - en ny simhall med strategisk placering i nordöstra staden. En aspekt att ta hänsyn till är att denna simhall möter såväl skolornas, föreningslivets som kommuninvånarnas behov.

Prioriterad åtgärd 2016 - en gymnastik och motorikhall i koordinering med lokalförsörjningsplanen för pedagogiska lokaler. En aspekt att ta hänsyn till är att denna gymnastik och motorikhall möter såväl skolornas som föreningslivets behov samt innehåller funktioner för flera olika förvaltningar.

6. Ekonomi- och kostnadsutveckling

Uppsala kommuns lokalförsörjningsplan beskriver det strategiska lokalbehovet till 2030 med förslag till lösningar samt de ekonomiska och finansiella konsekvenserna på ett övergripande plan.

Lokalförsörjningsplanen utgör en långsiktig strategi för att uppnå en hållbar lokalförsörjning för kommunens verksamheter. Planen uppdateras och beslutas årligen av kommunstyrelsen och ligger till grund för kommunens arbete med att uppnå en balans mellan tillgång och efterfrågan av lokaler för kommunens verksamhet. Första året i lokalförsörjningsplanen utgör en del av investeringsplanen i nästkommande budgetår.

Lokalförsörjningsplanen är ett resultat av befolkningsprognosen och nämndernas behovsbedömning.

Lokalförsörjningsplanen innehåller samtliga lokaler som kommunens verksamheter nyttjar oavsett ägande. Investeringarna finansieras och genomförs av ägaren som kan vara kommunen själv, kommunala bolag eller externa aktörer. Ägarna får betalt för investeringen i form av ny hyra eller höjd hyra hos verksamheten.

Lokalförsörjningsplanens ekonomiska konsekvenser för kommunkoncernen består av investeringar som till största delen finansieras genom nyupplåning.

För den kommunala verksamheten, består de ekonomiska konsekvenserna i höjda hyreskostnader samt höjda kostnader för drift och underhåll av fastigheterna och inte minst verksamhetsinvesteringar.

I lokalförsörjningsplanen ingår enbart ny hyra för nya investeringar och höjd hyra för om- och tillbyggnation av befintlig lokal/anläggning. Det avgörande i planeringen blir att verksamheten som ska nyttja lokalerna kan bära de hyror som skapas, både genom att det finns brukare (exempelvis barn, elever, invånare, föreningar) till platserna och att det finns ekonomiskt utrymme inom respektive förvaltning för att täcka hyresnivån. Verksamheten skall i samband med nästkommande års budgetarbete säkra finansieringen av höjd hyra, finansiering av tilläggsavtal och driftkostnader, samt finansiering av verksamhetsinventarier. I fall tillfälliga lösningar blir nödvändiga måste förvaltningarna även beakta avvecklings- och återställningskostnad i sina budgetar.

6.1 Investeringsbedömning

Investeringsbedömningen inkluderar hela kommunkoncernen. Investeringar till följd av den här planen hamnar till största del hos Sport- och rekreationsfastigheter. För de lösningar som står uppsatta i lokalförsörjningsplanen har investeringsbehovet indikativt beräknats till cirka 1,8 miljarder kronor. I investeringsbehovet ingår även investeringsmedel för inventarier med cirka 14 miljoner kronor.

Den ekonomiska bedömningen är högst preliminär och syftar till att överblicka de ekonomiska konsekvenserna för de lösningar som planeras i lokalförsörjningsplanen.

Investeringsbedömning i tusentals kronor									
Belopp i tusen kronor	**Hyra 2019**	**Prognos 2020**	**Prognos 2021**	**Prognos 2022**	**Prognos 2023**	**Prognos 2024**	**Prognos 2025-2026**	**Prognos 2027-2028**	**Prognos 2029-2030**
Total nämnd	**186 372**	**173 264**	**169 900**	**258 400**	**235 300**	**336 100**	**489 800**	**106 100**	**60 100**
varav idrottshall	48 749	23 000	8 000	45 000	135 000	218 000	205 000	105 000	0
varav bollplaner (inkl konstgräsplaner)	25 623	2 000	4 000	0	6 000	77 000	284 000	0	60 000
varav övrigt (inkl allaktivitetsplatser)	112 000	148 264	157 900	213 400	94 300	41 100	800	1 100	100

6.2 Hyreskostnad och verksamhetsekonomi

6.2.1 Hyra

Nivån på hyreskostnaden beror till största del på storleken på investeringen och till resterande del på kostnaderna för drift och underhåll. Nybyggnationer innebär alltid en ny hyra medan renovering, om- och tillbyggnad innebär en ny hyra om förändringen ger en standardökning i lokalerna.

De nybyggnationer som planeras under perioden kommer resultera i hyresökningar på cirka 232 miljoner kronor för förvaltningen. I hyra för år 2024 ingår en kostnadsökning motsvarande 5,5 miljoner kronor som avser multibyggnad i Rosendal som ska byggas av en annan aktör. Samma gäller för planerad nya simhall i Nordöstra staden 2027 och ny simhall i Södra staden 2030 till en total beräknad hyreskostnad om 45 miljoner kronor. Därför finns inte dessa investeringsbelopp med i investeringsplanen.

HYRESKOSTNAD[1]									
Belopp i tusen kronor	**Befintligt lokalbestånd 2019**	**Prognos 2020**	**Prognos 2021**	**Prognos 2022**	**Prognos 2023**	**Prognos 2024**	**Prognos 2025-2026**	**Prognos 2027-2028**	**Prognos 2029-2030**
Total nämnd	**153 668**	**183 298**	**201 998**	**207 398**	**237 898**	**260 198**	**588 996**	**701 996**	**743 096**
varav idrottshall	17 138	22 468	22 468	25 268	25 268	41 568	130 037	177 337	187 937
varav bollplaner (inkl konstgräsplaner)	66 752	69 052	69 052	70 752	70 752	71 552	162 204	187 904	193 404
varav övrigt (inkl allaktivitetsplatser)	69 778	91 778	110 478	111 378	141 878	147 078	296 756	336 756	361 756

[1] Hyreskostnaden är exklusive indexuppräkning

HYRESKOSTNAD1									
Belopp i tusen kronor	**Befintligt lokalbestånd 2019**	**Prognos 2020**	**Prognos 2021**	**Prognos 2022**	**Prognos 2023**	**Prognos 2024**	**Prognos 2025-2026**	**Prognos 2027-2028**	**Prognos 2029-2030**
Total nämnd	**153 668**	**183 298**	**201 998**	**207 398**	**237 898**	**260 198**	**588 996**	**701 996**	**743 096**
varav idrottshall	17 138	22 468	22 468	25 268	25 268	41 568	130 037	177 337	187 937
varav bollplaner (inkl konstgräsplaner)	66 752	69 052	69 052	70 752	70 752	71 552	162 204	187 904	193 404
varav övrigt (inkl allaktivitetsplatser)	69 778	91 778	110 478	111 378	141 878	147 078	296 756	336 756	361 756

[1] Hyreskostnaden är exklusive indexuppräkning

Från och med 2019 har stab Fastighet en ny finansieringsmodell. Tidigare inkluderat påslag för administration och eventuella kapitalkostnader är inte längre inkluderade i internhyrorna. Eventuella kapitalkostnader för anpassningar i egna fastigheter debiteras nämnderna separat. Övrig finansiering tas in via utfördelade kostnader till nämnderna. Fördelade kostnader uppgår 2019 till 7,9 miljoner kronor för idrott- och fritidsnämnden.

HYRESKOSTNAD[1] KRONOR/INVÅNARE									
Belopp i kronor	**Hyra 2019**	**Prognos 2020**	**Prognos 2021**	**Prognos 2022**	**Prognos 2023**	**Prognos 2024**	**Prognos 2025-2026**	**Prognos 2027-2028**	**Prognos 2029-2030**
Total nämnd	**676**	**806**	**875**	**887**	**1 005**	**1 085**	**1 206**	**1 307**	**1 403**
varav idrottshall	75	99	97	108	107	173	266	305	354
varav bollplaner (inkl konstgräsplaner)	293	304	299	303	299	298	332	362	376
varav övrigt (inkl allaktivitetsplatser)	307	404	479	477	599	614	607	640	673

6.2.2 Verksamhetsekonomi

Förutom ökade kostnader i form av hyror tillkommer även kostnader för att sköta driften av nya anläggningar. I snitt kostar en idrottshall cirka 350 tusen kronor per år för städ och övrig drift. En konstgräsplan med skötsel och snöröjning innebär en kostnad om 200 tusen kronor per plan. Ingår även planvärme tillkommer cirka 400 tusen kronor i fjärrvärmekostnad.

6.2.3 Ekonomisk utblick

Utvecklingen i bostadsbyggandet har dämpats och det kan påverka ökningstakten i befolkningsprognosen. Därför är det viktigt att bevaka och följa upp befolkningsprognosens utveckling. Målet är att skapa en bra balans mellan att inte belasta kommuninvånarna med lokal/anläggningskostnader som är överdimensionerade för befolkningsantalet och samtidigt skapa ett utrymme i lokal/anläggningskapaciteten för långsiktig planering och förändrade behov. Den planerade utbyggnaden av Södra staden innebär bland annat 33 000 nya bostäder fram till år 2050. Det ställer bland annat krav på fler konstgräsplaner, motionsspår, idrottshallar och andra typer av anläggningar.

Bilaga 1 - Områdesbeskrivning

Kartbilderna i respektive lokalförsörjningsområde visar anläggningar som antingen ligger på kommunal mark och/eller går att boka via stöd och service. Dessa anläggningar har införlivats i ett kartlager i Uppsala kommuns GIS (Geografiskt informationssystem) karta och även i ett kartlager på uppsala.se.

Bälinge – Björklinge

Börje – Jumkil – Åkerlänna

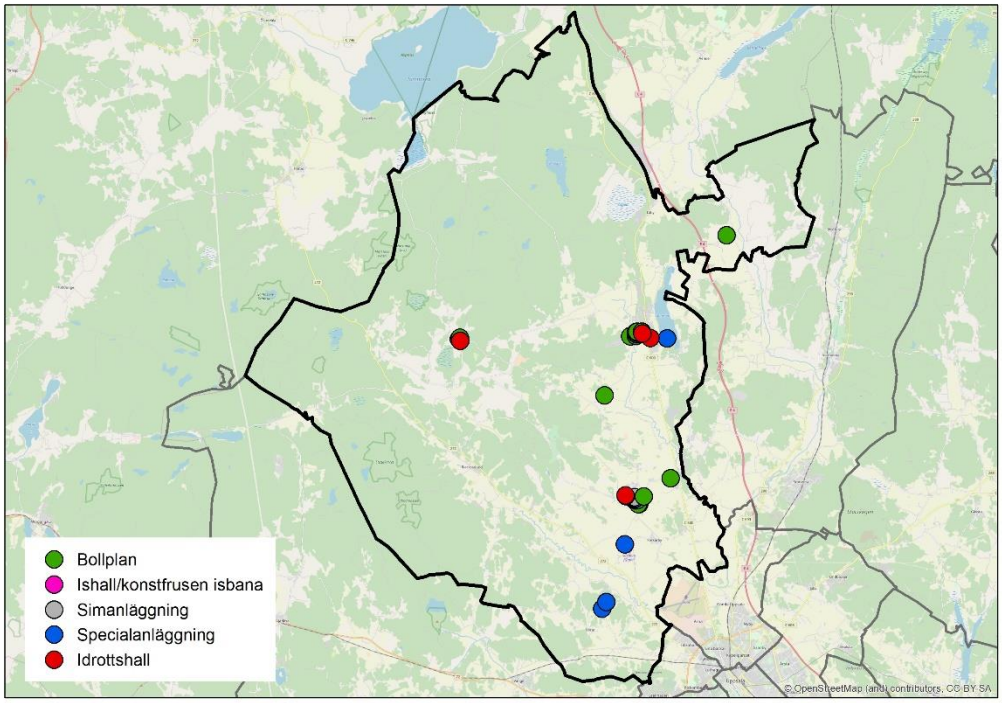

Befintliga objekt

Enhet	Fastighetsägare	Beskrivning
Specialanläggning	Stift Börje idrottsgård	Tennis
Bollplan	Privatperson	11-spelsplan
Bollplan	Privatperson	9-spelsplan
Bollplan	Privatperson	7-spelsplan
Bollplan	Privatperson	7-spelsplan
Bollplan	Privatperson	5-spelsplan
Bollplan	Privatperson	11-spelsplan
Specialanläggning	Uppsala kommun sport- och rekreationsfastigheter	Ekebyboda skytteanläggning
Specialanläggning	Uppsala kommun sport- och rekreationsfastigheter	Bågskytte
Specialanläggning	Uppsala kommun	Flyganläggning
Bollplan	Uppsala kommun	5-spelsplan
Bollplan	Uppsala kommun sport- och rekreationsfastigheter	11-spelsplan
Bollplan	Uppsala kommun sport- och rekreationsfastigheter	11-spelsplan
Bollplan	Uppsala kommun sport- och rekreationsfastigheter	11-spelsplan

Bollplan	Uppsala kommun sport- och rekreationsfastigheter	7-spelsplan
Bollplan	Uppsala kommun sport- och rekreationsfastigheter	7-spelsplan
Specialanläggning	Uppsala kommun sport- och rekreationsfastigheter	Tennis
Simanläggning	Uppsala kommun sport- och rekreationsfastigheter	Utomhusbad
Bollplan	Uppsala kommun	11-spelsplan
Bollplan	Uppsala kommun	11-spelsplan
Bollplan	Ulleråkers häradsallmänning	11-spelsplan
Bollplan	Ulleråkers häradsallmänning	5-spelsplan
Specialanläggning	Privatperson	Fotbollsgolf
Ridanläggning		Bälinge RF
Bollplan	Uppsala kommun skolfastigheter	5-spelsplan
Bollplan	Skuttunge Sportklubb	11-spelsplan
Bollplan	Uppsala kommun	7-spelsplan
Specialanläggning	Uppsala kommun sport- och rekreationsfastigheter	Sandviksbadets beachvolley
Bollplan	Uppsala kommun	11-spelsplan
Bollplan	Uppsala kommun	7-spelsplan
Bollplan	Uppsala kommun	7-spelsplan
Bollplan	Uppsala kommun	11-spelsplan
Specialanläggning	Uppsala kommun sport- och rekreationsfastigheter	Tennis
Specialanläggning	Uppsala kommun sport- och rekreationsfastigheter	Tennis
Ishall/konstfrusen isbana	Uppsala kommun sport- och rekreationsfastigheter	Ishockeyhall
Bollplan	Uppsala kommun sport- och rekreationsfastigheter	11-spelsplan
Bollplan	Uppsala kommun sport- och rekreationsfastigheter	7-spelsplan
Bollplan	Uppsala kommun sport- och rekreationsfastigheter	7-spelsplan
Bollplan	Uppsala kommun sport- och rekreationsfastigheter	11-spelsplan
Bollplan	Uppsala kommun sport- och rekreationsfastigheter	11-spelsplan
Idrottshall	Skolfastigheter	Ej fullstor

Idrottshall	Skolfastigheter	Ej fullstor
Idrottshall	Skolfastigheter	Ej fullstor
Idrottshall	Skolfastigheter	Ej fullstor
Idrottshall	Skolfastigheter	Ej fullstor

Nya åtgärder

Åtgärder		
Enhet	Beskrivning	Tid
Idrottshall	Bälingeskolan. Fullstor idrottshall.	HT 2024

Tidigare beslutade åtgärder

Åtgärder		
Enhet	Beskrivning	Tid

Utredningar

- Fortsatt bullerutredning och förslag till åtgärder kopplade till utredningen. - 2020

Utbyggnadsplaner

Björklinge respektive Bälinge/Lövstalöt är i översiktsplanen utpekade som prioriterade tätorter. Ramberedskapen för tillkommande bostäder ska vara 300 respektive 700 till och med år 2050.

Planarbete pågår för tillsammans cirka 200 småhus i Bälinge och i Lövstalöt. Utbyggnaden i området kommer att leda till ett behov av fler förskole- och grundskoleplatser.

Centrala staden – Fålhagen

Kungsängen – Boländerna

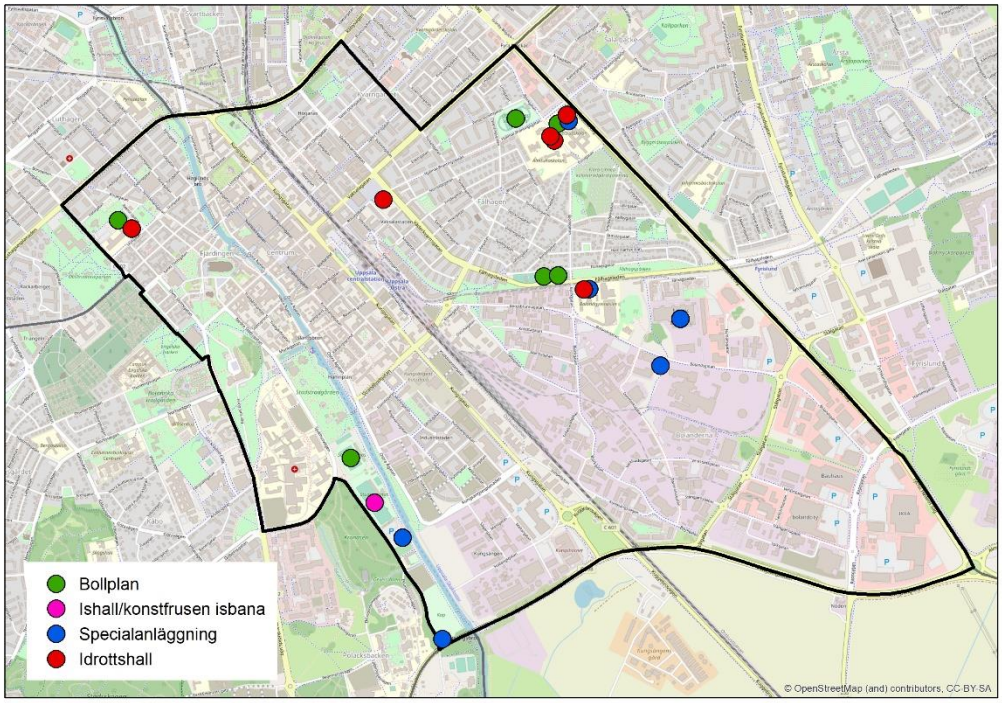

Befintliga objekt

Enhet	Fastighetsägare	Beskrivning
Specialanläggning	Uppsala kommun sport- och rekreationsfastigheter	Skate
Specialanläggning	Uppsala kommun sport- och rekreationsfastigheter	Bangolf
Ishall/konstfrusen isbana	Uppsala kommun sport- och rekreationsfastigheter	Utomhusbandy
Specialanläggning	Bostadsrättsföreningen Åriket 2	Skate och parkour
Bollplan	Uppsala kommun sport- och rekreationsfastigheter	11-spelsplan
Specialanläggning	Uppsala kommun industrihus	Go-kart center Uppsala
Specialanläggning	Uppsala kommun skolfastigheter	Bolandsskolan
Bollplan	Uppsala kommun	7-spelsplan
Bollplan	Uppsala kommun	7-spelsplan
Specialanläggning	S:t Per Gallerian i Uppsala AB	Uppsala danscenter
Specialanläggning	Castellum Fastigheter Brunnen AB	Edge
Bollplan	Uppsala kommun skolfastigheter	7-spelsplan

Bollplan	Uppsala kommun skolfastigheter	7-spelsplan
Specialanläggning	Uppsala kommun skolfastigheter	Celsiusskolan
Specialanläggning	Uppsala kommun sport- och rekreationsfastigheter	Österängens IP friidrott
Specialanläggning	Uppsala kommun sport- och rekreationsfastigheter	Österängens IP amerikansk fotboll
Bollplan	Uppsala kommun sport- och rekreationsfastigheter	11-spelsplan
Idrottshall	Annan	Ej fullstor
Idrottshall	Annan	Ej fullstor
Idrottshall	Skolfastigheter	Fullstor
Idrottshall	Skolfastigheter	Ej fullstor
Idrottshall	Skolfastigheter	Ej fullstor
Idrottshall	Skolfastigheter	Ej fullstor
Idrottshall	Skolfastigheter	Ej fullstor
Idrottshall	Skolfastigheter	Ej fullstor
Idrottshall	Skolfastigheter	Ej fullstor

Nya åtgärder

Åtgärder		
Enhet	Beskrivning	Tid
Idrottshall	Hovstallängen. Fullstor idrottshall. I koordinering med LFP pedagogiska lokaler.	HT 2026
Elljusspår & Utegym	Fålhagsparken. Elljusspår i stadsnära parkmiljö med gym i koordinering med avdelningen gata/park/natur.	2022
Belyst skidspår	Utveckling av KAP-området, efter genomfört utredningsuppdrag.	2022
Utegym	Utveckling av KAP-området, belyst utegym.	2022
Hinderbana	Utveckling av KAP-området, belyst hinderbana.	2022

Tidigare beslutade åtgärder

Åtgärder		
Enhet	Beskrivning	Tid
Fotbollsarena	Studenternas IP. Ny arena på befintliga Studenternas IP.	2020
Idrottshall	Almtunaskolan. En fullstor och en ej fullstor hall. I koordinering med LFP pedagogiska	VT 2023

	lokaler.	
Arena för amerikansk fotboll	Österängen IP. Utveckling av arenan.	2020
Bandyarena	Studenternas. Etapp 1	2020
Konstgräsplan	Fålhagens IP. 7-spelplan.	2021
Allaktivitetsplats	Studenternas IP.	2021

Utredningar

- Utred etapp 2 Studenternas vinterdel.

Utbyggnadsplaner

Utbyggnad pågår av stadsdelen Innerstaden. Detaljplanearbete pågår för utbyggnad av kvarteret Ångkvarn med cirka 900 bostäder. Stadsdelen Innerstaden (kvarteret Hugin) planeras byggas ut med cirka 500 lägenheter. När Kungsängen och kvarteret Hugin är färdigbyggt beräknas totalt cirka 7 500 bostäder finnas här.

Gunsta – Länna – Almunge – Knutby

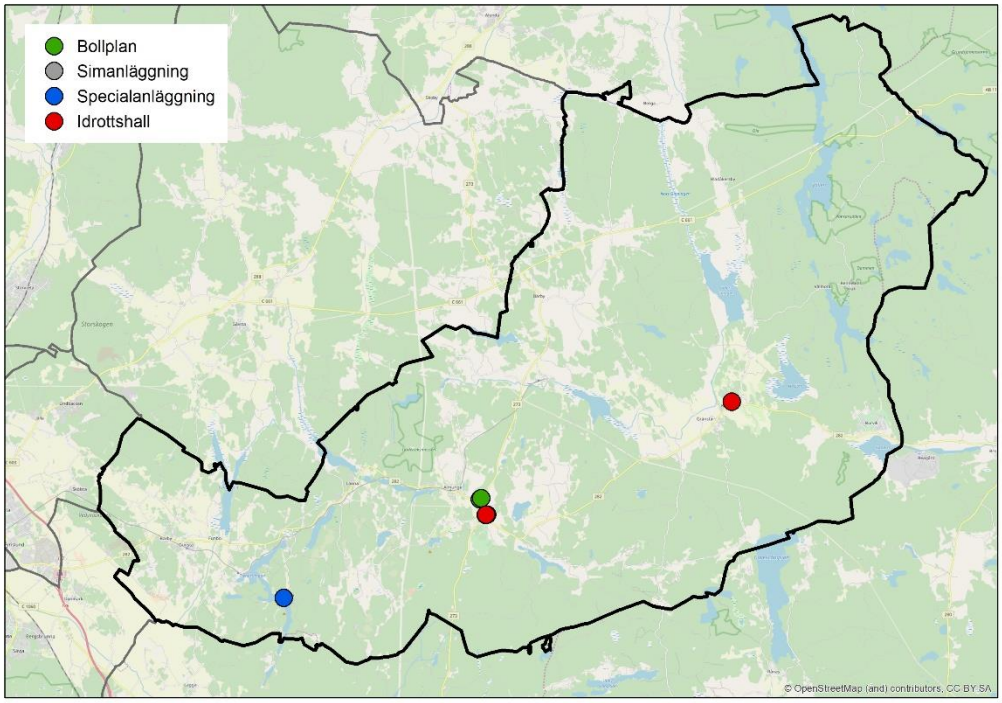

Befintliga objekt

Enhet	Fastighetsägare	Beskrivning
Specialanläggning	Uppsala kommun sport- och rekreationsfastigheter	Fjällnora beachvolley
Bollplan	Privatperson	11-spelsplan
Specialanläggning	Holmens Bruk Aktiebolag	Borgardalsbadet beachvolley
Bollplan	Privatperson	11-spelsplan
Simanläggning	Uppsala kommun sport- och rekreationsfastigheter	Simhall, (Almunge)
Bollplan	Uppsala kommun sport- och rekreationsfastigheter	7-spelsplan
Specialanläggning	Uppsala kommun sport- och rekreationsfastigheter	Almunge simhall
Bollplan	Uppsala kommun sport- och rekreationsfastigheter	11-spelsplan
Bollplan	Uppsala kommun sport- och rekreationsfastigheter	7-spelsplan
Bollplan	Holmens Bruk Aktiebolag	11-spelsplan
Specialanläggning	Holmens Bruk Aktiebolag	Tennis
Bollplan	Knutby idrottsförening	11-spelsplan
Bollplan	Knutby idrottsförening	5-spelsplan
Bollplan	Knutby idrottsförening	7-spelsplan

Idrottshall	Sportfastigheter	Fullstor
Idrottshall	Sportfastigheter	Fullstor

Nya åtgärder

Åtgärder		
Enhet	Beskrivning	Tid

Tidigare beslutade åtgärder

Åtgärder		
Enhet	Beskrivning	Tid
Idrottshall	Gunstaskolan. Fullstor hall. I koordinering med LFP pedagogiska lokaler.	HT 2024
Konstgräsplan/ allaktivitetsplats	Gunsta. 11-spelplan med omklädningsrum.	2024
Konstgräsplan	Marielund. 11-spelplan med omklädningsrum.	2030-

Utredningar

Utbyggnadsplaner

Gunsta, Länna, Almunge samt Knutby är i översiktsplanen utpekade som prioriterade tätorter. Ramberedskapen för tillkommande bostäder ska vara cirka 2 500 för hela stråket. Bostadsutbyggnad har påbörjats i Gunsta. Det är osäkert hur många av Gunstas cirka 1 500 planerade bostäder som kan förverkligas till och med år 2030. Detaljplanearbete pågår i Länna för cirka 150 bostäder, förskola, grundskola samt idrottshall.

Gåvsta- Stavby – Tuna

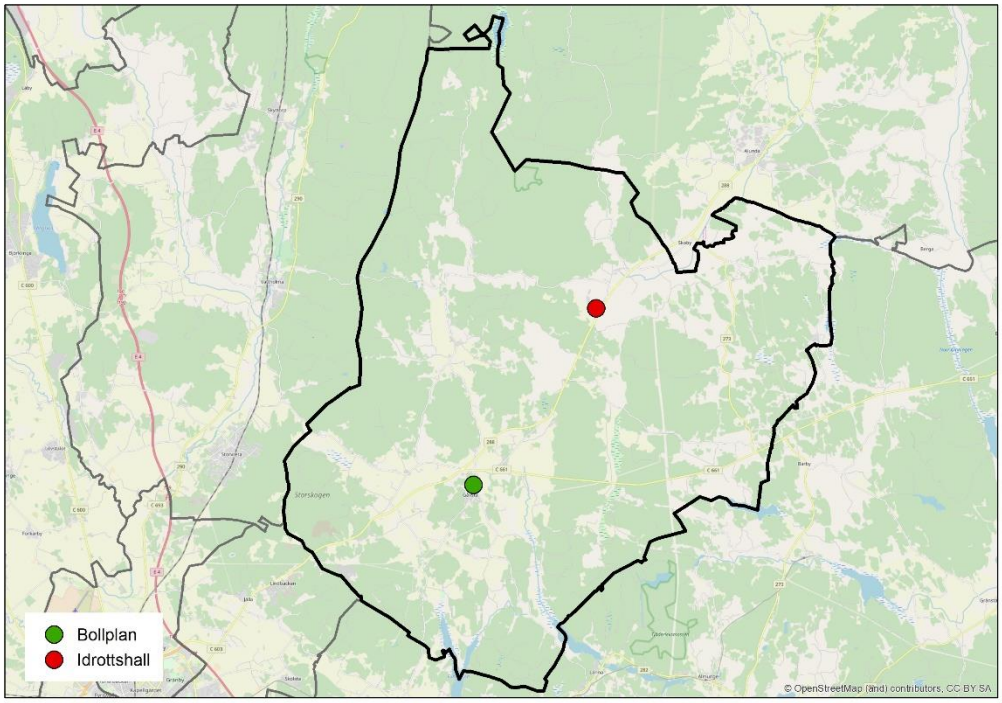

Befintliga objekt

Enhet	Fastighetsägare	Beskrivning
Bollplan	Gustavianska stift vid Uppsala akademi	11-spelsplan
Bollplan	Gustavianska stift vid Uppsala akademi	7-spelsplan
Bollplan	Gustavianska stift vid Uppsala akademi	11-spelsplan
Bollplan	Uppsala kommun skolfastigheter	7-spelsplan
Bollplan	Rasbo Pastorat	11-spelsplan
Idrottshall	Annan	Fullstor
Idrottshall	Skolfastigheter	Ej fullstor

Nya åtgärder

Åtgärder		
Enhet	Beskrivning	Tid

Tidigare beslutade åtgärder

Åtgärder		
Enhet	Beskrivning	Tid

Utredningar

-

Utbyggnadsplaner

Gåvsta är i översiktsplanen utpekad som prioriterad tätort. Ramberedskapen för tillkommande bostäder är angiven till 150 stycken. Bostadsutbyggnad i området kan komma att påbörjas inom perioden till och med år 2030 och kommer att leda till ett behov av fler förskole- och grundskoleplatser.

Luthagen – Stenhagen

Rickomberga – Berthåga – Kvarnbo

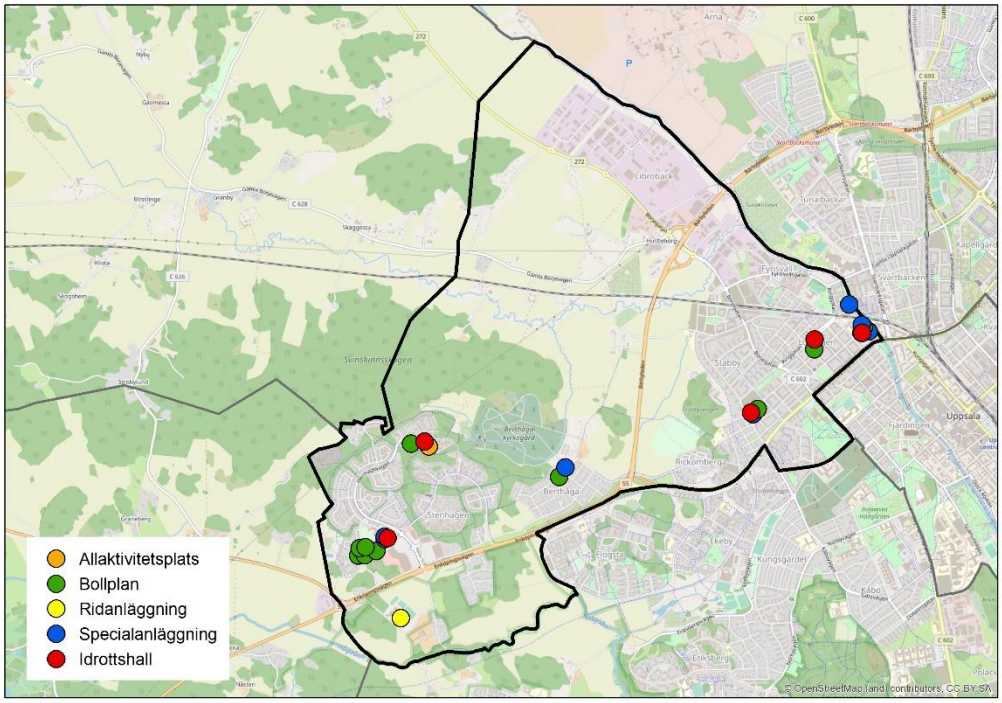

Befintliga objekt

Enhet	Fastighetsägare	Beskrivning
Ridanläggning	Uppsala kommun	UVFK
Ishall/konstfrusen isbana	Curlingcompaniet i Uppsala AB	Curlinghall
Bollplan	Uppsala kommun	7-spelsplan
Bollplan	Uppsala kommun	11-spelsplan
Bollplan	Uppsala kommun sport- och rekreationsfastigheter	11-spelsplan
Bollplan	Uppsala kommun	5-spelsplan
Bollplan	Uppsala kommun	5-spelsplan
Specialanläggning	Uppsala kommun skolfastigheter	Stenhagens bildnings- och kulturcentrum 1
Specialanläggning	Uppsala kommun skolfastigheter	Stenhagens bildnings- och kulturcentrum 2
Bollplan	Uppsala kommun sport- och rekreationsfastigheter	11-spelsplan
Specialanläggning	Uppsala kommun sport- och rekreationsfastigheter	Uppsala Survival
Allaktivitetsplats	Uppsala kommun skolfastigheter	Stenhagen allaktivitetsplats
Bollplan	Uppsala kommun	9-spelsplan

	skolfastigheter	
Specialanläggning	Uppsala kommun skolfastigheter	Tiundaskolan
Bollplan	Uppsala kommun skolfastigheter	7-spelsplan
Bollplan	Uppsala kommun skolfastigheter	5-spelsplan
Specialanläggning	Uppsala kommun skolfastigheter	Fyrisskolans basketplan
Specialanläggning	Uppsala kommun skolfastigheter	Fyrisskolan dans
Bollplan	Uppsala kommun skolfastigheter	7-spelsplan
Specialanläggning	Uppsala kommun skolfastigheter	Fyrisskolan beachvolley
Specialanläggning	Uppsala kommun	Idunspången beachvolley
Idrottshall	Skolfastigheter	Fullstor
Idrottshall	Skolfastigheter	Fullstor
Idrottshall	Skolfastigheter	Fullstor
Idrottshall	Skolfastigheter	Ej fullstor
Idrottshall	Skolfastigheter	Ej fullstor

Nya åtgärder

Åtgärder		
Enhet	Beskrivning	Tid

Tidigare beslutade åtgärder

Åtgärder		
Enhet	Beskrivning	Tid
Idrottshall	Östra Stenhagenskolan. Fullstor eller ej fullstor idrottshall beroende på eventuell utökning av skolan. I koordinering med LFP pedagogiska lokaler.	2022-
Konstgräsplan	Stabby/Librobäck. Två 11-spelplaner inklusive omklädningsrum.	2030-

Utredningar

Utbyggnadsplaner

Ytterligare cirka 1 500 bostäder planeras i Librobäck–Börjetull. Nya förskolor planeras nom Börje tull. Mark behöver tryggas för fler skolplatser. Mark har reserverats för utbyggnad på Stabbyfältet av förskola, skola och idrottsanläggningar.

Norby – Eriksberg – Flogsta

Kåbo – Ekeby - Rosendal – Polack – Håga

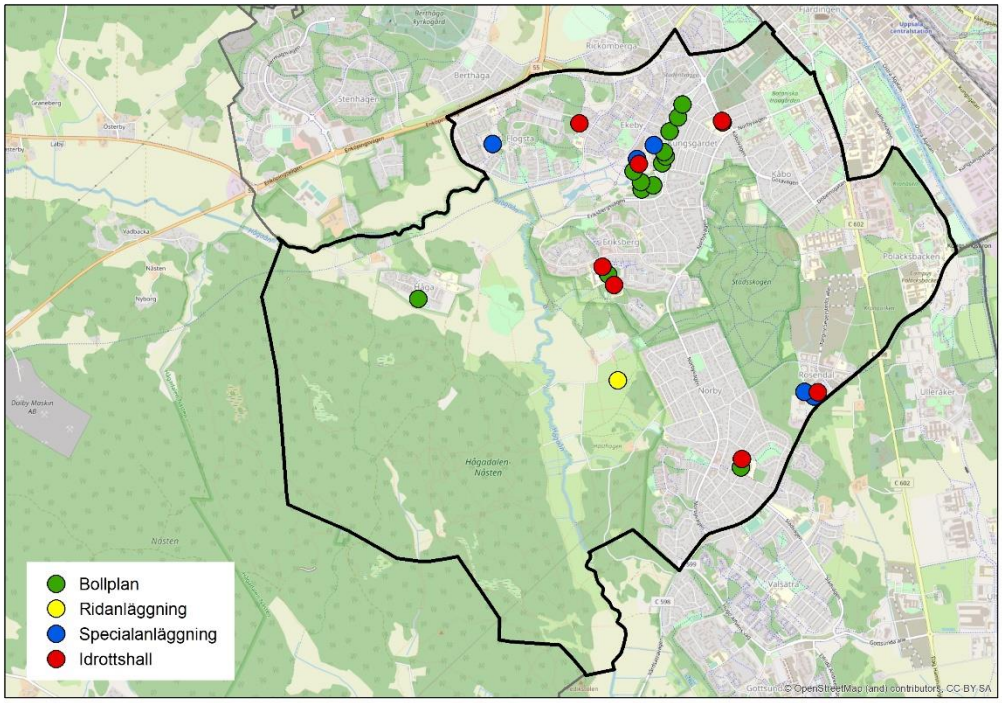

Befintliga objekt

Enhet	Fastighetsägare	Beskrivning
Bollplan	Uppsala kommun skolfastigheter	7-spelsplan
Specialanläggning	Norbyhallen aktiebolag	Ekeby Dansstudio
Specialanläggning	Uppsala kommun	SEB USIF Arena beachvolley 1
Specialanläggning	SEB USIF Arena	Padel
Specialanläggning	Upsala studenters idrottsföreningshall AB	Tennis
Specialanläggning	Upsala studenters idrottsföreningshall AB	Tennis
Specialanläggning	Bostadsrättsföreningen Smaragden	Padel
Ridanläggning	Uppsala kommun	
Bollplan	Uppsalahem	11-spelsplan
Specialanläggning	Akademiska Hus Aktiebolag	Hågadalen
Bollplan	Uppsala kommun skolfastigheter	7-spelsplan
Bollplan	Uppsala kommun	11-spelsplan
Bollplan	Uppsala kommun	11-spelsplan
Bollplan	Uppsala kommun	7-spelsplan

Bollplan	Uppsala kommun	11-spelsplan
Bollplan	Uppsala kommun	5-spelsplan
Specialanläggning	Hemfosa Flogsta 47:1 Fastighets AB	Ångströms beachvolley
Bollplan	Uppsala kommun	5-spelsplan
Bollplan	Uppsala kommun	5-spelsplan
Specialanläggning	Uppsalahem	Ekebybruk beachvolley
Specialanläggning	Uppsala kommun	Flogstaparken beachvolley
Specialanläggning	Akademiska Hus Aktiebolag	Campus 1477 beachvolley
Bollplan	Sportfastigheter AB	11-spelsplan. Ekebyvallen 1
Bollplan	Sportfastigheter AB	Ekebyvallen 3. 7-spelsplan
Bollplan	Sportfastigheter AB	9-spelsplan. Ekebyvallen 2
Idrottshall	Skolfastigheter	Ej fullstor
Idrottshall	Upsala Studenters idrottsförening Hall AB	Fullstor
Idrottshall	Skolfastigheter	Ej fullstor
Idrottshall	Kommunstyrelsen	Ej fullstor
Idrottshall	Annan	Ej fullstor
Idrottshall	Hemfosa Ekebybruk Fastighets AB	Ej fullstor
Idrottshall	Skolfastigheter	Ej fullstor
Idrottshall	Skolfastigheter	Ej fullstor
Idrottshall	Skolfastigheter	Ej fullstor

Nya åtgärder

Åtgärder		
Enhet	Beskrivning	Tid
Konstgräsplan	Ekebydalen. Byte av matta.	2020

Tidigare beslutade åtgärder

Åtgärder		
Enhet	Beskrivning	Tid
Konstgräsplan	Ekebydalen. 11-spelplan samt två 7 – spelplaner med omklädningsrum.	2026
Idrottshall	Rosendalsskolan/multikvarteret. En fullstor och en ej fullstor hall. I koordinering med LFP pedagogiska lokaler.	HT 2024

Idrottshall	Flogstaskolan. Fullstor idrottshall. I koordinering med LFP pedagogiska lokaler.	HT2026
Allaktivitetsplats	Rosendal R-ytan. I koordinering med LFP pedagogiska lokaler.	HT 2024

Utredningar

Utbyggnadsplaner

Stadsdelen Eriksberg kan komma att byggas ut med cirka 800 bostäder inom perioden till och med år 2030 och med totalt cirka 2 500 bostäder när området är färdigbyggt. I Flogsta kan cirka 400 bostäder startas under perioden till och med år 2030. Rosendal fortsätter byggas ut och kan när stadsdelen är färdigutbyggd innehålla minst 5 000 bostäder.

Utbyggnaden i området kommer att leda till ett behov av fler förskole- och grundskoleplatser. Ytterligare mark för framför allt grundskola behöver sökas utanför området.

Ramstalund – Vänge – Järlåsa

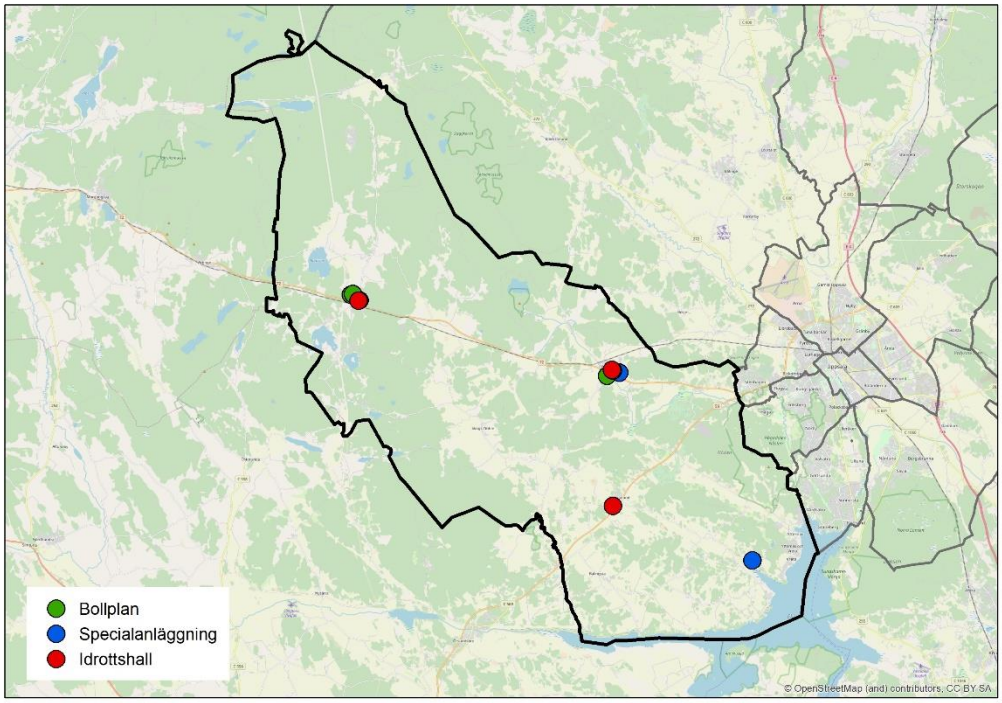

Befintliga objekt

Enhet	Fastighetsägare	Beskrivning
Specialanläggning	Uppsala kommun	Hammarskogs boulebanor
Ridanläggning	Privatperson	Björklinge RF
Bollplan	Privatperson	11-spelsplan
Bollplan	Privatperson	11-spelsplan
Bollplan	Privatperson	7-spelsplan
Bollplan	Privatperson	7-spelsplan
Bollplan	Uppsala kommun sport- och rekreationsfastigheter	11-spelsplan
Specialanläggning	Uppsala kommun	Tennis
Bollplan	Uppsala kommun skolfastigheter	Vänge grusplan
Bollplan	Uppsala kommun	9-spelsplan
Bollplan	Uppsala kommun sport- och rekreationsfastigheter	11-spelsplan
Bollplan	Uppsala kommun sport- och rekreationsfastigheter	11-spelsplan
Idrottshall	Skolfastigheter	Ej fullstor
Idrottshall	Skolfastigheter	Ej fullstor
Idrottshall	Kommunstyrelsen	Fullstor

Nya åtgärder

Åtgärder		
Enhet	Beskrivning	Tid

Tidigare beslutade åtgärder

Åtgärder		
Enhet	Beskrivning	Tid

Utredningar

-

Utbyggnadsplaner

Vänge och Järlåsa är i översiktsplanen utpekade som prioriterade tätorter. Ramberedskapen för tillkommande bostäder ska vara 50–900 i Vänge och 20 stycken i Järlåsa till och med år 2050. Samlad bebyggelse kan också tillkomma i Ramstalund.

Sala backe – Årsta – Vaksalabygden

Fyrislund- Slavsta – Lindbacken

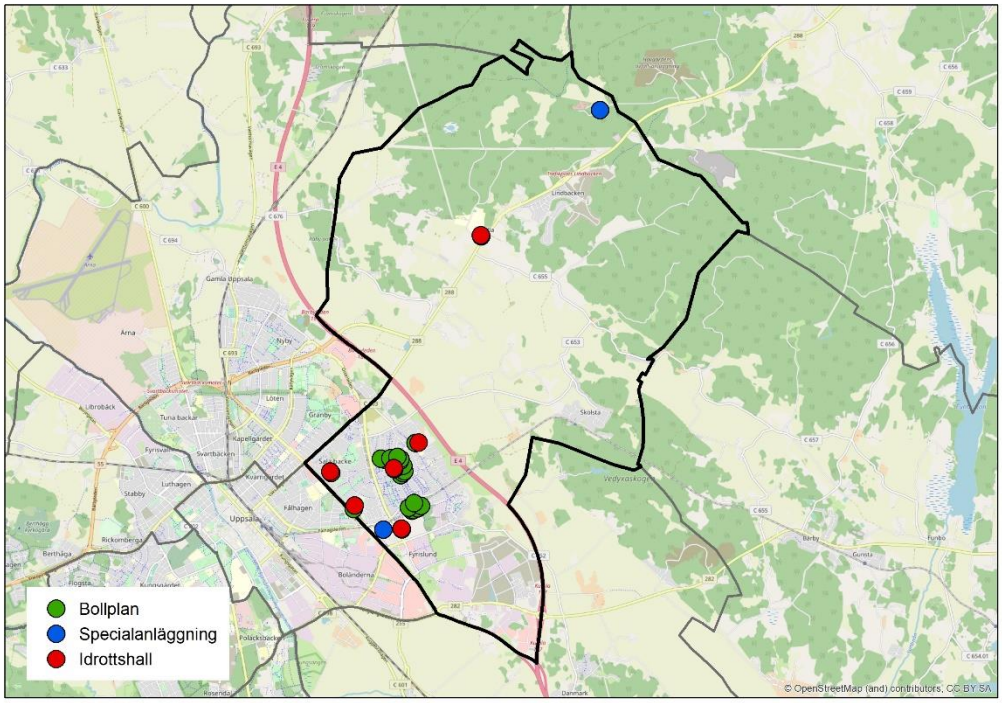

Befintliga objekt

Enhet	Fastighetsägare	Beskrivning
Specialanläggning	Uppsala kommun industrihus	Skate och parkour
Specialanläggning	Donald Ericsson fastigheter KB	Padel
Bollplan	Uppsala kommun	5-spelsplan
Bollplan	Uppsala kommun	5-spelsplan
Bollplan	Uppsala Kommun skolfastigheter/Uppsala kommun	11-spelsplan
Bollplan	Uppsala kommun	9-spelsplan
Bollplan	Uppsala kommun sport- och rekreationsfastigheter	11-spelsplan
Bollplan	Uppsala kommun	7-spelsplan
Bollplan	Uppsala kommun sport- och rekreationsfastigheter	11-spelsplan
Bollplan	Uppsala kommun	5-spelsplan
Bollplan	Uppsala kommun	7-spelsplan
Bollplan	Uppsala kommun	5-spelsplan
Bollplan	Uppsala kommun	7-spelsplan
Bollplan	Uppsala kommun	5-spelsplan

Specialanläggning	Uppsala kommun	BMX
Bollplan	Uppsala kommun	5-spelsplan
Bollplan	Uppsala kommun	5-spelsplan
Bollplan	Uppsala kommun	9-spelsplan
Bollplan	Uppsala kommun	7-spelsplan
Bollplan	Uppsala kommun skolfastigheter	7-spelsplan
Ridanläggning	Uppsala kommun	Uppsala Ponnyklubb
Ridanläggning	Uppsala kommun	Jälla gård
Specialanläggning	Uppsala kommun sport- och rekreationsfastigheter	Motorstadion Rörken
Idrottshall	Annan	Ej fullstor
Idrottshall	Annan	Fullstor
Idrottshall	Skolfastigheter	Ej fullstor
Idrottshall	Skolfastigheter	Ej fullstor
Idrottshall	Skolfastigheter	Ej fullstor
Idrottshall	Skolfastigheter	Ej fullstor
Idrottshall	Skolfastigheter	Ej fullstor
Idrottshall	Skolfastigheter	Ej fullstor
Idrottshall	Skolfastigheter	Ej fullstor

Nya åtgärder

Åtgärder		
Enhet	Beskrivning	Tid
Idrottshall	Ny fullstor idrottshall vid Jällagymnasiet som ersätter den befintliga ej fullstora idrottshallen.	HT 2023

Tidigare beslutade åtgärder

Åtgärder		
Enhet	Beskrivning	Tid
Idrottshall	Brantingsskolan. Ej fullstor hall. I koordinering med LFP pedagogiska lokaler.	HT 2022
Idrottshall	Lindbackens skola. Fullstor hall. I koordinering med LFP pedagogiska lokaler.	2019
Konstgräsplan	Johannesbäckskolan. 11-spelplan. I koordinering med LFP pedagogiska lokaler.	2019
Idrottshall	Johannesbäckskolan. Renovering av en ej fullstor hall.	2020

Konstgräsplan	Lindbacken. 7-spelplan. Utbytt matta som placeras på parkytan vid skolan.	2019
Konstgräsplan	Lindbacken. 11-spelplan med omklädningsrum.	2024-
Konstgräsplan	Årstaparken/ Årstaskolan. 11-spel konstgräsplan. Omläggning av grusplan vid Årstaskolan. I koordinering med LFP pedagogiska lokaler.	HT 2026
Elljusspår	Årstaparken.	2019
Simhall	Nordöstra staden. En ny simhall i nordöstra staden (prioriterad åtgärd 2016).	2024-

Utredningar

- Utred utbyggnad av kartingbana, Rörken.

Åtgärder och utredningar som inte leder till lokalåtgärd

- Matchning gymnastik & motorikhall med befintliga lokaler (Stålgatan 8).

Utbyggnadsplaner

Jälla är i översiktsplanen utpekad som prioriterad tätort. Ramberedskapen för tillkommande bostäder är angiven till 450–1 300 stycken till och med år 2050.

Östra Salabacke planeras fortsättas byggas ut under andra halvan av 2020-talet. Hela salabackestråket kommer enligt områdesprogrammet innehålla cirka 2 500 bostäder samt eventuellt ytterligare 500 öster om stråket.

Även Lindbacken och Skölsta planeras fortsättas byggas ut under andra halvan av 2020-talet.

Storvreta – Vattholma – Skyttorp

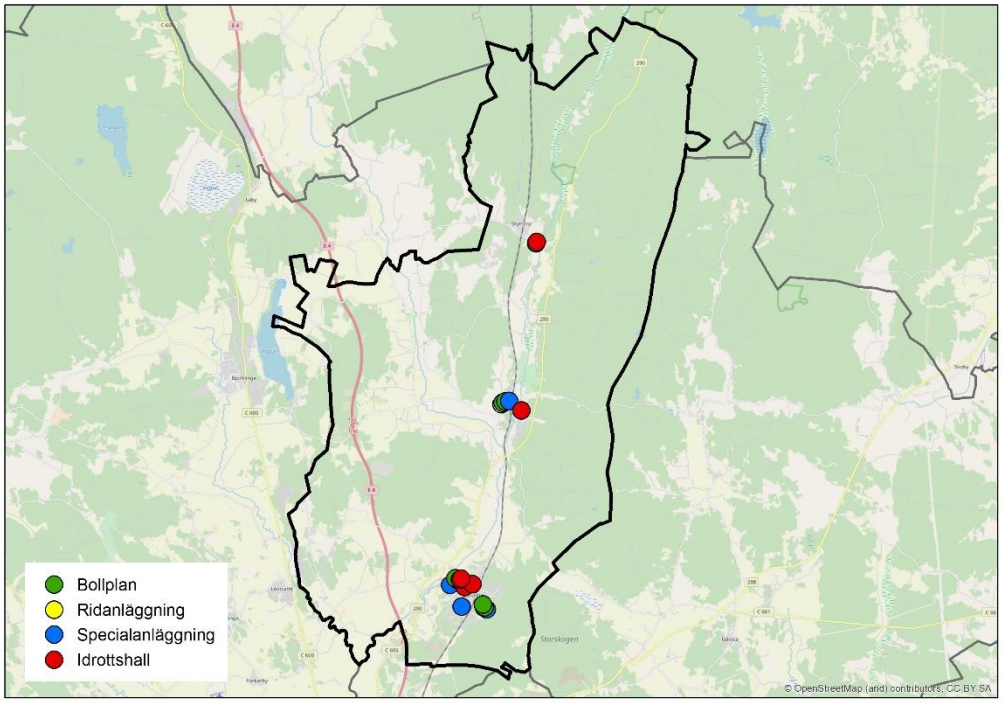

Befintliga objekt

Enhet	Fastighetsägare	Beskrivning
Specialanläggning	Uppsala kommun sport- och rekreationsfastigheter	Storvreta skidskytte
Bollplan		7-spelsplan. Skogsvallens IP 6.
Bollplan		7-spelsplan. Skogsvallens IP 5.
Bollplan	Uppsala kommun sport- och rekreationsfastigheter	7-spelsplan
Specialanläggning	Uppsala kommun skolfastigheter	Skate och parkour
Bollplan	Uppsala kommun sport- och rekreationsfastigheter	11-spelsplan
Bollplan	Storvreta idrottsklubb	7-spelsplan
Bollplan	Storvreta idrottsklubb	11-spelsplan
Specialanläggning	Uppsala kommun	Storvretabadet beachvolley
Bollplan	Uppsala kommun Sport- och rekreationsfastigheter	11-spelsplan
Bollplan	Uppsala kommun	Vretavallen
Ridanläggning	Privatperson	Storvreta PK
Bollplan	Privatperson	11-spelsplan
Bollplan	Privatperson	11-spelsplan

Bollplan	Vattholma IF	11-spelsplan
Ridanläggning	Uppsala kommun sport- och rekreationsfastigheter	Vattholma ridanläggning
Bollplan	Uppsala kommun sport- och rekreationsfastigheter	11-spelsplan
Bollplan	Uppsala kommun sport- och rekreationsfastigheter	11-spelsplan
Specialanläggning	Uppsala kommun	Tennis
Bollplan	Privatperson	7-spelsplan
Bollplan		11-spelsplan. Tunavallens IP 1
Bollplan		11-spelsplan. Tunavallens IP 2
Bollplan	Privatperson	9-spelsplan
Bollplan	Skyttorps idrottsförening	11-spelsplan
Bollplan	Uppsala kommun skolfastigheter	7-spelsplan
Idrottshall	Skolfastigheter	Ej fullstor
Idrottshall	Skolfastigheter	Ej fullstor
Idrottshall	Sportfastigheter	Fullstor
Idrottshall	Sportfastigheter	Ej fullstor
Idrottshall	Sportfastigheter	Fullstor
Idrottshall	Skolfastigheter	Ej fullstor

Nya åtgärder

Åtgärder		
Enhet	Beskrivning	Tid
Idrottshall	Storvreta, fullstor idrottshall vid ny skola. I koordinering med LFP pedagogiska lokaler.	HT 2027

Tidigare beslutade åtgärder

Åtgärder		
Enhet	Beskrivning	Tid

Utredningar

Utbyggnadsplaner

Storvreta, Vattholma respektive Skyttorp är i översiktsplanen utpekade som prioriterade tätorter. Ramberedskapen för tillkommande bostäder är angiven till 1 600, 300–800 respektive 150 bostäder till och med år 2050.

En genomförandestrategi för Storvreta, som bygger på cirka 1 900 bostäder inklusive Fullerö Hage har arbetats fram. Utbyggnaden beräknas starta kring mitten av 2020-talet. Både förskole- och skolplatser är planerade inom området. Även Vattholma kan inom perioden till och med år 2030 få ett tillskott av cirka 100 bostäder.

Svartbäcken – Gränby – Gamla Uppsala

Tuna Backar – Kapellgärdet – Kvarngärdet – Nyby – Löten

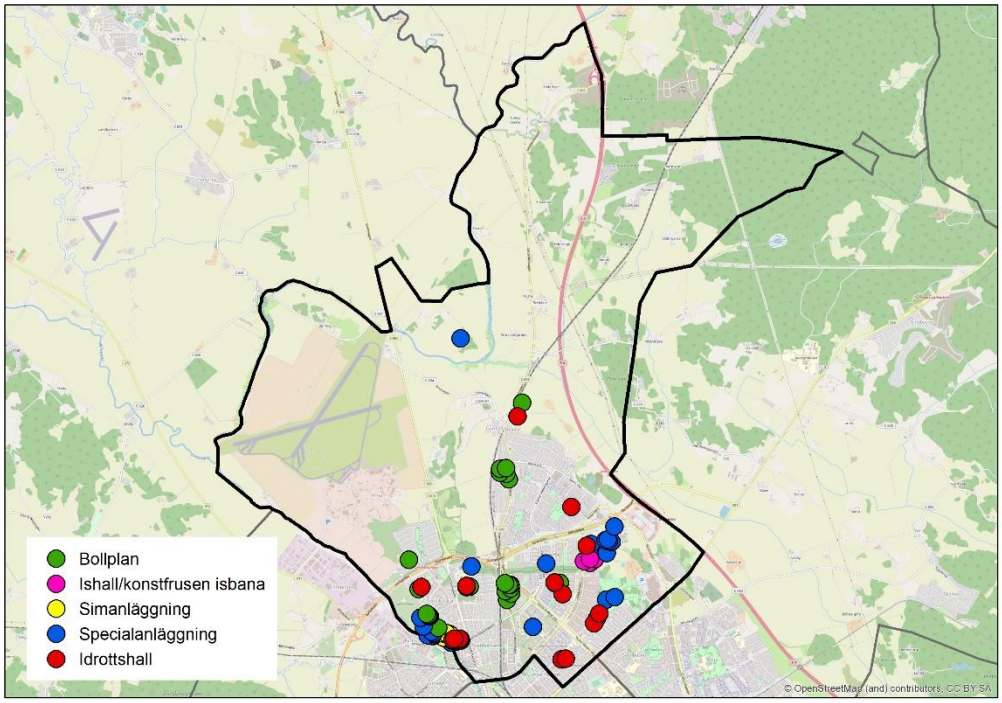

Befintliga objekt

Enhet	Fastighetsägare	Beskrivning
Specialanläggning	Fyrishov AB	Fyrishov gymnastikhall
Specialanläggning	Fyrishov AB	Judo
Specialanläggning	Fyrishov AB	Truppgymnastik
Specialanläggning	Fyrishov AB	Fyrishov fäktningssal
Specialanläggning	Fyrishov AB	Fyrishov tyngdlyftning
Specialanläggning	Fyrishov AB	Fyrishov bowling
Simanläggning	Fyrishov AB	Utomhusbad
Specialanläggning	Fyrishov AB	Fyrishov beachsport
Simanläggning	Fyrishov AB	Fyrishov bad
Specialanläggning	Fyrishov AB	Uppsala paddlarklubb
Simanläggning	Fyrishov AB	Fyrishov AB
Simanläggning	Fyrishov AB	Fyrishov bad
Specialanläggning	Fyrishov AB	Streetbasket
Simanläggning	Fyrishov AB	Simhall
Simanläggning	Fyrishov AB	Fyrishovs bad
Specialanläggning	Fyrishov AB	Fyrisfjädern boule
Specialanläggning	Fyrishov AB	Bangolf

Bollplan	Fyrishov AB	Allaktivitetsgräsyta
Specialanläggning	Uppsala kommun	Skate
Specialanläggning	Uppsala kommun	Badminton
Bollplan	Uppsala kommun skolfastigheter	11-spelsplan
Specialanläggning	Uppsala kommun	
Bollplan	Uppsala kommun	7-spelsplan
Specialanläggning		Fyrisfjädern rugby
	Uppsala kommun	
Bollplan	Uppsala kommun	9-spelsplan
Bollplan	Uppsala kommun	7-spelsplan
Specialanläggning	Rikshem Kantorn AB	Fyrisfjädern amerikansk fotboll
Bollplan	Uppsala kommun sport- och rekreationsfastigheter	11-spelsplan
Specialanläggning	Uppsala kommun	Gränbyparken beachvolley
Specialanläggning	Uppsala kommun	Gränbyparkens basebollplan
Bollplan	Uppsala kommun sport- och rekreationsfastigheter	7-spelsplan
Bollplan	Uppsala kommun sport- och rekreationsfastigheter	11-spelsplan
Bollplan	Uppsala kommun skolfastigheter	7-spelsplan
Bollplan	Uppsala kommun sport- och rekreationsfastigheter	7-spelsplan
Bollplan	Uppsala kommun skolfastigheter	Domaringen grusplan
Bollplan	Uppsala kommun sport- och rekreationsfastigheter	5-spelsplan
Bollplan	Uppsala kommun sport- och rekreationsfastigheter	5-spelsplan
Bollplan	Uppsala kommun sport- och rekreationsfastigheter	11-spelsplan
Specialanläggning	Uppsala kommun skolfastigheter	Boxning
Bollplan	Uppsala kommun	7-spelsplan
Specialanläggning	Uppsala kommun	Frisbeegolf
Specialanläggning	Uppsala kommun	Lötens fritidsgårds beachvolley
Ishall/konstfrusen isbana	Uppsala kommun sport- och	Ishockey- och

	rekreationsfastigheter	konståkningshall
Ishall/konstfrusen isbana	Uppsala kommun sport- och rekreationsfastigheter	Ishockey- och konståkningshall
Bollplan	Uppsala kommun	7-spelsplan
Ishall/konstfrusen isbana	Bandyalliansen	Bandyhall
Ishall/konstfrusen isbana	Uppsala kommun sport- och rekreationsfastigheter	Ishockey- och konståkningshall
Specialanläggning	Uppsala kommun sport- och rekreationsfastigheter	Uppsala friidrottsarena
Specialanläggning	Uppsala innebandyallians	IFU Arena Friidrott
Specialanläggning	AB UTK-hallen	Tennis
Specialanläggning	AB UTK-hallen	Badminton
Specialanläggning	AB UTK-hallen	Tennis (utomhus)
Specialanläggning	AB UTK-hallen	Squash
Specialanläggning	AB UTK-hallen	Padel
Specialanläggning	AB UTK-hallen	Bordtennis
Specialanläggning	Uppsala kommun	BMX
Bollplan	Uppsala kommun	9-spelsplan
Bollplan	Uppsala kommun	11-spelsplan
Bollplan	Uppsala kommun	5-spelsplan
Bollplan	Uppsala kommun	5-spelsplan
Bollplan	Uppsala kommun	11-spelsplan
Bollplan	Uppsala kommun skolfastigheter	11-spelsplan
Specialanläggning	Uppsala kommun	Faxans skyttecentrum
Specialanläggning	Privatperson	Kanot
Specialanläggning	Privatperson	Paintboll
Idrottshall	Skolfastigheter	Ej fullstor
Idrottshall	Skolfastigheter	Ej fullstor
Idrottshall	Annan	Ej fullstor
Idrottshall	Fyrishov AB	Fullstor
Idrottshall	Fyrishov AB	Fullstor
Idrottshall	Fyrishov AB	Fullstor
Idrottshall	Fyrishov AB	Ej fullstor
Idrottshall	Fyrishov AB	Fullstor
Idrottshall	Fyrishov AB	Fullstor

Idrottshall	Fyrishov AB	Fullstor
Idrottshall	Skolfastigheter	Ej fullstor
Idrottshall	Skolfastigheter	Ej fullstor
Idrottshall	Skolfastigheter	Ej fullstor
Idrottshall	Skolfastigheter	Ej fullstor
Idrottshall	Skolfastigheter	Ej fullstor
Idrottshall	Skolfastigheter	Ej fullstor
Idrottshall	Skolfastigheter	Ej fullstor
Idrottshall	Annan	Fullstor
Idrottshall	Annan	Fullstor
Idrottshall	Annan	Fullstor
Idrottshall	Annan	Fullstor
Idrottshall	Annan	Fullstor
Idrottshall	Skolfastigheter	Ej fullstor
Idrottshall	Sportfastigheter	Fullstor

Nya åtgärder

Åtgärder		
Enhet	Beskrivning	Tid

Tidigare beslutade åtgärder

Åtgärder		
Enhet	Beskrivning	Tid
Idrottshall	Kvarngärdesskolan. Fullstor hall. I koordinering med LFP pedagogiska lokaler.	HT 2025-
Ishall	Gränby sportfält. Issportarena beslutad av KS och KF.	2023
Ishall	Gränby sportfält. Renovering av ishallarna A, B och C.	2024
Idrottshall	Fredrika Bremerskolan. Ej fullstor idrottshall. I koordinering med LFP pedagogiska lokaler.	HT 2026
Konstgräsplan	Löten. 7-spelplan, anlägga konstgräs.	2023
Konstgräsplan	Gamla Uppsala. 11-spelplan.	2026-

Utredningar

- Utred utveckling av BMX-banan på Gränby sportfält.

Utbyggnadsplaner

Ytterligare bostäder beräknas byggas i Liljefors-Gränby-Kvarngärdetområdet och även i Gamla Uppsala till och med år 2030.

Sävja – Bergsbrunna – Danmark

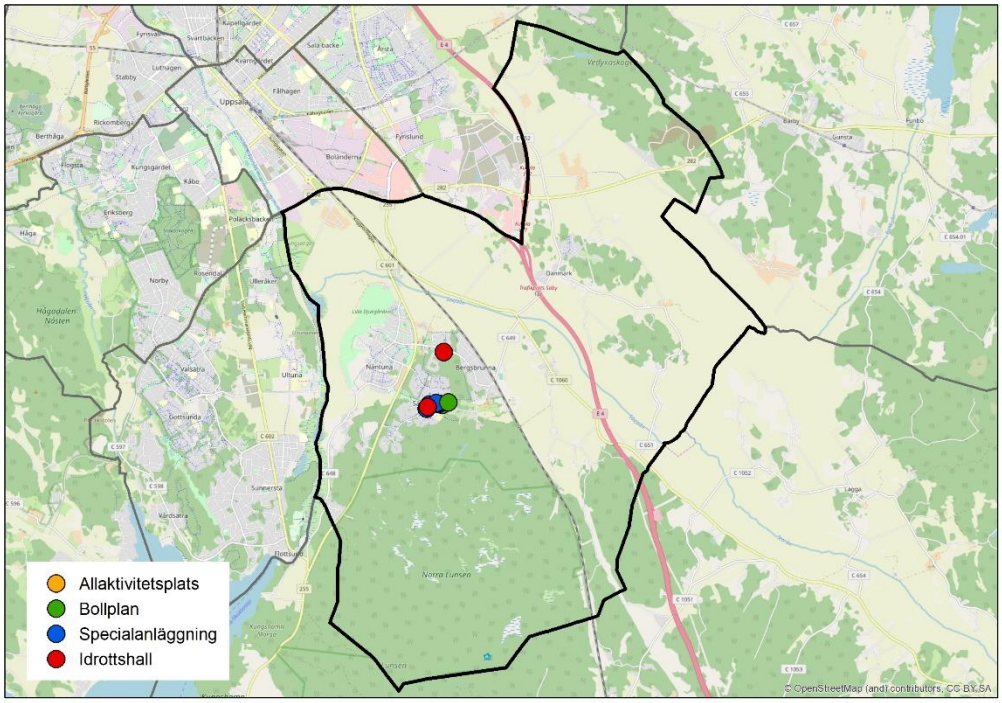

Befintliga objekt

Enhet	Fastighetsägare	Beskrivning
Specialanläggning	Uppsala kommun skolfastigheter	Skate
Bollplan	Uppsala kommun sport- och rekreationsfastigheter	11-spelsplan
Specialanläggning	Uppsala kommun	BMX
Allaktivitetsplats	Uppsala kommun sport- och rekreationsfastigheter	Sävja IP allaktivitet
Specialanläggning	Uppsala kommun sport- och rekreationsfastigheter	Sävja IP beachvolley
Specialanläggning	Uppsala kommun sport- och rekreationsfastigheter	Sävja IP boule
Bollplan	Uppsala kommun sport- och rekreationsfastigheter	11-spelsplan
Ridanläggning	Privatperson	Uppsala Voltige
Bollplan	Danmarks idrottsförening	11-spelsplan
Bollplan	Danmarks idrottsförening	11-spelsplan
Bollplan		7-spelsplan
Bollplan		7-spelsplan
Bollplan		5-spelsplan
Bollplan		9-spelsplan

Bollplan		5-spelsplan
Bollplan		5-spelsplan
Bollplan		5-spelsplan
Bollplan		7-spelsplan
Bollplan		11-spelsplan
Specialanläggning	Sävja Tennisklubb	Tennis
Idrottshall	Skolfastigheter	Fullstor
Idrottshall	Skolfastigheter	Ej fullstor

Nya åtgärder

Åtgärder		
Enhet	Beskrivning	Tid

Tidigare beslutade åtgärder

Åtgärder		
Enhet	Beskrivning	Tid

Utredningar

- Utred behov av idrotts- och fritidsanläggningar i utbyggnaden av Bergsbrunna.

Utbyggnadsplaner

Programarbete pågår för utbyggnad av Sävja –Bergsbrunna fram till år 2050 med drygt 20 000 bostäder. Utbyggnaden kommer att leda till ett mycket stort behov av fler förskole- och grundskoleplatser, anläggningar för idrott samt lokaler för kulturändamål.

Valsätra – Gottsunda – Sunnersta

Vårdsätra – Ulleråker – Ultuna

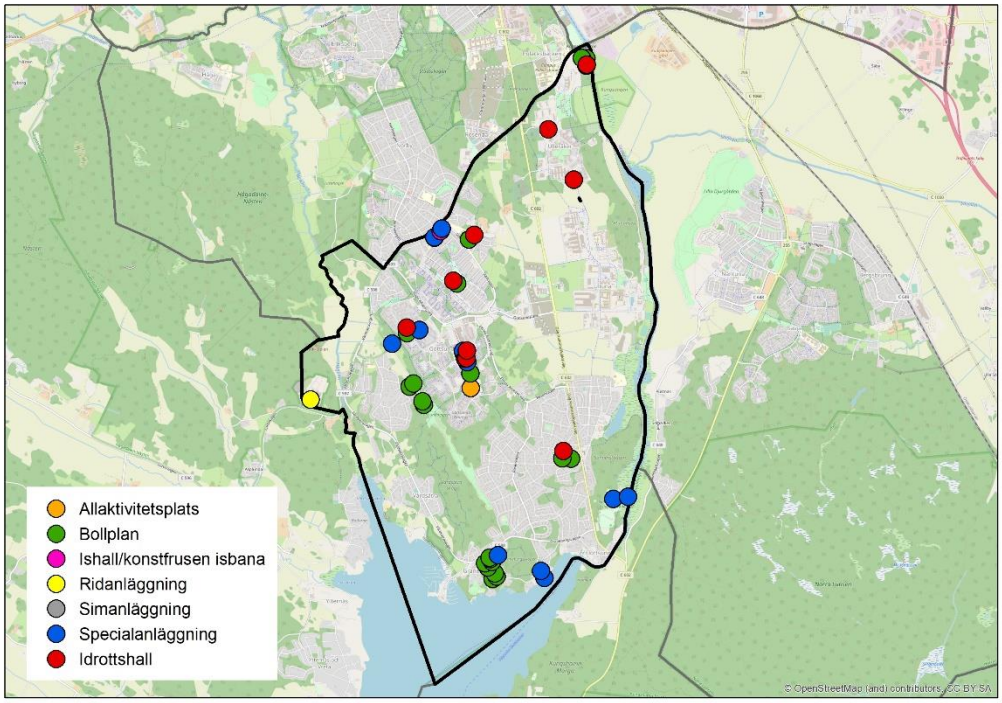

Befintliga objekt

Enhet	Fastighetsägare	Beskrivning
Bollplan	Uppsala kommun	5-spelsplan
Specialanläggning	Uppsala kommun	Kanot
Bollplan	Uppsala kommun	7-spelsplan
Bollplan	Uppsala kommun	7-spelsplan
Specialanläggning	Uppsala kommun	Alnäs beachvolley
Bollplan	Uppsala kommun	9-spelsplan
Bollplan	Uppsala kommun	11-spelsplan
Bollplan	Uppsala kommun	5-spelsplan
Bollplan	Uppsala kommun	5-spelsplan
Bollplan	Uppsala kommun	5-spelsplan
Specialanläggning	Uppsala kommun	Granebergsparken
Specialanläggning	Uppsala kommun sport- och rekreationsfastigheter	Slalom
Specialanläggning	Uppsala kommun sport- och rekreationsfastigheter	Kanot
Bollplan	Uppsala kommun skolfastigheter	7-spelsplan
Bollplan	Uppsala kommun	11-spelsplan
Bollplan	Uppsala kommun	9-spelsplan

Bollplan	Uppsala kommun	7-spelsplan
Ridanläggning	Uppsala kommun sport- och rekreationsfastigheter	Lurbo ridanläggning
Specialanläggning	Gustavianska Stiftelsen	Lilla Sunnersta
Allaktivitetsplats	Uppsala kommun	Gottsunda allaktivitetsplats
Bollplan	Uppsala kommun	5-spelsplan
Bollplan	Uppsala kommun	11-spelsplan
Bollplan	Uppsala kommun	7-spelsplan
Specialanläggning	Uppsala kommun fastighetsaktiebolag	Gottsunda boulehall
Simanläggning	Uppsala kommun fastighetsaktiebolag	Simhall
Simanläggning	Uppsala kommun fastighetsaktiebolag	Simhall
Simanläggning	Uppsala kommun fastighetsaktiebolag	Simhall
Specialanläggning	Uppsala kommun fastighetsaktiebolag	Gottsunda Dans & Teater
Specialanläggning	Uppsala kommun	BMX
Bollplan	Uppsala kommun skolfastigheter	7-spelsplan
Specialanläggning	Uppsala kommun	Stenhammarparkens beachvolley
Specialanläggning	Akademiska Hus Aktiebolag	Ultuna beachvolley
Bollplan	Akademiska Hus Aktiebolag	Ultuna fotbollsplan
Specialanläggning	Akademiska Hus Aktiebolag	Frisbeegolf
Specialanläggning	Akademiska Hus Aktiebolag	Ultuna kanotuthyrning
Bollplan	Stenvalvet 206 Uppsala Ultuna AB	Engelska skolan fotbollsplan
Bollplan	Uppsala kommun skolfastigheter	11-spelsplan
Specialanläggning	Akademiska Hus Aktiebolag	Ultuna tennis
Specialanläggning	Akademiska Hus Aktiebolag	Ultuna tennis
Bollplan	Uppsala kommun skolfastigheter	11-spelsplan
Bollplan	Uppsala kommun sport- och rekreationsfastigheter	11-spelsplan
Specialanläggning	Uppsala kommun sport- och rekreationsfastigheter	Valsätra IP friidrott
Ishall/konstfrusen isbana	Uppsala kommun sport- och	Ishockeyhall

	rekreationsfastigheter	
Specialanläggning	Uppsala kommun sport- och rekreationsfastigheter	Tennis
Specialanläggning	Staten Sveriges lantbruksuniversitet	Ulleråker skjutbana
Specialanläggning	Uppsala kommun skolfastigheter	Lundellska skolan
Bollplan	Uppsala kommun	7-spelsplan
Bollplan	Uppsala kommun	9-spelsplan
Idrottshall	Skolfastigheter	Ej fullstor
Idrottshall	Uppsala kommuns fastighetsbolag AB	Ej fullstor
Idrottshall	Uppsala kommuns fastighetsbolag AB	Ej fullstor
Idrottshall	Skolfastigheter	Fullstor
Idrottshall	Skolfastigheter	Ej fullstor
Idrottshall	Skolfastigheter	Ej fullstor
Idrottshall	Skolfastigheter	Ej fullstor
Idrottshall	Skolfastigheter	Ej fullstor
Idrottshall	Kommunstyrelsen	Ej fullstor
Idrottshall	Skolfastigheter	Ej fullstor

Nya åtgärder

Åtgärder		
Enhet	Beskrivning	Tid
Simhall	Gottsunda. Ny simhall med bla en 25 m alternativt en 50 m bassäng som både ersätter det befintliga Gottsundabadet och som möter ökade behovet för hela södra staden.	2029-
Boulehall	Ny boulehall ersätter befintlig hall i Gottsunda	2020
Idrottshall	Gottsunda. Fullstor idrottshall som ersätter den befintliga sporthallen.	2027-
Idrottshall	Gottsunda. Två fullstora idrottshallar som ersätter hallarna i den befintliga boule och bollhallen.	HT 2024

Tidigare beslutade åtgärder

Åtgärder		
Enhet	Beskrivning	Tid
Konstgräsplan	Gottsunda. 11-spelplan med omklädningsrum.	2025-
Friidrottsanläggning	Valsätra. Renovering av Valsätra IP.	2021-
Konstgräsplan	Ulleråker. 2 st 11-spelplan med omklädningsrum.	2025-
Konstgräsplan	Sunnersta. Omläggning av naturgräsplan till konstgräsplan.	2025

Utredningar

- Utred eventuell anläggning av konstgräs i anslutning till Valsätra IP.
- Utred eventuell konstgräsplan på befintlig grusplan vid Lilla Valsätra/Bäcklösaskolan.

Utbyggnadsplaner

Program för utbyggnad av Gottsunda-Valsätraområdet anger att mellan 5 000–7 000 nya bostäder, vara cirka 2 000 till och med år 2030, ska prövas i området.

Förutom ny skola och idrottshall, som är omnämnda i denna lokalförsörjningsplan behöver ytterligare skolplatser samt även förskoleplatser tillgodoses.

Kommunstyrelsedirektiv för utbyggnad av Ulleråker anger en bostadsutbyggnad på 6 000 bostäder med start under andra halvan av 2020-talet. Inom Bäcklösa-Ultuna kan cirka 3 000 bostäder byggas till och med år 2050 inom ramen för ”uppsalapaketet”. En del av dessa kan byggas innan år 2030.

Utbyggnaden i området kommer att leda till ett behov av fler förskole- och grundskoleplatser.

§ 119

Lokalförsörjningsplan för idrotts- och fritidsanläggningar 2020 - 2024

Beslut

Idrotts- och fritidsnämnden beslutar

att anta lokalförsörjningsplan för idrotts- och fritidsanläggningar såsom nämndens behov av lokaler,

att överlämna planen till kommunstyrelsen för godkännande och såsom beställning av angivna lokalåtgärder,

att uppdra åt förvaltningen att i samråd med stadsbyggnadsförvaltningen och kommunledningskontoret genomföra lokalåtgärder enligt planen, och

att ge förvaltningen justeringsmandat gällande utformning, storlek, och tid i samband med genomförandet av åtgärder enligt planen.

Ärendet

Förslag till skrivelse föreligger 2019-10-30 från förvaltningen.

Förvaltningen föredrar ärendet.

Lokalförsörjningsplanen för idrotts- och fritidsanläggningar utgör kommunens planering för lokaler inom idrotts- och fritidsnämndens verksamhetsområde. Planen som utgår från verksamhetens behov av lokaler och föreslår åtgärder av två slag:

- Direkta åtgärder, till exempel nyanskaffning, förändring eller lämnade lokaler.

- Utredningsåtgärder inom områden där fördjupat arbete krävs för framtagande av direkta åtgärder.

De direkta åtgärderna i planen innebär framför allt nya idrottshallar, ny boulehall, byte av befintlig konstgräsmatta samt en ny simhall i Gottsunda.

Uppsala kommun

Kulturnämnden

Datum:
2019-10-14

Diarienummer:
KTN-2019-####

Handläggare:
Pia Sörås Staflin

Version/DokumentID:

Lokalförsörjningsplan

för kultur- och fritidslokaler 2020–2030 med utblick till 2035

Beslutad i kulturnämnden 2019-11-06

Godkänd i kommunstyrelsen 2019-**-**

Postadress: Uppsala kommun, 753 75 Uppsala
Telefon: 018-727 00 00 (växel)
www.uppsala.se

Innehåll

Sammanfattning 4

1. Inledning 6
   1.1 Styrning och uppdrag 6
   1.2 Arbetets organisation 7
   1.3 Planens innehåll 7

2. Förutsättningar 8
   2.1 Definitioner 8

3. Behovs- och kapacitetsanalys 10
   3.1 Befolkningsprognos 10
   3.2 Behov och kapacitet 10
   Befolkningsprognos 11
   Demografianalys 11
   Föreningsenkät 12
   Kultur- och fritidsvaneundersökningar 12
   Medborgardialog/referensgrupper (2017) 13
   Utredningar 13
   3.3 Lokalresurser 14
   Fritidsklubbar 14
   Fritidsgårdar 14
   Allmänna kulturella mötesplatser och mötesplatser för unga 15
   Bibliotek 16
   Kultur- och naturskola 17
   Allmänna samlingslokaler/bygdegårdar 18
   Föreningslokaler 18
   Scener för teater, dans, musik, litteratur och övriga uttryck 18
   Museer och utställningslokaler 20

4. Utblick 21
   4.1 Stads- och landsbygdsutveckling 21
   4.2 Omvärld 22

5. Åtgärder 23
   Nya åtgärder 23
   Tidigare beslutade åtgärder 23
   Utredningar 25

6. Ekonomi- och kostnadsutveckling 27
   6.1 Investeringsbedömning 27
   6.2 Hyreskostnad och verksamhetsekonomi 28

Bilaga 1 - Områdesbeskrivning 31

Bälinge – Björklinge 32
Centrala staden – Fålhagen 34
Gunsta – Länna – Almunge – Knutby 37
Gåvsta- Stavby – Tuna 39
Luthagen – Stenhagen 41
Norby – Eriksberg – Flogsta 43
Ramstalund – Vänge – Järlåsa 46
Sala backe – Årsta – Vaksalabygden 48
Storvreta – Vattholma – Skyttorp 50
Svartbäcken – Gränby – Gamla Uppsala 52
Sävja – Bergsbrunna – Danmark 54
Valsätra – Gottsunda – Sunnersta 56

Bilaga 2 – Behov av nyetablering av lokaler i förhållande till befolkningsprognos 58

Tabellfärgsättning och storlek 60

Diagramfärgsättning 60

Sammanfattning

Lokalförsörjningsplanen för kultur- och fritidslokaler utgör kommunens planering för lokaler inom kulturnämndens verksamhetsområde. Planen tas fram i en gemensam beredning av kulturförvaltningen, stadsbyggnadsförvaltningen/kommunlednings-kontoret samt berörda kommunala bolag.

Planens syfte är att säkerställa att Uppsala kommun hanterar både dagens och framtidens utmaningar för kultur- och fritidsverksamheten.

Den övergripande styrningen genom kommunens mål och budget redovisas på sidan 7.

Sammanfattat behov

Behovsbedömningen baseras på kommunens befolkningsprognos och kommunens utveckling enligt Översiktsplan. I analysen har även ytterligare underlag vägts in, t.ex. demografianalys, föreningsenkät, referensgrupper, medborgardialog, brukardialog, föreningsdialog och kultur- och fritidsvaneundersökning.

Analysen visar att det finns ett fortsatt ökat behov av bibliotek, fritidsklubbar och konstmuseum under de kommande åren. Detta innebär att dessa behov bör prioriteras framöver. Likaså behöver ansvarsfrågan ses över för hur lokaler för föreningsdriven kultur- och fritidsverksamhet kan tillskapas i nya områden för att bidra till en positiv stadsutveckling.

Behovsanalysen redovisas i sin helhet i kapitel 3.

Sammanfattat åtgärder

Åtgärderna i planen syftar till att möta det analyserade behovet, säkerställa och förbättra lokalerna samt ge förutsättningar för andra nödvändiga fastighetsåtgärder, t.ex. renoveringar.

Lokalförsörjningsplanen redovisar 19 större åtgärder under de närmaste tio åren. Till detta kommer 11 mindre åtgärder. I planen revideras även tidigare beslutade åtgärder utifrån nya förutsättningar.

En sammanställning av alla åtgärder redovisas i sin helhet på sidan 25.

Sammanfattat ekonomi

De föreslagna åtgärderna innebär ekonomiska åtaganden för kommunen i form av investeringsmedel i fastigheter och verksamheter samt driftsmedel för verksamheterna.

I arbetet med lokalförsörjningsplanen sker beräkningar av de ekonomiska konsekvenserna antingen utifrån verklig genomförandeplanering eller genom övergripande schabloner, till exempel byggkostnad per kvadratmeter.

Genomförande av åtgärderna förutsätter att de inarbetas i Mål och budget för kommande år.

Åtgärderna i denna plan innebär:

465 375 tkr i investeringar i fastigheter.

38 200 tkr i investeringar inom verksamheterna (verksamhetsinventarier).

502 993 tkr i nya hyreskostnader.

Till detta tillkommer kostnaderna för drift av verksamheten.

De ekonomiska konsekvenserna redovisas i sin helhet i kapitel 6.

1. Inledning

Lokalförsörjningsplanen för kultur- och fritidslokaler utgör kommunens planering för lokaler inom kulturnämndens verksamhetsområde.

Inom området finns en utveckling som visar att den ökande befolkningen och utvecklingen av nya stadsdelar ställer krav på utökad kultur- och fritidsverksamhet i fler lokaler för att bidra till att Uppsala upplevs både som en trygg och attraktiv kommun. Lokalförsörjningsplaneringen har till syfte att genom samordnad och gemensam beredning säkerställa detta.

Fastighetsstaben/kommunledningskontoret har i uppdrag från kommunfullmäktige att säkra den strategiska långsiktiga lokalförsörjningsplanen för Uppsala kommun och har i samverkan med kulturförvaltningen skapat lokalförsörjningsplanen för kultur- och fritidslokaler. Lokalförsörjningsplanen är en kontinuerlig struktur för att i ett långsiktigt perspektiv kartlägga och hantera flera olika målgruppers behov av lokaler och anläggningar och revideras årligen enligt ett årshjul som alla övriga lokalförsörjningsplaner och på så vis skapas en sammanhållen och kontinuerlig process för kommunens planering.

En lokalförsörjningsplan för kultur- och fritidslokaler ger förutsättningar för en såväl kortsiktig som långsiktig planering för kultur- och fritidslokaler av olika kategorier i den växande kommunen och den förtätade staden.

Lokalförsörjningsplanen ger en samlad bild av många olika behov hos många olika målgrupper, kartlagda på olika sätt. I arbetet med att ta fram lokalförsörjningsplanen har bland annat följande metoder använts: befolkningsprognos, demografianalys, referenskommuner, referens-grupper, medborgardialog, utredningar, föreningsdialog och kultur- och fritidsvaneundersökningar.

Lokalförsörjningsplanerna ger kommunen effekter i form av mervärden som samarbete över förvaltningsgränser, samnyttjande samt synliggörande av behovet av social infrastruktur vid hög byggtakt. Lokalförsörjningsplanen för kultur- och fritidslokaler koordineras med andra lokalförsörjningsplaner, som den för pedagogiska lokaler och den för idrotts- och fritidsanläggningar. Härigenom skapas samnyttjande mellan kultur-idrott-fritid-skola.

1.1 Styrning och uppdrag

Planen utgår från nämndernas ansvarsområden och de mål och uppdrag som fastställs av kommunfullmäktige i mål och budget 2019–2021.

Kommunstyrelsen ges i mål och budget 2019–2021 ett övergripande ansvar att säkerställa att långsiktigt hållbara lokalförsörjningsplaner ska finnas för all kommunal verksamhet för behovet på kort och lång sikt. Planerna ska säkerställa att verksamheterna har tillgång till ändamålsenliga och kostnadseffektiva lokaler. Utveckling av den strategiska lokalförsörjningen ska ske genom att utveckla gemensamma lokallösningar mellan olika verksamheter samt ökad nyttjandegrad. Målsättningen över tid är sänkta kostnader i kommunkoncernen och minskad lokalkostnad per invånare. Det finns även särskilda uppdrag om att överväga att hyra lokaler på långa kontrakt istället för att bygga och äga själv.

Kulturnämndens verksamhetsplan för 2017 tilldelade kulturförvaltningen uppdraget att ta fram en Lokalförsörjningsplan för kultur- och fritidsverksamhet åren 2018–2022 som ska revideras årligen.

I framtagandet vägs även in kommunala styrdokument som exempelvis Översiktsplan, Uppsalas innerstadsstrategi, Landsbygdsprogrammet, Barn och ungdomspolitiska programmet och Kulturpolitiska programmet samt kulturnämndens verksamhetsplan.

Ur Mål och budget 2019:

”Utveckla den strategiska lokalförsörjningen för att möjliggöra ökad nyttjandegrad samt över tid sänkta kostnader i kommunkoncernen.”

”Infrastrukturen för kultur-och fritidsverksamhet har inte följt befolkningsutvecklingen i stad och på landsbygd vilket lett till brister. Behoven av lokaler och anläggningar för bibliotek, fritidsklubbar, fritidsgårdar och kulturskola har ökat under senare år. […] Samverkan och effektiv lokalanvändning är ledord i utvecklingsarbetet.”

1.2 Arbetets organisation

Lokalförsörjningsplan för kultur- och fritidslokaler utgör kommunens planering för lokaler inom kulturnämndens verksamhetsområde. Planen tas fram i en gemensam beredning av fastighetsstaben/kommunledningskontoret, kulturförvaltningen samt berörda kommunala bolag, t.ex. Skolfastigheter AB. Det gemensamma arbetet för att ta fram en lokalförsörjningsplan för kultur- och fritidslokaler inleddes vid årsskiftet 2017/2018.

Arbetet leds och samordnas av fastighetsstaben/ kommunledningskontoret. Styrning av arbetet sker i gemensamma beslutsorgan där samtliga samverkande parter deltar.

Lokalförsörjningsplanen revideras årligen.

1.3 Planens innehåll

Lokalförsörjningsplanen omfattar planerade åtgärder under de närmaste tio åren med en utblick för åtgärder mot år 2035. Lokalförsörjningsplanen redovisar:

- Förutsättningar
- Behovsanalys
- Lokalresurser
- Kostnadsutveckling
- Områdesredovisning

Föreslagna åtgärder i lokalförsörjningsplanen är ett underlag som ligger till grund för politiska beslut och prioriteringar. I vilken takt och i vilken omfattning som de beskrivna åtgärderna kan realiseras beror på det ekonomiska utrymmet vilket anges i kommunens övergripande styrdokument Mål och budget.

Planen grundar sig på undersökningar som redovisas i bilagor till kapitel 3.2 *Behov och kapacitetsanalys*.

Underlaget för lokalförsörjningsplanens behovsanalys finns tillgängligt hos kommunens registratur under diarienummer KTN-2019-xxxx samt KSN-2019-xxxx.

2. Förutsättningar

2.1 Definitioner

2.2.1 Verksamhetsbeskrivning

Ett starkt, fritt och självständigt kulturliv som präglas av mångfald och kvalitet är grundläggande i ett demokratiskt samhälle. Kultur- och fritidsverksamhet bidrar genom upplevelser och eget utövande till människors välbefinnande. Uppsala ska ha ett kultur- och fritidsliv där alla kan delta. Barn och unga är en prioriterad grupp för kultur- och fritidssatsningar. Arbetet ska genomföras med hänsyn till tillgänglighets-, jämlikhets- och jämställdhetsperspektiv. Uppsala kommuns hållbarhetsarbete utgår från perspektiven ekologisk, social och ekonomisk hållbarhet. Kultur och fritid är en del av samtliga tre perspektiv för att skapa ett hållbart samhälle.

En växande kommun behöver mötesplatser för kultur och fritid för att skapa sammanhang och inkludering i lokalsamhället samt ökad tillgänglighet till kultur- och fritidsupplevelser. Lokaler för kulturella mötesplatser ska därför utvecklas och vidareutvecklas i stadsdelar och på landsbygden.

Att planera för en framgångsrik infrastruktur för kultur och fritid handlar om hänsyn till samspelet mellan kultur, plats och identitet. Målet är att erbjuda en attraktiv livsmiljö, öka tillgängligheten till kultur och fritid och öka förståelsen för dessa som en utvecklingsfaktor som kan medverka till att utveckla och stärka kommunens attraktivitet. Uppsala är en kommun med flera större aktörer och samarbetsparter inom kulturområdet som universiteten och Region Uppsala.

Enligt Uppsala kommuns reglemente ansvarar kulturnämnden för

- kommunens konst-, kultur- och kulturarvsfrågor samt därtill hörande verksamheter som inte tillhör plan- och byggnadsnämnden och namngivningsnämnden ansvarsområden.
- folkbiblioteksverksamhet enligt bibliotekslagen (2013:801),
- fritidsgårdar, öppen fritidsverksamhet enligt skollagen (2010:800) samt övrig kultur- och fritidsverksamhet för barn och unga, utom den fritidsverksamhet för vilken idrott- och fritidsnämnden ansvarar,
- kommunens kulturskola,
- kommunens konstnärliga gestaltningsprojekt, konstinköp och konstsamlingar,
- kommunens officiella nationaldagsfirande och medborgarskapsceremonin enligt lagen (2001:82) om svenskt medborgarskap,
- stöd till bygdegårdar och andra allmänna samlingslokaler.

Kulturnämnden driver verksamhet i både egen regi och genom stöd till andra aktörer inom kultur- och fritidsområdet.

Biblioteksverksamhet, kulturskola, fritidsklubbar och fritidsgårdar utgör basen i den kommunalt finansierade kultur- och fritidsverksamheten i hela kommunen. Kulturcentra och bygdegårdar är strategiskt viktiga lokaler för möten, upplevelser och eget skapande. Det fria kulturlivet och folkbildningsverksamheten är viktiga aktörer för ett utvecklat konst- och kulturutbud med både bredd och spets och möjlighet till

bildning och eget skapande. Institutioner som museer och teatrar och andra platser för scenkonst och musik står för ett starkt och attraktivt kulturutbud för både kommunens invånare och besökare.

Kulturnämnden som ansvarar för barns- och ungas fria tid, har, genom ett delat ansvar för fritidsområdet, många beröringspunkter med idrott- och fritidsnämndens ansvarsområde. En koordinering mellan lokalförsörjningsplanen för kulturnämnden och den för idrotts- och fritidsnämnden leder till effektiv lokalanvändning och kostnadseffektiva lokal och anläggningslösningar. Genom ett helhetsperspektiv för den fria tiden inom kultur, idrott och fritid ges alla invånare möjligheter till en aktiv och meningsfull fritid i livets alla skeden. En aktiv och meningsfull fritid är en välfärdsfråga och utgör en starkt bidragande faktor för folkhälsa och livskvalitet. Oavsett ekonomiska, sociala, kunskapsmässiga och fysiska förutsättningar, liksom ålder, kön, könsidentitet/könsuttryck, sexuell läggning och kulturell bakgrund, har Uppsalaborna rätt till en meningsfull fritid.

2.2.2 Barnkonventionen

I arbetet med lokalförsörjningsplaner där åtgärderna påverkar barn är grunden barnets behov (enligt barnkonventionens princip). Någon specifik barnkonsekvensanalys görs ännu inte i arbetet med lokalförsörjningsplanen eller åtgärderna som tas fram men kommer att utvecklas under 2020 då barnkonventionen blir svensk lag.

Barnkonsekvensanalys ska dock redan nu ske vid genomförandet av åtgärden för att säkerställa att:

- barn får möjlighet till dialog och får utrycka sin vilja
- åtgärden så långt det är möjligt utgår från och uppfyller barnens behov
- när så inte kan ske kompenserande åtgärder sker
  (i fastighetsåtgärden eller i verksamheten)

2.2.2 Funktionsprogram

Arbetet med framtagandet av funktionsprogram för olika kategorier av lokaler pågår. Finns färdigställt för lokaler för fritidsklubbar och fritidsgårdar.

3. Behovs- och kapacitetsanalys

3.1 Befolkningsprognos

År 2018 bodde drygt 225 000 personer i kommunen. Uppsala kommun väntas växa och få en ökad befolkning under lång tid framöver. I årets prognos antas befolkningen år 2030 uppgå till knappt 268 000 personer, en ökning med cirka 42 500 personer jämfört med år 2018. Ökningen väntas i samtliga åldersklasser.

Kommunprognos 2019 antar en högre takt i befolkningstillväxten jämfört med prognosen 2018. År 2030 antas befolkningen vara nästan 10 000 fler jämfört med fjolårets prognos för samma år. Efter år 2030 väntas befolkningen fortsätta öka men i lägre takt än innan 2030. Dessutom tillkommer befolkning vid utbyggnad av Sävja Bergsbrunna, som planeras starta omkring mitten av 2020-talet.

Variationer i prognoser från olika år visar på att kommunen måste ha beredskap både för en ökning och för en minskning i befolkningsutvecklingen.

3.2 Behov och kapacitet

Det är viktigt att veta vilka behov som finns hos olika målgrupper, var behoven finns i kommunen och vilka åtgärder som bäst möter behoven. Att samla in ett gediget underlag och kartlägga såväl behov som kapacitet är en förutsättning för effektiv och långsiktig planering. Ett antal verktyg används för att kartlägga behov och dessa utgör underlaget för lokalförsörjningsplanen.

Underlaget i lokalförsörjningsplanen består av

- befolkningsprognos
- demografianalys
- föreningsenkät
- kultur- och fritidsvaneundersökningar
- medborgardialog
- referensgrupper
- utredningar

Befolkningsprognos

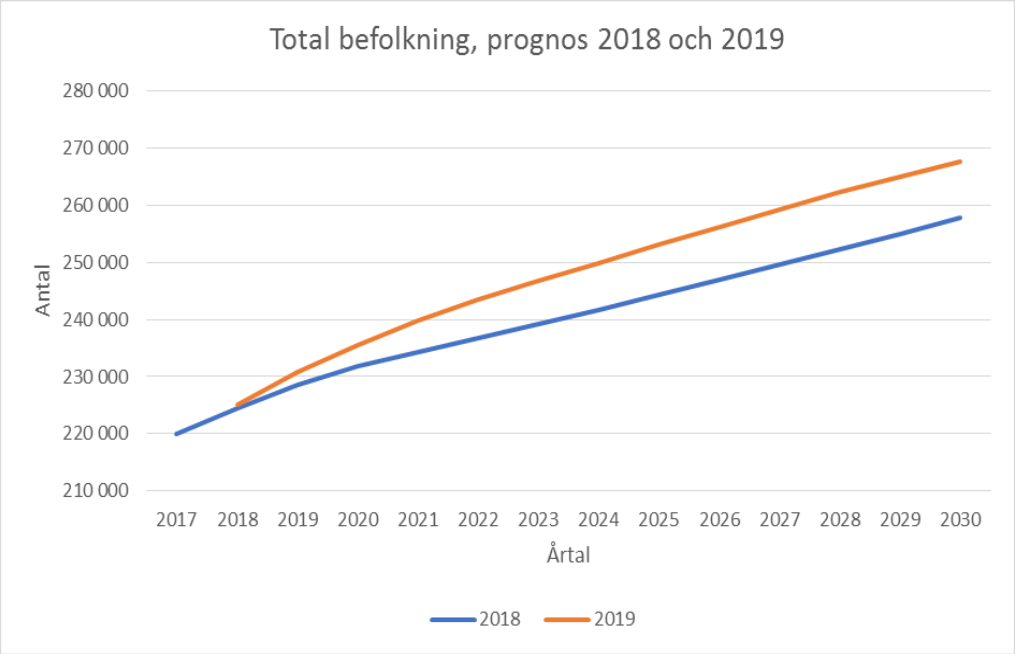

Genom att ställa antalet befintliga lokaler och anläggningar som brukas för kultur och fritid inom Uppsala kommun mot kommunens befolkning erhålls ett nyckeltal per anläggnings- och lokalkategori. Räknas detta nyckeltal mot den ökade befolkningen, enligt Uppsala kommuns befolkningsprognos, erhålls hur många lokaler och anläggningar som krävs för att aktuell nivå av resurstillgångar bibehålls.

2019-2029 är ökningen av befolkning 14 %.

När befolkningen ökar förväntas även behovet av kultur- och fritidsaktiviteter och lokaler att öka. Det går dock inte att enbart se till befolkningsförändringar då exempelvis aktiviteter som är nystartade och finns på få platser visar på ett litet behov trots att en större satsning kanske bör göras. Likaså innebär befolkningsökningen per automatik inte att alla typer av lokaler behöver öka, däremot kan driften behöva förstärkas för att kunna emot fler kommuninvånare. Därför behöver behovsprognosen kompletteras med andra analyser.

I bilaga 2 beskrivs det antal lokaler inom olika kategorier som behöver nyetableras endast för att följa befolkningsprognosen. På grund av eftersatta behov inom framförallt vissa lokalkategorier behöver en större nyetablering ske vilket visar sig bland annat inom kategorin fritidsklubbar.

Demografianalys

Syftet med demografianalysen är att skapa kunskap om Uppsala kommuns olika områden. Analysen visar att det finns stora socioekonomiska skillnader mellan olika områden. De fem prioriterade områdena är de områden som är mest socioekonomiskt utsatta. År 2016 genomfördes en demografianalys för att få bättre kunskap om kultur och fritid i olika områden i Uppsala. En demografianalys bidrar till att identifiera och planera insatser utifrån områdens behov, utmaningar och styrkor för att i samverkan mellan olika förvaltningar och enheter koordinera löpande arbete, projekt, speciella insatser och fördelning av resurser. Vilket i sin tur är en grund för att kunna skapa en jämlik tillgång till kultur- och fritidsaktiviteter.

Områdena Eriksberg, Gottsunda, Gränby, Stenhagen och Sävja bör prioriteras utifrån demografianalysen, vilket innebär att det bör finnas ett särskilt fokus på koordinerade åtgärder, insatser, projekt och planering i och i närheten av dessa områden för att skapa positiv utveckling.

Föreningsenkät

Föreningsenkäten är ett verktyg för att kartlägga föreningslivets behov av kultur- och fritidslokaler i kommunen. Föreningsenkäten ingår också i demografianalysen (frågor/resultat om var i kommunen föreningarna bedriver verksamhet och eventuell öppen verksamhet). Frågor om lokaluthyrning och föreningsbidrag ingår också. Senast enkäten genomfördes var 2016.

Analys av enkät visar bland annat:

- föreningarna efterfrågar tillgång till samlingslokal och kansli.
- behov finns av danslokaler och scener.
- områden där flest föreningar bedriver sin verksamhet är:

  - Svartbäcken
  - Gränby
  - Innerstaden
  - Gottsunda
  - Salabacke
  - Luthagen
  - Fålhagen
  - Stenhagen
  - Sävja

Kultur- och fritidsvaneundersökningar

Myndigheten för kulturanalys undersöker återkommande i vilken utsträckning befolkningen i Sverige utövar och tar del av olika former av kultur. I rapporten *Kulturvanor i Sverige 1989–2018* bekräftas att kulturvanor är stabila och har långsam förändringstakt. De vanligaste kulturaktiviteterna är att ha sett på film, läst bok, gått på bio, besökt historisk sevärdhet/byggnad, fotograferat/filmat, besökt naturreservat eller gått på museum. Ser man i stället på regelbundna (minst en gång i månaden) aktiviteter är de vanligaste; sett på film, läst bok, fotograferat/filmat eller sysslat med handarbete/hantverk. Kulturdeltagande som kräver speciella inrättningar som teater, opera, bio med mera är vanligare i storstäderna och tätorterna än på landsbygden och i mindre tätorter.

Utbildning och inkomst har starka samband med kulturvanor. Även ålder, kön, upplevd hälsa och livstillfredställelse har betydelse. Under 2018 är kvinnor generellt sett mer aktiva inom alla kulturaktiviteter utom när det gäller spela ett instrument, besöka fornminnen eller besöka sevärdheter och byggnader. Yngre är generellt sett mer kulturaktiva än äldre förutom teaterbesök, besöka opera/klassisk konsert, konstutställning eller läsa bok minst en gång i veckan, vilket blir vanligare ju äldre personerna blir. Lägre självupplevd hälsa och lägre livstillfredställelse verkar ha samband med lägre kulturdeltagande inom alla olika områden.

Fritidsvaneundersökning är ett verktyg för att kartlägga hur kommuninvånarna upplever sin fritid och föreningsengagemang utifrån deras egna förutsättningar. En Fritidsvaneundersökning genomfördes 2017 och innan dess en Kultur- och fritidsvaneundersökning 2015 och en 2010.

Analysen från 2017 visar bland annat att:

- av de 12 aktiviteter som ökat med tio procentenheter eller mer sedan 2015 är tio stycken uteaktiviteter.
- intresset för schack är stort i Uppsala, mest spelar ungdomar 12–18 år.
- intresset för att släktforska är anmärkningsvärt stort.
- intresset för motionscykling är mycket stort i grupperna över 50 år.
- bland dans, musik och teater är det endast att enskilt spelat instrument som har ökat sedan förra mätningen, ökningen är störst i grupperna över 50 år.
- när det gäller nöjdheten med sin egen fritid har den ökat bland ungdomar i centrum och likaså bland ungdomar på landsbygden även om alla inte är helt nöjda med utbudet där.

Medborgardialog/referensgrupper (2017)

Medborgardialog är ett verktyg för att kartlägga kommuninvånarnas behov av kultur- och fritidsverksamhet samt för att fånga in nya idéer och förslag. Medborgardialoger samt möten med referensgrupper har genomförts vid framtagandet av ett nytt kommunalt kulturpolitiskt program, Medborgardialogen har bland annat genomförts med hjälp av enkätverktyget Webropol via uppsala.se.

Analysen visar bland annat att:

- det finns behov av scener för dans samt av danslokaler.
- det finns behov av musik- och teaterscener i olika storlek och med olika publikkapacitet.
- det finns behov av repetitionslokaler och konsertlokaler för bl a körsång
- det finns behov av samlingsplatser/mötesplatser för kultur och föreningsliv, både för unga som äldre.
- det finns stora behov gällande underhåll av befintliga anläggningar och lokaler.
- det finns stora behov gällande utveckling av befintliga anläggningar och lokaler.

Utredningar

Kulturnämnden har de senaste åren genomfört utredningar om Framtida konstverksamhet i Uppsala kommun och behov och förutsättningar för att skapa attraktiva ateljéer och verksamhetsytor i Uppsala kommun för konstnärer. Dessa utredningar ligger till grund för identifierade lokalbehov inom konstområdet.

3.3 Lokalresurser

Fritidsklubbar

Fritidsklubb är en öppen fritidsverksamhet som erbjuds barn 10–12 år i enlighet med skollagen. Öppen fritidsverksamhet utgår från barnens behov av fritidsaktiviteter och möjlighet att utveckla intressen. Verksamheten anpassas efter barnets ålder.

Verksamheten når många av kommunens 10–12 åringar och har en relativt bra geografisk spridning. Fritidsklubben har en viktig förebyggande roll med bra tillgänglighet, låga avgifter, och en verksamhet som bedrivs på barnens villkor. Kulturförvaltningens avdelning Fritid Uppsala driver 22 fritidsklubbar, och KFUM Uppsala en fritidsklubb med kommunalt stöd. Fritidsklubbarna ligger utspridda i stad och på landsbygd.

Behovet av nya fritidsklubbar styrs både av var barnen bor och var man går i skolan. De flesta barn i åldern 10–12 år går dock i skolan i sitt närområde. Antalet inskrivna barn totalt i fritidsklubb stiger stadigt. Det har förstås flera orsaker varav inflyttningen i Uppsala är en, utbyggnaden som har skett av fler fritidsklubbar i början på 2010-talet en, men också en bra kvalitativ verksamhet som barn och föräldrar vill använda sig av. I oktober 2013 var det 1 540 barn inskrivna i fritidsklubb och i idag är det cirka 2 500 barn inskrivna.

Kostnaden för att driva en fritidsklubb uppskattar Fritid Uppsala till 1 100–1 400 tkr/år, inklusive personalkostnad och lokal. Driftskostnaden beror i stor utsträckning på vilken typ av lokaler fritidsklubben flyttar in i, om de är nybyggda skollokaler med hög hyra, äldre lokaler med lägre hyra, eller lokaler där man kan samutnyttja ytor.

Fritidsgårdar

Fritidsgårdar bedriver öppen fritidsverksamhet för åldern 13–18 år. Några enheter har riktad verksamhet för unga med funktionsnedsättning där målgruppen är 21 år. Fritidsverksamheten ska utgå från ett främjande perspektiv och huvudsakliga inriktningen är hälsa, kultur och bildning. Verksamheten ska ha stort fokus på delaktighet, samverkan och allas lika värde. Alla diskrimineringsgrunder ska beaktas. Barns och ungas egna erfarenheter, kunskap och intressen ska tas till vara på ett sådant sätt att deltagarna upplever meningsfullhet och framtidstro och ges förutsättningar att utveckla egen identitet samt förmår utveckla verktyg att hantera sina framtida liv. Verksamheten ska stimulera brukarnas eget skapande och förmedla nya upplevelser, gemenskap och inspirera till kulturutövning.

Barns och ungas entreprenöriella förmågor och självorganisering ska stärkas. Fritiden har betydelse för barns och ungdomars identitetsskapande. Ungas identitetsutveckling och bildning sker i allt högre utsträckning på fritiden. Fritidsaktiviteter av god kvalitet ökar ungdomars möjligheter till etablering i vuxenlivet och kvalificerar för yrken och framtida försörjning. Olika profilering av verksamheten ställer olika behov av lokaler. Några enheter har musikstudios andra bra lokaler för rörelse eller skapande. De flesta fritidsgårdar är lokalintegrerade i grundskolor och samnyttjande av vissa specialsalar är en framgångsfaktor. De flesta fritidsgårdar har fritidsklubbsverksamhet på eftermiddagar. Det är ett samnyttjande av såväl lokaler som medarbetare men ställer stora krav på lokalernas utformning.

Utvecklingsbehov

Fritidsgårdarna har stor spridning och finns i de flesta stads- och landsbygdsdelar. Många av de befintliga fritidsgårdarna är i stort behov av upprustning. Stora behov kan antas finnas av utveckling av fritidsgårdsverksamhet/aktivitetshus i Gränby, Storvreta, Eriksberg, Lindbacken och Gunsta. Vid nyetablering av fritidsgårdar kan de kombineras med exempelvis kulturskoleverksamhet och kulturcentrumverksamhet i så kallade aktivitetshus som kan fungera som områdesnära mötesplats för alla åldrar.

Grands verksamhet behöver utvecklas med ytterligare lokaler för ungdomsverksamhet. Grand har en stor och en liten scen och används mycket Fritid Uppsalas gemensamma evenemang och aktiviteter på lov.

Allmänna kulturella mötesplatser och mötesplatser för unga

Kulturcentrum

Uppsala kommuns kulturcentrum ska vara offentliga rum i lokalsamhället och en mötesplats för alla i och kring närområdet. Genom att erbjuda aktiviteter och lokaler till olika grupper i olika sammanhang ska kulturcentrumen vara en plats för bildning, kultur, informationsutbyte, lärande och möten mellan generationer och kulturer. Idag finns fyra kulturcentrum i Uppsala; Stenhagens bildnings- och kulturcentrum, Gottsunda kulturhus, Sävja kulturcentrum och Gränby kulturcentrum.

Stenhagens bildnings- och kulturcentrum invigdes 2008. Centrumet innehåller förskola, grundskola F-9, bibliotek, fritidsgård/fritidsklubb, elev- och seniorrestaurang samt lokaler för bild, musik, dans och idrott med mera.

Då Mötesplats Treklangen är under omvandling, flera verksamheter har flyttat eller är på väg att flytta ut och skolan flyttar in, är Gottsunda kulturhus från och med januari 2019 kulturnämndens kulturcentrum i stadsdelen. I kulturhuset finns bibliotek, teater- och danslokaler, konstnärsateljéer samt föreningslokaler. Det kommunala fastighetsbolaget UKFAB driver dessutom kulturverksamhet i lokalen Kulturpunkten i Gottsunda kulturhus.

Sävja kulturcentrum invigdes i december 2014 och i lokalerna finns bibliotek, fritidsgård/fritidsklubb, kulturskola och svenska kyrkans diakoniverksamhet. Det finns också ett café, lokaler för dans, musikstudio, gym, ateljé och lokaler för möten.

Behovet av kultur- och fritidslokaler är stort i Gränby. Hösten 2019 kommer Gränbybiblioteket och Gränby kulturcentrum samordna sina verksamheter i Gränbybibliotekets lokaler, med bland annat programverksamhet. Även en arbetsplats för kulturcentrumets verksamhetsledare kommer att inrättas där. I anslutning till biblioteksokalen finns även en aula och en matsal som kan användas för verksamhet. En annan viktig samarbetspartner är fritidsgården som ligger intill. Detta är dock en temporär åtgärd i väntan på mer ändamålsenliga lokaler för ett kulturcentrum i Gränby som också kan vara en resurs för det fria kultur- och föreningslivet.

Kulturella mötesplatser

Fyrisgården är en mötesplats som ordnar fritidsaktiviteter med mera för alla, oavsett ålder, ursprung och funktionsförmåga. Verksamheten vänder sig till hela Uppsala kommun och drivs med kommunalt verksamhetsstöd.

Mötesplatser för unga är en öppen mötesplats med aktiviteter för en något äldre målgrupp än de traditionella fritidsgårdarna. Verksamheten riktar sig främst till unga/unga vuxna i åldern 15–25 år. Hit räknas Ungdomens hus och KFUM Leoparden.

Allaktivitetshuset Allis drivs i egenregi och erbjuder skate, klättring, parkour, dans, rollspel och skapande. Flera föreningar är aktiva på Allis. Under 2019 har ett e-sportrum med möjlighet till spel och att arbeta med film utvecklats. I Allis lokaler bedrivs även fritidsklubb (Fyrislund) och ett café. Caféet drivs i samarbete med arbetsmarknads-förvaltningen. Utveckling av utemiljön är ett önskemål.

Utvecklingsbehov

Många av de behov som identifierats i olika undersökningar såsom scener, utställningslokaler, ateljéer för konstnärer och kulturella och kreativa näringar, repetitionslokaler, möteslokaler med mera både för det professionella kulturlivet och för det egna skapandet i alla åldrar skulle kunna fyllas genom ett kreativt och innovativt center/ kulturhus som centralt placerat kunde bli en mötesplats för många kommuninvånare.

Det råder även brist på bra och tillgängliga lokaler i centrala staden för unga vuxna som vill utöva kultur i olika former. Dessa lokaler skulle dock med fördel kunna ligga i anslutning till ett kulturhus och en mötesplats för alla åldrar.

Bibliotek

I Uppsala kommun ligger ansvaret för folkbibliotek under kulturnämnden och skolbibliotek under utbildningsnämnden.

Folkbiblioteksverksamheten lyder under bibliotekslagen (SFS 2013:801). Den säger att biblioteken dels ska verka för det demokratiska samhällets utveckling genom att bidra till kunskapsbildning och fri åsiktsbildning, dels främja litteraturens ställning och intresset för bildning, upplysning, utbildning och forskning samt kulturell verksamhet i övrigt. Biblioteksservice finns fysiskt, mobilt och digitalt i hela kommunen.

I Uppsala kommuns biblioteksplan anges utgångspunkter som bör vara vägledande vid nyetablering av bibliotek. Bibliotek ska etableras i lokaler som möjliggör utveckling, samverkan, samlokalisering och lokaliseras där kommunens invånare naturligt rör sig. Bibliotek Uppsala arbetar för att skapa fler och bättre tekniska lösningar som resulterar i utökade öppettider. Detta ställer dock även större krav på säkerhet och tillgänglighet i lokalerna.

Utvecklingsbehov

Nyetablering av biblioteksverksamhet i olika omfattning och med olika inriktning skulle behöva ske i anslutning till handelscentrumet Gränbystaden där ett bibliotek når dels de som bor i området, dels en stor del av kommuninvånarna som passerar Gränby av olika skäl. Utvecklingen av landsbygden är också stark i denna del av kommunen och invånarna kan antas använda Gränbystaden som närmsta större handelscentrum. Nyetablering skulle också behöva ske i Rosendal (beslutat) och i Ulleråker utifrån beräknad befolkningsökning och skapande av mötesplatser i nya stadsdelar. Etablering vid Börjetull/Svartbäcken kan bli aktuell, eftersom avståndet till närmaste bibliotek (Stadsbiblioteket) är cirka 3 kilometer. Utifrån befolkningstillväxten bör Gränby samt Rosendal prioriteras i första skedet.

En förstärkning av biblioteken i Eriksberg, Storvreta, Gottsunda och Sävja kommer att behövas när områdena växer. Även Stadsbiblioteket bör förstärkas på sikt. Här bör ytterligare utbyggnad, i första hand av barnavdelningen utredas vidare. I Gottsunda kan nuvarande lokaler behöva flyttas på sikt enligt antaget planprogram för Gottsunda Centrum.

Befintliga landsbygdsbibliotek förstärks och Bälingebiblioteket kommer från och med 2020 kunna erbjuda meröppet. Biblioteket i Björklinge kan eventuellt flyttas till ett mer centralt läge på orten. Den mobila verksamheten fortsätter att utvecklas för att komplettera de områden på landsbygden som saknar fysiska bibliotek. Mobil biblioteksverksamhet kan även vara ett komplement i stadsdelar som saknar ett fysiskt bibliotek, möjligtvis i form av en ny biblioteksbuss.

Kultur- och naturskola

Kulturskoleverksamhet

Uppsala kulturskola erbjuder frivillig undervisning inom musik, sång, dans, teater och bild. Verksamheten riktas till barn och unga i åldrarna 6 till 20 år från Uppsala kommun, med särskild hänsyn till de yngre åldersgrupperna.

Uppsala kulturskola hyr idag egna lokaler för administration och musikundervisning om ca 2 200 kvm på Kungsgatan/Nannaskolan och Skolgatan samt ca 500 kvm för dans och teaterverksamhet på Björkgatan. Lokaler för bild- och formundervisningen delas med Uppsala konstmuseum på Uppsala slott, ca 50 kvm. I övrigt sker det mesta av undervisningen i samverkan med kommunens skolor.

På tre grundskolor finns den socialt inriktade musikverksamheten El Sistema. Besök på skolor runt om i kommunen sker i projektform med inriktning på skolor och områden där kulturskolan inte har kontinuerlig verksamhet.

Kulturnämnden ger även verksamhetsstöd till föreningar som bedriver kulturpedagogisk verksamhet för barn och unga 6–20 år (stöd till barns och ungas kulturutövande). Tre fristående aktörer bedriver musik- och kulturverksamhet med kommunalt verksamhetsstöd för barns och ungas kulturutövande.

Utvecklingsbehov

Uppdraget för kulturskolan är att fortsätta utveckla barn och ungas möjligheter till skapande verksamhet genom utbyggnad och utveckling av kulturskolverksamheter. Önskvärt är att öka närvaron i kommun- och stadsdelar där verksamheten är mindre etablerad, att samverka med andra aktörer inom kulturområdet samt med förskola och skola. Den typ av lokaler Kulturskolan behöver är danssalar, teatersalar, bildsalar, rum för enskild musikundervisning och gruppundervisning, ensemblerum /slagverksrum, orkestersalar och teknik- och materialförråd.

Naturskolan

Naturskolan bedriver sin verksamhet i Hammarskog. Naturskolans uppdrag är att arbeta mot förskolor och grundskolor, både kommunala och fristående, i Uppsala kommun för att ge eleverna positiva naturupplevelser och lägga grunden för kunskap om miljö och ekologiska samband.

Utvecklingsbehov
Naturskolan har stora renoveringsbehov. I plan ligger att uppföra garage och båtbyggnad samt bättre förrådsmöjligheter. Även renoveringsbehov av kök, hall och duschrum är stort.

Naturskolan skulle kunna utveckla sin verksamhet ytterligare för barn och unga på fritiden i och med utvecklingen av Hammarskog som rekreationsområde samt på fler platser i kommunen som t ex Björklinge.

Allmänna samlingslokaler/bygdegårdar

I Uppsala kommun finns det ett trettiotal bygdegårdar samt allmänna samlingslokaler som drivs med hjälp av kommunalt verksamhetsstöd.

En översyn av stödet till bygdegårdarna i kommunen kommer att genomföras av kulturförvaltningen för att möjliggöra för aktörer att ordna mer verksamhet på bygdegårdarna.

Föreningslokaler

Behovet av lokaler för möten och föreningsverksamhet är stort har efterfrågats av civilsamhället under arbetet med framtagandet av det kulturpolitiska programmet. I många områden saknas lämpliga lokaler som kan användas av olika föreningar.

I den fortsatta stadsutvecklingen behövs lösningar för att hantera det strukturella problemet för kulturlivet i stort med ökande hyror och hur föreningsdriven kultur- och fritidsverksamhet kan etableras i nya områden om marknadsmässig hyra råder.

Det som också efterfrågas, vilket inte ingår i nämndens ansvarsområde men som kan samnyttjas med kultur- och fritidsverksamhet, är lokaler för annan föreningsverksamhet såsom t ex samfällighetsmöten och liknande. Kulturnämnden kan i nuläget inte åta sig att stå för finansieringen av dessa mötesplatsbehov. Ansvarsfrågan behöver därför lyftas till en övergripande nivå om vilket ansvar kommunen åtar sig för denna typ av mötesplatsfunktion.

Likaså behövs arbetslokaler för kulturskapare till rimlig hyra. Ett exempel är etableringen av Ateljéföreningen Hospitalet som kunnat etablera sin yrkesverksamhet i tomma lokaler i Hospitalet under utvecklingstiden i Ulleråker. För att permanenta satsningen som bidrar till en positiv utveckling av stadsdelen behövs dock en långsiktig lösning.

Scener för teater, dans, musik, litteratur och övriga uttryck

Reginateatern är en del av kulturförvaltningen och erbjuder alla kommuninvånare ett brett utbud av teater, musik och litterära evenemang. Reginateatern är Uppsalas gästspelsscen för lokala, nationella och internationella grupper, såväl professionella som amatörer liksom etablerade och oetablerade scenkonstnärer under professionell ledning. Regina är en scen för levande poesi och en arena för det fria ordet.

Sommarscenernas programverksamhet i *Parksnäckan* i Stadsträdgården och *Amfiteatern* i Källparken drivs på uppdrag av kulturnämnden

Scener som drivs av andra aktörer med verksamhetsstöd från kulturnämnden är Den Lilla Teatern, Köttinspektionen (teater, dans, konst och musik) och Gottsunda Dans & Teater.

Teater Blanca drivs av omsorgsförvaltningen är en scen och arbetsplats för vuxna med funktionsvariationer inom daglig verksamhet i Uppsala kommun. Utanför arbetstid är scenen också en resurs för Uppsalas fria kulturliv.

Utvecklingsbehov

Att skapa goda förutsättningar för fria scenkonstgrupper att verka i Uppsala kommun och därmed möjliggöra ett brett scenkonstutbud, särskilt för barn och unga, är av stor betydelse för kommunens kulturliv. Det gäller både möjligheten att ta emot internationella/nationella gästspel och att ge goda förutsättningar för de scenkonstgrupper som är baserade i kommunen. Det är också viktigt att stimulera återväxten inom scenkonstområdet genom ökade möjligheter till eget skapande och pedagogisk verksamhet. För att möjliggöra detta behövs ökad tillgång till repetitionslokaler, mindre kostsamma scener och bättre produktionsvillkor för fria grupper för att fler unga kulturutövare ska välja att stanna och verka i Uppsala.

Dansen, liksom samtida cirkus, är utvecklingsområden i Uppsala kommun. Utbudet av professionella dansföreställningar liksom samtida cirkusföreställningar har ökat på senare år för kommuninvånarna men fortsatt utveckling behövs. Dansens, men även den samtida cirkusens, särskilda behov när det gäller scener och repetitionslokaler måste uppmärksammas. Uppsala kommun har en aktiv ungdomscirkusförening samt många dansföreningar som utövar olika dansstilar. Dessa föreningar behöver träningslokaler som också fungerar som sociala mötesplatser. Här behöver ansvaret och gränsdragningen mellan KTN och IFN ses över vad gäller sceniskt utövande och motions-/idrottsutövande inom dans- och cirkusområdet.

Parksnäckan har stora upprustningsbehov. Från 2024 måste det finnas en lösning på antingen total ombyggnad av anläggningen eller flytt av den. Vid eventuell flytt bör byggnation kunna ske parallellt med verksamhet i nuvarande anläggning.

Amfiteatern i Källparken behöver ett permanent tak för att scenverksamheten ska kunna bedrivas hållbart. Förslag finns framtaget.

Det konstnärsdrivna kulturhuset Köttinspektionen har etablerat sig som en viktig scen för dans, teater, konst och musik och gett Uppsala ett mycket gott rykte både nationellt och internationellt. Verksamheten i huset skulle kunna utvecklas ytterligare men då behövs ett ställningstagande från Uppsala kommun angående byggnadens långsiktiga användande.

Uppsala har ett aktivt fritt professionellt kulturliv och ett stort utbud av musikevenemang av olika slag, både professionella och icke professionella. Många festivaler inom olika genrer berikar kommunen. Allt fler amatörkörer och orkestrar inom alla genrer är aktiva inom kommunen. Ett tilltagande problem är de allt färre scener som finns att tillgå för olika framträdanden. Små verksamheter har inte råd med de större scenerna, och andra scener råder brist på. Det skapar ett beroende av stöd från kulturnämnden både för repetitionstid och för professionell scen och teknik. Oetablerade aktörer har svårt att utvecklas vidare.

Många av Uppsalas körer saknar ändamålsenliga repetitionslokaler och konsertlokaler. Det skulle också behövas också fler scener för unga, oetablerade band.

Inom litteraturområdet utgör folkbiblioteken viktiga arenor för möten med författare och böcker. Litteratur blir allt mer tillgänglig via olika kanaler men det som efterfrågas i

ökad utsträckning är möten med författare och möjligheter att dela litterära upplevelser tillsammans med andra. Som exempel kan nämnas bibliotekens författarträffar och bokcirkelverksamhet. Det finns ett behov av mindre och mer intima scener som lämpar sig bättre för t ex poesiläsningar och det utbud som inte fyller de större scenerna såsom t ex Uppsala stadsteater, UKK, Reginateatern eller Mallas sal på Uppsala stadsbibliotek. Utvecklingen av ett litteraturhus i Walmstedtska gården kommer till viss del att kunna svara mot detta behov. Scenerna i kulturhus och kulturcentrum samt de lokala folkbiblioteken och ungdomskulturhusen är också viktiga arenor inom litteraturområdet.

Museer och utställningslokaler

Uppsala konstmuseum är en del av kulturförvaltningen. Museets huvuduppgift är att samla, vårda och tillgängliggöra konst genom att arbeta med museets samlingar och erbjuda angelägen utställnings- och konstpedagogisk verksamhet av hög kvalitet till Uppsalas samtliga invånare och andra besökare. Museet kan även bedriva verksamhet på platser utanför museibyggnaden och ska arbeta för att samverka med relevanta parter på lokal, regional, nationell och internationell nivå.

Utvecklingsbehov
Uppsala konstmuseums verksamhet behöver utvecklas i takt med att Uppsala växer för att kunna erbjuda en attraktiv verksamhet för kommuninvånare och besökare. Museet har behov av utökade verksamhetslokaler som är tillgängliga och anpassade för museiverksamhet. En förstudie om konstverksamhetens framtida utformning och lokalbehov genomfördes 2017 där det föreslogs att en fördjupad utredning bör undersöka möjligheterna att placera ett nytt konstmuseum i Kvarteret Hugin eller Ångkvarn. Likaså att det förslag till utbyggnad av slottet som Statens Fastighetsverk tagit framskulle utredas. En fördjupad utredning utifrån förstudiens förslag har startat under 2019 under ledning av kommunledningskontoret efter beslut i kommunstyrelsen.

Det biologiska museet *Biotopia* är en del av kulturförvaltningen. Museets huvuduppgift är att erbjuda alla kommuninvånare vägledning inom natur- och biologiområdet med särskilt fokus på ekologiska sammanhang och hållbar utveckling. Verksamheten ska fungera som ett nav för information och kunskap inom kompetensområdet och erbjuda en arena för möten mellan forskning, allmänhet och skola och fungera som en vägvisare ut i den uppländska naturen.

Utvecklingsbehov
Museets lokaler i Vasaparken inklusive administrationsbyggnaden är i behov av omedelbar upprustning och förbättringar. Museet har ett högt besökstryck och det finns behov av större lokaler för den publika verksamheten på sikt samt ett väl fungerande café.

Bror Hjorths Hus förvaltas av Bror Hjorthstiftelsen där Uppsala kommun är medstiftare och drivs med verksamhetsstöd från kulturnämnden. Stiftelsen har till ändamål att förvalta och vårda den konst av Bror Hjorth och den egendom i övrigt som genom överlåtelse och deposition överlämnats till stiftelsen, att hålla denna egendom samlad och i museiform tillgänglig för allmänheten i ett Bror Hjorthmuseum i stiftelsens fastighet Kåbo samt att stimulera och underlätta studier av och förståelsen för Bror Hjorths konst.

Utvecklingsbehov
Museibyggnaden, Bror Hjorths ateljé och bostad från 1943 och den tillbyggda

konsthallen med verkstadsdel från 1978–95, är i behov av underhåll och frågan om Uppsala kommuns ansvar för detta behöver utredas.

Utvecklingsbehov för utställningslokaler för det fria kulturlivet

Behovet av utställningslokaler, både för professionellt verksamma konstnärer och amatörer, är stort. Ett utvecklingsarbete pågår i Walmstedtska gården för att utöka utställningsmöjligheterna för Uppsalas yrkesverksamma konstnärer. Även Köttinspektionen är en betydelsefull utställningsplats som kan utvecklas ytterligare.

4. Utblick

4.1 Stads- och landsbygdsutveckling

Under den närmast 5-årsperioden är det framförallt i staden som den stora bostadsutbyggnaden och befolkningsökningen kommer att ske. Fokus för bostadsbyggandet ligger här på stadsdelarna Kungsängen/Industristaden, Rosendal, Östra Salabacke men även i Gamla Uppsala – Nyby, Gränby, Kapellgärdet, Kvarngärdet samt Ultuna/Bäcklösa kommer det byggas många bostäder. Utanför staden väntas störst samlad utbyggnad ske i Fullerö Hage, Gunsta, Lindbacken och Skölsta. Under mitten och andra halvan av 2020-talet väntas utbyggnad i framför allt Eriksberg, Librobäck, Gottsunda-Valsätra, Sävja – Bergsbrunna, Ulleråker samt Södra Storvreta starta. Utbyggnaden förväntas fortsätta i flera av de övriga områdena ovan.

Uppsalapaketet - avtalet med staten om 4-spårig järnväg mellan Uppsala och Stockholm med en stor utbyggnad av stadens södra delar -kommer ha stor påverkan på utbyggnadsbehovet av den sociala infrastrukturen[1] under lång tid framöver. Det berör i första hand Sävja-Bergsbrunna men också Gottsunda-Valsätra, Bäcklösa och Ultuna. Planeringen för hela utbyggnaden av cirka 33 000 bostäder ska ske så att samtliga lägenheter kan vara färdigbyggda år 2050.

Samnyttjande

För att skapa kostnadseffektiva och yteffektiva lösningar behöver flera kommunala verksamheter samnyttja en anläggning eller lokal. Samnyttjande av anläggningar och lokaler ska bidra till att tillgängliga lokalytor kan användas mer effektivt, skapa synergieffekter mellan verksamheter och att skattemedel används mer kostnadseffektivt.

Kultur- och fritidslokaler i tidig fysisk planering

Fastighetsstaben/kommunledningskontoret arbetar med att ta fram en modell vars syfte är att beräkna behovet och säkerställa ytor för olika kommunala verksamheter, bland annat kultur- och fritidsverksamhet, i den tidiga fysiska planeringen. Denna modell visar hur många kultur- och fritidsanläggningar som finns i ett område och närliggande områden, vad som behövs utifrån hur många personer som bor eller kommer att bo i ett område samt hur stor yta eventuella etableringar kräver. Modellen kan även visa nyckeltal för Uppsala kommun och för våra referenskommuner när detta material är framtaget vilket möjliggör jämförelser kommunerna emellan.

---

[1] Lokaler och mark för samhällsfinansierad verksamhet - förskola, skola, idrott, kultur samt fritid men även särskilda bostäder.

Beredskap för kommande behov

Behovet i lokalförsörjningsplanen är uppskattat utifrån kommunens befolkningsprognos. En långsiktig planering behöver ha beredskap för ett annat behov – både ett högre och ett lägre. I kommunens befolkningsscenario *extra hög* uppskattas befolkningen år 2030 uppgå till totalt drygt 283 000 invånare i stället för 268 000, som prognosen anger. En beredskap behöver därför finnas för ytterligare cirka 17 000 personer den närmaste 10-årsperioden.

Ytterligare cirka 1 100 förskoleplatser eller 8 förskolor med 144 platser i varje bedöms behövas om befolkningen ökar till 283 000 personer. För grundskolans del ökar behovet med 1 400 platser eller 2-3 skolor och för gymnasiet cirka 400 elever eller knappt ½ skola. Detta påverkar också kultur- och fritidsverksamheten.

Åldersgruppen 65 år och äldre beräknas bli drygt 600 fler med en total ökning på 17 000.

I kommunen pågår ett arbete för att säkerställa möjligheten att tillgodose social infrastruktur när behov uppstår i första hand i områden utanför de stora exploateringsområdena. Stadsbyggnadsförvaltningen, planenhet röd, arbetar med att kartlägga strategisk mark i staden där det ska vara möjligt att i framtiden försörja kommunen med lokaler, anläggningar och särskilda bostäder.

Syftet med arbetet är att platser som bedöms lämpliga för ändamålet utifrån sammanhang och fysiska förutsättningar ska bevakas långsiktigt. Framför allt är det stora ytkrävande anläggningar som skolor och idrottsanläggningar, som det i efterhand kan vara svårt att hitta en bra lokalisering för i samband med förtätning av befintliga bostadsområden, som kommunen behöver reservera mark för.

Med bättre framförhållning och kunskap förkortas planeringsprocessen när behovet blir aktuellt att realisera.

4.2 Omvärld

4.2.1 Nyckeltal

4.2.2 Jämförelsekommuner

Kulturförvaltningen gick 2018 ut med ett förfrågningsunderlag för att få fram jämförbara uppgifter och nyckeltal till de så kallade R9 kommunerna, det vill säga Eskilstuna, Gävle, Linköping, Jönköping, Norrköping, Södertälje, Örebro och Västerås. Tyvärr inkom inga uppgifter från kommunerna. Det visar att nyckeltal inom kultursektorn som rör fysisk planering är ett utvecklingsområde och att behovet behöver lyftas i ett större sammanhang med t ex SKL.

5. Åtgärder

Nya åtgärder

Åtgärder		
Enhet	Beskrivning	Tid
Fritidsklubb/fritidsgård	Eriksberg. Moduluppställning eller annat alternativ som ersätter befintliga lokaler i Eriksbergsskolan eftersom skolan tog dem i anspråk för undervisning när en av Hågadalsskolans lokaler brann.	2020
Fritidsklubb	Nyetablering i ny skola i Storvreta, i koordinering med LFP pedagogiska lokaler.	HT 2027
Fritidsklubb	Nyetablering. Utbyggnad av befintlig skola, Gamla Uppsala.	HT 2027

Tidigare beslutade åtgärder

Åtgärder		
Enhet	Beskrivning	Tid
Bibliotek	Börjetull/Svartbäcken. Nyetablering av bibliotek i Börjetull/Svartbäcken (möjligtvis i Fyrishov).	2022-
Bibliotek	Etablering av mindre bibliotek i Gränby köpcentrum. (Överflyttad åtgärd från Östra Salabacke)	2022
Bibliotek	Rosendal. Nyetablering av mindre bibliotek.	2024
Bibliotek	Ulleråker. Nyetablering.	2025-
Fritidsgård/ Aktivitetshus	Gunsta. Nyetablering. Aktivitetshus som kan innefatta kulturskola mm.	HT 2024
Fritidsgård/ Aktivitetshus	Jälla/ Lindbacken. Samlokaliseras med fritidsklubb och sporthall. Nyetablering. I koordinering med LFP pedagogiska lokaler.	2023-
Fritidsgård/ Aktivitetshus	Ulleråker. Nyetablering. Aktivitetshus, samplaneras med skola, sporthall.	2025-
Fritidsgård/ fritidsklubb	Bälinge. Flytt och utökning av befintlig verksamhet. Inryms i nya Bälingeskolan efter renovering/utökning eller i den s k Folkskolan.	HT 2024 (ev tidigare)
Fritidsgård/ fritidsklubb/aktivitetshus	Storvreta. Utbyggnad i samband med centrala Storvretas utveckling.	2024-
Fritidsgård/fritidsklubb	Löten. Flytta befintlig verksamhet till Heidenstam vid utveckling av stadsnod.	2025
Fritidsklubb	Almtuna. Nyetablering vid utbyggnad av skola. I koordinering med LFP pedagogiska lokaler.	HT 2026
Fritidsklubb	Flogsta. Nyetablering. Koordinera med utbyggnad av befintlig skola. I koordinering med LFP pedagogiska lokaler.	HT 2026
Fritidsklubb	Fredrika Bremer. Nyetablering. Utökning av befintlig skola. I	HT 2026

	koordinering med LFP pedagogiska lokaler.	
Fritidsklubb	Gottsunda. Nyetablering i Treklangen 2019. Denna fritidsklubb planeras flytta in i nya Gottsundaskolan 2027.	2019/2027
Fritidsklubb	Gunsta. Nyetablering, ny skola. I koordinering med LFP pedagogiska lokaler.	HT 2024
Fritidsklubb	Kungsängen/Hovstallängen. Nyetablering, ny planerad skola. I koordinering med LFP pedagogiska lokaler.	HT 2026
Fritidsklubb	Kvarngärdet. Utökad fritidsklubb i samband med att grundskolan byggs om och utökas.	HT 2025
Fritidsklubb	Lindbacken. Nyetablering.	2020
Fritidsklubb	Norby. Lokalförändring alternativt en ny lokal i koordinering med områdets utveckling.	2025
Fritidsklubb	Rosendal. Nyetablering. Koordinera med ny skola. I koordinering med LFP pedagogiska lokaler.	HT 2024
Fritidsklubb	Sunnersta. Nyetablering. I koordinering med LFP pedagogiska lokaler.	2023
Fritidsklubb	Ulleråker. Nyetablering. I koordinering med LFP pedagogiska lokaler.	2025-
Fritidsklubb	Årsta. Nyetablering. Planeras vid en utbyggnad av en låg/mellanstadieskola I koordinering med LFP pedagogiska lokaler och/eller i koordinering med utveckling av Årsta centrum.	2022
Fritidsklubb	Östra Stenhagensskolan. Nyetablering vid eventuell utbyggnad av skola Östra Stenhagenskolan. I koordinering med LFP pedagogiska lokaler. LFP pedagogiska lokaler 2019 innehåller inte längre denna åtgärd.	2023-
Fritidsklubb/fritidsgård	Vattholma. Permanent ersättning av moduluppställning.	2024
Kulturcentrum	Gränby. Ombyggnad av provisoriska lokaler i Gränbyskolan.	2019/2020
Museum	Uppsala konstmuseum. Nytt konstmuseum.	2025
Museum/utställning/litteratur	Walmstedtska gården. Renovering och ny planlösning av uthuslängan samt ytskiktsrenovering av Å-huset.	2019/2020
Naturskola	Garage	2020
Naturskolan	Naturskolan Hammarskog. Materialförråd vid bryggan.	2020
Naturskolan	Naturskolan Hammarskog. Renovering av byggnad.	2020

Utredningar

Pågående

- Fördjupad utredning gällande utveckling av verksamhet i nya och utökade lokaler, Uppsala konstmuseum. Inkluderar utredning av magasin för Uppsala konstmuseum/avdelningen för offentlig konst.
- Utred utökad verksamhet och behov av lokaler i Köttinspektionen.
- Utred utveckling av kulturverksamhet i Kv. Sandbacken.
- Utred etablering av centralt beläget kulturhus.
- Utred utveckling av Parksnäckan i samverkan med GSN.
- Utred lokalupprustning Bibliotek Uppsala (allmänt, inte separat lokalförsörjningsområde).
- Utredning kring fastigheten på Svartbäcksgatan 32 (Ungdomens Hus). Beräknas klar 2019.
- Utred kommande lokalbehov för KFUM Leoparden (Kontraktet löper ut 2020, fastigheten ska renoveras. Behov av evakueringslokal och ev ersättningslokal finns.)
- Utred möjligheter för etablering av kultur och fritidsverksamhet i Knutby.
- Utred flytt av fritidsklubb/fritidsgård och kulturcentrum till eventuellt aktivitetshus i samband med utvecklingen av Gränby-Liljeforsområdet.
- Utred utveckling av ateljéverksamhet i Ulleråker.
- Utred flytt av Gottsunda Kulturhus enligt beslutat planprogram för Gottsunda C. samt framtida lokalbehov.
- Utred behov av lokaler för Uppsala kulturskola i hela kommunen. Särskilt fokus på centrala staden, Gunsta, Rosendal, Storvreta, Gränby, Ulleråker, Gottsunda
- Utred evakuering av fritidsklubben i Bälinge
- Utred fortsatt tillgänglighetsanpassning av Gåvsta fritidsgård/fritidsklubb.
- Utred framtida lösning för danspaviljongen med GSN och IFN
- Utred kulturskoleverksamhet i Ulleråkerområdet. Ingår i uppdraget att redovisa pågående utveckling av Uppsala kulturskola hur det framtida lokalbehovet i hela kommunen ser ut. Klart våren 2020.
- Utred utveckling av ateljéverksamhet i Ulleråker.
- Utred kulturskoleverksamhet i Gottsunda. Ingår i uppdraget att redovisa pågående utveckling av Uppsala kulturskola hur det framtida lokalbehovet i hela kommunen ser ut. Klart våren 2020.
- Utred flytt av Gottsunda Kulturhus enligt beslutat planprogram för Gottsunda C.
- Utred behov av utökad biblioteksverksamhet i Gottsunda C.
- Utred behov av större scenlokal i Gottsunda i dialog med Uppsala stadsteater.
- Utred utveckling av befintliga kultur- och fritidslokaler i Gottsunda Centrum och i koordinering med nya Gottsundaskolan.

Ej påbörjade

- Utred behovet för eventuell fritidsklubb i Länna i koordinering med LFP pedagogiska lokaler.
- Utred behov av utökade lokaler för Biotopia.
- Utred Fritidsklubb i Stabby i koordinering med lokalförsörjningsplanen pedagogiska lokaler.

- Utred utökad biblioteksverksamhet i Eriksberg i koordinering med LFP pedagogiska lokaler och LFP idrotts- och fritidsanläggningar för en eventuell framtida samlokalisering av bibliotek, fritidsklubb/fritidsgård, kulturskola, idrottshall.
- Utred möjligheter för etablering av kultur och fritidsverksamhet i Järlåsa.
- Utred Brantingsgårdens lokaler – är det möjligt att utveckla ett aktivitetshus i samarbete mellan fritidsgårdsverksamhet, bibliotek och Källparken
- Utred driften av 4H-gårdarna i Årsta och Gränby i koordinering med utredning av ansvar och ägarförhållanden för fastigheten tillsammans med fastighetsstaben.
- Fördjupad utredning om ombyggnad av nuvarande lokaler i Gottsunda kulturhus
- Utred kultur-och fritidsverksamhet Sävja–Bergsbrunna i samband med bostadsutbyggnad.

6. Ekonomi- och kostnadsutveckling

Uppsala kommuns lokalförsörjningsplan beskriver det strategiska lokalbehovet till 2030 med förslag till lösningar, samt de ekonomiska och finansiella konsekvenserna på ett övergripande plan.

Lokalförsörjningsplanen utgör en långsiktig strategi för att uppnå en hållbar lokalförsörjning för kommunens verksamheter. Planen uppdateras och beslutas årligen av kommunstyrelsen och ligger till grund för kommunens arbete med att uppnå en balans mellan tillgång och efterfrågan av lokaler för kommunens verksamhet.

Lokalförsörjningsplanen baseras på befolkningsprognosen och nämndernas behovsbedömning.

Lokalförsörjningsplanen innehåller samtliga lokaler som kommunens verksamheter nyttjar oavsett ägare. Investeringarna finansieras och genomförs av ägaren som kan vara kommunen själv, kommunala bolag eller externa aktörer. Ägarna får betalt för investeringen via hyran som faktureras berörd kommunal verksamhet.

Lokalförsörjningsplanens ekonomiska konsekvenser för kommunkoncernen består av investeringar som till största delen finansieras genom nyupplåning.

För den kommunala verksamheten, består de ekonomiska konsekvenserna av höjda hyreskostnader samt höjda kostnader för drift och underhåll av fastigheterna och inte minst verksamhetsinvesteringar dvs ränta och avskrivningar.

Från och med 2019 har stab Fastighet en ny finansieringsmodell. Tidigare inkluderat påslag för administration och eventuella kapitalkostnader är inte längre inkluderade i internhyrorna. Eventuella kapitalkostnader för anpassningar i egna fastigheter debiteras nämnderna separat. Fastighetsstabens omkostnader fördelas under 2019 till nämnderna med kvadratmeter som fördelningsnyckel. Fördelade kostnader uppgår 2019 till 6,7 miljoner kronor för kulturnämnden. Fördelade kostnader för 2020 kommer att vara oförändrade.

I lokalförsörjningsplanen ingår enbart ny hyra för nya investeringar och höjd hyra för om- och tillbyggnation av befintlig lokal/anläggning. Det avgörande i planeringen blir att verksamheten som ska nyttja lokalerna kan bära de hyror som skapas, både genom att det finns brukare (exempelvis barn, elever, invånare, föreningar) till lokalerna och att det finns ekonomiskt utrymme inom respektive förvaltning för att täcka lokalkostnaderna. Verksamheten ska dessutom i samband med budgetarbetet säkra finansieringen av höjd hyra och driftkostnader för lokalerna utöver hyra, samt finansiering av kapitalkostnader för verksamhetsinventarier. I fall tillfälliga lösningar blir nödvändiga måste förvaltningarna även beakta avvecklings- och återställningskostnad i sina budgetar.

6.1 Investeringsbedömning

För åtgärder listade i lokalförsörjningsplanen har investeringsbehovet för tillkommande lokaler 2020–2030 beräknats till cirka 453 mnkr. Därutöver bedömer kulturnämnden behovet av verksamhetsnära investeringar till 128 mnkr samt investeringar för offentlig konst 330 mnkr.

I följande tabell presenteras befintlig bestånd 2019 och investeringsbedömningarna för perioden 2020–2030 i tusental kronor.

INVESTERING exkl. verksamhetsnära investeringar dvs beräknat på tillkommande kvadratmeter (tkr)									
Belopp i tusen kronor	**Befintligt bestånd 2019**	**Tillkommande lokaler 2020**	**Tillkommande lokaler 2021**	**Tillkommande lokaler 2022**	**Tillkommande lokaler 2023**	**Tillkommande lokaler 2024**	**Tillkommande lokaler 2025-2026**	**Tillkommande lokaler 2027-2028**	**Tillkommande lokaler 2029-2030**
Kulturverksamhet, Kulturskola	378 449	0	0	0	0	0	182 500	0	0
Bibliotek	390 062	0	0	21 900	0	14 600	23 725	0	0
Fritidsverksamhet och fritidsklubb	472 128	9 125	0	16 425	9 125	63 875	93 075	18 250	0
Total nämnd	**1 240 639**	**9125**	**0**	**38 325**	**9 125**	**78 475**	**299 300**	**18 250**	**0**

I kalkylen har investeringskostnaden 36,5 tkr/m2 använts för alla åren inklusive för värderingen av det befintliga kvadratmeterbeståndet som 2019 används av kulturförvaltningen. Årtalet i tabellen avser den tidpunkt när lokalen tas i bruk.

Cirka 66 procent av periodens investeringar är koncentrerade till 2025-2026. Varken år 2021 eller 2029-2030 planeras några nya lokaler tas i bruk. Fritidsverksamhet och fritidsklubbar utgör 46 procent av investeringskostnaderna, medan kulturverksamhet och kulturskola utgör 40 procent och bibliotek 13 procent.

Under planeringsperioden innebär beräknade investeringsutgifter ökade investeringskostnader per invånare enligt följande:

INVESTERING/INVÅNARE									
Kronor/invånare	**Befintligt bestånd 2019**	**Tillkommande lokaler 2020**	**Tillkommande lokaler 2021**	**Tillkommande lokaler 2022**	**Tillkommande lokaler 2023**	**Tillkommande lokaler 2024**	**Tillkommande lokaler 2025-2026**	**Tillkommande lokaler 2027-2028**	**Tillkommande lokaler 2029-2030**
Kulturverksamhet, Kulturskola	1 639	0	0	0	0	0	717	0	0
Bibliotek	1 707	0	0	93	0	60	97	0	0
Fritidsverksamhet och fritidsklubb	2 045	39	0	67	37	256	366	70	0
Total nämnd	**5 391**	**39**	**0**	**160**	**37**	**316**	**1 180**	**70**	**0**

6.2 Hyreskostnad och verksamhetsekonomi

6.2.1 Hyra

Nivån på hyreskostnaden beror till största delen på investeringsbeloppet och till resterande del på kostnader för drift och underhåll. Nybyggnationer innebär alltid en ny hyra medan renovering, om- och tillbyggnad innebär en högre hyra om byggnationen medför en standardökning av lokalerna.

De nybyggnationer som planeras under perioden beräknas resultera i hyresökningar på cirka *30 miljoner kronor*. I kostnadsökningen ingår fyra nya bibliotek, ombyggnation av stadsbibliotekets barnavdelning samt 17 nya fritidsklubbar, fritidsgårdar/aktivitetshus. Dessutom ingår ett planerat nytt konstmuseum med tillhörande magasin för kommunens konstsamlingar.

Hyreskostnaderna beräknas i och med detta uppgå till nästan *79 miljoner kronor* i slutet av perioden det vill säga en ökning med 62% från 2019 års hyreskostnader.

HYRESKOSTNAD, 2019-2030. Totalt per period.									
Belopp i tusen kronor	**Hyror 2019**	**Prognos 2020**	**Prognos 2021**	**Prognos 2022**	**Prognos 2023**	**Prognos 2024**	**Prognos 2025-2026**	**Prognos 2027-2028**	**Prognos 2029-2030**
Kulturverksamhet, Kulturskola	16 155	16 155	16 155	16 155	16 155	16 155	28 280	28 280	28 280
Bibliotek	18 169	18 169	18 169	19 624	19 624	20 594	22 170	22 170	22 170
Fritidsverksamhet och fritidsklubb	14 441	15 047	15 047	16 138	16 744	20 988	27 172	28 384	28 384
Totalt nämnd	**48 764**	**49 370**	**49 370**	**51 916**	**52 522**	**57 736**	77 621	78 834	78 834

Hyreskostnaden är beräknad på en schablon på 2425 kronor per kvadratmeter för planerade åtgärder perioden 2020-2030. Hyror 2019 är existerande hyror.

Etableringen av nya bibliotek förhåller sig till takten i stadsutvecklingen. Enligt de uppgifter som finns att tillgå i nuläget kommer de nya biblioteken att tas i bruk 2022, 2024 och 2025/2026. Etableringen av nya fritidsklubbar och fritidsgårdar/aktivitetshus är beroende av planeringen av pedagogiska lokaler och idrotts- och fritidsanläggningar. Varje år utom 2021 och 2029-2030 planeras nya lokaler för Fritid Uppsala att tas i bruk med en koncentration till perioden 2024-2026 (13 lokaler). De planerade nya lokalerna för Uppsala konstmuseum kan komma till stånd tidigast år 2025/2026. En tydlig koncentration av nya lokaler (17 av 24) planeras till perioden 2024-2026 (71%).

Nyckeltalen i nedanstående tabell visar hur hyreskostnaderna - i kronor per invånare - antas förändras under prognosperioden. Kolumnerna med tvåårsintervall är beräknat på ett befolkningsmedelvärde för varje tvåårsintervall. Varje verksamhets hyreskostnad är dividerad med totala befolkningen för respektive år.

HYRESKOSTNAD KRONOR/INVÅNARE									
Belopp i kronor	**Befintligt lokal-bestånd 2019**	**Prognos 2020**	**Prognos 2021**	**Prognos 2022**	**Prognos 2023**	**Prognos 2024**	**Prognos 2025-2026**	**Prognos 2027-2028**	**Prognos 2029-2030**
Kulturverksamhet, Kulturskola	70	69	67	66	65	65	111	108	106
Bibliotek	79	77	76	81	80	82	87	85	83
Fritidsverksamhet och fritidsklubb	63	64	63	66	68	84	107	109	107
Totalt nämnd	**211**	**210**	**206**	**213**	**213**	**231**	**305**	**302**	**296**

Uppsalas folkmängd beräknas öka under prognosperioden med 13%. Trots detta beräknas hyreskostnaderna per invånare öka med 41 % från 210 kronor/invånare 2020 till 296 kronor/invånare 2030.

6.2.2 Verksamhetsekonomi

När befolkningen växer behövs ökad mängd lokaler för att upprätthålla kommunens tjänster och verksamheter inom kultur- och fritidsområdet. Nämndens ekonomi påverkas genom att varje ny lokal som ska tas i bruk medför ökat behov av driftsbudget för att täcka kostnader för hyror, fastighetskostnader, kapitalkostnader för inventarier/utrustning, personalkostnader och övriga verksamhetskostnader.

Utökade resurser för driftsbudget lyfts i mål och budgetprocessen varje år. Som grund för sådana äskanden ligger nämndens årliga uppdaterade lokalförsörjningsplan.

6.2.3 Ekonomisk utblick

Utvecklingen i bostadsbyggandet har dämpats och det kan påverka ökningstakten i befolkningsprognosen. Därför är det viktigt att bevaka och följa upp befolkningsprognosens utveckling. Målet är att skapa en bra balans mellan att inte belasta kommuninvånarna med lokal/anläggningskostnader som är överdimensionerade för befolkningsantalet och samtidigt skapa ett utrymme i lokal/anläggningskapaciteten för långsiktig planering och förändrade behov.

För att Uppsala fortsatt ska vara en kommun som är attraktiv att bo, leva och verka i är det viktigt att satsningar på fritidsverksamhet för barn och unga följer med skolutbyggnaden. Bibliotek är en viktig del i planeringen av socialt hållbara stadsdelar och ska enligt Översiktsplanen etableras i utpekade stadsnoder och stadsdelsnoder. Uppsala konstmuseums verksamhet är viktig både för kommuninvånarna och ur ett nationellt och internationellt besöksnäringsperspektiv. För att museet fortsatt ska kunna erbjuda en attraktiv verksamhet i en växande stad behöver museet utökade och mer tillgängliga lokaler.

Bilaga 1 - Områdesbeskrivning

Kartbilderna i respektive lokalförsörjningsområde visar kultur- och fritidslokaler i olika kategorier. Vilka lokaler med verksamhet som drivs av Uppsala kommun och vilka som inte drivs av Uppsala kommun beskrivs sedan i listan över befintliga objekt.

Bälinge – Björklinge

Börje – Jumkil – Åkerlänna

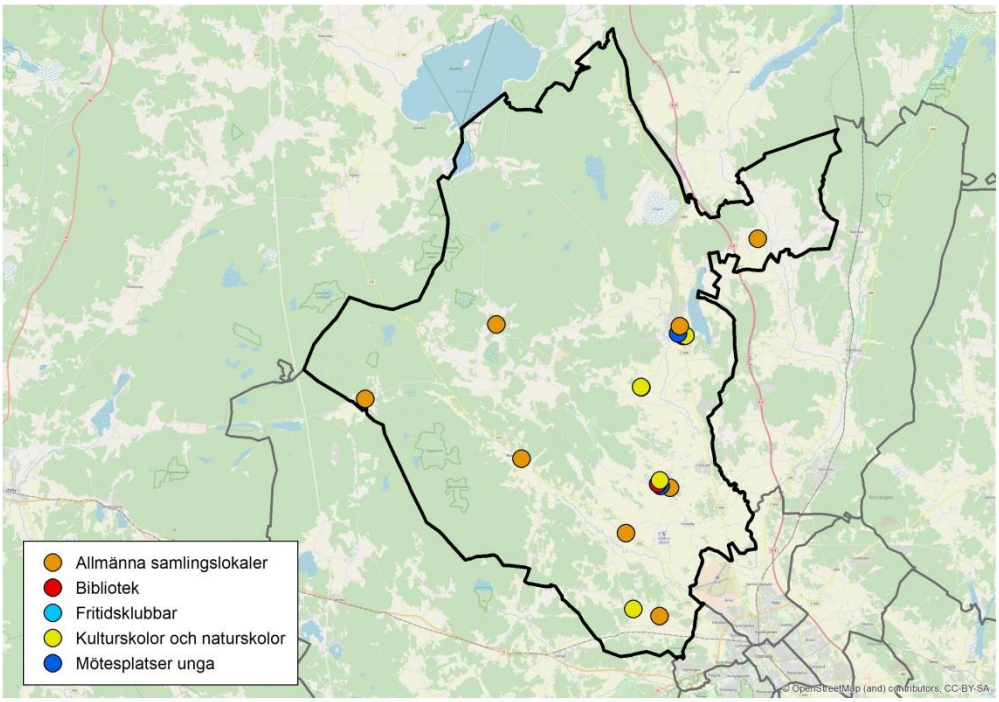

Befintliga objekt

Enhet	Kategori	Kommunal (ja/nej)
Jumkilsgården	Allmänna samlingslokaler	Nej
Åkerlänna bygdegård	Allmänna samlingslokaler	Nej
Börje Idrottsgård	Allmänna samlingslokaler	Nej
Övre Jumkil bygdegård	Allmänna samlingslokaler	Nej
Åkerby bygdegård	Allmänna samlingslokaler	Nej
Bälinge bygdegård	Allmänna samlingslokaler	Nej
Skuttunge bygdegård	Allmänna samlingslokaler	Nej
Furuliden PRO Björklinge	Allmänna samlingslokaler	Nej
Viksta bygdegård	Allmänna samlingslokaler	Nej
Uppsala Kulturskola	Kulturskola och naturskola	Ja
Uppsala Kulturskola	Kulturskola och naturskola	Ja
Uppsala Kulturskola	Kulturskola och naturskola	Ja
Bälinge fritidsgård	Mötesplatser unga	Ja
Bälinge fritidsklubb	Fritidsklubb	Ja
Bälingebiblioteket	Bibliotek	Ja
Björklinge fritidsgård	Mötesplatser unga	Ja
Björklinge fritidsklubb	Fritidsklubb	Ja
Björklingebiblioteket	Bibliotek	Ja
Uppsala Kulturskola	Kulturskola och naturskola	Ja
Uppsala Kulturskola	Kulturskola och naturskola	Ja

Nya åtgärder

Åtgärder		
Enhet	Beskrivning	Tid

Tidigare beslutade åtgärder

Åtgärder		
Enhet	Beskrivning	Tid
Fritidsgård/ fritidsklubb	Bälinge. Flytt och utökning av befintlig verksamhet. Inryms i nya Bälingeskolan efter renovering/utökning eller i den s k Folkskolan	HT 2024 (ev. tidigare)

Utredningar

Pågående

- Utred evakuering av fritidsklubben i Bälinge.

Utbyggnadsplaner

Björklinge respektive Bälinge/Lövstalöt är i översiktsplanen utpekade som prioriterade tätorter. Ramberedskapen för tillkommande bostäder ska vara 300 respektive 700 till och med år 2050.

Planarbete pågår för tillsammans cirka 200 småhus i Bälinge och i Lövstalöt. Utbyggnaden i området kommer att leda till ett behov av fler förskole- och grundskoleplatser.

Centrala staden – Fålhagen

Kungsängen – Boländerna

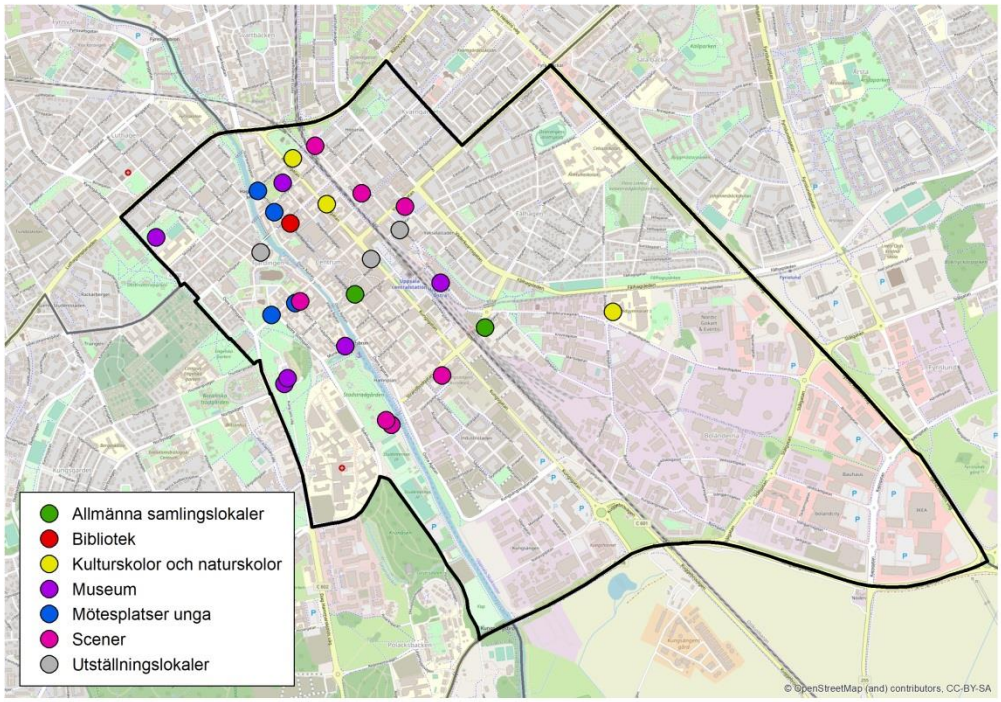

Befintliga objekt

Enhet	Kategori	Kommunal (ja/nej)
Valegården, verkstan RSMH	Allmänna samlingslokaler	Nej
Fredens Hus	Museum	Nej
Café Genomfarten	Mötesplatser unga	Nej
Uppsala danspaviljong	Scener	Nej
Drakensalen SV	Allmänna samlingslokaler	Nej
Kaleido	Utställningslokaler	Nej
Den Lilla Teatern	Scener	Nej
Köttinspektionen	Scener	Nej
KFUM Leoparden	Mötesplatser unga	Nej
Linnémuseet	Museum	Nej
Linnéträdgården	Museum	Nej
Ungdomens Hus	Mötesplatser unga	Nej
Galleri 1	Utställningslokaler	Nej
Walmstedtska gårdens professorshem	Museum	Nej
Å-Huset	Utställningslokaler	Nej
Gustavianum	Museum	Nej
Myntkabinettet	Museum	Nej
Uppsala Kulturskola	Kulturskola och naturskola	Ja
Carolina Rediviva	Museum	Nej
Skattkammaren	Museum	Nej
Uppsala domkyrka	Museum	Nej
Galleri S	Utställningslokaler	Nej
Galleri London	Utställningslokaler	Nej
Uppsala Kulturskola	Kulturskola och naturskola	Ja
Offkonsten! c/o Stadsteatern	Utställningslokaler	Ja

Uppsala stadsteater	Scener	Ja
Vasa konst	Utställningslokaler	Nej
Pumphuset	Museum	Ja
Upplandsmuseet	Museum	Nej
Uppsala Kulturskola	Kulturskola och naturskola	Ja
Museijärnvägen Lennakatten	Museum	Ja
Stadsbiblioteket	Bibliotek	Ja
Galleri Uppsala	Utställningslokaler	Nej
Grand	Mötesplatser unga	Ja
Reginateatern	Scener	Ja
Uppsala konstmuseum	Museum	Ja
Parksnäckan	Scener	Ja
Uppsala Konsert & Kongress	Scener	Ja
Biotopia	Museum	Ja
Teater Blanca	Scener	Ja

Nya åtgärder

Åtgärder		
Enhet	Beskrivning	Tid

Tidigare beslutade åtgärder

Åtgärder		
Enhet	Beskrivning	Tid
Fritidsklubb	Kungsängen. Hovstallängen. Ny fritidsklubb med ny planerad skola. I koordinering med LFP pedagogiska lokaler.	HT 2026
Fritidsklubb	Almtuna. Ny fritidsklubb med ny planerad skola. I koordinering med LFP pedagogiska lokaler.	HT 2026
Museum	Uppsala konstmuseum. Nytt konstmuseum.	2025
Museum/utställning/litteratur	Walmstedtska gården. Renovering och ny planlösning av uthuslängan samt ytskiktsrenovering av Å-huset.	2019/2020

Utredningar

Pågående

- Fördjupad utredning gällande utveckling av verksamhet i nya och utökade lokaler, Uppsala konstmuseum. Inkluderar utredning av magasin för Uppsala konstmuseum/avdelningen för offentlig konst.
- Utred utökad verksamhet och behov av lokaler i Köttinspektionen.
- Utred utökad barnavdelning på Stadsbiblioteket.
- Utred utveckling av kulturverksamhet i Kv. Sandbacken.
- Utred behov av utökade lokaler eller flytt av Kulturskolan centralt.
- Utred etablering av centralt beläget kulturhus.

- Utred utveckling av Parksnäckan i samverkan med GSN.
- Utred lokalupprustning Bibliotek Uppsala (allmänt, inte separat lokalförsörjningsområde).
- Utredning kring fastigheten på Svartbäcksgatan 32 och eventuella lokalalternativ (Ungdomens Hus). Beräknas klar 2019.
- Utred kommande lokalbehov för KFUM Leoparden (Kontraktet löper ut 2020, fastigheten ska renoveras. Behov av evakueringslokal och ev ersättningslokal finns.)
- Utred framtida lösning för danspaviljongen med GSN och IFN.

Utbyggnadsplaner

Utbyggnad pågår av stadsdelen Innerstaden. Detaljplanearbete pågår för utbyggnad av kvarteret Ångkvarn med cirka 900 bostäder. Stadsdelen Innerstaden (kvarteret Hugin) planeras byggas ut med cirka 500 lägenheter. När Kungsängen och kvarteret Hugin är färdigbyggt beräknas totalt cirka 7 500 bostäder finnas här.

Gunsta – Länna – Almunge – Knutby

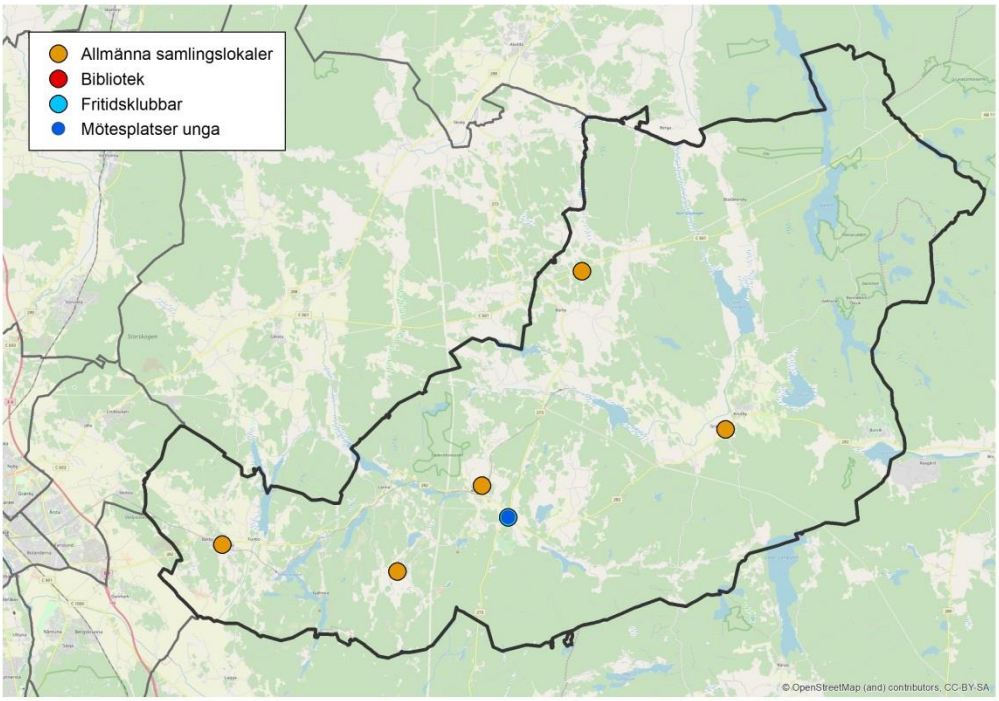

Befintliga objekt

Enhet	Kategori	Kommunal (ja/nej)
Ulsbygdens bygdegård, Kinsta skola	Allmänna samlingslokaler	Nej
Funbo Godtemplargård	Allmänna samlingslokaler	Nej
Knutbygården	Allmänna samlingslokaler	Nej
Almunge bgf HV-gården	Allmänna samlingslokaler	Nej
Faringe bygdegård	Allmänna samlingslokaler	Nej
Almungebiblioteket	Bibliotek	Ja
Almunge fritidsgård	Mötesplatser unga	Ja
Almunge fritidsklubb	Fritidsklubb	Ja

Nya åtgärder

Åtgärder		
Enhet	Beskrivning	Tid

Tidigare beslutade åtgärder

Åtgärder		
Enhet	Beskrivning	Tid
Fritidsklubb	Gunsta. Nyetablering, ny skola. I koordinering med LFP pedagogiska lokaler.	HT 2024
Fritidsgård/ Aktivitetshus	Gunsta. Aktivitetshus som kan innefatta kulturskola m.m.	HT 2024

Utredningar

Pågående

- Utred kulturskoleverksamhet i Gunsta (Kulturskoleverksamhet saknas på hela östra landsbygden). Ingår i uppdraget att redovisa pågående utveckling av Uppsala kulturskola hur det framtida lokalbehovet i hela kommunen ser ut. Klart våren 2020.
- Utred möjligheter för etablering av kultur och fritidsverksamhet i Knutby.

Ej påbörjade

- Utred behovet för eventuell fritidsklubb i Länna i koordinering med LFP pedagogiska lokaler.

Utbyggnadsplaner

Gunsta, Länna, Almunge samt Knutby är i översiktsplanen utpekade som prioriterade tätorter. Ramberedskapen för tillkommande bostäder ska vara cirka 2 500 för hela stråket. Bostadsutbyggnad har påbörjats i Gunsta. Det är osäkert hur många av Gunstas cirka 1 500 planerade bostäder som kan förverkligas till och med år 2030. Detaljplanearbete pågår i Länna för cirka 150 bostäder, förskola, grundskola samt idrottshall.

Gåvsta- Stavby – Tuna

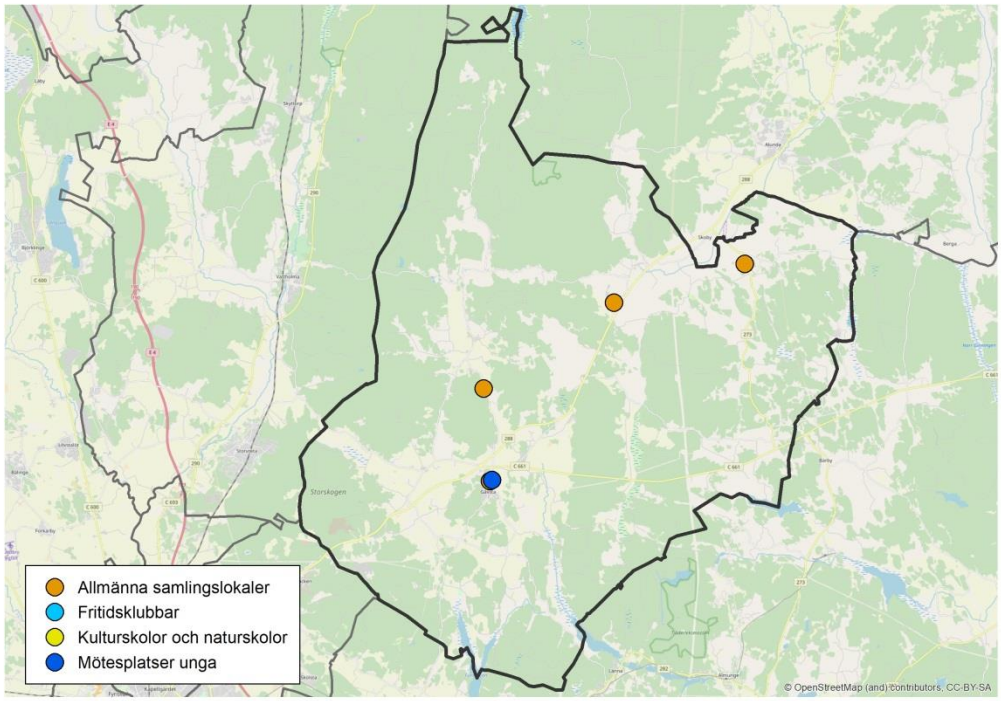

Befintliga objekt

Enhet	Kategori	Kommunal (ja/nej)
Tuna bygdegård	Allmänna samlingslokaler	Nej
Hall 2000	Allmänna samlingslokaler	Nej
Rasbokils bygdegård	Allmänna samlingslokaler	Nej
Stavby bygdegård	Allmänna samlingslokaler	Nej
Gåvsta fritidsklubb	Fritidsklubb	Ja
Rasbo fritidsgård	Mötesplatser unga	Ja
Uppsala Kulturskola	Kulturskola och naturskola	Ja

Nya åtgärder

Åtgärder		
Enhet	Beskrivning	Tid

Tidigare beslutade åtgärder

Åtgärder		
Enhet	Beskrivning	Tid

Utredningar

Pågående

- Utred fortsatt tillgänglighetsanpassning av Gåvsta fritidsgård/fritidsklubb.

Utbyggnadsplaner

Gåvsta är i översiktsplanen utpekad som prioriterad tätort. Ramberedskapen för tillkommande bostäder är angiven till 150 stycken. Bostadsutbyggnad i området kan komma att påbörjas inom perioden till och med år 2030 och kommer att leda till ett behov av fler förskole- och grundskoleplatser.

Luthagen – Stenhagen

Rickomberga – Berthåga – Kvarnbo

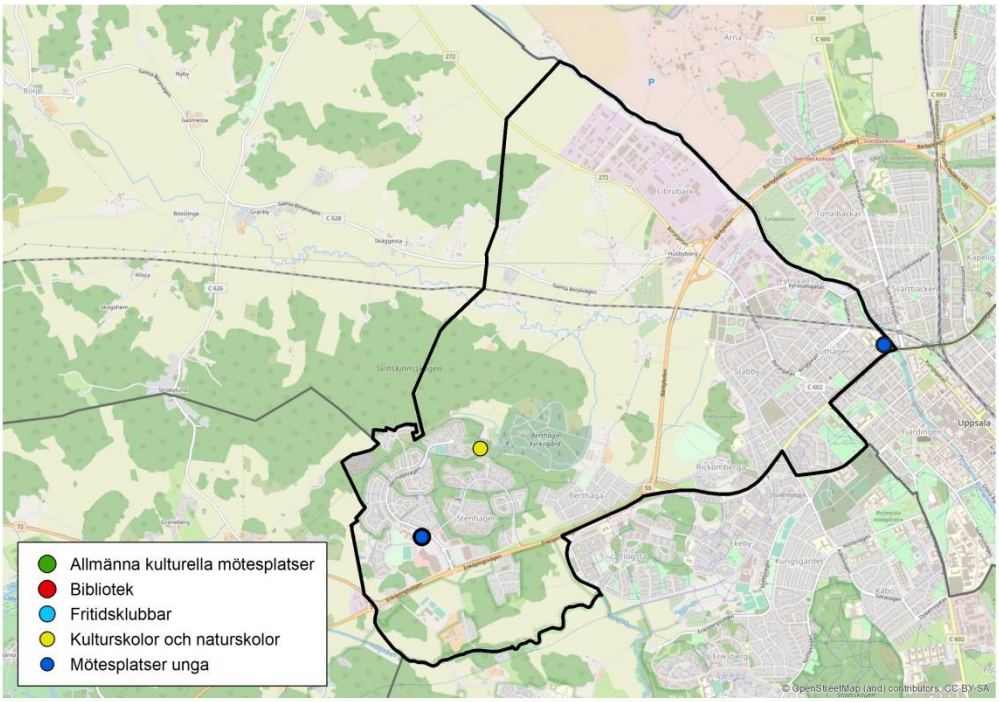

Befintliga objekt

Enhet	Kategori	Kommunal (ja/nej)
Tiunda fritidsgård	Mötesplatser unga	Ja
Tiunda fritidsklubb	Fritidsklubb	Ja
Stenhagen fritidsgård	Mötesplatser unga	Ja
Stenhagenbiblioteket	Bibliotek	Ja
Stenhagens bildnings- och kulturcenter	Allmänna kulturella mötesplatser	Ja
Stenhagens fritidsklubb	Fritidsklubb	Ja
Uppsala Kulturskola	Kulturskola och naturskola	Ja
Uppsala Kulturskola	Kulturskola och naturskola	Ja
Uppsala Kulturskola	Kulturskola och naturskola	Ja

Nya åtgärder

Åtgärder		
Enhet	Beskrivning	Tid

Tidigare beslutade åtgärder

Åtgärder		
Enhet	Beskrivning	Tid
Fritidsklubb	Östra Stenhagensskolan, nyetablering vid eventuell utbyggnad av skola Östra Stenhagenskolan. I koordinering med LFP pedagogiska lokaler. LFP pedagogiska	2023-

	lokaler 2019 innehåller inte längre denna åtgärd.	

Utredningar

Ej påbörjade

- Utred behov av utökade lokaler för Biotopia.
- Utred Fritidsklubb i Stabby i koordinering med lokalförsörjningsplanen pedagogiska lokaler.

Utbyggnadsplaner

Ytterligare cirka 1 500 bostäder planeras i Librobäck–Börjetull. Nya förskolor planeras inom Börjetull. Mark behöver tryggas för fler skolplatser. Mark har reserverats för utbyggnad på Stabbyfältet av förskola, skola och idrottsanläggningar.

Norby – Eriksberg – Flogsta

Kåbo – Ekeby - Rosendal – Polack – Håga

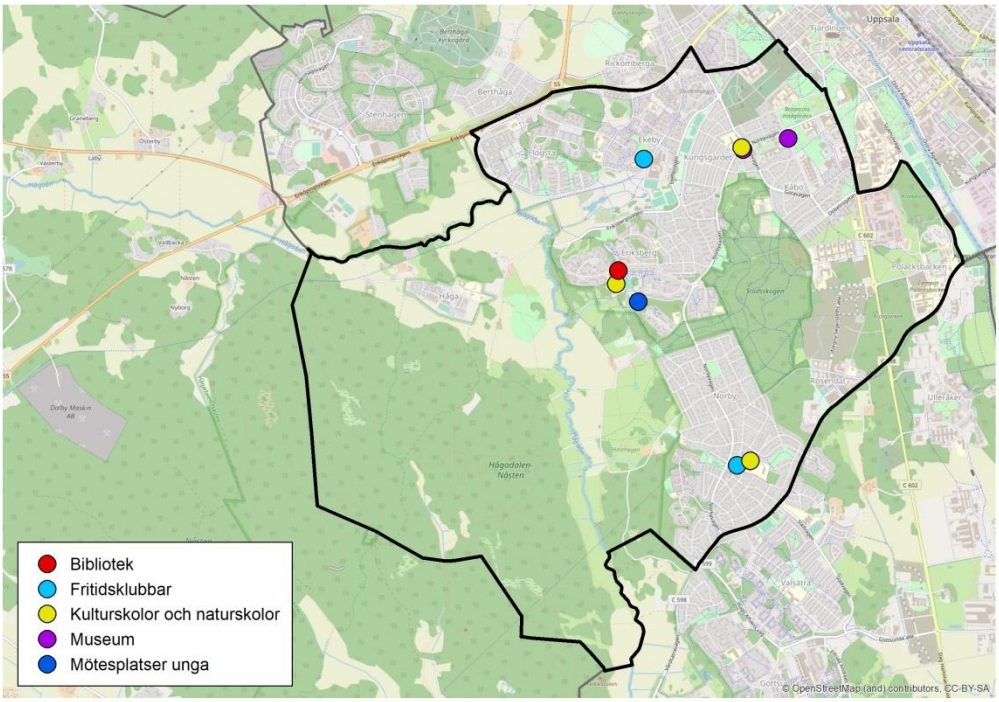

Befintliga objekt

Enhet	Kategori	Kommunal (ja/nej)
Bror Hjorths Hus	Museum	Nej
Botaniska trädgården	Museum	Nej
Uppsala Kulturskola	Kulturskola och naturskola	Ja
Uppsala Ekeby Industrihus	Utställningslokaler	Nej
Eriksbergsbiblioteket	Bibliotek	Ja
Uppsala Kulturskola	Kulturskola och naturskola	Ja
Eriksberg fritidsgård	Mötesplatser unga	Ja
Eriksberg fritidsklubb	Fritidsklubb	Ja
Evolutionsmuseet	Museum	Nej
Uppsala Kulturskola	Kulturskola och naturskola	Ja
Norby fritidsklubb	Fritidsklubb	Ja
Disponentvillan	Fritidsklubb	Ja

Nya åtgärder

Åtgärder		
Enhet	Beskrivning	Tid
Fritidsklubb/fritidsgård	Eriksberg. Moduluppställning eller annat alternativ som ersätter befintliga lokaler i Eriksbergsskolan eftersom skolan tog dem i anspråk för undervisning när en av Hågadalsskolans lokaler brann.	2020

Tidigare beslutade åtgärder

Åtgärder		
Enhet	Beskrivning	Tid
Bibliotek	Rosendal. Mindre bibliotek.	2022
Fritidsklubb	Rosendal. Nyetablering. Koordinera med ny skola. I koordinering med LFP pedagogiska lokaler.	HT 2024
Fritidsklubb	Flogsta. Koordinera med utbyggnad av befintlig skola. I koordinering med LFP pedagogiska lokaler.	HT 2026
Fritidsklubb	Norby. Lokalförändring alternativt en ny lokal i koordinering med områdets utveckling.	2020-

Utredningar

Pågående

- Utred kulturskolelokaler i Rosendalsområdet. Ingår i uppdraget att redovisa pågående utveckling av Uppsala kulturskola hur det framtida lokalbehovet i hela kommunen ser ut. Klart våren 2020.

Ej påbörjade

- Utred utökad biblioteksverksamhet i Eriksberg i koordinering med LFP pedagogiska lokaler och LFP idrotts- och fritidsanläggningar för en eventuell framtida samlokalisering av bibliotek, fritidsklubb/fritidsgård, kulturskola, idrottshall.

Utbyggnadsplaner

Stadsdelen Eriksberg kan komma att byggas ut med cirka 800 bostäder inom perioden till och med år 2030 och med totalt cirka 2 500 bostäder när området är färdigbyggt. I Flogsta kan cirka 400 bostäder startas under perioden till och med år 2030. Rosendal fortsätter byggas ut och kan när stadsdelen är färdigutbyggd innehålla minst 5 000 bostäder.

Utbyggnaden i området kommer att leda till ett behov av fler förskole- och grundskoleplatser. Ytterligare mark för framför allt grundskola behöver sökas utanför området.

Ramstalund – Vänge – Järlåsa

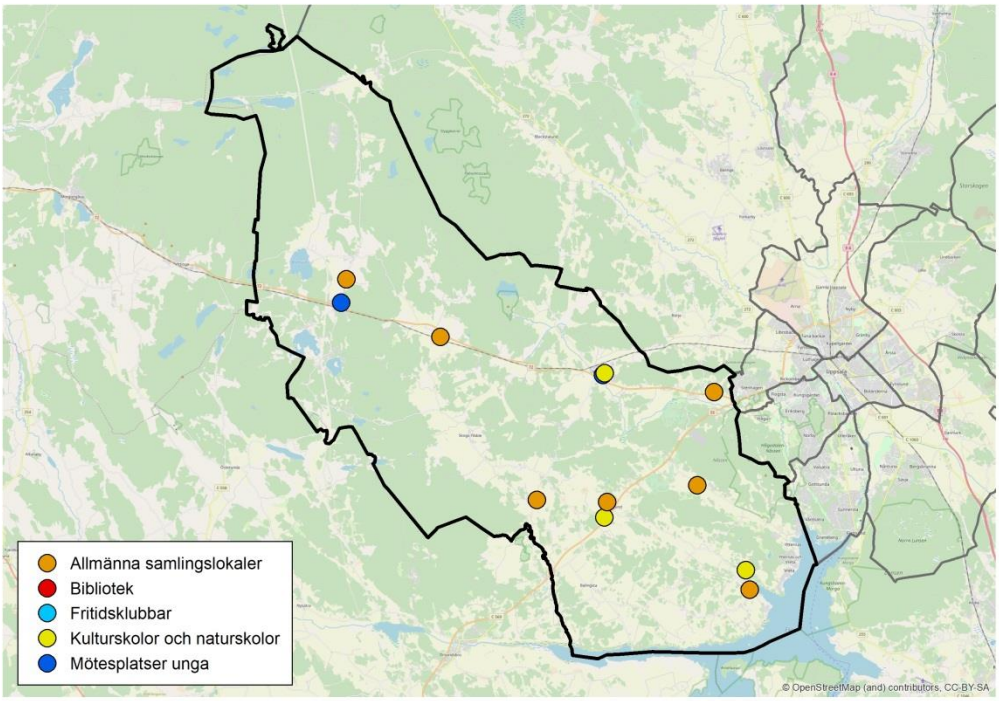

Befintliga objekt

Enhet	Kategori	Kommunal (ja/nej)
Dalby bygdegård	Allmänna samlingslokaler	Nej
Hagby bygdegård	Allmänna samlingslokaler	Nej
Järlåsa bygdegård	Allmänna samlingslokaler	Nej
Läbyvads hembygdsgård	Allmänna samlingslokaler	Nej
Uppsala näs bygdegård	Allmänna samlingslokaler	Nej
Ramsta bygdegård	Allmänna samlingslokaler	Nej
Ålands bygdegård	Allmänna samlingslokaler	Nej
Järlåsa fritidsgård	Mötesplatser unga	Ja
Järlåsa fritidsklubb	Fritidsklubb	Ja
Järlåsabiblioteket	Bibliotek	Ja
Uppsala Kulturskola	Kulturskola och naturskola	Ja
Uppsala Naturskola	Kulturskola och naturskola	Ja
Uppsala Kulturskola	Kulturskola och naturskola	Ja
Vänge fritidsgård	Mötesplatser unga	Ja
Vänge fritidsklubb	Fritidsklubb	Ja
Ramsta fritidsklubb	Fritidsklubb	Ja
Uppsala Kulturskola	Kulturskola och naturskola	Ja
Vängebiblioteket	Bibliotek	Ja

Nya åtgärder

Åtgärder		
Enhet	Beskrivning	Tid

Tidigare beslutade åtgärder

Åtgärder		
Enhet	Beskrivning	Tid
Naturskolan	Naturskolan Hammarskog. Materialförråd vid stranden.	2020
Naturskolan	Naturskolan Hammarskog. Renovering av byggnad.	2020
Naturskolan	Garage	2020

Utredningar

Ej påbörjad

- Utred möjligheter för etablering av kultur och fritidsverksamhet i Järlåsa.

Utbyggnadsplaner

Vänge och Järlåsa är i översiktsplanen utpekade som prioriterade tätorter. Ramberedskapen för tillkommande bostäder ska vara 50–900 i Vänge och 20 stycken i Järlåsa till och med år 2050. Samlad bebyggelse kan också till komma i Ramstalund.

Sala backe – Årsta – Vaksalabygden

Fyrislund- Slavsta – Lindbacken

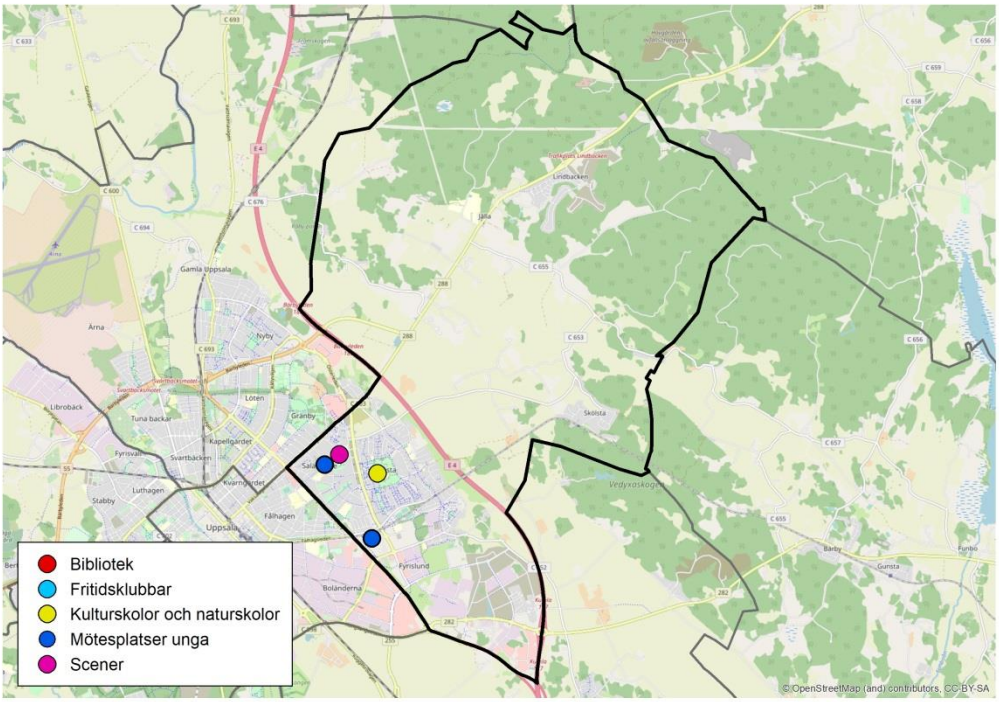

Befintliga objekt

Enhet	Kategori	Kommunal (ja/nej)
Brantingbiblioteket	Bibliotek	Ja
Brantingsgården	Fritidsklubb	Ja
Brantingsgården	Mötesplatser unga	Ja
Källparkens amfiteater	Scener	Ja
Uppsala Kulturskola	Kulturskola och naturskola	Ja
Allis	Mötesplatser unga	Ja
Fyrislunds fritidsklubb	Fritidsklubb	Ja

Nya åtgärder

Åtgärder		
Enhet	Beskrivning	Tid

Tidigare beslutade åtgärder

Åtgärder		
Enhet	Beskrivning	Tid
Fritidsklubb	Lindbacken. Ny fritidsklubb.	2020
Fritidsklubb	Årsta. Planeras vid en utbyggnad av en låg/mellanstadieskola I koordinering med LFP pedagogiska lokaler och/eller i koordinering med utveckling av Årsta centrum.	HT 2022

Fritidsgård/ Aktivitetshus	Jälla/ Lindbacken. Samlokaliseras med fritidsklubb och sporthall. Nyetablering. I koordinering med LFP pedagogiska lokaler.	2023-

Utredningar

Ej påbörjade

- Utred Brantingsgårdens lokaler – är det möjligt att utveckla ett aktivitetshus i samarbete mellan fritidsgårdsverksamhet och bibliotek.

Utbyggnadsplaner

Jälla är i översiktsplanen utpekad som prioriterad tätort. Ramberedskapen för tillkommande bostäder är angiven till 450–1 300 stycken till och med år 2050.

Östra Sala backe planeras fortsättas byggas ut under andra halvan av 2020-talet. Hela Östra Sala backe-stråket kommer enligt områdesprogrammet innehålla cirka 2 500 bostäder samt eventuellt ytterligare 500 öster om stråket.

Även Lindbacken och Skölsta planeras fortsättas byggas ut under andra halvan av 2020-talet.

Storvreta – Vattholma – Skyttorp

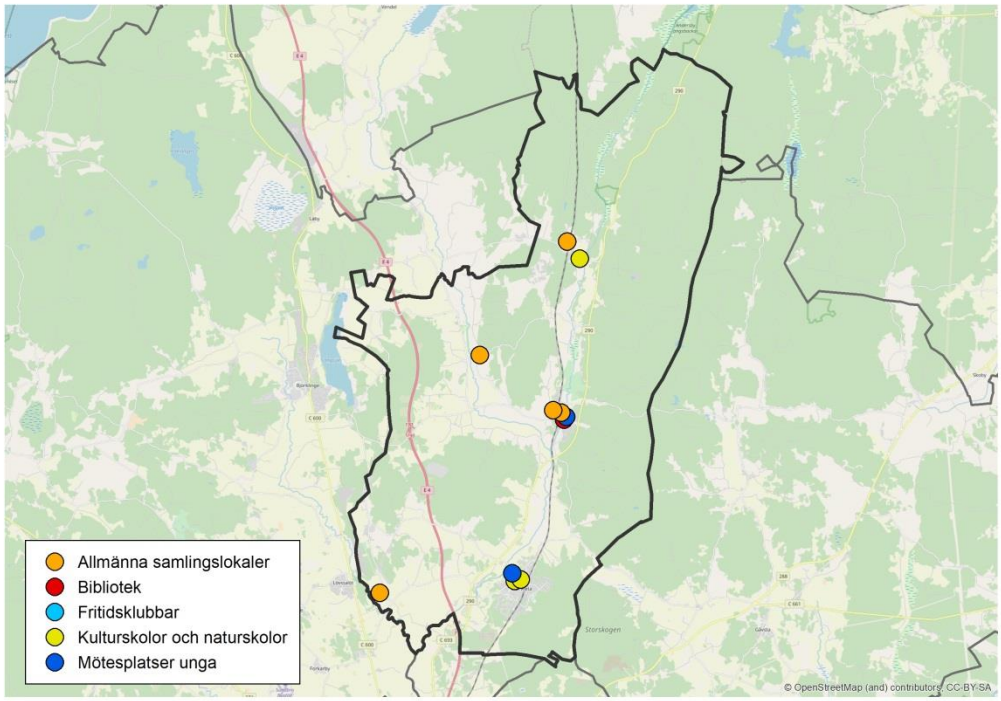

Befintliga objekt

Enhet	Kategori	Kommunal (ja/nej)
Bagarstugan, Wattholma bruksgårdar	Allmänna samlingslokaler	Nej
Godtemplargården Vattholma	Allmänna samlingslokaler	Nej
Skyttorps idrottsförening	Allmänna samlingslokaler	Nej
Tensta bygdegård	Allmänna samlingslokaler	Nej
Ärentuna bygdegård	Allmänna samlingslokaler	Nej
Storvretabiblioteket	Bibliotek	Ja
Uppsala Kulturskola	Kulturskola och naturskola	Ja
Uppsala Kulturskola	Kulturskola och naturskola	Ja
Skyttorps fritidsklubb	Fritidsklubb	Ja
Uppsala Kulturskola	Kulturskola och naturskola	Ja
Uppsala Kulturskola	Kulturskola och naturskola	Ja
Vattholma fritidsgård	Mötesplatser unga	Ja
Vattholma fritidsklubb	Fritidsklubb	Ja
Vattholmabiblioteket	Bibliotek	Ja
Storvreta fritidsgård	Mötesplatser unga	Ja
Storvreta fritidsklubb	Fritidsklubb	Ja
Uppsala Kulturskola	Kulturskola och naturskola	Ja

Nya åtgärder

Åtgärder		
Enhet	Beskrivning	Tid
Fritidsklubb	Fritidsklubb i ny skola i Storvreta, i koordinering med LFP pedagogiska lokaler.	HT 2027

Tidigare åtgärder

Åtgärder		
Enhet	Beskrivning	Tid
Fritidsgård/ fritidsklubb/aktivitetshus	Storvreta. Utbyggnad i samband med centrala Storvretas etablering.	2024-
Vattholma fritidsklubb/fritidsgård	Vattholma. Permanent ersättning av moduluppställning.	2024

Utredningar

Pågående

- Utred kulturskoleverksamhet i Storvreta. Ingår i uppdraget att redovisa pågående utveckling av Uppsala kulturskola hur det framtida lokalbehovet i hela kommunen ser ut. Klart våren 2020.

Utbyggnadsplaner

Storvreta, Vattholma respektive Skyttorp är i översiktsplanen utpekade som prioriterade tätorter. Ramberedskapen för tillkommande bostäder är angiven till 1 600, 300–800 respektive 150 bostäder till och med år 2050.

En genomförandestrategi för Storvreta, som bygger på cirka 1 900 bostäder inklusive Fullerö Hage har arbetats fram. Utbyggnaden beräknas starta kring mitten av 2020-talet. Både förskole- och skolplatser är planerade inom området. Även Vattholma kan inom perioden till och med år 2030 få ett tillskott av cirka 100 bostäder.

Svartbäcken – Gränby – Gamla Uppsala

Tuna Backar – Kapellgärdet – Kvarngärdet – Nyby – Löten

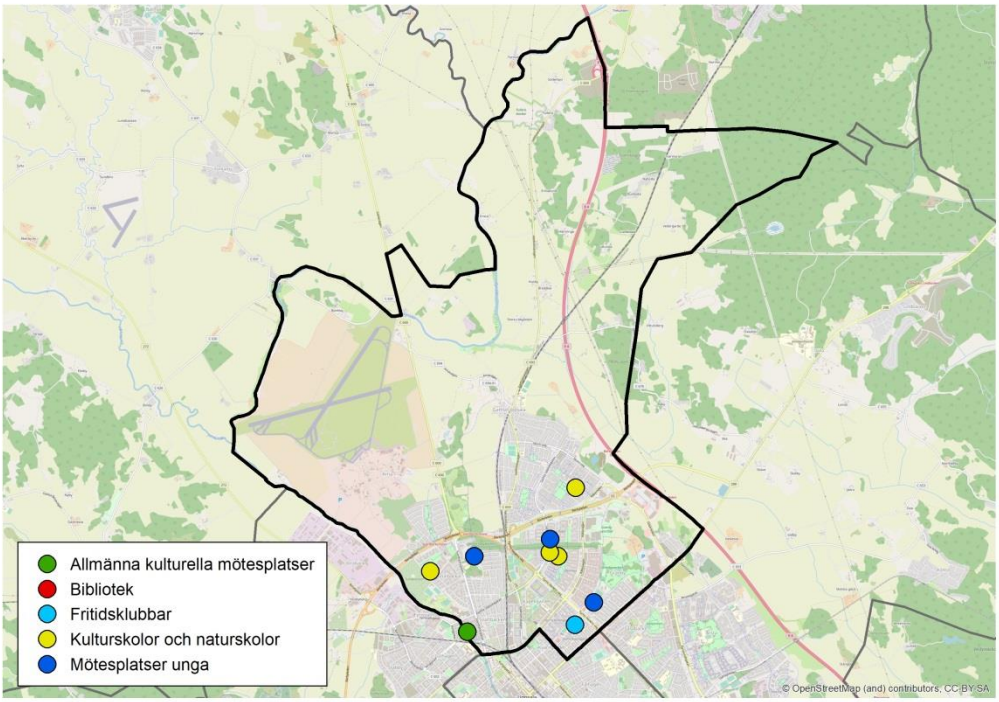

Befintliga objekt

Enhet	Kategori	Kommunal (ja/nej)
Fyrisgården	Allmänna kulturella mötesplatser	Nej
Gamla Uppsala Museum	Museum	Nej
Löten fritidsgård	Mötesplatser unga	Ja
Löten fritidsklubb	Fritidsklubb	Ja
Uppsala Kulturskola	Kulturskola och naturskola	Ja
Uppsala Kulturskola	Kulturskola och naturskola	Ja
Uppsala Kulturskola	Kulturskola och naturskola	Ja
Gränby fritidsklubb	Fritidsklubb	Ja
Gränby fritidsgård	Mötesplatser unga	Ja
Gränby kulturcentrum	Allmänna kulturella mötesplatser	Ja
Gränbybiblioteket	Bibliotek	Ja
Domarringens fritidsklubb	Fritidsklubb	Ja
Tunets fritidsgård	Mötesplatser unga	Ja
Kvarngärdets fritidsklubb	Fritidsklubb	Ja
Uppsala Kulturskola	Kulturskola och naturskola	Ja
Disagården	Museum	Nej

Nya åtgärder

Åtgärder		
Enhet	Beskrivning	Tid
Fritidsklubb	Utbyggnad av befintlig skola, Gamla Uppsala.	HT 2027

Tidigare beslutade åtgärder

Åtgärder		
Enhet	Beskrivning	Tid
Kulturcentrum	Gränby. Ombyggnad av provisoriska lokaler i Gränbyskolan.	2019/2020
Fritidsklubb	Kvarngärdet. Utökad fritidsklubb i samband med att grundskolan byggs om och utökas.	HT 2025
Fritidsklubb	Fredrika Bremer. Nyetablering. Utökning av befintlig skola. I koordinering med LFP pedagogiska lokaler.	HT 2026
Fritidsgård/-klubb	Löten. Heidenstam stadsnod-flytta befintlig verksamhet.	2025
Bibliotek	Börjetull/Svartbäcken. Etablering av bibliotek i Börjetull/Svartbäcken (möjligtvis i Fyrishov).	2022
Bibliotek	Etablering av mindre bibliotek i köpcentrum. (Överflyttad åtgärd från Östra Salabacke)	2022

Utredningar

Pågående

- Utred flytt av fritidsklubb/fritidsgård och kulturcentrum till eventuellt aktivitetshus i samband med utvecklingen av Gränby-Liljeforsområdet.
- Utred kulturskoleverksamhet i Gränby. Ingår i uppdraget att redovisa pågående utveckling av Uppsala kulturskola hur det framtida lokalbehovet i hela kommunen ser ut. Klart våren 2020.

Ej påbörjad

- Utred driften av 4H-gårdarna i Årsta och Gränby i koordinering med utredning av ansvar och ägarförhållanden för fastigheten tillsammans med fastighetsstaben.

Utbyggnadsplaner

Ytterligare bostäder beräknas byggas i Liljefors-Gränby-Kvarngärdetområdet men även i Gamla Uppsala till och med år 2030.

Sävja – Bergsbrunna – Danmark

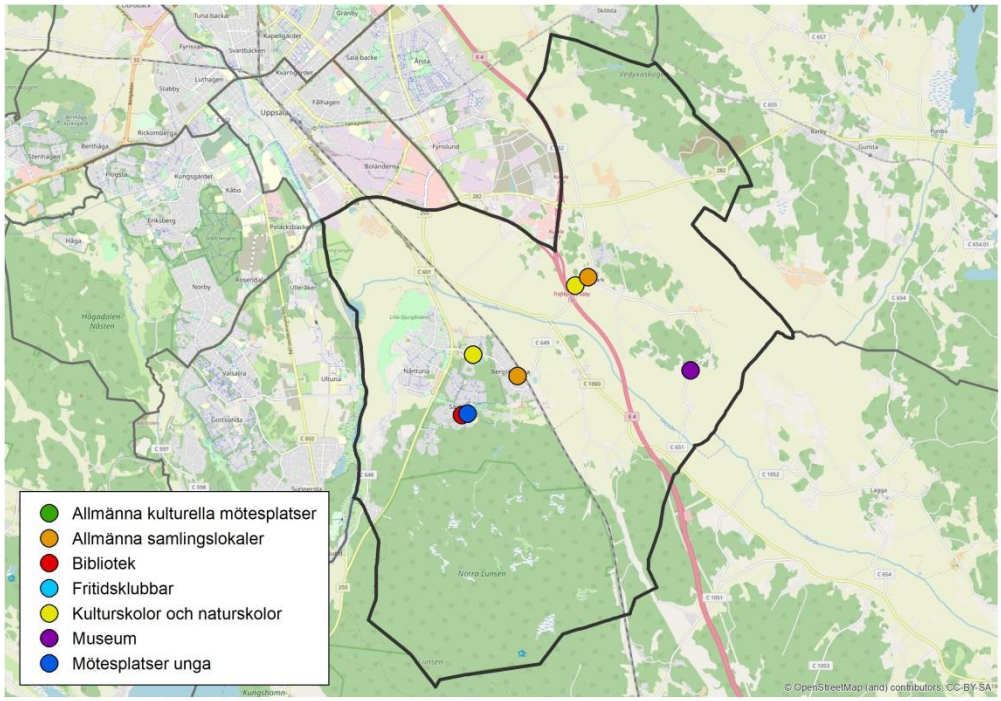

Befintliga objekt

Enhet	Kategori	Kommunal (ja/nej)
Kamratgården	Allmänna samlingslokaler	Nej
Danmarks bygdegård	Allmänna samlingslokaler	Nej
Linnés Hammarby	Museum	Nej
Uppsala Kulturskola	Kulturskola och naturskola	Ja
Uppsala Kulturskola	Kulturskola och naturskola	Ja
Sävja fritidsgård	Mötesplatser unga	Ja
Sävja fritidsklubb	Fritidsklubb	Ja
Sävja kulturcentrum	Allmänna kulturella mötesplatser	Ja
Uppsala Kulturskola	Kulturskola och naturskola	Ja
Uppsala Kulturskola	Kulturskola och naturskola	Ja
Sävjabiblioteket	Bibliotek	Ja

Nya åtgärder

Åtgärder		
Enhet	Beskrivning	Tid

Tidigare beslutade åtgärder

Åtgärder		
Enhet	Beskrivning	Tid

Utredningar

Pågående

- Utred kultur-och fritidsverksamhet Sävja–Bergsbrunna i samband med bostadsutbyggnad.

Utbyggnadsplaner

Programarbete pågår för utbyggnad av Sävja –Bergsbrunna fram till år 2050 med drygt 20 000 bostäder. Utbyggnaden kommer att leda till ett mycket stort behov av fler förskole- och grundskoleplatser, anläggningar för idrott samt lokaler för kultur- och fritidsverksamhet.

Valsätra – Gottsunda – Sunnersta

Vårdsätra – Ulleråker – Ultuna

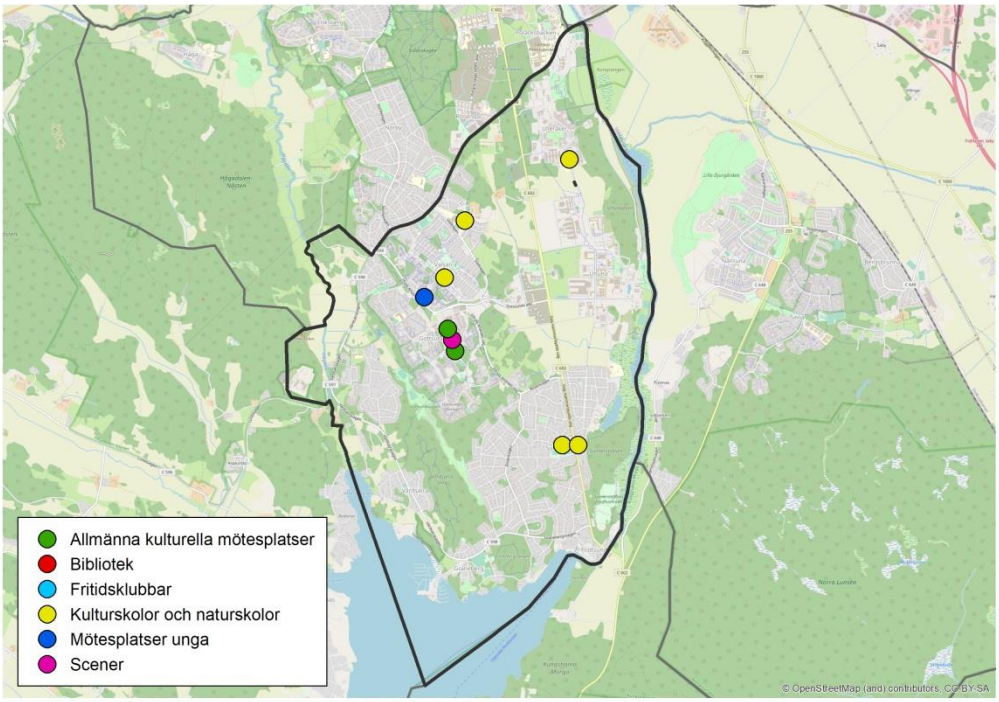

Befintliga objekt

Enhet	Kategori	Kommunal (ja/nej)
KFUM Gottsunda fritidsgård	Fritidsklubb	Nej
KFUM Gottsunda fritidsgård	Mötesplatser unga	Nej
Gottsundabiblioteket	Bibliotek	Nej
Uppsala Kulturskola	Kulturskola och naturskola	Ja
Uppsala Kulturskola	Kulturskola och naturskola	Ja
Medicinhistoriska museet	Museum	Nej
Uppsala Kulturskola	Kulturskola och naturskola	Ja
Uppsala Kulturskola	Kulturskola och naturskola	Ja
Uppsala Kulturskola	Kulturskola och naturskola	Ja
Uppsala Kulturskola	Kulturskola och naturskola	Ja
Gottsunda Dans & Teater	Scener	Ja
Mötesplats Treklangen	Allmänna kulturella mötesplatser	Ja
Gottsunda kulturhus	Allmänna kulturella mötesplatser	Ja

Nya åtgärder

Åtgärder		
Enhet	Beskrivning	Tid

Tidigare beslutade åtgärder

Åtgärder		
Enhet	Beskrivning	Tid
Fritidsklubb	Ulleråker. Nyetablering. I koordinering med LFP pedagogiska lokaler.	2025-
Bibliotek	Ulleråker. Nyetablering.	2025-
Fritidsklubb	Sunnersta. Nyetablering. I koordinering med LFP pedagogiska lokaler.	2023
Fritidsgård/ Aktivitetshus	Ulleråker. Aktivitetshus, samplaneras med skola, sporthall.	2025
Fritidsklubb	Gottsunda. Ny fritidsklubb i Treklangen. Denna fritidsklubb planeras flytta in i nya Gottsundaskolan 2027.	2019/2027

Utredningar

Pågående

- Utred kulturskoleverksamhet i Ulleråkerområdet. Ingår i uppdraget att redovisa pågående utveckling av Uppsala kulturskola hur det framtida lokalbehovet i hela kommunen ser ut. Klart våren 2020.
- Utred kulturskoleverksamhet i Gottsunda. Ingår i uppdraget att redovisa pågående utveckling av Uppsala kulturskola hur det framtida lokalbehovet i hela kommunen ser ut. Klart våren 2020.
- Utred utveckling av ateljéverksamhet i Ulleråker.
- Utred flytt av Gottsunda Kulturhus enligt beslutat planprogram för Gottsunda C.
- Utred behov av utökad biblioteksverksamhet i Gottsunda C.
- Utred behov av större scenlokal i dialog med Uppsala stadsteater.
- Utred utveckling av befintliga kultur- och fritidslokaler i Gottsunda Centrum och i koordinering med nya Gottsundaskolan.

Ej påbörjade

- Fördjupad utredning om ombyggnad av nuvarande lokaler i Gottsunda kulturhus.

Utbyggnadsplaner

Program för utbyggnad av Gottsunda-Valsätraområdet anger att mellan 5 000–7 000 nya bostäder, vara cirka 2 000 till och med år 2030, ska prövas i området.

Kommunstyrelsedirektiv för utbyggnad av Ulleråker anger en bostadsutbyggnad på 6 000 bostäder med start under andra halvan av 2020-talet. Inom Bäcklösa-Ultuna kan cirka 3 000 bostäder byggas till och med år 2050 inom ramen för ”uppsalapaketet”. En del av dessa kan byggas innan år 2030.

Bilaga 2 – Behov av nyetablering av lokaler i förhållande till befolkningsprognos

Genom att ställa antalet befintliga lokaler och anläggningar som brukas för kultur och fritid inom Uppsala kommun mot kommunens befolkning erhålls ett nyckeltal per anläggnings- och lokalkategori. Räknas detta nyckeltal mot den ökade befolkningen, enligt Uppsala kommuns befolkningsprognos, erhålls hur många lokaler och anläggningar som krävs för att aktuell nivå av resurstillgångar bibehålls.

Fritidsklubbar
Antal fritidsklubbar år 2019 är 22 i kommunal regi samt en som drivs med kommunalt verksamhetsstöd.

För att behålla samma tillgänglighet som 2019 behöver ytterligare tre fritidsklubbar etableras fram till 2029.

För att behålla samma tillgänglighet specifikt för gruppen barn och ungdomar som 2019 ska minst fyra stycken nya etableras fram till 2029.

Mötesplatser unga
Antal mötesplatser unga/ fritidsgårdar år 2019 är 18 i kommunal regi (fritidsgårdar inklusive allaktivitetshuset Allis) samt fyra som drivs med kommunalt verksamhetsstöd (Café Genomfarten, KFUM:s fritidsgård, Leoparden, Ungdomens Hus).
För att behålla samma tillgänglighet som 2019 behöver ytterligare tre mötesplatser unga etableras fram till 2029.

För att behålla samma tillgänglighet specifikt för gruppen barn och ungdomar som 2019 ska minst fyra stycken nya etableras fram till 2029.

Allmänna kulturella mötesplatser
Antal allmänna kulturella mötesplatser år 2019 är fyra i kommunal regi (Gottsunda kulturhus, Stenhagens Bildnings- och kulturcentrum, Sävja kulturcentrum, Gränby kulturcentrum) samt en som drivs med kommunalt verksamhetsstöd (Fyrisgården).

För att behålla samma tillgänglighet som 2019 behöver en allmän kulturell mötesplats etableras fram till 2029.

För att behålla samma tillgänglighet specifikt för gruppen barn och ungdomar som 2019 ska minst en ny allmän kulturell mötesplats etableras fram till 2029.

Bibliotek
Antal bibliotek i kommunal regi år 2019 är 13 fysiska bibliotek, ett digitalt bibliotek samt uppsökande verksamhet i form av två biblioteksbussar och två biblioteksscyklar.

För att behålla samma tillgänglighet som 2019 behöver ytterligare tre bibliotek etableras fram till 2029.

För att behålla samma tillgänglighet specifikt för gruppen barn och ungdomar som 2019 ska minst tre stycken nya bibliotek etableras fram till 2029.

Kultur- och naturskola
Uppsala kulturskola bedriver verksamhet i kommunal regi på 39 platser år 2019. Flera fristående aktörer bedriver musik- och kulturverksamhet med kommunalt verksamhetsstöd för barns och ungas kulturutövande, varav två stycken med treårigt verksamhetsstöd (2019 – 2021).

Uppsala naturskola bedriver verksamhet i kommunal regi i Hammarskog.

För att behålla samma tillgänglighet som 2019 behöver kulturskola etableras på ytterligare sex platser fram till 2029.

För att behålla samma tillgänglighet specifikt för gruppen barn och ungdomar som 2019 ska kulturskola etableras på minst åtta nya platser fram till 2029.

Allmänna samlingslokaler
Allmänna samlingslokaler/bygdegårdar år 2019 är 34 stycken som drivs med kommunalt stöd. (Antalet kan ej antas öka).

För att behålla samma tillgänglighet som 2019 behöver ytterligare fem allmänna samlingslokaler etableras fram till 2029.

För att behålla samma tillgänglighet specifikt för gruppen barn och ungdomar som 2019 ska minst sex stycken nya etableras fram till 2029.

Scener för teater, dans, musik, litteratur och övriga uttryck.
Antal scener år 2019 är fyra som drivs i egen regi, två som drivas av kommunala bolag, fyra som drivs med kommunalt verksamhetsstöd (Sju inomhus och tre utomhus).

För att behålla samma tillgänglighet som 2019 behöver ytterligare en scen etableras fram till 2029.

För att behålla samma tillgänglighet specifikt för gruppen barn och ungdomar som 2019 ska minst två nya scener etableras fram till 2029.

Museer/utställningslokaler
Antal museer är två i egen regi, ett som drivs av kommunalt bolag och sju museer som drivs med hjälp av kommunalt verksamhetsstöd. Utställningslokaler i egen regi är en och utställningslokaler som drivs med kommunalt verksamhetsstöd tre stycken.

För att behålla samma tillgänglighet som 2019 behöver ytterligare två museer/utställningslokaler etableras fram till 2029.

För att behålla samma tillgänglighet specifikt för gruppen barn och ungdomar som 2019 ska minst två stycken nya museer etableras fram till 2029.

För att behålla samma tillgänglighet specifikt för gruppen barn och ungdomar som 2019 ska minst en ny utställningslokal etableras fram till 2029.

Bilaga 3 - Kapacitetsredovisning/objekt

Tabellfärgsättning och storlek

Enhet	2020	2021	2022	2023	2024	2025-2029

Diagramfärgsättning

8 x 13,5

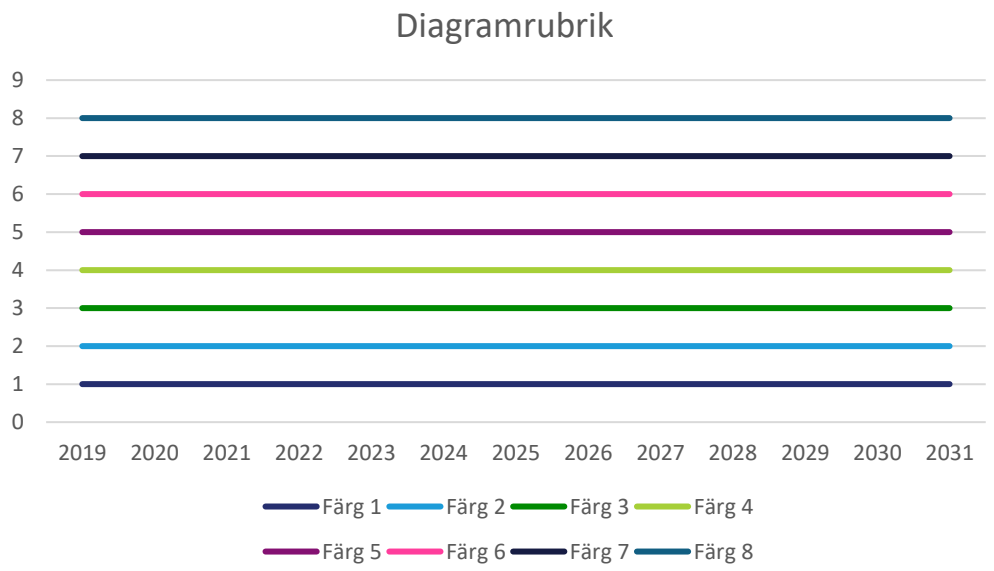

Uppsala kommun

Kulturnämnden
Protokollsutdrag

Datum:
2019-11-06

§ 115

Lokalförsörjningsplan för kultur- och fritidslokaler 2020–2030 med utblick till 2035

KTN-2019-00683

Beslut

Kulturnämnden beslutar

att anta Lokalförsörjningsplan för kultur- och fritidslokaler såsom nämndens behov av lokaler,

att överlämna planen till kommunstyrelsen för godkännande och såsom beställning av angivna lokalåtgärder,

att uppdra åt kulturförvaltningen att genomföra verksamhetsförändringar enligt planen,

att uppdra åt kulturförvaltningen att i samråd med stadsbyggnadsförvaltningen och kommunledningskontoret genomföra lokalåtgärder enligt planen, samt

att ge kulturförvaltningen justeringsmandat gällande exakt platsantal, storlek och tid i samband med genomförandet av åtgärder enligt planen.

Reservation

Sarah Havneraas (KD), Arne Sandemo (M), Bertil Norbelie (M) och Lena-Maria Jansson (C) reserverar sig mot beslutet till förmån för eget yrkande och avgett yttrande.

Särskilt yttrande

Sarah Havneraas (KD), Arne Sandemo (M), Bertil Norbelie (M) och Lena-Maria Jansson (C) avger särskilt yttrande enligt följande:

Vi anser att ärendet bör återremitteras och i enlighet med yrkande låta förvaltningen uppdras återkomma med reviderat förslag med fokus på att samlokalisera och samutnyttja redan befintliga lokaler i ambition att kostnadseffektivisera. Lokalförsörjningsplanen signalerar flera politiska förslag som kommer att medföra stora kostnader och som är ovisst om de kommer att genomföras eller ej. Vi ser också en brist i att det inte finns redovisade lokalobjekt i närtid samt påbörjade projekt och tilldelningar.

Uppsala kommun

Kulturnämnden
Protokollsutdrag

Datum:
2019-11-06

Yrkande

Sarah Havneraas (KD), Arne Sandemo (M), Bertil Norbelie (M) och Lena-Maria Jansson (C) yrkar att ärendet återremitteras och att förvaltningen uppdras återkomma med reviderat förslag med fokus på att samlokalisera och samutnyttja redan befintliga lokaler i ambition att kostnadseffektivisera.

Beslutsgång

Ordföranden ställer Sarah Havneraas (KD), Arne Sandemo (M), Bertil Norbelie (M) och Lena-Maria Janssons (C) återremissyrkande mot ärendets avgörande idag och finner att nämnden beslutar att ärendet ska avgöras idag.

Ordföranden ställer därefter arbetsutskottet förslag mot avslag och finner att nämnden bifaller detsamma.

Sammanfattning

Lokalförsörjningsplan för kultur- och fritidslokaler utgör kommunens planering för lokaler inom kulturnämndens verksamhetsområde. Planen tas fram gemensamt av kulturförvaltningen, kommunledningskontoret, stadsbyggnadsförvaltningen och berörda bolag. Motsvarande arbete sker numera för alla fackförvaltningar med samma struktur och organisation. Planen innebär en uppdatering av Lokalförsörjningsplan för kultur- och fritidslokaler 2019-2021.

Lokalförsörjningsplanen utgår från verksamhetens behov av lokaler. Behovs-bedömningen baseras på kommunens befolkningsprognos och kommunens utveckling enligt Översiktsplan. I analysen har även ytterligare underlag vägts in, t.ex. demografianalys, föreningsenkät, referensgrupper, medborgardialog, brukardialog, föreningsdialog och kultur- och fritidsvaneundersökning.

I framtagandet vägs även in kommunala styrdokument som exempelvis Uppsalas innerstadsstrategi, Landsbygdsprogrammet, Barn och ungdomspolitiska programmet och Kulturpolitiska programmet samt kulturnämndens verksamhetsplan.

Planen föreslår åtgärder av två slag:

- Åtgärder, tex nyanskaffning, förändring eller lämnande av lokaler samt verksamhetsförändringar kopplade till detta.

- Utredningsåtgärder inom områden där fördjupat arbete krävs för framtagande av direkta åtgärder

De direkta åtgärderna i planen innebär framför allt nya fritidsklubbar, fritidsgårdar, bibliotek och nya lokaler för Uppsala konstmuseum.

Uppsala kommun

Kulturnämnden
Protokollsutdrag

Datum:
2019-11-06

Beslutsunderlag

I ärendet föreligger kulturförvaltningens förslag till beslut 2019-10-17, reviderat 2019-10-23.

Arbetsutskottet har ställt sig bakom förslaget.

Uppsala kommun

Gatu- och samhällsmiljönämnden

Handläggare:
Erik Andersson och Agneta Säfsten

Datum:
2019-10-18

Diarienummer:
GSN-2019-2860

Version/DokumentID:

Lokalförsörjningsplan

för friluftsliv 2020–2030 med utblick till 2035

Beslutad i gatu- och samhällsmiljönämnden 2019-**-**

Godkänd i kommunstyrelsen 2019-**-**

Postadress: Uppsala kommun, 753 75 Uppsala
Telefon: 018-727 00 00 (växel)
www.uppsala.se

Innehåll

Sammanfattning 5

1. Inledning 6
   1.1 Styrning och uppdrag 7
   1.2 Arbetets organisation 7
   1.3 Planens innehåll 8

2. Förutsättningar 8
   2.1 Definitioner 8
      2.2.1 Verksamhetsbeskrivning 8

3. Behov- och kapacitetsanalys 9
   3.1 Befolkningsprognos 9
   3.2 Behov och kapacitet 10
   Demografianalys (2016) och Liv Hälsa Ung (2017) 11
   Fysisk observation och brukardialog (2019-) 12
   Fritidsvaneundersökning 2018 13
   3.3 Lokalresurser 13
      Möjlighet till samlokaliseringslösningar mellan olika lokalförsörjningsplaner 13

4. Utblick 14
   4.1 Stads- och landsbygdsutveckling 14
   4.2 Omvärld 15
      4.2.1 Nyckeltal 15
      4.2.2 Jämförelsekommuner 15

5. Åtgärder 15
   Förslag på nya åtgärder 15
   ** Fastställs i GSN:s investringsbudget 2020 **Fastställs efter att utvecklingsplan för området är antagen* 16
   Tidigare beslutade åtgärder 17
   Utredningar 17

6. Ekonomi- och kostnadsutveckling 18
   6.1 Investeringsbedömning 18
   6.2 Hyror 19
   6.3 Ekonomisk utblick 21

Bilaga 1 - Områdesbeskrivning 22
   Bälinge – Björklinge 23
      Förslag på nya åtgärder 24
   ** Fastställs i GSN:s investringsbudget 2020 **Fastställs efter att utvecklingsplan för området är antagen* 24
      Tidigare beslutade åtgärder 24
      Utredningar 24

Tidigare utredningar 24
Utbyggnadsplaner....25
Centrala staden – Fålhagen 26
Förslag på nya åtgärder 26
Tidigare beslutade åtgärder....26
Utredningar....27
Utbyggnadsplaner....27
Gunsta – Länna – Almunge – Knutby 28
Förslag på nya åtgärder 29
** Fastställs i GSN:s investringsbudget 2020 **Fastställs efter att utvecklingsplan för området är antagen* 29
Tidigare beslutade åtgärder....29
Utredningar....29
Tidigare utredningar 30
Utbyggnadsplaner....30
Gåvsta- Stavby – Tuna 31
Förslag på nya åtgärder 31
Tidigare beslutade åtgärder....31
Utredningar....32
Utbyggnadsplaner....32
Luthagen – Stenhagen 33
Förslag på nya åtgärder 33
Tidigare beslutade åtgärder....33
Utredningar....34
Utbyggnadsplaner....34
Norby – Eriksberg – Flogsta 35
Förslag på nya åtgärder 36
** Fastställs i GSN:s investringsbudget 2020* 36
Tidigare beslutade åtgärder....36
Utredningar....36
Utbyggnadsplaner....36
Ramstalund – Vänge – Järlåsa....37
Förslag på nya åtgärder 38
** Fastställs i GSN:s investringsbudget 2020 **Fastställs efter att utvecklingsplan för området är antagen* 38
Tidigare beslutade åtgärder....38
Utredningar....38
Tidigare utredningar 38
Utbyggnadsplaner....39
Sala backe – Årsta – Vaksalabygden 40
Förslag på nya åtgärder 40

** Fastställs i GSN:s investringsbudget 2020* 41
Tidigare beslutade åtgärder 41
Utredningar 41
Utbyggnadsplaner 41
Storvreta – Vattholma – Skyttorp 42
Förslag på nya åtgärder 42
** Fastställs i GSN:s investringsbudget 2020* 43
Tidigare beslutade åtgärder 43
Utredningar 43
Utbyggnadsplaner 43
Svartbäcken – Gränby – Gamla Uppsala 44
Förslag på nya åtgärder 45
Tidigare beslutade åtgärder 45
Utredningar 45
Utbyggnadsplaner 45
Sävja – Bergsbrunna – Danmark 46
Förslag på nya åtgärder 47
** Fastställs i GSN:s investringsbudget 2020* 47
Tidigare beslutade åtgärder 47
Utredningar 47
Utbyggnadsplaner 47
Valsätra – Gottsunda – Sunnersta 48
Förslag på nya åtgärder 49
** Fastställs i GSN:s investringsbudget 2020* 50
Tidigare beslutade åtgärder 50
Utredningar 50
Utbyggnadsplaner 50
Bilaga 2 – Kapacitetsredovisning/objekt 51
Tabellfärgsättning och storlek 51
Diagramfärgsättning 51

Sammanfattning

Lokalförsörjningsplanen för friluftsliv utgör kommunens planering för ytor och lokaler inom gatu- och gatu- och samhällsmiljönämndens verksamhetsområde för friluftsområden, naturreservat och friluftsbad. Planen tas fram i en gemensam beredning av Fastighetsstaben/kommunledningskontoret och avdelningen för gata/park/natur/friluft/Stadsbyggnadsförvaltningen samt berörda kommunala bolag.

Planens syfte är att säkerställa att Uppsala kommun hanterar både dagens och framtidens utmaningar med lokaler och ytor inom friluft och rekreation på bästa sätt.

Sammanfattat behov

Behovsbedömningen baseras på kommunens befolkningsprognos och kommunens utveckling enligt Översiktsplan. I analysen har även ytterligare underlag vägts in, t.ex. demografianalys, föreningsenkät, referenskommuner, medborgardialog, fysisk observation, brukardialog, föreningsdialog och fritidsvaneundersökning.

Analysen visar att det finns ett ökat behov av att ta fram utvecklingsplaner för de kommunala friluftsområdena och friluftsbaden under de kommande åren. Detta innebär att dessa behov bör prioriteras framöver.

Behovsanalysen redovisas i sin helhet i kapitel 3.

Sammanfattat åtgärder

Åtgärderna i planen syftar till att möta det analyserade behovet, säkerställa och förbättra lokalerna samt ge förutsättningar för andra nödvändiga fastighetsåtgärder, t.ex. renoveringar.

Lokalförsörjningsplanen innehåller 21 stycken förslag på nya lokalförändringar inom kategorierna Friluftsområden, Naturreservat,Vandringsleder, Friluftsbad, MTB-leder, Skidleder (ej i elljusspår), Skridskokeder, Lekplats i fril.omr/ naturreservat, Båtplatsuthyrningsbryggor och Campingområden.

Lokalförsörjningsplanen innehåller 15 redan beslutade lokalförändringar.

Behovet av ytor och lokaler kan förändras med relativt kort varsel dess inriktning samt över tid, vilket understryker vikten av att kommunen har flexibla ytor och lokaler som kan användas för olika typer av friluftsändamål.

Lokalförsörjningsplanen innehåller 7 stycken utredningsuppdrag (beslutade och pågående).

Alla åtgärder redovisas i sin helhet i kapitel 5.

Sammanfattat ekonomi

De föreslagna åtgärderna innebär ekonomiska åtaganden för kommunen i form av investeringsmedel i fastigheter och verksamheter samt driftsmedel för verksamheterna.

I arbetet med lokalförsörjningsplanen sker beräkningar av de ekonomiska konsekvenserna antingen utifrån verklig genomförandeplanering eller genom övergripande schabloner, t.ex. byggkostnad per kvm.

Genomförande av åtgärderna förutsätter att de inarbetas i Mål och budget för kommande år.

Åtgärderna i denna plan för år 2020 – 2030 innebär:

Minst 80 000 tkr investeringar i fastigheter* (Utveckling Fjällnora ej inräknad).

Ca 200 000 tkr i investeringar inom verksamheterna (i överensstämmelse med gatu- och samhällsmiljönämndens investeringslista för Natur-Biologisk mångfald).

Ca 5000 tkr i nya lokalkostnader (hyror).

Ca 5000 tkr i ökade drift- och skötselkostnader för verksamheten.

* *Notera att investeringarna i fastigheter utförs främst av Uppsala kommun Sport- och Rekreationsfastigheter AB samt Fastighetsstaben, hos* gatu- och samhällsmiljönämndens *påverkar de driftbudgeten eftersom de utgör hyreshöjningar.*

De ekonomiska konsekvenserna redovisas i sin helhet i kapitel 6.

1. Inledning

Fastighetsstaben på kommunledningskontoret har i uppdrag från kommunfullmäktige att säkra den strategiska långsiktiga lokalförsörjningsplanen för Uppsala kommun och har i samverkan med avdelningen för gata/park/natur/friluft/Stadsbyggnadsförvaltningen skapat lokalförsörjningsplanen för friluftsliv. Lokalförsörjningsplanen är en kontinuerlig struktur för att i ett långsiktigt perspektiv kartlägga och hantera flera olika målgruppers behov av ytor och lokaler och revideras årligen enligt ett årshjul som alla lokalförsörjningsplaner och på så vis skapas en sammanhållen och kontinuerlig process för kommunens planering.

En lokalförsörjningsplan ger förutsättningar för en såväl kortsiktig som långsiktig planering för friluftsliv och rekreation av olika kategorier i den växande kommunen och den förtätade staden.

Lokalförsörjningsplanen ger en samlad bild av många olika behov hos många olika målgrupper, kartlagda på olika sätt. I arbetet med att ta fram Lokalförsörjningsplanen har bland annat följande metoder använts:

demografianalys, föreningsenkät, referenskommuner, medborgardialog, fysisk observation, brukardialog, föreningsdialog och fritidsvaneundersökning.

Lokalförsörjningsplanen ger kommunen effekter i form av mervärden som samarbete över förvaltningsgränser, samnyttjande samt synliggörande för behovet av social infrastruktur vid hög byggtakt. Lokalförsörjningsplanen koordineras med andra lokalförsörjningsplaner, som den för idrotts- och fritidsanläggningar, pedagogiska lokaler och den för kultur- och fritidslokaler. Härigenom skapas samnyttjande mellan friluftsliv-natur-kultur-idrott-fritid-skola.

1.1 Styrning och uppdrag

Planen utgår från nämndernas ansvarsområden och de mål och uppdrag som fastställs av kommunfullmäktige i mål och budget 2019–2021.

Kommunstyrelsen ges i mål och budget 2019–2021 ett övergripande ansvar att säkerställa att långsiktigt hållbara lokalförsörjningsplaner ska finnas för all kommunal verksamhet för behovet på kort och lång sikt. Planerna ska säkerställa att verksamheterna har tillgång till ändamålsenliga och kostnadseffektiva lokaler. Utveckling av den strategiska lokalförsörjningen ska ske genom att utveckla gemensamma lokallösningar mellan olika verksamheter samt ökad nyttjandegrad. Målsättningen över tid är sänkta kostnader i kommunkoncernen och minskad lokalkostnad per invånare. Det finns även särskilda uppdrag om att överväga alternativet att hyra lokaler på långa kontrakt istället för att bygga och äga själv.

I framtagandet av lokalförsörjningsplanen vägs även in de kommunala styrdokument som kan anses aktuella, exempelvis Barn och ungdomspolitiska programmet, Parkplanen samt gatu- och gatu- och samhällsmiljönämndens verksamhetsplan.

Mål och budget 2019:

- Utreda ansvar och samordning av planering, utförande och drift av platser och anläggningar för fysisk aktivitet på offentlig plats.
- Inventera tätortsnära natur- och friluftsområden lämpliga att skydda som naturreservat, exempelvis Linnestigar, Fjällnora, koppla ihop Hammarskog med Nåsten, gulastigen och norra åstråket.
- Utveckla verksamheten med förskolebussar och förbättra infrastrukturen för målpunkter och angöringspunkter så att barn kan erbjudas mer utomhuspedagogik och vistelse i natur.

1.2 Arbetets organisation

Lokalförsörjningsplanen för friluftsliv utgör kommunens planering för ytor och lokaler inom gatu- och gatu- och samhällsmiljönämndens verksamhetsområde. Lokalförsörjningsplanen tas fram i en gemensam beredning av Fastighetsstaben /kommunledningskontoret, avdelningen för gata/park/natur/friluft/Stadsbyggnadsförvaltningen samt berörda kommunala

bolag, tex Sport & rekreationsfastigheter AB. Det gemensamma arbetet för att ta fram en lokalförsörjningsplan inleddes årsskiftet under början på 2019.

Styrning av arbetet sker i gemensamma beslutsorgan där samtliga samverkande parter deltar.

Lokalförsörjningsplanen revideras årligen.

1.3 Planens innehåll

Lokalförsörjningsplanen omfattar planerade åtgärder under de närmaste 10 åren med en utblick för åtgärder mot år 2030. Lokalförsörjningsplanen redovisar:

- Förutsättningar
- Behovsanalys
- Lokalresurser
- Kostnadsutveckling
- Områdesredovisning

Föreslagna åtgärder i lokalförsörjningsplanen är ett underlag som ligger till grund för politiska beslut och prioriteringar. I vilken takt och i vilken omfattning som de beskrivna åtgärderna kan realiseras beror på det ekonomiska utrymmet vilket anges i kommunens övergripande styrdokument Mål och budget.

Lokalförsörjningsplanen grundar sig på undersökningar som redovisas i bilagor i kapitel 3.2 *Behov och kapacitet*. Underlaget för lokalförsörjningsplanens behovsanalys finns tillgängligt hos kommunens registratur under diarienummer GSN-2019-2860 samt KSN-2019-xxxx.

2. Förutsättningar

2.1 Definitioner

2.2.1 Verksamhetsbeskrivning

Friluftslivet kan bidra till folkhälsa och sociala mervärden. Tillgången till ytor och lokaler för friluftsändamål kan bidra till ett starkare och mer hälsosamt samhälle. Friluftsliv kan, med sitt universella språk, spela en viktig roll för att öka förståelsen mellan människa och natur. För att öka tillgängligheten till friluftsliv som i sin tur kan bidra till bl.a. bättre folkhälsa bland såväl unga som gamla är lokaliseringen av ytor och lokaler av central betydelse.

Friluftslivet har allt fler beröringspunkter med idrott, kultur och fritid. En koordinerad lokalförsörjningsplan för friluftsliv med lokalförsörjningsplanerna för idrotts-och fritidsanläggningar och kultur- och fritidslokaler leder till effektiv användning av ytor och lokaler, och kostnadseffektiva yt- och lokallösningar. Genom ett helhetsperspektiv för den fria tiden inom friluftsliv, kultur, idrott och

fritid ges alla invånare möjligheter till en aktiv och meningsfull fritid i livets alla skeden. En aktiv och meningsfull fritid är en välfärdsfråga och utgör en starkt bidragande faktor för folkhälsa och livskvalitet.

I arbetet med lokalförsörjningsplanen där åtgärderna påverkar barn är grunden barnets behov (enligt barnkonventionens princip). Någon specifik barnkonsekvensanalys görs inte i arbetet med lokalförsörjningsplanen eller åtgärderna som tas fram. Däremot ska barnkonsekvensanalys ske vid genomförandet av åtgärden för att säkerställa att:

- barn får möjlighet till dialog och får utrycka sin vilja
- åtgärden så långt det är möjligt utgår från och uppfyller barnens behov
- när så inte kan ske kompenserande åtgärder sker (i fastighetsåtgärden eller i verksamheten)

Hitta synergieffekter med andra enheter för att bli kostnadseffektiva i uppdragen.

Skötsel och underhåll ska ske i sådan omfattning att områdenas kvalitet behålls eller förbättras. Områdena ska hållas städade och välvårdade. Ledord för verksamheten ska vara välkomnande, alltigenom god service och kvalitet, tydlighet och trivsel.

Skötseln omfattar friluftsområden, naturreservat, vandringsleder och friluftsbad. Inom dessa områden ingår även förvaltningen av två båtuthyrningsbryggor samt flera lekplatser i friluftsområden. Vi driver även serveringar och campingar på några platser och genomför årligen flera friluftsevenemang.

Förvaltningen av friluftslivet i Uppsala kommun består av två enheter, dels friluftsenheten som sköter all drift och skötsel inom områdena (se lokalförsörjningsplanen för drift- och verksamhetslokaler) samt en planeringsenhet som tagit fram denna lokalförsörjningsplan. Idag består planeringsenheten av ca 2,5 heltidstjänster.

Totalt förvaltar Uppsala kommun 15 friluftsområden (varav 7 även är naturreservat) och 23 friluftsbad (varav 4 är hundbad).

Enheterna tar emot och handlägger synpunkter och felanmälan inom verksamhetsområdet.

3. Behov- och kapacitetsanalys

3.1 Befolkningsprognos

År 2018 bodde drygt 225 000 personer i kommunen. Uppsala kommun väntas växa och få en ökad befolkning under lång tid framöver. I årets prognos antas befolkningen år 2030 uppgå till knappt 268 000 personer, en ökning med cirka 42 500 personer jämfört med år 2018. Ökningen väntas i samtliga åldersklasser.

Kommunprognos 2019 antar en högre takt i befolkningstillväxten jämfört med prognosen 2018. År 2030 antas befolkningen vara nästan 10 000 fler jämfört med fjolårets prognos för samma år. Efter år 2030 väntas befolkningen fortsätta öka men i lägre takt än innan 2030. Dessutom tillkommer befolkning vid utbyggnad av Sävja-Bergsbrunna, som planeras starta omkring mitten av 2020-talet.

Variationer i prognoser från olika år visar på att kommunen måste ha beredskap både för en ökning och för en minskning i befolkningsutvecklingen.

3.2 Behov och kapacitet

Det är viktigt att veta vilka behov som finns hos olika målgrupper, var behoven finns i kommunen och vilka åtgärder som bäst möter behoven. Att samla in ett gediget underlag och kartlägga såväl behov som kapacitet är en förutsättning för effektiv och långsiktig planering. Ett antal verktyg används för att kartlägga behov och dessa utgör underlaget för lokalförsörjningsplanen.

Underlaget i lokalförsörjningsplanen består av

- befolkningsprognos
- nyckeltal
- demografianalys
- fritidsvaneundersökning
- fysisk observation och brukardialog på kommunens friluftsbad–
- jämförelse referenskommuner (arbete påbörjat)

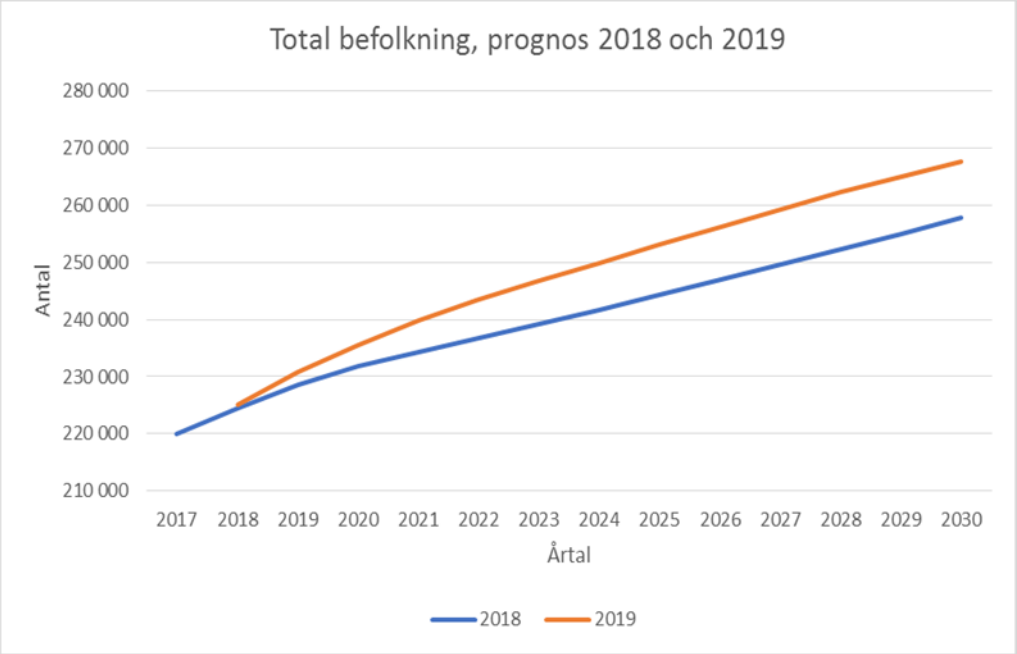

2019-2029 är ökningen av befolkning 14 %.

År 2019-2035 ökar befolkningen med 18 %.

Friluftsområden
Antal friluftsområden är 8 st. För att behålla samma tillgänglighet som 2019 ska minst 1 nytt friluftsområde etableras fram till 2029.

Naturreservat
Antal naturreservat är 7 st. För att behålla samma tillgänglighet som 2019 ska minst 1 nytt naturreservat etableras fram till 2030.

Vandringsleder
Antal vandringsleder är 15 st. För att behålla samma tillgänglighet som 2019 ska minst 2 nya vandringsleder etableras fram till 2030.

Friluftsbad
Antal friluftsbad är 23 st, varav 4 st även är hundbad. För att behålla samma tillgänglighet som 2018 ska minst 2 nya friluftsbad etableras fram till 2030.

MTB-leder
Antal MTB-cykelleder är 5 st. För att möta det ökade efterfrågan ska minst 7 nya MTB-cykelleder etableras fram till 2030.

Skidleder (ej i elljusspår)
Antal skidleder är 11 st. För att behålla samma tillgänglighet som 2019 ska minst 1 ny skidled etableras fram till 2030.

Skridskoleder
Antal skridskoleder är 4 st. För att behålla samma tillgänglighet som 2019 behöver inga nya skridskoleder etableras fram till 2030.

Lekplatser i friluftsområden/naturreservat
Antal lekplatser är 7 st. För att behålla samma tillgänglighet som 2019 ska minst 2 nya lekplatser fram till 2030.

Båtuthyrningsbryggor
Antal båtbryggor är 2 st. Antalet båtuthyrningsbryggor är så lågt att en uppräkning visar på ett noll-behov.

Campingområden
Antal campingområden är 2 st. Antalet campingområden är så lågt att en uppräkning visar på ett noll-behov.

Demografianalys (2016) och Liv Hälsa Ung (2017)

Syftet med demografianalysen är att skapa kunskap om Uppsala kommuns olika områden. Analysen visar att det finns stora socioekonomiska skillnader mellan olika områden. De 5 prioriterade områdena är de områden som är mest socioekonomiskt utsatta.

Denna kunskap är ett verktyg för kontinuerlig och långsiktig planering gällande friluftsliv. Genom att identifiera och planera insatser utifrån områdens olika

behov, utmaningar och styrkor ges möjligheten att, i samverkan mellan andra förvaltningar och enheter, koordinera löpande arbete, projekt, speciella insatser och fördelning av resurser.

Demografianalysen kan även ligga till grund för andra aktörers insatser och handlingsplaner som skapas för olika områden i kommunen. Av demografianalysens 52 områden har 5 stycken definierats som prioriterade områden; Gränby, Eriksberg, Stenhagen, Gottsunda och Sävja. Detta innebär att för dessa områden ska det finnas ett särskilt stort fokus och prioritering på koordinerade åtgärder, insatser, projekt och planering i och i närheten av dessa områden. Denna analys planeras att genomföras vartannat år. 2017 införlivades resultat för Liv Hälsa Ung 2017 i demografianalysen. Liv Hälsa Ung genomförs vartannat år över hela landet med målgruppen elever i åk 7, åk 9 och åk 2 i gymnasiet. Delar av Liv Hälsa Ung underlaget baseras på ett begränsat antal svaranden.

Analysen visar att

- det finns stora socioekonomiska skillnader mellan olika områden.
- det finns 5 prioriterade områdena som bedöms vara de mest socioekonomiskt utsatta.
- många skolor har olika profiler och det verkar som att de skolor som har idrottsprofil också har mer välmående elever.
- norra, Södra Rasbobygden, Björklinge och Eriksberg gör någonting positivt för flickors deltagande i föreningsliv.
- båda könen mår bättre än snittet i Gränby.
- Årsta, stor andel som inte har råd att delta samt inte känner sig trygga på idrottsplats, större andelen av dessa är pojkar.
- Valsätra, aktiva över snittet (framför allt i idrottsförening), närhet till fritidsaktiviteter (inklusive bra cykelväg). Både pojkar och flickor mår bättre än snittet.

Fysisk observation och brukardialog (2019-)

Fysisk observation och brukardialog är ett sätt att skapa ett såväl kvantitativt som kvalitativt underlag för lokaler, ytor och anläggningar som vi tidigare saknat underlag på, t.ex. badplatser och friluftsområden (antal besökare, könsfördelning, målgruppsfördelning, behov gällande innehåll och utformning m.m.) Könsuppdelad statistik och brukardialog är-underlag för utvecklingen, såväl utveckling av befintliga ytor och anläggningar som vid etableringen av nya sådana. Metoden används för att beskriva till exempel antalet besökare, vilka målgrupper som besökarna består av, hur könsfördelningen ser ut, vilka aktiviteter som besökarna bedriver och vid vilka tidpunkter på dygnet. Brukardialog är ett effektivt sätt att kartlägga behov, idéer, synpunkter och förslag som besökare har.

Dokumentationen sker på plats via telefon/platta och består av statistik, brukardialog och egna reflektioner av den som arbetar under passet.

Arbete framåt med fysisk observation och brukardialog har nyligen genomförts på ett stort antal av kommunens badplatser under sommaren 2019 och nästa kategori för fysisk observation och brukardialog är friluftsområden.

Fritidsvaneundersökning 2018

Analysen visar att:

- friluftsområden har högre värden 2018 jämfört med mätningen 2015. Det kan vi troligen till stor del förklara med att besök i friluftsområden är mycket väderberoende. Sommaren 2015 var till stor del kall och ostadig men vi hade sommarväder och rekordvärme redan i maj 2018.Ulva kvarn verkar ha parkerat på att ca 50 % av invånarna besöker det varje år, vi har frågat om Ulva kvarn många gånger de senaste 10 åren och får alltid värden mellan 45 och 50 %. Miljöerna i Gamla Uppsala visar här högre värden än vi sett tidigare. Brukar hamna på 35-40 % och denna gång får vi 54 % vilket är anmärkningsvärt högt.
- sportfiske har varit mycket populärt i många år. Det vackra vädret våren 2018 har säkert bidragit en del till höga värden i denna mätning. Sportfiske domineras av män, dock har könsskillnaden minskat något de senaste åren.
- cykling för motion mycket stort i grupperna över 50 år. Drygt 20 procent i dessa grupper har motionerat på cykel mer än 10 gånger det senaste året.
- vandring längs vandringsled har ökat bland yngre och är nu i stort sett lika populärt i alla åldrar.

3.3 Lokalresurser

Lokalkategori	Tillgång 2019	Behov 2024	Behov 2029	Behov 2034
Friluftsområden	8 st	0	0	1
Naturreservat	7 st	0	1	0
Vandringsleder	15 st	2	0	1
Friluftsbad	23 st	1	1	1
MTB-leder	5 st	6	1	1
Skidleder (ej i elljusspår)	11 st	0	1	0
Skridskoleder	4 st	0	0	0
Lekplatser i fril.omr/naturreserv.	7 st	1	1	0
Båtplatsuthyrningbryggor	2 st	0	0	0
Campingområden	2 st	0	0	0

Möjlighet till samlokaliseringslösningar mellan olika lokalförsörjningsplaner

Björklinge					
Sunnersta					
Hammarskog					
Fjällnora					

4. Utblick

4.1 Stads- och landsbygdsutveckling

Under den närmast 5-årsperioden är det framförallt i staden som den stora bostadsutbyggnaden och befolkningsökningen kommer att ske. Fokus för bostadsbyggandet ligger här på stadsdelarna Kungsängen/Industristaden, Rosendal, Östra Salabacke men även i Eriksberg, Gamla Uppsala – Nyby, Gränby, Kvarngärdet, Librobäck samt Ultuna/Bäcklösa kommer det byggas många bostäder. Utanför staden väntas störst samlad utbyggnad ske i Fullerö Hage, Gunsta, Lindbacken och Skölsta. Under mitten och andra halvan av 2020-talet väntas utbyggnad i framför allt Gottsunda, Valsätra, Sävja – Bergsbrunna, Ulleråker samt Södra Storvreta starta. Utbyggnaden förväntas fortsätta i flera av de övriga områdena ovan.

Uppsalapaketet - avtalet med staten om 4-spårig järnväg mellan Uppsala och Stockholm med en stor utbyggnad av stadens södra delar kommer ha stor påverkan på utbyggnadsbehovet av den sociala infrastrukturen[1] under lång tid framöver. Det berör i första hand Sävja-Bergsbrunna men också Gottsunda-Valsätra, Bäcklösa och Ultuna. Planeringen för hela utbyggnaden av cirka 33 000 bostäder ska ske så att samtliga lägenheter kan vara färdigbyggda år 2050.

Beredskap för kommande behov

I kommunen pågår ett arbete för att säkerställa möjligheten att tillgodose social infrastruktur när behov uppstår. Stadsbyggnadsförvaltningen, planenhet röd, arbetar med att kartlägga strategisk mark i staden där det ska vara möjligt att i framtiden försörja kommunen med ytor, lokaler och särskilda bostäder.

Syftet med arbetet är att platser som bedöms lämpliga för ändamålet utifrån sammanhang och fysiska förutsättningar ska bevakas långsiktigt. Framför allt är det stora ytkrävande ytor och anläggningar som skolor, friluftsområden/naturreservat och idrottsanläggningar, som det i efterhand kan vara svårt att hitta en bra lokalisering för i samband med förtätning av befintliga bostadsområden, som kommunen behöver reservera mark för.

Med bättre framförhållning och kunskap förkortas planeringsprocessen när behovet blir aktuellt att realisera.

Samnyttjande

För att skapa kostnadseffektiva och yteffektiva lösningar behöver ofta flera kommunala verksamheter samnyttja en yta eller lokal. Samnyttjande ska resultera i ytor och lokaler som är verksamhetseffektiva, yteffektiva och kostnadseffektiva. Fastighetsstaben/kommunledningskontoret arbetar med

---

[1] Lokaler och mark för samhällsfinansierad verksamhet - förskola, skola, idrott, kultur samt fritid men även särskilda bostäder.

att ta fram en modell vars syfte är att förbättra förutsättningarna för samnyttjande.

4.2 Omvärld

4.2.1 Nyckeltal

Syftet med att skapa nyckeltal i samverkan med referenskommuner är att kunna göra jämförelser och skapa viktiga nyckeltal mellan Uppsala och andra jämförbara kommuner. Genom att sammanställa olika siffror och sedan jämföra dessa siffror kan vi skapa nyckeltal att förhålla oss till när Uppsala kommun expanderar. Det ger en säkerhet i underlaget och nödvändiga målnivåer kan sättas. Konkreta siffror gör det enklare att belysa vad som behövs och få med behovet tidigare i planeringsstadiet.

4.2.2 Jämförelsekommuner

Jämförande nyckeltalen, antal områden/leder per 10 000 invånare (arbete pågår med att inhämta och analysera underlag från andra kommuner):

Lokalkategori	**Uppsala**	**Referenskommuner**	**Bäst**	**Genomsnitt nyckeltal**
Friluftsområden	0,35			
Naturreservat	0,31			
Vandringsleder	0,66			
Friluftsbad	0,84			
MTB-leder	0,22			
Skidleder (ej elljusspår)	0,48			
Skridskoleder	0,18			
Lekplatser i fril.omr/naturreserv.	0,31			
Båtplatsuthyrningsbryggor	0,09			
Campingområden	0,09			

5. Åtgärder

Förslag på nya åtgärder

Åtgärder		
Enhet	Beskrivning	Tid
Vandringsled	*Samarbete med US & LST om vandringsled på gamla motionsspåret runt gropen i Lövstalöt. Gula spåret, vid Kung Skutes hög.	2021
Friluftsbad	**Ny lokal för servering och uthyrning vid Sandviksbadet (Sportfastigheter)	2021
Friluftsområde	**Underhållsinvesteringar byggnader i Ulva (Sportfastigheter)	2020
Friluftsområde	**Investeringar i yttre miljö Ulva (Sportfastigheter)	2021-2022

Friluftsområde	**Ny lokal för kafé & besöksmottagning Ulva (Sportfastigheter)	2022-2023
Friluftsområde	*Aktivitetsyta för barn och ungdomar i Fjällnora.	2021
MTB-leder	*Ny MTB-led i Fjällnora.	2021
Lekplatser i fril.omr/ naturreservat	*Ny naturlekplats i Kronparken enligt naturreservatets skötselplan.	2022
MTB-leder	*Hammarskog MTB. I västra delen av reservatet.	2021
Naturreservat	*Hammarskogs ridleder. I västra delen av reservatet.	2023
Naturreservat	**Ny värmeanläggning för hela Hammarskogsområdet (Fastighetsstaben)	2020
Naturreservat	Underhållsinvesteringar i byggnader Hammarskog (Fastighetsstaben)	2020-2023
Naturreservat	*Ombyggnation av Dalkarlskärrvägen	2020-2021
Naturreservat	*Nybyggnation av genomfartsled och P-plats med buss-vändplan Hammarskog.	2021-2022
Naturreservat	**Nybyggnation i Hammarskogs herrgårdspark för kulturaktiviteter m.m. (Fastighetsstaben?)	2022-2023
MTB-leder	*Ny MTB-led i Vedyxaskogen	2023
MTB-leder	*Ny MTB-led anläggas väster om vandringslederna vid Tipp-toppen i Storvreta.	2020
Naturreservat	*Inom Årike Fyris. I utvecklingsplan utrycks behov av fler vandrings/cykelleder i omr.	2021
MTB-leder	*Ultunaåsen, Årike Fyris	2023
Friluftsbad	*Nytt tillgängl.anpassat friluftsbad i Vårdsätra	2021
Lekplats i fril.omr/ naturreservat	*Laxes plats & Novas plats. Tillgänglighetsanpassning och utveckling av ytterligare Mullestationer.	2023 resp. 2026

** Fastställs i gatu- och gatu- och samhällsmiljönämndens investringsbudget 2020*
***Fastställs efter att utvecklingsplan för området är antagen*

Tidigare beslutade åtgärder

Åtgärder		
Enhet	Beskrivning	Tid
Friluftsområde	Björklinge MTB-led. 2 km slinga i gropen och i skogen vid östra elljusspåret i Björklinge friluftsområde.	2019
Vandringsled	Jumkilsvandringen, ny P-plats vid Jakobsdal.	2019
Friluftsområden	En 9-håls fotbollsgolfbana är anlagd i Fjällnora-området.	2019
Campingområde	Fjällnora camping. Nybyggnad av servicehus till camping.	2020
Friluftsområde	Upprustning av serveringen Fjällnora.	2019
Lekplatser i fril.omr/ Naturreservat	Utveckling av lekplats vid Lill-Håga, i Hågadalen-Nåstens naturreservat.	2019
Naturreservat	Hammarskog utegym. Anläggas centralt i området för ”medborgarbudget”.	2019
Naturreservat	Vandringsled som binder ihop Hammarskog och Hågadalen-Nåstens NR	2020
Vandringsleder	Omdragning av Linnéstigen mellan Jälla & Törnby för att komma bort från ridstigar och närmare bostadsområdet i Lindbacken	2020
Vandringsleder	Salstaleden, ny led på åsen mellan tågstn i Vattholma och Skyttorp. Samarb med US.	2020
Friluftsbad	Sätta ny spont vid badplatsen Storvad.	2019
Naturreservat	Byte av tak och ugn vid Lunsentorpet	2019
Naturreservat	Återuppbyggnad av Fläktanstugan	2018
Lekplats i fril.omr/ Naturreservat	Fjällfinas stig. Tillgänglighetsanpassning och utveckling av en av stationerna i Mulleriket i Sunnersta.	2020
MTB-leder	Södra MTB-leden, parallellt med Gula stigen.	2020

Utredningar

- Arbete med att ta fram utvecklingsplan för Björklinge friluftsområde pågår, utförs av enheten gata, park, natur.
- Utvecklingsplan Ulva Kvarn 2019.
- Arbete med att ta fram utvecklingsplan för Fjällnora friluftsområde pågår, utförs av enheten gata, park, natur.
- Arbete med ny utvecklingsplan för Hammarskog pågår, enheten gata, park, natur.m.fl.
- Utvecklingsplan för Årike Fyris 2013.
- Utvecklingsplan för Sunnerstaåsens friluftsområde.
- Arbete med att ta fram riktlinjer för kommunala friluftsbad pågår, utförs av enheten gata, park, natur.

6. Ekonomi- och kostnadsutveckling

Uppsala kommuns lokalförsörjningsplan och lokalförsörjningsplaner beskriver det strategiska lokalbehovet till 2030 med förslag till lösningar, samt de ekonomiska och finansiella konsekvenserna på ett övergripande plan.

Lokalförsörjningsplanen för friluftsliv och de övriga lokalförsörjningsplanerna utgör en långsiktig strategi för att uppnå en hållbar lokalförsörjning för kommunens verksamheter. Lokalförsörjningsplanen uppdateras och beslutas årligen av respektive nämnd och därefter godkänns av kommunstyrelsen och ligger till grund för kommunens arbete med att uppnå en balans mellan tillgång och efterfrågan av ytor och lokaler för kommunens verksamhet. Första året i lokalförsörjningsplanen utgör en del av investeringsplanen i nästkommande budgetår.

Lokalförsörjningsplanen är ett resultat av befolkningsprognosen och nämndernas behovsbedömning.

Lokalförsörjningsplanen innehåller samtliga lokaler som kommunens verksamheter nyttjar oavsett ägande. Investeringarna finansieras och genomförs av ägaren som kan vara kommunen själv, kommunala bolag eller externa aktörer. Ägarna får betalt för investeringen i form av ny hyra eller höjd hyra hos verksamheten.

Lokalförsörjningsplanens ekonomiska konsekvenser för kommunkoncernen består av investeringar som till största delen finansieras genom nyupplåning.

För den kommunala verksamheten, består de ekonomiska konsekvenserna i höjda hyreskostnader samt höjda kostnader för drift och underhåll av fastigheterna och inte minst verksamhetsinvesteringar.

I lokalförsörjningsplanen ingår enbart ny hyra för nya investeringar och höjd hyra för om- och tillbyggnation av befintlig lokal/anläggning. Det avgörande i planeringen blir att verksamheten som ska nyttja lokalerna kan bära de hyror som skapas, både genom att det finns brukare (exempelvis barn, elever, invånare, föreningar) till platserna och att det finns ekonomiskt utrymme inom respektive förvaltning för att täcka hyresnivån. Verksamheten skall i samband med nästkommande års budgetarbete säkra finansieringen av höjd hyra, finansiering av tilläggsavtal och driftkostnader, samt finansiering av verksamhetsinventarier. I fall tillfälliga lösningar blir nödvändiga måste förvaltningarna även beakta avvecklings- och återställningskostnad i sina budgetar.

6.1 Investeringsbedömning

För de lösningar som står uppsatta i lokalförsörjningsplanen har investeringsbehovet indikativt beräknats till cirka 207 000 000 kronor för gatu- och gatu- och samhällsmiljönämndens egna investeringar i verksamheterna (vilket överensstämmer med gatu- och samhällsmiljönämndens investeringslista 2020-2030 för Natur-Biologisk mångfald). Se tabell nedan.

Den ekonomiska bedömningen är högst preliminär och syftar till att överblicka de ekonomiska konsekvenserna för de lösningar som planeras i lokalförsörjningsplanen.

Merparten av de lokalförändringar som ingår i planen ägs av Uppsala Kommun Sport och Rekreationsfastigheter AB som kommer att göra investeringarna och finns med i deras investeringsram i Mål och budget 2019 – 2021. Dessa investeringar kommer utgöra hyreshöjningar för gatu- och samhällsmiljönämnden, vilket redovisas under nästa rubrik nedan.

INVESTERING GSN						
Belopp i tusen kronor	**Beskrivning**	**Prognos 2020**	**Prognos 2021**	**Prognos 2022**	**Prognos 2023**	**Prognos 2024-2030**
Total nämnd		**25 750**	**24 000**	**14 000**	**14 250**	**15 250 - 18 000/år**
Utveckling Friluftsbad	Ex. utveckling och tillgänglighetsanpassningar	500	500	3 000	2 250	
Utveckling Friluftsområden & leder	Ex. utveckling och tillgänglighetsanpassningar	4750	4000	6000	6500	
Utveckling Naturreservat & leder	Ex. utveckling och tillgänglighetsanpassningar samt ny väg Hammarskog	20 500	19 500	5 000	5 500	

6.2 Hyror

Nivån på hyreskostnaden beror till största del på storleken på investeringen och till resterande del på kostnaderna för drift och underhåll. Nybyggnationer innebär alltid en ny hyra medan renovering, om- och tillbyggnad innebär en ny hyra om förändringen ger en standardökning i lokalerna.

De nybyggnationer som planeras under perioden kommer resultera i hyresökningar på ca 5 miljoner kronor för förvaltningen.

HYRESKOSTNAD						
Belopp i tusen kronor	**Befintlig hyreskostnad 2019**	**Hyreskostnad 2020**	**Hyreskostnad 2021**	**Hyreskostnad 2022**	**Hyreskostnad 2023**	**Hyreskostnad 2024-30**
Total nämnd	**6 930**	**8 065**	**9 560**	**9 860**	**12 110**	**12 160**
varav Björklinge	470	610	1 380	1 380	1 380	1 380
varav Ulva	2 250	2 950	3 350	3 550	5 750	5 750
varav Fjällnora	1 650	1 825	2 000	2 000	2 000	2 000
varav Testenbadet	80	80	80	80	80	80
varav Hammarskog	1 900	2 000	2 150	2 250	2 300	2 350

varav Storvadsbadet	45	45	45	45	45	45
varav Sunnerstabadet	155	175	175	175	175	175
varav Lyssnaängsbadet	110	110	110	110	110	110
varav Pilsbo	270	270	270	270	270	270

Nyckeltalen i tabellen nedan visar hyreskostnaden i kronor per invånare och år. inom prognosperioden.

HYRESKOSTNAD/10 000 invånare						
Belopp i tusen kronor	**Befintligt lokalbestånd 2019**	**Hyreskostnad 2020**	**Hyreskostnad 2021**	**Hyreskostnad 2022**	**Hyreskostnad 2023**	**Hyreskostnad 2024-30**
Total nämnd	**305**	**355**	**421**	**434**	**533**	**535**
varav Björklinge	21	27	61	61	61	61
varav Ulva	99	130	147	156	253	253
varav Fjällnora	73	80	88	88	88	88
varav Testenbadet	4	4	4	4	4	4
varav Hammarskog	84	88	95	99	101	103
varav Storvadsbadet	2	2	2	2	2	2
varav Sunnerstabadet	7	8	8	8	8	8
varav Lyssnaängsbadet	5	5	5	5	5	5
varav Pilsbo	12	12	12	12	12	12

Driftkostnader för enheten gata, park, natur förutom hyror

Utveckling inom friluftslivet som planeras inom perioden kommer att resultera i driftsökningar på ca 5 miljoner kronor, exkl. hyresökningar och kapitalkostnader.

DRIFTKOSTNAD						
Belopp i tusen kronor	**Befintligt driftkostnad 2019**	**Driftkostnad 2020**	**Driftkostnad 2021**	**Driftkostnad 2022**	**Driftkostnad 2023**	**Driftkostnad 2024**
Total nämnd	**14 718**	**15 318**	**17 018**	**19 093**	**19 243**	**19 418**
varav Björklinge	1 430	1 455	1 905	2 355	2 355	2 355
varav Ulva Kvarn (Parkdrift)	0	0	0	0	0	0
varav Fjällnora FrO	2 180	2 330	2 380	2 430	2 480	2 530
varav Kronparken NR	50	75	75	75	125	125
varav Stadsskogen NR	514	514	514	514	514	514
varav Hågadalen-Nåsten NR	475	475	475	475	475	475
varav Hammarskog NR	2 100	2 400	3 500	4 900	4 900	4 950
varav Årike Fyris NR	250	250	250	250	250	275
varav Norra Lunsen NR	455	455	455	455	455	455
varav Sunnerstaåsens FrO	344	394	394	419	469	494
varav Övriga FrO	1 400	1 400	1 450	1 450	1 450	1 475
varav Naturvård & Biol.mångfald	3 200	3 200	3 200	3 200	3 200	3 200
varav Vandringsleder	1 000	1 050	1 100	1 150	1 150	1 150

varav Friluftsbad	1 100	1 100	1 100	1 200	1 200	1 200
varav Pilsbo	220	220	220	220	220	220

6.3 Ekonomisk utblick

Utvecklingen i bostadsbyggandet har dämpats och det kan påverka ökningstakten i befolkningsprognosen. Därför är det viktigt att bevaka och följa upp befolkningsprognosens utveckling. Målet är att skapa en bra balans mellan att inte belasta kommuninvånarna med lokal/anläggningskostnader som är överdimensionerade för befolkningsantalet och samtidigt skapa ett utrymme i lokal/anläggningskapaciteten för långsiktig planering och förändrade behov.

Bilaga 1 - Områdesbeskrivning

Kartbilderna i respektive lokalförsörjningsområde visar ytor och anläggningar som antingen ligger på kommunal mark och/eller går att boka via stöd och service. Dessa anläggningar har införlivats i ett kartlager i Uppsala kommuns GIS (Geografiskt informationssystem) karta och även i ett kartlager på uppsala.se.

Bälinge – Björklinge

Börje – Jumkil – Åkerlänna

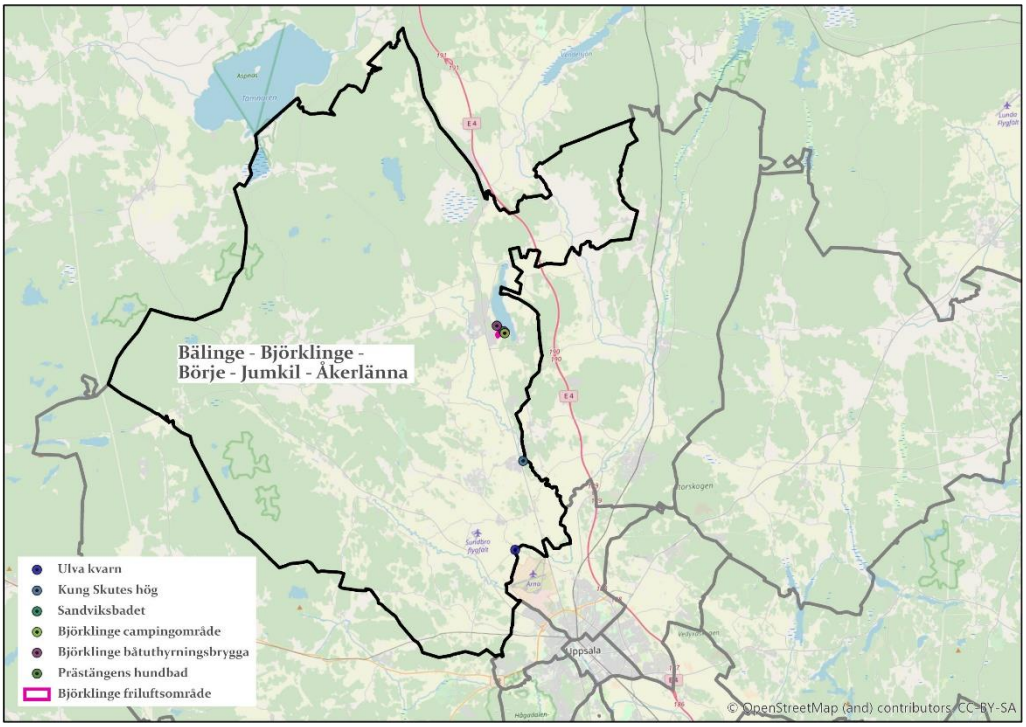

Befintliga objekt

Enhet	Namn	Beskrivning
Friluftsområde	Björklinge friluftsområde	Friluftsområdet omfattar bl.a. skid- och pulkabackar, skid- och skridskoleder samt grillplatser och stor P-plats.
Friluftsbad	Sandviksbadet	Sandviksbadet med omklädningsrum, servering, toaletter, beachvolleyplan, grillplatser, bryggor och hopptorn.
Friluftsbad	Prästängens hundbad	Hundbad vid Långsjön
Skidleder	Björklinge/Långsjön	Skidspår på isen intill skridskoslingan ca 5 km (samt på elljusspår 5 km).
Skridskoleder	Björklinge/Långsjön	Skridskoslinga ca 5 km på Långsjön med start/mål vid Sandviksbadet.
Båtuthyrningsbryggor		Båtbrygga med plats för 20 båtar, platserna hyrs ut vid Prästängens hundbad.
Campingområde	Björklinge camping	22 platser med elstolpe, 2 servicehus (toalett, dusch + mindre kök).
Friluftsområde	Kung Skutes hög	Mindre friluftsområde vid ett fornminne med grillplats och mindre P-plats.
Friluftsområde	Ulva kvarn	Mindre

		friluftsområde/besöksmål med hantverksby, grillplatser och 2st stora P-platser.
Vandringsled	Jumkilsvandringen/Linnéstig	4,7 km lång vandringsled med 2st små P-platser samt buss-P-plats.
Vandringsled	Husbyvandringen/Linnéstig	16 km lång vandringsled med liten P-plats.

Förslag på nya åtgärder

Åtgärder		
Enhet	Beskrivning	Tid
Vandringsled	*Samarbete med US & LST om vandringsled på gamla motionsspåret runt gropen i Lövstalöt. Gula spåret, vid Kung Skutes hög.	2021
Friluftsbad	**Ny lokal för servering och uthyrning vid Sandviksbadet (Sportfastigheter).	2022
Friluftsområde	**Underhållsinvesteringar byggnader i Ulva (Sportfastigheter).	2020
Friluftsområde	**Investeringar i yttre miljö Ulva (Sportfastigheter).	2021-2022
Friluftsområde	**Ny lokal för kafé & besöksmottagning Ulva (Sportfastigheter).	2022-2023

** Fastställs i gatu- och samhällsmiljönämndens investringsbudget 2020*

***Fastställs efter att utvecklingsplan för området är antagen*

Tidigare beslutade åtgärder

Åtgärder		
Enhet	Beskrivning	Tid
MTB-leder	Björklinge MTB-led 2 km slinga i gropen och i skogen vid östra elljusspåret i Björklinge friluftsområde.	2019
Vandringsled	Jumkilsvandringen, ny P-plats vid Jakobsdal.	2019

Utredningar

- Arbete med att ta fram utvecklingsplan för Björklinge friluftsområde pågår, utförs av enheten gata, park, natur.
- Arbete med att ta fram riktlinjer för kommunala friluftsbad pågår, utförs av enheten gata, park, natur.
- Utvecklingsplan Ulva Kvarn 2019.

Tidigare utredningar

- Campingutredning Uppsala kommun 2011.
- Utvecklingsplan Björklinge friluftsområde 2007.

Utbyggnadsplaner

Björklinge respektive Bälinge/Lövstalöt är i översiktsplanen utpekade som prioriterade tätorter. Ramberedskapen för tillkommande bostäder ska vara 300 respektive 700 till och med år 2050.

Planarbete pågår för tillsammans cirka 200 småhus i Bälinge och i Lövstalöt. Utbyggnaden i området kommer att leda till ett behov av fler förskole- och grundskoleplatser.

Centrala staden – Fålhagen

Kungsängen – Boländerna

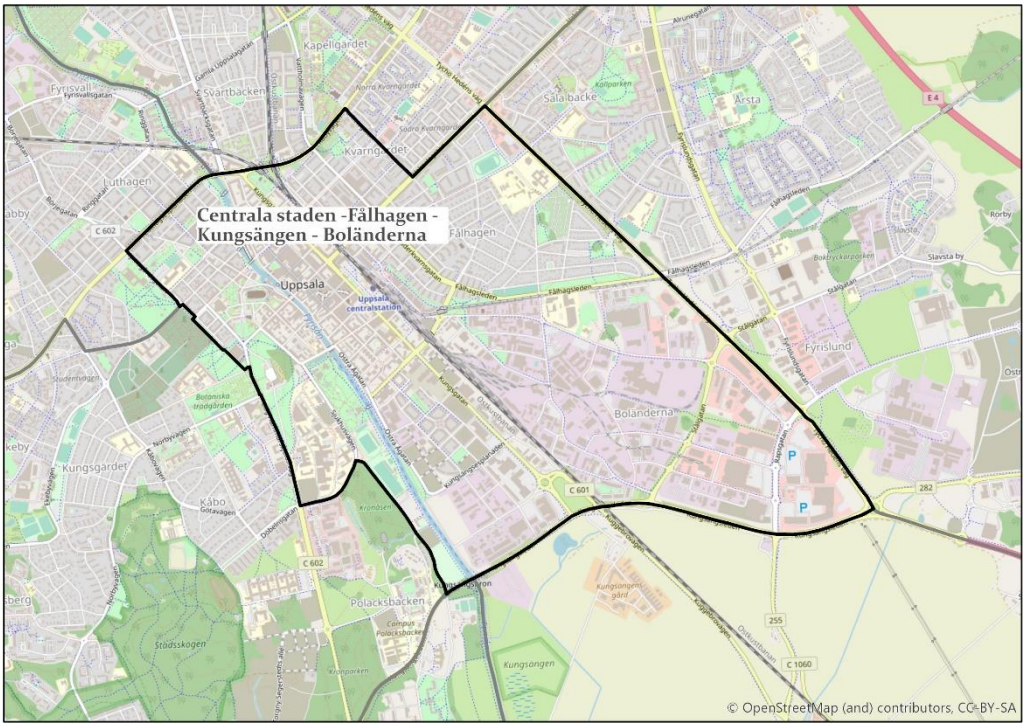

Befintliga objekt

Enhet	Namn	Beskrivning
Vandringsleder	Husbyvandringen/Linnéstig	16 km lång vandringsled som startar vid ”Lutbommen” (Finn Malmgrens plats).
Vandringsleder	Gamla Uppsalavandringen/Linnéstig	12 km lång vandringsled som startar vid Linnéträdgården.
Vandringsleder	Danmarksvandringen/Linnéstig	16 km lång vandringsled som startar vid hamnen.
Vandringsleder	Ultunavandringen/Linnéstig	7 km lång vandringsled som startar vid ”Slottstullen” mittemot Stadsträdgården.
Vandringsleder	Eriksleden	6 km lång mellan Domkyrkan och Ga Uppsala kyrka
Vandringsleder	Ändes Ån	5 km längs Fyrisåns stränder mellan Haglunds bro och Bärbyleden.

Förslag på nya åtgärder

Åtgärder		
Enhet	Beskrivning	Tid

Tidigare beslutade åtgärder

Åtgärder

Enhet	Beskrivning	Tid

Utredningar

-

Utbyggnadsplaner

Utbyggnad pågår av stadsdelen Innerstaden. Detaljplanearbete pågår för utbyggnad av kvarteret Ångkvarn med cirka 900 bostäder. Stadsdelen Innerstaden (kvarteret Hugin) planeras byggas ut med cirka 500 lägenheter. När Kungsängen och kvarteret Hugin är färdigbyggt beräknas totalt cirka 7 500 bostäder finnas här.

Gunsta – Länna – Almunge – Knutby

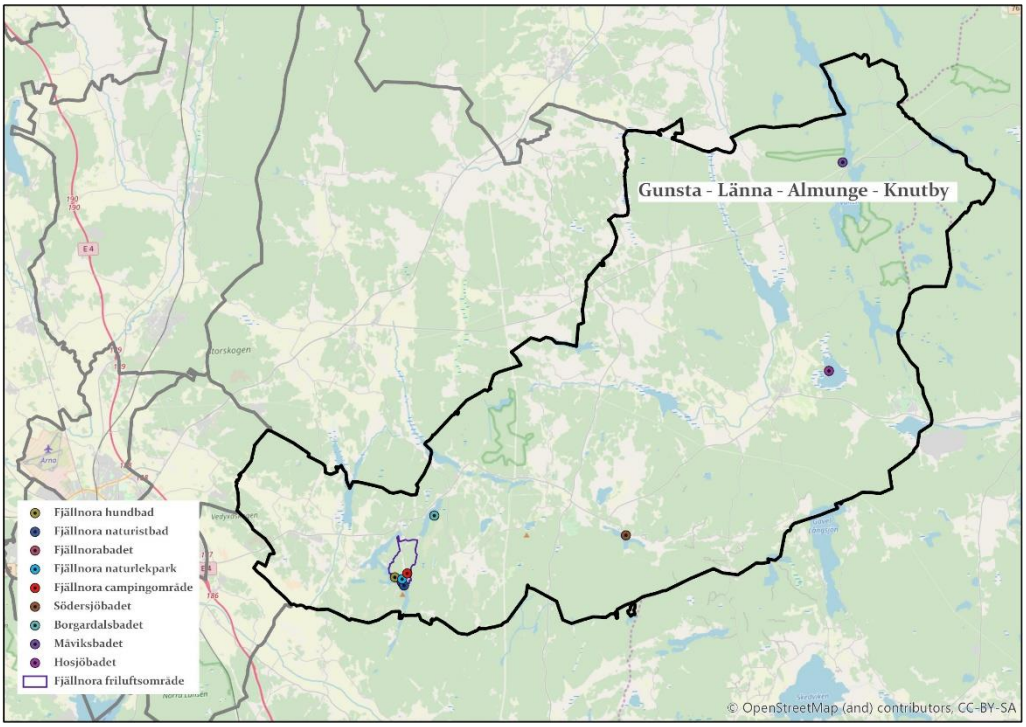

Befintliga objekt

Enhet	Namn	Beskrivning
Friluftsområde	Fjällnora	Stort område i SÖ-delen av kommunen med många vandringsleder, grillplatser, toaletter, raststuga och vindskydd. I området finns även servering, fotbollsgolf, möjlighet att hyra båtar och relaxplats. Stor P-plats och mindre handikapparkering.
Friluftsbad	Fjällnora friluftsbad	Stort bad med hopptorn, bryggor, grillplatser, beachvolleyplan, handikappramp, omklädningsrum och toaletter.
Friluftsbad	Fjällnora naturistbad	Mindre bad med brygga, grillplats och toalett.
Friluftsbad	Fjällnora hundbad	Hundbad med brygga.
Skidleder (ej elljusspår)	Fjällnora skidspår	Över områdets ängar och skogsstigar 7 km samt på isen vid skridskoleden 10 km.
Skridskoleder	Fjällnora Trehörningen	Slinga på upp till 9 km på sjön Trehörningen.
Lekplats i fril.omr/ naturreservat	Fjällnora naturlekplats	Nära serveringen.
Campingområde	Fjällnora camping	Campingområde med husvagnscamping och möjlighet att hyra

		campingstugor och tältplats. Servicehus finns.
Friluftsbad	Borgardalsbadet	Större bad med bryggor, hopplattform, grillplats, beachvolleyplan & toalett. En stor P-plats finns i området
Friluftsbad	Hosjöbadet	Mindre bad med brygga, grillplats och toalett. Mindre P-plats finns intill området
Friluftsbad	Måviksbadet	Mindre bad med brygga, grillplats och toalett. En mindre P-plats finns vid badet.
Friluftsbad	Södersjöbadet	Mellanstort bad med omklädningsrum, brygga, grillplats och toalett. En mellanstor P-plats finns intill badet.

Förslag på nya åtgärder

Åtgärder		
Enhet	Beskrivning	Tid
Friluftsområde	*Aktivitetsyta för barn och ungdomar.	2021
MTB-leder	*Ny MTB-led i Fjällnora.	2021
Friluftsområden	*Ny spång tillgänglighetsanpassade stigar i Fjällnora	2022

** Fastställs i gatu- och samhällsmiljönämndens investringsbudget 2020*

***Fastställs efter att utvecklingsplan för området är antagen*

Tidigare beslutade åtgärder

Åtgärder		
Enhet	Beskrivning	Tid
Campingområde	Fjällnora camping. Nybyggnad av servicehus till camping.	2020
Friluftsområde	En 9-håls fotbollsgolfbana är anlagd i Fjällnora-området.	2019
Friluftsområde	Upprustning av serveringen Fjällnora.	2019

Utredningar

- Arbete med att ta fram utvecklingsplan för Fjällnora friluftsområde pågår, utförs av enheten gata, park, natur.
- Arbete med att ta fram riktlinjer för kommunala friluftsbad pågår, utförs av enheten gata, park, natur.

Tidigare utredningar

- Campingutredning Uppsala kommun 2011.
- Utvecklingsplan Fjällnora friluftsområde 2010.

Utbyggnadsplaner

Gunsta, Länna, Almunge samt Knutby är i översiktsplanen utpekade som prioriterade tätorter. Ramberedskapen för tillkommande bostäder ska vara cirka 2 500 för hela stråket. Bostadsutbyggnad har påbörjats i Gunsta. Det är osäkert hur många av Gunstas cirka 1 500 planerade bostäder som kan förverkligas till och med år 2030. Detaljplanearbete pågår i Länna för cirka 150 bostäder, förskola, grundskola samt idrottshall.

Gåvsta- Stavby – Tuna

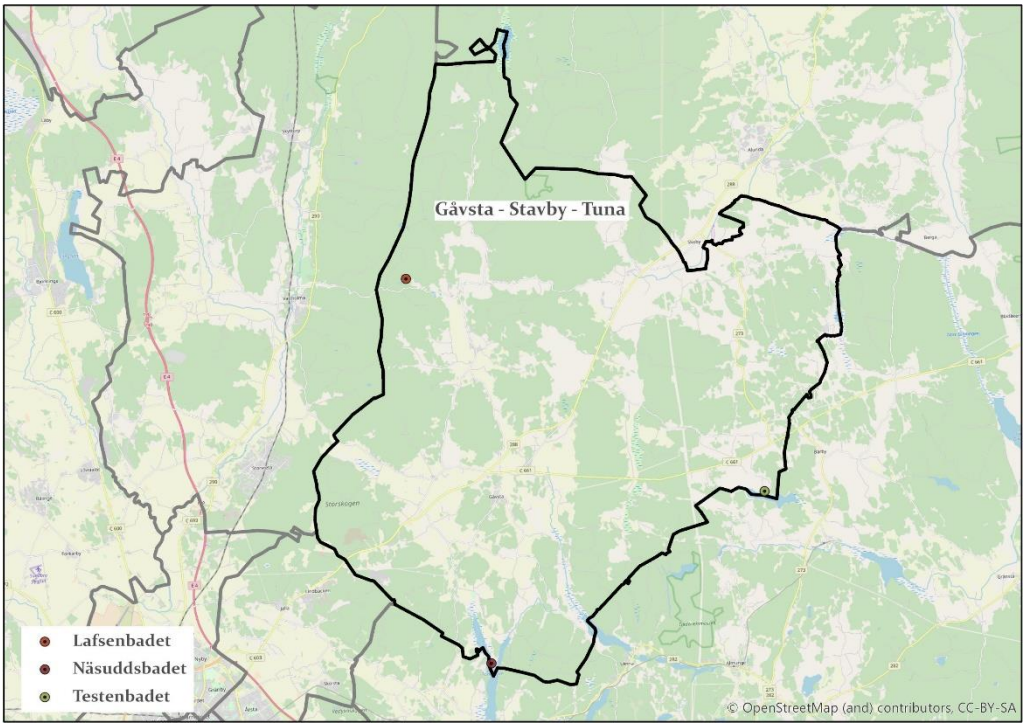

Befintliga objekt

Enhet	Namn	Beskrivning
Friluftsbad	Lafsenbadet	Mellanstort friluftsbad med brygga, grillplatser och toalett. En bit ifrån området finns en stor P-plats.
Friluftsbad	Näsuddsbadet	Mindre bad med omklädningsrum, brygga, grillplats och toalett. En mindre P-plats finns intill området.
Friluftsbad	Testenbadet	Mellanstort friluftsbad med brygga, beachvolleyplan, omklädningsrum, grillplatser och toalett. En stor P-plats finns intill området.

Förslag på nya åtgärder

Åtgärder		
Enhet	Beskrivning	Tid

Tidigare beslutade åtgärder

Åtgärder		
Enhet	Beskrivning	Tid

Utredningar

- Arbete med att ta fram riktlinjer för kommunala friluftsbad pågår, utförs av enheten gata, park, natur.

Utbyggnadsplaner

Gåvsta är i översiktsplanen utpekad som prioriterad tätort. Ramberedskapen för tillkommande bostäder är angiven till 150 stycken. Bostadsutbyggnad i området kan komma att påbörjas inom perioden till och med år 2030 och kommer att leda till ett behov av fler förskole- och grundskoleplatser.

Luthagen – Stenhagen

Rickomberga – Berthåga – Kvarnbo

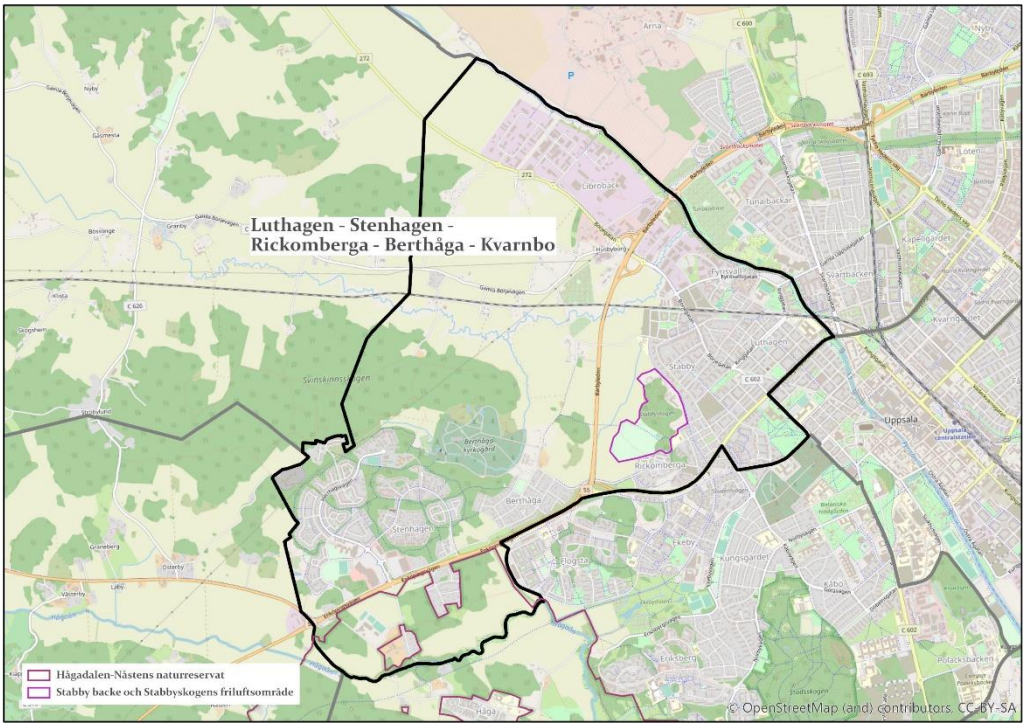

Befintliga objekt

Enhet	Namn	Beskrivning
Friluftsområden	Stabbyskogen	Mindre område med flera funktioner och tillgänglighetsanpassningar. Grillplatser, vandringsleder och en mindre P-plats.
Vandringsleder	Hågavandringen/Linnéstig	5,6 km lång vandringsled som passera genom Stabbyskogen.
Vandringsleder	Husbyvandringen/Linnéstig	16 km lång vandringsled som passerar genom Stabbyskogen och går längs Librobäcken.
Skidleder (ej elljusspår)	Stabbyfältet	Skidled på åkermarken intill området

Förslag på nya åtgärder

Åtgärder		
Enhet	Beskrivning	Tid

Tidigare beslutade åtgärder

Åtgärder		
Enhet	Beskrivning	Tid

Utredningar

-

Utbyggnadsplaner

Ytterligare cirka 1 500 bostäder planeras i Librobäck–Börjetull. Nya förskolor planeras nom Börjetull. Mark behöver tryggas för fler skolplatser. Mark har reserverats för utbyggnad på Stabbyfältet av förskola, skola och idrottsanläggningar.

Norby – Eriksberg – Flogsta

Kåbo – Ekeby - Rosendal – Polack – Håga

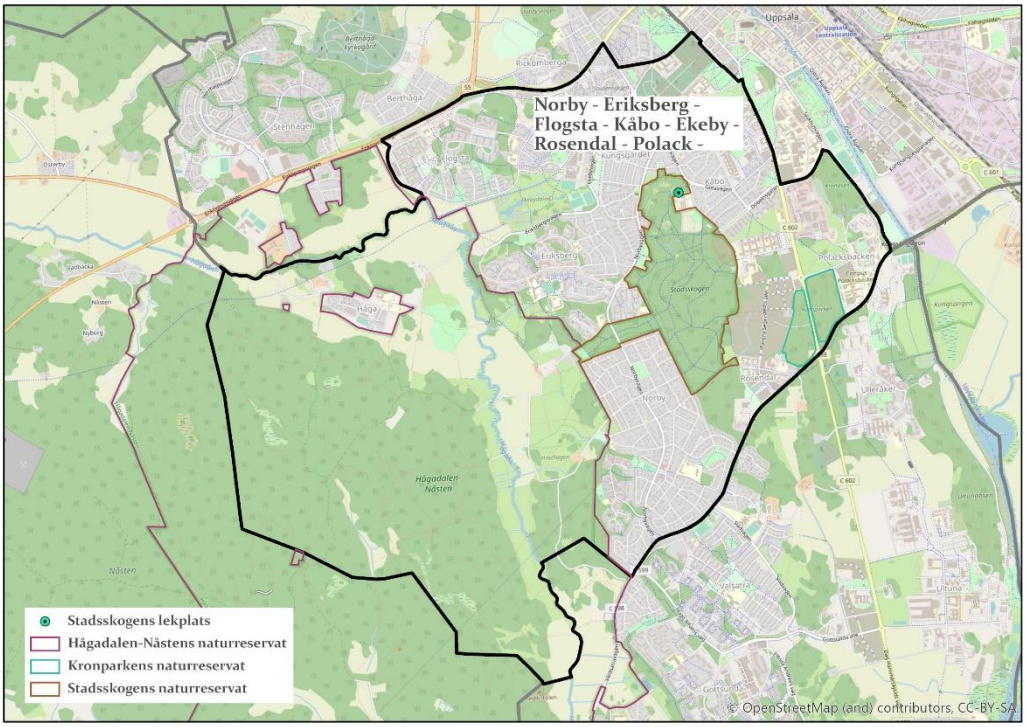

Befintliga objekt

Enhet	Namn	Beskrivning
Naturreservat	Kronparken	Mindre naturreservat på båda sidor om Dag H. Med vandringsleder.
MTB-leder	Kronparken	Mindre slinga östra sidan.
Vandringsleder	Gula Stigen/Upplandsled	10 resp. 13 km långa med start vid Sjukhusvägen, genom Kronparken vidare söderut.
Naturreservat	Stadsskogen	Centralt i Uppsala med flera vandrings- och ridleder samt grillplatser. 2 mindre P-platser
Lekplatser i fril.omr/naturreserv.	Norra Stadsskogen	Traditionell lekplats
Naturreservat	Hågadalen-Nåsten	Västra delen av stort naturreservat väster om Uppsala stad med många vandrings-, rid- och skidleder, grillplatser, toaletter, och vindskydd. 10 st P-platser runt om.
Skidleder (ej elljusspår)	Hågadalen-Nåsten och Kung Björnspåret	Totalt 25 km skidspår
Vandringsled	Gottsundavandringen/ Linnéstig	8,3 km lång vandringsled genom Stadsskogen och Hågadalen-Nåsten och vidare söderut.
Vandringsled	Hågavandringen/Linnéstig	5,6 km lång vandringsled som går fram till Kung Björns hög.

Förslag på nya åtgärder

Åtgärder		
Enhet	Beskrivning	Tid
Lekplatser i fril.omr/naturreservat	*Ny naturlekplats i Kronparken enligt naturreservatets skötselplan.	2022

** Fastställs i gatu- och samhällsmiljönämndens investringsbudget 2020*

Tidigare beslutade åtgärder

Åtgärder		
Enhet	Beskrivning	Tid
Lekplatser i fril.omr/naturreservat	Utveckling av lekplats vid Lill-Håga i Hågadalen-Nåstens naturreservat.	2019

Utredningar

-

Utbyggnadsplaner

Stadsdelen Eriksberg kan komma att byggas ut med cirka 800 bostäder inom perioden till och med år 2030 och med totalt cirka 2 500 bostäder när området är färdigbyggt. I Flogsta kan cirka 400 bostäder startas under perioden till och med år 2030. Rosendal fortsätter byggas ut och kan när stadsdelen är färdigutbyggd innehålla minst 5 000 bostäder.

Utbyggnaden i området kommer att leda till ett behov av fler förskole- och grundskoleplatser. Ytterligare mark för framför allt grundskola behöver sökas utanför området.

Ramstalund – Vänge – Järlåsa

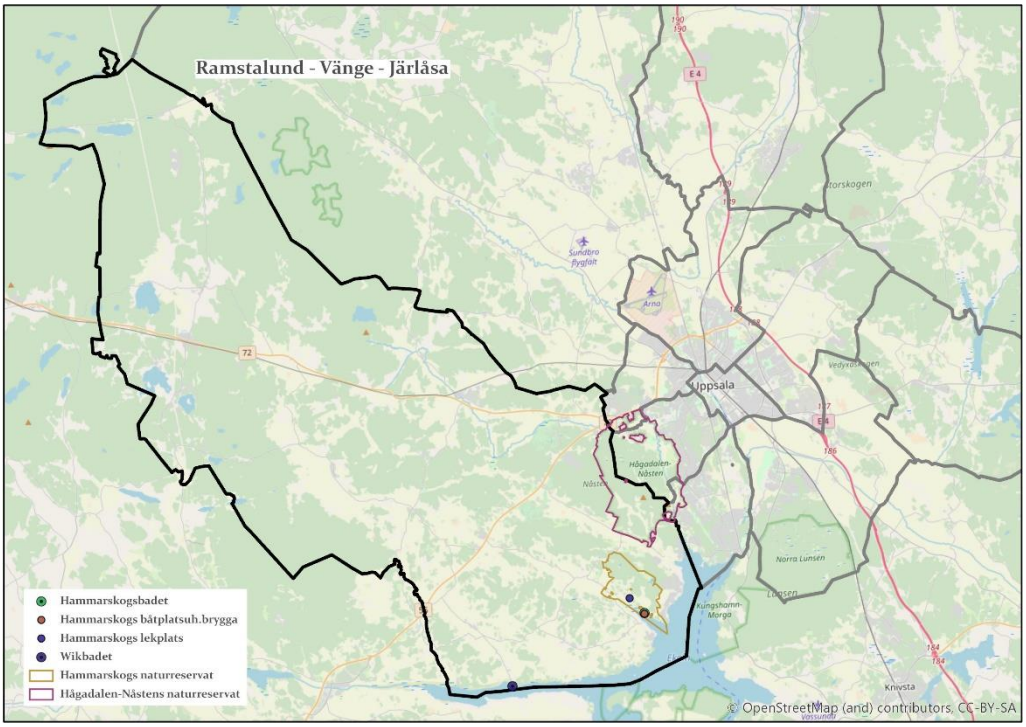

Befintliga objekt

Enhet	Namn	Beskrivning
Naturreservat	Hammarskog	Stort område i SÖ-delen av kommunen med många vandringsleder, pulkabacke, grillplatser, toaletter, raststugor, vindskydd och fågeltorn. I området finns även, servering och möjlighet att hyra båtar. 5 st större P-platser.
Friluftsbad	Hammarskogsbadet	Mellanstort friluftsbad med brygga, grillplats och toalett. En mellanstor P-plats finns intill området.
Skidleder (ej elljusspår)	Hammarskog	Ca 30 km skidspår på fält och i skog.
Skridskoleder	Dalkarlskärret och Dalbyviken - Skarholmen	1 km resp. ca 20 km plogad sjöis.
Lekplatser i fril.omr/naturreservat	Hammarskog	Mindre lekplats med platsbyggda redskap.
Båtplatsuthyrningsbrygga		11 st uthyrningsplatser samt 6 st hyr-roddbåtar vid Hammarskogsbadet.
Friluftsbad	Wikbadet	Stort friluftsbad med tillgänglighetsramp, brygga, grillplatser och toalett. Stor P-plats och HKP-P-plats.
Naturreservat	Hågadalen-Nåsten	Sydvästra delen av stort naturreservat väster om

		Uppsala stad med många vandrings-, rid- och skidleder, grillplatser, toaletter, och vindskydd. P-plats.
Vandringsled	Upplandsleden	28,5 km Siggefora - Slutbo (kommungräns Enköping).

Förslag på nya åtgärder

Åtgärder		
Enhet	Beskrivning	Tid
MTB-leder	*Hammarskog MTB. I västra delen av reservatet.	2021
Naturreservat	*Hammarskogs ridleder. I västra delen av reservatet.	2023
Naturreservat	**Ny värmeanläggning för hela Hammarskogsområdet (Fastighetsstaben)	2020
Naturreservat	Underhållsinvesteringar i byggnader Hammarskog (Fastighetsstaben)	2020-2023
Naturreservat	*Ombyggnation av Dalkarlskärrvägen	2020-2021
Naturreservat	*Nybyggnation av genomfartsled och P-plats med buss-vändplan Hammarskog.	2021-2022
Naturreservat	**Nybyggnation i Hammarskogs herrgårdspark för kulturaktiviteter m.m. (Fastighetsstaben?)	2022-2023

** Fastställs i gatu- och samhällsmiljönämndens investringsbudget 2020*
***Fastställs efter att utvecklingsplan för området är antagen*

Tidigare beslutade åtgärder

Åtgärder		
Enhet	Beskrivning	Tid
Friluftsområden/naturreservat	Hammarskog utegym. Anläggas centralt i området för ”medborgarbudget”.	2019
Naturreservat	Vandringsled som binder ihop Hammarskog och Hågadalen-Nåstens NR	2020

Utredningar

- Arbete med ny utvecklingsplan för Hammarskog pågår.Arbete med att ta fram riktlinjer för kommunala friluftsbad pågår, utförs av enheten gata, park, natur.

Tidigare utredningar

- 2005 Utvecklingsplan Hammarskogs friluftsområde.
- 2007 Åtgärdsplan Hammarskogsfriluftsområde.
- 2017 Förstudie utveckling Hammarskog (Destination Uppsala).

Utbyggnadsplaner

Vänge och Järlåsa är i översiktsplanen utpekade som prioriterade tätorter. Ramberedskapen för tillkommande bostäder ska vara 50–900 i Vänge och 20 stycken i Järlåsa till och med år 2050. Samlad bebyggelse kan också till komma i Ramstalund.

Sala backe – Årsta – Vaksalabygden

Fyrislund- Slavsta – Lindbacken

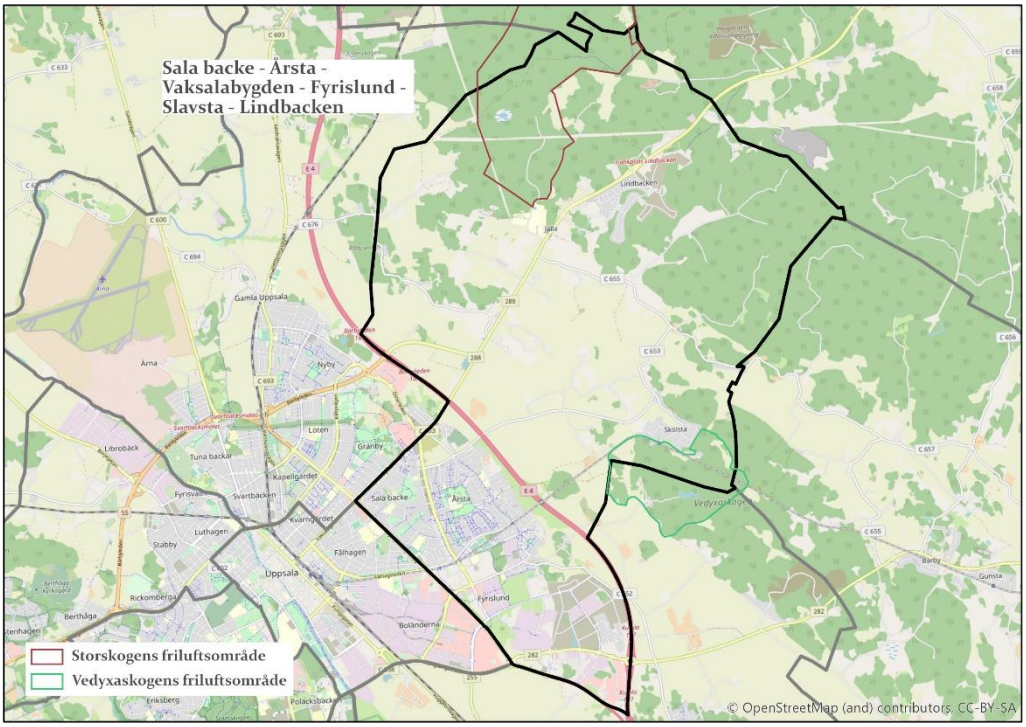

Befintliga objekt

Enhet	Namn	Beskrivning
Friluftsområden	Vedyxaskogen	Norra delen av skogsområde med viltvatten och vandrings- och ridleder, grillplatser och toalett. Flera tillgänglighetsanpassningar. Liten P-plats samt HKP-P-plats.
Friluftsområden	Storskogens friluftsområde	Södra delen av friluftsområde som angränsar till naturreservatet Storskogen och är beläget mellan Storvreta och Jälla. Området har bl.a. flera vandringsleder, grillplatser och vindskydd. P-plats vid Jälla.
Vandringsleder	Gamla Uppsalavandringen/ Linnéstig	12 km lång vandringsled som går genom området mellan Vittulsberg och Sjödyn (Jälla).
Vandringsleder	Vaksalavandringen/Linnéstig	8.7 km mellan Nyby & Törnby via Jälla.

Förslag på nya åtgärder

Åtgärder		
Enhet	Beskrivning	Tid
MTB-leder	*Ny MTB-led i Vedyxaskogen	2023

** Fastställs i gatu- och samhällsmiljönämndens investringsbudget 2020*

Tidigare beslutade åtgärder

Åtgärder		
Enhet	Beskrivning	Tid
Vandringsleder	Omdragning av Linnéstigen mellan Jälla & Törnby för att komma bort från ridstigar och närmare bostadsområdet i Lindbacken	2020

Utredningar

-

Utbyggnadsplaner

Jälla är i översiktsplanen utpekad som prioriterad tätort. Ramberedskapen för tillkommande bostäder är angiven till 450–1 300 stycken till och med år 2050.

Östra Salabacke planeras fortsätta byggas ut under andra halvan av 2020-talet. Hela salabackestråket kommer enligt områdesprogrammet innehålla cirka 2 500 bostäder samt eventuellt ytterligare 500 öster om stråket.

Även Lindbacken och Skölsta planeras fortsätta byggas ut under andra halvan av 2020-talet.

Storvreta – Vattholma – Skyttorp

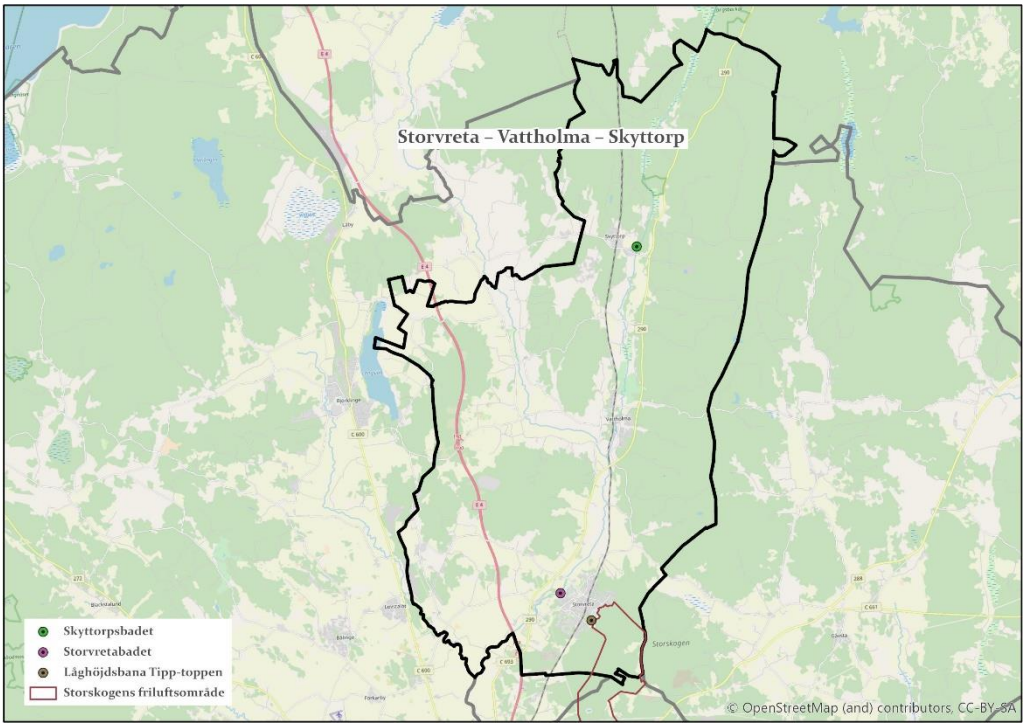

Befintliga objekt

Enhet	Namn	Beskrivning
Friluftsbad	Storvretabadet	Mindre bad med brygga och toalett. En mindre P-plats finns intill området.
Friluftsbad	Skyttorpsbadet	Mindre bad med grillplats och toalett. En mindre P-plats finns intill området.
Friluftsområde	Storskogen	Norra delen av friluftsområde som angränsar till naturreservatet Storskogen och är beläget mellan Storvreta och Jälla. Området har bl.a. flera vandringsleder, grillplatser, pulkabacke och vindskydd. Stor P-plats vid Tipp-toppen.
Lekplats i fril.omr/naturresev	Låghöjdsbana Tipp-toppen	Låghöjdsbana/naturlekpark
Vandringsled	Salstaleden	7 km lång mellan Vattholma och Skyttorps stationer på åsen via Salsta.

Förslag på nya åtgärder

Åtgärder		
Enhet	Beskrivning	Tid
MTB-leder	* Ny MTB-led anläggas väster om vandringslederna vid Tipp-toppen i Storvreta.	2020

** Fastställs i gatu- och samhällsmiljönämndens investringsbudget 2020*

Tidigare beslutade åtgärder

Åtgärder		
Enhet	Beskrivning	Tid
Vandringsleder	Salstaleden, ny led på åsen mellan tågstn i Vattholma och Skyttorp. Samarb med US.	2020

Utredningar

- Arbete med att ta fram riktlinjer för kommunala friluftsbad pågår, utförs av enheten gata, park, natur.

Utbyggnadsplaner

Storvreta, Vattholma respektive Skyttorp är i översiktsplanen utpekade som prioriterade tätorter. Ramberedskapen för tillkommande bostäder är angiven till 1 600, 300–800 respektive 150 bostäder till och med år 2050.

En genomförandestrategi för Storvreta, som bygger på cirka 1 900 bostäder inklusive Fullerö Hage har arbetats fram. Utbyggnaden beräknas starta kring mitten av 2020-talet. Både förskole- och skolplatser är planerade inom området. Även Vattholma kan inom perioden till och med år 2030 få ett tillskott av cirka 100 bostäder.

Svartbäcken – Gränby – Gamla Uppsala

Tuna Backar – Kapellgärdet – Kvarngärdet – Nyby – Löten

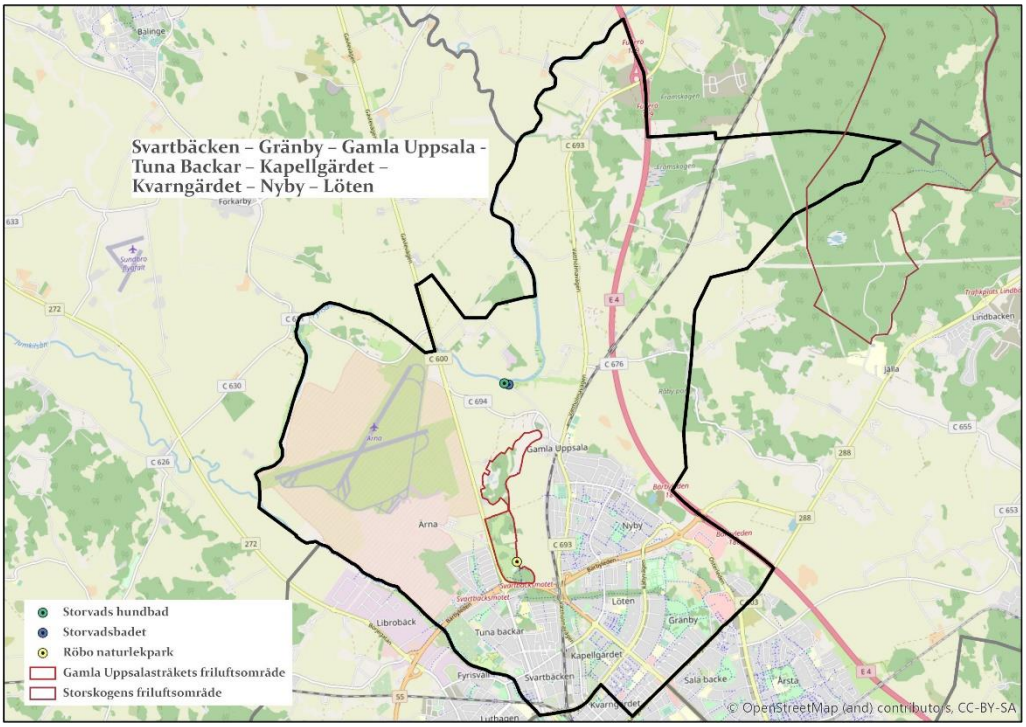

Befintliga objekt

Enhet	Namn	Beskrivning
Friluftsområden	G:a Uppsalastråket	Friluftsområde där Röbo- och Tunåsen ingår. Området har bl.a. flera vandrings- och skidleder, discgolfbana, toaletter, hundhage, och utsiktsplatser.
Vandringsleder	Gamla Uppsalavandringen/ Linnéstig	12 km lång vandringsled som passerar över åsarna mot Gamla Uppsala kyrka.
Vandringsleder	Vaksalavandringen/Linnéstig	8.7 km från Nyby via Råby park och vidare NÖ.
Vandringsleder	Eriksleden	6 km lång mellan Domkyrkan och Ga Uppsala kyrka öster om åsen.
Skidleder (ej elljusspår)	Röbo	Dras på åker och ängsmark öster om Röboåsen
Lekplatser i fril.omr/ naturreservat	Röbo Naturlekplats	Naturlekplats beläget i skogsdungen bakom Röboåsens entréplats.
Friluftsbad	Storvadsbadet	Stort friluftsbad med bryggor, grillplatser, handikappramp, utomhusdusch och toalett. En stor P-plats finns intill området.
Friluftsbad	Storvads hundbad	Hundbad intill Storvadsbadet.

Förslag på nya åtgärder

Åtgärder		
Enhet	Beskrivning	Tid

Tidigare beslutade åtgärder

Åtgärder		
Enhet	Beskrivning	Tid
Friluftsbad	Sätta ny spont vid friluftsbadet	2019

Utredningar

- Arbete med att ta fram riktlinjer för kommunala friluftsbad pågår, utförs av enheten gata, park, natur.

Utbyggnadsplaner

Ytterligare bostäder beräknas byggas i Liljefors-Gränby-Kvarngärdetområdet men även i Gamla Uppsala till och med år 2030.

Sävja – Bergsbrunna – Danmark

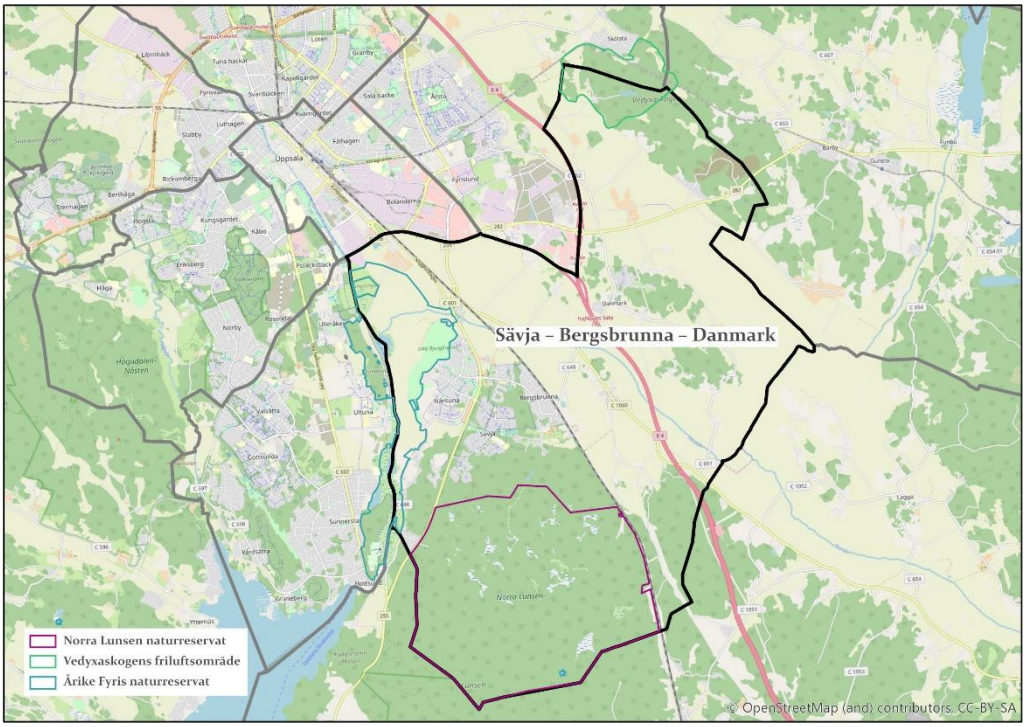

Befintliga objekt

Enhet	Namn	Beskrivning
Naturreservat	Årike Fyris naturreservat	Östra delen av naturreservatet mellan Fyrisån i väster och Lilla Djurgårdskogen i öster. Här finns vandrings-, rid- och skidleder, utegym och fågeltorn. I området finns en informationslokal, Ängsladan. P-plats vid L.Dj.skogen, Kungsängens gård O Vindbron.
Skidleder (ej elljusspår)	Kungsängens skidspår	Ca 3,5 km spår över ängsmark.
Skidleder (ej elljusspår)	Nåntuna ängars skidspår	Ca 6 km spår över ängsmark.
Naturreservat	Norra Lunsen	Stort naturreservat i södra Uppsala med många vandrings- och skidleder, grillplatser, toaletter, och vindskydd. Två raststugor finns i området, Fläktanstugan och Lunsentorpet. 7 st P-platser runt naturreservatet.
Skidleder (ej elljusspår)	Norra Lunsen skidspår	Ca 20 km spår genom skogsmark.
Friluftsområden	Vedyxaskogen	Södra delen av skogsområde med viltvatten och vandrings- och ridleder, grillplatser och toalett. Flera tillgänglighetsanpassningar. Liten P-plats samt HKP-P-plats.
Vandringsleder	Danmarksvandringen/ Linnéstig	16 km lång vandringsled som går mellan hamnen och Linnés Hammarby via Årike Fyris, Linnés Sävja och Danmarks k:a.

Förslag på nya åtgärder

Åtgärder		
Enhet	Beskrivning	Tid
Naturreservat	*Inom Årike Fyris. I utvecklingsplan utrycks behov av fler vandrings/cykelleder i omr.	2021-2023

** Fastställs i gatu- och samhällsmiljönämndens investringsbudget 2020*

Tidigare beslutade åtgärder

Åtgärder		
Enhet	Beskrivning	Tid
Naturreservat	Byte av tak och ugn vid Lunsentorpet	2019
Naturreservat	Återuppbyggnad av Fläktanstugan	2018

Utredningar

- Utvecklingsplan för Årike Fyris 2013.

Utbyggnadsplaner

Programarbete pågår för utbyggnad av Sävja –Bergsbrunna fram till år 2050 med drygt 20 000 bostäder. Utbyggnaden kommer att leda till ett mycket stort behov av fler förskole- och grundskoleplatser, anläggningar för idrott samt lokaler för kulturändamål.

Valsätra – Gottsunda – Sunnersta

Vårdsätra – Ulleråker – Ultuna

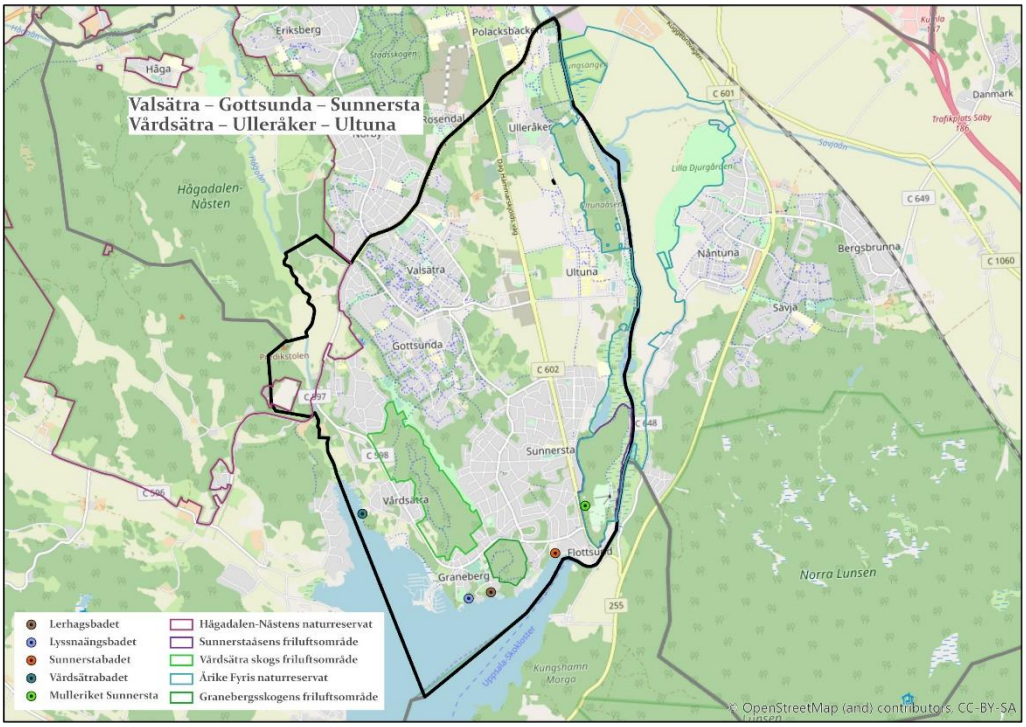

Befintliga objekt

Enhet	Namn	Beskrivning
Naturreservat	Hågadalen-Nåsten	Sydöstra hörnet av stort naturreservat i västra Uppsala med många vandrings-, rid- och skidleder, grillplatser, toaletter, och vindskydd.
Naturreservat	Årike Fyris	Västra delen av det naturreservatet mellan åsarna i väster och Fyrisån i öster. Här finns en vandringsled, fågeltorn, utsiktstorn och cykelväg.
Vandringsleder	Ultunavandringen/Linnéstig	7 km lång vandringsled som kommer från Uppsala stad och går fram till Sunnerstaspången via Ultunaåsen.
Friluftsområde	Sunnerstaåsen	Södra delen av Årike Fyris naturreservat. Här finns vandrings- och MTB-leder, skidspår, grillplatser, vindskydd, pulkabacke och toaletter. Stor P-plats.
MTB-leder	Sunnersta MTB-led	En slinga inom Sunnerstaåsens fril.omr., genom Granebergsskogen och Vårdsätra skog som bundits samman via

		transportsträckor på väg.
Lekplats i fril.omr/naturreservat	Mulleriket Sunnersta	Fem naturlekplatser inom Sunnerstaåsens friluftsområde. Varav 2st är tillgänglighetsanpassade.
Vandringsleder	Upplandsleden	Från Sunnerstaåsens fril.omr. Ö-ut mot Norra Lunsen & Fjällnora och V-ut längs Mälarstråket och Gula stigen in mot centrala Uppsala.
Vandringsleder	Mälarpromenaden	2 km lång vandringsled längs Ekolns strand mellan Flottsund och Skarholmen.
Vandringsleder	Gula stigen	10 km lång vandringsled från Uppsala stad, Ö-om Valsätra & Gottsunda, genom Gottsundagipen och Vårdsätra skog till Skarholmen.
Friluftsområde	Vårdsätra skog	Friluftsområde med vandrings- och MTB-leder.
Vandringsleder	Vårdsätra strandpromenad	3 km lång tillgänglighets-anpassad vandringsled mellan Skarholmen och Lurbo på träspänger och grus.
Friluftsområde	Granebergsskogen	Mindre friluftsområde med motionsslinga utan elljus och MTB-led.
Friluftsbad	Sunnerstabadet	Mellanstort bad med toalett.
Friluftsbad	Lyssnaängen	Stort bad med brygga, utomhusdusch, kiosk, grillplatser och toaletter. . Flera P-platser finns intill området.
Friluftsbad	Vårdsätrabadet	Mindre bad med toalett. Genom badet passerar Vårdsätra strandpromenad som går mellan Skarholmen och Lurbo. En mindre P-plats finns intill området.
Friluftsbad	Lerhagsbadet	Hundbad mellan Sunnerstabadet och Lyssnaängsbadet.

Förslag på nya åtgärder

Åtgärder		
Enhet	Beskrivning	Tid
Lekplats i fril.omr/ Naturreservat	*Laxes plats & Novas plats. Tillgänglighetsanpassning och utveckling av ytterligare Mullestationer.	2023 resp 2026
MTB-leder	*Ultunaåsen, Årike Fyris.	2023
Friluftsbad	*Nytt tillgänglighetsanpassat friluftsbad i	2021

	Vårdsätra.	

** Fastställs i gatu- och samhällsmiljönämndens investringsbudget 2020*

Tidigare beslutade åtgärder

Åtgärder		
Enhet	Beskrivning	Tid
Lekplats i fril.omr/ Naturreservat	Fjällfinas stig. Tillgänglighetsanpassning och utveckling av en av stationerna i Mulleriket.	2020
MTB-leder	Södra MTB-leden, parallellt med Gula stigen.	2020

Utredningar

- Utvecklingsplan för Årike Fyris 2013.
- Utvecklingsplan för Sunnerstaåsens friluftsområde.
- Arbete med att ta fram riktlinjer för kommunala friluftsbad pågår, utförs av enheten gata, park, natur.

Utbyggnadsplaner

Program för utbyggnad av Gottsunda-Valsätraområdet anger att mellan 5 000–7 000 nya bostäder, vara cirka 2 000 till och med år 2030, ska prövas i området.

Kommunstyrelsedirektiv för utbyggnad av Ulleråker anger en bostadsutbyggnad på 6 000 bostäder med start under andra halvan av 2020-talet. Inom Bäcklösa-Ultuna kan cirka 3 000 bostäder byggas till och med år 2050 inom ramen för ”uppsalapaketet”. En del av dessa kan byggas innan år 2030.

Utbyggnaden i området kommer att leda till ett behov av fler förskole- och grundskoleplatser.

Bilaga 2 – Kapacitetsredovisning/objekt

Tabellfärgsättning och storlek

Enhet	2020	2021	2022	2023	2024	2025-2029

Diagramfärgsättning

8 x 13,5

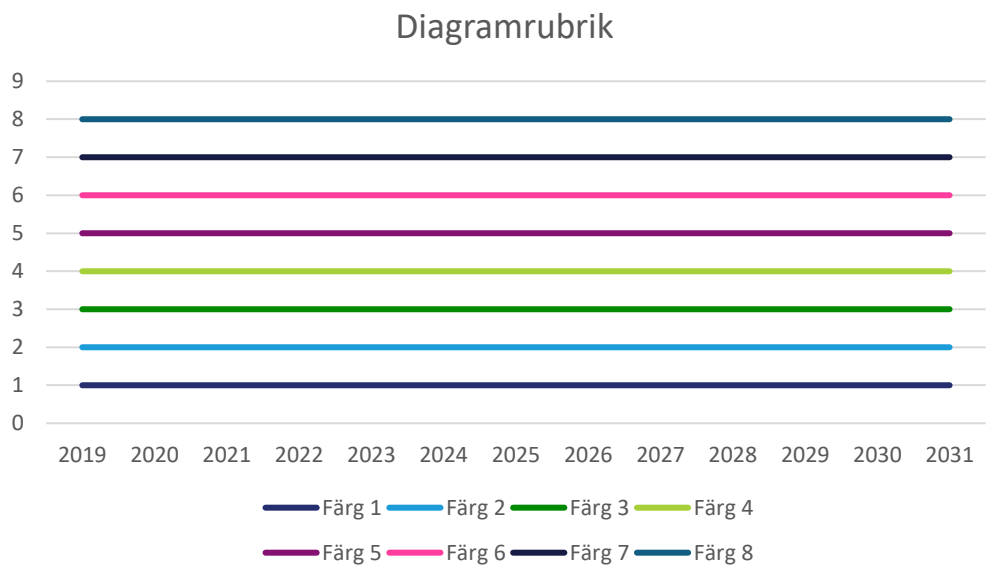

§ 96

Lokalförsörjningsplan friluftsliv
GSN-2019-2860

Beslut
Gatu- och samhällsmiljönämnden beslutar

att antaga lokalförsörjningsplan för friluftsliv såsom nämndens behov av lokaler och områdesutveckling,

att överlämna planen till kommunstyrelsen för godkännande och såsom beställning av angivna lokalåtgärder och områdesutveckling,

att uppdra åt förvaltningen att genomföra verksamhetsförändringar enligt planen,

att uppdra åt förvaltningen att i samråd med kommunledningskontoret genomföra lokalåtgärder och områdesutveckling enligt planen,

att ge förvaltningen justeringsmandat gällande exakt utformning och tid i samband med genomförandet av åtgärder enligt planen.

Sammanfattning
Lokalförsörjningsplan för friluftsliv utgör kommunens planering för lokaler och områdesutveckling inom gatu- och samhällsmiljönämnden verksamhetsområde. Planen har tagits fram gemensamt av stadsbyggnadsförvaltningen och kommunledningskontoret. Motsvarande arbete sker numera för alla fackförvaltningar med samma struktur och organisation.

Lokalförsörjningsplanen utgår från verksamhetens behov av lokaler och områdesutveckling. Behovet beräknas i grunden statistiskt utifrån nuvarande behov och kommunens befolkningsprognos – därefter sker analys och justering utifrån kända förändringar. Även ett antal andra verktyg såsom referenskommuner, nyckeltal och fritidsvaneundersökning har använts för att kartlägga behovet hos olika målgrupper.

Planen föreslår åtgärder av två slag:
- Åtgärder, tex nyanskaffning, förändring eller lämnande av lokaler och områden samt verksamhetsförändringar kopplade till detta.

- Utredningsåtgärder inom områden där fördjupat arbete krävs för framtagande av direkta åtgärder.

De direkta åtgärderna i planen innebär framför allt att ta fram utvecklingsplaner för kommunens större friluftsområden (Björklinge, Fjällnora, Hammarskog, Sunnerstaåsen och Ulva Kvarn) samt utveckling av nya MTB-leder, vandringsleder, naturlekplatser och lokalförändringar för att möta ökat besökstryck.

Beslutsunderlag
Förvaltningens skrivelse den 23 oktober 2019.
Arbetsutskottet har tillstyrkt förvaltningens förslag till beslut.

Uppsala kommun

Gatu- och samhällsmiljönämnden
Protokoll

Sammanträdesdatum:
2019-11-14

Sammanträdesprotokoll

Plats och tid: Bergius, Stationsgatan 12, klockan 18.00 – 21.11

Beslutande:
Rickard Malmström (MP), ordf.
Hilde Klasson (S), 1:e vice ordf.
Jonas Petersson (C), 2:e vice ordf.
Hannes Beckman (M)
Andreas Hallin (S)
Rickard Steinholtz (M) §§ 89-95
Anna-Christina Alfredsson (S)
Jens Nilsson (S)
Thomas Sundström (SD)
Susanne Eriksson (L)
Martin Wisell (KD)
Erik Wiklund (V)
Magnus Malmström (V), tjänstg. ersättare
Fredrik Björkman (M), tjänstg. ersättare §§ 96-105

Ersättare:
Sara Gille (S)
Per Ekegren (L)
Per-Eric Rosén (MP)
Andrea Byding (MP)
Fredrik Björkman (M) §§ 89-94
Anna-Karin Vaz Contreiras (KD) §§ 89-102

Övriga deltagare: Mats Norrbom, stadsbyggnadsdirektör, Annila Bexelius, avdelningschef, Roger Lindström, områdeschef, Tove Västibacken, enhetschef, Patrik Österbring, enhetschef, Towa Widh, controller, Helena Brämerson Gaddefors, projektledare, Emma Henning, trafikplanerare, Henrik Ljungman, projektledare

Utses att justera: Jonas Petersson (C) **Paragrafer:** 89 - 105

Justeringens plats och tid: Kommunhuset, Stationsgatan, klockan 17.00

Underskrifter:

Rickard Malmström (MP), ordförande

Jonas Petersson, justerare

Susanna Nordström, sekreterare

ANSLAG/BEVIS Protokollet är justerat. Justeringen har meddelats genom anslag på kommunens anslagstavla.

Organ: Gatu- och samhällsmiljönämnden **Sista dag att överklaga** 2019-12-12

Datum: 2019-11-14 **Anslaget tas ner:** 2019-12-12

Protokollet finns tillgängligt på www.uppsala.se och

Underskrift:

Uppsala kommun

Nämnd	Gäller från:	Diarienummer:
Arbetsmarknadsnämnden	2020-01-01	AMN-2019-0360
Kommunstyrelsen		KSN-2019-02984

Lokalförsörjningsplan

för arbetsmarknadsinsatser, försörjningsstöd och vuxenutbildning 2020–2024 med utblick till 2030

Beslutad i arbetsmarknadsnämnden 2019-11-25

Godkänd i kommunstyrelsen 2019-**-**

Postadress: Uppsala kommun, 753 75 Uppsala
Telefon: 018-727 00 00 (växel)
www.uppsala.se

Innehåll

1. Inledning 4
Styrning och uppdrag....4
Arbetets organisation....4
Planens innehåll....4
2. Förutsättningar....5
Lagbestämmelser och krav 5
Definitioner....6
3. Behov- och kapacitetsanalys 7
Befolkningsprognos 7
Arbetsmarknadsavdelningen....7
Vuxenutbildning....9
Försörjningsstöd samt enheten för nyanlända....10
Samlokalisering 10
Bostads- och lokalresurser 10
4. Utblick....11
Stads- och landsbygdsutveckling....11
Omvärld 12
5. Åtgärder....14
Nya åtgärder....14
Tidigare beslutade åtgärder 14
Utredningar 14
Åtgärder och utredningar som inte leder till lokalåtgärd 14
6. Ekonomi- och kostnadsutveckling 15
Investeringsbedömning....15
Hyreskostnad och verksamhetsekonomi 16
Bilaga 1 - Områdesbeskrivning....18

Sammanfattning

Lokalförsörjningsplan för arbetsmarknadsinsatser, försörjningsstöd och vuxenutbildning 2020–2024 med utblick mot 2030 utgör kommunens lokalplanering för berörda verksamhetsområden för arbetsmarknadsnämnden. Arbetsmarknadsnämndens behov av bostäder för nyanlända hanteras i Bostadsförsörjningsplan för mottagandet av nyanlända 2020–2022.

Planen tas fram gemensamt av kommunledningskontoret[1], äldreförvaltningen, stadsbyggnadsförvaltningen samt berörda kommunala bolag. Planen revideras årligen och aktuell plan omfattar planperioden 2020-2024.

Planens syfte är att säkerställa att Uppsala kommun hanterar både dagens och framtidens utmaningar när det gäller lokaler för arbetsmarknadsnämndens verksamheter. Den övergripande styrningen genom kommunens mål och budget redovisas på sidan 4.

Lokalförsörjningsplanen innehåller förslag på en ny åtgärd om samlokalisering av familjecentral i Gottsunda centrum samt justeringar i ett par åtgärder som följer av ändring i projektet Utbildnings- och jobbcenter i Boländerna. Flertalet utredningar om ytterligare samlokalisering finns också kopplade till projektet.

[1] Fastighetsavdelningen flyttade 1 september 2019 från stadsbyggnadsförvaltningen till kommunledningskontoret och bytte namn till fastighetsstaben.

1. Inledning

Lokalförsörjningsplan för arbetsmarknadsinsatser, försörjningsstöd och vuxenutbildning 2020–2024 med utblick mot 2030 utgör kommunens lokalplanering för berörda verksamhetsområden för arbetsmarknadsnämnden. Arbetsmarknadsnämndens behov av bostäder för nyanlända hanteras i Bostadsförsörjningsplan för mottagandet av nyanlända 2020–2022.

Inom området finns ett behov av samlokalisering och effektivisering. Lokalförsörjningsplaneringen har till syfte att genom samordnad och gemensam beredning säkerställa detta.

Styrning och uppdrag

Planen utgår från arbetsmarknadsnämndens ansvarsområden och de mål och uppdrag som fastställs av kommunfullmäktige i mål och budget 2020–2022. Grunden utgörs av nämndens ansvar för arbetsmarknadsinsatser, försörjningsstöd och vuxenutbildning amt nämndens verksamhetsplan för detta. Lokalförsörjningen kan eventuellt påverkas av uppdragen till nämnden om att anpassa arbetsmiljön i vuxenutbildningen till neuropsykiatriska funktionsnedsättningar och obligatorisk undervisning för anställda med behov inom vård- och omsorg.

Kommunstyrelsen ges i mål och budget ett övergripande ansvar att säkerställa att långsiktigt hållbara lokalförsörjningsplaner ska finnas för all kommunal verksamhet för behovet på kort och lång sikt. Planerna ska säkerställa att verksamheterna har tillgång till ändamålsenliga och kostnadseffektiva lokaler. Utveckling av den strategiska lokalförsörjningen ska ske genom att utveckla gemensamma lokallösningar mellan olika verksamheter samt ökad nyttjandegrad. Målsättningen över tid är sänkta kostnader i kommunkoncernen och minskad lokalkostnad per invånare. Det finns även särskilda uppdrag om att överväga alternativet att hyra lokaler på långa kontrakt istället för att bygga och äga själv.

I framtagandet vägs även aktuella kommunala styrdokument in.

Arbetets organisation

Planen tas fram gemensamt av äldreförvaltningen, kommunledningskontoret, stadsbyggnadsförvaltningen och berörda bolag, i detta fall Uppsalahem. Framtagandet samordnads av kommunledningskontoret. Arbetet leds av en styrgrupp där samtliga parter ingår. Bostads- och lokalförsörjningsplanen revideras årligen.

Planens innehåll

Planen omfattar planerade åtgärder under de närmaste fem åren med en utblick med åtgärder mot år 2030. Lokalförsörjningsplanen redovisar:

- Förutsättningar
- Behov och kapacitet
- Åtgärder – nya och tidigare beslutade
- Utredningsuppdrag
- Ekonomiska konsekvenser

I bilaga redovisas områdesindelade åtgärder och utredningar.

2. Förutsättningar

Arbetsmarknadsförvaltningens verksamhet är tydligt kopplad till beslut fattade på nationell nivå och kopplade till andra aktörer än de kommunala. Arbetsmarknadspolitiken är till viss del styrande för dimensioneringen av arbetsmarknadsförvaltningens arbete, då många projekt startas och drivs i kommunal regi. Elevantalet inom vuxenutbildning är beroende av flera faktorer, bland annat arbetsmarknadsläget, politiska beslut, statligt riktade insatser och migrationen.

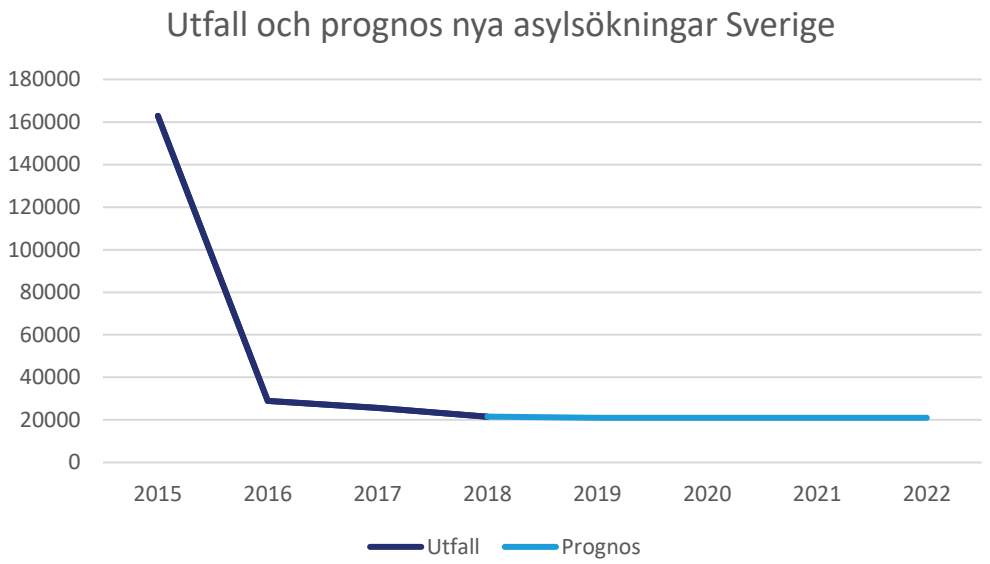

Diagram 1. Prognos antal nya asylsökningar i Sverige. Prognos från år 2019, faktiskt utfall 2015–2018 (Migrationsverket, P4 2019)

Lagbestämmelser och krav

Enligt skollagen (2010:800) ska kommunen tillhandahålla kommunal vuxenutbildning på grundläggande och gymnasial nivå samt som svenska för invandrare. Försörjningsstöd är lagstadgat enligt socialtjänstlagen (2001:453). Staten är ansvarig för arbetsmarknadspolitiken och det finns inga lagkrav på kommuner att tillgodose arbetsmarknadsinsatser.

Barnkonventionen

I arbetet med lokalförsörjningsplaner där åtgärderna påverkar barn är grunden barnets behov (enligt barnkonventionens princip). Någon specifik barnkonsekvensanalys görs inte i arbetet med lokalförsörjningsplanen eller åtgärderna som tas fram. Däremot ska barnkonsekvensanalys ske vid genomförandet av åtgärden för att säkerställa att:

- barn får möjlighet till dialog och får utrycka sin vilja
- åtgärden så långt det är möjligt utgår från och uppfyller barnens behov
- när så inte kan ske kompenserande åtgärder sker
  (i fastighetsåtgärden eller i verksamheten)

För generella åtgärder kan generell dialog, utformning och eventuell kompenserande åtgärder användas.

Definitioner

- KOMVUX – kommunal vuxenutbildning. Utbildningen kan drivas kommunalt eller privat.
- sfi – kommunal vuxenutbildning i svenska för invandrare. Utbildningen kan drivas kommunalt eller privat.
- SPRINT – språkintroduktion inom gymnasieskolan under utbildningsnämnden.
- Nyanländ. - ”En nyanländ person är någon som är mottagen i en kommun och har beviljats uppehållstillstånd för bosättning på grund av flyktingskäl eller andra skyddsskäl. Även anhöriga till dessa personer anses vara nyanlända. En person är nyanländ under tiden som han eller hon omfattas av lagen om etableringsinsatser, det vill säga två till tre år”[2]

Verksamhetsbeskrivning

Arbetsmarknadsavdelningen

Arbetsmarknadsavdelningen hanterar kommunens interna arbetsmarknadsinsatser och ska ses som ett komplement till arbetsförmedlingens uppdrag. Arbetsmarknadsavdelningen består av arbetsmarknadsenheterna, jobbcenter och konsumentrådgivning.

Stödet som ges inom arbetsmarknadsavdelningen är individuellt anpassat där målet är självförsörjning genom studier eller arbete. Arbetsmarknadsavdelningen arbetar med deltagare hänvisade från försörjningsstöd.

Vuxenutbildning

Vuxenutbildning bedrivs i Uppsala kommun på grundläggande nivå, gymnasial nivå, utbildning i sfi och särskild utbildning för vuxna. Såväl teoretiska kurser som yrkeskurser erbjuds. Förutom den kommunala regin finns även externt upphandlade utbildningsanordnare som från och med oktober 2019 utgörs av fyra aktörer. Samarbete kring insatser och lokaler krävs mellan avdelningarna vuxenutbildning och arbetsmarknad. När det gäller planeringen av utbildningsutbudet sker samverkan med näringslivet, arbetsförmedlingen med flera parter.

Vägen in i studier för en vuxenstuderande går genom enheten Navet där studie- och yrkesvägledare, antagningsenheten och stödfunktioner finns.

Försörjningsstöd

Försörjningsstöd ansvarar för handläggning av ansökningar av försörjningsstöd och hänvisar också personer vidare till andra verksamheter inom arbetsmarknadsförvaltningen. Försörjningsstöd hanterar många känsliga frågor och det råder sekretess kring en stor del av informationen.

---

[2] Migrationsverket. 2016. *Vanliga begrepp när det gäller statliga ersättningar*.

3. Behov- och kapacitetsanalys

Befolkningsprognos

År 2018 bodde drygt 225 000 personer i kommunen. Uppsala kommun väntas växa och få en ökad befolkning under lång tid framöver. I årets prognos antas befolkningen år 2030 uppgå till knappt 268 000 personer, en ökning med cirka 42 500 personer jämfört med år 2018. Ökningen väntas i samtliga åldersklasser.

Kommunprognos 2019 antar en högre takt i befolkningstillväxten jämfört med prognosen 2018. År 2030 antas befolkningen vara nästan 10 000 fler jämfört med fjolårets prognos för samma år. Efter år 2030 väntas befolkningen fortsätta öka men i lägre takt än innan 2030. Dessutom tillkommer befolkning vid utbyggnad av Sävja-Bergsbrunna, som planeras starta omkring mitten av 2020-talet.

Variationer i prognoser från olika år visar på att kommunen måste ha beredskap både för en ökning och för en minskning i befolkningsutvecklingen.

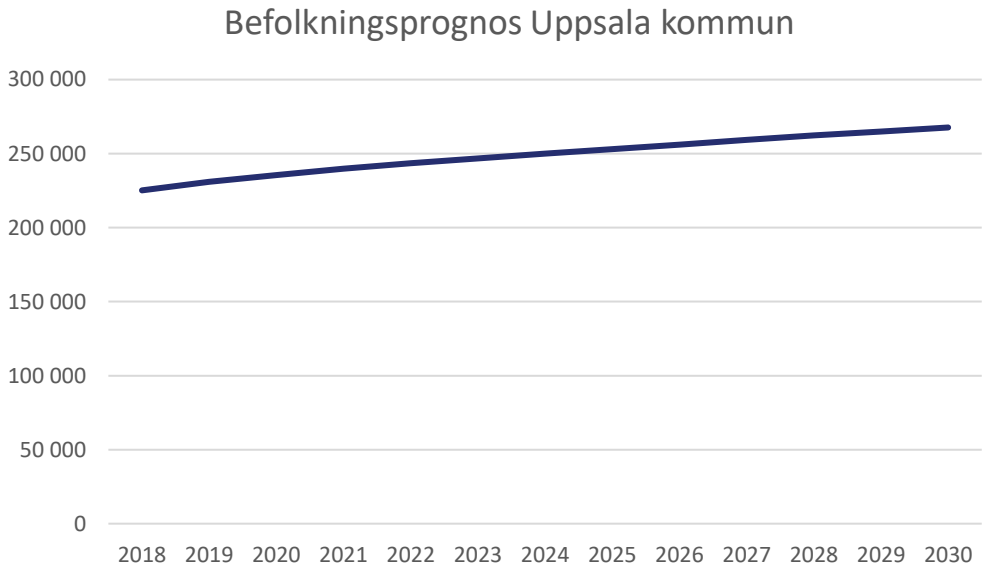

Diagram 2. Befolkningsprognos Uppsala kommun

Arbetsmarknadsavdelningen

Arbetsmarknadsavdelningens behov består dels av administrativa lokaler och olika lokaler för praktiska arbetsinsatser. Idag ligger arbetsmarknadsenheterna och jobbcenterverksamheterna utspridda över kommunen. Ett önskemål är att kunna samlokalisera för att öka samarbetet mellan enheterna, målet är att resan för en deltagare från anvisning till egen försörjning ska kortas.

Det finns även ett politiskt mål att öka arbetsmarknadsavdelningens närvaro i Gottsunda, vilket planeras att ske bland annat i samverkan med vuxenutbildningen.

Arbetsmarknadsenheterna

Antalet anställda på arbetsmarknadsenheterna var under 2018 cirka 120 stycken. Det finns behov av administrativa lokaler med mötesrum i olika storlekar. Samverkan med

externa parter, exempelvis arbetsförmedlingen. Det är av viktigt för verksamheten ligger tillgänglig för kommunens invånare.

Nuvarande lokaler finns på Kungsgatan 85 (Navet) och i Gottsunda centrum (Utbildnings- och jobbcentrum Gottsunda). Navet är i behov av nya lokaler då de nuvarande på Kungsgatan 85 på sikt ska säljas.

Jobbcenter

Jobbcenterverksamheterna erbjuder arbetsträning, praktik, utbildning och subventionerade arbetsmarknadsanställningar i verkliga miljöer för deltagare som hänvisas från försörjningsstöd genom arbetsmarknadsenheterna.

De senaste åren har antalet deltagare i kommunala arbetsmarknadsåtgärder legat mellan cirka 2 000–2 700 deltagare, med ett snitt på cirka 1 procent av invånarna i kommunen.

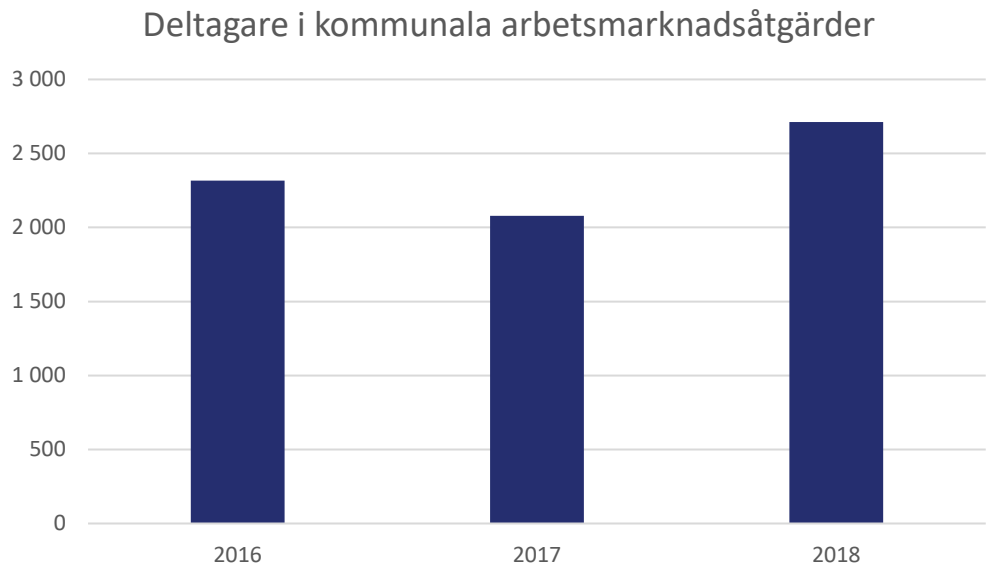

Diagram 3. Deltagare i kommunala arbetsmarknadsåtgärder, antal. Kolada 2019.

Jobbcenter är uppdelad på flera enheter:

- Produktion och naturvård
  Innefattar bland annat snickeri, odling av växter, cykelverkstad och försäljning. Bedrivs i Hammarskog och Skoghall (Kåbovägen 17). Båda verksamheterna är i behov av lokalanpassningar, Hammarskog renovering av lunchutrymmen och Skoghall anpassning i förhållande till verksamheten som flyttar till Boländerna 1:43.

- Elektronikåtervinning och återbruk
  Återvinning av elektronik samt försäljning av återanvändningsbara produkter. Återbruket flyttas till Boländerna 1:43. Omlokalisering av elektronikåtervinningen utreds.

- Livsmedel och Café och Jobbspår kök
  Behov av kök och servering. Från och med hösten 2019 startar verksamhet i Allis-huset Sylveniusgatan 8. Där kommer både praktisk utbildning och arbetsmarknadsinsatser i köks och cafémiljö att inrymmas.

Konsumentrådgivningen

Konsument Uppsala med konsumentrådgivning och budget- och skuldrådgivning finns i Stadsbibliotekets lokaler på Svartbäcksgatan 17. Energi- och klimatrådgivarna tillhör från och med 2019 stadsbyggnadsförvaltningen.

Vuxenutbildning

Vuxenutbildningen har behov av omställningsbara undervisningslokaler och specialanpassade lokaler för vissa yrkesutbildningar. Utbildningar i egen regi eller externt upphandlad ska samspela på ett effektivt sätt. Utbildnings- och jobbcenter i Boland respektive Gottsunda ska erbjuda fler personer möjlighet att studera och också erbjuda nya studieformer. Efter tillträde i de nya lokalerna under 2019 fokuseras framåt på effektivitet och flexibilitet i lokalutnyttjandet.

Elevantal

Antalet aktiva personer inom vuxenutbildningen varierar under året, se diagram 4. De närmaste åren förväntas vuxenutbildningen öka då flertalet sfi-studenter förväntas påbörja grundläggande och gymnasial utbildning medan ökningen inom sfi mattas av.

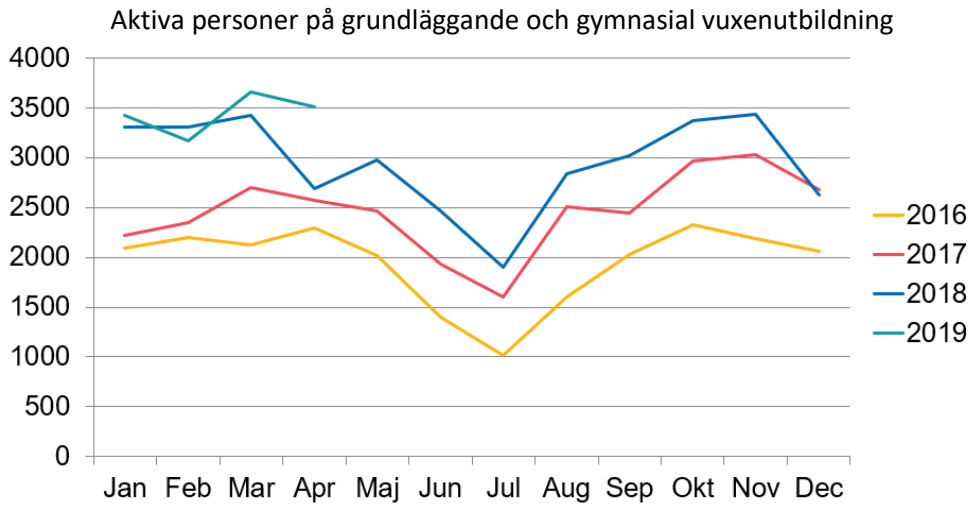

Diagram 4. Aktiva personer på grundläggande och gymnasial vuxenutbildning

Utifrån att elevantalet inom vuxenutbildningen förväntas öka de närmaste åren kommer det att finnas ett ökat behov av lokaler totalt sett. Kraven på vuxenutbildning är att undervisning ska bedrivas flexibelt och individanpassat. Vuxenutbildning ska också kunna kombineras med arbetsmarknadsinsatser, vilket innebär ett behov av ändamålsenliga lokaler av olika storlekar. Vuxenutbildning ska erbjudas i många olika former för att passa olika individer.

Behovet av studielokaler kan förändras med relativt kort varsel, vilket understryker vikten av att kommunen har flexibla lokaler som kan användas för olika ändamål.

Behovet i egen regi bedöms mötas genom Linnéskolans flytt till Boländerna 1:43 och öppningen av Utbildnings- och jobbcentrum i Gottsunda under 2019.

Försörjningsstöd samt enheten för nyanlända

Försörjningsstöd och enheten för nyanlända har en stor andel besökare dagligen, både på inplanerade möten och vid spontanbesök. Verksamheten kräver flertalet besöksrum försedda med skalskydd, överfallslarm, dubbla utvägar och avsaknad av lösa föremål för att på ett säkert sätt kunna bemöta besökare. Det krävs även en bemannad mottagningsreception som är öppen under dagtid. Det är viktigt att lokalerna erbjuder en funktionell och trevlig miljö som är anpassad för både barn och vuxna. Därvid innefattas att besökaren har rätt till integritet och inte ska behöva känna sig utsatt vid besök i verksamheten. I nuläget finns båda verksamheterna på Salagatan 18.

Samlokalisering

Enheterna arbetsmarknad, vuxenutbildning och försörjningsstöd redovisas under separata rubriker. Det innebär inte att verksamheterna är åtskilda från varandra, då de samverkar i många former. Genom strategisk lokalplanering kommer möjligheten till olika former av samverkan att förbättras och tillgängligheten för medborgaren att öka.

Samlokaliseringsbehovet av arbetsmarknadsinsatser och vuxenutbildning är stort, bland annat för att kunna möta de nya krav som har uppstått när målgruppen de senaste åren har förändrats. Dels har nya kombinationsutbildningar skapats och fortsätter skapas då yrkesstudier kombineras med språkstudier. Dels har målgruppen breddats, såsom unga som varken arbetar eller studerar och personer med någon form av funktionsnedsättning.

Bostads- och lokalresurser

Aktivitetsbaserad verksamhet - ABW

Uppsala kommuns nya administrativa lokaler ska vara i lokaler som stödjer aktivitetsbaserat arbetssätt. Genom ett aktivitetsbaserat arbetssätt önskar Uppsala kommun uppfylla mål som stödjer ett öppet, tvärfunktionellt och inkluderande arbetssätt. Medarbetare kan välja typ av arbetsplats utefter vilka arbetsuppgifter som ska utföras. Aktivitetsbaserade lokaler stödjer även kommunens mötesintensiva arbete. Att fler medarbetare möts på daglig basis ger Uppsala kommun möjlighet att utnyttja de interna kunskapsresurserna på ett effektivt sätt.

4. Utblick

Stads- och landsbygdsutveckling

Under den närmast 5-årsperioden är det framförallt i staden som den stora bostadsutbyggnaden och befolkningsökningen kommer att ske. Fokus för bostadsbyggandet ligger här på stadsdelarna Kungsängen/Industristaden, Rosendal, Östra Salabacke men även i, Gamla Uppsala – Nyby, Gränby, Kapellgärdet, Kvarngärdet samt Ultuna/Bäcklösa kommer det byggas många bostäder. Utanför staden väntas störst samlad utbyggnad ske i Fullerö Hage, Gunsta, Lindbacken och Skölsta. Under mitten och andra halvan av 2020-talet väntas utbyggnad i framför allt Eriksberg, Librobäck, Gottsunda, Valsätra, Sävja – Bergsbrunna, Ulleråker samt Södra Storvreta starta. Utbyggnaden förväntas fortsätta i flera av de övriga områdena ovan.

Uppsalapaketet - avtalet med staten om 4-spårig järnväg mellan Uppsala och Stockholm med en stor utbyggnad av stadens södra delar -kommer ha stor påverkan på utbyggnadsbehovet av den sociala infrastrukturen[3] under lång tid framöver. Det berör i första hand Sävja-Bergsbrunna men också Gottsunda-Valsätra, Bäcklösa och Ultuna. Planeringen för hela utbyggnaden av cirka 33 000 bostäder ska ske så att samtliga lägenheter kan vara färdigbyggda år 2050.

Beredskap för kommande behov

Behovet i lokalförsörjningsplanen är uppskattat utifrån kommunens officiella befolkningsprognos. En långsiktig planering behöver ha beredskap för ett annat behov – både ett högre och ett lägre. I kommunens befolkningsscenario *extra hög* uppskattas befolkningen år 2030 uppgå till totalt drygt 283 300 invånare i stället för 267 600, som kommunprognosen anger. Befolkningsscenario *låg* visar på en lägre befolkningsökning jämfört med den officiella befolkningsprognosen. Från och med år 2024 beräknas ökningen minska kraftigt och år 2030 uppgår befolkningen till totalt 255 300, det vill säga cirka12 300 personer färre än kommunprognosen för år 2030.

I kommunen pågår ett arbete för att säkerställa möjligheten att tillgodose social infrastruktur när behov uppstår i första hand i områden utanför de stora exploateringsområdena. Stadsbyggnadsförvaltningen arbetar med att kartlägga strategisk mark i staden där det ska vara möjligt att i framtiden försörja kommunen med lokaler, anläggningar och särskilda bostäder.

Syftet med arbetet är att platser som bedöms lämpliga för ändamålet utifrån sammanhang och fysiska förutsättningar ska bevakas långsiktigt. Framför allt är det stora ytkrävande anläggningar som skolor och idrottsanläggningar, som det i efterhand kan vara svårt att hitta en bra lokalisering för i samband med förtätning av befintliga bostadsområden, som kommunen behöver reservera mark för. Med bättre framförhållning och kunskap förkortas planeringsprocessen när behovet blir aktuellt att realisera.

Att prognostisera arbetsmarknadsnämndens lokalbehov på lång sikt är svårt då det finns många påverkansfaktorer. Om antalet kvm per invånare år 2050 skulle vara det samma som sista december 2018 skulle behovet för de verksamheter som lyfts i den här

[3] Lokaler och mark för samhällsfinansierad verksamhet - förskola, skola, idrott, kultur samt fritid men även särskilda bostäder.

planen vara cirka 34 000 kvm. Det finns flertalet faktorer som kan påverka utvecklingen i antalet kvm, exempelvis drift och utformning.

Omvärld

Jämförelsekommuner

I Kommun- och landstingsdatabasen (Kolada) kan information hämtas för att jämföra sig med andra kommuner.

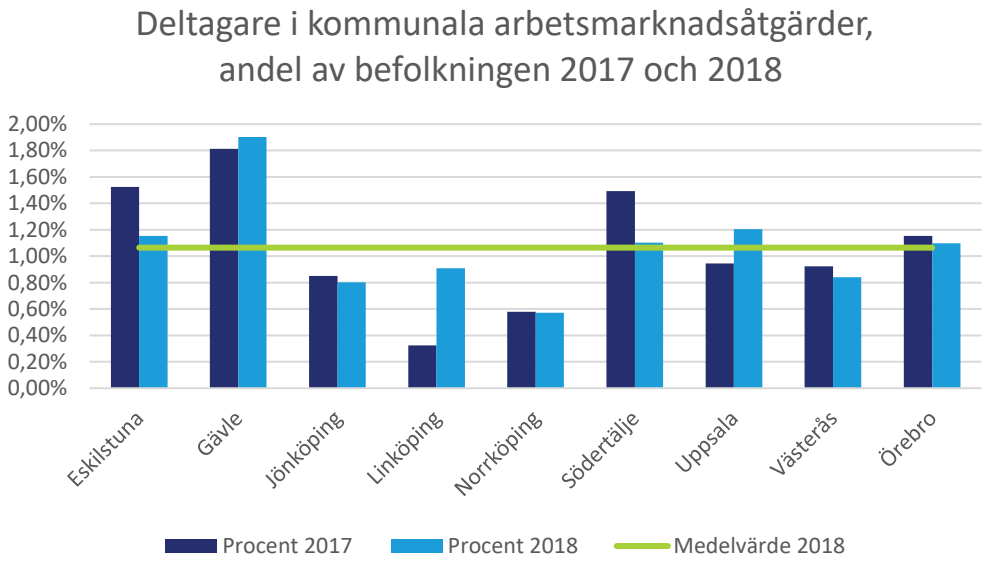

Deltagare i kommunala arbetsmarknadsåtgärder, andel av befolkningen 2017 och 2018. Kolada hämtad 2019.

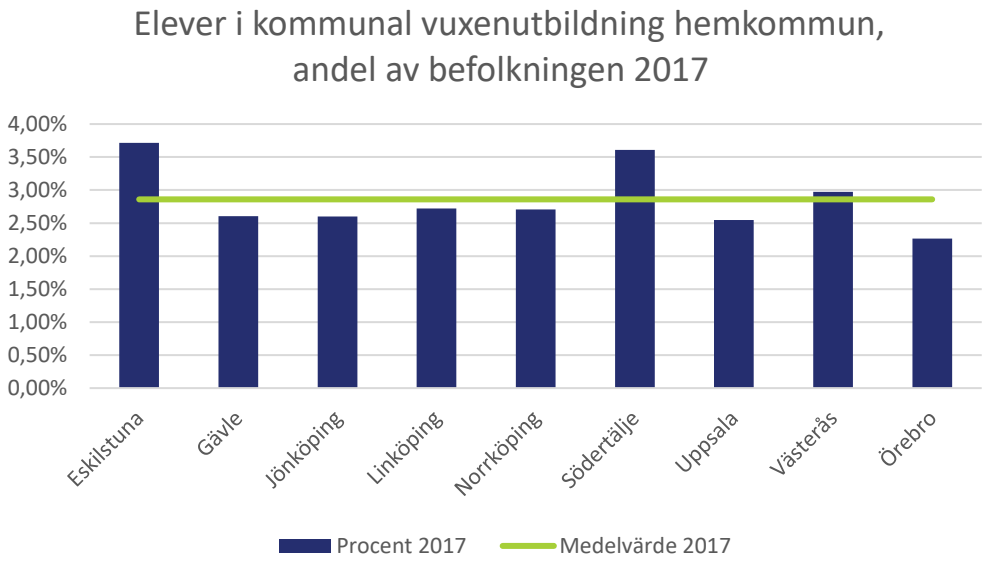

Elever i kommunal vuxenutbildning hemkommun, andel av befolkningen 2017. Kolada hämtad 2019.

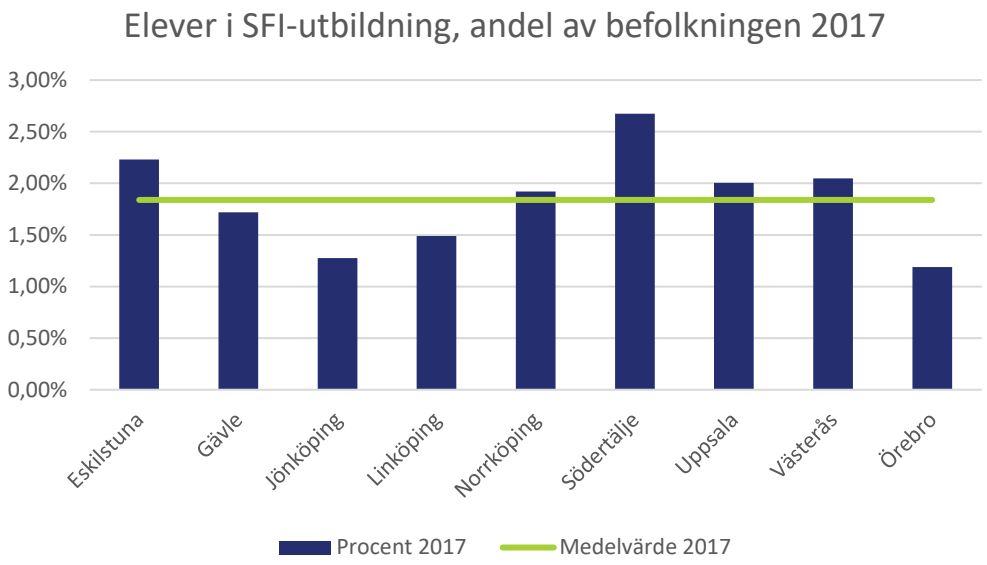

Elever i sfi-utbildning, andel av befolkningen 2017. Kolada hämtad 2019.

5. Åtgärder

Nya åtgärder

Åtgärder		
Enhet	Beskrivning	Åtgärden färdigställd
Kristallen sfi	Flytt av verksamheten från Mötesplats Treklangen till Gottsunda centrum	2020-2021

Tidigare beslutade åtgärder

Åtgärder		
Enhet	Beskrivning	Åtgärden färdigställd
Navet, Kungsgatan 85	Om- och samlokalisering av verksamheter till Boländerna 1:43	~~2019~~ 2021
Skoghall, Kåbovägen 17	Lokalerna lämnas delvis	~~2019~~ 2020-2021
VUX Jälla trädgårdsutbildning	~~Trädgårdsutbildningen flyttas till Boländerna 1:43~~ Flyttar istället till Skoghall, Kåbovägen 17	~~2019~~ 2020
Återbruket, Stålgatan 8	Flyttas till Boländerna 1:43	~~2019~~ 2020
Hammarskog	Lokalanpassning av omklädningsrum och personalutrymmen	2019–2020

Utredningar

- Utreda eventuellt nya lokaler för Nyby Vision
- Utred om växthusverksamhet kan flytta från Skoghall (Kåbovägen 17) till Boländerna 1:43.
- Utreda omlokalisering av elektronikåtervinningen

Åtgärder och utredningar som inte leder till lokalåtgärd

- Finns utrymme/möjlighet att inrymma omsorgsförvaltningens dagliga verksamhet i Boländerna 1:43: Tänkt verksamhet lokaliserar på annan plats.
- Måltidsservice vill vara kvar i Boländerna 1:43: Blir kvar.
- Utreda samverkan eller etablering i Stenhagen: Planeras ske genom buss
- Utred om kökslokalerna på Boländerna 1:43 kan fungera som utbildningslokal för köksutbildning och om det finns kapacitet att flytta utbildnings-verksamheten i Ekeby till Boländerna 1:43: Köket används av måltidsservice.
- Utreda samverkan eller etablering i Sävja, Stenhagen och Gränby: Planeras att ske genom buss.

6. Ekonomi- och kostnadsutveckling

Vid genomförandet av lokalåtgärder påverkas kommunens ekonomi på flera olika sätt. I många fall innebär åtgärderna att investeringsmedel måste säkerställas både för fastighetsåtgärder och för verksamhetens behov av tex möbler. Det behöver även säkerställas att de verksamheten både kan bära lokalkostnaderna och har medel för att driva verksamheten.

Beräkningarna av dessa kostnader sker antingen utifrån verklig genomförande-planering eller genom övergripande schabloner, tex byggkostnad per kvm.

Arbetsmarknadsförvaltingen har ett antal pågående lokalprojekt som under projektens gång ändrats eller försenats. Arbete pågår kontinuerligt med att beräkna konsekvenserna av ändringarna, siffrorna angivna i den här lokalförsörjningsplanen är baserade på läget i slutet av september 2019. Åtgärder och tidigare beslutade åtgärder bedöms leda till en ökning i hyresnivå med cirka 1,3 mkr för arbetsmarknadsnämnden under planperioden 2020–2024 (exklusive index). För 2020 bedöms investeringar för cirka 32 mkr för Bolandsprojektet och renoveringar i Hammarskog. Ytterligare investeringar krävs i kommunkoncernen för anpassning av Skoghall och familjecentral i Gottsunda centrum. Justeringar i investeringar leder till justeringar i hyresnivåer.

De ekonomiska förutsättningarna har löpande stämts av mot mål och budget. Finansiering av åtgärderna förutsätts ingå i mål och budget om det inte särskilt anges annat.

Investeringsbedömning

Investeringsbedömningen inkluderar investeringar i kommunkoncernen, både i bolag och de fastigheter kommunstyrelsen äger.

Investeringsbedömning i tkr						
	Prognos 2020	Prognos 2021	Prognos 2022	Prognos 2023	Prognos 2024	Prognos 2025–2029
Arbetsmarknadsinsatser	32 137	0	0	0	0	0
Administration	0	0	0	0	0	0
Vuxenutbildning	0	0	0	0	0	0
Totalt	**32 137**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

Investeringsbedömning i tkr.

Behov av investeringsmedel för Förvaltningsfastigheter för anpassning av Skoghall för trädgårdsutbildningen och UKFAB för familjecentral i Gottsunda centrum är inte inkluderat.

Till detta kan arbetsmarknadsnämnden även vara i behov av investeringar för inventarier.

Hyreskostnad och verksamhetsekonomi

Hyra

Hyresförändringar i tkr									
	Hyra 2019	Prognos 2020	Prognos 2021	Prognos 2022	Prognos 2023	Prognos 2024	Prognos 2025–2026	Prognos 2027-2028	Prognos 2029-2030
Arbetsmarknadsinsatser	11 931	706	-331	-447	0	0	0	0	0
Administration	9 805	0	-447	-447	0	0	0	0	0
Vuxenutbildning	15 428	2 132	168	0	0	0	0	0	0
Totalt	**37 164**	**2 839**	**-609**	**-894**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

Hyresförändring för åtgärder i tkr. Utredningar inte inkluderade. Siffrorna är ungefärliga och baserade på ett utdrag 190530 och schabloner.

I och med pågående förändringar är hyran i vissa fall svår att förutse. En uppskattning har gjorts utifrån senaste läge. I hyresökningen är Dungen i Gottsunda centrum inkluderad då arbetsmarknadsnämnden står på kontraktet. Gottsunda handlingsplan finansierar dock lokalkostnaden som uppgår till cirka 1,1 mkr per år.

Hyreskostnad i tkr									
	Hyra 2019	Prognos 2020	Prognos 2021	Prognos 2022	Prognos 2023	Prognos 2024	Prognos 2025–2026	Prognos 2027-2028	Prognos 2029-2030
Arbetsmarknadsinsatser	11 931	12 875	12 802	12 611	12 863	13 121	27 034	28 126	29 262
Administration	9 805	10 001	9 754	9 502	9 692	9 886	20 368	21 191	22 047
Vuxenutbildning	15 428	17 869	18 395	18 763	19 138	19 521	40 221	41 846	43 537
Totalt	**37 164**	**40 746**	**40 951**	**40 876**	**41 693**	**42 527**	**87 623**	**91 163**	**94 846**

Lokalhyran är indexerad med 2 % årligen och bruksvärdeshyran satt till en höjning om 1 % årligen. Båda siffrorna är schabloner. Hyresrabatt är inte inkluderat. Fördelade kostnader från fastighetsstaben för administration, förvaltning och drift är inte inkluderad. Siffrorna är ungefärliga och baserade på ett utdrag 190530.

I nuläget utgår en hyresrabatt för av kommunstyrelsen ägda lokaler. Denna summa är inte inkluderad ovan men uppgår för arbetsmarknadsnämnden till cirka 4,6 miljoner för lokaler 2019 (Navet och Hammarskog). Kapitalkostnad för kommunstyrelsens ägda lokaler är inte heller inkluderad i siffrorna ovan vilket för 2019 uppgår till cirka 5,6 miljoner för lokaler som arbetsmarknadsnämnden hyr, bostäder är inte inkluderade i den här planen.

Sedan 2019 har fastighetsstaben, förut fastighetsavdelningen, en ny finansieringsmodell. Kostnader för administration, förvaltning och drift fördelas mellan de olika nämnderna, för 2020 fördelas kostnaden med cirka 15 miljoner kronor för AMN. Dessa är inte inkluderade i tabellen ovan.

Hyra per kvm						
	Hyra per kvm 2019	Prognos 2020	Prognos 2021	Prognos 2022	Prognos 2023	Prognos 2024
Arbetsmarknadsinsatser	1 635	1 609	1 356	1 392	1 420	1 448
Administration	1 582	1 614	1 677	1 748	1 783	1 818
Vuxenutbildning	1 525	1 391	1 429	1 458	1 487	1 517
Medelvärde	*1 581*	*1 538*	*1 487*	*1 532*	*1 563*	*1 594*

Tabellen visar arbetsmarknadsnämndens hyreskostnad i kr per kvm och prognostiserad utveckling med planerade lokalförändringar för de tre kategorierna. En ökning med en schablon på 2 % årligen är inkluderad. Hyresrabatt för av kommunstyrelsen ägda bostäder/lokaler och fördelade kostnader från fastighetsstaben för administration, förvaltning och drift är inte inkluderad. Siffrorna är ungefärliga och baserade på ett utdrag 190530.

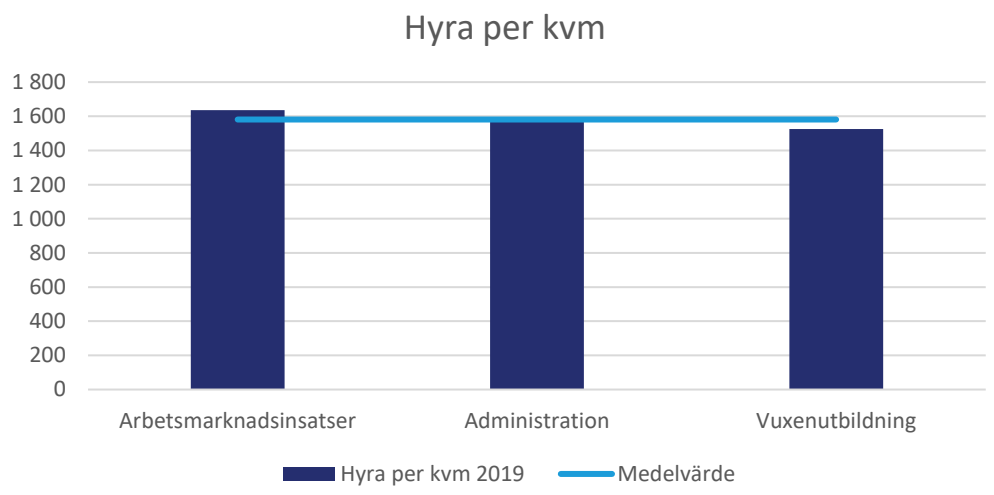

Diagrammet visar arbetsmarknadsnämnden hyreskostnad i kr per kvm 2019. Medel utgör medelvärdet av de tre kategoriernas hyresnivå per kvm.

Diagrammet visar prognostiserad hyra per invånare för de tre kategorierna arbetsmarknadsinsatser, administration och vuxenutbildning. En ökning med en schablon på 2 % årligen är inkluderad. Hyresrabatt för av kommunstyrelsen ägda bostäder/lokaler och fördelade kostnader från fastighetsstaben för administration, förvaltning och drift är inte inkluderad. Siffrorna är ungefärliga och baserade på ett utdrag 190530.

Bilaga 1 - Områdesbeskrivning

Centrala staden – Fålhagen

Kungsängen – Boländerna

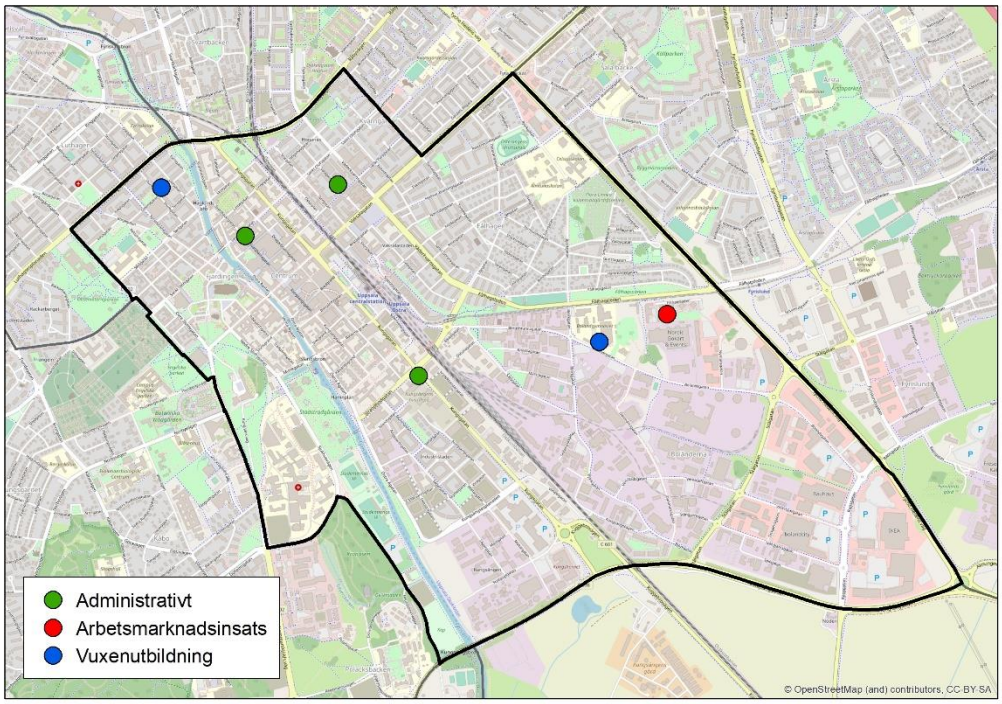

Nuvarande verksamheter

Kommunal regi
Navet (Kungsgatan 85)
Försörjningsstöd (Salagatan 18)
Krami (Fålhagsleden 57A)
Konsument Uppsala (Svartbäcksgatan 17)

Privat regi
AplhaCE (S:t Persgatan)
Hermods (Bangårdsgatan och S:t Olofsgatan)
Kui (S:t Olofsgatan)
Lernia (S.t Persgatan)
MOA (S:t Olofsgatan)
Nyby Vision (Sturegatan 9)
Kommunen hyr in lokalen

Tidigare beslutade åtgärder

Åtgärder		
Enhet	Beskrivning	Tid
Navet, Kungsgatan 85	Om- och samlokalisering av verksamheter till Boländerna 1:43	~~2019~~ 2021

Utredningar

- Utred om växthusverksamhet kan flytta från Skoghall (Kåbovägen 17) till Boländerna 1:43.
- Utreda eventuellt nya lokaler för Nyby Vision

Åtgärder och utredningar som inte leder till lokalåtgärd

- Finns utrymme/möjlighet att inrymma omsorgsförvaltningens dagliga verksamhet i Boländerna 1:43: Tänkt verksamhet lokaliserar på annan plats.
- Måltidsservice vill vara kvar i Boländerna 1:43: Blir kvar.

Utbyggnadsplaner

Detaljplanearbete pågår för utbyggnad av kv Ångkvarn med cirka 900 bostäder. Kvarteret Hugin planeras byggas ut med cirka 500 lägenheter. När Kungsängen och kvarteret Hugin är färdigbyggt beräknas totalt cirka 7 500 bostäder finnas där.

Luthagen – Stenhagen

Rickomberga – Berthåga – Kvarnbo

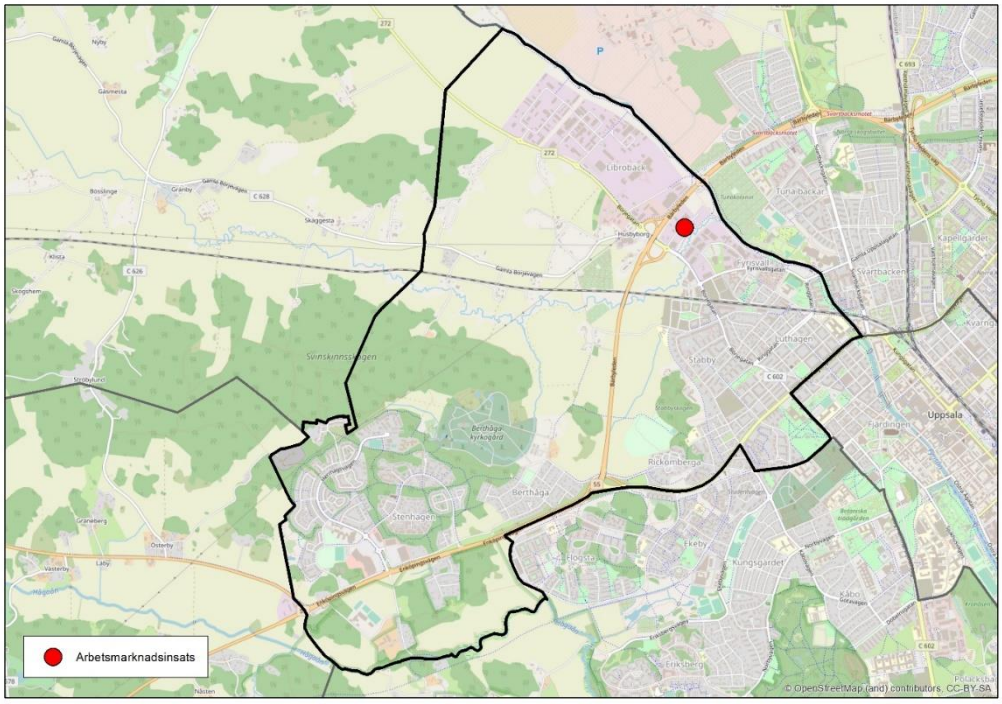

Nuvarande verksamheter

Kommunal regi
Elektronikåtervinningen (Skebogatan 5)

Privat regi
Lernia (Söderforsgatan)
Movant (Söderforsgatan 2019, lokal ej klar för 2020)

Utredningar

- Utreda omlokalisering av elektronikåtervinningen

Åtgärder och utredningar som inte leder till lokalåtgärd

- Utreda samverkan eller etablering i Stenhagen: Planeras ske genom buss.

Utbyggnadsplaner

Stadsdelen Librobäck planeras att bebyggas med cirka 1 500 bostäder. Delar av dem kan tillkomma inom perioden till och med år 2030. Mark har reserverats på Stabbyfältet för utbyggnad av förskola, skola och idrottsanläggningar.

Norby – Eriksberg – Flogsta

Kåbo – Ekeby – Rosendal – Polack - Håga

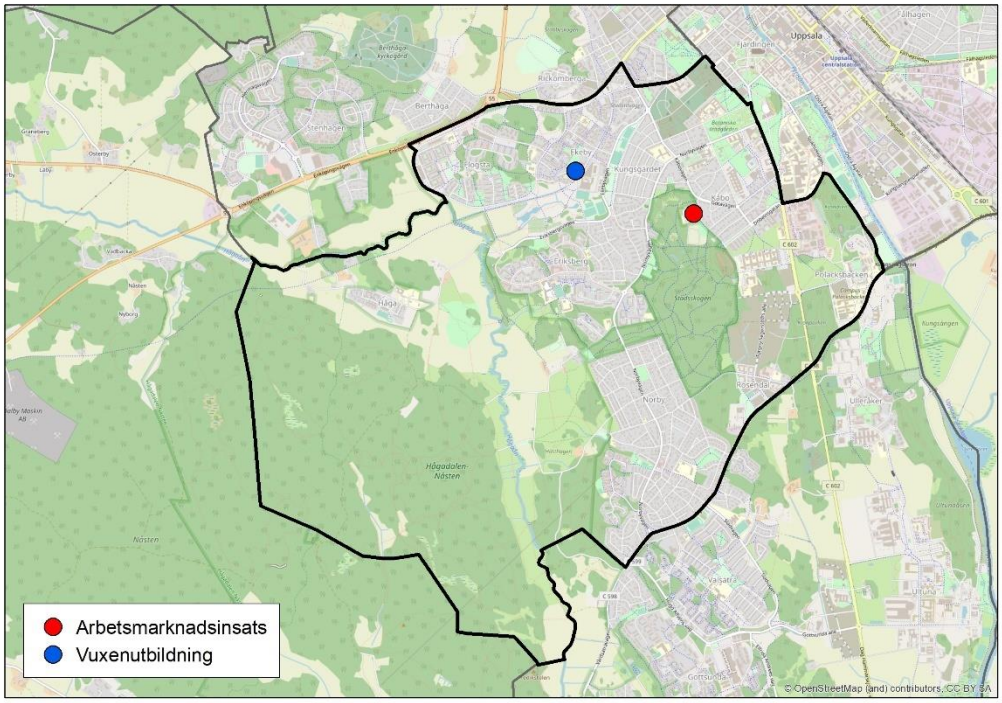

Nuvarande verksamheter

Kommunal regi

Skoghall (Kåbovägen 17)
Växthus, cykelverkstad. Utgångspunkt för ambulerande arbetsgrupper.
Ekeby (Ekeby bruk)
Köksutbildning

Privat regi

Tidigare beslutade åtgärder

Åtgärder		
Enhet	Beskrivning	Tid
Skoghall, Kåbovägen 17	Lokalerna lämnas delvis	~~2019~~ 2020-2021

Utredningar

- Utred om växthusverksamhet kan flytta från Skoghall (Kåbovägen 17) till Boländerna 1:43

Åtgärder och utredningar som inte leder till lokalåtgärd

- Utred om kökslokalerna på Boländerna 1:43 kan fungera som utbildningslokal för köksutbildning och om det finns kapacitet att flytta utbildningsverksamheten i Ekeby till Boländerna 1:43.

Utbyggnadsplaner

Stadsdelen Eriksberg kan komma att byggas ut med cirka 800 bostäder till år 2030 och med totalt cirka 2 500 bostäder när området är färdigbyggt. I Flogsta kan cirka 400 bostäder startas till år 2030. Rosendal fortsätter byggas ut och kan när stadsdelen är färdigutbyggd innehålla minst 5 000 bostäder.

Ramstalund – Vänge – Järlåsa

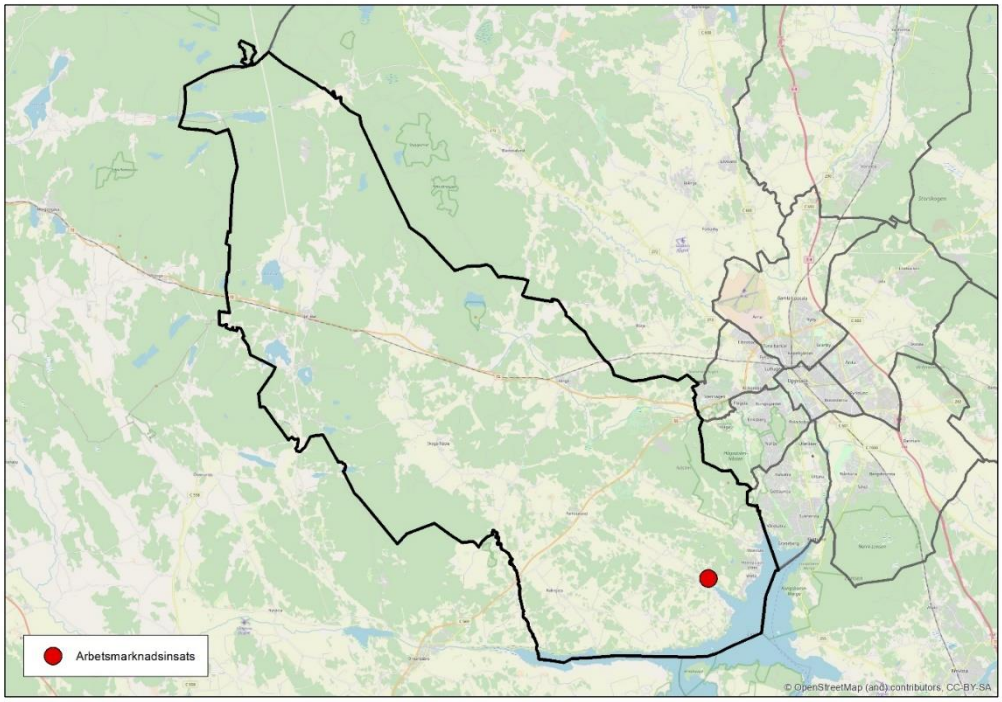

Nuvarande verksamheter

Kommunal regi

Snickeriet (Hammarskog)

Jobbcenter

Privat regi

Tidigare beslutade åtgärder

Åtgärder		
Enhet	Beskrivning	Tid
Hammarskog	Lokalanpassning av omklädningsrum och personalutrymmen	2019-2020

Utbyggnadsplaner

Vänge och Järlåsa är i översiktsplanen utpekade som prioriterade tätorter. Ramberedskapen för tillkommande bostäder ska vara 50–900 i Vänge och 20 stycken i Järlåsa till och med år 2050. Samlad bebyggelse kan också till komma i Ramstalund.

Sala backe – Årsta – Vaksalabygden

Slavsta – Lindbacken

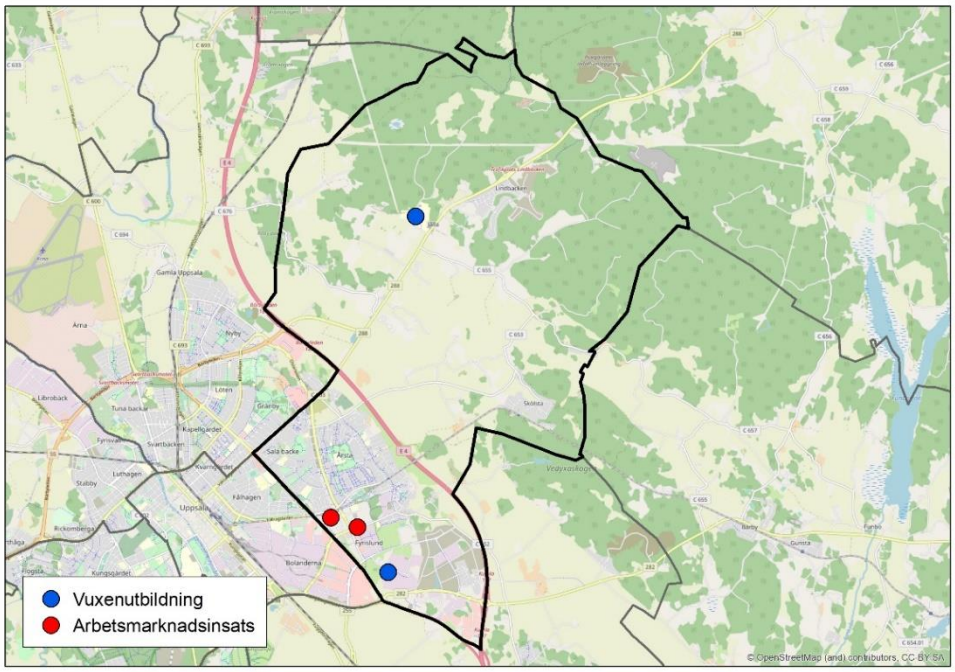

Nuvarande verksamheter

Kommunal regi

Allis (Sylveniusgatan 8)
Köksbiträdesutbildning, caféverksamhet
Återbruket (Stålgatan 8)
Arbetsmarknadsträning med försäljning och lagerverksamhet.
Jällaskolan
Utbildning
Uppsala Business Park
Operatörsutbildning

Privat regi

Yrkesplugget (Hansellisgatan 21)

Tidigare beslutade åtgärder

Åtgärder		
Enhet	Beskrivning	Tid
VUX Jälla trädgårdsutbildning	~~Trädgårdsutbildningen flyttas till Boländerna 1:43~~ Flyttar istället till Skoghall, Kåbovägen 17	~~2019~~ 2020
Återbruket, Stålgatan 8	Flyttas till Boländerna 1:43	~~2019~~ 2020

Utbyggnadsplaner

Jälla är i översiktsplanen utpekad som prioriterad tätort. Ramberedskapen för tillkommande bostäder är angiven till 450–1 300 stycken till och med år 2050. Östra Sala backe planeras fortsättas byggas ut under andra halvan av 2020-talet. Hela Sala backestråket kommer enligt områdesprogrammet innehålla cirka 2 500 bostäder samt eventuellt ytterligare 500 öster om stråket. Även Lindbacken och Skölsta planeras fortsättas byggas ut under andra halvan av 2020-talet.

Valsätra – Gottsunda – Sunnersta

Vårdsätra – Ulleråker – Ultuna

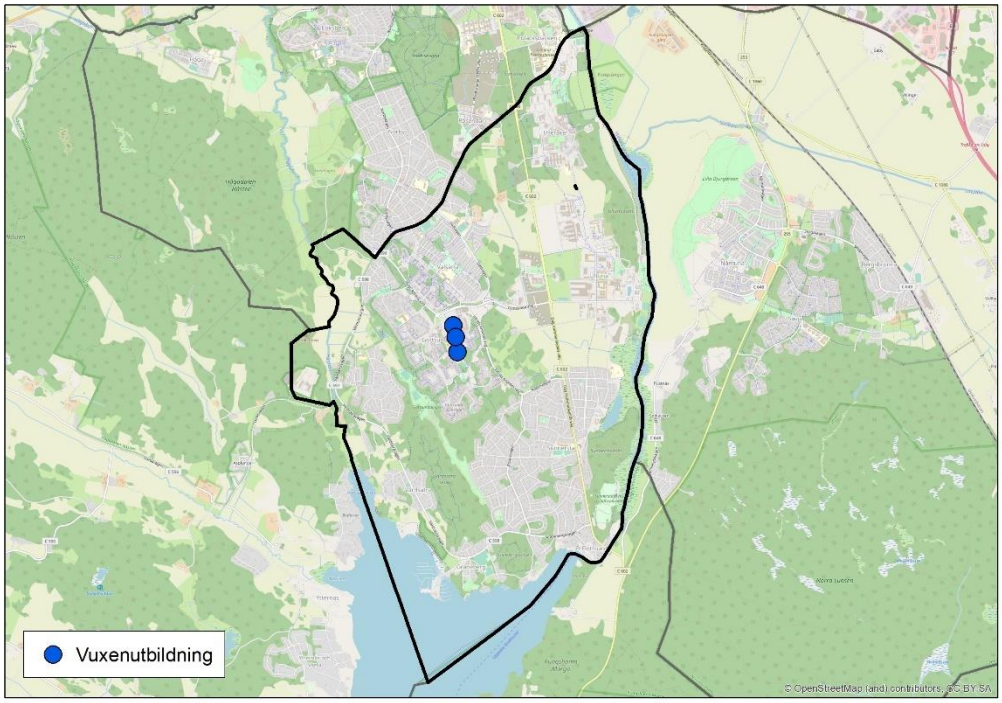

Nuvarande verksamheter

Kommunal regi
Kristallen sfi (Valthornsvägen 19)
Samverkan med UBF
Utbildnings- och Jobbcenter Gottsunda (Gottsunda centrum)

Privat regi
Hermods (Valthornsvägen)
Kontakten (Gottsunda centrum)
Kommunen innehar hyreskontraktet

Nya åtgärder

Enhet	Beskrivning	Tid
Kristallen sfi	Flytt av verksamheten från Mötesplats Treklangen till Gottsunda centrum	2020-2021

Utbyggnadsplaner

Program för utbyggnad av Gottsunda-Valsätraområdet anger att mellan 5 000–7 000 nya bostäder, varav cirka 2 000 till och med år 2030, ska prövas i området. Ulleråker planeras för en bostadsutbyggnad på 6 000 bostäder med start under andra halvan av 2020-talet. Inom Bäcklösa-Ultuna kan cirka 3 000 bostäder byggas till och med år 2050 inom ramen för ”uppsalapaketet”. En del av dessa kan byggas innan år 2030.

Övriga områden

Områden som idag inte har några förhyrda lokaler för verksamheter omfattade av den här planen.

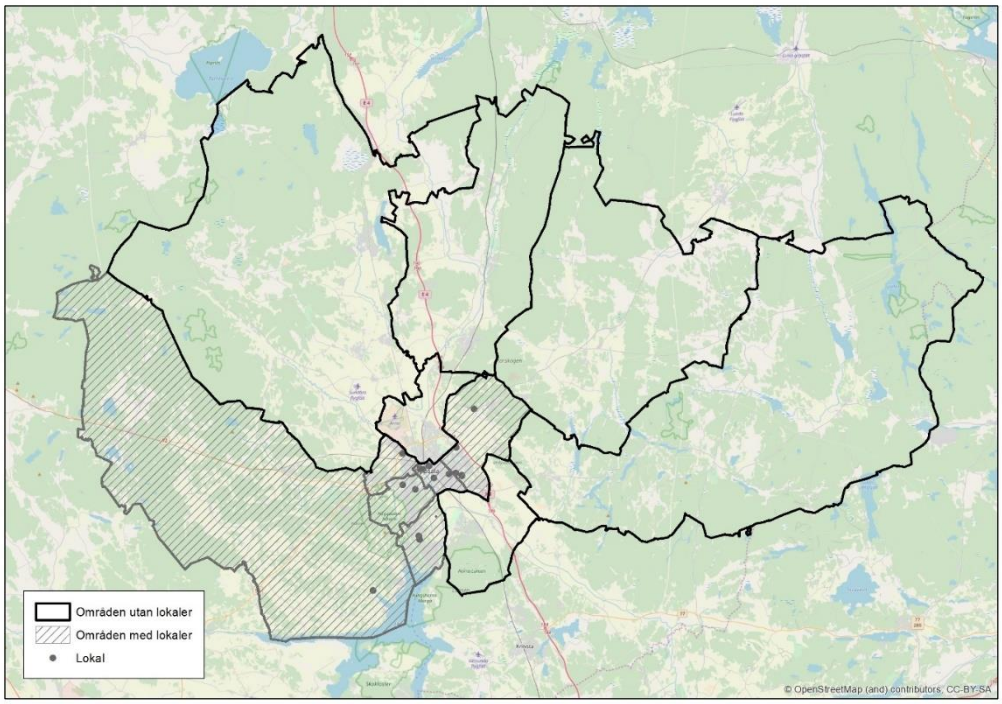

Nya åtgärder

Tidigare beslutade åtgärder

Utredningar

Åtgärder och utredningar som inte leder till lokalåtgärd

- Utreda samverkan eller etablering i Sävja och Gränby: Planeras ske genom buss

Uppsala kommun

Arbetsmarknadsnämnden
Protokoll

Sammanträdesdatum:
2019-11-25

Sammanträdesprotokoll

Plats och tid: Stationsgatan 12, klockan 15.30 – 17.30

Beslutande:
Mohamad Hassan (L), ordförande
Klas-Herman Lundgren (S), 1:e vice ordförande
Robin Kronvall (M), 2:e vice ordförande
Josefin Andersson (M)
Pavlos Cavelier Bizas (S)
Roger Thelander (SD) fr o m § 121
Beatriz Hedvåg (S)
Charles Pylad (MP)
Torbjörn Björlund (V)
Tobias Hägglund (M)
Kjell Engström (S)
Eva Moberg (KD)
Cristina Ekman (S)
Åsa Samuelsson (KD) t o m § 120

Ersättare:
Martin Viredius (S)
Oliver Björklund (MP)
Mattias Johansson (C)
Annette Stavenow Eriksson (C)
Åsa Samuelsson (KD) fr o m § 121
Therese Rhann (V)
Pia Holmqvist (S)

Övriga deltagare: Direktör Lena Winterbom, stabschef Tuomo Niemelä, avdelningschefer Henrik Jansson, Ida Bylund Lindman och Ulrik Grönqvist, ekonomichef Peter S:t Cyr, enhetschef Peder Jacobsson, strateger Kjell-Åke Gårdh, Monica Söderström, Monika Lagerkvist, kommunikationsstrateg Tove Stammers, HR-chef Rebecka Kjellner, närvårdsstrateg Lena Sjöberg, Liz Holmqvist från fastighetsstaben kommunledningskontoret

Utses att justera: Torbjörn Björlund (V)

Paragrafer 119 - 128

Justeringens plats och tid: Stationsgatan 12 den 2 december 2019

Underskrifter:

Mohamad Hassan (L), ordförande

Torbjörn Björlund (V), justerare

Lotta von Wowern, sekreterare

ANSLAG/BEVIS Protokollet är justerat. Justeringen har meddelats genom anslag på kommunens anslagstavla.

Organ:	Arbetsmarknadsnämnden	**Sista dag att överklaga**	2019-12-23
Datum:	2019-11-25	**Anslaget tas ner:**	2019-12-27

Protokollet finns tillgängligt på www.uppsala.se och arbetsmarknadsförvaltningen, Stationsgatan 12

§ 125

Lokalförsörjningsplan för arbetsmarknadsinsatser, försörjningsstöd och vuxenutbildning 2020 - 2024 AMN-2019-0360

Beslut
Arbetsmarknadsnämnden beslutar

att anta förslag till Lokalförsörjningsplan för arbetsmarknadsinsatser, försörjningsstöd och vuxenutbildning 2020–2024 med utblick till 2030 såsom nämndens behov av lokaler,

att överlämna planen till kommunstyrelsen för godkännande och såsom beställning av angivna lokalåtgärder,

att uppdra åt förvaltningen att genomföra verksamhetsförändringar enligt planen,

att uppdra åt förvaltningen att i samråd med kommunledningskontoret genomföra lokalåtgärder enligt planen, samt

att ge förvaltningen mandat att justera exakt platsantal, storlek och tid i samband med genomförandet av åtgärder enligt planen.

Sammanfattning
Lokalförsörjningsplan för arbetsmarknadsinsatser, försörjningsstöd och vuxenutbildning utgör kommunens planering för bostäder inom arbetsmarknadsnämndens verksamhetsområde.

Lokalförsörjningsplanen utgår från verksamhetens behov av lokaler. Behovet bedöms utifrån nuvarande tillgång och befolkningsutveckling – därefter sker analys och justering utifrån kända förändringar.

Planen föreslår en ny åtgärd om samlokalisering av familjecentral i Gottsunda centrum där SFI flyttar från Treklangen till centrum. I övrigt justeras vissa åtgärder kopplat till Bolandsprojektet.

Beslutsunderlag
Förvaltningens tjänsteskrivelse den 4 november 2019.

Uppsala kommun

Nämnd	Gäller från	Diarienummer:
Arbetsmarknadsnämnden	2020-01-01	AMN-2019-0351
Kommunstyrelsen		KSN-2019-02984

Bostadsförsörjningsplan

för mottagandet av nyanlända 2020–2022

Beslutad i arbetsmarknadsnämnden 2019-11-25

Godkänd i kommunstyrelsen 2019-**-**

Postadress: Uppsala kommun, 753 75 Uppsala
Telefon: 018-727 00 00 (växel)
www.uppsala.se

Innehåll

Sammanfattning 3

1. Inledning 4
   - Styrning och uppdrag 4
   - Arbetets organisation 4
   - Planens innehåll 4

2. Förutsättningar 6
   - Lagbestämmelser och krav 6
   - Definitioner 7

3. Behov- och kapacitetsanalys 8
   - Migrationsverkets prognoser 8
   - Behovs- och kapacitetsanalys bostäder för nyanlända 8
   - Bostads- och lokalresurser 10

4. Utblick 12
   - Stads- och landsbygdsutveckling 12

5. Åtgärder 13
   - Nya åtgärder 13
   - Tidigare beslutade åtgärder 13
   - Utredningar 13
   - Åtgärder och utredningar som inte leder till lokalåtgärd 13

6. Ekonomi- och kostnadsutveckling 14
   - Investeringsbedömning 14
   - Hyreskostnad och verksamhetsekonomi 15

6. Källor 16

Sammanfattning

Bostadsförsörjningsplan för mottagandet av nyanlända utgör kommunens lokalplanering för målgruppen inom arbetsmarknadsnämndens verksamhetsområde. Arbetsmarknadsnämndens lokalbehov hanteras separat i Lokalförsörjningsplan för arbetsmarknadsinsatser, försörjningsstöd och vuxenutbildning 2020–2024 med utblick mot 2030. Bostadsförsörjningsplanen tas fram i en gemensam beredning av kommunledningskontoret[1], arbetsmarknadsförvaltningen, stadsbyggnadsförvaltningen samt berörda kommunala bolag.

Planens syfte är att säkerställa att Uppsala kommun hanterar både dagens och framtidens utmaningar med boende för nyanlända.

Den övergripande styrningen genom kommunens mål och budget redovisas på sidan 4.

Antalet asylsökande har minskat sedan 2015 för att enligt Migrationsverkets prognoser ligga stabilt runt dryga 20 000 per år under planperioden. Den här planens beräkningar bygger på Migrationsverkets planeringsantagande vilket innehåller osäkerhetsfaktorer. Snabba förändringar i världsläget, orsakade av människor eller natur, kan leda till plötslig uppgång. Politiska initiativ på olika nivåer kan få effekt på inflödet. Det är därför viktigt att Uppsala kommun hittar strategier för att kunna hantera snabbt ändrade behov.

Alla kommunanvisade hushåll till Uppsala har bosatts sedan bosättningslagen infördes 2016. Sedan kommunstyrelsens beslut i december 2018 om att barnfamiljer och kvotflyktingar ska ges förstahandskontrakt efter en prövotid pågår nu ett arbete med att flytta de hushåll som är aktuella men som inte bor i en lägenhet som är möjlig att ta över. Övriga hushåll får möjlighet att bo på andrahandskontrakt i upp till fyra år för att sedan sägas upp.

Under planperioden prognostiseras cirka 490 nyanlända anvisas till Uppsala kommun, cirka 160 för 2020. För nya hushåll samt hushåll som behöver flyttas om bedöms ett behov av 115 lägenheter 2020. Behovet planeras mötas genom nuvarande direktiv till Uppsalahem, avtal om lägenheter med andra fastighetsägare och det egna beståndet.

[1] Fastighetsavdelningen flyttade 1 september 2019 från stadsbyggnadsförvaltningen till kommunledningskontoret och bytte namn till fastighetsstaben.

1. Inledning

Bostadsförsörjningsplan för mottagandet av nyanlända utgör kommunens lokalplanering för målgruppen inom arbetsmarknadsnämndens verksamhetsområde. Arbetsmarknadsnämndens lokalbehov för utbildningsverksamhet, försörjningsstödsverksamhet och arbetsmarknadsinsatser hanteras i Lokalförsörjningsplan för arbetsmarknadsinsatser, försörjningsstöd och vuxenutbildning 2020–2024 med utblick mot 2030.

Inom området finns en utveckling som visar ett minskat antal anvisade enligt bosättningslagen i relation till de senaste åren. Det finns dock fortsatt ett behov utifrån dels bosättningslagen och dels kommunstyrelsens beslut om förstahandskontrakt till barnfamiljer och kvotflyktingar. Bostads- och lokalförsörjningsplaneringen har till syfte att genom samordnad och gemensam beredning möta behovet.

Styrning och uppdrag

Planen utgår från arbetsmarknadsnämndernas ansvarsområden och de mål och uppdrag som fastställs av kommunfullmäktige i mål och budget 2020–2022. Grunden utgörs av nämndens ansvar för bosättning nyanlända enligt bosättningslagen.

Kommunstyrelsen ges i mål och budget ett övergripande ansvar att säkerställa att långsiktigt hållbara lokalförsörjningsplaner ska finnas för all kommunal verksamhet för behovet på kort och lång sikt. Planerna ska säkerställa att verksamheterna har tillgång till ändamålsenliga och kostnadseffektiva lokaler. Utveckling av den strategiska lokalförsörjningen ska ske genom att utveckla gemensamma lokallösningar mellan olika verksamheter samt ökad nyttjandegrad. Målsättningen över tid är sänkta kostnader i kommunkoncernen och minskad lokalkostnad per invånare. Det finns även särskilda uppdrag om att överväga alternativet att hyra lokaler på långa kontrakt istället för att bygga och äga själv.

Uppsalahem har ägardirektivet om att erbjuda mellan sju och femton procent av nyuthyrningen per år till personer som av särskilda ekonomiska och/eller sociala skäl inte kan få bostad på egen hand och till personer som omfattas av bosättningslagen.

I framtagandet vägs de kommunala styrdokument in. Underlaget involveras även i arbetet med Bostadsförsörjningsprogram som leds av stadsbyggnadsförvaltningen.

Arbetets organisation

Planen tas fram gemensamt av arbetsmarknadsförvaltningen, kommunledningskontoret, stadsbyggnadsförvaltningen och berörda bolag, i detta fall Uppsalahem. Framtagandet samordnads av kommunledningskontoret. Arbetet leds av en styrgrupp där samtliga parter ingår.

Bostads- och lokalförsörjningsplanen revideras årligen.

Planens innehåll

Planen omfattar planerade åtgärder fram till 2022. Arbetsmarknadsnämndens lokalbehov hanteras i Lokalförsörjningsplan för arbetsmarknadsinsatser, försörjningsstöd och vuxenutbildning 2020–2024 med utblick mot 2030. Planen redovisar:

- Förutsättningar
- Behov och kapacitet
- Åtgärder – nya och tidigare beslutade
- Utredningsuppdrag
- Ekonomiska konsekvenser

2. Förutsättningar

Arbetsmarknadsnämnden i Uppsala kommun har ansvaret för bosättning av de nyanlända som anvisas till kommunen. Förvaltningen arbetar tillsammans med kommunledningskontoret för att tillgodose bostad åt nyanlända. Arbetsmarknadsförvaltningen handlägger ärenden och ansvarar för informationsförmedling, medan kommunledningskontoret sköter avtalsskrivning för bostad och förhandlar med fastighetsägare.

Lagbestämmelser och krav

Den 1 mars 2016 trädde bosättningslagen i kraft. Lagen innebär att kommuner har ansvar att bosätta ett antal nyanlända som tilldelas kommunen av länsstyrelsen, ett så kallat kommuntal. Kommuntalet är i sin tur baserat på länstalet som regeringen fattar beslut om under hösten varje år.

Bosättningslagen omfattar nyanlända som har beviljats uppehållstillstånd och anvisas till kommun från Migrationsverket. Anvisningar till kommunerna omfattar nyanlända som vistas i anläggningsboenden och kvotflyktingar. I Uppsala kommun är socialnämnden ansvariga för ensamkommande barn. Anhöriga som kommer till Sverige med anknytning till ensamkommande barn omfattas inte av anvisningslagen (Migrationsverket 2018).

Mottagandeutredningen

Den 28 mars 2018 presenterades slutbetänkandet av utredningen *Ett ordnat mottagande: gemensamt ansvar för snabb etablering eller återvändande* (SOU 2018:22*)*. Utredningen innehåller bland annat förslag om statliga ankomst- och avresecentrum för asylsökande där den asylsökande vistas första månaden och därefter hänvisas till en kommun. Utredningen lägger även fram ett förslag vilket begränsar möjligheterna för asylsökande (inte nyanlända) att bosätta sig fritt. Förslaget kring begränsad egenbosättning för asylsökande ligger ute som proposition och förväntas beredas i socialförsäkringsutskottet i oktober och beslut förväntas efter november. Om propositionen antas kan det betyda att antalet som väljer att kommunplaceras via bosättningslagen ökar. Det råder stor osäkerhet kring mottagandeutredningen och dess förslag vilket behöver följas kontinuerligt

Förlängning av lagen om tillfälliga begränsningar av möjligheten att få uppehållstillstånd i Sverige

Förlängningen av de tillfälliga begränsningarna innebär i stora drag att förutsättningarna som gällt de senaste tre åren kvarstår i ytterligare två år. En förändring som kan ge effekt avseende bostadsbehovet i kommunen är att personer som bedömts vara alternativt skyddsbehövande ska få samma rätt till anhöriginvandring som personer med flyktingstatus. Detta kan innebära en ökad mängd anhöriginvandrare. Ett krav för att få uppehållstillstånd via anknytning är att anknytningspersonen har en bostad av lämplig storlek. Ett sådant krav skulle kunna innebära en ökad mobilitet och frigöra lägenheter som har tilldelats nyanlända via bosättningslagen. Samtidigt gäller inte försörjningskravet inklusive kravet om bostadsstorlek för de ärenden som inkommer de tre första månaderna efter lagens ikraftträdande. Lagen trädde i kraft 20 juli 2019. Undantaget i reglerna under denna period kan medföra trångboddhet och minska den förväntade mobiliteten.

Barnkonventionen

I arbetet med lokalförsörjningsplaner där åtgärderna påverkar barn är grunden barnets behov (enligt barnkonventionens princip). Någon specifik barnkonsekvensanalys görs inte i arbetet med lokalförsörjningsplanen eller åtgärderna som tas fram. Däremot ska barnkonsekvensanalys ske vid genomförandet av åtgärden för att säkerställa att:

- barn får möjlighet till dialog och får utrycka sin vilja
- åtgärden så långt det är möjligt utgår från och uppfyller barnens behov
- när så inte kan ske kompenserande åtgärder sker (i fastighetsåtgärden eller i verksamheten)

För generella åtgärder kan generell dialog, utformning och eventuell kompenserande åtgärder användas.

Definitioner

- Asylsökande. En asylsökande är en person som tagit sig till Sverige och sökt skydd. Individen har inte fått ett slutligt svar på sin ansökan om asyl (Migrationsverket 2016).
- Nyanländ. ”En nyanländ person är någon som är mottagen i en kommun och har beviljats uppehållstillstånd för bosättning på grund av flyktingskäl eller andra skyddsskäl. Även anhöriga till dessa personer anses vara nyanlända. En person är nyanländ under tiden som han eller hon omfattas av lagen om etableringsinsatser, det vill säga två till tre år” (ibid).
- Kvotflykting. ”Utländsk medborgare som före resan till Sverige fått uppehållstillstånd inom den flyktingkvot som regeringen fastställt. Resan hit organiseras och betalas av Migrationsverket” (ibid).
- Flyktingkvot. Det antal flyktingar som regeringen beslutat att Migrationsverket under ett år ska föra över till Sverige för bosättning i landet (ibid).
- Asylsökande i anläggningsboende (ABO). Asylsökande som bor på ”boende som Migrationsverket erbjuder asylsökande under tiden den asylsökande väntar på beslut på sin ansökan om asyl, normalt en lägenhet i ett hyreshus” (ibid).
- Egenbosatt (EBO). Asylsökande eller nyanländ som väljer att ordna eget boende som omfattas av LMA respektive etableringsstödet dock ej bosättningslagen.
- Institutionsboende (IBO). Asylsökande som på grund av funktionsvariation eller ohälsa under asyltiden bor på institution. Vid anvisning behöver de oftast fortsatt stort stöd.

3. Behov- och kapacitetsanalys

Migrationsverkets prognoser

Uppsala kommun använder sig av Migrationsverkets prognoser för att prognostisera antalet nyanlända som beräknas komma till kommunen. Migrationsverkets juliprognos (P4-2019) ligger till grund för beräkningarna i den här planen. I prognosen gör Migrationsverket vissa antaganden, exempelvis att migrationsuttalandet mellan EU och Turkiet upprätthålls. I sina prognoser kallar Migrationsverket de två närmaste åren för planeringsantagande (2019–2020) och de två efterföljande åren för räkneexempel (2021–2022).

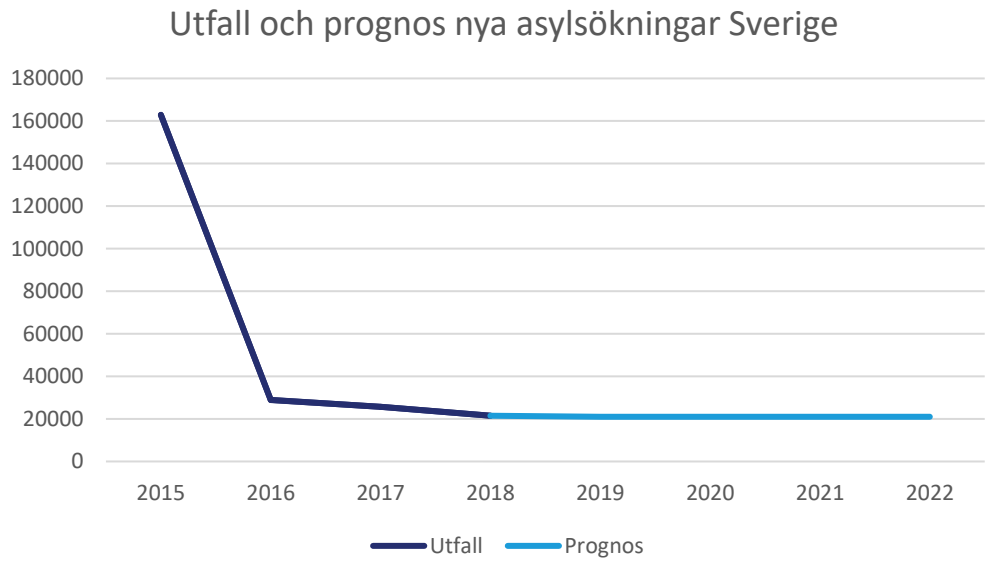

Diagram 1. Prognos antal nya asylsökningar i Sverige. Prognos från år 2019, faktiskt utfall 2015–2018 (Migrationsverket, 2019, P4-19).

Behovs- och kapacitetsanalys bostäder för nyanlända

Det prognostiserade kommuntalet grundar sig på andelen som Uppsalas kommuntal utgjort åren 2017–2019 i förhållande till den totala summan av länstalen dessa år. Migrationsverkets (P4-2019) senaste prognos från juli 2019, ligger till grund.

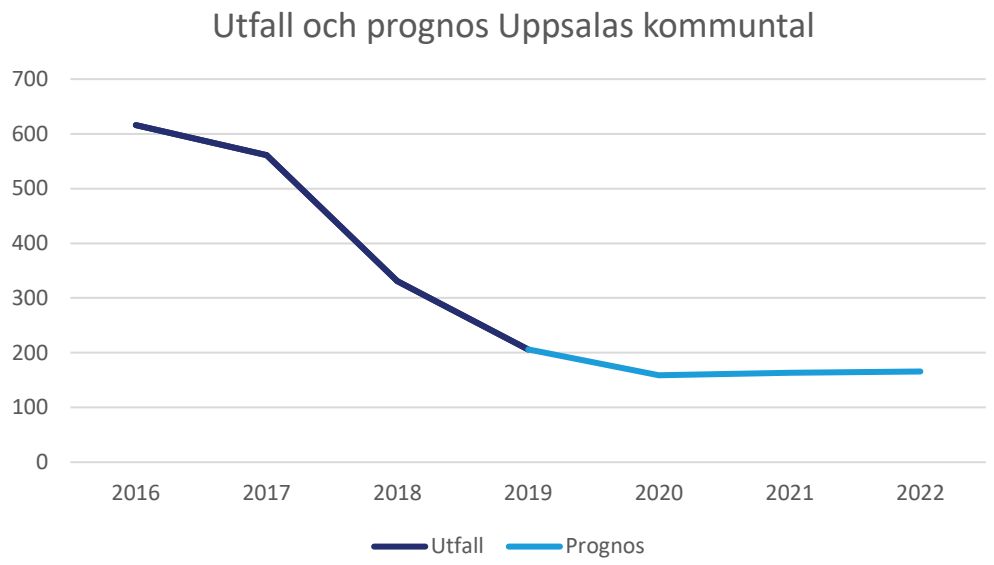

Diagram 2. Prognos för Uppsala kommuns kommuntal. Prognos från år 2020, baserat på medelandelen av Uppsalas kommuntal 2016-2019 i relation till hela Sverige (Migrationsverket, 2019, P4-19)

Om utfallet följer prognosen kommer det under planperioden 2020–2022 att anvisas 526 nyanlända till Uppsala kommun. För år 2020 prognostiseras ett kommuntal på 159 anvisade. I jämförelse med prognosen i senaste bostadsförsörjningsplanen visar P4-2019 på ett mindre behov för 2020 och 2021. Senaste planen prognostiserade kommuntalet 2019 till 227 och det faktiska beslutet blev 206.

Antal och storlek på lägenheterna

2018 var hushållsstorleken i snitt 2,45 personer per lägenhet, om hushållsstorlekarna är densamma för anvisade under planperioden skulle det resultera i dryga 65 lägenheter per år. I dagsläget upplever arbetsmarknadsförvaltningen att de lägenheter som finns att tillgå har för få antal rum i förhållande till det behov som finns. Det finns också ett behov av mer tillgänglighetsanpassade lägenheter.

Behov utifrån beslut om förstahandskontrakt

Den 12 december 2018 beslutade kommunstyrelsen att anvisade kvotflyktingar och barnfamiljer efter en prövotid ska erbjudas förstahandskontrakt. Vissa av dessa hushåll bor inte i en lägenhet som går att ta över och behöver därmed flyttas om, under 2020 uppskattas den siffran uppgå till cirka 50 hushåll.

Anhöriginvandring och egenbosatta

Det ligger inget formellt ansvar på kommunen att tillgodose bostad för anhöriga eller egenbosatta. Att däremot synliggöra dessa grupper skapar mer kunskap om vilka förutsättningar som råder. 2017 och 2018 har antalet anvisade utgjort cirka 30 procent av det totala antalet nyanlända i kommunen. En ökad anhöriginvandring kan resultera i en ökad efterfrågan på boende via socialtjänsten. Söktrycket på större lägenheter inom kommunen kan också komma att öka.

Nettoinflyttningen till Uppsala kommun för nyanlända under deras första 24 månader låg 2017 och 2018 på ett tillskott med cirka 200 per år.

Det finns även ett behov av små och billiga bostäder på marknaden för de cirka 250 personer som fått uppehållstillstånd utifrån nya gymnasielagen. Många av de anvisade ensamkommande barn som kom 2015 och som socialförvaltningen ansvarar för börjar även bli myndiga och vara i behov av bostäder.

Bostads- och lokalresurser

En stor del av arbetsmarknadsnämndens målgrupp bor i lägenheter. Dagens utbud av bostäder i Uppsala kommun riktar sig i första hand till köpstarka målgrupper och arbete behövs för att bättre kunna möta olika behov. Det görs bland annat genom arbetet med *Bostad för alla* och *Bostadsförsörjningsprogram* på stadsbyggnadsförvaltningen.

Bostadsresurs

Kommunen har särskilda bostäder och boendelösningar för olika målgrupper och deras riktade behov. Olika målgrupper faller under olika nämnder i kommunen. I den **sociala resursen** ingår socialnämnden och arbetsmarknadsnämndens målgrupper och i **omsorgsresursen** äldrenämnden och omsorgsnämndens målgrupper. Den **övriga resursen** innefattar kommunens trygghetsbostäder samt de bostäder där de boende fått besittningsskydd men saknar bistånd, i inget av fallen finns en verksamhetsnämnd bakom utan kommunstyrelsen är part. Sammantaget benämns det här för bostadsresurs.

Bostäderna som ingår i bostadsresursen är såväl kommunala egenägda bostäder och bostadsrätter, hyresrätter och lägenheter vid blockförhyrningar. Gemensamt för resursen är att den boende tecknar eget hyreskontrakt för boendet med kommunen. Således ingår inte exempelvis ramupphandlade platser. 1 juli 2019 hade kommunen hyreskontrakt med cirka 700 nyanlända hushåll, vilket motsvarar cirka 56 procent av den sociala resursen och 19 procent av bostadsresursen. Målgruppen har en snittyta på cirka 63 kvm per lägenhet. Snitthyran för målgruppen ligger på cirka 1300 kr per kvm och år och en snittmånadshyra på cirka 6900 kr.

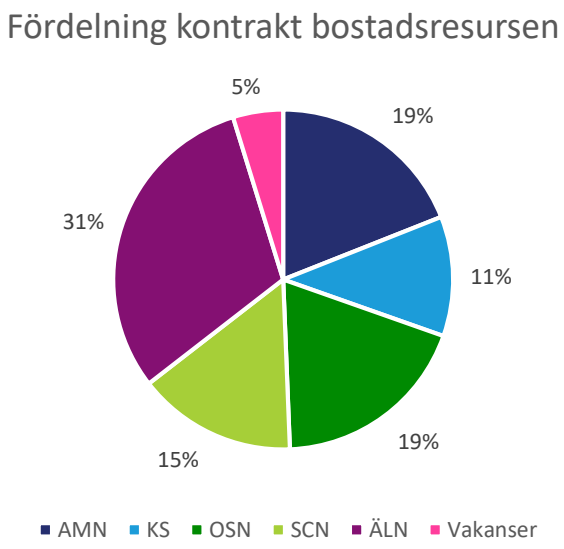

Diagram 5. Fördelning kontrakt bostadsresursen 1 juli 2019. Ulleråker är inkluderat i vakanser. Vakanser på särskilda boenden för äldre är inte inkluderade.

Det totala beståndet i den sociala resursen är beroende av omsättningen och möjligheten att komma vidare till ett annat boende. Ur ett fastighetsperspektiv finns en

gräns vid fyra år, vilket är den längsta tiden det går att avtala bort besittningsskyddet. Det innebär att det innan den här tidpunkten behöver finnas en lösning, genom övertagande av kontrakt eller flytt till annan bostad, för att kommunen inte ska låsa in bostäder. Det är därför också viktigt att rätt målgrupp placeras i rätt lägenhet, exempelvis att de som är aktuella för övertagande av kontrakt placeras i hyresrätter och att bostadsrätter endast används för kortare tidsperioder.

Kvotavtal

För att möta behovet av lägenheter tecknar kommunledningksontoret avtal med fastighetsägare för att få hyra ett visst antal lägenheter. Uppsalahem har i sitt ägardirektiv att mellan 7- 15 procent av nyuthyrningen ska erbjudas kommunen för målgrupper i den sociala resursen samt i viss del omsorgsresursen. Kommunstyrelsen beslutade att procentsatsen år 2019 skulle vara 14 procent.

Spridning

I dagsläget finns stadsdelar med högre koncentration av andrahandskontrakt i den sociala resursen. Det finns en tydlig koppling mellan koncentration av hyresrätter och koncentration av kommunala andrahandskontrakt. En ökad spridning är således kopplad till stadsbyggnadsutvecklingen som helhet.

4. Utblick

Stads- och landsbygdsutveckling

Under den närmast 5-årsperioden är det framförallt i staden som den stora bostadsutbyggnaden och befolkningsökningen kommer att ske. Fokus för bostadsbyggandet ligger här på stadsdelarna Kungsängen/Industristaden, Rosendal, Östra Salabacke men även i, Gamla Uppsala – Nyby, Gränby, Kapellgärdet, Kvarngärdet samt Ultuna/Bäcklösa kommer det byggas många bostäder. Utanför staden väntas störst samlad utbyggnad ske i Fullerö Hage, Gunsta, Lindbacken och Skölsta. Under mitten och andra halvan av 2020-talet väntas utbyggnad i framför allt Eriksberg, Librobäck, Gottsunda, Valsätra, Sävja – Bergsbrunna, Ulleråker samt Södra Storvreta starta. Utbyggnaden förväntas fortsätta i flera av de övriga områdena ovan.

Uppsalapaketet - avtalet med staten om 4-spårig järnväg mellan Uppsala och Stockholm med en stor utbyggnad av stadens södra delar -kommer ha stor påverkan på utbyggnadsbehovet av den sociala infrastrukturen[2] under lång tid framöver. Det berör i första hand Sävja-Bergsbrunna men också Gottsunda-Valsätra, Bäcklösa och Ultuna. Planeringen för hela utbyggnaden av cirka 33 000 bostäder ska ske så att samtliga lägenheter kan vara färdigbyggda år 2050.

Beredskap för kommande behov

I kommunen pågår ett arbete för att säkerställa möjligheten att tillgodose social infrastruktur när behov uppstår i första hand i områden utanför de stora exploateringsområdena. Stadsbyggnadsförvaltningen arbetar med att kartlägga strategisk mark i staden där det ska vara möjligt att i framtiden försörja kommunen med lokaler, anläggningar och särskilda bostäder.

Syftet med arbetet är att platser som bedöms lämpliga för ändamålet utifrån sammanhang och fysiska förutsättningar ska bevakas långsiktigt. Med bättre framförhållning och kunskap förkortas planeringsprocessen när behovet blir aktuellt att realisera.

Målgruppen i den här planen inryms i vanliga bostäder, däremot bör de fortsatt beaktas i samhällsplaneringen genom att bostäder byggs som är tillgängliga för alla målgrupper. Kommunen bör nyttja sina verktyg på bostadsmarknaden för att skapa möjlighet till spridning och blandade områden.

[2] Lokaler och mark för samhällsfinansierad verksamhet - förskola, skola, idrott, kultur samt fritid men även särskilda bostäder.

5. Åtgärder

Nya åtgärder

Åtgärder		
Enhet	Beskrivning	Tid
-	Möjliggöra ett inflöde/frigörande av totalt 115 lägenheter för 2020	2020
Hedenbergsvägen 123	Lämna senast vid kontraktsslut	2021
Vattholmavägen 86	Lämna senast vid kontraktsslut	2022
Kålsängsgränd 9a	Lämna senast vid kontraktsslut	2022

Tidigare beslutade åtgärder

Utredningar

- Utreda hur kommunen kan arbeta på längre sikt för att tillgodose boenden vid akuta behov
- Utreda boendeformer för asylsökande som eventuellt kan komma att anvisas till kommunen till följd av mottagandeutredningen

Åtgärder och utredningar som inte leder till lokalåtgärd

6. Ekonomi- och kostnadsutveckling

Vid genomförandet av lokalåtgärder påverkas kommunens ekonomi på flera olika sätt. I många fall innebär åtgärderna att investeringsmedel måste säkerställas både för fastighetsåtgärder och för verksamhetens behov av tex möbler. Det behöver även säkerställas att de nyttjande verksamheterna både kan bära lokalkostnaderna och har medel för att driva verksamheten.

Beräkningarna av dessa kostnader sker antingen utifrån verklig genomförande-planering eller genom övergripande schabloner, tex investeringskostnad eller hyreskostnad per kvm.

De ekonomiska konsekvenserna för arbetsmarknadsnämnden gällande bostäder för nyanlända syns i första hand genom försörjningsstöd, tomhyror och skillnad mellan bruksvärdeshyra och inhyra. I kommunens bostäder beräknas den enskildes hyra fram via bruksvärdessystemet vilket innebär att det vid blockförhyrningar av lägenheter kan bli differens mellan hyresintäkt från enskild hyresgäst och avtalets totala kostnad som då belastar nämnden. Arbetsmarknadsnämnden har fyra sådana blockförhyrningar som alla planeras att avvecklas vid kontraktets slut, den första vid årsskiftet 2019/2020.

Förändringar under planperioden bedöms innebära:

- Inga nya investeringar till följd av lokalåtgärder, men underhållsinvestering i bostäder behövs kontinuerligt.
- Inga nya investeringar för verksamheten i form av inventarier
- En minskning av 2 836 tkr i lokalkostnader

Verksamhetsdrift är inte inkluderat i siffrorna.

De ekonomiska förutsättningarna har löpande stämts av mot mål och budget. Finansiering av åtgärderna förutsätts ingå i mål och budget om det inte särskilt anges annat.

För verksamhetslokaler, så som lokaler för arbetsmarknadsinsatser och utbildning, betalar arbetsmarknadsnämnden hyra. Dessa lokaler behandlas i Lokalförsörjningsplan för arbetsmarknadsinsatser, försörjningsstöd och vuxenutbildning 2020–2024 med utblick mot 2030.

Investeringsbedömning

Investeringsbedömningen inkluderar investeringar i kommunkoncernen, både i bolag och de fastigheter kommunstyrelsen äger.

För kommunens egna bestånd, i form av bostadsrätter eller direktägda bostäder, har det för 2020 budgeterats 23,7 miljoner i underhållsinvesteringar. Det kan dock variera vilken nämnd som kommer att hyra dessa bostäder.

Genom att Uppsalahem utökar och investerar i sitt bestånd bidrar det också till att möjliggöra lägenheter för målgruppen.

Hyreskostnad och verksamhetsekonomi

Hyra

Kostnaderna som visas i tabellen nedan utgörs av blockförhyrningar. Vid den större migrationsströmmen 2015–2016 gjorde kommunen ett antal blockförhyrningar där kommunen står för mellanskillnad mellan bruksvärdeshyran och inhyran. Alla blockförhyrningar planeras sägas upp och lämnas när kontrakten löper ut.

Hyresförändring i tusen kronor									
	Hyra 2019	Prognos 2020	Prognos 2021	Prognos 2022	Prognos 2023	Prognos 2024	Prognos 2025–2026	Prognos 2027-2028	Prognos 2029-2030
Blockförhyra bostäder	2 836	-262	-200	-1 081	-1 294	0	0	0	0

Ändringen är exklusive indexering. Siffrorna är ungefärliga och baserade på ett utdrag 190530.

Hyreskostnad i tusen kronor									
	Hyra 2019	Prognos 2020	Prognos 2021	Prognos 2022	Prognos 2023	Prognos 2024	Prognos 2025–2026	Prognos 2027-2028	Prognos 2029-2030
Blockförhyra bostäder	2 836	2 626	2 473	1 436	0	0	0	0	0

Kostnaden utgör skillnaden mellan blockförhyrningen och bruksvärdeshyran till individerna. Lokalhyran är indexerad med 2 % årligen och bruksvärdeshyran satt till en höjning om 1 % årligen. Båda siffrorna är schabloner. Hyresrabatt och tomhyror är inte inkluderat. Fördelade kostnader från fastighetsstaben för administration, förvaltning och drift är inte inkluderad. Siffrorna är ungefärliga och baserade på ett utdrag 190530.

I arbetsmarknadsnämndens siffror är inte tomhyror inkluderade. Sedan 2019 har fastighetsstaben, förut fastighetsavdelningen, en ny finansieringsmodell. Kostnader för administration, förvaltning och drift fördelas mellan de olika nämnderna, för 2020 fördelas kostnaden med cirka 15 miljoner kronor för AMN. Dessa är inte inkluderade i tabellen ovan. Kapitalkostnad som uppstår vid egenägda bostäder och lokaler är inte heller inkluderad ovan.

Verksamhetsekonomi

Höga hyreskostnader kan leda till att individer behöver försörjningsstöd vilket belastar arbetsmarknadsnämndens totala försörjningsstödskostnader. Höga hyror kan också leda till mindre självständighet för individerna och sämre integration i och med att en stor den av andelen varje månad går till hyreskostnader. Genom att bli bättre på att kartlägga behovet och effektivare matchningsprocess kan kommunen bli kostnadseffektivare. Det är dock inte rimligt att tro att försörjningsstödet kommer minska om inte hyresnivåerna blir lägre.

6. Källor

Migrationsverket. 2018. Bosättning och bosättningslagen. https://www.migrationsverket.se/Om-Migrationsverket/Pressrum/Fokusomraden/Bosattning-och-bosattningslagen.html Hämtad 2018-06-04

Migrationsverket. 2016. *Vanliga begrepp när det gäller statliga ersättningar*. https://www.migrationsverket.se/Andra-aktorer/Kommuner/Statlig-ersattning/Vanliga-begrepp.html Hämtad 2018-06-04

Migrationsverket. 2019. *Verksamhets- och utgiftsprognos juli 2019 (P4-19)*

Prop. 2017/18:252 *Extra ändringsbudget för 2018 – Ny möjlighet till uppehållstillstånd*

SOU 2018:22. *Ett ordnat mottagande – gemensamt ansvar för snabb etablering eller återvändande: Betänkande av Mottagandeutredningen*

Uppsala kommun. 2019. *Mål- och budget 2020 med plan för 2021–22* Remissversion 2019-08-27. KSN-2018-3573.

Uppsala kommun

Arbetsmarknadsnämnden
Protokoll

Sammanträdesdatum:
2019-11-25

Sammanträdesprotokoll

Plats och tid: Stationsgatan 12, klockan 15.30 – 17.30

Beslutande:
Mohamad Hassan (L), ordförande
Klas-Herman Lundgren (S), 1:e vice ordförande
Robin Kronvall (M), 2:e vice ordförande
Josefin Andersson (M)
Pavlos Cavelier Bizas (S)
Roger Thelander (SD) fr o m § 121
Beatriz Hedvåg (S)
Charles Pylad (MP)
Torbjörn Björlund (V)
Tobias Hägglund (M)
Kjell Engström (S)
Eva Moberg (KD)
Cristina Ekman (S)
Åsa Samuelsson (KD) t o m § 120

Ersättare:
Martin Viredius (S)
Oliver Björklund (MP)
Mattias Johansson (C)
Annette Stavenow Eriksson (C)
Åsa Samuelsson (KD) fr o m § 121
Therese Rhann (V)
Pia Holmqvist (S)

Övriga deltagare: Direktör Lena Winterbom, stabschef Tuomo Niemelä, avdelningschefer Henrik Jansson, Ida Bylund Lindman och Ulrik Grönqvist, ekonomichef Peter S:t Cyr, enhetschef Peder Jacobsson, strateger Kjell-Åke Gårdh, Monica Söderström, Monika Lagerkvist, kommunikationsstrateg Tove Stammers, HR-chef Rebecka Kjellner, närvårdsstrateg Lena Sjöberg, Liz Holmqvist från fastighetsstaben kommunledningskontoret

Utses att justera: Torbjörn Björlund (V)

Paragrafer 119 - 128

Justeringens plats och tid: Stationsgatan 12 den 2 december 2019

Underskrifter:

Mohamad Hassan (L), ordförande

Torbjörn Björlund (V), justerare

Lotta von Wowern, sekreterare

ANSLAG/BEVIS Protokollet är justerat. Justeringen har meddelats genom anslag på kommunens anslagstavla.

Organ: Arbetsmarknadsnämnden

Sista dag att överklaga 2019-12-23

Datum: 2019-11-25

Anslaget tas ner: 2019-12-27

Protokollet finns tillgängligt på www.uppsala.se och arbetsmarknadsförvaltningen, Stationsgatan 12

Arbetsmarknadsnämnden
Protokoll

Sammanträdesdatum:
2019-11-25

§ 124

Bostadsförsörjningsplan för mottagandet av nyanlända 2020 - 2022 AMN-2019-0351

Beslut
Arbetsmarknadsnämnden beslutar

att anta förslag till Bostadsförsörjningsplan för mottagandet av nyanlända såsom nämndens behov av bostäder,

att överlämna planen till kommunstyrelsen för godkännande och såsom beställning av angivna lokalåtgärder,

att uppdra åt förvaltningen att genomföra verksamhetsförändringar enligt planen,

att uppdra åt förvaltningen att i samråd med kommunledningskontoret genomföra lokalåtgärder enligt planen, samt

att ge förvaltningen mandat att justera exakt platsantal, storlek och tid i samband med genomförandet av åtgärder enligt planen.

Sammanfattning
Bostadsförsörjningsplan för mottagandet av nyanlända utgör kommunens planering för bostäder inom arbetsmarknadsnämndens verksamhetsområde.

Bostadsförsörjningsplanen utgår från verksamhetens behov av bostäder och lokaler. Behovet beräknas utifrån nuvarande behov och Migrationsverkets prognoser – därefter sker analys och justering utifrån kända förändringar.

Planen omfattar i förstahand de nyanlända som anvisats till kommunen genom bosättningslagen. Behovet visar på cirka 115 lägenheter för nyanlända nästa år, både nyanvisade hushåll och hushåll som behöver flyttas om till följd av beslutet om förstahandskontrakt för barnfamiljer och kvotflyktingar.

Beslutsunderlag
Förvaltningens tjänsteskrivelse den 29 oktober 2019.

Äldrenämnden
Kommunstyrelsen

Gäller från
2020-01-01

Diarienummer:
ALN-2019-0609
KSN-2019-02984

Bostads- och lokalförsörjningsplan

för vård och omsorg av äldre 2020–2024 med utblick till 2030

Beslutad i äldrenämnden 2019-**-**

Godkänd i kommunstyrelsen 2019-**-**

Postadress: Uppsala kommun, 753 75 Uppsala
Telefon: 018-727 00 00 (växel)
www.uppsala.se

Innehåll

1. Inledning 4
Styrning och uppdrag....4
Arbetets organisation....4
Planens innehåll....4
2. Förutsättningar....5
Lagbestämmelser och krav 5
Definitioner....6
3. Behovs- och kapacitetsanalys 7
Befolkningsprognos 7
Behovs- och kapacitetsprognos vård- och omsorgsboende....7
Behov och kapacitetsprognos korttidsvård 9
Biståndsbedömt trygghetsboende....9
Andra boendeformer....9
Andra lokaler 10
Bostads- och lokalresurser 11
4. Utblick....12
Stads- och landsbygdsutveckling....12
Omvärld 13
5. Åtgärder....15
Nya åtgärder....15
Tidigare beslutade åtgärder 15
Utredningar 15
Åtgärder och utredningar som inte leder till lokalåtgärd 16
6. Ekonomi- och kostnadsutveckling....17
Investeringsbedömning....17
Hyreskostnad och drift....17
Källor....20
Bilaga 1 – Delområdesanalys vård- och omsorgsboende 21
Bilaga 2 – Nuvarande lokaler 23

Sammanfattning

Bostad- och lokalförsörjningsplan för vård och omsorg av äldre utgör kommunens planering för bostäder och lokaler inom äldrenämndens verksamhetsområde. Planen tas fram gemensamt av kommunledningskontoret[1], äldreförvaltningen, stadsbyggnadsförvaltningen samt berörda kommunala bolag.

Planens syfte är att säkerställa att Uppsala kommun hanterar både dagens och framtidens behov och utmaningar med boende och lokaler för äldre.

Den övergripande styrningen genom kommunens mål och budget redovisas på sidan 4.

I dagsläget råder en bra balans mellan behov och kapacitet för särskilda boenden. Inom planperioden beräknas ett överskott av platser till följd av utbyggnation av platser inom driftsformen LOV[2], det vill säga en ökning av platser i fastigheter där kommunen inte har tecknat hyresavtalet. Situationen med LOV bidrar till en osäkerhetsfaktor över hur framtida behov kommer att täckas, sista december 2018 var cirka 34 procent av platserna i kommunen inom LOV. En procentsats som antas att öka till cirka 44 procent under planperioden då nästan 350 platser förväntas etableras inom driftsformen LOV. Det är viktigt att äldreförvaltningen, kommunledningskontoret och stadsbyggnadsförvaltningen arbetar tätt tillsammans för att förhålla sig till rådande läge.

Under planperioden 2020–2024 planeras ett nytt vård- och omsorgsboende som hyrs av kommunen stå färdigt i Storvreta. En upphandling av hyreskontrakt i Uppsala tätort finns beslutad sedan föregående plan, upphandlingen föreslås skjutas fram för att boendet ska stå färdigt 2025. Planen föreslår också ett flertal utredningar av både öppna förebyggande verksamheter och särskilda boenden. Under 2019 pågår flertalet utredningar om olika boendeformer för äldre. I oktober fattade nämnden beslut om att tillsvidare inte införa boendeformen biståndsbedömt trygghetsboende och under hösten pågår utredning om moderna boendeformer för äldre.

---

[1] Fastighetsavdelningen flyttade 1 september 2019 från stadsbyggnadsförvaltningen till kommunledningskontoret och bytte namn till fastighetsstaben.
[2] Se sida 6 för förklaring av LOV

1. Inledning

Bostad- och lokalförsörjningsplan för vård och omsorg av äldre utgör kommunens planering för bostäder och lokaler inom äldrenämndens verksamhetsområde.

Den äldre befolkningen i Uppsala kommun blir allt fler, vilket innebär att det är viktigt att ha en koordinerad planering för att möta de äldres behov både i form av bostäder och övriga lokaler. Lokalförsörjningsplaneringen har till syfte att genom samordnad och gemensam beredning säkerställa detta.

Styrning och uppdrag

Planen utgår från äldrenämndens ansvarsområden och de mål och uppdrag som fastställs av kommunfullmäktige i mål och budget 2020–2022. Grunden utgörs av nämndens ansvar för biståndsbedömda bostäder och lokaler för äldre samt nämndens verksamhetsplan. Även om biståndsbedömda former är utgångspunkt i den här planen påverkas lokalförsörjningen av uppdragen om att utveckla bostäder för äldre genom att verka för fler seniorbostäder med gemensamhetslokaler och moderna servicehus och främja kollektivhus för äldre.

Kommunstyrelsen ges i mål och budget ett övergripande ansvar att säkerställa att långsiktigt hållbara lokalförsörjningsplaner ska finnas för all kommunal verksamhet, för att möta behovet på kort och lång sikt. Planerna ska säkerställa att verksamheterna har tillgång till ändamålsenliga och kostnadseffektiva lokaler. Utveckling av den strategiska lokalförsörjningen ska ske genom att utveckla gemensamma lokallösningar mellan olika verksamheter samt ökad nyttjandegrad. Målsättningen över tid är sänkta kostnader i kommunkoncernen och minskad lokalkostnad per invånare. Det finns även särskilda uppdrag om att överväga alternativet att hyra lokaler på långa kontrakt istället för att bygga och äga själv. Kommunstyrelsen har också del i nämndens ovannämnda uppdrag om seniorbostäder, moderna servicehus och kollektivhus.

I framtagandet vägs kommunala styrdokument in. Planunderlaget involveras i arbetet med Bostadsförsörjningsprogram som leds av stadsbyggnadsförvaltningen.

Arbetets organisation

Planen tas fram gemensamt av äldreförvaltningen, kommunledningskontoret, stadsbyggnadsförvaltningen och berörda bolag, i detta fall Uppsalahem. Framtagandet samordnads av kommunledningskontoret. Arbetet leds av en styrgrupp där samtliga parter ingår.

Bostads- och lokalförsörjningsplanen revideras årligen.

Planens innehåll

Planen omfattar planerade åtgärder under de närmaste fem åren med en utblick för åtgärder mot år 2030. Lokalförsörjningsplanen redovisar:

- Förutsättningar
- Behov och kapacitet
- Åtgärder
- Utredningsuppdrag
- Ekonomiska konsekvenser

2. Förutsättningar

Bostad- och lokalförsörjningsplan för vård och omsorg av äldre utgör kommunens planering för bostäder och lokaler inom äldrenämndens verksamhetsområde. Äldrenämnden ansvarar för att förse kommunens befolkning som är 65 år och äldre med det stöd, vård och omsorg de behöver. Nämnden ska verka för att äldre människor får möjlighet att leva och bo självständigt under trygga förhållanden och ha en aktiv och meningsfull tillvaro i gemenskap med andra. I det ingår även att medverka i samhällsplaneringen och verka för att äldre människor får goda bostäder. Kommunstyrelsen har det övergripande ansvaret att, utifrån nämndernas behov, tillhandahålla kostnadseffektiva boenden och lokaler. Sluthyran påverkas av flera faktorer, allt från markpriser, byggkostnader och förhandling med hyresgäst-föreningen.

En rad omständigheter kan påverka det prognostiserade behovet. Hit hör eventuella medicinska framsteg och förändringar i den äldre befolkningens levnadsvanor. Den fysiska miljön och tillgängligheten i det ordinarie bostadsbeståndet, liksom tillgången på alternativa boendeformer för äldre på den ordinarie marknaden kan också påverka.

Anhörigas insatser och kedjan vid utskrivning från sjukhus är också viktiga faktorer. Befolkningsprognosen utgör grunden för behovsprognosen och förändringar i den kan därför påverka utfallet.

I oktober 2013 (Uppsala kommun 2013) fattade äldrenämnden beslut om införande av LOV inom särskilt boende. Med det överläts i stora delar också ansvaret för utbyggnad av de särskilda boendeformerna för äldre till marknaden och till privata aktörers initiativ. Situationen medför en osäkerhetsfaktor i planeringen av tillgången till platser.

Lagbestämmelser och krav

Äldres rätt till stöd har på övergripande nivå sin rättsliga reglering genom socialtjänstlagen (SFS 2001:453). Lagstiftningen är framförallt inriktad på personer som själva inte kan tillgodose sina behov eller få dem tillgodosedda på annat sätt. Genom bistånd i form av särskilt boende eller hjälp i hemmet ska enskilda tillförsäkras en skälig levnadsnivå. Lagstiftningen ålägger också de sociala nämnderna att medverka i samhällsplaneringen och främja goda miljöer och påverka utformningen av nya och äldre bostadsområden. När det gäller äldre personer finns en skyldighet för kommunen att verka för att äldre människor får goda bostäder. Kommunen har också ansvar för att inrätta särskilda boendeformer för service och omvårdnad. Vid sidan av den övergripande lagstiftningen, föreskrifter och praxis kopplat till den, har Uppsala kommun också egna riktlinjer för handläggning av ansökningar om bostad i form av särskilt boende.

Barnkonventionen

I arbetet med lokalförsörjningsplaner där åtgärderna påverkar barn är grunden barnets behov (enligt barnkonventionens princip). Någon specifik barnkonsekvensanalys görs inte i arbetet med lokalförsörjningsplanen eller åtgärderna som tas fram. Däremot ska barnkonsekvensanalys ske vid genomförandet av åtgärden för att säkerställa att:

- barn får möjlighet till dialog och får utrycka sin vilja
- åtgärden så långt det är möjligt utgår från och uppfyller barnens behov

- när så inte kan ske kompenserande åtgärder sker (i fastighetsåtgärden eller i verksamheten)

För generella åtgärder kan generell dialog, utformning och eventuell kompenserande åtgärder användas. Barn ska exempelvis känna sig trygga i att besöka särskilda boenden och flertalet samnyttjandevinster kan uppnås genom kombination av barn och äldres aktiviteter.

Definitioner

- Särskilt boende för äldre är en boendeform som kräver ett biståndsbeslut. I kategorin ingår vad Uppsala kommun benämner som vård- och omsorgsboende (inom vilket finns omvårdnadsboenden respektive demensboenden) och korttidsboende. Dessa bostäder är kommunen skyldiga tillhandahålla enligt socialtjänstlagen.
- Trygghetsboende. Boende på öppna marknaden med vissa krav utifrån kommunala subventioner till värdskap och gemensamhetslokaler och/eller statligt investeringsstöd. Kraven omfattar exempelvis tillgänglighet, gemensamhetslokaler, personal och åldersgräns.
- Seniorboende. Boende på öppna marknaden i form av hyres- eller bostadsrätter ofta med en åldersgräns om +55 år.

Driftsformer

Uppsala kommun tillämpar tre olika driftformer för att tillhandahålla särskilt boende för äldre; drift i egen regi, driftentreprenader samt LOV. Vid drift i egen regi regleras förhållandet kring driften i ett uppdragsavtal med äldrenämnden. Vid driftentreprenader står kommunen för byggnaden i form av boendet, medan driften upphandlats från en privat eller ideell organisation utifrån lagen (2016:1145) om offentlig upphandling (LOU). I den tredje driftformen upphandlas både byggnaden och drift inom ramen för lagen (2008:962) om valfrihetssystem (LOV). Utföraren står för hela lokalen med samtliga faciliteter och det totala ansvaret för driften. Ansökan sker i Uppsala kommun genom förfrågningsunderlag för drift där utföraren kan bli godkänd som leverantör av vård- och omsorgsboende i Uppsala kommun. Ersättning utgår med ett fast pris per boendedygn och är densamma för alla utförare inom LOV.

Ur ett lokalperspektiv innebär LOU att kommunen är kontraktsinnehavare för boendet, medan i LOV är det en privat vårdgivare som innehar hyreskontrakt.

3. Behovs- och kapacitetsanalys

Befolkningsprognos

År 2018 bodde drygt 225 000 personer i kommunen. Uppsala kommun väntas växa och få en ökad befolkning under lång tid framöver. I årets prognos antas befolkningen år 2030 uppgå till knappt 268 000 personer, en ökning med cirka 42 500 personer jämfört med år 2018. Ökningen väntas i samtliga åldersklasser. Kommunprognos 2019 antar en högre takt i befolkningstillväxten jämfört med prognosen 2018. År 2030 antas befolkningen vara nästan 10 000 fler jämfört med fjolårets prognos för samma år.

Efter år 2030 väntas befolkningen fortsätta öka men i lägre takt än innan 2030. Dessutom tillkommer befolkning vid utbyggnad av Sävja Bergsbrunna, som planeras starta omkring mitten av 2020-talet. Variationer i prognoser från olika år visar på att kommunen måste ha beredskap både för en ökning och för en minskning i befolkningsutvecklingen.

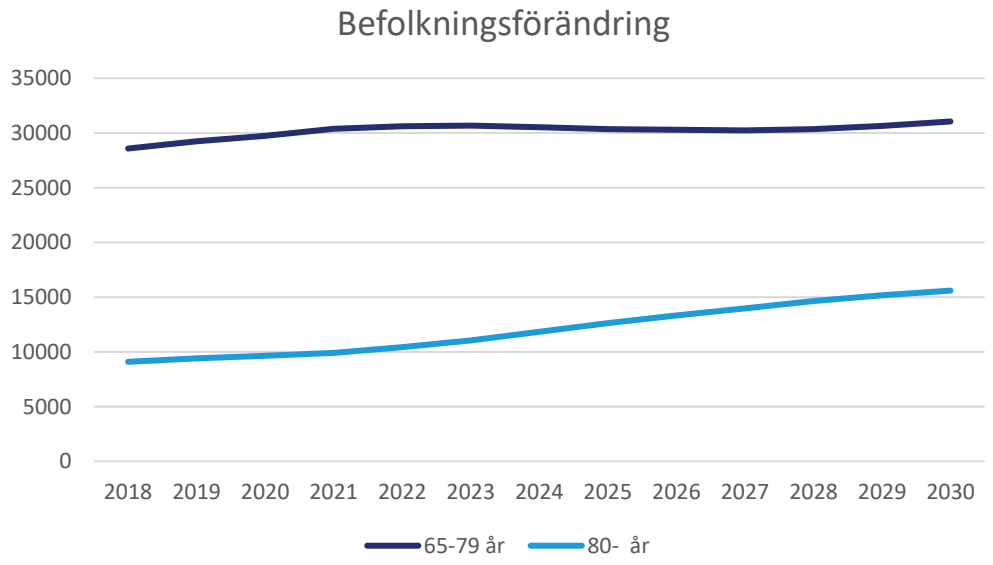

Diagram 1. Befolkningsprognos 65–79 år och 80+ år Uppsala kommun. Prognos från 2019.

I hela kommunen bodde år 2018 cirka 28 600 personer i åldern 65-79 år och cirka 9 100 personer 80 år och äldre. År 2030 väntas respektive åldersgrupp ha ökat med cirka 2 500 respektive 6 500 personer till cirka 31 000 respektive cirka 15 600.

Behovs- och kapacitetsprognos vård- och omsorgsboende

Prognosen för andelen äldre som uppskattas vara i behov av särskilt boende grundar sig på genomsnittet av boendebeslut de fem senaste åren vid mätpunkten 31 december varje år, uppdelat på omvårdnadsboende och demensboende. En åldersgruppering har gjorts för personer 65–79 år och 80 år och äldre. För 65–79 åringarna ligger det uppskattade behovet för vård- och omsorgsboende på cirka 1,4 procent av åldersgruppen och för 80 år och äldre på cirka 15 procent av åldersgruppen. Utifrån tidigare utfall är verkställandegraden satt till 94 procent. Det vill säga att 6 procent av alla bifall till bistånd inte beräknas verkställas, exempelvis för att personer tackar nej.

En rad omständigheter kan påverka andelen som är i behov av boende och således det prognostiserade behovet. Medicinska framsteg, levnadsvanor, epidemier, förändringar i praxis, policys och riktlinjer, tillgänglighet i ordinärt boende och andra boendeformer är sådana omständigheter. Anhörigas insatser är också av stor betydelse.

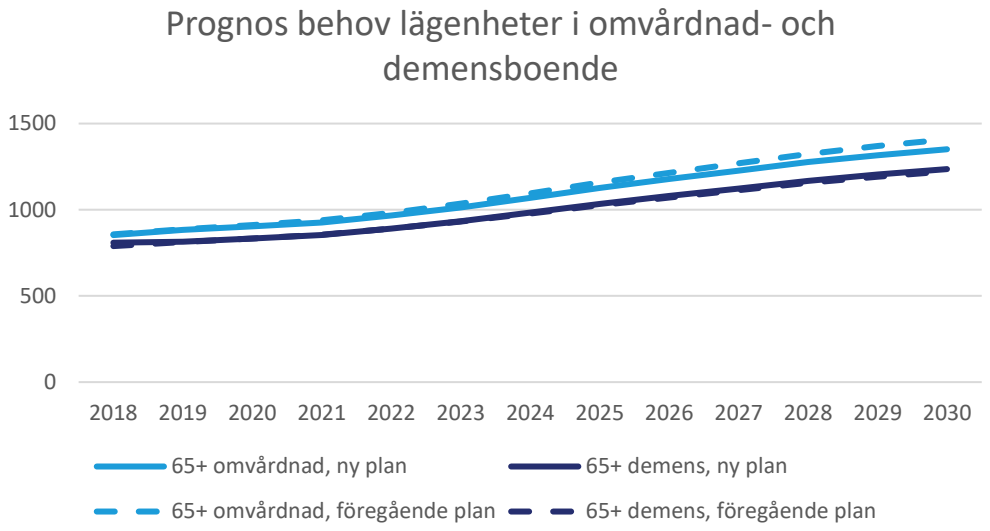

Diagram 2. Prognos behov lägenheter i omvårdnad- och demensboende. Prognos från 2019.

Prognosen ligger stabilt sedan föregående plan. Antalet biståndsbeslut var lägre 2018 i relation till att verkställandegraden var något högre. Befolkningsprognosen ligger något över förra årets prognos.

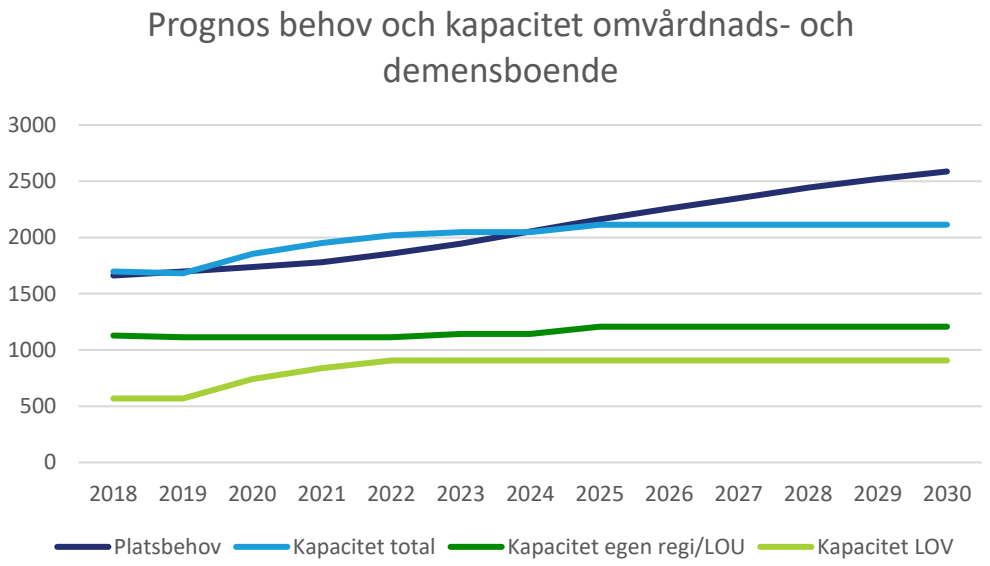

Diagram 3. Prognos behov och kapacitet omvårdnads- och demensboende. 0,6 procent av platserna inom LOV säljs idag till annan kommun. Samma procentsats är applicerad på framskriven kapacitet. Prognos från 2019.

Ett överskott av platser beräknas fram till 2024, främst genom ett stort tillskott av platser inom LOV. Tillskott av platser där kommunen innehar hyreskontraktet sker under planperioden genom tillskott i Storvreta och efter planperioden genom upphandling i Uppsala tätort. Som mest beräknas ett överskott på cirka 170 platser. Ett överskott av platser kan leda till tomplatser inom egen regi eller LOU där kommunen bekostar dessa platser. Inom LOV ingår ersättning för eventuella tomplatser genom en högre dygnsersättning. Inom vilken driftform tomplatser landar går inte att säga.

Enhet	2020	2021	2022	2023	2024	2025–2029
Storvreta äldreboende	Ersätter Skogsgården					
				+29		
Upphandling Uppsala tätort	Platsantal ungefärligt 50-80 platser					
						+50-80
Förväntade platser genom LOV						
	+174	+96	+70			
Summa	**+174**	**+96**	**+70**	**+29**	**+0**	**+50-80**
Ackumulerat	*174*	*270*	*340*	*369*	*369*	*419-449*

Tabell 1. Kapacitetsförändring särskilt boende för äldre

Behov och kapacitetsprognos korttidsvård

Platser för korttidsboende/korttidsvård finns som en resurs vid utslussning från sjukhusvistelse, som stöd till och avlastning för anhöriga, som resurs för hemvården med mera. I begreppet korttidsplatser ingår korttidsvård (vistelse under en kortare tid) och växelvård (återkommande vistelse under kortare perioder). Som en tillfällig boende-/vårdform kan behovet av korttidsboende påverkas av en mängd olika förhållanden (till exempel rutiner för medicinskt färdigbehandlade, tillgången på olika former av särskilt boende, anhörigas stödbehov med mera). Samverkan med Region Uppsala är också en viktig faktor i behovet av platser.

I Uppsala kommun återfinns korttidsplatser dels insprängda i andra särskilda boenden och dels som renodlade boenden/avdelningar. I maj 2019 fanns cirka 130 korttidsplatser i Uppsala kommun. Ökningen av den äldre befolkningen kan förväntas medföra ett större behov av insatser som liknar de som ges i korttidsboende. I närtid planeras dock inte en expansion av antalet platser, utan istället fokuseras arbetet på att förbättra flödet i utskrivningsprocessen från slutenvården till hemmet.

Biståndsbedömt trygghetsboende

Riksdagen beslutade den 7 november 2018 att säga ja till regeringens proposition (2017/18:273) om att kommunerna ska få möjlighet att inrätta en ny särskild boendeform, benämnd biståndsbedömt trygghetsboende. Lagändringar trädde i kraft den 2 april 2019. Den nya boendeformen vänder sig till äldre som har behov av stöd i hemmet och därutöver har behov av att bryta oönskad isolering. Den bedömning som gjorts av äldreförvaltningen är dock att behoven hos den målgrupp som identifierats kan tillgodoses på den ordinarie marknaden. Detta förutsatt att en utbyggnad sker av bostäder riktade till målgruppen, i kombination med att en mindre del av kommunens eget bestånd av trygghetsbostäder reserveras för äldre över 80 år utifrån särskilda behovskriterier. Äldrenämnden fattade i oktober 2019 beslutet att tillsvidare inte tillhandahålla den nya boendeformen biståndsbedömt trygghetsboende.

Andra boendeformer

I den här planen hanteras i första hand särskilda boendeformer, det vill säga individer som genom bedömning får bistånd till bostad. I kommunens rapport *En Äldrevänlig stad* (Uppsala kommun 2017) framgår det dock att 7 av 10 äldre anser att det finns för lite trygghets- och seniorbostäder på den ordinarie marknaden i kommunen. Idag i kommunen finns det cirka 340 trygghetslägenheter och drygt 1200 seniorlägenheter.

Enligt Uppsala bostadsförmedling var kön till trygghetsbostäder cirka 1000 personer i februari 2019. Omsättningen i befintligt bestånd är relativt liten, under 2018 förmedlades cirka 40 trygghetsbostäder. I snitt var intresseanmälningarna 40 per objekt, högst i innerstaden med närmare 80 per objekt. För seniorbostäder är det färre intresseanmälningar per objekt och något fler förmedlingar. För att möta äldres behov på bostadsmarknaden pågår flera arbeten under 2019, bland annat Utredning om moderna boendeformer för äldre, Handlingsplan för äldrevänlig kommun och Bostadsförsörjningsprogram.

Andra lokaler

Hemvårdslokaler

När den äldre befolkningen ökar kan även behovet av hemvård förväntas öka. I begreppet hemvård ingår hemsjukvård och hemtjänst. I dagsläget utgår hemtjänsten från att de klarar en potentiell ökning i antalet hemtjänsttimmar i nuvarande lokaler, bland annat till följd av att hemsjukvården samlokaliseras och då ger utrymme i nuvarande lokaler för hemtjänst. Effektivisering, teknologiska och medicinska framsteg och fördelningen mellan egen och enskild regi är alla faktorer som kan påverka det framtida behovet av personal och således även lokalbehovet. Den geografiska spridningen av lokaler är viktig för att enkelt kunna nå brukarna, medan en centralisering skulle kunna minska ytbehovet per person. Det är också viktigt att det finns kollektivtrafikförbindelse till hemvårds-lokalerna.

Träffpunkter, seniorrestauranger och dagverksamhet

Äldrenämnden hyr 15 lokaler för träffpunkter och måltidsservice driver sju seniorrestauranger. Under 2018-2019 har äldreförvaltningen genomfört en utredning av alla träffpunkter. Kartläggningen har bland annat lett till att äldreförvaltningen har fått i uppdrag av äldrenämnden att titta närmare på seniorrestauranger och införande av mobila träffpunkter. Till följd av det pågår bland annat arbete kring samlokaliseringar av träffpunkter samt om de kan inrymmas i andra typer av verksamheter, exempelvis bibliotek. För seniorrestauranger pågår arbete kring samlokalisering på skolor.

Som åtgärd föreslås i den här planen en sammanslagning av de närliggande träffpunkterna Årsta och Hassellunden, där träffpunkt Årsta har en bred verksamhet och träffpunkt Hassellunden är en mindre träffpunkt som inte är optimal ur ett tillgänglighetsperspektiv. Sammanslagningen innebär att träffpunkt Hassellunden sägs upp.

Flertalet utredningar som leder till åtgärder kommer att fortsätta under 2020.

Anhörigstöd

Idag finns en lokal för anhörigstöd för äldre i Uppsala kommun, Anhörigcentrum. Enligt Socialstyrelsens (2012) rapport *Anhöriga som ger omsorg till närstående: omfattning och konsekvenser* är det nästan var femte person i vuxen ålder som stödjer en närstående. Det varierar mellan praktisk och ekonomisk hjälp till tillsyn, umgänge och personlig omsorg. Om förutsättningarna förändras för anhöriga och närstående att bistå med dessa insatser kan det få konsekvenser också för behovet av särskilda boendeformer. Att även på sikt stötta anhöriga är därmed en viktig faktor i det förebyggande arbete som bedrivs.

Bostads- och lokalresurser

Kommunen hyr lokaler i drygt 25 fastighetsobjekt som totalt innehåller dryga 1100 vård- och omsorgsplatser. Det finns ytterligare cirka 570 särskilda boendeplatser i Uppsala som är tillhandahålla via privata aktörer med egna hyreskontrakt på fastigheter. Det innebär att kommunen vid årsskiftet 2018/2019 hade rådighet över cirka 66 procent av Uppsalas vård- och omsorgsplatser. Privata aktörer är aktiva genom att de bygger, projekterar eller har sökt detaljplaneförändring för nya särskilda boenden i Uppsala vilket under planperioden beräknas leda till att nästan 350 nya platser tillförs Uppsala. Kommunens rådighet över platserna beräknas därför inom planperioden 2020–2024 sjunka till cirka 56 procent.

I samband med planläggandet av ett nytt särskilt boende i Storvreta arbetas ett nytt funktionsprogram fram. Det finns möjlighet att påverka den totala kostnaden genom goda val kring utformning när nya särskilda boenden skapas. Antalet lägenheter per lägenhetsgrupp kan ha en betydande påverkan på personalkostnad per boende. En annan möjlighet att styra hyreskostnaden för framtida boenden är att vara mer restriktiv kring totalarea per boende. Arean per boende ligger idag på cirka 75 kvm (alla ytor i byggnaden inkluderat), men det finns exempel i Uppsala som har en area runt 60 kvm per boende.

Bostadsresursen

Kommunen har särskilda bostäder och boendelösningar för olika målgrupper och deras riktade behov. Olika målgrupper faller under olika nämnder i kommunen. I den **sociala resursen** ingår socialnämnden och arbetsmarknadsnämndens målgrupper och i **omsorgsresursen** äldrenämnden och omsorgsnämndens målgrupper. Den **övriga resursen** innefattar kommunens trygghetsbostäder samt de bostäder där de boende fått besittningsskydd men saknar bistånd. I inget av fallen finns en verksamhetsnämnd bakom utan kommunstyrelsen är part. Sammantaget benämns det här för bostadsresurs.

I resursen ingår såväl kommunala egenägda bostäder och bostadsrätter, hyresrätter och lägenheter vid blockförhyrningar. Den gemensamma faktorn är att de boende tecknar ett eget kontrakt för boendet med kommunen. Således ingår inte exempelvis platser inom LOV eller korttidsplatser. 1 juli 2019 hade kommunen hyreskontrakt med cirka 1100 personer på särskilda boenden för äldre, vilket motsvarar cirka 62 procent av omsorgsresursen och 31 procent av bostadsresursen. Den enskilda lägenheten är i snitt 33 kvm (i jämförelse med 75 kvm ovan för hela byggnadens ytor). Snitthyreskostnaden per kvm och år är cirka 1800 kr och en snittmånadshyra på cirka 5000 kr.

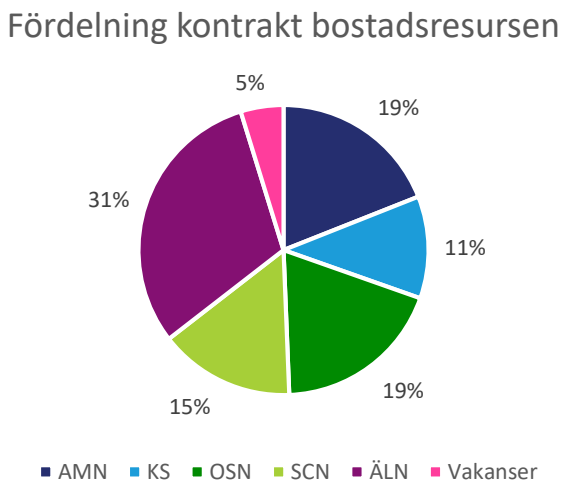

Diagram 4. Fördelning kontrakt bostadsresursen 1 juli 2019. Vakanser på särskilda boenden för äldre är inte inkluderade i vakansgraden. Ulleråker är inräknat i vakanser.

4. Utblick

Stads- och landsbygdsutveckling

Under den närmast 5-årsperioden är det framförallt i staden som den stora bostadsutbyggnaden och befolkningsökningen förväntas ske. Fokus för bostadsbyggandet ligger här på stadsdelarna Kungsängen/Industristaden, Rosendal, Östra Salabacke men även i, Gamla Uppsala – Nyby, Gränby, Kapellgärdet, Kvarngärdet samt Ultuna/Bäcklösa kommer det byggas många bostäder. Utanför staden väntas störst samlad utbyggnad ske i Fullerö Hage, Gunsta, Lindbacken och Skölsta. Under mitten och andra halvan av 2020-talet väntas utbyggnad i framför allt Eriksberg, Librobäck, Gottsunda, Valsätra, Sävja – Bergsbrunna, Ulleråker samt Södra Storvreta starta. Utbyggnaden förväntas fortsätta i flera av de övriga områdena ovan.

Uppsalapaketet - avtalet med staten om 4-spårig järnväg mellan Uppsala och Stockholm med en stor utbyggnad av stadens södra delar -kommer ha stor påverkan på utbyggnadsbehovet av den sociala infrastrukturen[3] under lång tid framöver. Det berör i första hand Sävja-Bergsbrunna men också Gottsunda-Valsätra, Bäcklösa och Ultuna. Planeringen för hela utbyggnaden av cirka 33 000 bostäder ska ske så att samtliga lägenheter kan vara färdigbyggda år 2050.

Beredskap för kommande behov

Behovet i planen är uppskattat utifrån kommunens officiella befolkningsprognos. En långsiktig planering behöver ha beredskap för ett annat behov – både ett högre och ett lägre. I kommunens befolkningsscenario *extra hög* beräknas åldersgruppen 65 år och äldre bli drygt 600 ytterligare till år 2030 i jämförelse med kommunprognosen. I befolkningsscenario *låg* beräknas samma åldersgrupp bli cirka 1100 färre i jämförelse med kommunprognosen till 2030.

[3] Lokaler och mark för samhällsfinansierad verksamhet - förskola, skola, idrott, kultur samt fritid men även särskilda bostäder.

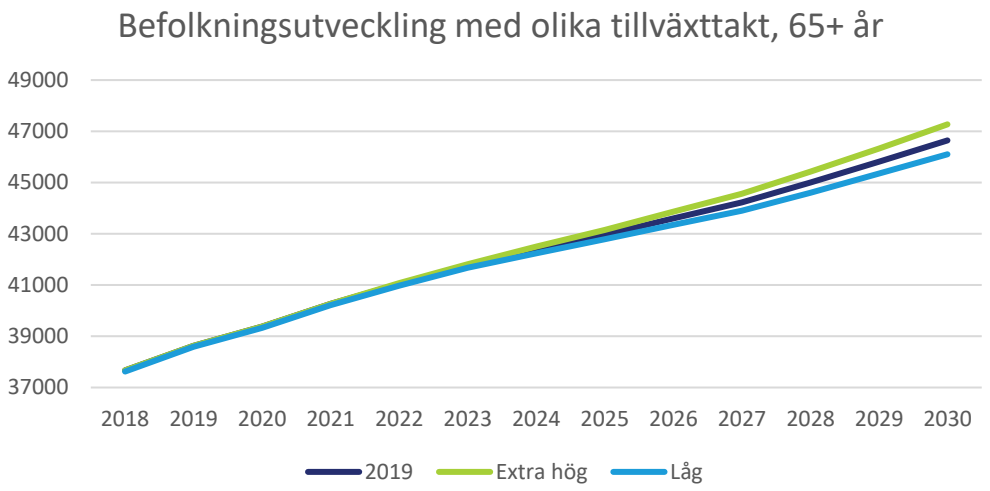

Diagram 5. Befolkningsutveckling med olika tillväxttakt, 65+ år.

I kommunen pågår ett arbete för att säkerställa möjligheten att tillgodose social infrastruktur när behov uppstår. Stadsbyggnadsförvaltningen arbetar med att kartlägga strategisk mark i staden där det ska vara möjligt att i framtiden försörja kommunen med lokaler och särskilda bostäder. Syftet med arbetet är att platser som bedöms lämpliga för ändamålet utifrån sammanhang och fysiska förutsättningar ska bevakas långsiktigt. Med bättre framförhållning och kunskap förkortas planeringsprocessen när behovet blir aktuellt att realisera.

Om andelen som är i behov av särskilt boende för äldre utgör samma nivå som de fem senaste åren och följer den officiella befolkningsprognosen kommer det 2050 att finnas ett behov av totalt cirka 3500 platser i kommunen, cirka en dubblering av nuvarande tillgång.

Omvärld

Jämförelsekommuner

I Kommun- och landstingsdatabasen (Kolada) kan information hämtas för att jämföra sig med andra kommuner. Viktigt att ha med sig är att det kan skilja mellan hur kommunerna utformat sina särskilda boendeformer, exempelvis inkluderar vissa kommuner servicehus i biståndet om särskilt boende vilket inte görs i Uppsala kommun.

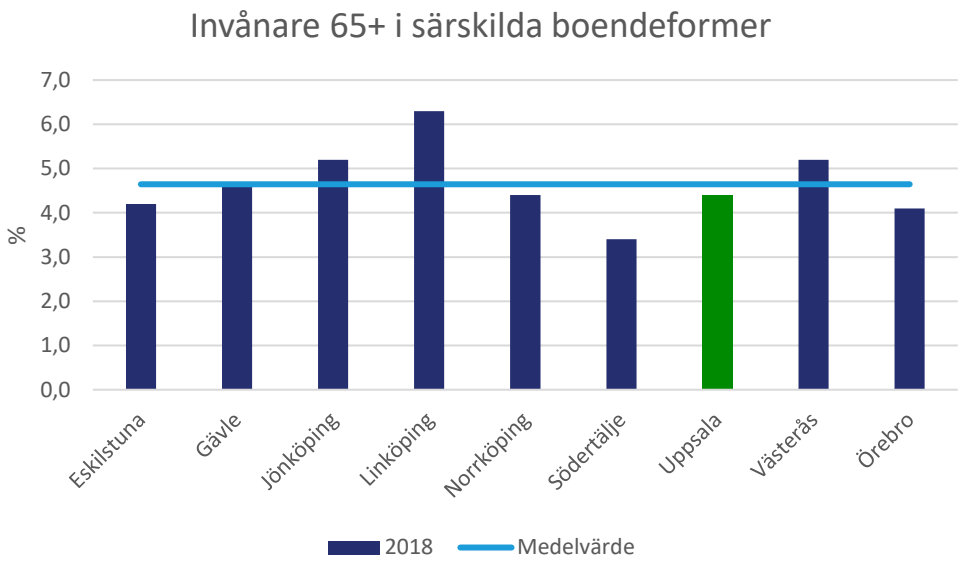

Diagram 6. Invånare 65+ i särskilda boendeformer, andel av befolkningen (%). R9. Kolada 2019.

5. Åtgärder

Nya åtgärder

Åtgärder			
Enhet	Beskrivning	Sammankallande[4]	Färdigställt
Träffpunkt Hassellunden (Årstagatan 23C) och Träffpunkt Årsta (Fyrislundsgatan 66)	Sammanslagning av träffpunkt Hassellunden och Träffpunkt Årsta. Säga upp och lämna Träffpunkt Hassellunden (Årstagatan 23).	ÄLF	2020
Träffpunkt Eriksberg/Orstenen	Samlokalisering av fritidsklubb på träffpunkt Eriksberg/Orstenen	KLK	2020

Tidigare beslutade åtgärder

Åtgärder			
	Beskrivning	Sammankallande[5]	Färdigställt
Storvreta äldreboende	Uppföra ett nytt äldreboende i Storvreta med 54 platser	KLK	2023
Äldreboende Uppsala tätort	Upphandla hyreskontrakt för 50–80 platser i särskilt boende i Uppsala tätort	KLK	2025

Utredningar

- Utreda förlängning av kontrakt för de särskilda boenden där möjligheten till uppsägning finns under planperioden 2020–2024.
    - Björkgården, Knutbyvägen 4
    - Eriksdalsgården, Norrlandsgatan 2
    - Myrbergska gården, Geijersgatan 61
    - Sävjahus, Västgötaresan 58
    - Skogsgården, Vretalundsvägen 10
    - Tunåsen, Hallstensgatan 20
    - Årstagården, Fyrislundsgatan 66
- Utreda användning av detaljplan 0380-P2013/6 fastighet 11:33 Berthåga
- Utreda nyproduktion av nytt särskilt boende för äldre i Björklinge
- Utredning av lokalerna på Snickargatan 4–6
- Utredning av lokaler för Valthornsvägen 1 till följd av försäljningen av Gottsunda centrum
- Utredning om samnyttjande av seniorrestauranger och skolkök
- Utredning om att hyra ut köket på Karl-Johansgården till kulturnämnden
- Utredning av samlokalisering för träffpunkterna i Gottsunda
- Utredning av samlokalisering av verksamheter i Sävja
- Utredning av eventuellt ny lokal för Träffpunkt 86:an på Svartbäcksgatan 86

[4] Arbetet utförs gemensamt

- Utredning av lokalen för dagverksamheten på Kålsängsgränd 6D
- Utredning av lokalerna för öppna förebyggande insatser på landsbygden:
    - Träffpunkt Medelpunkten på Hasselvägen 1, Storvreta
    - Träffpunkt Bälinge på Lundgårdsvägen 2
    - Träffpunkt Björklinge på Spelmansvägen 7

Åtgärder och utredningar som inte leder till lokalåtgärd

- Äldrenämnden gör ett tydligt ställningstagande för hur stor andel av det totala fastighetsbeståndet av vård- och omsorgsboenden kommunen ska inneha hyreskontraktet
- Göra analys på delområdesnivå av behovet av särskilda bostäder i stad och på landsbygd
- Etablera närmare dialog med vårdföretag och fastighetsägare som på kommersiell basis vill tillföra äldreboendeplatser till Uppsala (LOV) för att få bättre kontroll över tillväxten av särskilda boendeplatser för äldre.
- Kontinuerlig uppföljning av utvecklingsarbetet kring trygg hemgång och behovet av korttidsboende
- Utvärdera kösystemet till trygghetsbostäder och pröva för- och nackdelar med en eventuell behovsprövning. Att det nya trygga äldreboendeformen, som enligt lag ska erbjudas från och med 2019, ska vara tillgänglig för alla +70-åringar som efterfrågar ett sådant boende: Hanteras i utredningar om biståndsbedömt trygghetsboende, förtur och moderna boendeformer för äldre.

6. Ekonomi- och kostnadsutveckling

Vid genomförandet av lokalåtgärder påverkas kommunens ekonomi på flera olika sätt. I många fall innebär åtgärderna att investeringsmedel måste säkerställas både för fastighetsåtgärder och för verksamhetens behov av tex möbler. Det behöver även säkerställas att de verksamheten både kan bära lokalkostnaderna och har medel för att driva verksamheten.

Beräkningarna av dessa kostnader sker antingen utifrån verklig genomförande-planering eller genom övergripande schabloner, tex investeringskostnad per kvm.

Åtgärderna i denna plan innebär 130 000 tkr i investeringar i fastigheter i kommunkoncernen vilket är Uppsalahems budget för Storvreta äldreboende. Då funktionsprogrammet inte är satt och beställning inte överlämnad till Uppsalahem finns inte en hyresindikation.

De ekonomiska förutsättningarna stäms löpande av mot mål och budget. Finansiering av åtgärderna förutsätts ingå i mål och budget om det inte särskilt anges annat.

Investeringsbedömning

Investeringsbedömningen inkluderar investeringar i kommunkoncernen, både i bolag och de fastigheter kommunstyrelsen äger.

Investeringsbedömning i tusen kronor						
	Prognos 2020	Prognos 2021	Prognos 2022	Prognos 2023	Prognos 2024	Prognos 2025–2029
Särskilt boende	30 000	70 000	30 000	-	-	-
Hemvård	-	-	-	-	-	-
Övriga lokaler	-	-	-	-	-	-
Totalt	30 000	70 000	30 000			

Utredning kring investeringar i Orstenen pågår och är inte inkluderade. Siffrorna inkluderar inte underhållsinvesteringar i kommunens egenägda lokaler eller bostäder.

Äldrenämnden kan också vara i behov av investeringsmedel för inventarier.

Hyreskostnad och drift

Hyra

Äldrenämnden hyr både bostäder och lokaler. I kommunens bostäder beräknas den enskildes hyra via bruksvärdessystemet vilket innebär att det kan bli differens mellan hyresintäkt från enskild hyresgäst och avtalets totala kostnad. Övriga lokalytor, exempel personalytor, bidrar också till att skapa en differens mellan intagen hyra och total kostnad.

Hyresförändringar i tkr									
	Hyra 2019	Prognos 2020	Prognos 2021	Prognos 2022	Prognos 2023	Prognos 2024	Prognos 2025–2026	Prognos 2027-2028	Prognos 2029-2030
Särskilt boende	97 058	-5 171	0	0	0	-675	6 683	0	0
Hemvård	3 806	0	0	0	0	0	0	0	0
Övriga lokaler	26 828	-1 670	-99	0	0	0	0	0	0
Totalt	**127 692**	**-6 841**	**-99**	**0**	**0**	**-675**	**6 683**	**0**	**0**

Hyreskostnaden inkluderar hyresintäkter från externa hyresgäster. Nyinhyrningar där hyresuppgifter inte finns är utefter schablon om inte annat angivs nedan.

Hyresindikation på det nya särskilda boendet i Storvreta ges i samband med beställning till Uppsalahem efter att funktionsprogrammet är färdigställt och finns därför inte med ovan. Samlokalisering av fritidsklubb på Träffpunkt Eriksberg kan påverka hyresnivån för äldrenämnden men är inte inkluderat. Samlokalisering av träffpunkterna i Gottsunda skulle eventuellt kunna ske under 2020 men utredningen har inte kommit så pass långt att en hyresindikation finns. Den stora minskningen 2020 är Genetikvägen som fördelas både på 2019 och 2020.

Hyreskostnad i tkr									
	Hyra 2019	Prognos 2020	Prognos 2021	Prognos 2022	Prognos 2023	Prognos 2024	Prognos 2025–2026	Prognos 2027-2028	Prognos 2029-2030
Särskilt boende	97 058	93 135	94 299	95 478	96 674	97 211	211 587	217 135	222 847
Hemvård	3 806	3 882	3 960	4 039	4 120	4 202	8 658	9 008	9 371
Övriga lokaler	26 828	25 694	26 109	26 631	27 164	27 707	57 087	59 394	61 793
Totalt	**127 692**	**122 712**	**124 367**	**126 148**	**127 957**	**129 120**	**277 332**	**285 536**	**294 012**

Lokalhyran är indexerad med 2 % årligen och höjning av hyran för individen med 1 % årligen, dock ingen hyreshöjning för boende i nytillkomna lägenheter. Båda siffrorna är schabloner. Hyresrabatt och fördelade kostnader från fastighetsstaben för administration, förvaltning och drift är inte inkluderad. Siffrorna är ungefärliga och baserade på ett utdrag 190530.

Sedan 2019 har fastighetsstaben, förut fastighetsavdelningen, en ny finansieringsmodell. Kostnader för administration, förvaltning och drift fördelas mellan de olika nämnderna, för 2020 fördelas kostnaden med cirka 22,5 miljoner kronor för äldrenämnden. Denna kostnad är inte inkluderade i tabellen ovan. Kapitalkostnad för investeringar är inte inkluderat ovan och uppgår för äldrenämnden för 2019 till cirka 3 miljoner kronor.

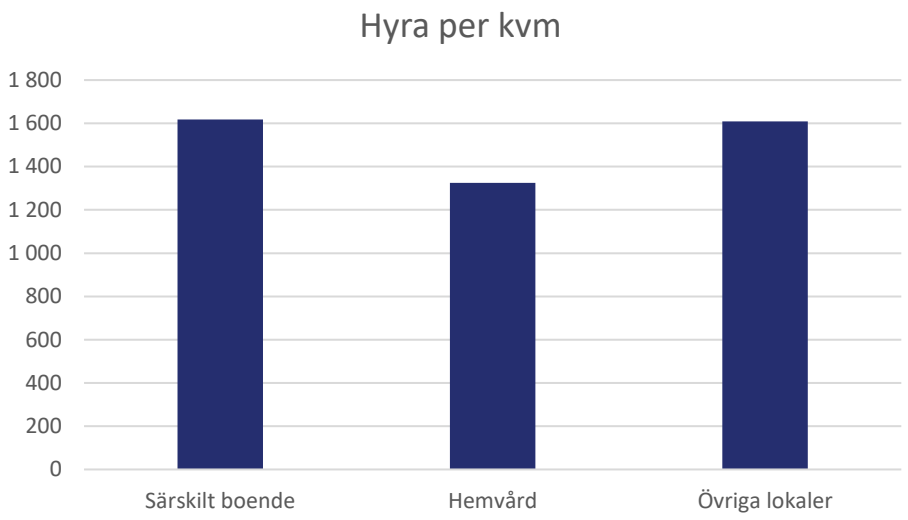

Diagram 8. Hyra per kvm per lokalform baserat på utdrag 190530. För särskilt boende är hyran är exklusive avgående hyresintäkt och på arean är på hela objektet.

Hyresnivån per invånare är en sammanslagning av äldrenämndens totala hyresnivå. För bostäder är hyresintäkt från brukare avräknad. Notera således skillnad mellan diagram 8 och 9 där 8 är exklusive avgående hyresintäkt och 9 är inklusive avräknad hyresintäkt. Hyresindikation för Storvreta äldreboende är inte inkluderat (se sida 18), uppgången avser schablon för inhyrt objekt via upphandling 2025.

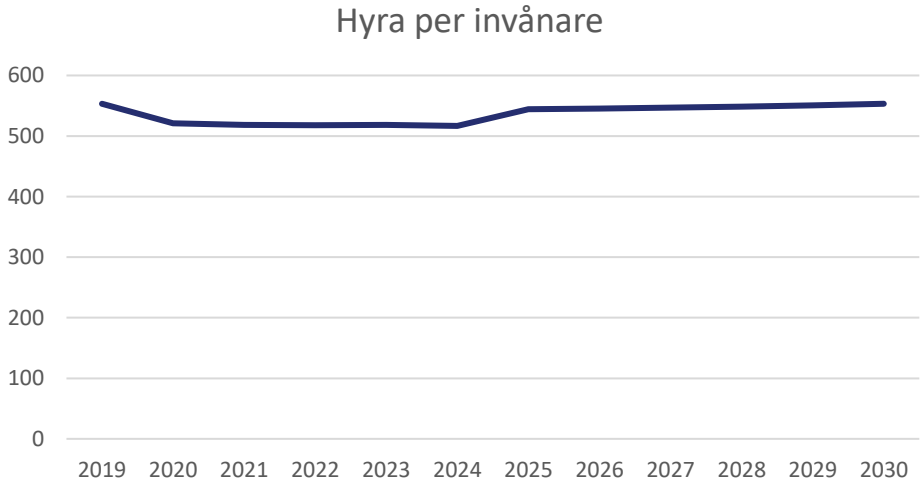

Diagram 9. Diagrammet visar prognostiserad hyra per invånare äldrenämndens totala hyresnivå, exklusive Storvreta äldreboende. En ökning med en schablon på 2 % årligen är inkluderad. Hyresrabatt för av kommunstyrelsen ägda bostäder/lokaler och fördelade kostnader från fastighetsstaben för administration, förvaltning och drift är inte inkluderad. Siffrorna är ungefärliga och baserade på ett utdrag 190530.

Verksamhetsekonomi

De ekonomiska konsekvenserna för hyra och drift för den här planen är svåra att kalkylera av flera anledningar som exempelvis takten i utbyggnad av extern drift (LOV) där kommunen inte kan styra utvecklingen av antalet tillgängliga boendeplatser på egen hand. Med nuvarande tillväxt av boenden inom LOV finns risk för tomplatser i de övriga driftsformerna, LOU och egen regi, vilket föranleder ökade kostnader.

Källor

Regeringens proposition 2017/18:273 *Biståndsbedömt trygghetsboende för äldre.* SFS 2001:453. *Socialtjänstlag.*

SFS 2016:1145. *Lagen om offentlig upphandling*

SFS 2008:962. *Lagen om valfrihetssystem*

Socialstyrelsen. 2012. *Anhöriga som ger omsorg till närstående: omfattning och konsekvenser*

Uppsala kommun. 2017. *En äldre vänlig stad: Hur är det att åldras i Uppsala med omnejd? Här är ett urval ur rapporten som bygger på en medborgardialog med Uppsalas 60 plussare.* Kortversion.

Uppsala kommun. 2019. *Mål- och budget 2020 med plan för 2021–22* Remissversion 2019-08-27. KSN-2018-3573.

Uppsala kommun. 2013. *Sammanträdesprotokoll*. Äldrenämnden 2013-10-02.

Bilaga 1 – Delområdesanalys vård- och omsorgsboende

Lokalförsörjningsområdena är gemensamma för alla bostads- och lokalförsörjningsplaner och består av tolv områden:

- Bälinge – Björklinge *(Börje – Jumkil – Åkerlänna)*
- Centrala staden – Fålhagen *(Kungsängen – Boländerna)*
- Gunsta – Länna – Almunge – Knutby
- Gåvsta- Stavby – Tuna
- Luthagen – Stenhagen *(Rickomberga – Berthåga – Kvarnbo)*
- Norby – Eriksberg – Flogsta *(Kåbo – Ekeby - Rosendal – Polack – Håga)*
- Ramstalund – Vänge – Järlåsa
- Sala backe – Årsta – Vaksalabygden *(Fyrislund - Slavsta – Lindbacken)*
- Storvreta – Vattholma – Skyttorp
- Svartbäcken – Gränby – Gamla Uppsala *(Tuna Backar – Kapellgärdet – Kvarngärdet – Nyby – Löten)*
- Sävja – Bergsbrunna – Danmark
- Valsätra – Gottsunda – Sunnersta *(Vårdsätra – Ulleråker – Ultuna)*

Det finns flertalet utmaningar med att göra behovsprognoser för vård- och omsorgsboende på delområdesnivå. Nuvarande tillgång till vård- och omsorgsboenden i områdena är något som kan påverka exempelvis befolkningsframskrivningen eller söktryck. Det behöver inte heller vara så att de i behov av en plats i ett område önskar en plats i samma område. I prognosen nedan kring differens mellan behov och utbud görs dock detta antagande och kompletteras sedan med statistik om söktryck i de olika områdena för att få en bättre helhetsbild.

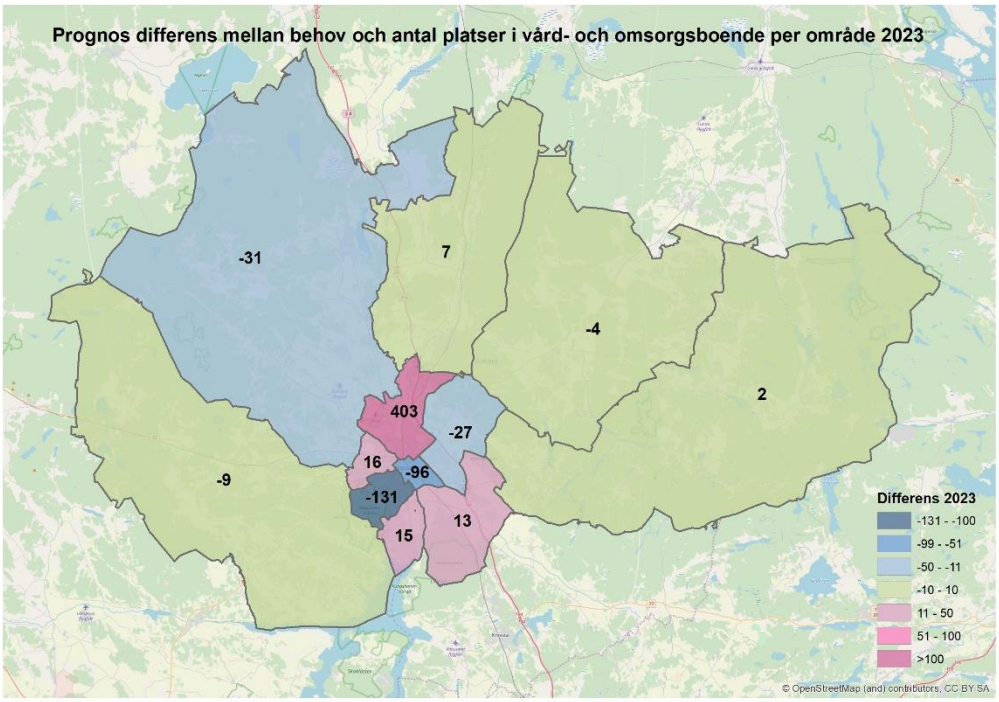

Bilden visar prognostiserade differensen mellan behov av platser och utbud år 2023.

Behovet per område beräknas utifrån antal beslut om bistånd på kommunnivå (se sida 10) och är sedan framskrivet efter befolkningsprognosen på delområden. På

delområdesnivå förväntas de största befolkningsförändringarna ske i områden där många bostäder antas bli färdigställda under prognosperioden. Vilken typ av bostäder som tillkommer får därför stor betydelse för vilka som väntas flytta till området. Således bör siffrorna beaktas med viss försiktighet och enbart ses som en grund för vidare diskussion. Utifrån behovsprognosen som sträcker sig fram till 2023 i kombination med antalet platser per område uppvisar stora delar av landsbygden och södra staden balans mellan utbud och behov av platser. Det finns ett visst underskott i Bälinge-Björklinge och Salabacke-Årsta-Vaksalabygden och ett större underskott i Centrala staden-Fålhagen och Norby-Eriksberg-Flogsta. Svartbäcken-Gränby-Kvarngärdet-Gamla Uppsala har ett kraftigt överskott. Som visas i den övergripande kommunprognosen på sida 10 bedöms det i kommunen vara ett överskott av platser totalt sett 2023.

Eftersom att delområdesprognosen för äldre är osäker och bör användas med försiktighet kompletteras även analysen med söktryck för nuvarande särskilda boenden.

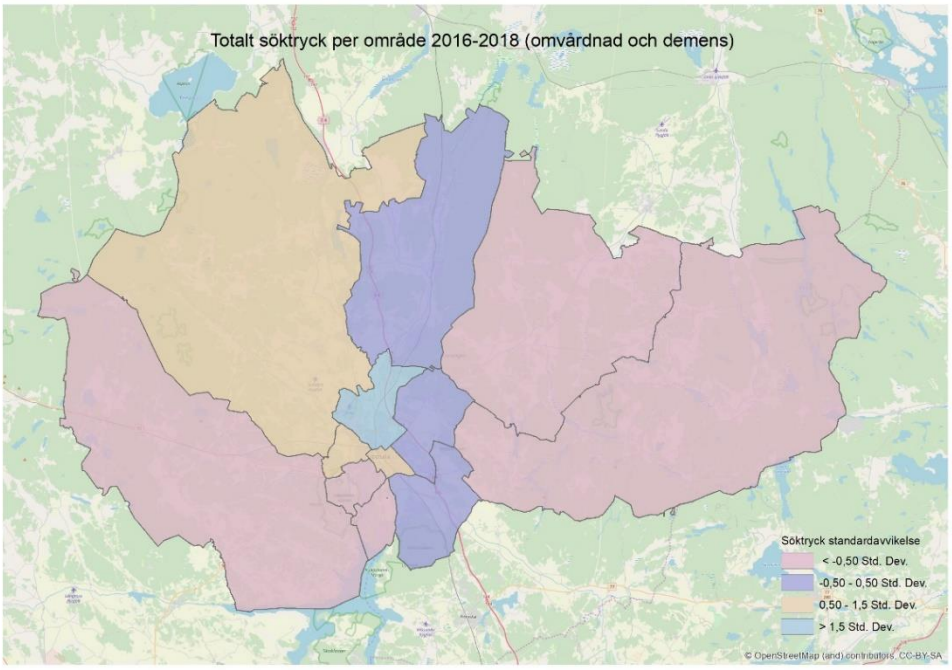

Bilden illustrerar antalet sökningar per plats 2016–2018 utifrån standardavvikelse.

Söktrycket per område visar att västra och östra landsbygden ligger under snittet och nordvästra landsbygden ligger över. I staden är det stor variation. Även dessa siffror ska tolkas med försiktighet då förändringar i antalet platser, nytillkomna boenden med mera kan påverka. Söktryck kan också bero på andra aspekter än just geografisk placering.

Det finns en pågående utredning om utbyggnation i Björklinge. På landsbygden överlag är det viktig att hitta en balans mellan behov och enheter som går att driva ur ett ekonomiskt perspektiv. Utöver det behöver det även på längre sikt säkras utbyggnation av vård- och omsorgs boenden i stora delar av staden. Genom Uppsalapaket förväntas en kraftig utbyggnad av 33 000 bostäder ske i de södra delarna av Uppsala. En stor del kommer att lokaliseras till Sävja-Bergsbrunna med cirka 21 500 bostäder och det är viktigt att stadsdelen innehåller bostäder för alla målgrupper. Den kraftiga utbyggnationen som sker inom LOV i området Svartbäcken-Gränby-Gamla Uppsala gör att området bedöms välförsett på längre sikt när det gäller vård- och omsorgsboenden.

Bilaga 2 – Nuvarande lokaler

Nuvarande lokaler Uppsala kommun

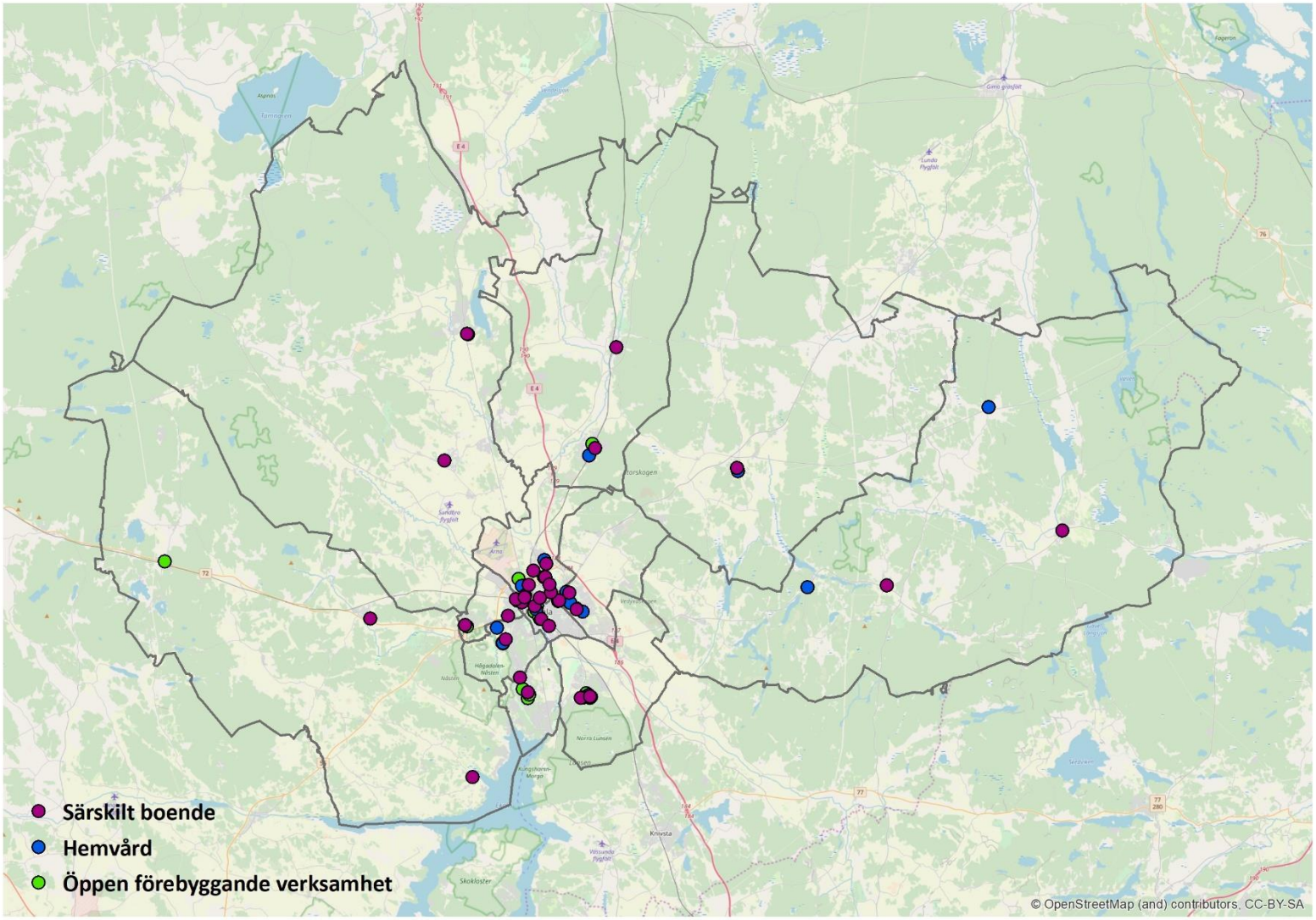

Nuvarande lokaler Uppsala stad

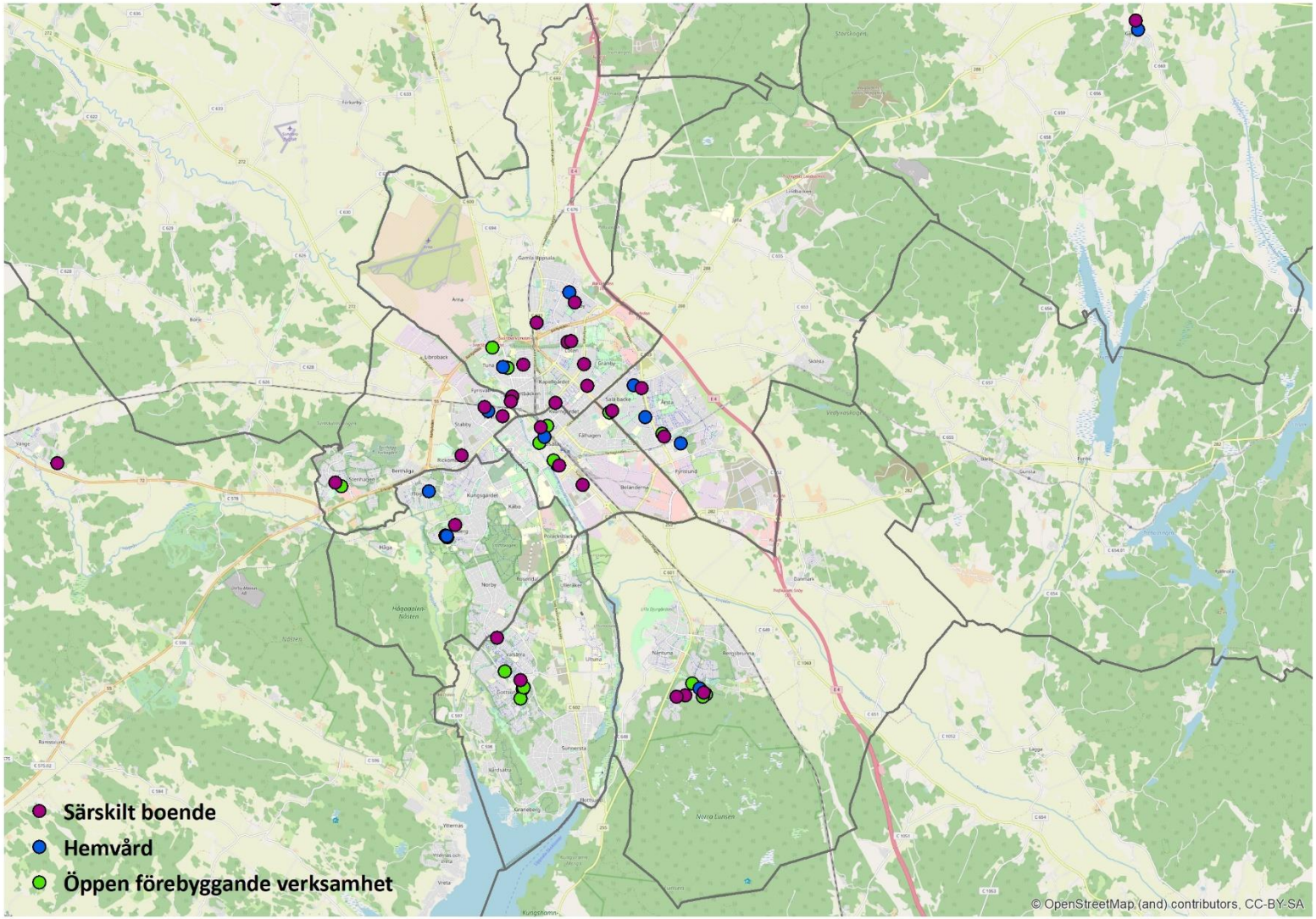

§ 151

Bostads- och lokalförsörjningsplan för vård och omsorg av äldre 2020–2024 med utblick till 2030
ALN-2019-0609

Beslut
Äldrenämnden beslutar

att besluta Bostads- och lokalförsörjningsplan för vård och omsorg av äldre 2020-2024 med utblick till 2030 såsom nämndens behov av bostäder och lokaler,

att överlämna planen till kommunstyrelsen för godkännande och såsom beställning av angivna lokalåtgärder,

att uppdra åt förvaltningen att genomföra verksamhetsförändringar enligt planen,

att uppdra åt förvaltningen att i samråd med kommunledningskontoret genomföra lokalåtgärder enligt planen, och

att ge förvaltningen justeringsmandat gällande exakt platsantal, storlek och tid i samband med genomförandet av åtgärder enligt planen.

Reservationer

Tobias Smedberg (V) och Ingrid Nordlander (V) reserverar sig enligt följande:

Vi reserverar oss mot att nämnden valt att anta ett underlag som anger att en stor del av boendeförsörjningen förutsätts ske inom ramen för privat LOV-drift, lag om valfrihet. LOV är kostnadsdrivande för kommunen, både genom högre timersättningar för den privata LOV-verksamheten jämfört med den i kommunal regi men också genom att vi inte kan säkerställa att utbyggnaden sker utifrån befolkningens behov. Istället sker den utifrån de privata aktörernas möjligheter att göra vinster. Vi får med LOV-formen överskott på boenden under en period och därefter riskerar vi ha överetablering i vissa delar av vår kommun och stort underskott på boenden i andra delar av kommunen. Vidare ska skattemedel inte gå till aktieägare, de ska gå till välfärden, i detta fall till de äldres behov av bostad.

Ärendet

Förslag till skrivelse föreligger 2019-10-30 från förvaltningen.

Bostad- och lokalförsörjningsplan för vård och omsorg av äldre utgör kommunens planering för bostäder och lokaler inom äldrenämndens verksamhetsområde. Planen tas fram gemensamt av äldreförvaltningen, kommunledningskontoret, stadsbyggnadsförvaltningen och berörda bolag, i detta fall Uppsalahem. Motsvarande arbete sker numera för alla fackförvaltningar med samma struktur och organisation.

Planen innebär en uppdatering av Bostad- och lokalförsörjningsplan för vård och omsorg av äldre 2019-2021.

Yrkanden

Ingrid Nordlander (V) yrkar

att planen anger att LOV-drift ska fasas ut från äldrenämndens verksamhetsområde,

att planen anger att tillkommande boenden ska driftas i kommunal regi.

Beslutsgång

Ordföranden ställer yrkandena under proposition, bifall respektive avslag, och finner att nämnden avslår dessa.

Uppsala kommun

Socialnämnden
Kommunstyrelsen

Gäller från:
2020-01-01

Diarienummer:
SCN-2019-0554
KSN-2019-02984

Bostads- och lokalförsörjningsplan

för sociala ändamål 2020–2024 med utblick till 2030

Beslutad i socialnämnden 2019-11-27

Godkänd i kommunstyrelsen 2019-**-**

Postadress: Uppsala kommun, 753 75 Uppsala
Telefon: 018-727 00 00 (växel)
www.uppsala.se

Innehåll

1. Inledning 4
Styrning och uppdrag....4
Arbetets organisation....4
Planens innehåll....5
2. Förutsättningar....6
Lagbestämmelser och krav 6
Definitioner....6
3. Behov- och kapacitetsanalys 8
Befolkningsprognos 8
Behov och kapacitet bostadssociala lägenheter 8
Behovs och kapacitetsanalys av jourlägenheter, tillfälligt boende och härbärge 11
Behovs och kapacitetsanalys sociala vård- och boendelokaler....12
Öppen vård och myndighet....13
Bostads- och lokalresurser 14
4. Utblick....16
Stads- och landsbygdsutveckling 16
Omvärld 17
5. Åtgärder....18
Nya åtgärder....18
Tidigare beslutade åtgärder 18
Utredningar 18
Tidigare åtgärder och utredningar som inte leder till lokalåtgärd 19
6. Ekonomi- och kostnadsutveckling....20
Investeringsbedömning....20
Hyreskostnad och verksamhetskostnad 20
7. Källor....23

Sammanfattning

Bostad- och lokalförsörjningsplan för sociala ändamål utgör kommunens planering för bostäder och lokaler kopplade till socialnämndens verksamhetsområde. Planen tas fram gemensamt av socialförvaltningen, kommunledningskontoret[1], stadsbyggnadsförvaltningen och berörda kommunala bolag.

Planens syfte är att säkerställa att Uppsala kommun hanterar både dagens och framtidens utmaningar med boende och lokaler för individer i behov av socialt stöd.

I takt med att Uppsala växer ökar också behovet av stöd till människor. Den egna bostaden är en av förutsättningarna för att möjliggöra en social rehabilitering med ett självständigt liv. Det är av betydelse för både individer och kommunen att det finns en väl fungerande boendekedja för att undvika inlåsningseffekter. Planen är ett bidrag till att konkretisera Översiktsplan 2016 (Uppsala kommun 2016) genom att visa på behovet av den mångfald av bostadstyper som behövs och kunna nå en av huvudprioriteringarna som är att skapa en kommun för alla.

Antalet bostadssociala kontrakt i form av övergångsbostäder[2] har under de senaste åren minskat. Ett litet tillskott uppskattas 2020 men överlag bedöms behovet ligga relativt stabilt. Det största av behovet som uppkommer genom den nya formen genomgångsbostäder[3] förväntas mötas under 2019. För socialnämndens målgrupper bedöms 2020 ett behov av att frigöra cirka 150 lägenheter varav 70 i form av ökning på totala lägenhetsmängden. Lägenheterna kan frigöras i befintligt bestånd samt mötas genom nyinhyrning.

Åtgärdsförslag ges om nya lokaler för Råd och Stöd i Gottsunda centrum samt utökning på adresserna Valthornsvägen 1 och Von Bahrs väg 3 där socialtjänst och familjeenheter sitter. Det föreslås också åtgärder om omlokalisering av boendestödet på Portalgatan 30 och Nexus på Svartbäcksgatan 4. Utredning om lokaler för det skyddade boende Siri pågår vilket kan leda till åtgärder 2020 som inte finns konkretiserade. Nya utredningar om bostäder för personer som faller mellan socialnämnden och omsorgsnämndens ansvar och ny lokal för dagverksamheten på Mikaelsgården lyfts in. Utredning för halvvägshus och ersättning för stödboendet Idun fortgår.

---

[1] Fastighetsavdelningen flyttade 1 september 2019 från stadsbyggnadsförvaltningen till kommunledningskontoret och bytte namn till fastighetsstaben.

[2] Övergångsboende är en form av bostadssocialt kontrakt. Beviljas när den enskildes svårigheter och behov är av den typen att ett långsiktigt boende bedöms vara rätt insats.

[3] Genomgångsboende är en form av bostadssocialt kontrakt. Det är en del i vårdkedjan och individen kan beviljas bostad under en begränsad period om den enskilde saknar boende inför utskrivning och riskerar hemlöshet.

1. Inledning

Bostad- och lokalförsörjningsplan för sociala ändamål utgör kommunens planering för bostäder och lokaler inom socialnämndens verksamhetsområde.

Lokalförsörjningsplaneringen har till syfte att genom samordnad och gemensam beredning säkerställa socialnämndens olika behov av bostäder och lokaler. Den egna bostaden är en av förutsättningarna för att möjliggöra en social rehabilitering med ett självständigt liv. Det är av betydelse för både individer och kommunen att det finns en väl fungerande boendekedja för att undvika inlåsningseffekter. Planen är ett bidrag till att konkretisera Översiktsplan 2016 (Uppsala kommun 2016) genom att visa på behovet av den mångfald av bostadstyper som behövs och kunna nå en av huvudprioriteringarna som är att skapa en kommun för alla.

Styrning och uppdrag

Planen utgår från socialnämndens ansvarsområden och de mål och uppdrag som fastställs av kommunfullmäktige i mål och budget 2020–2022. Grunden utgörs av nämndens ansvar för bostäder och lokaler för sociala vård- och boendeinsatser samt nämndens verksamhetsplan för detta.

Kommunstyrelsen ges i mål och budget ett övergripande ansvar att säkerställa att långsiktigt hållbara lokalförsörjningsplaner ska finnas för all kommunal verksamhet för behovet på kort och lång sikt. Planerna ska säkerställa att verksamheterna har tillgång till ändamålsenliga och kostnadseffektiva lokaler. Utveckling av den strategiska lokalförsörjningen ska ske genom att utveckla gemensamma lokallösningar mellan olika verksamheter samt ökad nyttjandegrad. Målsättningen över tid är sänkta kostnader i kommunkoncernen och minskad lokalkostnad per invånare. Det finns även särskilda uppdrag om att överväga alternativet att hyra lokaler på långa kontrakt istället för att bygga och äga själv.

Uppsalahem har ägardirektivet om att erbjuda mellan sju och femton procent av nyuthyrningen per år till personer som av särskilda ekonomiska och/eller sociala skäl inte kan få bostad på egen hand och till personer som omfattas av bosättningslagen.

I framtagandet vägs de kommunala styrdokument in. Socialnämndens styrdokument Riktlinjer för bostadssociala insatser tydliggör vilka grupper som är aktuella för boendeinsatser. Underlaget till bostads- och lokalförsörjningsplanen involveras även i arbetet med Bostadsförsörjningsprogram som leds av stadsbyggnadsförvaltningen.

Arbetets organisation

Planen tas fram gemensamt av socialförvaltningen, kommunledningskontoret, stadsbyggnadsförvaltningen och berörda bolag, i detta fall Uppsalahem. Framtagandet samordnads av kommunledningskontoret. Arbetet leds av en styrgrupp där samtliga parter ingår.

Bostads- och lokalförsörjningsplanen revideras årligen.

Planens innehåll

Planen omfattar planerade åtgärder under de närmaste fem åren med en utblick för åtgärder mot år 2030. Lokalförsörjningsplanen redovisar:

- Förutsättningar
- Behov och kapacitet
- Åtgärder – nya och tidigare beslutade
- Utredningsuppdrag
- Ekonomiska konsekvenser

2. Förutsättningar

Socialnämnden ansvarar för individ- och familjeomsorg enligt socialtjänstlagen. Det innebär bland annat ansvar för bostadssociala kontrakt som generar ett lägenhetsbehov. Utöver det finns lokalbehov för flertalet av nämndens verksamsamheter så som tillfälliga boenden, behandlingsplatser eller lokaler för öppenvård och stöd. Socialnämnden driver i egen regi exempelvis hem för vård och boende, härbärge och stödboende. Socialnämnden handlägger alla biståndsansökningar medan kommunledningskontoret skriver avtalen med den externa hyresgästen.

Lagbestämmelser och krav

Socialtjänstlagen omfattar alla som vistas i en kommun och reglerar kommunens skyldigheter att erbjuda stöd och hjälp. Socialtjänstlagens 4 kap 1 § reglerar rätten till insatser via socialtjänsten vilket kan omfatta insatser till personer som söker hjälp med boende. Socialtjänsten i en kommun omfattas även av skyldigheten att ingripa till skydd för enskilda personer.

Barnkonventionen

I arbetet med lokalförsörjningsplaner där åtgärderna påverkar barn är grunden barnets behov (enligt barnkonventionens princip). Någon specifik barnkonsekvensanalys görs inte i arbetet med lokalförsörjningsplanen eller åtgärderna som tas fram. Däremot ska barnkonsekvensanalys ske vid genomförandet av föreslagna åtgärder för att säkerställa att:

- barn får möjlighet till dialog och får utrycka sin vilja
- åtgärden så långt det är möjligt utgår från och uppfyller barnens behov
- när så inte kan ske kompenserande åtgärder sker
  (i fastighetsåtgärden eller i verksamheten)

För generella åtgärder kan generell dialog, utformning och eventuell kompenserande åtgärder användas.

Definitioner

- Bostadssocialt kontrakt – ett biståndsbedömt tidsbegränsat andrahands-boende för personer som är helt bostadslösa och har särskilda svårigheter att tillgodose behovet själva.
- Övergångsboende – en form av bostadssocialt kontrakt. Beviljas när den enskildes svårigheter och behov är av den typen att ett långsiktigt boende bedöms vara rätt insats.
- Genomgångsboende – en form av bostadssocialt kontrakt. Är en del i vårdkedjan och individen kan beviljas bostad under en begränsad period om den enskilde saknar boende inför utskrivning och riskerar hemlöshet.
- Bostad först – en särskild insats som riktas till långvarigt hemlösa med en psykisk och missbruksproblematik
- Hem för vård och boende (HVB) – en insats som bedriver behandling eller är inriktad på omvårdnad, stöd eller fostran (IVO 2016)

- Stödboende för unga – en mindre ingripande och mer självständig form av boendeinsats för barn och unga i åldern 16–20 år (Socialstyrelsen 2016)
- Stödboende för vuxna med missbruksproblematik – en insats som syftar till att ge stöd till att bibehålla nykterhet och att komma vidare till ett eget boende

3. Behov- och kapacitetsanalys

En behovsanalys utifrån socialnämndens behov är komplex. Att räkna på socialnämndens behov är en utmaning då det finns många faktorer som påverkar behovsbilden. I den här planen utgör befolkningsprognosen, antalet beviljade beslut tidigare år och socialförvaltningens uppskattning grunden för bedömningen av behovet. Politiska direktiv vägs in i analysen.

Befolkningsprognos

År 2018 bodde drygt 225 000 personer i kommunen. Uppsala kommun väntas växa och få en ökad befolkning under lång tid framöver. I årets prognos antas befolkningen år 2030 uppgå till knappt 268 000 personer, en ökning med cirka 42 500 personer jämfört med år 2018. Ökningen väntas i samtliga åldersklasser.

Kommunprognos 2019 antar en högre takt i befolkningstillväxten jämfört med prognosen 2018. År 2030 antas befolkningen vara nästan 10 000 fler jämfört med fjolårets prognos för samma år. Efter år 2030 väntas befolkningen fortsätta öka men i lägre takt än innan 2030. Dessutom tillkommer befolkning vid utbyggnad av Sävja-Bergsbrunna, som planeras starta omkring mitten av 2020-talet.

Variationer i prognoser från olika år visar på att kommunen måste ha beredskap både för en ökning och för en minskning i befolkningsutvecklingen.

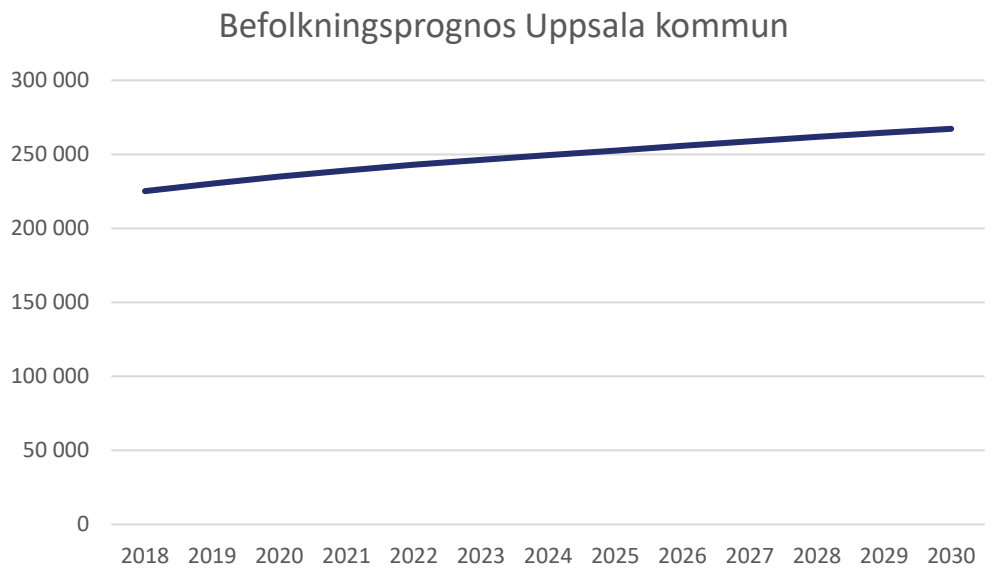

Diagram 1. Befolkningsprognos Uppsala kommun

Behov och kapacitet bostadssociala lägenheter

Bostadssociala kontrakt är ett andrahandskontrakt där Uppsala kommun är förstahandshyresgäst alternativt ägare av bostaden. Den enskilde kan ha rätt till bistånd för boende då denne är helt bostadslös och har speciella svårigheter att tillgodose sitt behov av bostad själv. Utifrån dessa kriterier görs individuell bedömning.

Övergångsboende

Övergångsboende är en form av bostadssocialt kontrakt och beviljas när den enskildes svårigheter och behov är av den karaktär att ett långsiktigt boende bedöms vara rätt insats. Beroende på förutsättningar erbjuds hyresgästen antingen en hyres- eller bostadsrätt. Avslut sker genom att den boende tar över kontraktet för bostaden eller flyttar till annat boende. Under de första åren tecknas kontrakten utan besittningsskydd. Efter fyra år i bostaden upphör den möjligheten för kommunen och hyresgästen har rätt till besittningsskydd. Det kan beskrivas som en inlåsningseffekt för kommunen och en tidpunkt då en lösning med flyttalternativ behöver finnas. Fortfarande kvarstår ett flertal övergångsbostäder i bostadsrättslägenhet där hyresgästen har besittningsrätt men samtidigt inte möjlighet att överta kontraktet.

Antalet övergångslägenheter har under de senaste åren minskat till följd av arbete med att avsluta kontrakt kombinerat med reducerat antal gynnande beslut. De senaste tre åren har mellan 30–40 procent av de som ansökt fått bifall för bostadssocialt kontrakt. Vid årsskiftet 2018/2019 var antalet övergångslägenheter 517 stycken.

Prognosen i diagram 2 bygger på att utflödet och inflödet är det samma från och med 2021. Ytterligare ett tillskott på det totala antalet kan ske av att det pågår dialog om särskilt anpassad bostad SOL som idag ligger hos omsorgsförvaltningen ska överföras till socialförvaltningen. Det handlar om 30–40 lägenheter där personerna redan bor i en lägenhet genom kommunen, dessa siffror är inte inkluderade nedan.

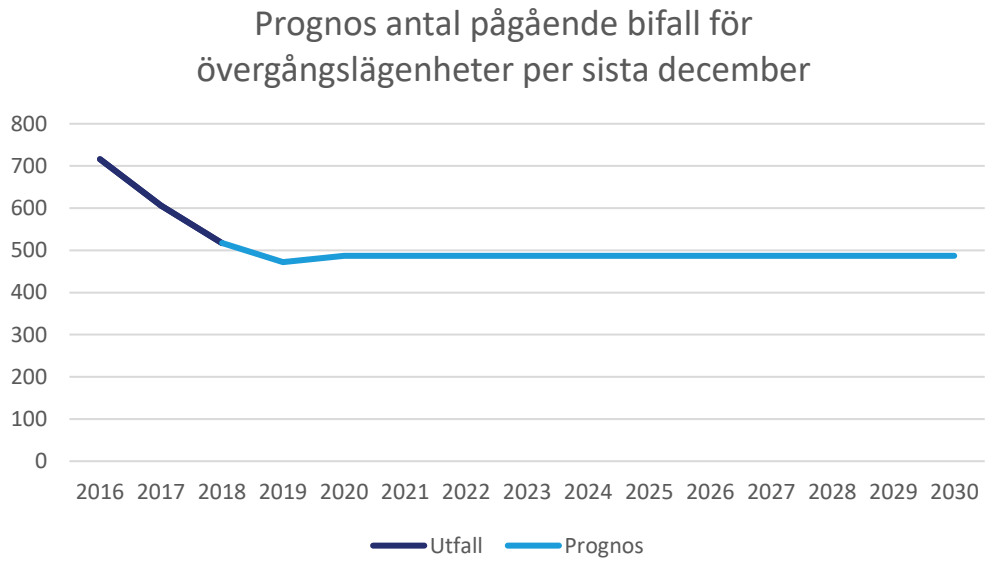

Diagram 2. Prognos antal pågående bifall för övergångslägenheter per sista december

Behovet uppskattas få en liten uppgång 2020 då ett antal bistånds bedöms beviljas för vissa individer på stödboende samt mer regelbundet arbete med bostadsformen Kompotten[4] för våldsutsatta. Det skulle innebära ett behov av att 303 lägenheter frigörs under planperioden 2020–2024 med en fördelning av cirka 70 lägenheter nästa år och sedan runt 60 efterföljande år. Se diagram 3 och tabell på sida 11.

[4] Samverkan mellan kommuner för att underlätta för våldsutsatta att bosätta sig på ny ort.

Lägenheterna som behövs är i första hand 1or och 2or. Socialnämnden har ett fortsatt stort behov av boendelösningar för personer som inte godkänns av hyresvärdar på grund av bland annat stora skulder (främst hyresskulder) eller omfattande psykiatriska svårigheter som leder till att den boende orsakar störningar i boendet.

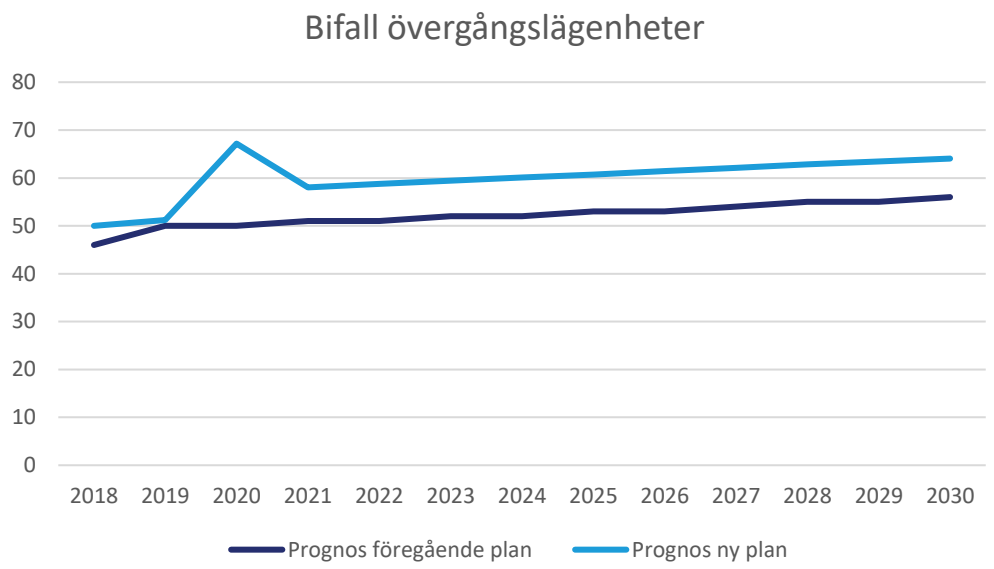

Diagram 3. Prognos bifall till bistånd övergångslägenheter

Träningsboende och bostad först

Socialnämnden har tillgång till 28 träningsbostäder som är öronmärkta för personer med en missbruksproblematik under en rehabiliteringsperiod. Bostäderna tilldelas som ett bistånd enligt socialtjänstlagen och hyresavtal tecknas för en begränsad period. En översyn pågår av insatsen främst med inriktningen på möjligheten att komma vidare till annat boende.

Bostad först används i Uppsala sedan ett par år tillbaka och är en modell där bostad erbjuds till långvarigt hemlösa med psykisk- och missbruksproblematik. I insatsen ingår ett regelbundet stöd från boendestödjare. Under 2019 tillförs inga lägenheter till insatsen men för 2020 bedöms ett behov av att tillföra ytterligare 5 lägenheter.

Genomgångsboende

I februari 2019 fattade socialnämnden beslut om att genomgångsboende ska inkluderas i bostadssociala kontrakt.

”Genomgångsboende är en del i vårdkedjan. Om den enskilde saknar boende inför utskrivning från hem för vård och boende, familjehem, stödboende eller kriminalvårdsanstalt och därför riskerar hemlöshet, kan den enskilde i vissa fall beviljas bistånd till boende under en begränsad period. Detta under förutsättning att den enskilde bedöms klara ett eget boende och aktivt medverkar till att lösa sin boendesituation på egen hand. Biståndet ges för att den enskilde ska ha möjlighet att stabilisera sin situation och ges möjlighet att lösa sitt boende på egen hand.” (SCN-2018-0205).

Ensamkommande unga som får bifall på beslutet kommer längst att kunna bo i ett genomgångsboende tills de är 21 år gamla. För 2019–2021 bedöms ett behov av 80 lägenheter som rullar på målgruppen. 65 bedöms tillföras 2019 och för resterande 15 finns ett behov 2020. Nivån uppskattas sedan ligga stabilt under 2021 för att avta under 2022. Uppskattningen för 2020 och framåt är baserad på att behovet är det samma som 2019 och att alla bor till 21 års ålder, vilket inte behöver vara fallet. Behovet för övriga målgrupper uppskattas till cirka 25–30 lägenheter som är rullande, lägenheterna planeras att tillföras under 2019 och 2020.

Enhet	2020	2021	2022	2023	2024	2025-2029
Övergångslägenheter						
Totalt	487	487	487	487	487	487
Förändring	+15	0	0	0	0	0
Nya beslut (behöver frigöras)	67	58	59	59	60	311
Bostad först						
Totalt	11	*Ingen uppgift*	*Ingen uppgift*	*Ingen uppgift*	*Ingen uppgift*	*Ingen uppgift*
Förändring	+5	*Ingen uppgift*	*Ingen uppgift*	*Ingen uppgift*	*Ingen uppgift*	*Ingen uppgift*
Träningslägenheter	Formen ses över					
Totalt	28	28	28	28	28	28
Förändring	0	0	0	0	0	0
Genomgångslägenheter						
Totalt	110	110	56	*Ingen uppgift*	*Ingen uppgift*	*Ingen uppgift*
Förändring	+40	+0	-64	*Ingen uppgift*	*Ingen uppgift*	*Ingen uppgift*
Nya beslut (behöver frigöras)	75	-	-	-	-	-
Totalt						
Totalt	636	625*	571*	515*	515*	515*
Förändring	+60	0	-64	0	0	0

Med ”Behöver frigöras” menas antalet prognostiserade nya bifall till beslut vilket innebär att en lägenhet behöver finnas tillgänglig, det behöver dock inte innebära att den totala förändringen ökar om utflödet fortsatt matchar inflödet. Läs mer under respektive rubrik ovan. Exklusive eventuellt tillskott genom ASAB SOL från omsorgsförvaltningen. *Uppgift saknas för vissa former vilket gör att totalen kan bli missvisande.

Behovs och kapacitetsanalys av jourlägenheter, tillfälligt boende och härbärge

Socialnämnden ansvarar för beslut om bistånd med tillfälligt boende vid akut hemlöshet. Insatsen omfattar boende i jourlägenhet, på vandrarhem eller lägenhetshotell. Behovet har ökat de senaste åren, det är främst behovet av vandrarhem och lägenhetshotell som ligger bakom ökningen. Ökningen beror till stor del på anhöriginvandring till ensamkommande barn. Behov planeras att mötas av tillskott av ytterligare platser under sista delen av 2019.

Nämnden har tillgång till elva jourlägenheter för barnfamiljer och personer utsatta för våld i nära relation. Den som tilldelas jourlägenhet ska vara aktuell för andra former av insatser eller en utredning från socialtjänsten. Socialnämnden ansvarar för utrustningen i jourlägenheter. Boendeenheter bedömer dagens tillgång som tillräcklig i förhållande till tillgängliga resurser för att sköta insatsen. Utöver det bedömer Nexus ytterligare ett behov om tio lägenheter för en bättre boendekedja för våldsutsatta.

Härbärgen kräver inte biståndsbeslut. I egen regi driver socialnämnden ett härbärge för målgruppen hemlösa med missbruksproblematik och/eller psykisk ohälsa. Härbärget har 20 platser för män. I kommunen finns ytterligare ett härbärge med sex platser för kvinnor som drivs av Frälsningsarmén. Socialnämnden har haft i uppdrag att driva ett härbärge för gruppen socialt utsatta EU-medborgare. Härbärget kommer att avvecklas 2019.

Behovs och kapacitetsanalys sociala vård- och boendelokaler

Socialnämndens vårdinsatser syftar till att möjliggöra ett självständigt liv. Vårdinsatser kan ske i eget boende, familjehem, hem för vård och boende (HVB) eller i stödboende. Placeringstiderna varierar från korta jourplaceringar till uppväxtplaceringar. Nämndens behov av lokaler för vård och behandling tillgodoses delvis inom egen regi och delvis via externa köp.

Hem för vård och boende

HVB är en vård- och behandlingsinsats för barn och vuxna. Innehållet varierar utifrån målgrupp och behov. HVB är även en insats för nyanlända ensamkommande barn. Behovet av HVB för ensamkommande är kopplat till migrationen och Migrationsverkets prognoser om förväntat antal ensamkommande barn till kommunerna.

Om behovet för övriga målgrupper liknar utfallet de senaste två åren och skrivs upp mot befolkningsutvecklingen kommer behovet av HVB för vuxna öka med drygt 3750 vårddygn fram till 2030 i relation till 2018. För barn- och unga exklusive ensamkommande beräknas motsvarande ökning till cirka 6900 vårddygn. Det förutsätter att verksamheterna bedrivs som tidigare vilket inte behöver vara fallet. Ett ökat behov från en ökad befolkning kan leda till ett ökat kommunalt lokalbehov om behovet ska mötas i egen regi.

Vissa verksamheter har visat sig vara dyrare att driva i egen regi i jämförelse med att köpa enskilda platser i extern regi. Mot bakgrund av den utvecklingen har socialnämnden beslutat att under 2019 avveckla verksamheterna Edeby HVB och Nyckelgårdens HVB som drivs i egen regi. Om behov finns av vårdinsatser av den typ som har erbjudits på behandlingshemmen så kommer det att upphandlas externt. För vuxna med missbruksproblematik har alla vårddygn de senaste åren legat i extern regi.

Stödboende för barn och unga

Stödboende för barn och unga 16–20 år är en placeringsform från Socialstyrelsen som trädde i kraft 1 januari 2016. Syftet är en mindre omfattande insats för barn och unga vars vårdbehov inte är så stort att det motiverar en HVB placering (Socialstyrelsen 2016). Stödboende för barn och unga är i första hand tänkta att vara självständiga boenden men andra mer sammanhållna boendelösningar är inte uteslutna. I kommunen finns stödboende i form av träningslägenheter för unga vuxna 18–20 i kommunal regi. Stödboende är även en vanlig placeringsform för ensamkommande barn och unga i åldrarna 16–20 år. Under 2019 minskar stödboendeplatser i egen regi för ensakommande barn- och unga från dryga 80 till cirka 20 då flertalet omvandlas till genomgångsbostäder.

Stödboende för vuxna med missbruksproblematik

Stödboende för vuxna med missbruksproblematik tillhandahålls både i egen och extern regi. Om förutsättningarna är densamma som 2016–2018 leder befolknings-ökningen till ett behov om cirka 30 500 vårddygn 2030, en ökning med cirka 4350 från 2018. I slutet av 2018 var cirka 55 % av vårddygnen i egen regi. Ett halvvägshus är ett stödboende med mer uttalat behandlingsinnehåll och med en tydlig vårdkedja. Socialnämnden har beslutat om att inrätta ett halvvägshus med tio platser. Verksamheten ska startas när lämpliga lokaler finns.

Skyddat boende

I egen regi driver socialnämnden det skyddade boendet Siri. Boendet har 15 platser för vuxna och 15 medföljande barn, plus två utslussplatser. Socialförvaltningen utreder under 2019 boendekedjan för våldsutsatta vilket kan påverka behovet av lokaler. År 2018 så uppgick målgruppens behov till cirka 7000 vårddygn. Arbetet med boendekedjan för målgruppen syftar bland annat till att få en mer effektiv boendekedja som bättre möter de våldsutsattas behov vilket borde kunna minska antalet vårddygn. Skulle förutsättningarna inte ändras utan det ser ut som det gjort de två senaste åren ger befolkningsökningen ett behov av cirka 9300 vårddygn år 2030. År 2020 bedöms cirka tio lägenheter behövas för en bättre boendekedja.

Utöver skyddat boende finns också möjlighet till kvinnojour och tillfälligt boende. Kvinnojour har de två senaste åren enbart bedrivits i extern regi.

Öppen vård och myndighet

Socialnämnden bedriver verksamhet i form av öppenvård och myndighetsutövning. Det innefattar bland annat familjeenheter, träffpunkt, myndighetsutövande socialtjänst och lokaler för socialt stöd. För verksamheterna kan det internt ske vissa förändringar löpande under åren genom att socialförvaltningen ser över resursutnyttjandet av de lokaler som idag hyrs.

Bostads- och lokalresurser

En stor del av socialnämndens målgrupp bor i lägenheter. Dagens utbud av bostäder i Uppsala kommun riktar sig i första hand till köpstarka målgrupper och arbete behövs för att bättre kunna möta olika behov. Det görs bland annat genom arbetet med *Bostad för alla* och *Bostadsförsörjningsprogram* på stadsbyggnadsförvaltningen.

Bostadsresursen

Kommunen har särskilda bostäder och boendelösningar för olika målgrupper och deras riktade behov. Olika målgrupper faller under olika nämnder i kommunen. I den **sociala resursen** ingår socialnämnden och arbetsmarknadsnämndens målgrupper och i **omsorgsresursen** äldrenämnden och omsorgsnämndens målgrupper. Den **övriga resursen** innefattar kommunens trygghetsbostäder samt de bostäder där de boende fått besittningsskydd men saknar bistånd. I inget av fallen finns en verksamhetsnämnd bakom utan kommunstyrelsen är part. Sammantaget benämns det här för bostadsresurs.

Bostäderna som ingår i bostadsresursen är såväl kommunala egenägda bostäder och bostadsrätter, hyresrätter och lägenheter vid blockförhyrningar. Gemensamt för resursen är att den boende tecknar eget hyreskontrakt för boendet med kommunen. Således ingår inte exempelvis ramupphandlade platser. 1 juli 2019 hade kommunen hyreskontrakt med cirka 560 hushåll i socialnämndens målgrupper, vilket motsvarar ungefär 44 procent av den sociala resursen och 15 procent av bostadsresursen. Målgruppen har en snittyta på cirka 65 kvm per lägenhet. Snitthyran för målgrupper ligger på cirka 1150 kr per kvm[5] och år och en snittmånadshyra på cirka 6300 kr.

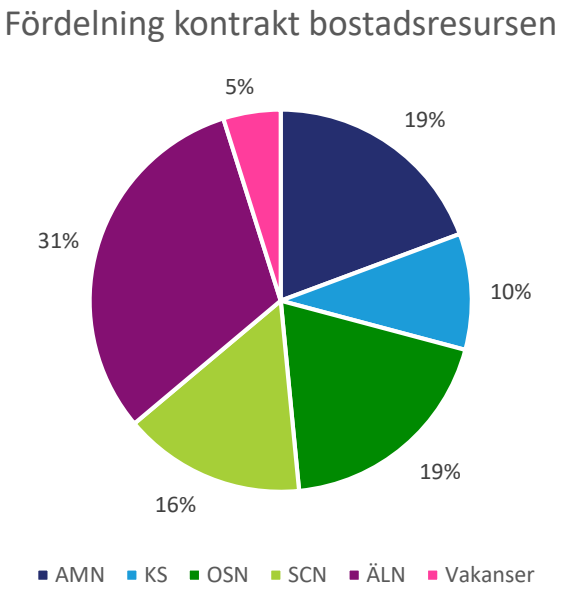

Diagram 5. Fördelning kontrakt bostadsresursen 1 juli 2019. Vakanser i Ulleråker är inkluderat. Vakanser på särskilda boenden för äldre är inte inkluderade.

[5] Medelhyran för en lägenhet i Uppsala kommun var enligt SCB cirka 1270 kr per kvm/år 2018 (SCB 2019).

Det totala beståndet i den sociala resursen är beroende av omsättningen och möjligheten att komma vidare till ett annat boende. Ur ett fastighetsperspektiv finns en gräns vid fyra år, vilket är den längsta tiden det går att avtala bort besittningsskyddet. Det innebär att det innan den här tidpunkten behöver finnas en lösning, genom övertagande av kontrakt eller flytt till annan bostad, för att kommunen inte ska låsa in bostäder. Det är därför också viktigt att rätt målgrupp placeras i rätt lägenhet, exempelvis att de som är aktuella för övertagande av kontrakt placeras i hyresrätter och att bostadsrätter endast används för kortare tidsperioder.

Kvotavtal

För att möta behovet av lägenheter tecknar kommunledningskontoret avtal med fastighetsägare för att få hyra ett visst antal lägenheter. Uppsalahem har i sitt ägardirektiv att mellan 7- 15 procent av nyuthyrningen ska erbjudas kommunen för målgrupper i den sociala resursen samt i viss del omsorgsresursen. Kommunstyrelsen beslutade att procentsatsen år 2019 skulle vara 14 procent.

Spridning

I dagsläget finns stadsdelar med högre koncentration av andrahandskontrakt i den sociala resursen. Det finns en tydlig koppling mellan koncentration av hyresrätter och koncentration av kommunala andrahandskontrakt. En ökad spridning är således kopplad till stadsbyggnadsutvecklingen som helhet.

4. Utblick

Stads- och landsbygdsutveckling

Under den närmast 5-årsperioden är det framförallt i staden som den stora bostadsutbyggnaden och befolkningsökningen kommer att ske. Fokus för bostadsbyggandet ligger här på stadsdelarna Kungsängen/Industristaden, Rosendal, Östra Salabacke men även i, Gamla Uppsala – Nyby, Gränby, Kapellgärdet, Kvarngärdet samt Ultuna/Bäcklösa kommer det byggas många bostäder. Utanför staden väntas störst samlad utbyggnad ske i Fullerö Hage, Gunsta, Lindbacken och Skölsta. Under mitten och andra halvan av 2020-talet väntas utbyggnad i framför allt Eriksberg, Librobäck, Gottsunda, Valsätra, Sävja – Bergsbrunna, Ulleråker samt Södra Storvreta starta. Utbyggnaden förväntas fortsätta i flera av de övriga områdena ovan.

Uppsalapaketet - avtalet med staten om 4-spårig järnväg mellan Uppsala och Stockholm med en stor utbyggnad av stadens södra delar -kommer ha stor påverkan på utbyggnadsbehovet av den sociala infrastrukturen[6] under lång tid framöver. Det berör i första hand Sävja-Bergsbrunna men också Gottsunda-Valsätra, Bäcklösa och Ultuna. Planeringen för hela utbyggnaden av cirka 33 000 bostäder ska ske så att samtliga lägenheter kan vara färdigbyggda år 2050.

Beredskap för kommande behov

Behovet i lokalförsörjningsplanen är uppskattat utifrån kommunens officiella befolkningsprognos. En långsiktig planering behöver ha beredskap för ett annat behov – både ett högre och ett lägre. I kommunens befolkningsscenario *extra hög* uppskattas befolkningen år 2030 uppgå till totalt drygt 283 300 invånare i stället för 267 600, som kommunprognosen anger. Befolkningsscenario *låg* visar på en lägre befolknings-ökning jämfört med den officiella befolkningsprognosen. Från och med år 2024 beräknas ökningen minska kraftigt och år 2030 uppgår befolkningen till totalt 255 300, det vill säga cirka12 300 personer färre än kommunprognosen för år 2030.

I kommunen pågår ett arbete för att säkerställa möjligheten att tillgodose social infrastruktur när behov uppstår i första hand i områden utanför de stora exploateringsområdena. Stadsbyggnadsförvaltningen arbetar med att kartlägga strategisk mark i staden där det ska vara möjligt att i framtiden försörja kommunen med lokaler, anläggningar och särskilda bostäder. Syftet med arbetet är att platser som bedöms lämpliga för ändamålet utifrån sammanhang och fysiska förutsättningar ska bevakas långsiktigt.

Med bättre framförhållning och kunskap förkortas planeringsprocessen när behovet blir aktuellt att realisera.

Flera av målgrupperna i den här planen inryms i vanliga bostäder, däremot bör de fortsatt beaktas i samhällsplaneringen genom att bostäder byggs som är tillgängliga för alla målgrupper. Kommunen bör nyttja sina verktyg på bostadsmarknaden för att skapa möjlighet till spridning och blandade områden.

---

[6] Lokaler och mark för samhällsfinansierad verksamhet - förskola, skola, idrott, kultur samt fritid men även särskilda bostäder.

Omvärld

Jämförelsekommuner

I de två diagrammen nedan visas siffror för kommuner i R9 nätverket.

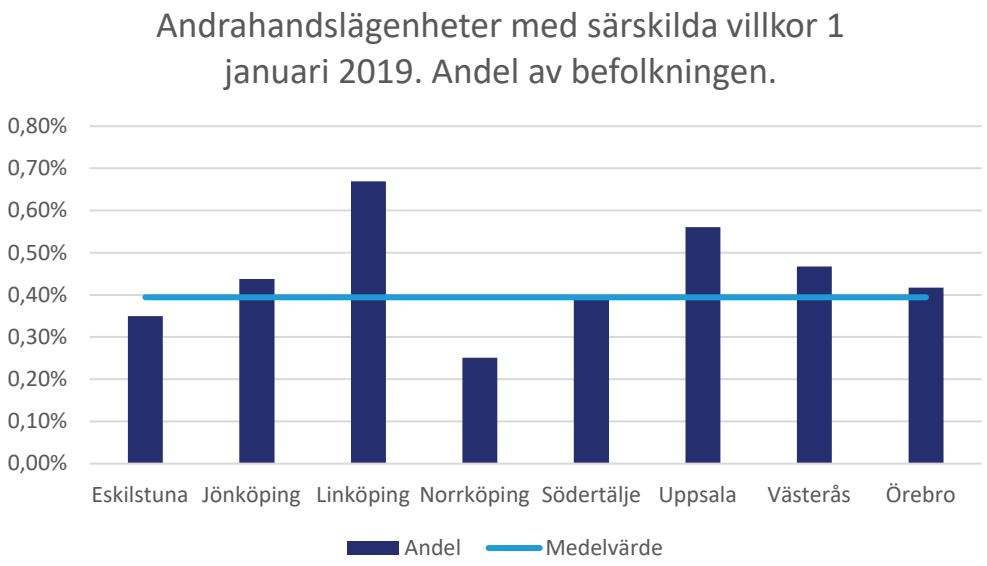

Diagram 6. Andrahandslägenheter med särskilda villkor 1 januari 2019. Andel av befolkningen. Lägenheter för nyanlända är inte inkluderade. Källa: Bostadsmarknadsenkäten 2019

5. Åtgärder

Nya åtgärder

Åtgärder		
Enhet	Beskrivning	Åtgärden färdigställd
-	Frigöra 152 lägenheter. Av dessa bedöms 70 lägenheter vara en ökning utifrån nuvarande nivå. En del av lägenheterna kan frigöras utifrån nuvarande bestånd.	2020
Råd och Stöd Gottsunda	Hyra in yta för Råd och Stöd i lokal för familjecentrerat arbete i Gottsunda centrum	2020/2021
Ling, Von Bahrs väg 3	Hyra in ytterligare yta för att samlokalisera verksamheter	2020
Valthornsvägen 1	Hyra in ytterligare yta för socialtjänst och familjeenhet	2020
EU-härbärget, Kronparken	Säga upp och lämna lokalen	2019/2020
Nexus, Svartbäcksgatan 4	Omlokalisering av verksamhet	2020
Boendestöd, Portalgatan 30	Omlokalisering av verksamhet	2020

Tidigare beslutade åtgärder

Åtgärder		
Enhet	Beskrivning	Åtgärden färdigställd
Siri	Verksamhetsanpassa eller omlokalisera kommunens skyddade boende Siri för att anpassa efter behovet av olika skyddsnivå	~~2019~~ 2020
Edeby, Edeby gård 2-4	Säga upp och lämna lokalen	2021
Villa Vänge, Fibyvägen 8	Lämna lokalen, lokal uppsagd	2020
Jälla 73	Lämna lokalen, lokal uppsagd	2021

Utredningar

- Utredning av flytt av stödboendet Idun med 14 platser på Svartbäcksgatan 50 till nya lokaler
- Utreda möjlighet att bygga bostäder för målgrupp som befinner sig mellan socialnämnden och omsorgsnämndens ansvar
- Utreda lokalförändring för socialtjänsten på Valthornsvägen 1 till följd av försäljning och tävling av Gottsunda centrum fastigheten
- Utreda lokalisera och starta upp ett rumsgruppsboende (halvvägshus) för 5–10 platser
- Utreda inhyrning av lokal för Mikaelsgården

Tidigare åtgärder och utredningar som inte leder till lokalåtgärd

- Utreda behov av omställning för lokaler på Tiundagatan 9, Nyckelgården, och möjlig sammanslagning med Brogården 69: Sammanslagning görs inte och Tiundagatan 9 har sagts upp.

6. Ekonomi- och kostnadsutveckling

Vid genomförandet av lokalåtgärder påverkas kommunens ekonomi på flera olika sätt. I många fall innebär åtgärderna att investeringsmedel måste säkerställas både för fastighetsåtgärder och för verksamhetens behov av tex möbler. Det behöver även säkerställas att de nyttjande verksamheterna både kan bära lokalkostnaderna och har medel för att driva verksamheten. Beräkningarna av dessa kostnader sker antingen utifrån verklig genomförandeplanering eller genom övergripande schabloner, tex investering per kvm.

Sedan tidigare finns beslut om att lämna vissa lokaler, exempelvis Edeby, vilket påverkar hyresnivån. Totalt bedöms en hyresminskning på 5,3 mkr exklusive index under planperioden. Eventuella lokalförändringar för Siri finns inte medräknade. Investeringar i kommunens egna bestånd sker i förstahand i enskilda lägenheter för socialnämndens målgrupper.

De ekonomiska förutsättningarna stäms löpande av mot mål och budget. Finansiering av åtgärderna förutsätts ingå i mål och budget om annat inte särskilt anges

Investeringsbedömning

Investeringsbedömningen inkluderar investeringar i kommunkoncernen, både i bolag och de fastigheter kommunstyrelsen äger. Investeringsbedömningen inkluderar inte underhåll för de kommunala bolagen. Investeringar för UKFAB för anpassningar av nya lokaler för Råd och Stöd i Gottsunda centrum är inte inkluderade.

För kommunens egna bestånd, i form av bostadsrätter eller direktägda bostäder, har det för 2020 budgeterats 23,7 miljoner i underhållsinvesteringar. Det kan dock variera vilken nämnd som kommer att hyra dessa bostäder. Genom att Uppsalahem utökar och investerar i sitt bestånd bidrar det också till att möjliggöra lägenheter för målgruppen.

Hyreskostnad och verksamhetskostnad

Hyra

Socialnämnden hyr både bostäder och lokaler. I tabellerna på nästa sida redogörs lokalkostnader för de lokaler där det inte finns en extern hyresgäst som står på ett eget kontrakt.

Hyresförändring i tkr									
	Hyra 2019	Prognos 2020	Prognos 2021	Prognos 2022	Prognos 2023	Prognos 2024	Prognos 2025–2026	Prognos 2027-2028	Prognos 2029-2030
Myndighet/Öppen vård	20 917	-540	-58	0	0	0	0	0	0
Stödboende/HVB barn- och unga	13 253	-1 660	-162	-2 110	0	0	0	0	0
Kollektiv boendeinsats vuxna	8 252	-530	-265	0	0	0	0	0	0
Totalt	**42 422**	**-2 730**	**-486**	**-2 110**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

Hyresförändringar i tkr. Siffrorna är ungefärliga.

I förändringarna är inte eventuellt nya lokaler för Siri inkluderade, således finns det inte heller med i nästa tabell.

Hyreskostnad i tkr									
	Hyra 2019	Prognos 2020	Prognos 2021	Prognos 2022	Prognos 2023	Prognos 2024	Prognos 2025–2026	Prognos 2027-2028	Prognos 2029-2030
Myndighet/Öppen vård	20 917	20 795	21 153	21 576	22 007	22 448	46 251	48 120	50 064
Stödboende/HVB barn- och unga	13 253	11 858	11 933	10 061	10 262	10 468	21 568	22 439	23 345
Kollektiv boendeinsats vuxna[7]	8 252	7 887	7 780	7 935	8 094	8 256	17 010	17 697	18 412
Totalt	**42 422**	**40 540**	**40 865**	**39 572**	**40 364**	**41 171**	**84 829**	**88 256**	**91 821**

Lokalhyran har en ökning med en schablon på 2 % årligen. Hyresrabatt för av kommunstyrelsen ägda bostäder/lokaler och fördelade kostnader från fastighetsstaben för administration, förvaltning och drift är inte inkluderad. Siffrorna är ungefärliga och baserade på ett utdrag 190530.

2019 hade socialnämnden en hyresrabatt för av kommunstyrelsen ägda bostäder/lokaler på cirka 2,4 miljoner. I samband med att socialnämnden lämnar Villa Vänge och gör om lägenheter på Boye till egna lägenheter som är egenägda av kommunen minskar således hyran och även rabatten. Kapitalkostnad ingår inte i siffrorna ovan och uppgår 2019 till dryga 3 miljoner för socialnämnden men bedöms minska 2020.

Sedan 2019 har fastighetsstaben, förut fastighetsavdelningen, en ny finansierings-modell. Kostnader för administration, förvaltning och drift fördelas mellan de olika nämnderna, för 2020 fördelas kostnaden med cirka 14,5 miljoner kronor för socialnämnden. Dessa är inte inkluderade i tabellen ovan.

Hyra per kvm						
	Hyra 2019	Prognos 2020	Prognos 2021	Prognos 2022	Prognos 2023	Prognos 2024
Myndighet/Öppen vård	1 751	1 796	1 831	1 868	1 905	1 943
Stödboende/HVB barn- och unga	1 169	1 173	1 188	1 111	1 133	1 156
Kollektiv boendeinsats vuxna	1 533	1 644	1 690	1 724	1 759	1 794
Medelvärde	**1 484**	**1 538**	**1 570**	**1 568**	**1 599**	**1 631**

Tabellen visar socialnämndens hyreskostnad i kr per kvm och prognostiserad utveckling med planerade lokalförändringar. En hyresökning med en schablon på 2 % årligen är inkluderad. Hyresrabatt för av kommunstyrelsen ägda bostäder/lokaler och fördelade kostnader från fastighetsstaben för administration, förvaltning och drift är inte inkluderad. Siffrorna är ungefärliga och baserade på ett utdrag 190530.

[7] I kollektiv boendeinsats vuxna inkluderas insatser för vuxna där möjlighet till övernattning finns men inte enskilda lägenheter, exempelvis stödboende, skyddat boende och härbärge.

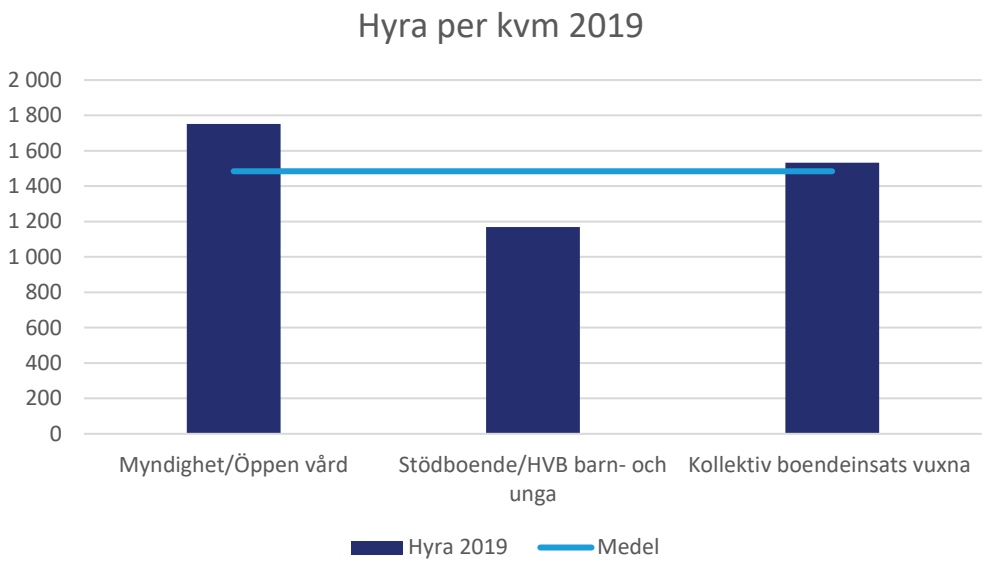

Diagram 8. Socialnämndens hyreskostnad i kr per kvm 2019. Medel utgör medelvärdet av de tre kategoriernas hyresnivå per kvm. Hyresrabatt för av kommunstyrelsen ägda bostäder/lokaler och fördelade kostnader från fastighetsstaben för administration, förvaltning och drift är inte inkluderad.

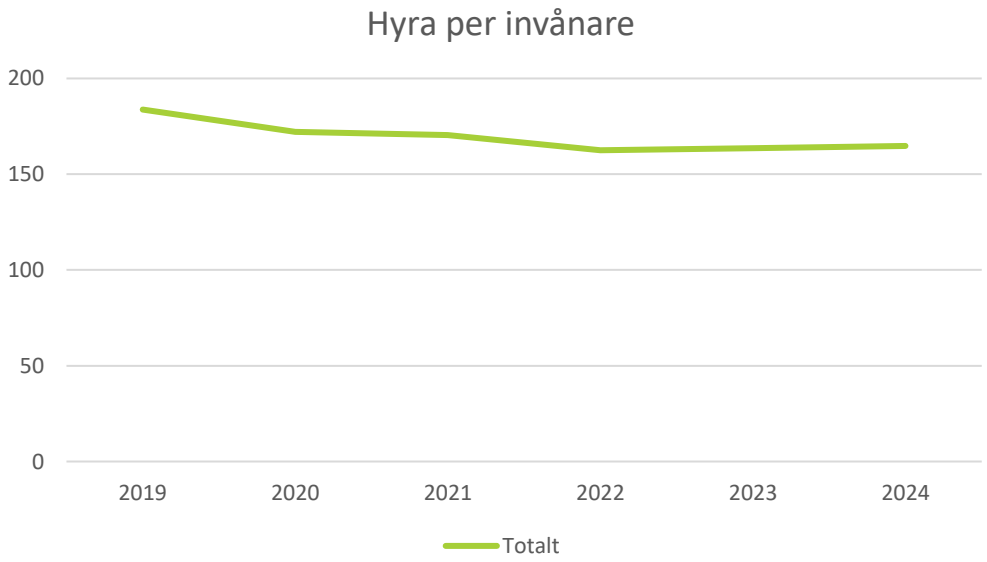

Diagram 9. Diagrammet visar prognostiserad hyra per invånare för de tre kategorierna myndighet/öppen vård, stödboende/HVB barn- och unga och kollektiv boendeinsats för vuxna. En hyresökning med en schablon på 2 % årligen är inkluderad. Hyresrabatt för av kommunstyrelsen ägda bostäder/lokaler och fördelade kostnader från fastighetsstaben för administration, förvaltning och drift är inte inkluderad.

7. Källor

Inspektionen för vård och omsorg. 2016. *Hem för vård och boende (HVB).* https://www.ivo.se/tillstand-och-register/sol-tillstand/hem-for-vard-eller-boende-hvb/, Hämtad: 2018-06-12

Socialstyrelsen. 2016. *Ny placeringsform, stödboende för barn och unga 16–20 år*

Statistiska centralbyrån, SCB. 2019. *Hyra i hyreslägenhet efter region, antal rum, hyresuppgift, tabellinnehåll och år.* Hämtad 2019-10-10.

Uppsala kommun. 2019. *Mål- och budget 2020 med plan för 2021–22* Remissversion 2019-08-27. KSN-2018-3573.

Uppsala kommun. 2016. *Översiktsplan 2016 för Uppsala kommun* Diarienummer: KSN-2014-1327

Uppsala kommun

Socialnämnden
Protokoll

Sammanträdesdatum:
2019-11-27

Sammanträdesprotokoll

Plats och tid: Stationsgatan 12, klockan 16.00 – 19.50

Beslutande:
Eva Christiernin (S), ordförande
Åsa Strahlemo (MP), 1:e vice ordförande
Alexandra Steinholtz (M), 2:e vice ordförande
Per-Olof Forsblom (V), 3:e vice ordförande
Rezene Tesfazion (S)
Gunilla Oltner (S)
Michael Holtorf (M)
Vivianne Eriksson (M)
Ludvig Arbin (L)
Viviane Obaid (C) to m § 195
Leif Boström (KD)
Lena Borg (V)
Lisen Burmeister (SD) fr o m § 196
Birgitta L Johansson (S)
Sami Bechara (S)
Jan-Olof Råman (SD) t o m § 195
Gunnar Granberg (C) fr o m § 196

Ersättare:
Tommy Bringholm (S)
Lennarth Pettersson (M)
Karolina Karlsson (M)
Leyla Demirel (L)
Thess Lorin (MP)
Gunnar Granberg (C) t o m § 195
Alexandra D´Urso (V) t o m § 207
Andreas Morström (KD)
Jan-Olof Råman (SD) fr o m § 196

Övriga deltagare: T.f. direktör Åsa Carlsson, avdelningschefer Ola Jeremiasen, Ylva Byström, Kerstin Karlsson och Katja Friberg, ekonomichef Peter S:t Cyr, controller Magnus Bergmark, enhetschef Elisabeth Karlsson, enhetschef Johan Eikman, strategerna Ulf Eiderbrant, Sandra Sonnermyr Hovi, Sophie Jonneryd och Åsa Hedlund

Utses att justera: Alexandra Steinholtz (M)

Paragrafer: 191 - 208

Justeringens plats och tid: Stationsgatan 12 den 3 december 2019

Underskrifter:

Eva Christiernin (S), ordförande

Alexandra Steinholtz (M), justerare

Lotta von Wowern, sekreterare

ANSLAG/BEVIS Protokollet är justerat. Justeringen har meddelats genom anslag på kommunens anslagstavla.

Organ: Socialnämnden

Sista dag att överklaga 2019-12-24

Datum: 2019-11-27

Anslaget tas ner: 2019-12-27

Protokollet finns tillgängligt på www.uppsala.se och socialförvaltningen, Stationsgatan 12

§ 193

Bostads- och lokalförsörjningsplan för sociala ändamål 2020 - 2024
SCN-2019-0554

Beslut
Socialnämnden beslutar

att anta förslag till Bostads- och lokalförsörjningsplan för sociala ändamål såsom nämndens behov av bostäder och lokaler,

att överlämna planen till kommunstyrelsen för godkännande och såsom beställning av angivna lokalåtgärder,

att uppdra åt förvaltningen att genomföra verksamhetsförändringar enligt planen,

att uppdra åt förvaltningen att i samråd med kommunledningskontoret genomföra lokalåtgärder enligt planen, samt

att ge förvaltningen justeringsmandat gällande exakt platsantal, storlek och tid i samband med genomförandet av åtgärder enligt planen.

Sammanfattning
Planen innebär en uppdatering av Bostad- och lokalförsörjningsplan för sociala ändamål 2019–2021. Framtagande sker förvaltningsövergripande i samarbete mellan berörda förvaltningar. Arbetet leds av en gemensam styrgrupp med direktörer från berörda förvaltningar, kontor och kommunala bolag. Modellen har under ett flertal år använts inom till exempel pedagogiska lokaler.

Genom det förvaltningsövergripande arbetssättet säkerställs både det strategiska perspektivet samt att nämndens behov av bostäder och lokaler ingår i kommunens övergripande arbete med lokalförsörjning. Arbetsmodellen är kopplad till kommunens mål och budgetprocess och planen revideras därför årligen.

Planen visar på ett behov om tillgång till cirka 140 nya lägenheter 2020. Behovet planeras att mötas genom ägardirektiv till Uppsalahem, eget bestånd och avtal med privata fastighetsägare. Nya åtgärder som föreslås är samlokalisering av familjecentral i Gottsunda centrum, mindre verksamhetsadministrativa ökningar och uppsägning av lokal för EU-härbärget.

Beslutsunderlag
Förvaltningens tjänsteskrivelse den 7 november 2019.

Uppsala kommun

Omsorgsnämnden
Kommunstyrelsen

Giltig från	Diarienummer:
2020-01-01	OSN-2019-0683 KSN-2019-02984

Bostads- och lokalförsörjningsplan

För vård och omsorg 2020–2024 med utblick till 2030

Beslutad i omsorgsnämnden 2019-11-27

Godkänd i kommunstyrelsen 2019-**-**

Postadress: Uppsala kommun, 753 75 Uppsala
Telefon: 018-727 00 00 (växel)
www.uppsala.se

Innehåll

Sammanfattning 3

1. Inledning 4
   - Styrning och uppdrag 4
   - Arbetets organisation 4
   - Planens innehåll 5

2. Förutsättningar 6
   - Definitioner 6

3. Behov- och kapacitetsanalys 8
   - Befolkningsprognos 8
   - Behov och kapacitetsanalys bostad med särskild service LSS 8
   - Behov och kapacitetsanalys bostad med särskild service socialpsykiatri SoL 11
   - Annan särskilt anpassad bostad enligt LSS och SoL (ASAB) 12
   - Tillfälliga eller växelvisa boenden 12
   - Övriga lokaler 12
   - Bostads- och lokalresurser 12

4. Utblick 14
   - Stads- och landsbygdsutveckling 14
   - Omvärld 14

5. Åtgärder 16
   - Nya åtgärder 16
   - Tidigare beslutade åtgärder 16
   - Utredningar 16
   - Återkoppling på åtgärder och utredningar som inte leder till lokalåtgärd 17

6. Ekonomi- och kostnadsutveckling 18
   - Investeringsbedömning 18
   - Hyreskostnad och verksamhetsekonomi 19

7. Källor 22

Sammanfattning

Bostad- och lokalförsörjningsplan för vård och omsorg utgör kommunens planering för bostäder och lokaler inom omsorgsnämndens verksamhetsområde. Planen tas fram gemensamt av omsorgsförvaltningen, kommunledningskontoret[1], stadsbyggnadsförvaltningen samt berörda kommunala bolag.

Planens syfte är att säkerställa att Uppsala kommun hanterar både dagens och framtidens utmaningar med boende och lokaler för personer med funktionsnedsättning i behov av stöd enligt Lagen (SFS 1993:387) om särskild service till vissa funktionshindrade (LSS) eller Socialtjänstlagen (SFS 2001:453) (SoL).

Den övergripande styrningen genom kommunens mål och budget redovisas på sidan 4.

I dagsläget råder en relativt bra balans mellan behovet av bostad och kapacitet inom området socialpsykiatri SoL. Inom området bostad med särskild service LSS 9:9 råder det fortsatt underskott på bostäder, vid årsskiftet 2018/2019 var antalet ej verkställda beslut 52 stycken.

Planen innehåller åtgärder om lägenheter för bostad med särskild service LSS 9:9 under planperioden 2020–2024. Under perioden 2020–2022 finns det en satsning i mål- och budget om 90 platser. Planen innehåller hittills definierade åtgärder om 66 platser. För att uppnå målet på 90 platser behövs ytterligare 24 platser tillskapas för perioden 2020–2022. Utredningar pågår för att tillgodose dessa platser. Platserna planeras i första hand att tillskapas genom samarbete med Uppsalahem, anpassningar av nuvarande bestånd och upphandling av hyreskontrakt. Åtgärderna är anpassade efter mål- och budget, underskottet bedöms minska under planperioden men inte byggas bort helt. För 2023–2024 ligger ytterligare ett förslag om åtgärder för 24 platser.

[1] Fastighetsavdelningen flyttade 1 september 2019 från stadsbyggnadsförvaltningen till kommunledningskontoret och bytte namn till fastighetsstaben.

1. Inledning

Bostad- och lokalförsörjningsplan för vård och omsorg utgör kommunens planering för bostäder och lokaler inom omsorgsnämndens verksamhetsområde.

Inom området finns behov av olika typer av bostäder och lokaler. Lokalförsörjningen har till syfte att genom samordnad och gemensam beredning säkerställa planeringen för ändringar i beståndet.

I Översiktsplanen 2016 (Uppsala kommun 2016) är en av de fyra huvudprioriteringarna att Uppsala kommun ska vara en kommun för alla. Generella riktlinjer betonar möjligheten till att integrera och avsätta utrymme för gruppbostäder och bostäder med särskild service vid utveckling av nya bostadsområden samt kompletteringsbebyggelse av befintliga bostadsområden. Bostadsförsörjningsplanen är ett bidrag till att konkretisera Översiktsplan 2016 (Uppsala kommun 2016) genom att kartlägga behovet men leder också till ett arbetssätt som gör det möjligt att förverkliga en del av översiktsplanens riktlinjer.

Styrning och uppdrag

Planen utgår från nämndens ansvarsområden och de mål och uppdrag som fastställs av kommunfullmäktige i mål och budget 2020-2022. Grunden utgörs av nämndens ansvar för vård och omsorg av barn, vuxna och äldre inom LSS och enligt SoL för personer under 65 år med fysisk eller psykisk funktionsnedsättning eller sjukdom, samt personer över 65 år som har en psykisk funktionsnedsättning, i form av boende och stödjande verksamheter samt nämndens verksamhetsplan för detta.

Kommunstyrelsen ges i mål och budget ett övergripande ansvar att säkerställa att långsiktigt hållbara lokalförsörjningsplaner ska finnas för all kommunal verksamhet för behovet på kort och lång sikt. Planerna ska säkerställa att verksamheterna har tillgång till ändamålsenliga och kostnadseffektiva lokaler. Utveckling av den strategiska lokalförsörjningen ska ske genom att utveckla gemensamma lokallösningar mellan olika verksamheter samt ökad nyttjandegrad. Målsättningen över tid är sänkta kostnader i kommunkoncernen och minskad lokalkostnad per invånare. Det finns även särskilda uppdrag om att överväga alternativet att hyra lokaler på långa kontrakt istället för att bygga och äga själv.

Det ges ett gemensamt uppdrag till omsorgsnämnden, kommunstyrelsen och Uppsalahem att öka tillgången på LSS-bostäder.

I framtagandet vägs de kommunala styrdokument in. Underlaget till planen involveras i arbetet med Bostadsförsörjningsprogram som leds av stadsbyggnadsförvaltningen.

Arbetets organisation

Planen tas fram gemensamt av omsorgsförvaltningen, kommunledningskontoret, stadsbyggnadsförvaltningen och berörda bolag, i detta fall Uppsalahem. Framtagandet samordnads av kommunledningskontoret. Arbetet leds av en styrgrupp där samtliga parter ingår.

Bostads- och lokalförsörjningsplanen revideras årligen.

Planens innehåll

Planen omfattar planerade åtgärder under de närmaste fem åren med en utblick för åtgärder mot år 2030. Lokalförsörjningsplanen redovisar:

- Förutsättningar
- Behov och kapacitet
- Åtgärder – nya och tidigare beslutade
- Utredningsuppdrag
- Ekonomiska konsekvenser

2. Förutsättningar

Omsorgsnämnden ansvarar för omsorg, service och viss sysselsättning inom socialpsykiatri SoL och verksamheter enligt lag om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS) oavsett ålder. Vidare ansvarar nämnden för service, vård och omsorg enligt socialtjänstlagen (SoL) i ordinärt och särskilt boende för personer upp till 65 år som har behov av sådana insatser på grund av funktionsnedsättning eller sjukdom.

Omsorgsnämnden ska planera och sörja för att det finns tillgång till bostad med särskild service för personer med funktionsnedsättning. Kommunstyrelsen har det övergripande ansvaret att, utifrån nämndernas behov, anskaffa kostnadseffektiva boenden eller lokaler. Sluthyran påverkas av flera faktorer, allt från markpriser, till byggnations-kostnader och förhandling med hyresgästföreningen avseende bruksvärdeshyran.

Det finns en rad faktorer som kan påverka prognosen, bland annat skulle en skärpt assistanslagstiftning kunna leda till större efterfrågan av boende. Den fysiska miljön och tillgänglighet i det ordinära bostadsbeståndet är också viktiga faktorer. Befolknings-prognosen utgör grund för planen och förändringar i den kan därför påverka utfallet.

Bostad med särskild service finns som kommunalt driven egen regi, entreprenad-upphandlad och ramavtalsupphandlad verksamhet. Utöver detta har nämnden placeringar på individavtal. När regin är egen eller på entreprenad innehar Uppsala kommun hyreskontraktet.

Barnkonventionen

I arbetet med lokalförsörjningsplaner där åtgärderna påverkar barn är grunden barnets behov (enligt barnkonventionens princip). Någon specifik barnkonsekvensanalys görs inte i arbetet med lokalförsörjningsplanen eller åtgärderna som tas fram. Däremot ska barnkonsekvensanalys ske vid genomförandet av åtgärden för att säkerställa att:

- barn får möjlighet till dialog och får utrycka sin vilja
- åtgärden så långt det är möjligt utgår från och uppfyller barnens behov
- när så inte kan ske kompenserande åtgärder sker
  (i fastighetsåtgärden eller i verksamheten)

För generella åtgärder kan generell dialog, utformning och eventuell kompenserande åtgärder användas.

Definitioner

- Bostad med särskild service. Det övergripande samlingsnamnet för alla bostäder enligt LSS 9:9, LSS 9:8 och SoL 5:7 som är utanför det ordinära hemmet.
- Gruppbostad. En gruppbostad består av ett mindre antal lägenheter som är samlade kring gemensamma utrymme. Personal ska finnas till hands dygnet runt (IVO 2018).
- Servicebostad. En servicebostad består av ett antal lägenheter som har tillgång till gemensam service. Lägenheterna är i regel anpassade efter den enskildes behov och ligger ofta i samma trappuppgång (trapphusbostad) eller kringliggande hus. Boende ska erbjudas dygnet runt stöd utefter behov (IVO 2018).

- Korttidsplats SoL. Ett korttidshem är ett tillfälligt boende som ger möjlighet till avlastning för anhöriga eller rehabilitering för individen enligt SoL 6 kap (SFS 2001:453).
- Korttidsvistelse LSS. Miljöombyte och rekreation, samt avlastning för anhöriga enligt LSS 9:6 (SFS 1993:387)

3. Behov- och kapacitetsanalys

Kommunen har under de senaste åren haft svårigheter att verkställa beslut om bostad med särskild service inom tre månader, främst beslut enligt LSS 9:9. Totalt hade nämnden 54 ej verkställda beslut om boende (både LSS och SoL) 2018-12-31. Antal brukare som 2019 bor i någon form av bostad med särskild service (både via kommunala hyreskontrakt och inte) är cirka 820. Utöver det finns cirka 60 i särskilt anpassa bostäder (ASAB) och dryga 100 platser i kortare boendeformer.

Befolkningsprognos

År 2018 bodde drygt 225 000 personer i kommunen. Uppsala kommun väntas växa och få en ökad befolkning under lång tid framöver. I årets prognos antas befolkningen år 2030 uppgå till knappt 268 000 personer, en ökning med cirka 42 500 personer jämfört med år 2018. Ökningen väntas i samtliga åldersklasser.

Kommunprognos 2019 antar en högre takt i befolkningstillväxten jämfört med prognosen 2018. År 2030 antas befolkningen vara nästan 10 000 fler jämfört med fjolårets prognos för samma år. Efter år 2030 väntas befolkningen fortsätta öka men i lägre takt än innan 2030. Dessutom tillkommer befolkning vid utbyggnad av Sävja Bergsbrunna, som planeras starta omkring mitten av 2020-talet.

Variationer i prognoser från olika år visar på att kommunen måste ha beredskap både för en ökning och för en minskning i befolkningsutvecklingen.

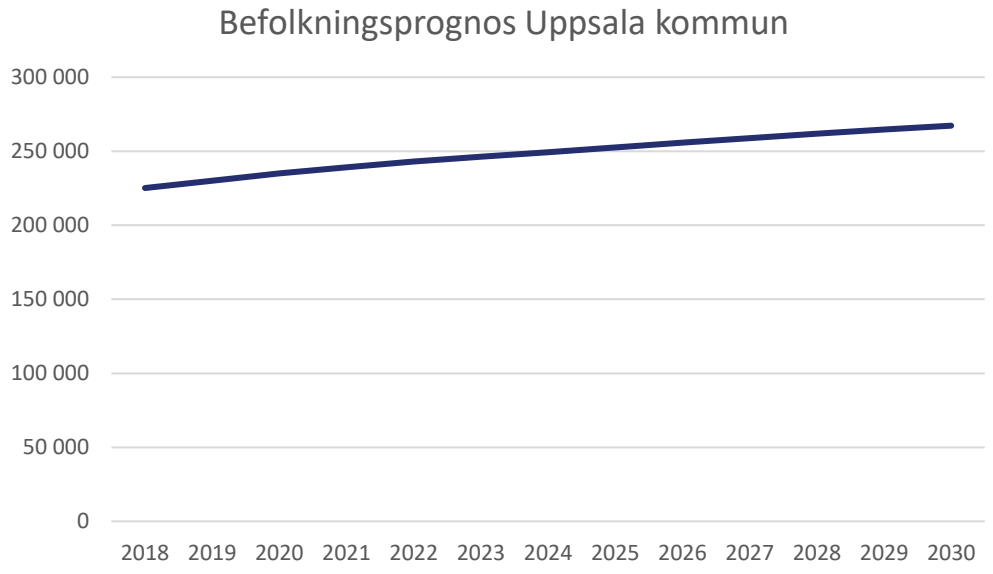

Diagram 1. Befolkningsprognos Uppsala kommun

Behov och kapacitetsanalys bostad med särskild service LSS

Beräkningar för det framtida behov för bostäder med särskild service LSS grundar sig på antalet biståndsbeslut om insatsen som har tagits de fyra senaste åren och hur utflödet sett ut. Prognosen är satt i relation till befolkningsförändringen. Från 2026 görs uppskrivning utifrån andel av befolkningen.

Det finns en rad faktorer som kan påverka prognosen. Det kan ske större förändringar mellan åren i exempelvis utflödet, det vill säga personer som flyttar eller avlider. En annan faktor som kan påverka prognosen är lagförändringar, exempelvis förändring i assistanslagstiftningen. Behovet av bostad med särskild service och särskild anpassad bostad LSS 9:9 har exempelvis enligt LSS-utredningen ökat med 44 procent sedan 1999.

Bostad med särskild service LSS 9:8

Bostad med särskild service LSS 9:8 omfattar barn- och unga upp till en maxålder av 21 år. Under 2019–2020 pågår viss förändring i beståndet vilket kommer att resultera i ett tillskott av platser under 2020 vilket bedöms täcka behovet under planperioden.

Bostad med särskild service LSS 9:9

Bostad med särskild service LSS 9:9 omfattar personer från 18 år och uppåt. Diagram 2 visar på behovet fram till 2030 utifrån hur behovet sett ut 2015-2018. Behovet bedöms ligga lägre än i förra årets bostads- och lokalförsörjningsplan se diagram 2.

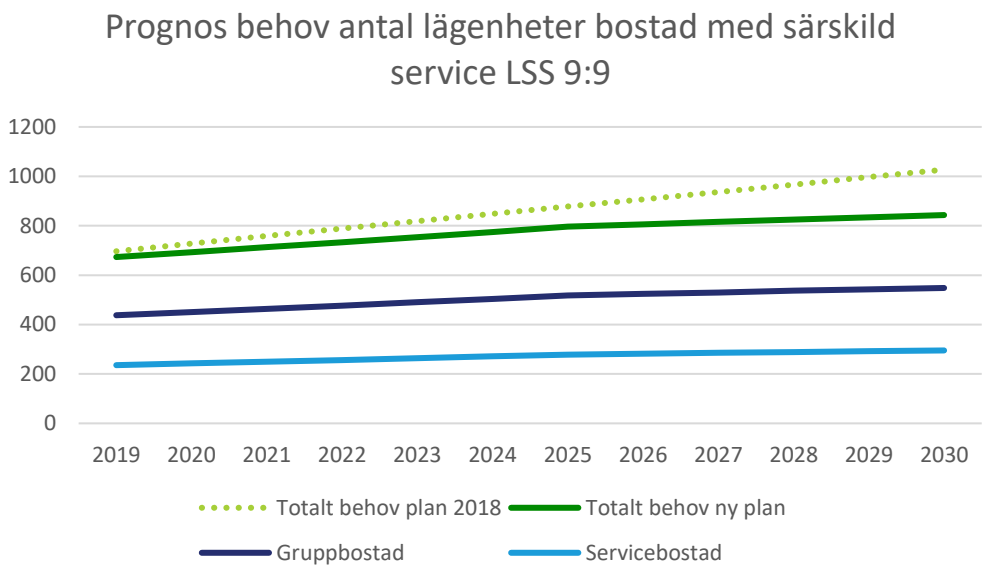

Diagram 2. Prognos behov antal lägenheter bostad med särskild service LSS 9:9.

Behovet av bostad med särskild service LSS 9:9 är fortsatt högt och det uppskattas råda underkapacitet under planperioden. Totalt bedöms ett behov om cirka 160 platser 2020-2024. Underkapaciteten förväntas dock minska i och med ett planerat tillskott av 30 platser per år 2020–2022. Platserna planeras att i första hand tillföras inom egen regi/entreprenad.

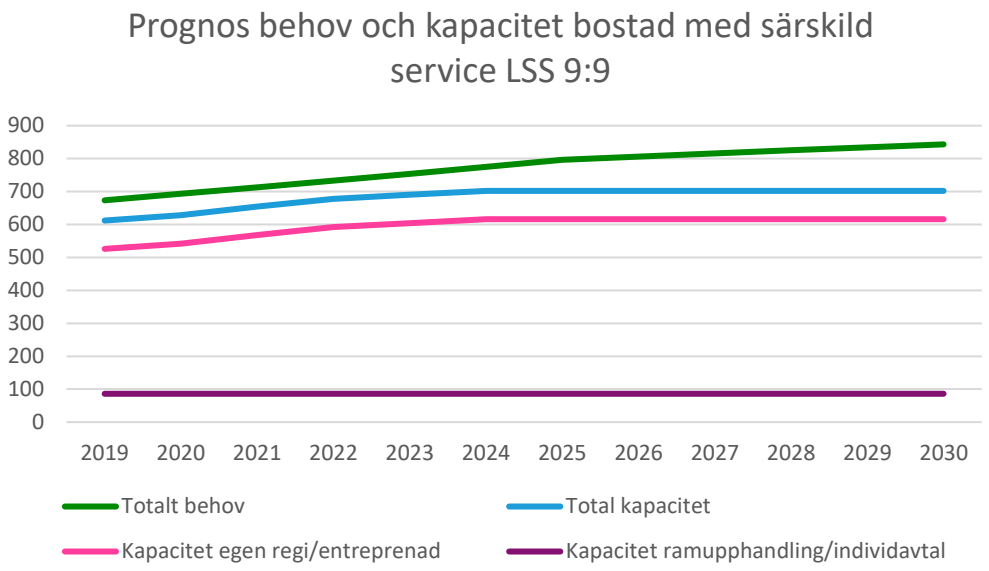

Diagram 3. Prognos behov och kapacitet bostad med särskild service LSS 9:9. I kapacitet för egen regi/entreprenad synliggörs de åtgärder som finns specificerade i tabellen nedan. Eventuella platser genom utredningar i tabellen är inte inkluderade. Eventuella förändringar inom ram- och individplatser är inte inkluderade.

	2020	2021	2022	2023	2024	2025–2029
Beslutat i tidigare plan						
Danmarks by						
		+14				
Norby 31:78						
		+6				
Bälinge Nyvla 2:20						
		+6				
Ödhumla						
	+6					
Stenhuggarvägen						
	+2					
Upphandling						
			+6			
Nya åtgärder sedan föregående plan						
Bäcklösa						
	+8					
Bälinge						
			+6			
Björklinge						
			+6			
Upphandling						
			+6	+12	+12	
Summa åtgärder	**+16**	**+26**	**+24**	**+12**	**+12**	
Beställda platser	+30	+30	+30			
Ytterligare platser som behövs för att möta beställning	14	4	6			
Specifika platser som utreds. Flera alternativ utreds än beställt för beredskap, ramen 30 per år 2020–2022.	*16*	*12*	*8*			

Kända förändringar i beståndet i egen regi/entreprenad bostad med särskild service LSS 9:9

Behov och kapacitetsanalys bostad med särskild service socialpsykiatri SoL

Beräkningar för det framtida behovet för bostäder med särskild service socialpsykiatri SoL grundar sig på antalet biståndsbeslut om insatsen som har fattats de fyra senaste åren och hur utflödet sett ut. Prognosen är satt i relation till befolkningsförändringen.

Det finns en rad faktorer som kan påverka prognosen. Eventuell ändring i bedömning från inspektionen för vård och omsorg (IVO) angående personer under 65 på särskilt boende för äldre är en faktor som skulle kunna generera ett större behov. En annan faktor som kan påverka kan vara fördelningen mellan socialförvaltningen och omsorgsförvaltningen gällande personer med både missbruk och en psykiatrisk diagnos.

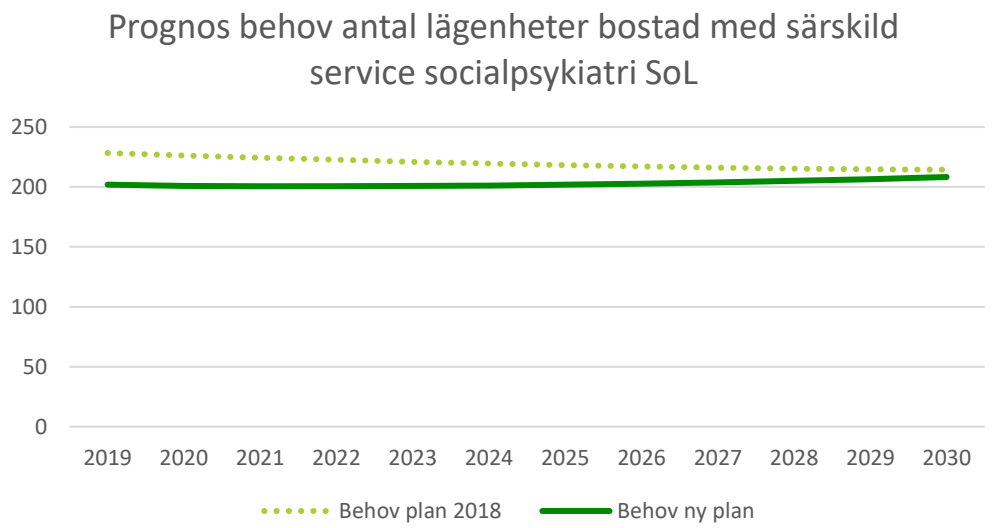

Diagram 4. Prognos behov antal lägenheter bostad med särskild service socialpsykiatri SoL

Behovet har justerats något sedan föregående bostads- och lokalförsörjningsplan, men behovet av antalet lägenheter prognostiseras ligga stabilt. En översyn planeras för att se över sammansättningen av boenden.

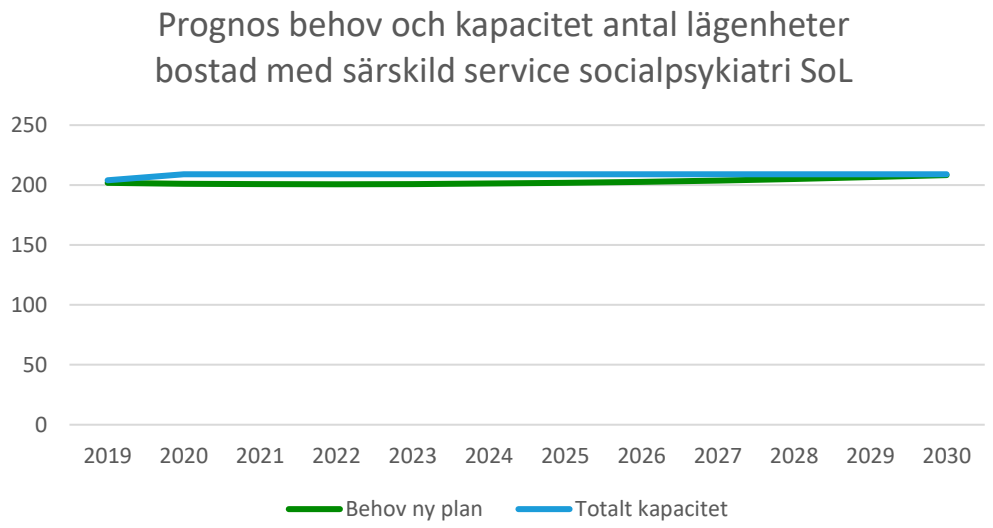

Diagram 5. Prognos behov och kapacitet antal lägenheter bostad med särskild service socialpsykiatri SoL

Enhet	2019	2020	2021	2023	2023	2024	2024–2028
Bandstolsvägen 43	Utflytt						
		-13					
Bandstolsvägen 24	Utflytt						
				-7			
Inhyrning av hyresobjekt 5174 på Leopoldsgatan 1,3	Inhyrning						
	~~+14~~	+12					
Totalt		**-1**		**-7**			

Kända förändringar i beståndet i egen regi/entreprenad bostad med särskild service socialpsykiatri SoL

Annan särskilt anpassad bostad enligt LSS och SoL (ASAB)

Med annan särskild anpassad bostad (ASAB) avses en av kommunen anvisad bostad med viss grundanpassning till personer med funktionsnedsättning. Till skillnad från gruppbostad och servicebostad ingår inte fast bemanning i denna stödform. 2019 bor cirka 60 personer på sådant beslut. Det pågår dialog mellan omsorgsförvaltningen och socialförvaltningen om att flytta över besluten för annan särskilt anpassa bostad SoL till boendeenheten på socialförvaltningen.

Tillfälliga eller växelvisa boenden

Tillfälliga eller växelvisa boenden finns både inom SoL och LSS. En korttidsplats inom SoL är ett tillfälligt boende som ger möjlighet till avlastning för anhöriga eller rehabilitering för individen (IVO 2015) medan en korttidsvistelse i LSS syfte är miljöombyte, rekreation och avlastning för anhöriga utan rehabilitering. 2019 finns åtta stycken korttidshem inom LSS i fastigheter där kommunen tecknar inhyrningsavtalet. Inom socialpsykiatri SoL finns enskilda korttidsplatser.

Det finns också andra tillfälliga boendeformer, så som träningsboende eller Hem för vård eller boende (HVB). Beslut om dessa platser fattas enligt SoL. Det finns 2019 dryga 70 sådana platser, där cirka hälften är placerade genom ramupphandling eller på individavtal.

Övriga lokaler

Idag bedriver Uppsala kommun daglig verksamhet, fritidsaktiviteter, träffpunkter och aktiviteter för sysselsättning i cirka 50 lokaler med kommunal rådighet. Arbete pågår kontinuerligt med att se om verksamheter i större utsträckning kan samnyttja lokaler.

Bostads- och lokalresurser

Utformning av bostäder

Gruppbostad enligt LSS 9:9, som är en av de boendeformer som kommunen är i störst behov av, är en boendeform för max sex personer som har egna självständiga lägenheter som direkt gränsar gemensamma sociala bostadsytor och lokalytor för personalen som

bemannar lägenhetsgruppen dygnet runt. Drygt 20 procent av gruppbostäderna har sex boende de flesta övriga har fem boende.

Det finns möjlighet att påverka den totala årskostnaden genom genomtänkta val kring gruppbostäders utformning. Det kan handla om antalet boende, fördelning och storlek på ytor. Effektiva lokaler som möter brukaren och personalens behov är det som bör eftersträvas. Under 2019 tas ett funktionsprogram för gruppbostäder LSS 9:9 fram.

Stora delar av beståndet i socialpsykiatrin är beläget i lägenheter antingen utspridda och knutna till en bas eller samlade i ett trapphus med en bas i samma hus. Inom bostad med särskild service LSS 9:9 kallas detta servicebostad.

Bostadsresursen

Kommunen har särskilda bostäder och boendelösningar för olika målgrupper och deras riktade behov. Olika målgrupper faller under olika nämnder i kommunen. I den **sociala resursen** ingår socialnämnden och arbetsmarknadsnämndens målgrupper och i **omsorgsresursen** äldrenämnden och omsorgsnämndens målgrupper. Den **övriga resursen** innefattar kommunens trygghetsbostäder samt de bostäder där de boende fått besittningsskydd men saknar bistånd, i inget av fallen finns en verksamhetsnämnd bakom utan kommunstyrelsen är part. Sammantaget benämns det här för bostadsresurs.

Bostäderna som ingår i bostadsresursen är såväl kommunala egenägda bostäder och bostadsrätter, hyresrätter och lägenheter vid blockförhyrningar. Gemensamt för resursen är att den boende tecknar eget hyreskontrakt för boendet med kommunen. Således ingår inte exempelvis omsorgsförvaltningens ramupphandlade platser, dessa platser utgör en del av kapaciteten men eftersom kommunen inte har rådighet över bostäderna inkluderas de inte i resursen. Inte heller platser där individerna inte har eget hyreskontrakt syns i sifforna under den här rubriken, exempelvis som är fallet i särskild boende LSS 9:8.

1 juli 2019 hade kommunen hyreskontrakt med drygt 700 personer i omsorgsnämndens målgrupper, vilket motsvarar cirka 38 procent av omsorgsresursen och 19 procent av bostadsresursen. I snitt är lägenheten 48 kvm exklusive gemensamhetsytor. Snitthyran för lägenheten per kvm och år är cirka 1350 kr och en snittmånadshyra på cirka 5400 kr.

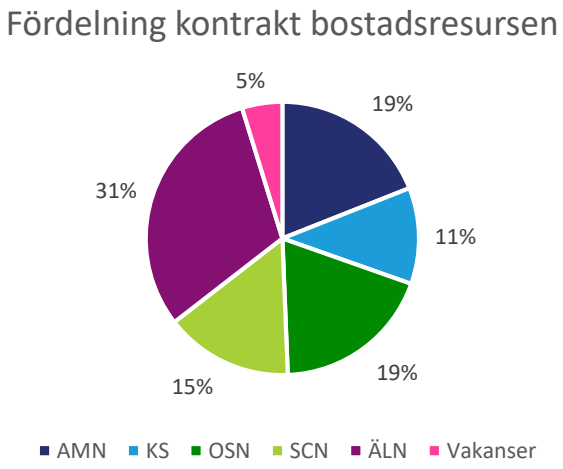

Diagram 6. Fördelning kontrakt bostadsresursen 1 juli 2019. Ulleråker inkluderat i vakanser. Vakanser är exklusive särskilt boende för äldre.

4. Utblick

Stads- och landsbygdsutveckling

Under den närmast 5-årsperioden är det framförallt i staden som den stora bostadsutbyggnaden och befolkningsökningen kommer att ske. Fokus för bostadsbyggandet ligger här på stadsdelarna Kungsängen/Industristaden, Rosendal, Östra Salabacke men även i, Gamla Uppsala – Nyby, Gränby, Kapellgärdet, Kvarngärdet samt Ultuna/Bäcklösa kommer det byggas många bostäder. Utanför staden väntas störst samlad utbyggnad ske i Fullerö Hage, Gunsta, Lindbacken och Skölsta. Under mitten och andra halvan av 2020-talet väntas utbyggnad i framför allt Eriksberg, Librobäck, Gottsunda, Valsätra, Sävja – Bergsbrunna, Ulleråker samt Södra Storvreta starta. Utbyggnaden förväntas fortsätta i flera av de övriga områdena ovan.

Uppsalapaketet - avtalet med staten om 4-spårig järnväg mellan Uppsala och Stockholm med en stor utbyggnad av stadens södra delar -kommer ha stor påverkan på utbyggnadsbehovet av den sociala infrastrukturen[2] under lång tid framöver. Det berör i första hand Sävja-Bergsbrunna men också Gottsunda-Valsätra, Bäcklösa och Ultuna. Planeringen för hela utbyggnaden av cirka 33 000 bostäder ska ske så att samtliga lägenheter kan vara färdigbyggda år 2050.

Beredskap för kommande behov

Behovet i lokalförsörjningsplanen är uppskattat utifrån kommunens officiella befolkningsprognos. En långsiktig planering behöver ha beredskap för ett annat behov – både ett högre och ett lägre. I kommunens befolkningsscenario *extra hög* uppskattas befolkningen år 2030 uppgå till totalt drygt 283 300 invånare i stället för 267 600, som kommunprognosen anger. Befolkningsscenario *låg* visar på en lägre befolkningsökning jämfört med den officiella befolkningsprognosen. Från och med år 2024 beräknas ökningen minska kraftigt och år 2030 uppgår befolkningen till totalt 255 300, det vill säga cirka12 300 personer färre än kommunprognosen för år 2030.

I kommunen pågår ett arbete för att säkerställa möjligheten att tillgodose social infrastruktur när behov uppstår. Stadsbyggnadsförvaltningen arbetar med att kartlägga strategisk mark i staden där det ska vara möjligt att i framtiden försörja kommunen med lokaler och särskilda bostäder.

Syftet med arbetet är att platser som bedöms lämpliga för ändamålet utifrån sammanhang och fysiska förutsättningar ska bevakas långsiktigt. Med bättre framförhållning och kunskap förkortas planeringsprocessen när behovet blir aktuellt att realisera.

Omvärld

Jämförelsekommuner

I Kommun- och landstingsdatabasen (Kolada) kan information hämtas för att jämföra sig med andra kommuner. Studeras diagrammet på nästa sida visar det att Uppsala

---

[2] Lokaler och mark för samhällsfinansierad verksamhet - förskola, skola, idrott, kultur samt fritid men även särskilda bostäder.

kommun ligger under snittet för R9 kommunerna gällande antal personer per 10 000 invånare för personer med boende enligt LSS 9.9 2018.

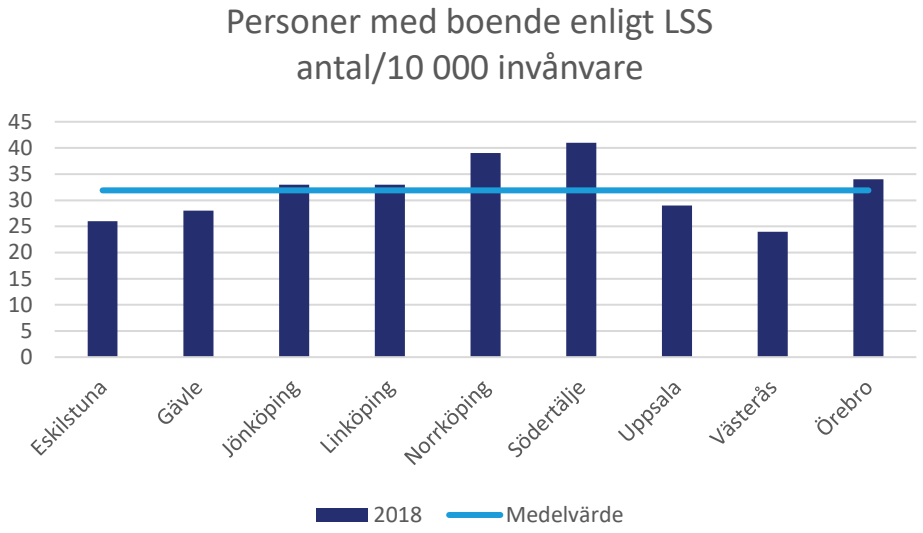

Diagram 6. Personer med boende enligt LSS/10 000 invånare 2018, R9. Kolada 2019.

5. Åtgärder

Nya åtgärder

Åtgärder		
Enhet	Beskrivning	Åtgärd färdig för inflytt
Bäcklösa	Inhyrning av trapphusbostad för bostad med särskild service LSS 9:9	2020/2021
Björklinge	Inhyrning av gruppbostad för bostad med särskild service LSS 9:9	2022
Bälinge	Inhyrning av gruppbostad för bostad med särskild service LSS 9:9	2022
	Upphandla sex gruppbostäder utöver Norby 31:78 och Bälinge-Nyvla 2:20	2022–2024

Tidigare beslutade åtgärder

Åtgärder		
Enhet	Beskrivning	Åtgärd färdig för inflytt
Bälinge-Nyvla 2:20	Markanvisa planlagd fastighet Bälinge-Nyvla 2:20 för uppförande av bostad med särskild service LSS 9:9	2021
Norby 31:78	Markanvisa planlagd fastighet Norby 31:78 för uppförande av bostad med särskild service LSS 9:9	2021
Danmarks by	Inhyrning av bostad med särskild service LSS 9:9 i Danmarks by	~~2020~~ 2021
Leopoldsgatan 7C (fd Ödhumla)	Iordningställande av ~~3 lägenheter LSS 9:9~~ på Leopoldsgatan 7C (fd Ödhumla). 6 lägenheter LSS 9:9 istället för 3	~~2019~~ 2020
Bandstolsvägen 53-55, 43 och 24	Flytt av boende på Bandstolsvägen 53–55, 43 och 24	~~2019~~, 2019, 2020 och 2022
Nora, Leopolsgatan 1,3	Inhyrning av vakant hyresobjekt 5174 med ~~14~~ 12 lägenheter på Leopoldsgatan 1,3	~~2019~~ 2020
Jenny Linds väg 3	Omlokalisering av korttidshem på Jenny Linds väg 3	~~2019~~ 2020

Utredningar

- Utreda fastighet Flogsta 34:1 för bostad med särskild service LSS 9:9
- Utreda lokal på Flogsta 47:3 för ombyggnation till bostad med särskild service LSS 9:9
- Utreda inhyrning på fastighet Gottsunda 34:2 för bostad med särskild service LSS 9:9

- Utreda möjlig ombyggnation av hus 62–66 i Ulleråker för bostad med särskild service LSS 9:9 och/eller socialpsykiatri SoL
- Utreda inhyrning i Länna för bostad med särskild service LSS 9:9
- Utreda inhyrning i Funbo
- Genomlysning av fastigheter för att se om det finns möjlighet för omvandling till bostad med särskild service LSS
- Utreda ny lokal för KAP-design, Kålsängsgränd 7
- Utökning av Fri Form, Fyrislundsgatan 77
- Utredning av inhyrning och lokalisering av ny lokal till daglig verksamhet för friskvård
- Utreda fastighetsstatus på befintliga boenden och lokaler
- Utreda av samnyttjandelösningar av övriga lokaler

Återkoppling på åtgärder och utredningar som inte leder till lokalåtgärd

- Ta fram funktionsprogram för gruppbostäder LSS 9:9
- Utredning av ombyggnation och inflytt hus 69 Ulleråker (Lägerhyddsvägen)
- Utreda framtidsutsikter för verksamheter på Stabby backe

6. Ekonomi- och kostnadsutveckling

Vid genomförandet av lokalåtgärder påverkas kommunens ekonomi på flera olika sätt. I många fall innebär åtgärderna att investeringsmedel måste säkerställas både för fastighetsåtgärder och för verksamhetens behov av tex möbler. Det behöver även säkerställas att de nyttjande verksamheterna både kan bära lokalkostnaderna och har medel för att driva verksamheten.

Beräkningarna av dessa kostnader sker antingen utifrån verklig genomförande-planering eller genom övergripande schabloner, tex investeringskostnader per kvm.

Åtgärderna och tidigare beslutade åtgärder under planperioden 2020-2024 bedöms innebära:

- Investeringar för 46 miljoner kronor i kommunkoncernen
- Hyresökning på 6,4 miljoner kronor för omsorgsnämnden (inklusive hyresintäkter från boende exklusive index)
- För bostad med särskild service LSS 9:9 85 miljoner kronor i verksamhetsdrift, inklusive hyra

Utöver detta finns flertalet utredningar som kan leda till vidare investeringar och ökad hyra. Kostnader för ram- och individplacering är inte inkluderade i siffrorna ovan. Föreslagna åtgärder 2020–2022 ryms inom mål- och budget.

Att beakta för kommunen som helhet är det nationella utjämningssystemet för LSS, som har till syfte att åstadkomma likvärdiga ekonomiska förutsättningar för kommunerna att bedriva LSS-verksamhet. Detta innebär att om kommunens standardkostnad för LSS-insatser är högre än genomsnitt i riket så utgår bidrag, och om standardkostnaden är lägre utgår avgift.

Investeringsbedömning

Investeringsbedömningen inkluderar hela kommunkoncernen. I första hand bedöms investeringskostnader hamna hos Uppsalahem. Tabellen nedan redogörs enbart åtgärder och inte utredningar. Uppsalahem avsätter utöver de 40 mkr nedan 380 mkr fram till 2030 för investeringar i gruppbostäder.

Investeringsbedömning i tkr						
	Prognos 2020	Prognos 2021	Prognos 2022	Prognos 2023	Prognos 2024	Prognos 2025–2029
Bostad LSS 9:8						
Bostad LSS 9:9 (inkl. asab)	2 500	40 000				
Bostad socialpsykiatri SoL (inkl. korttid och asab)	2 000					
Korttidsvistelse LSS	1 500					
Lokaler						
Totalt	**6 000**	**40 000**	**0**	**0**	**0**	**0**

Investeringsbedömning i kommunkoncernen i tkr. Investeringen är placerad året byggnaden beräknas stå färdig.

För kommunens egna bestånd, i form av bostadsrätter eller direktägda bostäder, har det för 2020 budgeterats 23,7 miljoner i underhållsinvesteringar. Det kan dock variera vilken nämnd som kommer att hyra dessa bostäder.

Omsorgsnämnden kan också vara i behov av investeringsmedel för inventarier.

Hyreskostnad och verksamhetsekonomi

Hyra

I kommunens bostäder beräknas den enskildes hyra fram via bruksvärdessystemet vilket innebär att det kan bli differens mellan hyresintäkt från enskild hyresgäst och avtalets totala kostnad. Övriga lokalytor, exempel personalytor, bidrar också till att skapa en differens mellan intagen hyra och total kostnad.

Hyresförändringar i tkr									
	Hyra 2019	Prognos 2020	Prognos 2021	Prognos 2022	Prognos 2023	Prognos 2024	Prognos 2025–2026	Prognos 2027-2028	Prognos 2029-2030
Bostad LSS 9:8	1 427	-506	195	0	0	0	0	0	0
Bostad LSS 9:9 (inkl. asab)	21 203	1 003	2 651	2 079	2 079	1 386	0	0	0
Bostad socialpsykiatri SoL (inkl. korttid och asab)	12 696	-1 767	-212	-85	-28	0	0	0	0
Korttidsvistelse LSS	2 744	216	216	0	0	0	0	0	0
Lokaler	28 588	-831	0	0	0	0	0	0	0
Totalt	**66 658**	**-1 886**	**2 849**	**1 994**	**2 051**	**1 386**	**0**	**0**	**0**

Hyreskostnaden inkluderar hyresintäkter från hyresgäster. Nyinhyrningar där hyresuppgifter inte finns är utefter schablon om inte annat angivs nedan. Siffror baserade på uttag 190530.

Eventuella platser eller ändringar som kan tillkomma genom utredningar är inte inkluderade i tabellerna.

Hyreskostnad i tkr									
	Hyra 2019	Prognos 2020	Prognos 2021	Prognos 2022	Prognos 2023	Prognos 2024	Prognos 2025–2026	Prognos 2027-2028	Prognos 2029-2030
Bostad LSS 9:8	1 427	950	1 164	1 187	1 211	1 235	2 545	2 648	2 755
Bostad LSS 9:9 (inkl. asab)	21 203	22 319	25 104	27 369	29 676	31 333	63 572	64 798	66 047
Bostad socialpsykiatri SoL (inkl. korttid och asab)	12 696	11 081	10 987	11 018	11 106	11 222	22 799	23 280	23 772
Korttidsvistelse LSS	2 744	3 014	3 291	3 356	3 423	3 492	7 195	7 485	7 788
Lokaler	28 588	28 329	28 895	29 473	30 063	30 664	63 180	65 733	68 388
Totalt	**66 658**	**65 694**	**69 441**	**72 404**	**75 479**	**77 947**	**159 291**	**163 944**	**168 750**

Hyreskostnaden inkluderar hyresintäkter från hyresgäster. Lokalhyran är indexerad med 2 % årligen och höjning av hyran för individen med 1 % årligen, dock ingen hyreshöjning för boende i nytillkomna lägenheter. Båda siffrorna är schabloner. Hyresrabatt och fördelade kostnader från fastighetsstaben för administration, förvaltning och drift är inte inkluderad. Siffrorna är ungefärliga och baserade på ett utdrag 190530.

Sedan 2019 har fastighetsstaben, förut fastighetsavdelningen, en ny finansierings-modell. Kostnader för administration, förvaltning och drift fördelas mellan de olika

nämnderna, för 2020 fördelas kostnaden med cirka 14 miljoner kronor för omsorgsnämnden. Dessa är inte inkluderade i tabellen ovan. Kapitalkostnad som uppstår vid egenägda bostäder och lokaler är inte inkluderad ovan, under 2019 uppgick summan till cirka 1,5 miljon. Inhyrning och ombyggnation av Nora och Ödhumla leder till ökad kapitalkostnad för nämnden.

I diagrammet nedan visas några utvalda bostads- eller lokalformer. Utspridda lägenheter är inte inkluderade utan blockförhyrningar/sammanhållna boenden och lokaler. Hyran per kvm är angiven i totala inhyrningskostnaden, dvs exklusive det nämnden får in i hyresintäkt från hyresgästerna.

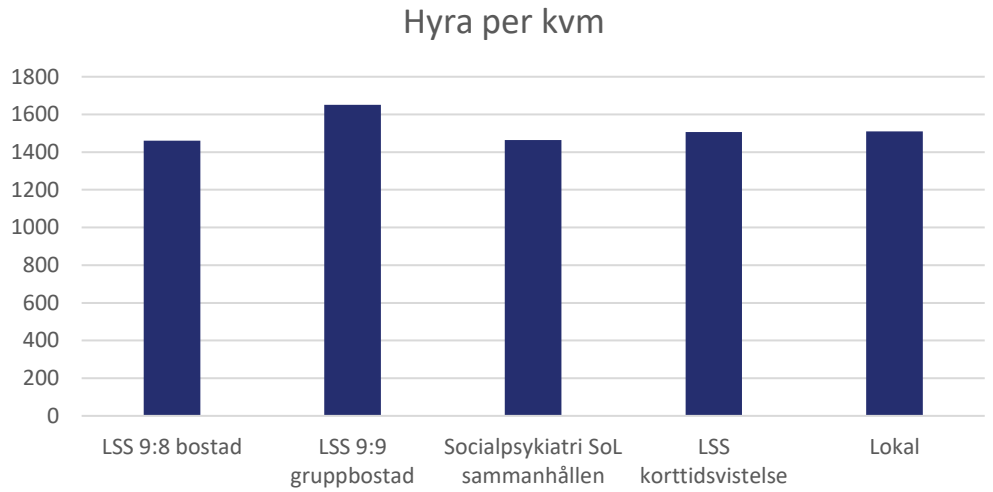

Diagram 7. Hyran utgör den totala inhyreskostnaden, exklusive avdrag för hyresintäkter. Hyresrabatt för av kommunstyrelsen ägda bostäder/lokaler och fördelade kostnader från fastighetsstaben för administration, förvaltning och drift är inte inkluderade.

Hyresnivån per invånare är en sammanslagning av omsorgsnämndens totala hyresnivå. För bostäder är hyresintäkt från brukare avräknad. Notera således skillnad mellan diagram 8 och 9 där 8 är exklusive avgående hyresintäkt och 9 är inklusive avräknad hyresintäkt.

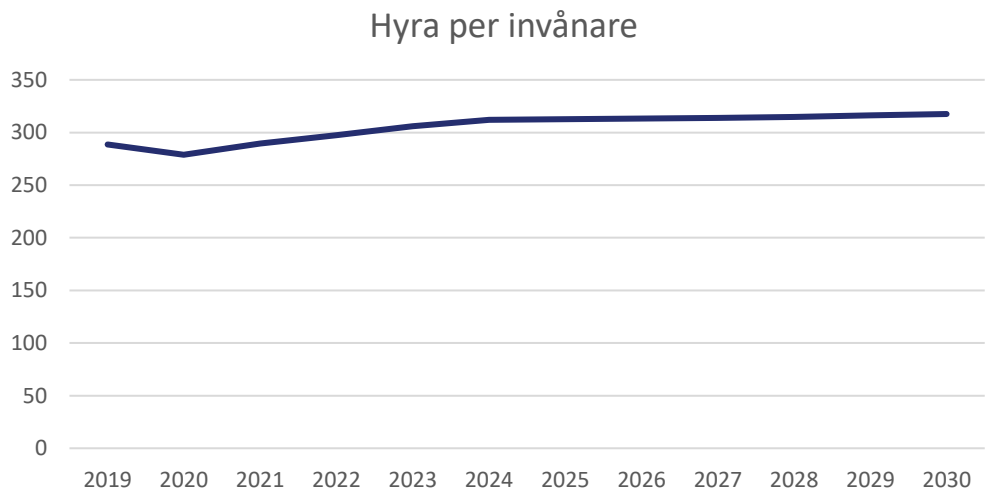

Diagram 8. Diagrammet visar prognostiserad hyra per invånare för omsorgsnämndens totala hyresnivå. En hyresökning med en schablon på 2 % årligen är inkluderad. Hyresrabatt för av kommunstyrelsen ägda bostäder/lokaler och fördelade kostnader från fastighetsstaben för administration, förvaltning och drift är inte inkluderade.

Verksamhetsekonomi

För att kunna driva verksamheterna behöver nämnden inte enbart ekonomi för hyra utan även personal. För LSS 9:8 och socialpsykiatri SoL bedöms behovet ligga stabilt medan det för LSS 9:9 genom planen föreslås en stor utbyggnation. I tabellen nedan redogörs tillskottet omsorgsnämnden behöver för att kunna driva boendena. Hyra är inkluderat. Under *Planerat* ligger specificerade åtgärder.

Förändring i verksamhetskostnader LSS 9:9 i tkr					
	Prognos 2020	Prognos 2021	Prognos 2022	Prognos 2023	Prognos 2024
Planerat	14 378	23 995	22 747	11 681	11 996
Ackumulerat	*14 378*	*38 373*	*61 120*	*72 801*	*84 797*

Kostnaden för att driva platserna är uppräknad med OPI 2,7 %.

Nästa tabell visar omsorgsförvaltningens underlag i Mål- och budgetprocessen.

Omsorgsförvaltningens underlag i Mål- och budgetprocessen					
År	2020	2021	2022	2023	2024
Boendeplan	30	30	30	30	30
*Boendeplatser genom SBF**	*20*	*18*	*30*	*30*	*30*
Uppskattad kostnad om samtliga 30 beslut verkställs före den 1 okt per kalenderåret (tkr)	28 000	28 800	29 500	30 300	31 000
Ackumulerad uppskattad kostnad nämnd (tkr)	28 000	57 556	88 610	121 302	155 678
År (start 2022)	2022	2023	2024	2025	2026
Förväntad påverkan på LSS-utjämningen (kommun, ett boende ger en standardkostnad på 960,4 tkr i standardkostnad	28 000	57 556	88 610	121 302	155 678
Uppskattad nettokostnad Uppsala kommun efter två år**	0	0	0	0	0

*Övriga platser kan sökas på den externa marknaden. **Alla kostnader för utbyggnad av LSS-insatser får vi tillbaka i form av utjämningsbidrag eller minskad utjämningsavgift efter två år. Det vill säga att utjämningsbidraget/-avgiften två år efter satsning skulle påverkas negativt med ett lika stort belopp som satsningen om den inte genomförts. Beräkningarna är gjorda på satsade medel för verkställande av boendeplatser och utfallet påverkas av samtliga LSS-insatser två år bakåt.

7. Källor

Inspektionen för vård och omsorg. 2018. *Bostad med särskild service för vuxna.* Hämtad 2018-06-29: https://www.ivo.se/tillstand-och-register/lss-tillstand/bostad-med-sarskild-service-for-vuxna/

SFS 1993:387. Lag om stöd och service till vissa funktionshindrade

SFS 2001:453. Socialtjänstlag

Uppsala kommun. 2019. *Mål- och budget 2020 med plan för 2021–22* Remissversion 2019-08-27. KSN-2018-3573.

Uppsala kommun. 2016. Översiktsplan 2016 för Uppsala kommun

Omsorgsnämnden
Protokollsutdrag

Sammanträdesdatum:
2019-11-27

Protokollsutdrag

Plats och tid: Stationsgatan 12, Uppsala, den 27 november 2019, 16.00–18.30

Beslutande:
Angelique Prinz Blix (L), Ordförande
Loa Mothata (S), vice ordförande
Carolina Bringborn (M), 2:e vice ordförande
Gabriel Söderberg (S)
Mirjana Gavran (S)
Börje Hallberg (S)
Annika Olsson (S) §§ 129–138, del av § 139
Araxi Tadaros (MP)
Lars-Håkan Andersson (V)
Mattias Jansson (SD)
Inger Liljeberg Kjelsson (M) ersätter Stig Rådahl (M)
Lena Sandström (M) ersätter Diana Zadius (C)
Siri Strand (L) ersätter Evelina Solem (KD)
Joakim Strandman (MP) ersätter Annika Olsson (S) del av § 139, §§ 140–142

Ersättare:
Joakim Strandman (MP) §§ 129–138, del av § 139
Lena Florén (V)
Josef Saffady Åhslund (FI)

Utses att justera: Carolina Bringborn (M) **Paragrafer:** 129–142

Omsorgsnämnden
Protokollsutdrag

Sammanträdesdatum:
2019-11-27

§ 133

Bostads-och lokalförsörjningsplan för vård och omsorg 2020–2024 med utblick till 2030 OSN-2019-0683

Beslut

Omsorgsnämnden beslutar

att godkänna *Bostads- och lokalförsörjningsplan för vård och omsorg 2020–2024 med utblick till 2030* såsom nämndens behov av bostäder och lokaler,

att överlämna planen till kommunstyrelsen för godkännande och såsom beställning av angivna lokalåtgärder,

att uppdra åt förvaltningen att genomföra verksamhetsförändringar enligt planen,

att uppdra åt förvaltningen att i samråd med kommunledningskontoret genomföra lokalåtgärder enligt planen, samt

att ge förvaltningen mandat att justera exakt platsantal, storlek och tid i samband med att åtgärder genomförs enligt planen.

Särskilt yttrande

Lars-Håkan Andersson (V) anmäler ett särskilt yttrande enligt följande:

> Vänsterpartiet stödjer den plan för lokalförsörjningen som beslutas av OSN 27/11 2019. Vi vill dock understryka att utökningen av antalet bostäder med särskild service enligt LSS, behöver ytterligare utökas efter 2022. Även med de 24 lägenheter som nämns i planen för 2023–2024, så kommer det att finnas ett betydande underskott av lägenheter, då planen nämner behovet av 160 lägenheter under perioden 2020–2024.
>
> Vänsterpartiet understryker också, i enlighet med vårt förslag till Mål och budget 2020–2022, att vi anser att tillskottet av boenden med särskild service ska skapas i kommunens egenregi.

Sammanfattning

Bostad- och lokalförsörjningsplan för vård och omsorg utgör kommunens planering för bostäder och lokaler inom omsorgsnämndens verksamhetsområde. Planen tas fram gemensamt av omsorgsförvaltningen, kommunledningskontoret, stadsbyggnadsförvaltningen och berörda bolag, i detta fall Uppsalahem. Motsvarande arbete sker numera i alla fackförvaltningar med samma struktur och organisation. Planen innebär en uppdatering av Bostad- och lokalförsörjningsplan för vård och omsorg 2019–2021.

§ 133, forts.

Bostads- och lokalförsörjningsplan utgår från verksamhetens behov av bostäder och lokaler. Behovet beräknas utifrån nuvarande behov och kommunens befolkningsprognos – därefter sker analys och justering utifrån kända förändringar.

Planen föreslår åtgärder av två slag:

- Åtgärder, t.ex. nyanskaffning, förändring eller lämnande av lokaler samt verksamhetsförändringar kopplade till detta.
- Utredningsåtgärder inom områden där fördjupat arbete krävs för framtagande av direkta åtgärder.

De direkta åtgärderna i planen innebär framför allt en utökning under 2020–2024. Under perioden 2020–2022 finns en satsning i mål- och budget om 90 platser. Planen innehåller hittills definierade åtgärder om 66 platser. För att uppnå målet på 90 platser behövs ytterligare 24 platser tillskapas för perioden 2020–2022. Utredningar pågår för att tillgodose dessa platser. För 2023–2024 ligger ytterligare förslag om åtgärder för 24 platser.

Beslutsunderlag

Förvaltningens tjänsteskrivelse den 4 november 2019 och bilagan *Bostads- och lokalförsörjningsplan för vård och omsorg 2020–2024 med utblick till 2030*.

Uppsala kommun

Gatu- och samhällsmiljönämnden Idrotts- och fritidsnämnden
Kommunstyrelsens

Datum:
2019-10-21

Diarienummer:
GSN-2019-2870
IFN-2019-0215
KSN-2019-02984

Handläggare:
Kristian Stjerndorff
Mikael Franzén

Version/DokumentID:
v 1.3.1 2019-11-25

Lokalförsörjningsplan

för drift- och verksamhetslokaler 2020–2030 med utblick till 2050

Beslutad i gatu- och samhällsmiljönämnden 2019-11-14

Beslutad i idrotts- och fritidsnämnden 2019-11-25

Godkänd i kommunstyrelsen 2019-12-11

Postadress: Uppsala kommun, 753 75 Uppsala
Telefon: 018-727 00 00 (växel)
www.uppsala.se

Innehåll

Sammanfattning 3

1. Inledning 5
   1.1 Styrning och uppdrag 5
   1.2 Arbetets organisation 6
   1.3 Planens innehåll 6

2. Förutsättningar 7
   2.1 Definitioner 7

3. Behov- och kapacitetsanalys 10
   3.1 Befolkningsprognos 10
   3.2 Behov och kapacitet 11
   3.3 Lokalresurser 13

4. Utblick 14
   4.1 Stads- och landsbygdsutveckling 14
   4.2 Omvärld 15

5. Åtgärder 16
   Nya åtgärder 16
   Tidigare åtgärder 16
   Utredningar 17

6. Ekonomi- och kostnadsutveckling 18
   6.1 Investeringsbedömning 18
   6.2 Hyreskostnad och verksamhetsekonomi 19

Bilaga 1 - Områdesbeskrivning 20
   Bälinge – Björklinge 21
   Centrala staden – Fålhagen 23
   Gunsta – Länna – Almunge – Knutby 25
   Gåvsta- Stavby – Tuna 27
   Luthagen – Stenhagen 29
   Norby – Eriksberg – Flogsta 30
   Ramstalund – Vänge – Järlåsa 32
   Sala backe – Årsta – Vaksalabygden 34
   Storvreta – Vattholma – Skyttorp 36
   Svartbäcken – Gränby – Gamla Uppsala 38
   Sävja – Bergsbrunna – Danmark 40
   Valsätra – Gottsunda – Sunnersta 42

Sammanfattning

Lokalförsörjningsplanen för drift- och verksamhetslokaler utgör kommunens planering för drift- och verksamhetslokaler inom gatu- och samhällsmiljönämnden, idrotts- och fritidsnämnden och kommunstyrelsens verksamhetsområde. Planen tas fram i en gemensam beredning av stadsbyggnadsförvaltningen/kommunledningskontoret samt berörda kommunala bolag.

Planens syfte är att säkerställa att Uppsala kommun hanterar både dagens och framtidens utmaningar med drift- och verksamhetslokaler på bästa sätt vilket innebär att lokalerna:

- Kostnadseffektiva
- Ändamålsenliga
- Placerade där behoven finns
- Förverkligade i rätt tid
- Omställningsbara

Sammanfattat behov

Behovsbedömningen baseras på kommunens befolkningsprognos och kommunens utveckling enligt Översiktsplan. Övergripande utgår planen från nuvarande omfattning på driftverksamheten men justeringar i lokalbehovet för att skapa samordnade och flexibla lösningar som kan möta framtida förändringar i behovet.

Behovsanalysen redovisas i sin helhet i kapitel 3.

Sammanfattat åtgärder

Åtgärderna i planen syftar till att säkra bibehållen verksamhetsnivå. Samtidigt förbereds för att möta det analyserade ökade behovet, säkerställa och förbättra lokalerna samt ge förutsättningar för andra nödvändiga fastighetsåtgärder, t.ex. renoveringar.

Lokalförsörjningsplanen innehåller 14 förslag på lokalförändringar.

Lokalförsörjningsplanen innehåller en redan beslutad lokalförändring.

Behovet av lokaler kan med relativt kort varsel förändras i dess inriktning samt över tid - vilket understryker vikten av att kommunen har flexibla lokaler och anläggningar som kan användas för olika typer av driftverksamhet.

Lokalförsörjningsplanen innehåller tio stycken utredningsuppdrag som ska återredovisas i kommande revidering av lokalförsörjningsplanen.

Sammanfattat ekonomi

De föreslagna åtgärderna innebär ekonomiska åtaganden för kommunen i form av investeringsmedel i fastigheter och verksamheter samt driftsmedel för verksamheterna.

I arbetet med lokalförsörjningsplanen sker beräkningar av de ekonomiska konsekvenserna antingen utifrån verklig genomförandeplanering eller genom övergripande schabloner, t.ex. byggkostnad per kvm.

Genomförande av åtgärderna förutsätter att de ryms i Mål och budget för nästkommande år och inarbetas i Mål- och budget för resterande år.

Åtgärderna i denna plan innebär:

25 000 tkr i investeringar i fastigheter.

200 tkr i investeringar inom verksamheterna.

2 000 tkr i nya lokalkostnader.

Till detta tillkommer kostnaderna för drift av verksamheten.

De ekonomiska konsekvenserna redovisas i sin helhet i kapitel 6.

1. Inledning

Lokalförsörjningsplan för driftlokaler utgör kommunens planering för driftlokaler inom gatu- och samhällsmiljönämnden, idrotts- och fritidsnämnden och kommunstyrelsens verksamhetsområde. Lokalförsörjningsplanen är gemensam där varje nämnd svarar för sin behovsbild som samordnas med övriga nämnder till gemensamma åtgärder. Lokalförsörjningsplanen ger en samlad bild av berörda verksamheters behov.

En lokalförsörjningsplan för drift- och verksamhetslokaler ger förutsättningar för en såväl kortsiktig som långsiktig planering för drift- och verksamhetslokaler av olika kategorier i den växande kommunen och den förtätade staden.

Lokalförsörjningsplanerna ger kommunen effekter i form av mervärden som samarbete över förvaltningsgränser, samnyttjande samt synliggörande för behovet av drift- och verksamhetslokaler så att detta kan fungera på ett effektivt sätt mellan flera olika verksamheter. Lokalförsörjningsplanen för drift- och verksamhetslokaler kultur- och fritidslokaler koordineras med andra lokalförsörjningsplaner.

Inom området finns en utveckling som visar att på fortsatt ökat driftbehov genom utbyggnaden av staden. Lokalförsörjningsplaneringen har till syfte att genom samordnad och gemensam beredning säkerställa lokaler till detta.

1.1 Styrning och uppdrag

Planen utgår från nämndernas ansvarsområden och de mål och uppdrag som fastställs av kommunfullmäktige i mål och budget 2020-2022 (KSN-2018-357).

Kommunstyrelsen ges i mål och budget har ett övergripande ansvar att säkerställa att långsiktigt hållbara lokalförsörjningsplaner ska finnas för all kommunal verksamhet för behovet på kort och lång sikt. Planerna ska säkerställa att verksamheterna har tillgång till ändamålsenliga och kostnadseffektiva lokaler. Utveckling av den strategiska lokalförsörjningen ska ske genom att utveckla gemensamma lokallösningar mellan olika verksamheter samt ökad nyttjandegrad. Målsättningen över tid är sänkta kostnader i kommunkoncernen och minskad lokalkostnad per invånare. Det finns även särskilda uppdrag om att överväga alternativet att hyra lokaler på långa kontrakt istället för att bygga och äga själv.

Inom driftområdet finns ett flertal mål som ställer nya eller ökade krav på driftverksamheterna:

- Förbättra cykelinfrastrukturen inom och till tätorter på landsbygderna i samverkan med Region Uppsala och Trafikverket, till exempel genom att planera för en cykelväg mellan Gunsta och Länna.
- Bygga fler pendlarparkeringar under planperioden i anslutning till kollektiv–trafikens knutpunkter i bland annat Storvreta, Almunge, Vattholma, Björklinge och Vänge.
- Gatunätet för gående ska få högre standard och göras mer sammanhängande för att förbättra tillgängligheten och attraktiviteten. /…/ Multifunktionalitet ställer krav på utformningen av allmänna miljöer, men också på driften.
- Genomföra åtgärder för säker skolväg och öka andelen som går och cyklar till förskola, skola och fritidsaktiviteter i vardagen.

- Kommunens invånare ska leva med god tillgång till grönska och friluftsliv, kultur och idrott. Samverkan och effektiv lokalanvändning är ledord i utvecklingsarbetet.
- Investeringar i grönstrukturen ska göras i takt med utveckling av ny bebyggelse.
- Utreda ansvar och samordning av planering, utförande och drift av platser och anläggningar för fysisk aktivitet på offentlig plats.

1.2 Arbetets organisation

Planen tas fram i en gemensam beredning inom olika avdelningar inom Stadsbyggnadsförvaltningen, kommunledningskontoret samt berörda kommunala bolag. Det gemensamma arbetet för att ta fram en lokalförsörjningsplan för drift- och verksamhetslokaler inleddes årsskiftet 2018/2019.

Arbetet med framtagandet leds och samordnas av fastighetsavdelningen/ stadsbyggnadsförvaltningen i samverkan med avdelningen för gata/park/natur, idrottsavdelningen samt enheten för drift inom fastighetsavdelningen/-staben och berörda kommunala fastighetsbolag. Styrning av arbetet sker i gemensamma beslutsorgan där samtliga samverkande parter deltar.

Lokalförsörjningsplanen är en kontinuerlig struktur för att i ett långsiktigt perspektiv kartlägga och hantera flera olika verksamheters behov av lokaler och ytor och revideras årligen enligt ett årshjul som alla övriga lokalförsörjningsplaner. På vis skapas en sammanhållen och kontinuerlig process för kommunens planering.

1.3 Planens innehåll

Lokalförsörjningsplanen omfattar planerade åtgärder under de närmaste fem åren. Lokalförsörjningsplanen redovisar:

- Förutsättningar
- Behovsanalys
- Lokalresurser
- Kostnadsutveckling
- Områdesredovisning

Föreslagna åtgärder i lokalförsörjningsplanen är ett underlag som ligger till grund för politiska beslut och prioriteringar. I vilken takt och i vilken omfattning som de beskrivna åtgärderna kan realiseras beror på det ekonomiska utrymmet vilket anges i kommunens övergripande styrdokument Mål och budget.

Planen grundar sig på undersökningar som redovisas i bilagor i kapitel 3.2 *Behov och kapacitetsanalys*.

2. Förutsättningar

2.1 Definitioner

2.2.1 Verksamhetsbeskrivning

Parkenheterna

Ansvarar för skötsel, underhåll, driftplanering samt utveckling av kommunens parker och grönområden - i såväl tätorten som kransorterna. Enheterna tar bl.a. hand om parker, träd, skog, lekplatser, planteringar och utsmyckningar av det offentliga rummet. Enheterna tar emot och handlägger synpunkter och felanmälan inom verksamhetsområdet.

Enheten deltar i anläggningsprojekt inom verksamhetsområdet genom att medverka vid upphandling, samordnar och beställa vedartade växter samt svarar för mottagning, leverans-kontroll och plantering.

Arbetar tillsammans med enheten för planering och projektering med utveckling och förädling av allmän platsmark genom att delta vid granskning av handlingar, utvecklingsplaner m.m. Enheten bistår även med specialistkunskaper inom trädvård, vattenanläggningar, gräs och ängsskötsel, tätortsnära skogsbruk, biologisk mångfald och växtkunskaper inom såväl avdelningen och som förvaltningen.

Antalet anställda i de tre enheterna 50 åretruntanställda och ca 40 säsongs- och sommar-anställda. Större delen av fasta personalen, ca 75% och hela säsongspersonalen är driftspersonal som arbetar ute i parker och grönområden.

Friluft

Ansvarar för skötsel och underhåll av naturreservat, friluftsområden, vandrings/skidleder, badplatser samt även serveringar i anslutning till dessa. Vintertid ansvarar enheten även för skidspår, sjöisplogning och skidbackar. Enheten tar emot och handlägger synpunkter och felanmälan inom verksamhetsområdet.

2019 ingår drift av 7 Naturreservat, 8 Friluftsområden (varav 3st med servering), 15 vandringsleder (förutom de inne i friluftsområden) samt 22 friluftsbad.

Antalet anställda är 59 åretruntanställda (varav 60% är timanställda) och 3 säsongsanställda. Personalen är främst driftspersonal som arbetar ute i parker och grönområden men ca 20% plus alla timanställda utgör personal knuten till serveringar. Den fasta personalen är idag främst stationerade vid Sågargatan, Hammarskog, Fjällnora, Björkvallen och vid de fyra serveringarna – vintertid även Sunnersta Alpina center.

Idrott och fritid

Ansvarar för drift, skötsel, underhåll, planering samt utveckling av kommunägda arenor och idrottsanläggningar - i såväl tätorten som kransorterna. Enheterna tar emot och handlägger synpunkter och felanmälan inom verksamhetsområdet.

Enheten tar hand om klippning, isvård och skötsel/underhåll idrottsytor. Ansvarar för beställningar av det förbrukningsmaterial, jord, sand, gräsfrön, granulat mm som behövs för att arenor och anläggningarna skall hålla den finish/standard som krävs för ändamålet. Inom enheten ansvarar vi även för idrottshallarna inom kommunen. Inköp, felanmälningar samt även lättare reparationer utförs

Enheten deltar i anläggningsprojekt inom verksamhetsområdet genom att medverka vid upphandlingar, samordning med bolagen samt andra delar inom förvaltningen. Enheten bistår även med specialistkunskaper inom gräs, konstgräs och isvård inom såväl avdelningen, förvaltningen och bolag.

Idrott och fritid arbetar även tillsammans med enheterna för planering och projektering med utveckling samt förädling av arenor, anläggningar, motionsspår och vissa fritidsområden genom att delta vid granskning av handlingar, utvecklingsplaner m.m.

Antalet anställda i enheterna är 27 åretruntanställda och 1 semesteranställd under april – oktober. Personalen utgår från Studenternas, Gränby Ishall, Anders Diöshallen samt Sågargatan – under sommaren även Björkvallen.

Teknikenheten

Ansvarar för skötsel, underhåll, driftsplanering och utveckling av kommunens gator, broar och cykelvägar. Enheten har gatu- och teknikberedskap för att sköta akuta uppdrag på kvällar och helger alla dagar året runt. Enheten tar emot och handlägger synpunkter och felanmälan inom verksamhetsområdet.

Ansvarsområdet omfattar även teknisk utrustning som gatu- och parkbelysning, trafiksignaler/vägmärken, elektroniska farthinder, cykelvårdsstationen/-pumpar/-räknare, dag-vattenpumpstationer/vattenanläggningar, industrispår och markvärmesystemet.

Sköter arbetsledningen (och utför del av) vinterväghållning/vintersandupptagning och under-hållssopning inom allmän platsmark.

Ingår i samarbeten med utförande av trafikräkningar och i projekt som hastighetsöversynen samt parkeringsregleringen. Deltar i planering av och utför trafikavstängningar vid större evenemang så som Valborg och Kulturnatten.

Enheten planerar det operativa arbetet med hantering av PM10-partiklar i arbetet gällande luftkvalitet. Utreder och handlägger skadeärenden från medborgarna i samarbete med SKL:s upphandlade skadereglerare.

I utvecklingsdelen ingår samarbeten kring investeringar och reinvesteringar inom området. Medverkar vid upphandlingar inom verksamhetsområdet samt följer upp och driver entreprenader.

Antalet anställda i enheten är 24 medarbetare varav 3 extraanställda. Personalen är ca 60 % administrativ personal och 40 % produktionspersonal som arbetar ute. Personalen är idag stationerad vid Sågargatan.

Markdrift

Ansvarar för kommunens egenägda maskiner, verkstad/smedja, återvinnings-transporter, klottersanering samt förvaring av diverse materiel på flera upp-ställningsplatser. Tjänsterna används till den kommunala verksamheten och driften.

Enheten arbetar både med fasta uppdrag inom driftområdet samt beställning-suppdrag från olika förvaltningar. Enheten tar emot och handlägger synpunkter och felanmälan inom verksamhetsområdet.

Antalet anställda är 21 åretruntanställda och ytterligare säsongs- och sommar-anställda. Den fasta personalen är idag främst stationerade vid Sågargatan.

Renhållning

Ansvarar för renhållning av offentlig platsmark, gator torg och parkmark - dock ej kommunala bolagens mark. Ansvarar även för renhållning av Fyrisån (på både vattenspegel och botten) och hanterar stadens toaletter och cykelparkeringsplatser.

Antalet anställda är 22 fasta tjänster, ca 15 timpersonal för helger och semesterledighet och 4-6 sommaranställda handledare. Enheten har även hand om ett stort antal personer i arbetsmarknadsåtgärder (i dagsläget 35 personer). Enheten är navet för PRAO och rehabiliterings- och praktikplatser. Utöver det sysselsätter enheten skolungdomar under sommarlovet är det ca 30 ungdomar varje dag under 9 veckor. Den fasta personalen är idag främst stationerade vid Sågargatan.

Entreprenad

Verksamhetsområde Entreprenad bygger infrastruktur på allmän plats som gator, parker och torg. På uppdrag av koncernens bolag som sport- och rekreations-fastigheter, Uppsala Vatten och Avfall och Skolfastigheter bygger Entreprenad även vatten och avloppssystem, idrottsytor och säkra trafikangöringar på kommunal fastighetsmark.

Området består av fem enheter som ser till att Uppsalas gator och parker är säkra att gå, cykla och åka på samt vistas i. Område Entreprenad arbetar från tidigt skede med projektering till färdigställande och överlämnande till verksamhetsområde Drift. Området har även två entreprenadingenjörer, en kalkylator och tre mätingenjörer som med sina specialkunskaper möjliggör effektivt byggande.

Fastighetsdrift

Utför tillsyn, skötsel och reparationer på kommunens fastigheter. Åtgärdar merparten av de fel som rapporteras in via kommunens felanmälan och har beredskap dygnet runt.

Enheten arbetar både med fasta uppdrag samt beställningsuppdrag från olika förvaltningar, bolag och externa kunder. Har stort yrkeskunnande inom VVS, kyla, ventilation, el, lås och larm, snickeri, energi, brand samt driftövervakning.

Enheten består av 40 stycken årsarbetare där samtliga utgår från Sågargatan.

3. Behov- och kapacitetsanalys

Det är viktigt att veta vilka behov som finns, var behoven finns i kommunen och vilka åtgärder som bäst möter behoven. Att samla in ett gediget underlag och kartlägga såväl behov som kapacitet är en förutsättning för effektiv och långsiktig planering. Ett antal verktyg används för att kartlägga behov och dessa utgör underlaget för lokalförsörjningsplanen.

Underlaget i lokalförsörjningsplanen består av

- befolkningsprognos
- behovsanalys med andra förvaltningar och lokalförsörjningsplaner
- långsiktig planering
- kapacitetanalys
- *jämförelse referenskommuner*

3.1 Befolkningsprognos

År 2018 bodde drygt 225 000 personer i kommunen. Uppsala kommun väntas växa och få en ökad befolkning under lång tid framöver. I årets prognos antas befolkningen år 2030 uppgå till knappt 268 000 personer, en ökning med cirka 42 500 personer jämfört med år 2018. Ökningen väntas i samtliga åldersklasser.

Kommunprognos 2019 antar en högre takt i befolkningstillväxten jämfört med prognosen 2018. År 2030 antas befolkningen vara nästan 10 000 fler jämfört med fjolårets prognos för samma år. Efter år 2030 väntas befolkningen fortsätta öka men i lägre takt än innan 2030. Dessutom tillkommer befolkning vid utbyggnad av Sävja Bergsbrunna, som planeras starta omkring mitten av 2020-talet.

Variationer i prognoser från olika år visar på att kommunen måste ha beredskap både för en ökning och för en minskning i befolkningsutvecklingen.

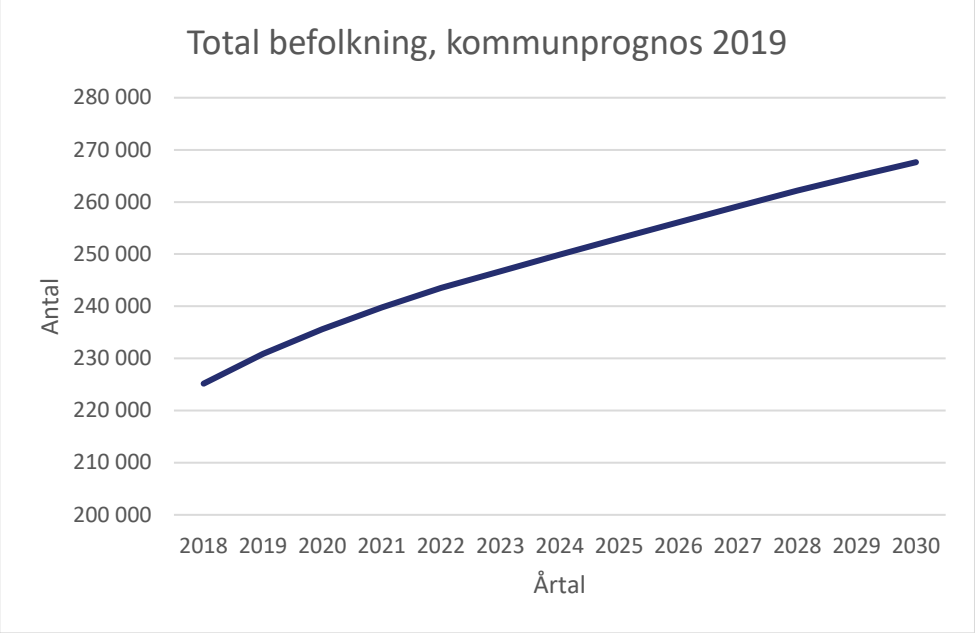

2019-2029 är ökningen av befolkning 14 %.

3.2 Behov och kapacitet

Beräkning av behov

Genom att ställa antalet befintliga lokaler och anläggningar som brukas för driftverksamhet inom Uppsala kommun mot kommunens befolkning erhålls ett nyckeltal per lokalkategori. Räknas detta nyckeltal mot den ökade befolkningen, enligt Uppsala kommuns befolkningsprognos, erhålls hur många lokaler och ytor som krävs för att aktuell nivå av resurstillgångar bibehålls.

Behovet, och volymen, på driftverksamheten är främst en effekt av beslut om stadens utbyggnad i form av gator, parker, idrottshallar och andra lokaler som inte hanteras i denna plan. Behovet påverkas även av beslut om hur stor del samt vilka delar av verksamheten som ska ske i egen regi.

I tabellen redovisas nuvarande tillgång och det statistiskt beräknade behovet.

Lokalkategori	**Tillgång 2019**	**Behov 2024**	**Behov 2029**
Personalutrymme *(platser):*	256	277	294
• Normal: *Omklädning/Dusch, Lunchrum, Kontor med datoruppkoppling*			
• Enkel			
Uppställning *(platser)*	136	147	156
• Parkeringsplats: - Enkel - Laddstolpe			
• Garage			
- Kallt			
- varmt *(m. verkstadsbänk)*			
Maskinverkstad *(antal)*	2	2	2
• Reparationer/underhåll av maskiner/fordon.			
• Smedja			
• Tvätthall			
Verkstad *(antal)*	6	7	7
• Miniverkstad *(Handmaskiner mm)*			
• Snickeri och monterings-verkstad.			
• Specialverkstäder:			
- Sopkärlsverkstad			
- Teknikverkstad			
- Verkstad för åter-vinningsmaterial.			
Förråd	4550 kvm	4925 kvm	5222 kvm
• Kallt Förvaring av icke ömtåligt material samt utsmycknings och evenemangsmaterial.			
• Varm, Förvaring av fukt och köldkänsligt material.			
• Växthus med vinterförvaring av växter.			
Uppläggningsyta: (grus/asfalt)	37965 kvm	41093 kvm	43572 kvm
• Förvaring och uppställ: - växtmottagning - trampbåtar, kanoter, bryggor m.m. - pulkabacksektioner			

- sandlådor - skyltvagnar - fordon och släpkärror - brunnsbetäckningar - parkbänkar - lekplatsutrustning - -container - bodar (manskap) - sopkärl - cykelställ - kantsten och kanalsten - jord, torv, grus m.m. - jordsäckar - blomsterurnor - Anläggningsmaterial/Återvinning av jord och grus			
• Tipp av diverse - snö - salt och halkstopp - grus - ved - ris - timmer - jord - lövupplag			
Bränsledepå *(antal)*	3	3	3
- Fordon: Bensin/Diesel/Etanol (Angöring, lagring, påfyllnad)			
- Maskin: Bensin/Diesel			
- Eldrift			
- Kemikalier			

Behovsanalys

Då detta är den första lokalförsörjningsplanen som tas fram och mer exakta beräkningar av framtida behov är nödvändiga kan den statistiska beräkningen bara ses som en övergripande vägledning. Behovet av drift styrs mer direkt av på vilket sätt staden växer för den ökande befolkningen – tex hur mycket gator, parker osv som anläggs.

I denna plan föreslås därför enbart åtgärder för bibehållen nivå på driftverksamheterna – dvs inte den ökning som den statistiska beräkningen anger.

Däremot sker förändringar för att skapa möjligheter till effektivare driftverksamheter genom samlokalisering och samnyttjande av lokaler.

3.3 Lokalresurser

Samlokaliserade resurser – av ovanstående

Driftdepå: - Personalutrymmen - Flertalet stödfunktioner från övriga kategorier	1	2	2
Driftshub: - Personalutrymmen - Grundläggande stödfunktioner från övriga kategorier	14	15	16
Satellithub: - Enklare Personalutrymme - *Kan kombineras med förråd, upplägg*	3	3	3
Separata objekt	6	6	7

Samnyttjande

För att skapa kostnadseffektiva och yteffektiva lösningar behöver ofta flera kommunala verksamheter samnyttja en anläggning eller lokal. Samnyttjande ska resultera i anläggningar och lokaler som är verksamhetseffektiva, yteffektiva och kostnadseffektiva.

4. Utblick

4.1 Stads- och landsbygdsutveckling

Under den närmast 5-årsperioden är det framförallt i staden som den stora bostadsutbyggnaden och befolkningsökningen kommer att ske. Fokus för bostadsbyggandet ligger här på stadsdelarna Kungsängen/Industristaden, Rosendal, Östra Salabacke men även i Eriksberg, Gamla Uppsala – Nyby, Gränby, Kvarngärdet, Librobäck samt Ultuna/Bäcklösa kommer det byggas många bostäder. Utanför staden väntas störst samlad utbyggnad ske i Fullerö Hage, Gunsta, Lindbacken och Skölsta. Under mitten och andra halvan av 2020-talet väntas utbyggnad i framför allt Gottsunda, Valsätra, Sävja – Bergsbrunna, Ulleråker samt Södra Storvreta starta. Utbyggnaden förväntas fortsätta i flera av de övriga områdena ovan.

Uppsalapaketet - avtalet med staten om 4-spårig järnväg mellan Uppsala och Stockholm med en stor utbyggnad av stadens södra delar -kommer ha stor påverkan på utbyggnadsbehovet av den sociala infrastrukturen[1] under lång tid framöver. Det berör i första hand Sävja-Bergsbrunna men också Gottsunda-Valsätra, Bäcklösa och Ultuna. Planeringen för hela utbyggnaden av cirka 33 000 bostäder ska ske så att samtliga lägenheter kan vara färdigbyggda år 2050.

Beredskap för kommande behov

Behovet i lokalförsörjningsplanen är uppskattat utifrån kommunens officiella befolkningsprognos. En långsiktig planering behöver ha beredskap för ett annat behov – både ett högre och ett lägre. I kommunens befolkningsscenario *extra hög* uppskattas befolkningen år 2030 uppgå till totalt drygt 283 300 invånare i stället för 267 600, som prognosen anger. En beredskap behöver därför finnas för ytterligare cirka 15 300 personer den närmaste 10-årsperioden och cirka 53 000 fler än 2019.

I kommunen pågår ett arbete för att säkerställa möjligheten att tillgodose social infrastruktur när behov uppstår. Stadsbyggnadsförvaltningen, planenhet röd, arbetar med att kartlägga strategisk mark i staden där det ska vara möjligt att i framtiden försörja kommunen med lokaler och särskilda bostäder.

Syftet med arbetet är att platser som bedöms lämpliga för ändamålet utifrån sammanhang och fysiska förutsättningar ska bevakas långsiktigt. Framför allt är det stora ytkrävande lokaler och anläggningar som det i efterhand kan vara svårt att hitta en bra lokalisering för i samband med förtätning av befintliga bostadsområden, som kommunen behöver reservera mark för.

Med bättre framförhållning och kunskap förkortas planeringsprocessen när behovet blir aktuellt att realisera.

Inom driftområdet är det viktigt att delta i det tidiga arbetet med stadens utveckling och utbyggnad både för att bidra till effektiva lösningar och kunna möta framtida driftbehov.

---

[1] Lokaler och mark för samhällsfinansierad verksamhet - förskola, skola, idrott, kultur samt fritid men även särskilda bostäder.

4.2 Omvärld

4.2.1 Nyckeltal

Inom området driftlokaler saknas idag rikstäckande statistiska nyckeltal. Vid framtagandet av denna plan har arbete därför påbörjats med att ta fram och beräkna nyckeltal som kan jämföras över tid och med andra kommuner – se nedan gällande referenskommuner.

4.2.2 Jämförelsekommuner

Syftet med referenskommunerna är att skapa en referensplattform och nyckeltal för att kunna göra jämförelser mellan Uppsala och andra jämförbara kommuner. Nyckeltal kan underlätta vid planering av kommunens fortsatta expandering. Detta då de kan ge riktlinjer för hur behovet av lokaler kommer att utvecklas i takt med att kommunen och stadsdelar inom denna växer. Nyckeltal ger även goda förutsättningar för olika kommuner att jämföra data samt inhämta erfarenheter och kunskap från referenskommuner. Genom att dela data mellan kommuner kan varje enskild kommun öka sin kunskap inom området. Det ger kunskap hur kommunen står sig i nuläget gällande tillgång på lokaler anläggningar men också ge underlätta planeringen för framtida lokaler.

Arbetet har påbörjats underåret och deltagande kommuner i nuläget är Örebro och Karlstad.

5. Åtgärder

Nya åtgärder

Åtgärder			
Enhet	Beskrivning	Tid	Nämnd
Vedyxa Uppställningsplats	Lämnas	2020	GSN
Ny Uppställningslokal Inhyrning	Ny – för beslagtagna fordon	2020	GSN
Ny Uppställningsyta Kommunal mark Edsbrogatan	Ny – för materiel	2020	GSN
Kåbovägen/Skoghall	Utökning och omställning till Driftsdepå med stödfunktioner	2021	GSN, IFN, KS
Sågargatan 17 A	Lämnar till del *– till Skoghall*	2021	GSN, IFN
Stadsträdgården Sjukhusvägen 8	Lämnas till del *– till Skoghall* Omställning till satellit	2021	GSN
Palmbladsgatan 4B. Snickeri/Lekdepå	Parkenheten lämnar lokalen. *– till Skoghall*	2021	GSN
Fålhagens IP, Fålhagsgatan 5 Parkdepå	Lämnas av Parkenheten *– till Skoghall*	2021	GSN
Fålhagens IP, Fålhagsgatan 5 Idrottsdepå	Ny verksamhet - Idrottsdepå	2021	IFN
Kronparken Parkdepå	Parkenheten lämnar lokalen – *till Skoghall*	2021	GSN
Nåntuna scoutgård Vävstolsvägen. Parkdepå	Lämnas av Parkenheten *– till Skoghall*	2021	GSN
Sandviksbadet	Utbyggnad av driftsutrymmen vid renovering/ombyggnad av servicebyggnad (hanteras i friluftsplan)	2021	GSN
Hammarskog Driftshub	Mindre omställning av lokaler till driftshub	2022-	GSN
Stagneliusgatan Satelithub	Mindre omställning av lokaler till satellit	2022-	GSN

Tidigare åtgärder

Åtgärder			
Enhet	Beskrivning	Tid	Nämnd
Studenternas	Nya driftlokaler – Idrottsenheten *(Hanteras i särskild ordning)*	2020	IFN

Utredningar

- Utredning av ersättning av driftsdepå vid Sågargatan.
- Utredning av utveckling alternativt ersättning av verksamheten vid Kungsängsplattan.
- Utredning Björklinge friluftsområde. En pågående utredning om utveckling av Björklinge friluftsområde där Sandsviks Café är en del i denna utredning.
  Utredningen genomförs av avdelningen gata/park/natur.
- Utred Stadsträdgården södra delen
  Pågående projekt
- Utred AndersDiöshallen/Löten Idrottsenheten driftutrymmen
- Utred avyttring av Kolladan och ersättning med varmgarage, liknande Hammarskog (Gunsta).
- Utredning av personalutrymmena för framtida behov i Gunsta.
- Utred möjligheter till satellit i det geografiska området Salabacke/Årsta/Slavsta/Lindbacken
- Utredning av framtida uppläggningsplatser för snö.
  Utredningen genomförs av avdelningen gata/park/natur.
- Utredning om etablering av uppläggningsplatser för masshantering.
  Utredningen genomförs av avdelningen gata/park/natur.

6. Ekonomi- och kostnadsutveckling

Vid genomförandet av lokalåtgärder påverkas kommunens ekonomi på flera olika sätt. I de allra flesta fall innebär åtgärderna att investeringsmedel måste säkerställas både för fastighetsåtgärder och för verksamhetens behov av tex möbler. Lika viktigt är at det säkerställs att de nyttjande verksamheterna både kan bära lokalkostnaderna och har medel för att driva verksamheten.

Åtgärderna i denna plan innebär:

25000 tkr i investeringar i kommunala fastigheter

200 tkr i investeringar inom GSN.

2000 tkr i ökade lokalkostnader inom GSN

Mindre förändringar och förskjutningar av hyror mellan IFN och GSN tillkommer.

Följdinvesteringar inom kommunledningskontoret IT samt fastighetsstab tillkommer med ca 1000 tkr för nya administrativa lokaler under 2021.

De ekonomiska förutsättningarna har löpande stäms av mot mål och budget.

6.1 Investeringsbedömning

Både lokaler (kommunkoncernen) och verksamheternas för ex inventarier

Investeringsbedömning i tusental kronor – *avseende driftsdelar i föreslagna åtgärder*								
	Prognos 2020	Prognos 2021	Prognos 2022	Prognos 2023	Prognos 2024	Prognos 2025-2026	Prognos 2027-2028	Prognos 2029-2030
GSN	200	0	0	0	0	0	0	0
FFAB	5000	20000						
SRFAB*	-	-	-	-	-	-	-	-
Totalt	5200	20000						

* *De åtgärder som innebär investeringarna inom Sport och rekreationsfastigheter hanteras och redovisas i lokalförsörjningsplaner för Idrott samt Friluft – dvs där beslut om huvudåtgärden tas*

För de lösningar som står uppsatta i lokalförsörjningsplanen har investeringsbehovet indikativt beräknats till cirka 25 miljoner kronor. Den ekonomiska bedömningen är högst preliminär och syftar till att överblicka de ekonomiska konsekvenserna för de lösningar som planeras i lokalförsörjningsplanen.

Den större lokalförändringen som ingår planen sker i fastighet ägd av Uppsala kommun Förvaltningsfastigheter som kommer att göra investeringarna och hanteras i deras investeringsram i Mål och budget.

6.2 Hyreskostnad och verksamhetsekonomi

6.2.1 Hyra

På verksamhet och kommunnivå

Hyreskostnad i tusental kronor – *förändring avseende driftsdelar i föreslagna åtgärder*									
	Hyra 2019	Prognos 2020	Prognos 2021	Prognos 2022	Prognos 2023	Prognos 2024	Prognos 2025-2026	Prognos 2027-2028	Prognos 2029-2030
GSN		+2000	+-0	+-0	+-0	+-0	+-0	+-0	+-0
IFN		+-0	+-0	+-0	+-0	+-0	+-0	+-0	+-0
Totalt		+2000	+-0	+-0	+-0	+-0	+-0	+-0	+-0

Nivån på hyreskostnaden beror till största del på storleken på investeringen och till resterande del på kostnaderna för drift och underhåll. Nybyggnationer innebär alltid en ny hyra medan renovering, om- och tillbyggnad innebär en ny hyra om förändringen ger en standardökning i lokalerna.

De förändringar som planeras under perioden kommer resultera i hyresökningar på ca 2 miljoner kronor för förvaltningarna

6.2.2 Verksamhetsekonomi

Förutom de ändrade hyrorna sker ingen direkt förändring av driftverksamhetens ekonomi vid bibehållen verksamhetsnivå. Bedömningen är dock att de föreslagna åtgärderna leder till samordning och samnyttjande som skapar effektivare verksamhet.

För att möta det statistiskt beräknade behovet krävs att ökade ekonomiska ramar förs in i kommande mål och budget.

6.2.3 Ekonomisk utblick

Utvecklingen i bostadsbyggandet har dämpats och det kan påverka ökningstakten i befolkningsprognosen. Därför är det viktigt att bevaka och följa upp befolknings–prognosens utveckling. Målet är att skapa en bra balans mellan att inte belasta kommuninvånarna med lokal/anläggningskostnader som är överdimensionerade för befolkningsantalet och samtidigt skapa ett utrymme i lokal/anläggningskapaciteten för långsiktig planering och förändrade behov.

Bilaga 1 - Områdesbeskrivning

Lokalförsörjningsplanen tar hänsyn till befintliga lokaler och ytor vilka införlivas i ett kartlager i Uppsala kommuns GIS (Geografiskt informationssystem) karta och inom en snar framtid även i ett kartlager på uppsala.se. Nedanstående kategorier beskrivs i detta kartlager, dock används endast ett mindre antal fåtal kategorier/symboler på kartbilden på respektive lokalförsörjningsområde i lokalförsörjningsplanen.

Lokalkategorier med respektive kartsymbol.

Bälinge – Björklinge

Börje – Jumkil – Åkerlänna

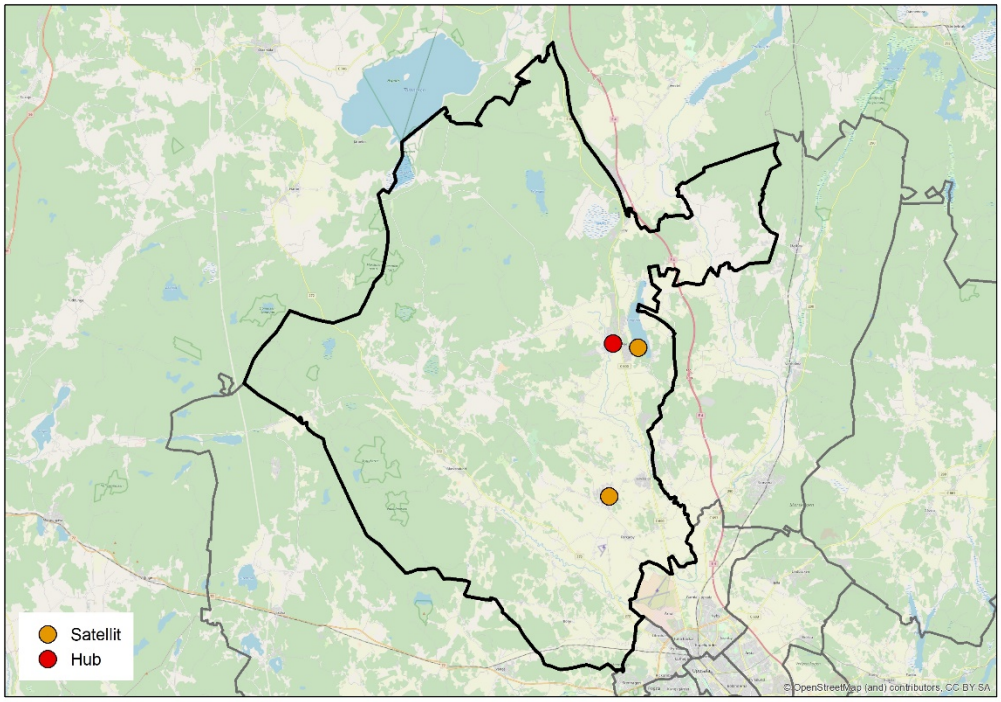

Större lokal- och anläggningsobjekt som driftas

Lokal/anläggning	**Beskrivning**	**Lokaler**	**Involverade nämnder**
Sandviksbadet	Friluftsområde med kiosk. Vintertid skidspår och lift. Sommartid bad, camping mm	- Kiosk - Kanotförråd - Omklädning och bastu, bad - Bryggor och hopptorn - Servicehus Camping - Skidlift med liftstuga - TC tas bort härifrån till Friluftsplan	GSN
Ulva kvarn	Uthyrda lokaler Drift av grönytor		GSN
Bälinge IP	Idrottsplats		IFN
Björklinge IP	Idrottsplats		IFN

Befintliga lokal- och anläggningsresurser – för drift

Lokal/ Anläggning	**Friluft**	**Park**	**Teknik**	**Anläggning**	**Idrott**	**Fastighet**
Sandviksbadet	Garage Personal-utrymmen Lunchrum	Upplägg tipp				

	Skidlift med liftstuga Personal/Adm Kiosk					
Bälinge IP					Personal-utrymme Garage	
Björklinge IP					Personal-utrymme Garage	

Beslutade förändringar i lokal- och anläggningsbeståndet.

Lokal/ Anläggning	**Beskrivning**	**År**	**Involverade nämnder/dnr**

Förslag till förändringar i lokal- och anläggningsbestånd

Lokal/Anläggning	**Beskrivning**	**År**	**Involverade nämnder/dnr**
Sandviks cafét	Utbyggnad av driftsutrymmen vid renovering/ombyggnad av servicebyggnad ***(hanteras i friluftsplan)***	2021	GSN

Utredningsbehov inom planperioden

- Utredning Björklinge friluftsområde. En pågående utredning om utveckling av Björklinge friluftsområde där Sandsviks Café är en del i denna utredning. *Utredningen genomförs av avdelningen gata/park/natur.*

Tidigare utredningar samt planer

- Campingutredning från 2011.
- Utvecklingsplan Björklinge friluftsområde från 2007.

Utbyggnadsplaner

Björklinge respektive Bälinge/Lövstalöt är i översiktsplanen utpekade som prioriterade tätorter. Ramberedskapen för tillkommande bostäder ska vara 300 respektive 700 till och med år 2050.

Planarbete pågår för tillsammans cirka 200 småhus i Bälinge och i Lövstalöt. Utbyggnaden i området kommer att leda till ett behov av fler förskole- och grundskoleplatser.

Centrala staden – Fålhagen

Kungsängen – Boländerna

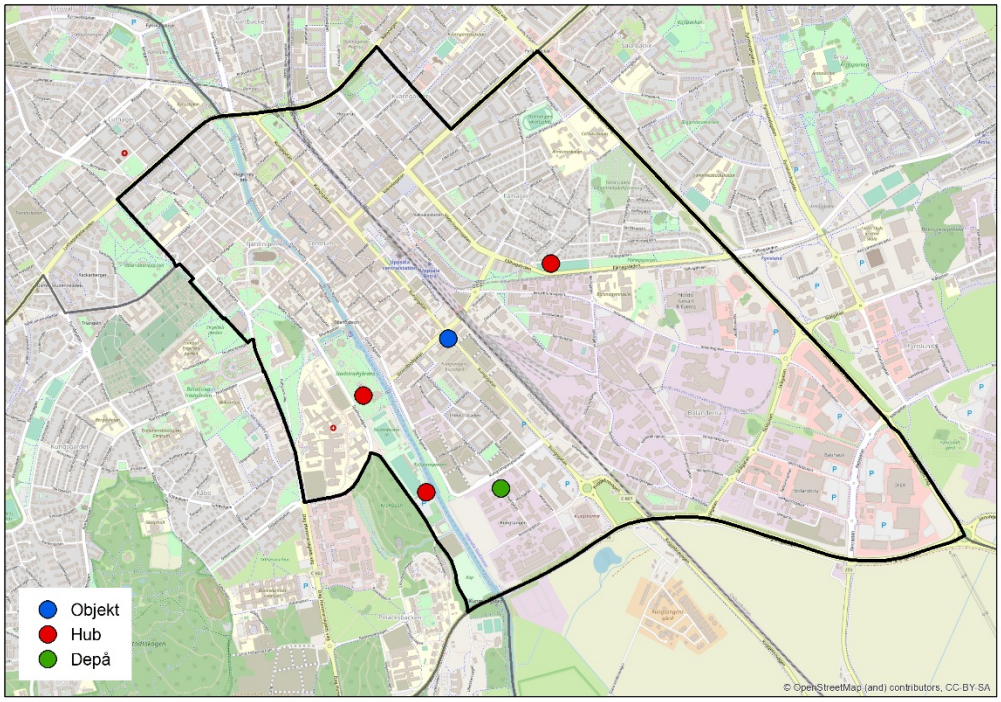

Större lokal- och anläggningsobjekt som driftas

Lokal/anläggning	**Beskrivning**	**Lokaler**	**Involverade nämnder**
Studenternas			GSN
Stadsträdgården			GSN

Befintliga lokal- och anläggningsresurser – för drift

Lokal/ Anläggning	**Friluft**	**Park**	**Teknik**	**Anlägg**	**Idrott**	**Fastighet**
Sågargatan 17	Administration	Administration	Administration	Administration	Administration	Administration
	Personal-utrymme	Personal-utrymme	Personal-utrymme	Personal-utrymme	Personal-utrymme	Personal-utrymme
	Garage	Garage	Garage	Garage		Garage
	P-plats	P-plats	P-plats	P-plats	P-plats	P-plats
	Upplägg		Upplägg Upplägg – rangering/gods	Upplägg Upplägg – rangering/gods	Upplägg	
	Förråd - kall	Förråd - kall	Förråd - kall	Förråd - kall		
	Förråd – varm	Förråd – varm	Förråd – varm	Förråd – varm		Förråd – varm
			Verkstad (teknik) Verkstad (fordon)			Verkstad
	Bränsledepå	Bränsledepå	Bränsledepå	Bränsledepå		Bränsledepå
				Bodar		

Stads--trädgården Sjukhusv 8		Personal-utrymme Garage Förråd Upplägg				
Fålhagens IP Fålhagsg 5		Personal-utrymme Garage Förråd Upplägg				

Beslutade förändringar i lokal- och anläggningsbeståndet.

Lokal/Anläggning	**Användning**	**Åtgärd**	**År**	**Involverade nämnder**
Studenternas	Idrottsdepå	Nya driftslokaler	2020	IFN

Förslag till förändringar i lokal- och anläggningsbestånd

Lokal/ Anläggning	**Användning**	**Åtgärd**	**År**	**Involverade nämnder**
Sågargatan 17 A	Parkenheterna	Lämnar lokalerna till del	2021	**GSN**
Sjukhusvägen 8 Stadsträdgården	Parkdepå	Omställning till satellit	2021	GSN
Fålhagens IP, Fålhagsgatan 5	Parkdepå	Parkenheten lämnar lokalen.	2021	GSN
Fålhagens IP	Idrottsdepå	Idrottsenheten flyttar in	2020	IFN

Utredningsbehov inom planperioden

- Utred Stadsträdgården södra delen
- Utred AndersDiös-hallen/Löten Idrottsenheten driftutrymmen

Åtgärder och utredningar som inte leder till lokalåtgärd

-

Utbyggnadsplaner

Utbyggnad pågår av stadsdelen Innerstaden. Detaljplanearbete pågår för utbyggnad av kvarteret Ångkvarn med cirka 900 bostäder. Stadsdelen Innerstaden (kvarteret Hugin) planeras byggas ut med cirka 500 lägenheter. När Kungsängen och kvarteret Hugin är färdigbyggt beräknas totalt cirka 7 500 bostäder finnas här.

Gunsta – Länna – Almunge – Knutby

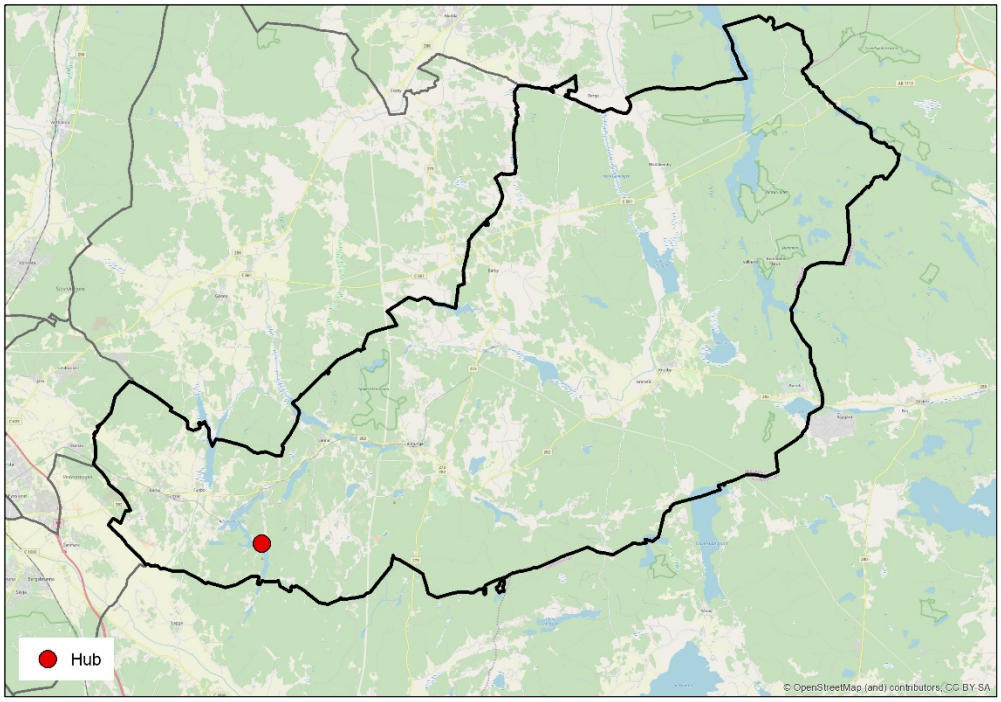

Större lokal- och anläggningsobjekt som driftas

Lokal/Anläggning	**Beskrivning**	**Lokaler**	**Involverade nämnder**
Fjällnora	Friluftsområde	Kiosk Konferens Omklädning bad Toaletter Badbryggor/Hopptorn Camping Campingstugor Bastu Badtunna Grillkåta	GSN

Befintliga lokal- och anläggningsresurser – för drift

Lokal/ Anläggning	**Friluft**	**Park**	**Teknik**	**Anlägg**	**Idrott**	**Fastighet**
Fjällnora	Personal-utrymme					
	Garage					
	P-plats 6					
	Upplägg Upplägg – växtmot-tagning					
	Förråd - kall					
	Förråd – varm					
	Verkstad					

Beslutade förändringar i lokal- och anläggningsbeståndet.

-

Förslag till förändringar i lokal- och anläggningsbestånd

-

Utredningar

- Utred avyttring av Kolladan och ersättning med varmgarage (liknande Hammarskog).
- Utredning av personalutrymmena för framtida behov i Gunsta.

Åtgärder och utredningar som inte leder till lokalåtgärd

-

Utbyggnadsplaner

Gunsta, Länna, Almunge samt Knutby är i översiktsplanen utpekade som prioriterade tätorter. Ramberedskapen för tillkommande bostäder ska vara cirka 2 500 för hela stråket. Bostadsutbyggnad har påbörjats i Gunsta. Det är osäkert hur många av Gunstas cirka 1 500 planerade bostäder som kan förverkligas till och med år 2030. Detaljplanearbete pågår i Länna för cirka 150 bostäder, förskola, grundskola samt idrottshall.

Gåvsta- Stavby – Tuna

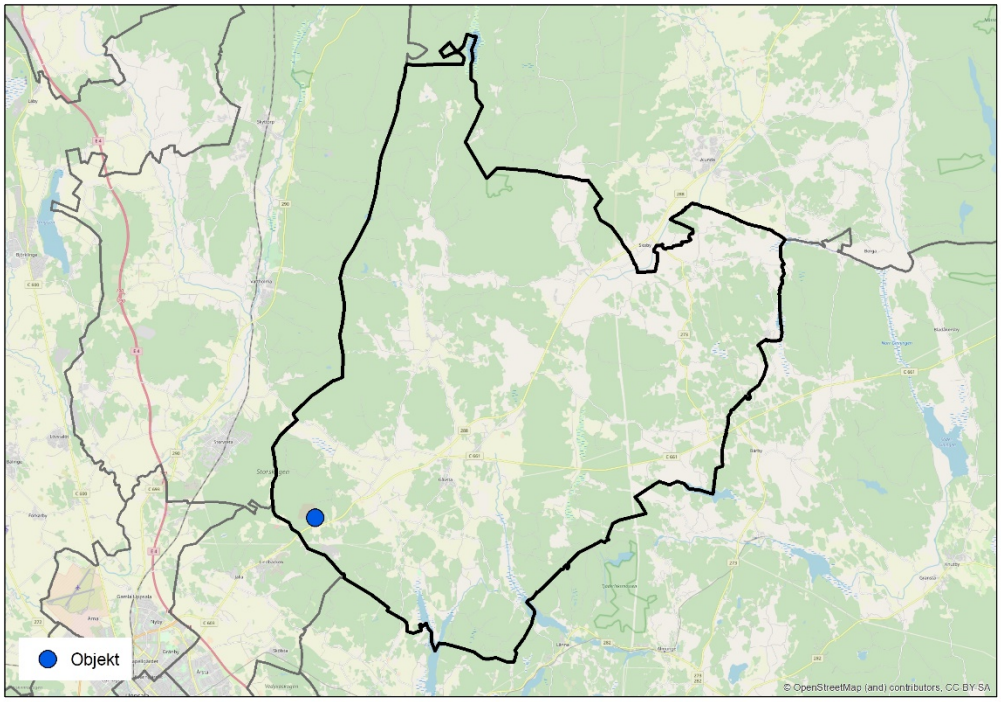

Större lokal- och anläggningsobjekt som driftas

-

Befintliga lokal- och anläggningsresurser – för drift

Lokal/ Anläggning	**Friluft**	**Park**	**Teknik**	**Anlägg**	**Idrott**	**Fastighet**
Hovgården				Uppläggning Materiel		

Beslutade förändringar i lokal- och anläggningsbeståndet.

-

Förslag till förändringar i lokal- och anläggningsbestånd

Lokal/ Anläggning	**Användning**	**Åtgärd**	**År**	**Involverade nämnder**
Hovgården	Anläggning	Lämnas för nytt upplägg	2020	GSN

Utredningar

-

Åtgärder och utredningar som inte leder till lokalåtgärd

-

Utbyggnadsplaner

Gåvsta är i översiktsplanen utpekad som prioriterad tätort. Ramberedskapen för tillkommande bostäder är angiven till 150 stycken. Bostadsutbyggnad i området kan komma att påbörjas inom perioden till och med år 2030 och kommer att leda till ett behov av fler förskole- och grundskoleplatser.

Luthagen – Stenhagen

Rickomberga – Berthåga – Kvarnbo

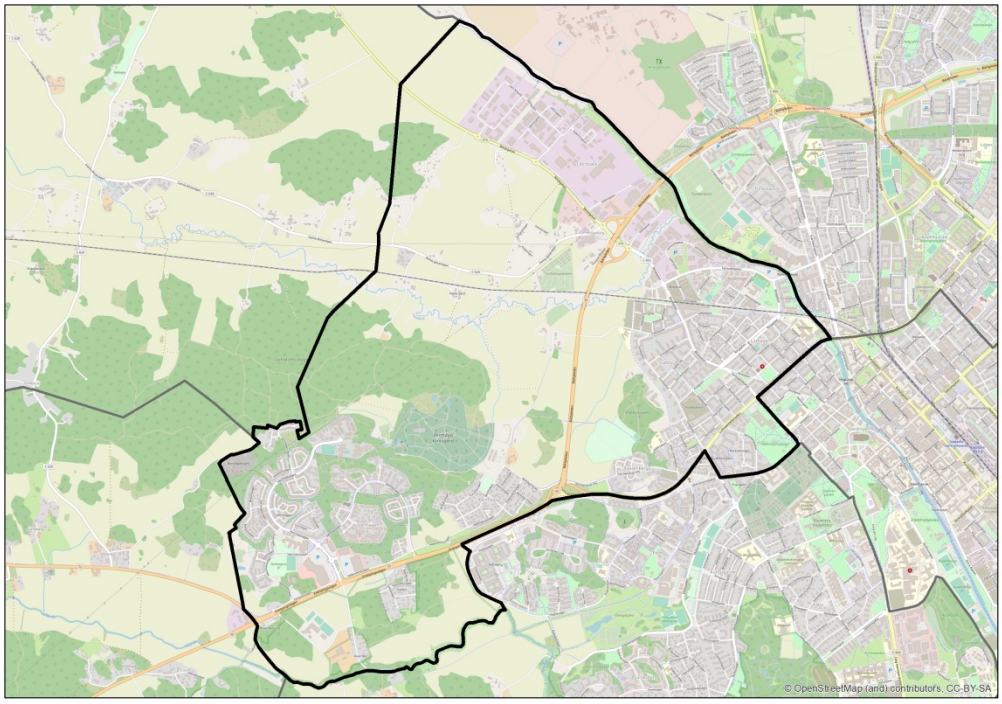

Större lokal- och anläggningsobjekt som driftas

-

Befintliga lokal- och anläggningsresurser – för drift

-

Beslutade förändringar i lokal- och anläggningsbeståndet.

-

Förslag till förändringar i lokal- och anläggningsbestånd

-

Utredningar

-

Åtgärder och utredningar som inte leder till lokalåtgärd

-

Utbyggnadsplaner

Ytterligare cirka 1 500 bostäder planeras i Librobäck–Börjetull. Nya förskolor planeras nom Börje tull. Mark behöver tryggas för fler skolplatser. Mark har reserverats för utbyggnad på Stabbyfältet av förskola, skola och idrottsanläggningar.

Norby – Eriksberg – Flogsta

Kåbo – Ekeby - Rosendal – Polack – Håga

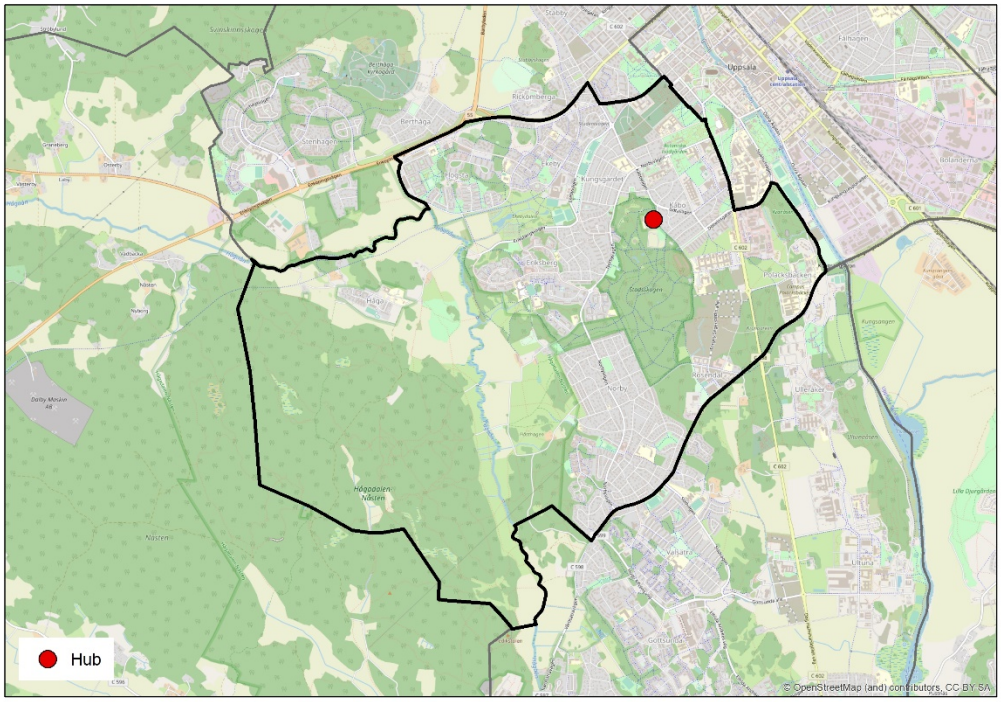

Större lokal- och anläggningsobjekt som driftas

-

Befintliga lokal- och anläggningsresurser – för drift

Lokal/ Anläggning	**Friluft**	**Park**	**Teknik**	**Anlägg**	**Idrott**	**Fastighet**
Skoghall Kåbov. 17	(Personal-utrymme)	Personal-utrymme				
		Garage				
		P-plats				
		Upplägg Upplägg – växtmot-tagning				
		Förråd - kall				
		Förråd – varm				

Beslutade förändringar i lokal- och anläggningsbeståndet.

-

Förslag till förändringar i lokal- och anläggningsbestånd

Lokal/ Anläggning	**Användning**	**Åtgärd**	**År**	**Involverade nämnder**
Skoghall Kåbovägen 17	Park mfl.	Utökning till driftsdepå med stödfunktioner. *(Ersätter Stadsträdgården, Palmbladsgatan, Kronparken, Fålhagens IP, Vävstolsvägen)*	2021	GSN, IFN, KS

Utredningar

-

Åtgärder och utredningar som inte leder till lokalåtgärd

-

Utbyggnadsplaner

Stadsdelen Eriksberg kan komma att byggas ut med cirka 800 bostäder inom perioden till och med år 2030 och med totalt cirka 2 500 bostäder när området är färdigbyggt. I Flogsta kan cirka 400 bostäder startas under perioden till och med år 2030. Rosendal fortsätter byggas ut och kan när stadsdelen är färdigutbyggd innehålla minst 5 000 bostäder.

Utbyggnaden i området kommer att leda till ett behov av fler förskole- och grundskoleplatser. Ytterligare mark för framför allt grundskola behöver sökas utanför området.

Ramstalund – Vänge – Järlåsa

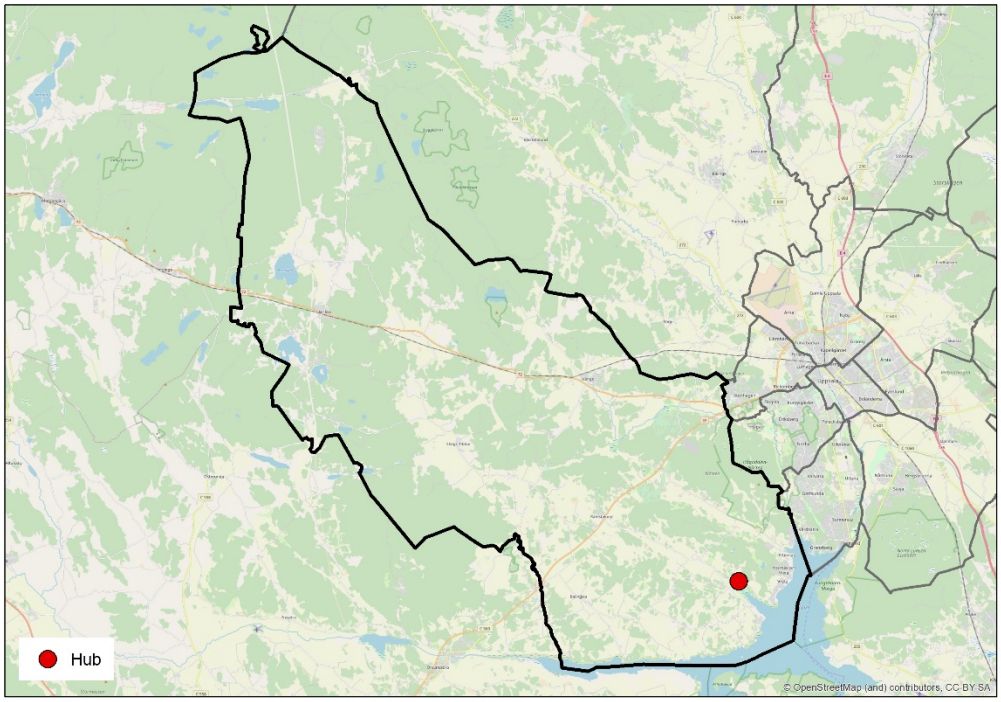

Större lokal- och anläggningsobjekt som driftas

Lokal/Anläggning	**Beskrivning**	**Lokaler**	**Involverade nämnder**
Hammarskog	Friluftsområde	Försäljningsbyggnad Toaletter Badbryggor Värmestuga Grillplats med tak Uthyrda verksamhetslokaler	GSN

Befintliga lokal- och anläggningsresurser – för drift

Lokal/ Anläggning	**Friluft**	**Park**	**Teknik**	**Anlägg**	**Idrott**	**Fastighet**
Hammarskog	Personal-utrymme					
	Garage					
	P-plats					
	Upplägg					
	Förråd - kall					
	Förråd – varm					
	Verkstad					

Beslutade förändringar i lokal- och anläggningsbeståndet.

-

Förslag till förändringar i lokal- och anläggningsbestånd

-

Utredningar

-

Åtgärder och utredningar som inte leder till lokalåtgärd

-

Utbyggnadsplaner

Vänge och Järlåsa är i översiktsplanen utpekade som prioriterade tätorter. Ramberedskapen för tillkommande bostäder ska vara 50–900 i Vänge och 20 stycken i Järlåsa till och med år 2050. Samlad bebyggelse kan också till komma i Ramstalund.

Sala backe – Årsta – Vaksalabygden

Fyrislund- Slavsta – Lindbacken

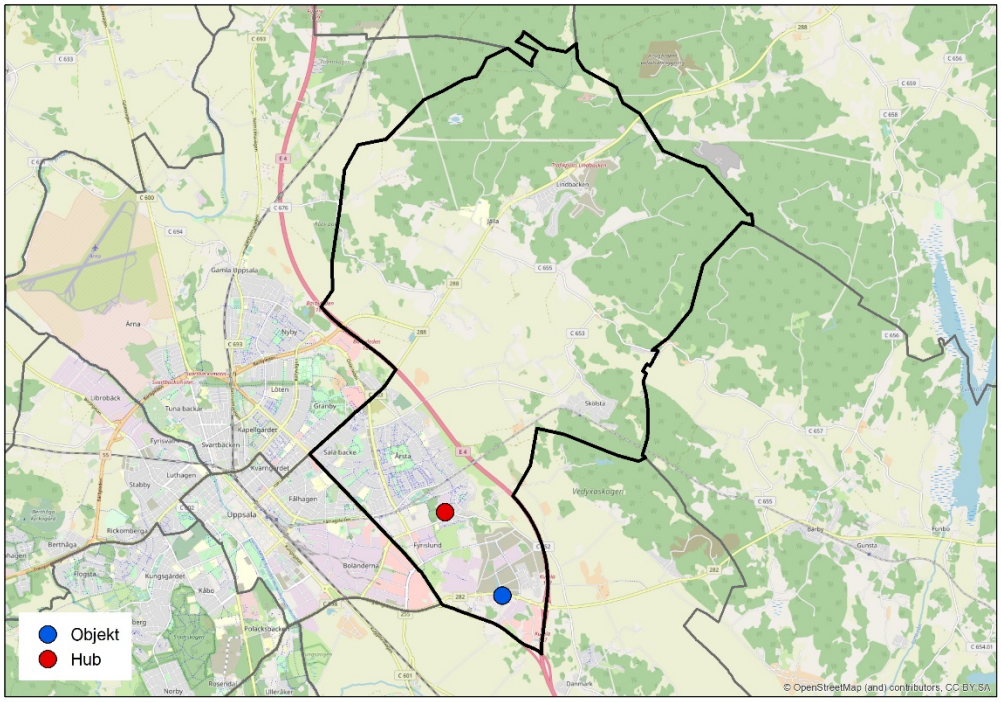

Större lokal- och anläggningsobjekt som driftas

-

Befintliga lokal- och anläggningsresurser – för drift

Lokal/ Anläggning	**Friluft**	**Park**	**Teknik**	**Anlägg**	**Idrott**	**Fastighet**
Palmblads-gatan		Personal-utrymme				
		Verkstad				
		Förråd – varm				
		Upplägg				

Beslutade förändringar i lokal- och anläggningsbeståndet.

-

Förslag till förändringar i lokal- och anläggningsbestånd

Lokal/ Anläggning	**Användning**	**Åtgärd**	**År**	**Involverade nämnder**
Palmbladsgatan	Park - lekdepå	Lokalen lämnas – flytt till Skoghall	2021	GSN

Utredningar

- Utred möjligheter till satellit i det geografiska området

Åtgärder och utredningar som inte leder till lokalåtgärd

-

Utbyggnadsplaner

Jälla är i översiktsplanen utpekad som prioriterad tätort. Ramberedskapen för tillkommande bostäder är angiven till 450–1 300 stycken till och med år 2050.

Östra Salabacke planeras fortsättas byggas ut under andra halvan av 2020-talet. Hela salabackestråket kommer enligt områdesprogrammet innehålla cirka 2 500 bostäder samt eventuellt ytterligare 500 öster om stråket.

Även Lindbacken och Skölsta planeras fortsättas byggas ut under andra halvan av 2020-talet.

Storvreta – Vattholma – Skyttorp

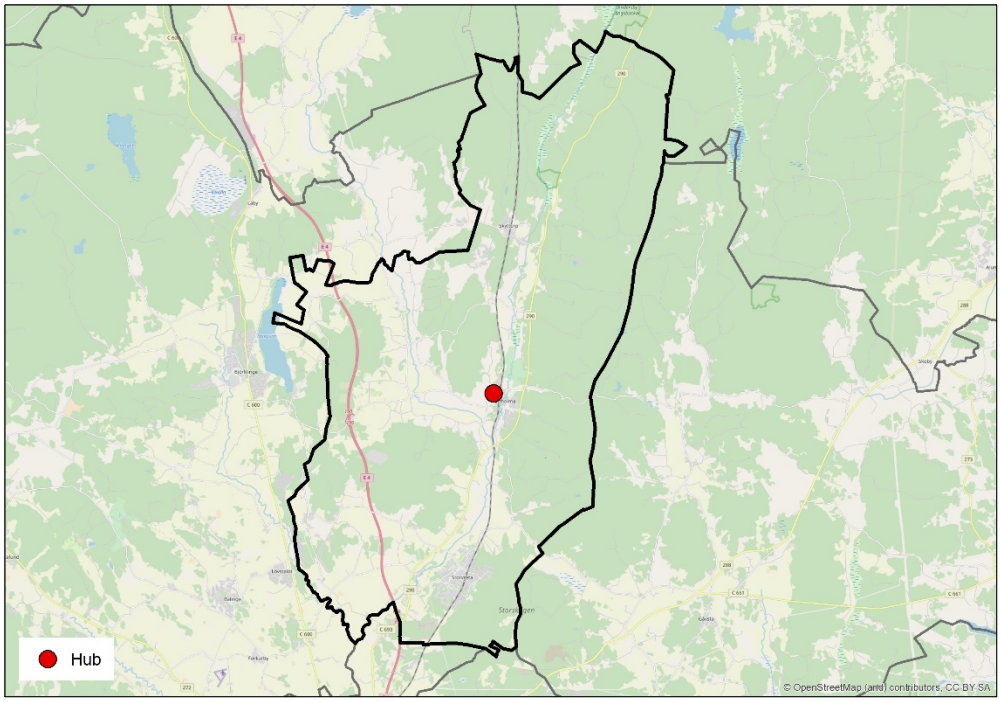

Större lokal- och anläggningsobjekt som driftas

Lokal/Anläggning	**Beskrivning**	**Lokaler**	**Involverade nämnder**
Vattholma IP	Idrottsplats		IFN

Befintliga lokal- och anläggningsresurser – för drift

Lokal/ Anläggning	**Friluft**	**Park**	**Teknik**	**Anlägg**	**Idrott**	**Fastighet**
Vattholma IP					Personal-utrymme	
					Garage	
					Förråd	

Beslutade förändringar i lokal- och anläggningsbeståndet.

-

Förslag till förändringar i lokal- och anläggningsbestånd

-

Utredningar

-

Åtgärder och utredningar som inte leder till lokalåtgärd

-

Utbyggnadsplaner

Storvreta, Vattholma respektive Skyttorp är i översiktsplanen utpekade som prioriterade tätorter. Ramberedskapen för tillkommande bostäder är angiven till 1 600, 300–800 respektive 150 bostäder till och med år 2050.

En genomförandestrategi för Storvreta, som bygger på cirka 1 900 bostäder inklusive Fullerö Hage har arbetats fram. Utbyggnaden beräknas starta kring mitten av 2020-talet. Både förskole- och skolplatser är planerade inom området. Även Vattholma kan inom perioden till och med år 2030 få ett tillskott av cirka 100 bostäder.

Svartbäcken – Gränby – Gamla Uppsala

Tuna Backar – Kapellgärdet – Kvarngärdet – Nyby – Löten

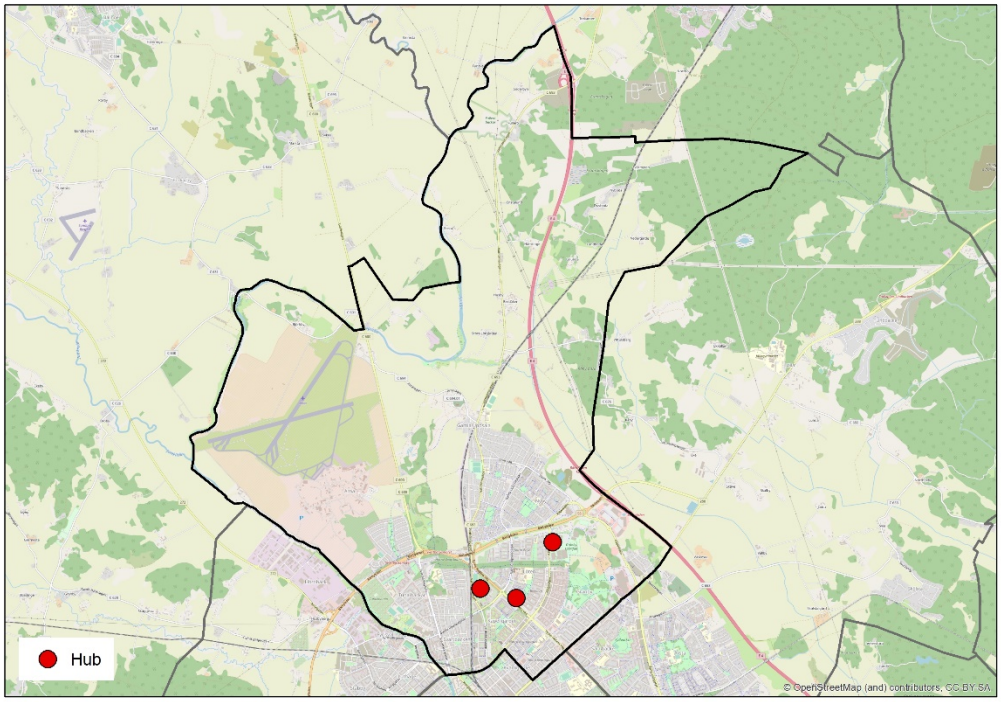

Större lokal- och anläggningsobjekt som driftas

Lokal/Anläggning	**Beskrivning**	**Lokaler**	**Involverade nämnder**
Gränby sportfält	Idrottsanläggning		IFN
Anders Diös hallen	Idrottsanläggning		IFN

Befintliga lokal- och anläggningsresurser – för drift

Lokal/ Anläggning	**Friluft**	**Park**	**Teknik**	**Anlägg**	**Idrott**	**Fastighet**
Gränby					Personal-utrymme	
					Garage	
					Förråd	
Anders Diös hallen					Personal-utrymme	
					Garage	
					Förråd	
Stagnelius				Personal-utrymme		
				Garage		
				Upplägg		

Beslutade förändringar i lokal- och anläggningsbeståndet.

-

Förslag till förändringar i lokal- och anläggningsbestånd

Lokal/ Anläggning	Användning	Åtgärd	År	Involverade nämnder
Stagneliusgatan	Satellithub	Omställning av lokaler till satellit	2022	GSN

Utredningar

-

Åtgärder och utredningar som inte leder till lokalåtgärd

-

Utbyggnadsplaner

Ytterligare bostäder beräknas byggas i Liljefors-Gränby-Kvarngärdetområdet men även i Gamla Uppsala till och med år 2030.

Sävja – Bergsbrunna – Danmark

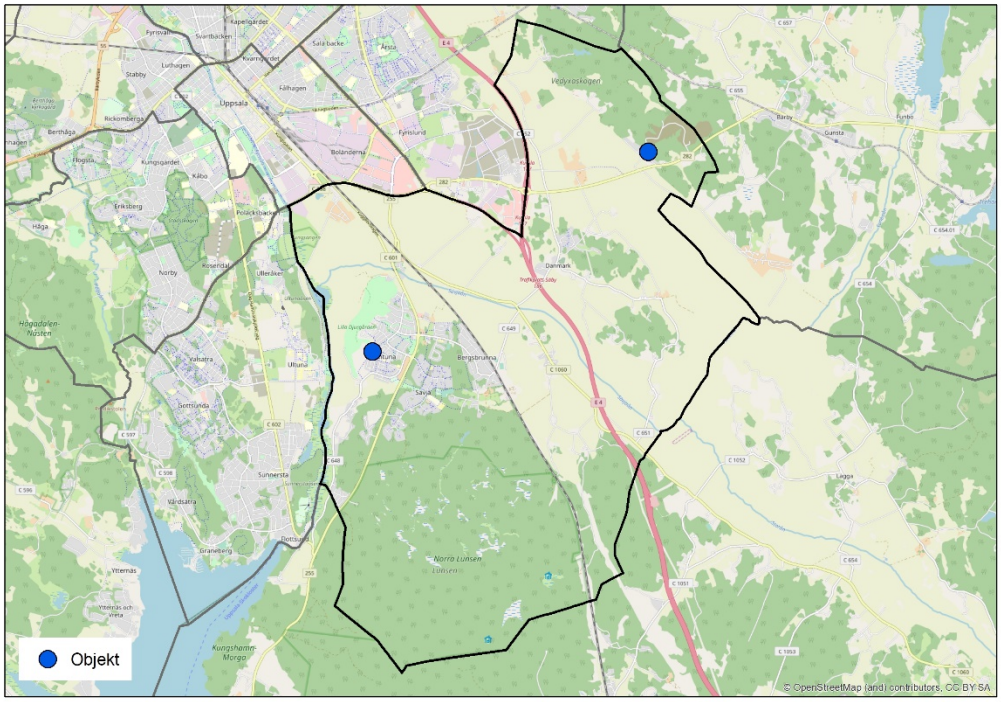

Större lokal- och anläggningsobjekt som driftas

-

Befintliga lokal- och anläggningsresurser – för drift

Lokal/ Anläggning	**Friluft**	**Park**	**Teknik**	**Anlägg**	**Idrott**	**Fastighet**
Vävstols-vägen		Förråd				
		Upplägg				
Danmark Vedyxa		Upplägg	Upplägg	Upplägg		
Plattan Kungsängs-leden		Upplägg	Upplägg	Upplägg		

Beslutade förändringar i lokal- och anläggningsbeståndet.

-

Förslag till förändringar i lokal- och anläggningsbestånd

Lokal/ Anläggning	**Användning**	**Åtgärd**	**År**	**Involverade nämnder**
Vävstolvägen	Park – upplägg	Lokalerna lämnas – flytt till Skoghall	2022	GSN

Danmark Vedyxa	Upplägg	Lämnas – flytt till ny uppläggningsyta		
	Uppställning fordon	Lämnas – flytt till ny lokal		

Utredningar

-

Åtgärder och utredningar som inte leder till lokalåtgärd

-

Utbyggnadsplaner

Programarbete pågår för utbyggnad av Sävja –Bergsbrunna fram till år 2050 med drygt 20 000 bostäder. Utbyggnaden kommer att leda till ett mycket stort behov av fler förskole- och grundskoleplatser, anläggningar för idrott samt lokaler för kulturändamål.

Valsätra – Gottsunda – Sunnersta

Vårdsätra – Ulleråker – Ultuna

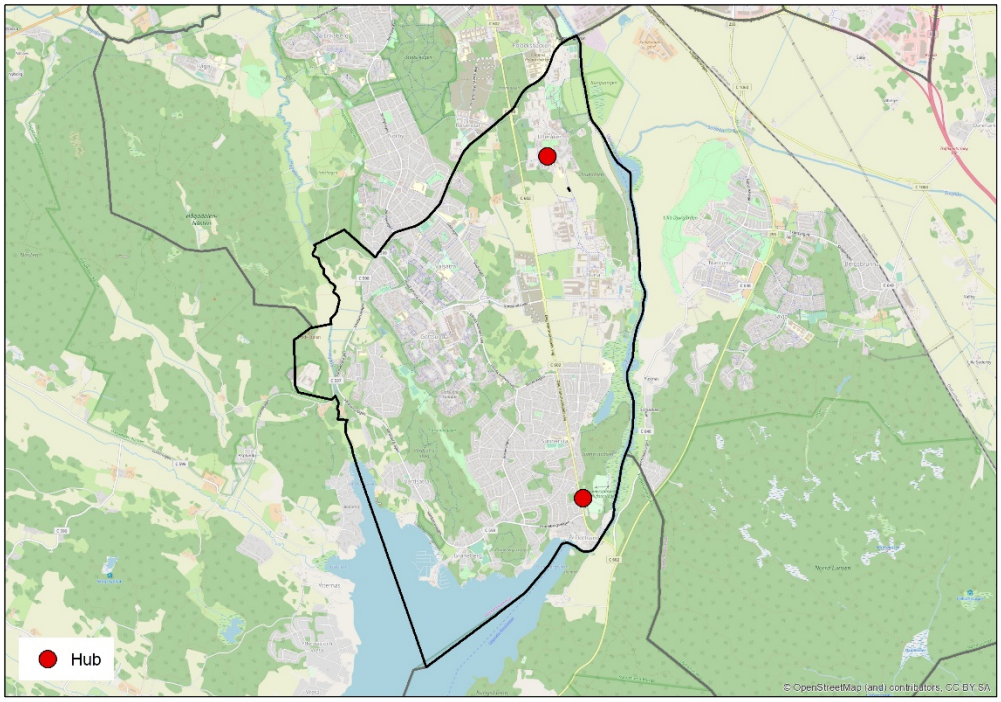

Större lokal- och anläggningsobjekt som driftas

Lokal/Anläggning	**Beskrivning**	**Lokaler**	**Involverade nämnder**
Sunnerstabacken	Friluftsområde	Skidlift Raststuga	IFN
Lyssnarängsbadet	Friluftsbad	Försäljningslokal Toalett	IFN
Granebergsbadet	Friluftsbad	Toalett Kiosk - uthyrd	IFN

Befintliga lokal- och anläggningsresurser – för drift

Lokal/ Anläggning	**Friluft**	**Park**	**Teknik**	**Anlägg**	**Idrott**	**Fastighet**
Kronparken		Personal-utrymme				
		Garage				
		Förråd				
		Upplägg				
Valsätra IP					Personal-utrymme	
					Förråd	

Beslutade förändringar i lokal- och anläggningsbeståndet.

-

Förslag till förändringar i lokal- och anläggningsbestånd

Lokal/ Anläggning	**Användning**	**Åtgärd**	**År**	**Involverade nämnder**
Kronparken	Parkdepå	Lokalen lämnas – flytt till Skoghall	2021	GSN

Utredningar

-

Åtgärder och utredningar som inte leder till lokalåtgärd

-

Utbyggnadsplaner

Program för utbyggnad av Gottsunda-Valsätraområdet anger att mellan 5 000–7 000 nya bostäder, vara cirka 2 000 till och med år 2030, ska prövas i området.

Förutom ny skola och idrottshall, som är omnämnda i denna lokalförsörjningsplan behöver ytterligare skolplatser samt även förskoleplatser tillgodoses.

Kommunstyrelsedirektiv för utbyggnad av Ulleråker anger en bostadsutbyggnad på 6 000 bostäder med start under andra halvan av 2020-talet. Inom Bäcklösa-Ultuna kan cirka 3 000 bostäder byggas till och med år 2050 inom ramen för ”uppsalapaketet”. En del av dessa kan byggas innan år 2030.

Utbyggnaden i området kommer att leda till ett behov av fler förskole- och grundskoleplatser.

§ 97

Lokalförsörjningsplan för drift- och verksamhetslokaler 2020-2024
GSN-2019-2870

Beslut
Gatu- och samhällsmiljönämnden beslutar

att fastställa lokalförsörjningsplan för drift- och verksamhetslokaler såsom nämndens behov av lokaler för drift,

att överlämna planen till kommunstyrelsen för godkännande och såsom beställning av angivna lokalåtgärder,

att uppdra åt förvaltningen att genomföra verksamhetsförändringar enligt planen,

att uppdra åt förvaltningen att i samråd med kommunledningskontorets fastighetsstab genomföra lokalåtgärder enligt planen, samt

att ge förvaltningen justeringsmandat gällande exakt utformning och tid i samband med genomförandet av åtgärder enligt planen.

Sammanfattning
Lokalförsörjningsplan för drift- och verksamhetslokaler utgör kommunens planering för driftlokaler inom Gatu- och samhällsmiljönämnden verksamhetsområde samordnat med Idrotts- och fritidsnämnden samt fastighetsstaben. Planen tas fram gemensamt av stadsbyggnadsförvaltningen, kommunledningskontoret och berörda bolag. Motsvarande arbete sker numera för alla fackförvaltningar med samma struktur och organisation. Arbetet är fortlöpande och planerna ska revideras varje år utifrån kommunens inriktningar i mål- och budget.

Lokalförsörjningsplanen utgår från verksamhetens behov av lokaler. Behovet beräknas i grunden statistiskt utifrån nuvarande behov och kommunens befolkningsprognos – därefter sker analys och justering utifrån kända förändringar. Inom området driftlokaler påverkas behovet dock främst av andra kommunala beslut – främst stadens utbyggnad, enskilda utvecklingsprojekt i staden samt avgörande gällande omfattningen av drift i egen regi.
Planen föreslår åtgärder av två slag:
- Åtgärder, tex nyanskaffning, förändring eller lämnande av lokaler samt verksamhetsförändringar kopplade till detta.
- Utredningsåtgärder inom områden där fördjupat arbete krävs för framtagande av direkta åtgärder

De direkta åtgärderna i planen innebär framför allt ny lösning för förvaring av beslagtagna fordon, samlokalisering av verksamheter i en ny lokal i Skoghall samt utredning av ersättning av nuvarande centrala lokaler vid Skoghall.

Beslutsunderlag
Förvaltningens skrivelse den 21 oktober 2019.
Arbetsutskottet har tillstyrkt förvaltningens förslag till beslut.

Uppsala kommun

Gatu- och samhällsmiljönämnden
Protokoll

Sammanträdesdatum:
2019-11-14

Sammanträdesprotokoll

Plats och tid: Bergius, Stationsgatan 12, klockan 18.00 – 21.11

Beslutande:
Rickard Malmström (MP), ordf.
Hilde Klasson (S), 1:e vice ordf.
Jonas Petersson (C), 2:e vice ordf.
Hannes Beckman (M)
Andreas Hallin (S)
Rickard Steinholtz (M) §§ 89-95
Anna-Christina Alfredsson (S)
Jens Nilsson (S)
Thomas Sundström (SD)
Susanne Eriksson (L)
Martin Wisell (KD)
Erik Wiklund (V)
Magnus Malmström (V), tjänstg. ersättare
Fredrik Björkman (M), tjänstg. ersättare §§ 96-105

Ersättare:
Sara Gille (S)
Per Ekegren (L)
Per-Eric Rosén (MP)
Andrea Byding (MP)
Fredrik Björkman (M) §§ 89-94
Anna-Karin Vaz Contreiras (KD) §§ 89-102

Övriga deltagare: Mats Norrbom, stadsbyggnadsdirektör, Annila Bexelius, avdelningschef, Roger Lindström, områdeschef, Tove Västibacken, enhetschef, Patrik Österbring, enhetschef, Towa Widh, controller, Helena Brämerson Gaddefors, projektledare, Emma Henning, trafikplanerare, Henrik Ljungman, projektledare

Utses att justera: Jonas Petersson (C) **Paragrafer:** 89 - 105

Justeringens plats och tid: Kommunhuset, Stationsgatan, klockan 17.00

Underskrifter:

Rickard Malmström (MP), ordförande

Jonas Petersson, justerare

Susanna Nordström, sekreterare

ANSLAG/BEVIS Protokollet är justerat. Justeringen har meddelats genom anslag på kommunens anslagstavla.

Organ: Gatu- och samhällsmiljönämnden **Sista dag att överklaga** 2019-12-12

Datum: 2019-11-14 **Anslaget tas ner:** 2019-12-12

Protokollet finns tillgängligt på www.uppsala.se och

Underskrift:

§ 120

Lokalförsörjningsplan för drift- och verksamhetslokaler 2020 - 2024

Beslut

Idrotts- och fritidsnämnden beslutar

att fastställa lokalförsörjningsplan för drift- och verksamhetslokaler såsom nämndens behov av lokaler för drift,

att överlämna planen till kommunstyrelsen för godkännande och såsom beställning av angivna lokalåtgärder,

att uppdra åt förvaltningen att genomföra verksamhetsförändringar enligt planen,

att uppdra åt förvaltningen att i samråd med kommunledningskontoret genomföra lokalåtgärder enligt planen, och

att ge förvaltningen justeringsmandat gällande utformning, storlek, och tid i samband med genomförandet av åtgärder enligt planen.

Ärendet

Förslag till skrivelse föreligger 2019-11-04 från förvaltningen.

Förvaltningen föredrar ärendet.

Lokalförsörjningsplan för drift- och verksamhetslokaler utgör kommunens planering för lokaler inom idrotts- och fritidsnämndens verksamhetsområde samordnat med gatu- och samhällsmiljönämnden och fastighetsstaben. Planen tas fram gemensamt av stadsbyggnadsförvaltningen/idrottsavdelningen, kommunledningskontoret/fastighetsstaben och berörda bolag. Motsvarande arbete sker numera för alla fackförvaltningar med samma struktur och organisation. Arbetet är fortlöpande och planerna ska revideras varje år utifrån kommunens inriktningar i mål- och budget.